51. evfolyam. 197. szam. -221 Nagykanizsa, 1946. szeptember 1. vasárnap Ára 40 fillér.

ZALA

A pénzügyminiszterium szeptember 2-től kezdve az összes szivarok, a „Béke" és a „Szabolcs" cigaretták forgalmának korlátozását megszüntette. Ezek a dohánygyártmányok Nagy-Budapesten a dohány kistőzsdékben a jövőben jegy nélkül árusithatók.

Magyarország valószinü ma délután fejti ki álláspontját az erdélyi határkérdésben

A magyar területi és politikai bizottság péntek délutáni ülésén visszatért a szerdai ülés azon határozatára, hogy Magyarországot nem hallgatják meg és a mult ülésen félreértés történt a meghivás elutasitása körül, másrészt a román bizottság csütörtöki meghallgatásával kapcsolatban arra az elhatározásra jutottak, hogy a magyar bizottságot is meghallgatják a román bizottság együttes ülésén. A bizottság elnöke kijelentette, hogy ezen meghivás nem változtatja meg a szerdai ülésen hozott határozatot, mely szerint a magyar területi és politikai bizottság a Magyarország és Románia között az 1938. januar 1-je előtti határt fogadta el. Ennek a határozatnak esetleges megváltoztatására valamely bizottsági tag külön javaslata szükséges. A bizottság elnöke egyébként a magyar békeszerződés tervezetnek 2. és 3. cikkelyeire vonatkozóan, melyek az alapvető emberi jogok biztositását tárgyalják, kijelentette, hogy e tekintetben döntés még nem történt. A román bizottság ülésen a magyar álláspontot Auer Pál párizsi magyar követ ismerteti. A román politikai bizottságban Magyarország meghallgatásával kapcsolatos vita alkalmával az ausztráliai kiküldött felszólalásában hangoztatta, hogy már 26 esztendővel ezelőtt kötöttek békeszerződést. Ezek kudarcot valliottak és uj háboru tört ki. Ránk hárul a feladat, hogy az elkészitendő békeszerződés a lehető legjobb legyen s ezért vagy visszautasitjuk ezen országok kérelmét s akkor a békeszerződés sikertelen lesz, s akkor az egész világ ujjal mutogat ránk, hogy nem tettünk meg mindent, amit lehetett. Magyarországot bevádolták s ő igyekezett a terhére rótt cselekményeket igazolni. Bogomólov szovjet megbizott kijelentette, hogy ez a szó fulmessze megy, mert Magyarország nem áll biróság előtt. Azzal, hogy a bizottság a meghallgatás mellett döntött, Magyarországnak és Romániának csupán azt a jogot biztositotta, amit Olaszország és Bulgária is megkapott. A magyar vélemény meghallgatása nemzetközi érdeklődés előterében áll.

A román—magyar határkérdéssel kapcsolatban, amelyet a magyar területi és politikai bizottság szerdai ülése után már végleg elintézettnek lehetett tekinteni, a román területi és politikai bizottság csütörtöki ülésén fordulat következett be.

A román területi és politikai bizottság négyórás rendkivül élénk vita után, amelyben 41 felszólalás hangzott el, 8:4 szavazataránnyal elfogadta azt az ausztráliai javaslatot, hogy a román—magyar határkérdésben a bizottság legközelebbi ülésén hallgassák meg Magyarország képviselőjét.

A román területi és politikai bizottság csütörtöki ülésén megtörtént annak a formai hibának a kiküszöbölése, amely a magyar delegáció levelének téves magyarázata miatt előző napon előállott. A magyar delegáció tájékoztató soraiból kitünt, hogy a magyar bizottságnak a csehszlovák ügyben hangoztatott kérelmét — nevezetesen azt, hogy hallgassák meg — tévesen magyarázták. A vita tulajdonkeppen arról folyt, vajjon a szerdai érdemi határozat után van-e lehetőség arra, hogy a formai tévedés tudomásulvételével ujból határozzanak a magyar bizottság meghallgatása fölött.

A bizottság a meghallgatás mellett döntött. Ezzel Magyarországnak és Romániának tulajdonképpen csak azt a jogot biztositották, amelyet Olaszország és Bulgária is megkaptak. Hangsulyozni kell ujból, hogy a négy nagyhatalom delegátusa leköttötte magát a külügyminiszterek párizsi határozata mellett, amely a bécsi döntést semmisnek minősitette. Ennek ellenére a magyar vélemény meghallgatása áll a nemzetközi érdeklődés előterében, mint azt a csütörtöki ülés négyórás vitája is bebizonyitotta.

A csehszlovák javaslat elvetését kérjük

Párizs, aug. 31

A magyar békeküldöttség a magyar—csehszlovák határ módositása tárgyában pénteken benyujtotta észrevételeit a békeértekezlet főtitkárságához. A magyar jegyzék ismerteti az 5 község területi és lakossági problémáit, majd leszegezi, hogy a terület lakossága nem akar cseh impérium alá kerülni és ellenkezik az Atlanti Charta szellemével, hogy embereket és népeket megkérdezésük nélkül, akaratuk ellenére idegen impérium alá kényszeritsenek. Ismerve Csehszlovákiának a 200.000 magyar kitelepitésére vonatkozó felfogását, az átcsatolandó 5 község lakosai is politikai és gazdasági elnyomásnak, vagyonukból való kifosztásoknak és lakóhelyükről való elüldöztetésnek vannak kitéve, amely összeegyeztethetetlen a demokrácia elveivel. A nagyhatalmak az Atlanti Chartában világosan leszegezték, hogy nem törekednek területi nyereségre. A csehszlovák javaslat sulyosan sérti az Atlanti Charta elveit, Magyarország gazdasági helyzetét még sulyosabbá teszi és ezért kéri a cseh módositó javaslat elvetését.

Titkos okmányok feltárták a magyarországi német kémhálózat tevékenységét

A szovjet külügyminisztérium bizalmas okmányokat hozott nyilvánosságra, melyek a német hatóságok irattárából kerültek elő. Hir szerint a gyüjteményben több magyar vonatkozásu okmányt is találtak. Az okmányokból kiderül, hogy a német katonai hatóságok a Magyarországot nagy számban ellepő német kémeknek utasitásokat adtak, hogy a magyar állampolgároknak és közigazgatási tényezőknek minden lépését mindenütt szigoruan ellenőrizzék és mindent kövessenek el, hogy minél nagyobb támogatást préseljenek ki a magyar politikai és gazdasági vezetőktől.

A Hacha-kormány tagjait nem itélték halálra

Három hónapig tartó tárgyalások után a prágai népbiróság befejezte a csehszlovák háborus bünösök ügyének tárgyalását. Egy hónapi tanácskozás után a cseh igazságügyminiszter 25 elitéltet, akik a Hacha kormány tagjai voltak, nem itélték halálra. A biróság az itélet indokolásában kimondja, hogy magáévá tette a Hacha kormány tagjainak meggyőződését abban a tekintetben, hogy tényked ésüket a cseh nép érdekében vállalták és ezzel Csehországot megmentették a teljes kifosztástól és kirablástól és ezért a népbiróság nem tört pálcát a németekkel való együttmüködésük fölött.

Megrázó erejü tiltakozást juttatott el Budapest közönsége a nagyhatalmak külügyminisztereihez

Budapest törvényhatósági bizottsága rendkivüli közgyülést tartott, melyen tiltakozott a párizsi békefeltételek ellen. Elsőnek felszólalt Kővágó József polgármester, aki inditványozta, hogy a párizsi békeszerződés ellen határozati javaslatot hozzanak, amely a következő:

Budapest és Magyarország dolgozó népe minden erejét megfeszitve, a korábbi anti-demokratikus vezetőinek büneit igyekszik jóvátenni. Fejlődésének utja a demokrácia tiszta utja. Felelősségre vonta a háborus bünösöket, felosztotta a földbirtokokat, jogot adott a népnek és biztositotta tiszta demokratikus fejlődésének alapját, megalkotta a köztársaságot, hidjait, vasuthálózatát nagyrészt helyrehozta, mezőgazdasága és ipara példátlan nehézségek között megkezdte termelését és az ország a maga erejéből véghezvitte a stabilizációt. Belső erejét a népakaratra épitette és e belső akaratot követi akkor, amikor felajánlja szolgálatait a Duna-medence békéjének biztositására. E nagy feladatokat ugy tudja megvalósitani, ha a béke nem jelent sem határainak megvonásában, sem kisebbségi fejlődésükben, sem gazdasági tekintetben elviselhetetlen terheket elszegényedett országunkra. A dunavölgyi népek végleges megbékélésének érdekében adjanak helyet Magyarország kérelmének és igazságosan, humánusan, a jövő nemzedék sorsára is gondolva, hozzák meg döntésüket. Ezt a határozati javaslatot elküldik Gyöngyösi külügyminiszternek Párizsba, azzal a kéréssel, hogy adja át a külügyminisztereknek.

Kik kerültek Nagykanizsán B-listára

Mint ismeretes az egész országban serényen folyik a B-listázás, hogy azzal a rendeletben előirt időre elkészüljenek. Nagykanizsán a következők kerültek B-listára:

Az igazságszolgáltatásnál:

Végelbánással: Horváth Isván és dr. Malina István törvényszéki tanácselnököket és Salamon Ferenc altisztet.

Minden igény nélkül: id. dr. Weber Elek járásbirót és ifj. dr. Weber Elek törvényszéki aljegyzőt.

A nagykanizsai járásbiróságtól B-listára helyeztek Martinek István irodatisztet, akinek családja nyugdijat kap, valamint Háry Katalin, Szabó Anna és Niezner Auguszta irodasegédtiszteket minden igény nélkül.

A népjóléti tárca körébe tartozóknál:

Dr Kajtár István körorvos, dr. Csizy Botond Béla városi tiszti orvos, Tőke Jenő Szöv. igazgató, Ökrös Margit védőnő, László Antalné védőnő, Berlin Emma védőnő, Molnár Jánosné ovónő.

A postándl:

A nagykanizsai 1. sz. postahivatalban a következő tisztviselőket és altiszteket helyezték B-listára:

Dr. Szilvai József, dr. Fodor Lászlóné, Meződi Józsefné, Ország József, Ujvári Géza, Simon Istvánné, Hegyesdi Jenő, Szitár Béla, Dömé Károly, Haspell Pál, Szabó Kálmán, Tóth Gézáné, Muzikár Gyula, Striczkó Mária, Wilde Endréné és Herceg Zoltánné tisztviselőket, valamint Lenkovics János, Dániel József, Farkas József, Flumbort Erzsébet, Gyulai János, Hajdu Vendel, Muravölgyi Károly, Rékei Pál, Tóth József és Tizedes István altiszteket.

A 2. sz. postahivatalban a következők kerültek B-listára:

Versényi Rezső, Molnár István, Láng Ferenc, Wrana István tisztviselők, valamint Dömé Pál, Kuszik Mihály, Szenes László, Koltai István, Dallos József, Kuti György és Náday József altisztek.

Ezek valamennyien szolgálati idejük letelte után nyugdijazással kerültek B-listára, mig a 2. számu postahivatalból Hágner Rezsőt nyugdij nélkül helyezték B-listára.

Hirek a világ fővárosaiból

A francia alkotmányozó nemzetgyülés elhatározta, hogy párisi bizottságot alakit a háborus vereségek okainak kivizsgálására.

*

A Newyork Times irja: Baruch, az Egyesült Államok kiküldöttje az Egyesült Nemzetek atomerő bizottságának szerdai ülésén rámutatott arra, ha az Egyesült Államoknak nem sikerül a békét kiépiteni, Amerika számára nem marad más hátra, minthogy még nagyobb és jobb atombombákat gyártson.

A NOT halálra ítélte Antal Istvánt

A Népbiróságok Országos Tanácsa több napon keresztül tárgyalta Antal Istvánnak a Sztójay-kormány volt igazságügyminiszterének háborus és népellenes bünperét. Az ítéletet ma délelőtt hirdették ki és Antal István dr-t háborus és népellenes büncselekmények miatt golyó általi halálra és összes vagyonának elkobzására itélték. Az elnök ezután az ítéletet indokolta meg.

A Sztójay kormány tagjai együttesen felelősek a történtekért, különösen az igazságügyminiszter, akinek, mint a jogrend őrének, meg kelett volna akadályozni a deportálásokat és törvény ellenes cselekedeteket. A Not a Sztójay kormány minden tagját halálbüntetéssel sujtotta. A felmerült enyhitő körülmények figyelembevételével megkérdezte a vádlottat, hogy kegyelmet kér-e. A NOT ezután zárt ülésen foglalkozott a kéréstemmel és elhatározta, hogy azt a végső döntés céljából az igazságügyminiszter uljún a köztársasági elnökhöz terjeszti fel.

Felhivás

munkavállalókat foglalkoztató ipari munkaadókhoz!

Az Országos Társadalombiztositó Intézet Nagykanizsai Kerületi Pénztára ezuton értesiti az érdekelt munkaadókat, hogy 1946 julius 29-től kezdődőleg a fizetendő társadalombiztositási járulékok kirovása az 1946 augusztus 1-től bevezetett forint bérek figyelembevételével történik.

Tekintettel azonban arra, hogy a forintban fizetett munkabérek bejelentését az érdekelt munkaadók nagy része még nem eszközölte, ezuton hivja fel a kerületi pénztár valamennyi *nem havi bejelentési jegyzéken jelentő munkaadót*, hogy valamennyi foglalkoztatott munkavállalójának forint értékben megállapitott javadalmazását jelen felhivás közzétételétől számitott *három napon* belül saját érdekében jelentse be. A bejelentést a kerületi pénztárnál, egyéb helyeken pedig a postahivataloknál beszerezhető *változást jelentő* lapokon kell eszközölni.

A változást jelentő lapon fel kell tüntetni azt is, ha a munkavállaló a készpénz fizetésen kivül egyéb természetbeni juttatásban is részesül (lakás, teljes ellátás, ruházat stb.). Változás jelentő lapokon kell bejelenteni az 1946 augusztus 1. után munkaviszonyba lépett és már bejelentett munkavállalók tényleges javadalmazását is, amennyiben a munkaadó a bejelentés alkalmával a belépést jelentő lapon a javadalmazás rovatba azt a megjegyzést vezette be, hogy »A kollektiv szerződésben megállapitott munkabérs.

Amennyiben a tényleges munkabérek összegét a munkaadó a fenti határidőig nem jelentené be, ugy a járulékkirovás a kollektiv szerződésben megállapitott legmagasabb munkabér figyelembe vételével fog megtörténni.

Tájékoztatásul közli végül a kerületi pénztár, hogy az egységes járulékkulcs 1946 julius 29-től julius 31-ig terjedő időre a 41.400/1946. N. M. sz. rendeletének megfelelően a tényleges javadalmazás 20 százaléka, augusztus 1-től pedig a 8880/946. M. E. sz. rendelet értelmében 12 százalék. Ennek megfelelően az augusztus havi járulékkirovási időszak első hetére (VII. 29—VIII. 4-ig) a közölt két összeg (20 és 12 százalék) középarányosának megfelelően egységesen 16 százalékos járulékkulcs alkalmazásával fogja a járulékokat kiróni.

— **Várható időjárás szombaton estig:** Mérsékelt déli, delnyugati szél, valamivel több felhő, az ország nyugati felében lehet kisebb esőzés. A hőmérséklet emelkedik.

A Nagykanizsán megalakult Forintvédő Bizottság közérdekü közleménye

A forint értékállandósága érdekében a Forintvédő Bizottság megalakult és megkezdte működését a többi városhoz hasonlóan.

Működése kiterjed a piacra, utcavégekre és üzletekben a kereskedőknél, valamint az iparosoknál.

A bizottság a rendőrséggel karöltve fogja végezni közérdeket szolgáló munkáját. Felkéri a közönséget, hogy ebben a munkájában minél hathatósabban támogassa.

Működése a Gazdasági Főtanács által megállapitott piaci és kereskedelmi árak betartásának pontos ellenőrzésére és amennyiben bárhol észlelni fogja, hogy valaki is igyekszik a megszabott árakat tulhaladni, az illetőt a legközelebbi szolgálatos rendőr kezére juttatja.

Tekintettel arra, hogy a megszabott árak pontos betartása legelsősorban is a forint stabil értékének megszilárditását biztositja, igy minden állampolgárnak kötelessége ezekre nagy sulyt helyezni és senki ne ragadtassa el magát arra, hogy véletlenül is a szabott árnál magasabb áron vásároljon, bármilyen árut, mert ezzel közérdeket támad és hozzájárul a forint stabil értékének leromlásához és önmagának is kárt okoz.

A városi tanács ugy a kereskedőket, mint a piaci árusokat és termelőket a rendelet értelmében kötelezte arra, hogy minden árura a szabott árat feltüntető cédulát helyezze el feltünő helyen.

A Forintvédő Bizottság tagjai az utcavégeken azért fognak ellenőrzést gyakorolni, mert az elmult gyakorlati példák azt igazolják, hogy egyesek kimennek az utcavégekre és a felhozó termelőket a kapuk alá hurcolva felvásárolják drága, szabott áron felüli árért az árukat, majd pedig másnap felhozzák a piacra azokat, ahol még drágább áron adják tovább azt a fogyasztó közönségnek.

Ép ezért felhivja a közönséget a Forintvédő Bizottság, hogy mindettől tartózkodjon és ne engedje magát kitenni annak, hogy az ellenőrzés során a Forintvédő Bizottság mindezt megállapitsa és engedje meg azt, hogy a termelő az áruját zavartalanul vigesse fel a piacra, ahol mindenkinek módjában lesz a törvényes szabott áron azt beszerezni.

Ugyanez szól Kiskanizsára, a helyszinre kijáró közönséghez, kikről tudva van, hogy a helyszinen nem a megállapitott szabott árért veszik meg az egyes termékeket, hanem jóval magasabbért. Ezzel hozzájárulnak ahhoz, hogy Kiskanizsa népe nem hozza fel a piacra, igy ezáltal nagyon sok ember elesik a részére szükséges beszerzendő árunak a megvásárlásától, amely körülmény nagyon káros kihatással van közérdek szempontjából a fogyasztó közönségre. Éppen ezért kérjük a közönséget, hogy ettől is tartózkodjon és ne menjen ki helyszinre felvásárolni az árut, hanem engedje meg, hogy a termelő hozza fel a piacra, ahol aztán köteles lesz a szabott áron eladni. — Amennyiben pedig az fordulna elő, hogy nem hozná fel és árujа van, ugy az illetékes hatósági szervnek módjában fog állni és megállapitani azt, hogy az áruelvonási büncselekmény kritériumát kimeriti-e és amennyiben az helytálló, akkor az illető termelő ellen a legszigorubb eljárást fogja folyamatba tenni, amelytől őrizkedni fog minden termelő, mert nem fogja kitenni magát ennek sulyos következményeinek és zavartalanul fel fogja hozni a piacra feles áruját.

A Forintvédő Bizottság közli, hogy a piacon a kofák az árut csak a kiirt és megállapitott szabott árért adhatják el, tehát semilyen jogcimen %-ot nem számithatnak hozzá.

A megállapitott szabott árak mindenkor az illető termelőnél kifüggesztett cédulán, majd pedig a piai nagy árutáblán megtalálhatók.

A Forintvédő Bizottság felkérte a Szociáldemokrata Párt rádió helyi közvetitő intézőbizottságát, hogy az árdrágitásért elitéltek névsorát minden esetben napról-napra elrettentő példaként közölje le a közönségnek, azok részére, akik hasonló hibába estek volna bele.

A nagyközönség pedig meg fogja érteni az idők szavát és becsülni fogja a kormány által a nép részére megteremtett stabil forintot, meggondolás tárgyává fogja tenni a zsebében aranyként őrzött forintnak a hova való fordiását és ha ez igy lesz, akkor a Forintvédő Bizottság működése önmagától meg fog szünni, mert maga a nagyközönség lesz annak a legmeghittebb őre.

Budapestről jelentik:

Tildy Zoltán távirata Vilma királynőnek

Tildy Zoltán köztársasági elnök a következő táviratot intézte Hollandia királynőjéhez születésnapja alkalmából: Fogadja Felséged a legmelegebb szerencsekivánataimat és legőszintébb jókivánságaimat személyi boldogságára és a holland nép boldogságára.

Tító távirata Nagy Ferenc miniszterelnökhöz

Tító tábornok Jugoszlávia elnöke az alábbi táviratot intézte Nagy Ferenc miniszterelnökhöz: Megkaptam a jóvátételi fizetések határidejének meghosszabbitása alkalmából küldött táviratát. Országunk támogatni fogja a magyar köztársaság ama erőfeszitéseit, hogy minél előbb feltámadjon ama gazdasági válságból, melybe a magyar nép volt vezetőinek büneiből került és hogy az országunk közötti kapcsolatok minél jobbak legyenek, mert ez mint a jugoszláv, mint a magyar nép érdeke.

Megnyilt a telefonbeszélgetés Angliával

A postafőigazgatósága közli, hogy Nagybritanniával a távbeszélő forgalom, Belgiummal a táviró forgalom augusztus 30-án megnyilt.

A magyar Corvinák utban hazafelé

Nyárády Miklós államtitkár Nürnbergből közölte a miniszterelnökkel, hogy elindult egy szerelvény Magyarországra a Nemzeti Banknál letétbe helyezett Corvinákkal és egyéb müértékekkel, valamint a postamuzeum bélyeggyüjteményével, összesen egymillió dollár értékben.

A svájci gyáripar hajlandó részt-venni Budapest ujjáépitésében

A főváros gépészeti szakbizottságának pénteki ülésén számol be Kalmár István tanácsnok svájci tanulmányutjáról. A jelentés szerint Svájc gépiparát a külföld elhalmozta megrendelésekkel. A svájci gyárak ennek ellenére sem terveznek nagyobb arányu iparbővitést, mert a jelenlegi konjunkturát rövidéletünek tekintik és attól tartanak, hogyha az USA áttér a béketermelésre, elárasztja majd Európát olcsó és jó iparcikkekkel. A jelentés beszámol a munkavállalók kedvező megélhetési lehetőségéről, a távfütés és városfütés problémájáról. Kélségkivül legérdekesebb része a jelentésnek azonban az, hogy a svájci tőke milyen feltételek mellett venne részt Budapest ujjáépitésében. A svájciak hajlandók lennének közös bérlet-tulajdon és közös vezetés mellett Budapest közlekedése, szállodai, fürdőügyi és egyéb vállalati alapitásaiban és fejlesztésében számottevő tőkével részt-venni. Kalmár István tanácsnok célszerünek tartja a svájci tőke bevonását a főváros ujjáépitésébe és hangsulyozza, hogy Svájc közelsége miatt lehetőségünk nyilna mezőgazdasági termelvények exportálására.

Ujabb 15 millió dollár áruhitelt kérünk Amerikától

A magyar kormány további 15 millió dolláros áruhitelt kért Washingtonban az amerikai hadsereg megmaradt felszereléséből. Az eddig megvásárolt áruk 2—3000 vagont tesznek ki, melyet 50 vagonos zárt szerelvények formájában küldenek Magyarországra. Az első szerelvény már meg is érkezett és most a magyar kormány elhatározta, hogy az eddigi 15 millió dolláros hitelkeret 30 millió dollárra való felemelését kéri az Egyesült Államoktól.

Leszállitották a só és a szappan árát

Az iparügyi minisztérium Ár- és Anyaghivatala a vidéki készletekben levő só árát 50 forintban állapitotta meg métermázsánként. Jelentős mértékben leszállitotta a 60 százalékos mosószappan árát. A negyed kg-os 1.56 forint, az egyötöd kg-os 1.25 és az egynyolcad kg-os szappaan ára darabonként 75 fillér. Az Ár- és Anyaghivatal a ruha és fehérneműek vegytisztitási árát is 10 százalékkal leszállitotta.

Tanoncot nem lehet elbocsájtani

A munkavállalók ideiglenes elbocsátásáról szóló rendelet az iparügyi minisztérium közlése szerint nem vonatkozik a tanoncokra. A munkaadó tehát a rendelet alapján a vállalat működésének gazdaságosabbá tétele céljából nem bonthatja fel a tanoncszerződést. Ahol a tanonc idő előtt való elbocsátása megtörtént volna, a munkaadó köteles visszavenni.

A szepetneki svábok kitelepítése rövidesen megtörténik

Julius 1 óta a svábok kitelepitése szünetel Magyarországról. A potsdami egyezmény értelmében a svábokat Németország amerikai övezetébe kell kitelepiteni. Hogy a svabok kitelepitése ujra megindulhasson, a magyar kormány megbizottja, az amerikai kormány megbizottjával a kitelepitési feltételek megállapitása érdekében tárgyalásokat folytatott. Az egyezményt augusztus 22-én irták alá és erről a magyar kormány hivatalos nyilatkozatot adott ki. A nyilatkozat szerint az ujra megindulo sváb kitelepitésre a nagyhatalmak potsdami egyezménye hatalmazza fel a magyar kormányt, mely jogot ad a magyarországi német lakosság Németországba való áttelepitésére. Az áttelepités nem kötelessége a magyar kormánynak, de élni akar ezen lehetőséggel s ezért augusztus 22-én megegyezett az amerikai övezet katonai kormányzójával, hogy az áttelepités rendezett és barátságos módon történik meg és az áttelepitett németeket az Egyesült Államok a németországi övezetbe befogadja. A magyar kormány az egyezmény értelmében felhivta a községi és városi közigazgatóságok vezetőit, hogy a kitelepitett svábok uj németországi lakóhelyét, amennyiben azt közlik, tartsák nyilván, hogy a kitelepités után érdeklődő rokonoknak rendelkezésére bocsáthassák. A kitelepités szeptember 2-án kezdődik.

A Zala megbizható forrásból nyert értesülése szerint a szepetneki svábok kitelepitése is rövidesen megtörténik. Az illetékes miniszteriumok ily értelmü utasitásai már a közigazgatási tényezők kezében vannak. A kitelepités pontos dátumát még nem állapitották meg, de remélhető, hogy a Zalának rövidesen módjában lesz a szepetneki sváb kitelepités teljes menetrendjét közölni.

Sportrovat

Kikapott a Vasut Dombováron

DVSE—NVT 3:0 (2:0)

Az OB II-ért vajó osztályozó második mérkőzésén az NVTE kikapott és ezzel ki is esett a további küzdelemből és igy Kanizsa is az OB II-ből.

Értesülésünk szerint az NVTE elnöksége még egy utolsó kisérletet tesz, hogy az NVTE az OB II-be bekerüljön, ezért felutazott Budapestre, és az MLSZ-t fogja kérni, hogy a 31-iki sorsoláson az NVTE-t is jogánál fogva osszák be az OB II-be. Reméljük ezen ujja az NVTE elnökségének sikerrel jár. *(Hf)*

*

Az NTE első csapata Lovászban vendégszerepel. Indulás 1 órakor a MAORT váruti telepéről. Felállitás a következő: Bedő — Cindrisch, Király — Eller, Vilcsek, Lukvár — Maderka, Magyar, Molnár, Végh, Salamon. Tartalékok: Horváth, Takács.

*

Az NTE kombinált együttese Kiskanizsán a Sáska-Barátság ellen áll ki, a következő felállitásban: Péterváry (Kula) — Zöldvári, Tancsics — Király II., Zákonyi, Férhezli — Bárdos, Andri, Solti, Kovács, Táncos. Tartalék: Székely.

Előtte fél 4 órakor az NTE kölyökcsapata a Sáska kölyök ellen játszik.

A megye hirei

Engedély nélküli élelmiszerszállitást lepleztek le

A rendőrség már régen figyelemmel kisérte Szepetk községben, hogy autón élelmiszert szállitanak engedély nélkül Budapestre. Sikerült is egy áruval megrakott autót elcsipni, melyben 415 kg. vajat, 1340 darab tojást és 105 kg. borjuhust találtak. A hust és vajat, valamint a tojást Hegedüs János pokaszepetki és Spiegler József budapesti lakosok akarták Budapestre szállitani. Az élelmiszert elkobozták és a tettesek ellen megindult az eljárás.

Biztositva van a megye lisztellátása

Dr. Dávid János alispánnak sikerült biztositani az egész vármegye lisztellátását. A lisztet a Futura szállitja és havonta fogják jegyre kiosztani.

Megyei B-lista

Zalaegerszegi városházán

Zalaegerszeg megyei városnál a következőket helyezték B-listára: Dr. Lendvay Lajos városi tanácsnok, dr. Bettelheim József aljegyző, dr. Arató Sándor aljegyző, Nagy Ferenc aljegyző, dr. Árvay László tiszti ügyész, Kazay Gyula főintéző, Magyari-Kossa László gyakornok, Ekler János irattárnok, Simán József kezelő, Reischer Ferenc irodasegédtiszt, Kovács János irnok és ezenkivül több szerződéses alkalmazott.

Bíróságoknál:

A keszthelyi járásbiróságnál B-listára került Kovács István Bertalan betétszerkesztő irodasegédtiszt és Kornta László irodasegédtiszt minden igény nélkül. — A letenyei járásbiróságtól Peti István altisztet helyezték B-listára végelbánással.

Népjóléti tárcánál:

Nief Edith, F. Szabó Béláné, Tóháthy Marianna szociális titkárok, Kardos Károlyné szociális szakelőadó, Szendy Erzsebet szöv. pénztáros, Bor István altiszt, dr. Deli Károly, dr. Handlery Gyula, dr. Hagymásy Andor, dr. Puskás Andor tiszliorvosok, dr. Kulka Hugó h. körorvos, dr. Kovács István, dr. Csikász István, dr. Acél Elemér, dr. Ziermann Pál, dr. Legányi József, dr. Ficzkó Gyula, dr. Takács Lajos, dr. Vass Antal, dr. Petress (Prédl) István körorvosok, dr. Jobbs Viktor községi orvos, dr. Bellovits Gyula körorvos, dr. Szekeres György, dr. Jászai Árpád László, dr. Faluhelyi Béla, dr. Gaál János, dr. Fábry László Otba orvosok, dr. Németh János Zöldkereszt tanácsadó orvos, özv. Somogyváry Ferencné asszisztensnő, Fülöp Irma trachoma kezelőnő, dr. Magyary Kornél kórházi főorvos, Pethy Margit telepfelügyelőnő, Répássy Mártonné, dr. Boronyák Kázmérné, Sima Rozália, Varga Margit, Iiles Fióra, Racz Gizella ovónők.

A Zala közgazdasága

Közli: dr. Eichner Árpád

Fontos tudnivalók a kereseti- és jövedelmadókról

A pénzügyminisztar 137.000/1946. VII. P. M. számu rendelete (Magyar Közlöny 182. szám) az együttes kereseti és jövedelemadó végrehajtási utasitását tartalmazza.

Az eddigi tiszta jövedelem alapján történt adóztatás helyett áttérnek a nyers bevétel alapján történő megadóztatásra. Ezen alapelv mellett osztálybasorozás, adóközösségi rendszerben és testületi átalányozással történik a kivetés. Az osztálybasorozás három alapelv szerint lesz végrehajtva: a kereseti viszonyok, az életmód és a teherviselőképesség figyelembevételével. A végrehajtási utasitás utmutatót nyujt az életmódnál figyelembeveendő körülményekre, mint például háztartási alkalmazottainak száma, az önmagára, hozzátartozóira és háztartására forditott kiadásainak összege, gyermekeinek neveltetési költsége, nyaraló tartása, teher- és személygépjárművek száma, költséges sport üzése, drágaságok, mütárgyak, butorok, valamint ingatlan vásárlása, az épitkezés, általában az adóalany költekezése, a mennyiben az nyilvánvalóan csak az adóköteles keresetforrásból fedezhető. Az osztálybasorozás tehát nagyrészt látszatadó.

A házbérjövedelem és a szolgálati jövedelem után nem kell kereseti és jövedelemadót fizetni.

A kivetett adó után semmiféle pót adó nem szedhető.

Miután a nem adóközösségben lévők osztálybasorozás alapján kötelesek adóelőleget fizetni, tájékoztatásul közöljük az egyes foglalkozási ágakra megszabott minimális osztályokat:

Foglalkozás neme	Minim. oszt.	Fizetendő havi adó forintban
Helyiség nélküli iparosok (pl. házi varrónő, manikürös, ószeres	I.	8
Segéd nélküli iparos, amennyiben iparát a városnak a forgalomból kieső részén a lakásában folytatja, legalább ...	II—III.	12—18
Segéd nélküli iparos, amennyiben iparát a város forgalmas részén levő lakásában vagy a városnak a forgalomból kieső részén levő műhelyében folytatja, legalább	III—IV.	18—27
Segéd nélküli iparos, amennyiben iparát a város forgalmas részén levő műhelyében üzi, legalább...	IV—V.	27—40
Iparos, aki a város forgalmas részén levő műhelyében két segéddel folytatja iparát, legalább	VI—VII.	55—80
Iparos négy segéddel, legalább...	VIII—IX.	110—150
Iparos nyolc segéddel, legalább...	X—XI.	210—270
Iparos tiz segéddel, legalább	XI—XII.	270—360
Iparos tizenöt segéddel, legalább	XII—XIII.	360—460
Iparos huszonegy segéddel, legalább	XIII—XIV.	460—600
Kiskereskedő, alkalmazott nélkül, legalább	VI—VII.	55—80
Kiskereskedő két alkalmazottal, legalább	X—XI.	210—270
Kiskereskedő négy alkalmazottal, legalább	XII—XIII.	360—460
Nagykereskedő alkalmazott nélkül, legalább	IX—X.	150—210
Nagykereskedő három alalmazottig, legalább...	X—XI	210—270
Szellemi foglalkozást üzők	III—IV.	18—27

Természetesen ezek csak minimumok, ezenfelül a fent ismertetek alapján történik az osztálybasorozás. Ha az adózó osztályában fizetendő adó eléri a 360 forintot (XII. osztály), ugy ezen adó csak előleg és a nyers bevétel alapján ki kell egészitenl a fizetendő adót.

Addig is, amig a kivetés, illetőleg az osztálybasorozás megtörténik, az adóalany köteles az általa megjelölt adóosztálynak megfelelő adót havonta előlegként befizetni. Az adóelőleg a hó 1. napján esedékes és a hó 15. napjáig adópótlékmentesen fizetbető.

Közmunkaváltságról

A közmunkaváltságot — a Zala értesülése szorint — továbbra is fenntartják és szeptember hóra is még a régi alapon kell azt fizetni. Mindenkinek annyi napszámbért kell fizetni, mint előző hónapban. A közmunkaváltság összegének leszállitásáról csak akkor lehet szó, ha valaki igazolni tudja, hogy a fizetése vagy a jövedelme kevesebb lett, mint az előző hónapban. Ebben az esetben uj bejelentést kell tenni.

A napszámbér vidéken 2 forint 50 fillér.

Az augusztus elseje előtti villanyszámláknak csak 40 százalékát kell megfizetni

A hivatalos lap mai, 196-ik száma közli a Gazdasági Főtanács 67—1946. számu rendeletét, mely a magánháztartások által az 1946. évi augusztus hó 1. napja előtt fogyasztott viz, gáz és elektromosenergia diját szabályozza olyképpen, hogy az emlitett szolgáltatásoknak forintban meghatározott árát csak 40 százalékban kell megfizetni.

Ha a fogyasztó az áramdijat magasabb összegben egyenlitette ki, a többletet az október és november hónapokban benyujtott számlákból két egyenlő részletben levonhatja.

A Zala éles harcot folytatott a város lakosainak érdekében a Drávavölgyi ellen, amely vállalat az augusztus elseje előtt fogyasztott áramdijakat forintban akarta beszedni akkor, amikor a város dolgozói még munkájukért inflációs papirpengyokat kaptak. Mint ismeretes, a Drávavölgyi makacsul ragaszkodott a 150.007—1946. sz. iparügyi miniszteri rendelethez, amely nem egészen világosan ugyan, de belemagyarázhatóan jogot adott arra, hogy a junius 25-től augusztus 1-ig elfogyasztott villanyáramot az áramszolgáltató társaságok a meghatározott forint árakban szedjék be. A Zala nyilt levéllel fordult az iparügyi miniszterhez és azt az álláspontot képviselte, hogy ez a rendelkezés semmiesetre sem szolgálja a dolgozók érdekeit, hanem a rendelet kiadásánál ugylátszik olyan befolyások érvényesültek, amelyek a GyOSz álláspontját látszottak érvényre juttatni.

Harcunkat teljes siker koronázta. A most megjelent rendelet félreérthetetlenül leszegezi, hogy a fogyasztó az augusztus elseje előtt elfogyasztott áramnak csak 40 százalékát tartozik megfizetni.

A Drávavölgyi Áramszolgáltató Rt. forintspekulációja tehát még sem sikerült. Hiába fenyegette meg a lakosság egy részét áramkikapcsolással, célt nem ért vele, mert a most megjelent rendelet keresztülhuzta számitásait és igazságot szolgáltatott Nagykanizsa dolgozóinak.

A rádió vasárnapi müsora

Budapest I. 6.45 Hirek. 7.05 Reggeli zene. 7.20 Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 8-kor Hanglemezek. 9 Római katholikus vallásos félóra. 9.30 Evangélikus vallásos félóra. 10 Hirek. 10.10 A British Council lemezei. 11 Révész Mihály megemlékezése 1930 szeptember 1-ről. 12 Déli harangszó, hirek. 12.20 A Faludi kórus énekel. 13 Rimbaud: A részeg hajó. Rónai György összeállitása. 14 Hirek. 14.10 Orosz müvészek muzsikálnak. 16 Hirek. 16.10 Magyar nóták. 17 Falurádió. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.10 Énekes madár. Tamási Áron székely népi játéka 3 felvonásban. 20 Hirek. 21 A Rádió hangja. 21.05 Káldor György megemlékezése a második világháboru kitöréséről. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek, sporthirek. 22.30 Vöröskereszt közlemények. 23.10 Hirek és krónika

Közhirré teszem, hogy mindazok, akik 1938 évi november 2-ika után Csehszlovákia területéről Magyarországba átköltöztek, áttettek, vagy átmenekültek és ingóságaik Csehszlovákiában maradtak jogosultak ingóságaikért folyó évi december hó 31-ig Csehszlovákiába visszatérni, mely célra 10 napos beutazási engedélyt kapnak. Aki nem tud, vagy nem akar ingóságaiért személyesen átmenni — bíróilag vagy közjegyzőileg hitelesített meghatalmazással — mágy helyett mást is küldhet.

Felhívom, tehát érdekelteket, hogy a bejelentőlap kitöltése végett e hirdetmény megjelenését követő 3 nap alatt a polgármesteri hivatal közigazgatási ügyosztályán (Bazár épület II. lépcső I. emelet) jelentkezzenek. 1091

Közhirré teszem, hogy a 64.300/1946. F. M. sz. rendelet értelmében minden természetes vagy jogi személy köteles aug. 17 napján tulajdonában, vagy bármi címen birtokában lévő két éven aluli növendék szarvasmarháit és bivalyt nyilvántartásbavétel végett bejelenteni.

Felhívom, ennélfogva érdekelteket, hogy a bejelentés megtétele végett e hirdetmény megjelenését követő 3 nap alatt a Nagykanizsának a polgármesteri hivatal közigazgatási ügyosztályon (Bazár épület II. lépcső, I. emelet) a kiskanizsaiak a kiskanizsai városházán jelentkezzenek.

Figyelmeztetem érdekelteket, hogy a bejelentés megtétele végett e hirdetmény megjelenését követő 3 nap alatt mindenki tegyen eleget, mert a mulasztó kihágási követ el, mely esetben a szarvasmarhát el kell kobozni. 1093

A város közönsége részére Esztergenyen kitalált tűzifa ára ürmetrenként forgalmi adóval együtt 19,05 forint. A fa ára elszállítás előtt a községi előljáróságnál befizetendő.

Felhívom a faritalásban részesülteket, hogy a kiutalt fát meg a rossz idő beállta előtt szállítsák el. Azok a juttatottak pedig akik a fát kiváltani nem szándékoznak, azok a fautalványt szolgáltassák be a közellátási hivatalba. 1102

Figyelmeztetem a termelőket és a város közönségét, hogy élelmiszereknek házról házra járva való árusítása és vétele tilos és az ez ellen vétők büntetésnek, esetleg internálási eljárásnak teszik ki magukat. 1103.

A 2/J. 1945. K. K. M. sz. rendelet értelmében felhívom a kereskedőket, hogy kirakataikban az árucikkek árát jól látható módon tüntessék fel.

Kötelezem a piaci árusokat is, hogy az árakat árusító helyükön szintén tüntessék fel.

A rendelet végrehajtását ellenőriztetni fogom és a mulasztók ellen az eljárást megindítom. 1104

Felhívom mindazokat, akik tudomással bírnak nemet természetes vagy jogi személy tulajdonát képező földbirtokról, ipari és vadászati üzemekről, értékpapirokról, készpénzkövetelésekről stb. azt e hirdetmény megjelenését követő 3 nap alatt a polgármesteri hivatal közigazgatási ügyosztályán (Bazár épület, II. lépcső, I. em.) jelentsék be. 1109

A 61.500/1946. F. M. sz. rendelet 3. §. a Magyar Közlöny 125/1946. sz. értelmében felhivom az állattulajdonosokat, hogy a tenyésztésre alkalmas, de tenyésztésben nem tartott him- és nőivaru lóról, szarvasmarháról, sertésről, juhról, kecskéről az 1946 julius 1. napjakori állapotnak megfelelően az alábbi adatokat a nagykanizsaiak a városi II. ügyosztályon, a kiskanizsaiak a kiskanizsai városházán 3 nap alatt jelentsék be.

A bejelentendő adatok: 1. A tenyészállat tulajdonosának (birtokosnak) neve, 2. a tulajdonos (birtokos) lakhelye, 3. a tenyészállat állandó tartási helye, 4. a tenyészállat faja, fajtája és kora, 5. a tenyészállatnak a tenyésztési szempontból való állapota.

Azt, hogy valamely állat tenyésztésre alkalmatlan, tulajdonosa (birtokosa) a Zalavármegyei Állattenyésztő Egyesület és a hatósági állatorvos által együttesen kiállított bizonyitvánnyal köteles igazolni. A tenyészállatnak tenyésztesben tartása, illetőleg arra való használata igazolható: 1. Nőivaru tenyészállatra vonatkozóan fedeztetési jegygyel, vagy a vemhesség állapotával, vagy az ivadékra kiállitott marhalevéllel, 2. hímivaru állatra vonatkozóan tenyésztésre jogositó érvényes igazolvánnyal.

Aki a rendelkezésnek eleget nem tesz, 6 hónapig terjedő elzárással büntethető.

1068 **Polgármester.**

MAORT

Rovatvezető: **LENK ANDRÁS**

Bünnek tartom, ha a fizikai és szellemi dolgozókat egymással szembe akarják állitani

Irta: *Dombai János* nemzetgyülesi képviselő

A Zala 1946 augusztus 28-i számában a MAORT-rovatban a központi üzemi bizottság beszámolójáról irt cikkében a valóságnak meg nem felelően és elferditve közölte beszédemet, amire most ezuton kivánok válaszolni. Bár az 1946 aug. 30-i számban Helyreigazitás cim alatt jelent meg magyarázkodás, azonban ez is teljesen értelmetlen és zavaros, olyan mint a langyosviz, ami mindenre jó, csak arra nem, hogy egy elhibázott irást helyreigazitsunk. A központi üzemi bizottsági beszámolón magyarul és határozottan a következőket mondtam:

Az egymillió forintot, amikor a Gazdasági Főtanácstól megszereztük a MAORT igazgatósági ülésén (Mittingen) az én felszólalásomra és kérésemre az igazgatóság hozzájárult ahhoz, hogy a felvett egymillió forintot a MAORT dolgozók részére, vagyis a fizikai munkások és a szellemi munkások részére egyformán három hétre elosztva, mint előleget fogják kifizetni. Tehát világos, hogy én nem mondtam, nem is mondhattam, hogy az egymillió forint kizárólag a fizikai munkások részére van, illetve csak azokat kell ebből kifizetni.

Nem akarok azzal most ujból foglalkozni ezen a helyen, hogy a kifizetések, illetve előlegfizetések rosszul történtek, ezt már megállapitottuk és a jövőre való tekintettel intő példa és a magam részéről ezt a részét lezártnak is tartom. Azonban meg kell jegyeznem, hogy a beszédemnek azon részét, amelyben csak a fizikai dolgozókat emliti meg, ez a beállitás arra enged következtetni, hogy a fizikai dolgozók és a szellemi dolgozók között ujból ellentétet akarnak szitani.

Mivel a multban is nagy hiba volt már, hogy a két dolgozó réteg közé válaszfalat állitottak, a jelen pillanatban egyenesen bün, amikor a dolgozókat szét akarják forgácsolni és egymással szembe akarják állitani, akkor, amikor az egységre nagy szükség van.

Én a magam részéről ezen téves ujságközleményt azzal kivánom lezárni, hogy figyelmeztessem azokat a személyeket, akik ujságirással foglalkoznak, különösen a MAORT-rovat vezetőjét, hogy a jövőben minden beszámoló alkalmával, mielőtt a beszámoló az ujságban megjelenik, sziveskedjen a felvett beszedet az üzemi bizottságnak bemutatni, hogy a félreértéseket és mindazokat, amelyek lehetőséget adnának arra, hogy a fizikai és szellemi dolgozók közé éket verjenek, ki tudják küszöbölni.

A beszámolói gyülés további részére, amelyeket felszólalók mondtak el, a következő észrevételeimet vagyok bátor megtenni: A demokratikus Magyarországban feltétlen szükség van és nagy szükség van arra, hogy mindenkinek, aki közügyekkel foglalkozik, munkáját kritizáljuk, mert meggyőződésem, hogy a kritikából alakul ki egy tisztább valóság, amely a közösségnek — amelynek hivatottak vagyunk dolgozni — hasznára válik. Azonban meg kell jegyezni, hogy a jogos kritika mellett ne igyekezzünk olyant állitani és mondani, amely egyáltalán nem kritika, inkább lehet mondani jogosulatlan és minden tárgyilagosságot nélkülöző, akadékos kodó és szereplésre vágyó beszéd. A jó közmondás is azt mondja, hogy minden ember annyit ér, a mennyit dolgozik és amennyi hasznot hajtó munkát végez a társadalomnak, vagyis a közösségnek. Tehát a közmondás ha valamikor megfelelt a tényeknek, akkor napjainkban, amikor országunk romokban hever és fel kell épiteni és szükség van minden dolgozónak a becsületes és megfeszitett munkájára, akkor ez a közmondás még inkább helytálló. Nagyon vigyázzunk, de különösen vigyázzanak azok a felszólalásaikra, akik az elmult rendszerben az igazságtalanság és az elnyomás ellen soha sehol semmiféle formában nem nyilvánitották nézeteiket, nem emelték fel szavukat a dolgozók igazságtalan kizsákmányolása ellen.

Most amikor a munkásság, vagyis a dolgozók képviselőjének módjukban áll a közügyekbe beleszólni és irányitani, akkor azok az illetők, akik a multban soha nem próbálták szavukat jelemelni az elnyomott dolgozók érdekében, sőt talán sok esetben oda is állitak az elnyomók oldalára, most saját osztályukhoz tartozó munkásvezetőkben a piszkos cipőjüket beletörlik, csak azért, mert ugyanolyan dolgozó proletár, mint ő.

Én nagyon szeretném, hogy ezen pár sor irásom a MAORT dolgozók között a jövőben barátibb, testvériesebb és a dolgozókhoz illő szolidaritást hozna, ami mindnyájunknak örömére szolgálhatna. Az üzemi bizottságokat a dolgozók választják, a dolgozóknak joguk van mindenkor és minden alkalomkor az üzemi bizottságokhoz fordulni, észrevételeiket megtenni, a hibákra a figyelmüket felhivni, de kötelessége, hogy azt az üzemi bizottságot, amelyet ők választottak, jó szándéku és jóakaratu tanácsokkal ellátni, olyan tanácsokkal, amelyek mindenkinek hasznára válnak.

Én hiszek abban, hogy a jövőben az olyan félreértések és félremagyarázások, amelyek alkalmasak arra, hogy az üzemi bizottság, a szakszervezeti vezetők és a bizalmiférfiak között ellentétet szitsanak, kiküszöbölhetők lesznek.

Nagy küzdelem várható a Balatonbajnoki döntőkön

A vasárnap kezdődő balatonbajnoki döntő mérkőzésen résztvevő 4 csapat az eddig már lejátszott mérkőzéseken szerzett pont- és gólaránnyal indul. A tabella állása a következő:

Nagyk. MAORT II.	2	2	0	0	10:1	4
Balatonfüredi SC	2	1	1	0	4:1	3
Tapolcai VSE	2	0	1	1	2:4	1
Keszthelyi Barátság	2	0	0	2	1:10	0

A tabella állása szerint a MAORT II.-nek egy pont előnye van csak, tehát a legnagyobb erőbedobásra, játéktudásra, lelkesedésre van szükség, hogy csoportbajnokhoz méltóan szerepeljen a döntő küzdelmekben. A Tapolcai VSE Kovács, Gőcze, Lábadi, Hámori, Barta csatársora NB I.-es nivón mozog a keszthelyi válogatott mérkőzésen látottak alapján. Gőcze a győri ETO, Hámori pedig a Ferencváros volt játékosa. De semmiben sem maradt mögöttük Lábadi és Barta. Nyiró középhátvéd, Hosszu balhátvéd a védekezés magas iskoláját játsszák. A MAORT II. az alábbi összeállitásban veszi fel a küzdelmet: Vajda — Mihei, Vojnovics — Mátyás, Tatár, Horváth — Sztraka, Kranitz, Téli, Kovács, Kapornaki. Kár, hogy az NVTE nem tudott leutazni Marcaliba kisorsolt balatonbajnoki mérkőzésére, mert az itt elvesztett 2 pont miatt nem tud részt venni a döntőkben, ahol jó szereplésével a két kanizsai csapat talán megoeztozhatott volna az első helyeken. A bajnoki mérkőzés előtt 4 órakor a pusztaszentlászlói MAORT játszik barátságos mérkőzést a nagykanizsai MAORT üzemi válogatottjával.

Hajrá Koca-vizipólózók

Az uszó szakosztály idényzáró háziversenye vasárnap délután 3 órakor kezdődik a városi strandfürdőben. Az uszószámok után, melyeknek érdekessége a tehetségkutató verseny lesz, következik a nap csemegéje, a MAORT műhelytelep és Központi Iroda közötti vizipóló mérkőzés. A vizből kimentettek számáról utólag beszámolunk.

Mégis megtartják a János vitéz előadását

A Zala tegnapi számában hir jelent meg, mely szerint a János vitéz mai előadása elmarad. Ez a hir tévedésen alapult, mert az örökszép magyar mesejáték előadását ma este 8 órakor a Szociáldemokrata Párt dísztermében a bázakerettyei gyermekszereplők megtartják.

A MAORT kulturgárdája lehetővé tette, hogy minél többen gyönyörködjenek Petőfi bübájos mesejátékában. Gyermekszereplők adják elő, akik igazán értékelni tudják ezt a gyönyörü tündérmesét. A János vitéz szereplői első nagykanizsai vendégjátékukkor nagy sikert arattak. Reméljük, hogy ez a siker a ma esti előadáson is meglesz és a mai előadás éppen olyan értékes lesz, mint az augusztus 17-én megtartott vendégszereplés.

HIREK

— **A polgármester itthon.** Varga József polgarmester tegnap este budapesti ujjáról hazaérkezett és ma reggel hivatalát átvette.

— **Megkezdi próbáit a szimfonikus zenekar.** A Nagykanizsai Ének- és Zeneegyesület zenekara szeptember 1-én délelőtt 9 órakor a zeneiskolában ujból megkezdi próbáit. Tekintettel a tervbe vett hangversenyekre, kéri a vezetőség a tagok pontos megjelenését. Uj tagokat az egyesület szivesen lát.

— **A Szocialdemokrata Ifjusági Mozgalom** szeptember 1-en, vasárnap este 8 órai kezdettel rendezi ez évi szüreti mulatságát, a Szocialdemokrata Párt nagytermében. Mindenkit barátsággal megvár a SzIM vezetősége. Jegyek elővétele a Népszava-üzletben.

— **Meghivó.** Letenye és Vidéke Földmüvesszövetkezet szeptember hó 8-án d. u. 2 órakor Letenyén a kastélyban rendkivüli közgyülést tart, melyre a Szövetkezet tagjait tisztelettel meghivjuk. Tárgy: 1. A részvény névértékének megállapitása. 2. A beszerző és értékesitő csoport megalakitása. *Igazgatóság.*

— **A Független Kisgazda-, Földmunkás- és Polgári Párt** 1-en, vasárnap d. e. fél 10 órakor taggyülést tart. Felkérem a tagokat — különösképpen a vasutasokat, — hogy teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Ma, szombaton este az igazolóbizottság tart gyülést. *Titkár.*

APRÓHIRDETÉSEK

Diákokat felvesznek. Rozgonyi u. 19. d

Keresek bérbe 2—4 szobás családi házat kerttel. Cim a kiadóban. 1061

Burgonya előjegyezhető Horváth Jenőné fatenyészkereskedőnél, Hunyadi u. 26. 1099

Keresek 2 vagy 3 szoba, konyhás lakást (lelépést adok). Simon Ferenc MAORT tisztv., Kisfaludy utca 35. 1100

Kiadó 1 méhes 4 családdal, teljes felszereléssel, 1 negy Singer-varrógép és 1 asztali tűzhely Rózsa utca 34. 1101

Cukorka ujból kapható viszonteladók részére Klein cukorkagyárban, Magyar utca 19. szám alatt. 1106

Ügyes mindenesleányt felvesz. Ady Endre-ut 33 sz. Ugyanott anyasértés fekete malacozásra kiadó. 1107

Lábas-pajta lebontásra eladó. Kisfaludy-utca 1/b. 1108

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: **Benczo Jenő** főszerkesztő

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 37. Telefon 31.

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa"

Szerkesztésért és kiadásért felel Benczo Jenő.

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdásért felel: Zalay Károly.

Ha **jól** és **olcsón** akar **enni**, keresse fel **kifőzdémet**

Csengery-ut 21. sz. alatt.

Reggeli, ebéd, vacsora minden időben kapható.

1046 **Kántás Gáborné.**

51. evfolyam. 198 szám. Nagykanizsa, 1946. szeptember 3. kedd Ára 40 fillér.

ZALA

Valamennyi svéd bank korlátozás nélkül elfogadta az átutalásokat Magyarországra és a forint-átutalás egyenlő elbánásban részesül a svéd korona, svájci frank, dollár- és font-sterling-átutalással.

Reuter jelentése szerint Nagy Ferenc Párizsba érkezett

Vasárnappal lezárult a békeértekezlet 5-hete. Az elmult hét a békszerződések részletes tárgyalásának jegyében telt el. Naponta 4—5 bizottság ülésezett nehéz vitában, melyek állandóan csellettek-botlottak a módosító indítványok útvesztőjében. A román-magyar bizottság szombaton tartott ügyüttes ülésén Auer Pál párizsi magyar követ az ujra felvetett magyar-román határkérdésben megismételte Északerdély egy részének vissza csatolására vonatkozó kérelmet. Minthogy azonban a bizottság egyszer már meghozott határozatát ujra felhozni nem lehetett, a kérelmet most más formában ismételte meg és 4000 négyzetkilométer magyar lakta terület visszacsatolását kérte. A 22.000 négyzetkilométer területen ugyanis tulnyomóreszben románok élnek, azonban Magyarország ezen terület visszacsatolásával akarta kiegyenliteni, hogy Magyarországon is annyi román éljen, mint amennyi magyar Romániában és igy vélte biztositani a magyar kisebbség sorsát. Auer Pál észrevételeihez most csak az szükséges, hogy a 21 győztes hatalom közül egy magáévá tegye, mely esetben pótindítványként szóba jöhet a magyar-román politikai és területi bizottság ülésén. A négy külügyminiszter hétfői ülésének tervét bizonytalan időre elhalasztották. E diplomaciai tudósitók ennek okát nem abban látják, hogy Molotov váratlanul Moszkvába utazott, hanem abban, hogy a külügyminiszterhelyettesek üléseiken jelentékeny előhaladást tettek a 250 módosító indítvány tanulmányozásában. A szovjet külügyminiszter hirtelen távozásával kapcsolatban azonban továbbra is találgatások folynak. A Reuter szerint Molotov moszkvai utjának célja az, hogy megtárgalja Sztalinnal Németország kérdését, mely esetleg felmerülhet a négy külügyminiszter tanácskozásain. Általában ugy vélik, hogy Molotov nehány napon belül visszatér és olyan utasitásokat fog magával hozni, melyek engedékenyebbé teszik az orosz álláspontot. Byrnes amerikai külügyminiszter tegnap tárgyalt Bevinnel, de beszélgetésük tárgyát nem hozták nyilvánosságra.

A magyar rádió tegnap esti adásában jelentette, hogy Nagy Ferenc miniszterelnök egészségének helyreállitása céljából orvosi tanácsra néhány napra vidékre utazott.

Ezzel a jelentéssel szemben áll a Reuter iroda londoni jelentése, amely szerint Nagy Ferenc magyar miniszterelnök vasárnap Párizsba érkezett, hogy Gyöngyösi külügyminiszterrel megbeszélje a folyó ügyeket, igy a magyar-román határkérdést, valamint a csehszlovák-magyar kisebbségi problémát.

Azt is jelenti a Reuter, hogy a magyar-román területi és politikai bizottság ülésén, valószinü, a román küldöttség vezetője válaszol Auer Palnak az erdélyi határ kiigazitására vonatkozó előterjesztésére,

A békeértekezlet hirei

Molotov elutazásának nincs jelentősége

Párizs, szeptember 2

Molotov elutazáshoz a szovjet küldöttség részéről semmiféle magyarázatot nem fűztek és ugylátszik nem tulajdonitanak ennek nagy jelentőséget. Valószinü az, hogy Sztálin generalisszimusz személyes beszámoló miatt hivta haza.

Mitől függ Erdély sorsa

Párizs, szeptember 2

A csehszlovák és román delegációnak az a törekvése, hogy a magyar kisebbségi kérdést elbagatelizálja, hajótörést szenvedett. A magyar-román határkérdést illetően Auer Pál felszólalásában 4000 négyzetkilométer tulnyomóan magyar lakta terület visszacsatolását célozza. Ez talán nagyobb megértéssel fog találkozni a Magyarország sorsa fölött döntő nagyhatalmak előtt. Az erdélyi kérdés sorsa most már három tényezőtől függ.

Először attól a vitától, mely a magyar román bizottság együttes ülésén Auer Pál és Tatarescu beszéde után kialakul. Ennek a vitának során valamely delegátusnak magáévá kell tenni a magyar javaslatot, hogy azt egyállalában tárgyalhassák. Másodszor, hogy a békeértekezlet plénuma hogyan dönt a kérdéssel kapcsolatban. Harmadszor függ attól, hogy a négy nagyhatalom külügyminiszterei a 21 nemzet részéről hozott kedvező vagy kedvezőtlen döntést magukévá teszik-e.

Ezen feltételekkel való számolás juttathatja csak a magyar közvéleményt abba a helyzetbe, hogy helyesen itélje meg a most Párizsban a magyar békével kapcsolatban történő eseményeket.

Visszatér a király Görögországba

Athén, szeptember 2

Görögországban tegnap zajlott le a népszavazás a görög államforma kérdésében. A népszavazás, bár sulyos kilengések előzték meg, melyeknek során többen meghaltak és megsebesültek, vasárnap rendben folyt le. Az eddig beérkezett jelentések szerint a királypártiak vezetnek. Athénben és Pireusban az eddigi eredmények szerint a király visszatérésére szavaztak 73.687-en, a király visszatérése ellen 27.856-an. A szavazatok összeszámlálása tovább tart. A görög király Londonba érkezett és ott fogják vele közölni a népszavazás eredményet.

Kártérités jár a lelőtt repülőgépekért

Belgrád, szeptember 2

Az Egyesült Államok kormánya kártéritést kér Jugoszláviától a két lelőtt amerikai repülőgép miatt. A kártérités összegét még nem hozták nyilvánosságra.

Ma nyilik meg Koppenhágában az Egyesült Nemzetek élelmezési konferenciája

Kopenhága, szeptember 2

Az Egyesült Nemzetek élelmezési konferenciája ma nyilik meg Kopenhágában. A konferencia gazdasági bizottsága támogatja az élelmiszerellátási világtanács felállitását. Ez a világtanács élelmezési és mezőgazdasági tervezetet dolgozna ki, melynek alapján gondoskodnának a világ élelmiszerfeleslegének igazságos elosztásáról.

Az utolsó szó jogán beszéltek a világ legnagyobb gonosztevői

Nürnberg, szeptember 2

A nürnbergi háborus bünper szombati napján a vádlottak szólaltak fel az utolsó szó jogán. Ribbentrop kijelentette, hogy csak a néppel szemben érzi magát bünösnek. Hogy külpolitikája kudarcot vallott, annak nem ő az oka. Keitel tiltakozott az ellen, hogy a német hadsereget kiszolgáltassák a nácipártnak. Rosenberg kifejezte azt a kivánságát, hogy a német nép visszatérhessen arra az utra, amelyről Hitlerék eltéritették. Dönitz felelősnek mondta magát azokért a vállalkozásokért, a melyeket nem fejezett be. Papen azt állitotta, hogy ő Németországot és nem a náciuralmat szolgálta. Seys Inquart valóságos programmbeszédet mondott a német nemzeti szocialista célok mellett.

Százezer tonna olajat szállitunk Csehországba

Prága, szeptember 2

Prágában csehszlovák és magyar megbizottak megállapodtak abban, hogy Magyarország nyerskőolajat szállit szeptember 1-től kezdve Csehszlovákiának és jövő év december 31-ig 100 ezer tonnát, melyért cserébe különféle ipari termékeket és főként gépeket kapunk.

Változások az angol kormányban

London, szeptember 2

Az angol kormány összetételében változás várható, ugyanis több miniszter lemondott. Bevin külügyminisizter nem mondott le, igy tovább is ő vezeti az angol külügyminisztérium ügyeit.

A spanyol köztársasági kormány franciaországi képviselőjének átnyujtották a magyar kormány jegyzékét, amelyben a magyar kormány elismeri a spanyol köztársasági kormányt és ügyvivőül Szakasits követségi tanácsost nevezte ki.

*

Az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa elfogadta Svédországnak, Afganisztánnak és Izlandnak felvételét az Egyesült Nemzetek Szervezetébe.

Rákosi Mátyás rádióbeszéde a stabilizációról

Rákosi Mátyás miniszterelnök-helyettes szombaton a rádióban előadást tartott a szanálás egy hónapi eredményéről.

Meg vagyok győződve — mondta —, hogy azok a bajok, melyek a szanálással kapcsolatban mutatkoznak, előbb-utóbb meg fognak szünni. Elégedetlenség főként az iparcikkek megfizethetetlenül magas árai és az agrárolló kiszélesitése miatt hangzik el. Az ipari cikkek árának lefaragása megkezdődött. Rengeteg a panasz a kisiparosok magas árai miatt is. Megemlitette a termelők részére fizetendő 2 forint helypénz magas voltát, amely 10 darab tojás árával egyenlő. Még magasabb a termelők kocsijai után fizetendő helypénz. Nagyon magas a járlatlevelek dija is. Rengeteg a panasz a közvetitőkereskedelemre és mezőgazdasági szövetkezeti központra. Általános a panasz a községekben a malmokra, amelyek nem tartják be az előirásokat és a legkülönbözőbb cimen levonásokat eszközölnek és még nem engedett követelésekkel lépnek fel. Ezen csak ugy lehet segiteni, ha a malmokat községesitik.

Ezen a téren sokkal gyorsabban mutatkozna eredmény, ha a Kisgazdapárt szintén csatasorba állna és fellépne az ipari árak csökkentése érdekében és a malmok tulkapásai ellen.

Néhányan abban reménykednek, hogy a stabilizációt néhány hónap mulva ujabb infláció követi. Nagy baj, hogy a gyáripar, mely az elmult nyolc esztendőben a háboruért dolgozott, teljesen leszokott arról, hogy felvevő piacról gondoskodjék és a békeidőben szokott módon helyezze el termékeit. Ez fáradságot, pontos kalkulációt és takarékosságot igényel, amely nem tetszik azoknak a tőkéseknek, akik nyolc éven keresztül a háboruért dolgoztak. Vigyázni fogunk azonban, hogy az árnivó letörése ne veszélyeztesse a gyárak rentabilitását.

A magyar piac felvevőképessége szinte korlátlan és a körülöttünk levő országok is, amelyek sokat szenvedtek a háborutól, minden árucikket hajlandók átvenni, ha megfelelő ajánlatot kapnak. A magyar ipar legveszedelmesebb ellensége, a német ipar, hosszu időre versenyképtelen marad. Meg kell ragadni a külföldi országok felé kecsegtető alkalmat és a gyáraknak a termelést semmi körülmények között sem szabad beszüntetni, inkább a munkások kevesebb munkaidőt dolgozzanak. Nagy a munkahiány különösen az épitőiparban, ahol körülbelül 15.000 munkanélküli van. A munkanélküliség enyhitésére közmunkákat kell szervezni, sőt elkerülhetetlen esetben a munkanélkülisegély is szükséges lesz. Mindent meg kell tenni, hogy a munkásság a termelésben megmaradjon. A mai gazdasági viszonyok mellett nincs szükség munkanélküliségre, hanem minden erővel azon kell lenni, hogy mind az iparban, mind a mezőgazdaságban áttérjenek a békeviszonyokra. Kereskodőink nem dolgoznak eléggé és még mindig az inflációs nyereségekről álmodnak és nem törődnek azzal, hogy az üzletek, ha kevesebb haszonnal is, áruval legyenek ellátva.

Budapesten például sok a só és szappan, ugyanakkor a vidék egyes részein ebben az árucikkben nagy hiány mutatkozik.

Azokat a tanácsokat, hogy a volt tisztviselők menjenek kereskedőknek, nem találja helyesnek, mert máris több kereskedő van, mint amit az ország elbir. Az állami hivatalokban a leépítés után még mindig 35 ezerrel több alkalmazott maradt, mint azt a szanálás tervezte.

Nehézségek azonban mindig voltak és lesznek is. Mindennek ellenére a szanálás sikerével megállapitható, hogy pénzügyi és politikai hitelünk is emelkedett. A párizsi békeértekezleten képviselőink ugy mutathattak a szanálásra, mint a magyar nép egészséges élniakarására. A bajok és nehézségek össze sem egyeztethetők azzal a kétségbeejtő és reménytelen helyzettel, melyben a kormány két hónappal ezelőtt volt. A szanálás elmult egy hónapja alatt beigazolódott, hogy a forint jó, egészséges és értékálló. Legyünk azon, hogy hazánk gazdasági és demokratikus megerősödését elő is mozditsa.

Az ujjáépitesi minisztérium megszünik

Felállitják az épitési és közmunkaügyi minisztériumot

A kormány tagjai Nagy Ferenc miniszterelnök elnökletével pénteken délelőtt megtartották rendes heti minisztertanácsukat. Nyiskét Endre ujjáépitési miniszter benyujtotta a közmunkaügyi miniszter hatáskörének megállapitásáról szóló törvényjavaslatot, melyet a minisztertanács elfogadott. Az ujjáépitési minisztérium ezzel megszünik és helyébe az épitési és közmunkaügyi minisztériumot állitják fel. — Rajk László belügyminiszter azt a rendelettervezetet ismertette, melyel az államháztartás egyensulyba hozása érdekében a rendőrségen szükséges racionalizálás végrehajtására vonatkozóan készitett. A rendelettervezetet a minisztertanács elfogadta, majd folyóügyeket tárgyalt le. A minisztertanács délután 3 órakor ért végel.

Megszünik az Elhagyott Javak kormánybiztossága

Vas Zoltán államtitkár javaslatot készitett, amely rövidesen minisztertanács elé kerül, az Elhagyott Javak kormánybiztosságának megszüntetéséről. A javaslat szerint a megszünt hivatal ügykörét részben az árvaszéki hatóságok, részben egy erre alakitott állami szerv veszi át. A kormánybiztosság megszüntével 600 államilag fizetett állás felszámolása lesz eszközölhető.

Az árdrágitás ujabb módja

A szerdai hetivásáron egy vidéki polgárasszony járt szerkesztőségünkben és elmondta, hogy egy nagykanizsai kereskedő csak ugy volt hajlandó fejkendőt eladni, ha olyan cikket is vásárol, molyen nagyobb a haszonkulcs.

Az illető kereskedő figyelmébe ajánljuk, hogy olvassa el a közellátási miniszter rendeletét. Ebben ugyanis a miniszter felhivta a kereskedőket, hogy tartózkodjanak az árukapcsolástól, mert ezt ugyanolyan szigoruan büntetik, mintha az árat emelte volna.

Szerdán délután 6 órakor

TAGGYŰLÉST

tart a Magyar Kommunista Párt.

A megjelenés kötelező, a tagkönyvecskéjét mindenki hozza magával.

Az üzemi kiküldöttek okvetlen jelenjenek meg.

A Zala belpolitikai riportja:

Nem napolják el a nemzetgyülést

Napok óta tartotta magát az a hir, hogy a párizsi békeértekezlet idejére a nemzetgyülést elnapolják. A helyzet ugyanis az, hogy Európa összes államaiban szünetelnek most a parlamentek, hogy az államvezetők teljes figyelmüket a Párizsban történő eseményeknek szentelhessék. A magyar politikai élet vezetői azonban arra az állás pontra helyezkedtek, hogy a népképviseletnek éppen ezekben a legsulyosabb időkben együtt kell maradnia, hogy a szőnyegre kerülő kérdéseket megbeszélhessék és megvitathassák. De együtt kell maradnia azért is, mert a közigazgatás és gazdasági élet még függőben levő problémáit gyorsan meg kell oldani, hogy ezzel egyrészt a stabilizációt még jobban alátámasszák, másrészt, hogy az országban tapasztalható politikai nyugtalanságot megszünlessék.

Rövidesen parlament elé kerül a népbiróságok reformja. Ez a törvénytervezet a népbiróságok hatáskörébe óhajtja utalni a közellátási, a valutáris és gazdasági jellegü büncselekményeket is. A javaslat élénk ellenzésre talált, különösen a Kisgazdapárt részéről, mert az a felfogás alakult ki, hogy e komplikált és szakkérdéseket igénylő bünügyekben laikus biróság nem tud megnyugtatóan itélkezni.

Éles vita várható a mezőgazdasági érdekképviseletekről szóló törvényjavaslat tárgyalásánál is. Itt a munkáspártok álláspontja ütközik majd össze a Kisgazdapárt felfogásával. A munkáspártok főleg azt helytelenitik, hogy a törvénytervezet értelmében a munkaadóknak beleszólásuk lesz a munkavállalók ügyeibe. Érdekessége lesz a vitának, hogy a nemzetgyülésen ebben a kérdésben a Parasztpárt együtt halad a Kisgazdapárttal. Plénum elé kerül az összeférhetetlenségi törvényjavaslat is, amely véglegesen felszámolja azt a lehetőséget, hogy egy a kormánytól kinevezett egyén tagja lehessen a parlamentnek.

A legnagyobb érdeklődést azonban a községi választásokról benyujtandó törvényjavaslat váltotta ki. Mint emlékezetes, a pártok közötti olyan megállapodás jött létre, hogy az önkormányzati választásokat legkésőbb szeptember 30-ig megtartják. E terminus betartásáról természetesen szó sem lehet, annál is inkább, mert ezt a törvényjavaslatot minden valószinüség szerint megelőzi a közigazgatás reformjáról szóló törvényjavaslat. vitája. E javaslat szoros összefüggésben van a községi választásokról szóló törvényjavaslattal, mert itt dől el, hogy nagyobb vagy szükebb térre szoritkoznak-e a vidéki önkormányzatok tevékenységei. Nem valószinü tehát, hogy a községi választások október vége előtt megtarthatók lesznek.

A Szabadság Párt és a Polgári Demokrata Párt fuziója

A Zala értesülése szerint már régebben fuziós tárgyalások indultak meg a Szabadság Párt és a Polgári Demokrata Párt között. Ezek a tárgyalások befejezés előtt állnak és igy nagyon valószinü, hogy a két párt fuziója napokon belül megtörténik.

*

A Zala szerkesztője beszélgetést folytatott egy hétvégi pihenőjét vidéken töltő kitünő publicistával, aki az elmult hét magyar belpolitikai eseményeiről és jövőbeni alakulásáról a következőkben számolt be:

Megjelent a Hirlap

A Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt uj nagy napilapot inditott, aminek első száma vasárnap jelent meg. A lap címe: »Hirlap«, de egyenes folytatása a Pesti Hirlapnak. A Légrády Testvérek nyomdájában készült, pontosan azzal a tipográfiával, mint annak idején a Pesti Hirlap készült, a lap ügyét egy szerkesztőbizottság intézi, amelynek élén Nagy Ferenc miniszterelnök áll. A lap felelős szerkesztője Bónyi Adorján lett. Érdekessége, hogy a Pesti Hirlap volt munkatársain kivül az Az Ujság cimü lap munkatársaiból is többen dolgoznak a lapnál. Igy Szöllősy Zsigmond is, aki a volt Az Ujság kedves figuráját, a Madár bácsit is áthozta a Hirlaphoz. Ennek a lapnak megitélésem szerint nagy belpolitikai jelentőséget kell tulajdonitani. Az első számban Nagy Ferenc miniszterelnök irt vezércikket, amelyben többek között a következőket irja:

A koalicióról:

A koalicióban természetesen naponta jelentkeznek nézeteltérések. Ezeket ott kell elintézni, ahol megszülettek, a pártok belső érintkezésében és a kormányzatban. Helytelen és erősen kifogásolható, ha a tárgyakba belevonjuk a tömegeket, a viták hullámverését olyan széles területre helyezzük ki, ahol már a termelést is veszélyeztetik és megzavarják az emberek békés együttélését. Nincs az a népgyülési siker vagy tömegfelvonulás, amivel Magyarország mai helyzetében ellensulyozni lehetne a legkisebb kiesést a termelésből és megbocsáthatatlan bün minden szó, ami magyar és magyar között bizalmatlanságot ébreszt. A párharcok lobogásának valahol gátat kell vetnünk, mielőtt ezek a tüzek komoly károkat okoznának. Ha koalicióban vitákat kezdünk, intézzük csak el mi magunk a nézeteltéréseinket, a tömegeket hagyjuk dolgozni, hogy épüljön az ország.

Tudjuk, hogy sem egyik, sem másik koalíciós párt akaratának egyoldalu érvényesitése nem volna szerencsés a mai időkben a békés fejlődés szempontjából. En magam igyekeztem minden helyzetben példát mutatni a mérsékletben. Sajnálom, hogy sokszor egyedül maradtam és a Független Kisgazdapárt mértéktartását néha gyengeségnek magyarázták, pedig csak a lelkünk mélyéig átérzett felelősségérzet diktálta egy-egy sokat vitatott állásfoglalásunkat.

A demokrácia és az egyház viszonya.

Feltétlenül tisztázni kell a demokrácia és az egyházak viszonyát, mert az uj magyar világ nem épülhet egészséges alapokra, ha mögötte milliók lelki békétlensége vagy akár csak nyugtalansága húzódna meg. Különösen figyelmet kell fordítanunk a nemzet nagy többségét jelentő katolikus egyházzal kapcsolatos problémákra. A demokráciának nyugodtnak kell lennie, hogy kialakulását, fejlődését és az általa teremtett államiságot semmiféle veszély ne fenyegesse az egyházak felől, de meg kell teremtenünk az előfeltételeit annak is, hogy az egyházak semmiféle fenyegetettséget ne érezzenek a demokrácia irányából, amikor történelmi küldetésüket teljesitni kivánják. Tisztán látjuk a kérdés horderejét és nem fogunk kitérni a megoldása elől. Szeretném hinni, hogy amint engem ebben a tekintetben is csak népünk és országunk érdekei vezetnek, hasonló magatartással tartozom az egyházak vezetőinél.

Vas Imre gyilkos keretlegény és dr. Pálfi Gyula nyilas alispán e héten kerülnek népbiróság elé

A nagykanizsai népbiróság dr. Béres tanácsa szeptember 3-án, kedden tárgyalja Vas Imre háborus bünügyét, aki a 103/4. munkaszolgálatos század keretlegénye volt. 1943 telén Uzsokon kegyetlenül bánt a munkaszolgálatosokkal, 35 40 fokos hidegben 3—4 méteres hóban csuklóztatta őket. A munkaszolgálatosokat puskatussal, derékszijjal és bottal verte és az igy összeverí embereket arra kényszeritette, hogy neki énekeljenek. Ugyancsak kedden tárgyalják Schaffer Ferenc zalavári nyilas községvezető népellenes bünügyét.

Csötörtökön áll népbiróság elé dr. Pálfi Gyula, Zalavármegye volt nyilas alispánja, akinek tárgyalását junius 27-én a népbiróság elnapolta bizonyitás kiegészités céljából. A szükséges adatok most már a népügyészség rendelkezésére állanak, igy most már nincs akadálya a nyilas alispán felelősségre vonásának. Horváth István letenyei fegyveres pártszolgálatos háborus bünügyét is csütörtökön tárgyalja a népbiróság.

Elkészült a vádirat a pacsai fasiszta szervezkedők ellen

A Zala már közölte, hogy Pacsán március közepén Tóth Árpád, a pacsai járás volt fegyveres pártszolgálatvezetője Németországból történt hazatérte után összegyüjtötte nagynyilas hivoit és közöttük röpcédulát osztott ki a következő szöveggel: »Szálasi testvér ugyan meghalt, de a hungarizmus él. Nyugaton többezer testvér várja fegyverben a felszabadulást. Fegyverkezzetek! Kitartás! Éljen a hungarizmus!«

A népügyészség annak idején Tóth Árpádot és Zsiga Józsefet, mint a szervezkedés vezetőit, letartóztatta. Közben azonban nyomozást folytatott Tóth Árpád előéletére iránt és kiderült, hogy mint régi nyilas Zalaszabaron volt községvezető, Zsiga József pedig ugyanott a helyettese volt. Később előlépett a pacsai járás fegyveres pártszolgálatának vezetőjévé és ilyen minőségben nyilas ideológiai tanfolyamokon előadóként szerepelt. Tizenkilenc zalaszabari feljelentés szerint a községben ő gyüjtötte össze és vitette ki Németországba a leventéket. Egy apát, aki a leventék elhurcolása miatt tiltakozott nála, letartóztatott. Fischer László szökött munkaszolgálatost elfogatta és a nagykanizsai nyilasokat resztes pártba bekisértette, akiknek nyoma veszett.

A szervezkedés másik három tagja a győri internálótáborból megszökött. A népbiróság velük szemben távollétükben hoz ítéletet. A tárgyalás határnapját rövidesen kitüzik.

Egy alaptalan feljelentés következményei

1938-ban Czeiler József nagykanizsai üzletébe Horváth István kereskedelmi utazó áruajánlat céljából bement. Ott a tulajdonossal beszélgetett és a beszélgetés során állitólag Hitler-ellenes kijelentést tett és Horthy németországi utjával kapcsolatban azt mondta, hogy Horthy eladja az országot a németeknek. A tulajdonos ezt a beszélgetést úgy mondta férjének több, vevő jelenlétében. Ennek következtében eljárás indult a zsidószármazásu Czeiler ellen, melynek során Horváth István a rendőrség előtt is fogta és rágalmazás cimén eljárás indult ellene. A vádaskodás azonban alaptalan volt, ami abból következik, hogy ugy a pécsi ötöstanács, mint a kúria Horváth Istvánt a vád alól mint nyilas ára alatt felmentette.

Az alaptalanul vádaskodó ellen most népbiróság eljárás indult, mert a rendőrségnek valótlan adatot szolgáltatott.

Beiktatták hivatalába dr. Papp Endre Zala vármegye főispánját

Benyujtották a megye első forint költségvetését

(Zalaegerszegi szerkesztőnktől.) Zala vármegye törvényhatósági bizottsága szombaton délelőtt 10 órakor ülésezett a vármegyeháza nagytermében.

Dr. Dávid János meleg szavakkal üdvözölte dr. Papp Endre főispánt, aki már közel két hónapja áll a megye élén és eddigi munkásságával bebizonyította, hogy az igazi koalició szellemében, mindenkor a megye lakossága érdekeinek szemelőtt tartásával intézi az ügyeket. A főispán eddigi működésével kifejezésre juttatta, hogy hivatalában nem ismer pártérdeket, hanem minden ember ügyes-bajos dolgát szivén viseli. Kérte, hogy továbbra is ebben a szellemben dolgozzon a megye felvirágoztatása érdekében.

Dr. Papp Endre

főispán megköszönte a beléhelyezett bizalmat és elismerést. Tényleg azt szerette volna, ha minden demokratikus párt helyet foglalna a törvényhatóságban, de meg kell állapitani, hogy **a Kisgazda Párt elzárkózik az együttműködés lehetősége elől. Számarányváltozást kivánt, amit a többi pártok a békesség kedvéért hajlandóak voltak elfogadni és akkor a Kisgazda Párt volt az, amelyik a maga által kivánt számarányt ismételten visszautasitotta és ujabb, magasabb létszámu arányszámot kivánt. Ebből az következik, hogy ez a párt semmiféle körülmény között nem hajlandó az együttműködésre.**

Megemlékezett arról a nagymérvü aszály- és jégkárról, mely a megye egyes részeit sujtotta. Az épitőmunkások rendkivül sulyos helyzetét tárta fel ezután és megállapitotta, hogy amennyiben komoly kormányintézkedés nem segit ezen a társadalmi osztályon, ugy a legteljesebb nyomor elé néznek a rossz idő beálltával. *Az a baj, hogy hitel hiánya miatt az épitkezés megindulni nem tud és igy nincs munkaalkalomra kilátás.* A B-lista során a megyéből kb. 50 százalék a működő állományu tisztviselők közül 30 százalék kiesés van. Nehéz munka vár azokra, akik hivatalukban maradtak. A munkának és termelésnek mégis mennie kell és ehhez felajánlja segitségét.

Bombai János

(Szoc. Dem.) pártja nevében üdvözli a főispánt, akit rövid működése alatt is megismert és akiről állithatja, hogy különb főispánja a megyének eddig még nem igen volt.

Hegyi János

(Kommunista Párt) csatlakozott az üdvözlésekhez és pártja nevében teljes bizalmat igér a főispánnak. Megállapitja, hogy a Kisgazdapárt továbbra is visszautasitó magatartást tanusit és a koalició ellen működik. Uszitanak a falvakban és népgyüléseken a pártok ellen és nem szolgálják a demokrácia ügyét.

Varga Imre

(Parasztpárt) a főispánt köszönti és a parasztság teljes bizalmáról biztositja.

Dr. Varga István

(Szakszervezetek) örömmel látja, hogy az uj főispán mindenkor összhangba tudja hozni a kormányintézkedések megvalósitását a megye lakosságának érdekeivel. Ha ilyen szellemben dolgozik tovább, mindig maga mögött tudhatja a szervezett dolgozók tömegét.

Napirend előtti felszólalásában *Gerencsér János* (Keszthely) kérte a marhavásárok mielőbbi megnyitását, hogy ne kelljen a gazdáknak elkótyavetélnie az állatokat, amelyeket a nagymérvü takarmányhiány miatt képtelenek tartani. Sérelmesnek tartja az aszályos vidékeken a beszolgáltatás keresztülhajszolását, mert ezzel teljesen tönkre juttatják a kisembereket. Ha eleget tesznek a beszolgáltatásnak, nem marad semmijük. Kifogásolja, hogy a jóvátételi beszolgáltatásoknál a gazdák nem készpénzt, hanem kötvényeket kapnak állataik után. Ha már a parasztnak le kell adnia, esetleg az utolsó állatját, legalább kapja meg érte az ellenszolgáltatást. Végül feltárta Keszthely vidékének sulyos takarmányhiányát, amelyet katasztrófálisnak lehet mondani. Más vidékekről, ahol mégis akad takarmány, kellene hozni és juttatni ennek a teljesen nincstelen vidéknek.

Hegyi János

az épitőiparosok nehéz helyzetével foglalkozik. Felemliti, hogy *Nagykanizsán 180 szakmunkás és 420 segédmunkás egyik napról a másikra kenyér nélkül maradt.* Munkaalkalom lenne, egyrészt a kibombázott házak helyreállitásával, másrészt a lakóházak rendbehozatalával. Ha másképpen nem megy, kényszer utján kell ezt elrendelni. Ezután szóvátette, hogy a teljesen nincstelen munkásságtól lehetetlen a pontos lakbérfizetési terminus betartását kivánni. Felmentést kér a lakbérfizetés alól azok számára, akik képtelenek ezt megbizetni.

Megemliti, hogy a törvényhatósági ülésekre a tagok nagyrésze nem tud eljönni, mert nincs költségre fedezete. Ennek megoldását kéri. Szóvá tette hogy Nagykanizsán a kereskedők előre beszedik a fogyasztóktól egyes közszükségleti cikkek árát, (gyufa, só, stb.) ezzel a pénzzel vásárlásokat eszközölnek és a végén, esetleg hónapok mulva, visszaadják azzal az indokolással, hogy nem kapták meg az árut. Végül a tüzifaellátás körüli bajokra mutat rá.

Brónyai Lajos

(Nagykanizsa) szintén a tüzifakérdéssel foglalkozik. Nagykanizsán csak ugy lehetne ezt a problémát megoldani, ha az erdőigazgatóság depót létesitene és ott is lenne fatelepe.

Németh István

(vasutas szakszerv.) a nagykanizsai piaci-rend ellen szól. Amikor a forinttal való fizetésre tértünk át, rend volt a kanizsai piacon, de most az tapasztalható, hogy a vásárlók megint az eladók fülébe sugdosnak és házaknál vásárolnak. A közigazgatás és rendőrség segitségét kéri.

Ezután a közgyülés áttért a tárgysorozat tárgyalására. Dr Tivolt főjegyző ismertette Győr-Moson egyesitett vármegye és Győr város átiratát, melyben a párizsi békekonferencián tárgyalásra kerülő magyar békeszerződés ügyében állásfoglalásra kéri fel a Nemzetek Szövetségét. Kéri, hogy Zala vármegye hasonló értelemben emelje fel szavát az esetleges igazságtalan béke ellen.

Bombai János

felszólalásában arra mutatott rá, hogy a magyar nép mennyit szenvedett az elmult 25 év alatt. A demokrácia hozzáfogott az ujjáépitéshez és lehetővé tette, hogy a parasztság földhöz jusson. Romokból uj életet teremtettünk és most már nyugodt demokráciában akarunk élni. Ez csak ugy lehetséges, ha elviselhetővé teszik számunkra az életet és olyan békét kapunk, amely biztositja azt a nyugodt légkört, amely szükséges az uj élet megteremtéséhez. Kéri, hogy csatlakozzék a törvényhatósági bizottság Győr-Moson vármegye tiltakozásához. Ilyen értelemben határoztak.

Zala vármegye költségvetésének tárgyalására került ezután sor. Az első forint-költségvetés, amely 1946. aug. 1-től 1947. julius 31-ig szól. Egymillió ötszáznyolcvanháromezer 658 forint. 1946. augusztusától a pótadó megszünt és helyette az állami részesedés lép életbe. A költségvetés részletesen felsorolja azokat a kiadásokat, amelyekből ez az összeg adódik.

Baráth Ferenc

zalaegerszegi polgármester szólt hozzá a költségvetéshez és inditványozta, hogy egészségvédelmi célok fedezésére vezessék be az ugynevezett közegészségügyi adót. Ha holdanként és lakásonként 1—2 forint adót vetnének ki, biztositani lehetne Zala vármegye öt kórházának fenntartását.

Dr. Szalay

főügyész ismertette ezután a volt zalalövői szeretetház ügyét. A vármegyének Zalalövőn volt egy szeretetháza, amely a sok katonai beszállásolás következtében használhatatlanná vált. Ezt most egy budapesti cég 10 évre bérbe szándékozik venni és gyártelepet létesitene ott. Az ajánlatot elfogadták azzal, hogy ugy az épitkezéseknél, mint a munkások alkalmazásánál, kizárólag zalai munkaerőket vegyen a cég igénybe.

Ezután segélyezési ügyeket tárgyalt a törvényhatósági bizottság, majd Bujtorné Horváth Eta inditványára kimondták, hogy az egész megyében, a baloldali magatartásukért vértanu halált haltak hozzátartozóit intézményesen segélyezik és emléküket emlékművel örökitik meg.

Budapestről jelentik:

Tildy Zoltán megnyitotta az ujjáépitési kiállitást

Tildy Zoltán köztársasági elnök nyitotta meg vasárnap Pestvármegyének az ujjáépités eredményeit bemutató kiállitását. Beszédében hangoztatta, hogy ez a kiállitás élénk kifejezője annak a kitartásnak és együttműködésnek, amelyet a magyar gyárak munkásai, a földművesek, kisiparosok és kereskedők másfél év alatt az ujjáépités érdekében kifejtettek. Ez a magyar népben élő csodálatos erő reményt nyujt arra a hatalmas gazdasági, kulturális és ipari alkotó és ujjáépitő munkára, amelyben minden társadalmi réteg megtalálja egymás kezét.

Romániában is megkezdték a magyarok üldözését

Romániában tovább folynak a magyarüldözések. A magyar nemzetiségü állampolgárokat a gyárakból és vállalatoktól elbocsátják. Különösen a földreform végrehajtásánál mellőzik a magyar földmüveseket. Legutóbb Nagybányán bocsátották el a magyar munkásokat, tisztviselőket és mérnököket az ottani bányákból és iparvállalatoktól.

Elhalasztották az amnesztiatörvény beterjesztését

Az igazságügyminisztériumban hosszabb ideje dolgoznak az amnesztiatörvény elkészitésén. Ugy volt, hogy a jövő héten a nemzetgyülés bizottsága elé kerül a törvénytervezet. Illetékes helyről nyert hivatalos értesülés szerint a törvény beterjesztését elhalasztották.

2 millió mázsa kenyérgabonát szolgáltattak be eddig

Augusztus 31-ig a beszolgáltatott gabona felvásárlásával megbizott szervek összesen 2 millió métermázsa kenyérgabonát — buzát, rozsot és árpát — vettek át a parasztságtól. Ez azt jelenti, hogy a beszolgáltatás első két hónapjában, a stabilizáció első hónapjában a várható beszolgáltatásnak mintegy 35—40 százalékát teljesitette a parasztság.

Rövidesen megkezdődnek a marha- és sertésvágások

A közeli napokban a közellátási miniszter rendeletileg szabályozza az állatvágásokat. — Mindenekelőtt megállapitják a baromfinak az árát is, mert ezideig még ezt sem állapitották meg és egyben a marha- és sertésvágásokkal kapcsolatos rendeletet is kiadják, amely bizonyos könnyitéseket tesz az eddigi helyzettel szemben, ugyhogy előreláthatólag a közeli hetekben megkezdődnek a vágások a fővárosi vágóhidakon, először azonban csak szükebb körre korlátozódik a husellátás.

Halálra itélték Hain Péter egyik detektivjét

A népbiróság Hain Péter egyik detektivjét, Cser Istvánt, aki annakidején a Svábhegyen az emberek tömegét kinozta meg, kötéláltali halálra itélte.

Sok szlovák visszavonta önkéntes kitelepülési kérelmét

Az infláció megszünése óta sok olyan szlovák van, akik önként jelentkeztek kitelepülésre s most visszavonták jelentkezésüket. A Magyarországon működő csehszlovák bizottság nem akarja a magyar kormány álláspontját elfogadni, hogy ezek a szlovákok visszamaradhatnak és rá akarják venni a magyar kormányt, hogy kényszeritse őket az áttelepülésre. Ez a felfogás azonban ellenkezik a magyar kormány álláspontjával.

MAORT

Rovatvezető: **LENK ANDRÁS**

Treuga Dei

Az ember lelke mélyén, »amióta ember néz az égre«, ott ég a vágy a béke iránt.

Az élet tülekedése, a békétlenek zavargása, az örök nyughatatlanok kevergetése rontja el nemcsak az az általános béke hangulatát, hanem az egyes emberek életét is.

A magyar demokrácia a legbecsületesebb jótakarás szellemétől áthatott igaz embereket állitott ki a közélet vonalába. Az élet minden vonatkozásában ezek a magyarok ragadták meg az eke szarvát, hogy uj barázdákat vágjanak a magyar közélet földjében. Ezek a magyarok végezték el a magvetés munkáját és ma már végre eljutottunk az első termés betakaritásához.

A magyar lelkiség kezd a mélyén demokratikussá válni. És ennek megfelelően a politikai egymás elleni küzdelemről mindjobban kiviláglik, hogy idejét multa magyar betegség.

A Maorton belül is apró érdekcsoportok alakultak ki és ezek egymással vetélkedve, egymást birálva törtek ugyanazon cél felé az uj magyar munkás államon belül egy tisztultabb, egy munkásabb MAORT szellemiség, MAORT-élet kialakitása felé.

A kritika eszköze a fejlődés utja.

Azonban ez a kritika lassan-lassan annyira személyes élt kezdett venni, hogy a vállalat legjobbjai kerültek ezen keresztül egymással szembe.

A MKP üzemi pártszervezete felismerte azt, hogy az egymással való szembeállitás mesterkedésén keresztül fél-fél energiáját a védekezésre kell elpazarolniok legjobbjainknak. Megkereste tehát id. Dombai Jánoson keresztül a Szoc. Dem. Párt üzemi pártszervezetét annak érdekében, hogy létre hozza a teljes együttmüködést.

Dombai elvtárs a tőle megszokott éleslátással azonnal rámutatott és megoldotta a legnehezebb pontokat. Örömét fejezte ki a tervbe vett két üzemi pártszervezet közös vezetőségi megbeszélések előkészülete felett. Kifejezte, hogy a Szoc. Dem. Párt ugyanazon szempontoktól vezettetve nagyon üdvösnek látja a közös asztalhoz való leülést.

A MKP MAORT üzemi pártszervezete hétfőn, szeptember 2-án délután 3 órakor tartotta napját a vasvázas műhelytelep étkezdéjében. Előadó Lenk András »A két munkáspárt együttmüködése a Maorton belül« cimmel tartott előadást.

Filatelilai közlemények

Folyó hó 4-iki összejövetelünk a posta melletti Katholikus Legényegyletben lesz (Ady Endre-ut 8.) délután fél 5 órakor.

*

Augusztus 26-án uj portósorozat jelent meg (4, 20, 30, 40, 60 fillér, 1.20 és 2 forint). Szinük világos ibolya.

*

Augusztus 5-én megjelent a Filatéliai Kurir első rendszeres száma, mely a jövőben havonta kétszer (5-én és 20-án) fog megjelenni, a régi nivóju tartalmával. Egyesületi tagok a tagdij ellenében kapják. Nem tagok gyüléseinken előfizethetik. Szerkeszti Örvös János.

*

Uj légiposta bélyegek tervezésére pályázatot irt ki a magyar posta.

MAORT—Tapolcai VSE 6:0 (2:0)

A MAORT játékosai beváltották a hozzájuk fűzött reményeket és lelkes szép játékukkal biztosan győzték le ellenfelüket.

Az első félidő 11. percében sportszerütlen kijelentése miatt Martont a játékvezető kiállította, de a Vasutas csapat nem adta fel a küzdelmet és elég jó játékkal épitett támadásokat, melyeket azonban a MAORT védelem: Millei, Tatár és Vojnovics sorrendben biztosan rombolt. Horváth jó játékával helyet biztositott magának a fedezetsorban. Jó volt nézni a MAORT fiatal csatársorát, amint »Tótó-bácsi« okos labdáit kihasználva szép és erélyes támadásokkal ostromolta az ellenfél kapuját.

Gólszerzők: Kapornaki 2, Téli 2, Nardai 1 és Sztraka 1.

MAORT vegyes Pusztaszentlászlói MAORT 5:1 (1:0)

Az előmérkőzésen a két szélsőjét és hátvédeit nélkülöző MAORT I. győzött a lelkesen küzdő testvércsapat ellen. A közönség egy-két sportszerütlen tagja gunyos bekiabálásaival vétette magát észre. Elfelejtették azt, hogy a legjobbjait nélkülöző MAORT I. barátságos mérkőzést játszott a testvércsapat ellen és nem osztályozót az NB II.-be való bejutásért.

Gólszerzők: Csöngei 2, Takács 2, Molnár 1. *G. J.*

MOZI

Mickey Rooney a Városi Moziban

Andy Hardy nem fér a bőrébe a cime a Városi Mozi uj filmjének. Andy legujabb, ezuttal plátói szerelméről szól a film. Egy newyorki társaságbeli hölgybe szerelmes. Szenvedélyesen gyüjti a lapokban megjelenő képeit. Barátainak is eldicsekszik szerelmével. Ugyanekkor Hardy birónak egy örökségi perben Newyorkba kell utaznia és az utra magával viszi családját is. Andy szabadkozik az uttól, mert kiderülne barátai előtt, hogy nem is ismeri szerelmét. Newyorkban egy barátjának elpanaszolja bánatát, aki bemutatja szerelmének. Andy le is fényképezteti magát a leánnyal, de ki is ábrándul belőle. A fényképet diadalmasan viszi haza és azt a Diáklap cimlapjára téteti.

Mickey Rooneyn kivül Judy Garland és Cecilia Parker a film főszereplői.

Kiséró müsorként bemutatásra kerül a Metro Goldwyn Mayer bohózata: Gyerünk a moziba és az Egyesült Amerikai-Angol Hiradó.

Cinkozásra akik jelentkeztek, kedden, szerdán vagy csütörtökön d. e. 9—1 óra között fáradjanak be a kiadóhivatalba. Ajánlatok érkeztek, dönteni kell a közös cinkozás sürgős munkabaadásáról. Uj jelentkezőket még felveszünk d

HIREK

A rádió hétfői müsora

Budapest I. 17.10 Operarészletek. 17.30 Az ifjuság hangja. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.15 Légy jó mindhalálig. Móricz Zsigmond szinmüve. 20 Hirek, sporthirek. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. 22.25 A Hazahozatali Kormánybiztosság közleményei a külföldön lévő magyarokhoz. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 A Magyar Hadifogoly Hiradó közleményei. 23.40 Rádió kereső hirszolgálat.

Budapest II. 20.30 Rádió szabadegyetem. 21 Hirek. 22 Olasz operakettősök.

A rádió keddi müsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Hanglemezek. 10 Hirek. 10.30 Rádióiskola. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 Sovinszky László szalonzenekara játszik. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 15 Az IPOK Szövetkezetének müsora. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 16.30 Falurádió. 17 Párthiradó. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.15 Mit üzen a rádió? 19.15 Nebántsvirág. Operett 3 felvonásban. 20 Hirek. sporthirek. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.35 Magyar tánclemezek.

Budapest II. 20 Dallam és ritmus. Hanglemezek. 20.30 Rádió szabadegyetem. 21 Hirek. 22 Részletek Verdi: »Ernani« c. operájából.

— Hivatalos órák a postán

A postafőnökség közlése szerint a hivatalos órák megváltoztak. A posta a békebeli hivatalos órákat állitotta vissza, mely szerint a felvételi órák általában reggel 8—12 óráig tartanak. A délutáni órákban a csomagfelvétel és kiadás 14 órától 18 óráig eszközölhető. Pénzfelvétel, csekkutalvány ki- és befizetés reggel 8 órától 12-ig és délután 14 órától 17 óráig. Ajánlott levél- és táviratfelvétel reggel 7 órától egyfolytában este 9 óráig tart. Ezen időn tul a táviratokért kétszeres dijat kell fizetni.

— A kiskunhalasi tömeggyilkosság egy másik résztvevőjét is letartóztattak

A nagykanizsai rendőrség politikai osztálya letartóztatta és internálta Horváth Gyula nagykanizsai lakost, aki Kaufmann Antallal együtt jelen volt a kiskunhalasi tömeggyilkosságnál és azt a felszabadulás után nem sietett jelenteni a hatóságoknak. Ezzel a ténnyel kimeritette a népellenes büntettet, amiért a politikai rendőrség az internálási eljárást ellene folyamatba tette és leinternálta.

— Felhivás!

Az Országos Paraszinapok részvételi jegyei megérkeztek. Felkérjük azokat, akik a 4 forint jelentkezési dijat kifizették, hogy az adott nyugta ellenében jegyüket sürgősen vegyék át. Járási titkár.

Kedden délután 6 órakor

PÁRTNAP

a Szociáldemokrata Párt helyiségében

Vendégeket szivesen látnak.

— Anyakönyvi hirek

Augusztus 23. és 29. között 9 fiu és 9 leány született: Harangozó Frigyes cipészsegéd és Szerecz Julianának leánya, Soós Gyula asztalosmester és Györkös Annának fia, Tizedes István MÁV vonatkisérő és Simán Erzsébetnek fia, Juhász Mihály földmüves és Nagy Margitnak fia, Lepsényi István MÁV fütő és Tisler Máriának leánya, Szentendrei József rendőr és Vajda Máriának leánya, Hevesi Ákos pénzügyőri segédfelügyelő és Fábián Erzsébetnek fia, dr. Gaál Jenő gazdasági tanár és Polónyi Valériának leánya, Büki János cipészmester és Kámpics Máriának fia, Kondákor Gyula MAORT munkás és Balog Máriának fia, Tóth János MÁV tiszt és Kisgergely Teréziának leánya, Farkas Ferenc földmüves és Fehér Máriának fia, Szukovics József tetőfedőségéd és Mihalecz Ilonának leánya, Szabó László MÁV mozdonyvezető és Böjtös Annának leánya, Faits Ferenc városi tisztviselő és Bellák Máriának leánya, Péter József molnársegéd és Barta Rozáliának leánya, Kovács Lajos festőségéd és Hermann Magdolnának fia, Németh József MAORT gépkocsivezető és Hollender Katalinnak fia.

Szakasits Árpád a francia szocialista párt Franco-ellenes értekezletén beszédet mondott, melyben hangoztatta, hogy a magyar szociáldemokrata mozgalom a saját létét veszélyeztette, amikor fenntartás nélkül küzdött a szabadságért.

4·50 forint a hizott liba termelői ára

A közellátásügyi miniszter a Gazdasági Főtanács irányelvei szerint rögzitette a baromfifélék árát. A hizottliba termelői árát — szemben a vidék piacain kialakult 8 forintos árral — 4.50 forintban állapitotta meg. A többi termelői ár a következő: hizott kacsa 4.30, sovány kacsa 3.—, sovány liba 3.20, csirke, pulyka vagy gyöngytyuk 4.—, tyuk 3.40 forint.

Egyes vidéki helységekben, amennyiben szükséges, a törvényhatóság első tisztviselője kérheti az árak 15 százalékkal magasabban való megállapitását.

A Zala közgazdasága

Adónaptár

Fizetés ill. bevallás végső határnapja	Adó neme	Megjegyzés
Szept. 3. Fizetés	Háztartási alkalmazott után	Adó 9 frt, OTI-járulék 18 frt
Szept. 5. Fizetés	Házadó	Augusztus havi halasztott házbérek után
Szept. 5. Fizetés	Forgalmiadó	Aug. 15—31-e közötti forgalom után
Szept. 5. Bevallás	Forgalmiadó	Bevallás aug. havi forgalom után félhavonként részletezve
Szept. 10. Fizetés	Illetményadó	Aug. 11—25-e között kifizetett illetmények után
Szept. 15. Fizetés	Együttes ker. és jöv. adó	Nyers bevétel illetve osztálybasorozás alapján
Szept. 15. Fizetés	Társulati adó	Nyers bevétel, minimális adóosztály illetve állandó adótétel apján
Szept. 15. Fizetés	Ügynöki jutalék után együttes ker. és jöv. adó	Megbizó fizeti be aug. hónap folyamán kifizetett jutalékok után
Szept. 15. Fizetés	Tanulmadó	Vállalat által kifizetett tantiem, ill. előleg után
Szept. 15. Fizetés	Illetménytöbbletadó	Aug. hó folyamán felvett kollektiv szerződést meghaladó javadalmazás után
Szept. 15. Fizetés	Házadó	Szeptember havi házbérek első részlete után

Értékpapirpiac

Bár az elmult napokban az árfolyamok további lemorzsolódást szenvedtek, a papirok iránti érdeklődés — az értéktőzsde közeli megnyitásáról szóló hirekkel kapcsolatban — tetemesen megnövekedett és igy a forgalom megélénkült. Az árfolyamcsökkenéseket általában a közelgő ultimóra való tekintettel piacra kerülő árunak tulajdonitják.

Kezdetben jól tartott árfolyamok voltak érvényben, később lassu árlemorzsolódás történt az egész vonalon. Az üzletmenet igen vontatott volt mindvégig. Mai árfolyamok: Magyar Hitel 23.5—24, Kereskedelmi Bank 46—54, Nemzeti Bank 75, Beocsini 4.5, Ált. Kőszén 106—102, Salgó 6—6.25, Ukrányi 5, Trust 11, Nasici 27.5, Fegyver 6.5, Ganz 4.75, Láng 30, Rima 28.5, Magyar Cukor 127—118, Egyesült Izzó 90, Chinoin 30, 6%-os 1927. évi 850—800, 4.5%-os 1914. évi 640—620 forint.

A Magyar Nemzeti Bank hetijelentése 1946. augusztus 23-áról

A bankjegyforgalom az augusztus 23-i kimutatás szerint az augusztus 15-i forgalommal szemben 68,040.860.— forinttal 294,757 — forintra emelkedett. A leszámitolt értékek összege 12,004.125·55 forinttal 346,050.834·61 forintra növekedett. Az állami zsirószámlák egyenl. 46,073.842·84 forinttal 163,942.146·82 forintra, az egyéb számlák egyenlege 1,179.210·10 forinttal 5,135.464·56 forintra csökkent s igy végeredményben a zsirókövetelések együttes állománya összesen 47,253.052·94 forinttal 169,077.611·38 forintra csökkent.

—

Diákokat felvesznek. Rozgonyi u. 19. é

Burgonya előjegyezhető Horváth Jenő terménykereskedőnél, Hunyadi u 26 k99

Eladó 1 drb. férfi-szabó varrógép. Vörösmarthy-u. 66. 1105

Szerény butorozott szobát egy férfi számára kiadó. Ugyanott 3 méter férfiszövet és egy személyautó karikagumi és többféle ablakrámák tokkal együtt eladók. Cim a kiadóban.

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31.

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa"

Szerkesztéséért és kiadásért felel Bencze Jenő

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsai" nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdáért felel: Zalay Károly.

51. evfolyam. 199 szám. Nagykanizsa 1946. szeptember 4. szerda Ára 40 fillér.

ZALA

A párizsi rádió varsói jelentése alapján közölte, hogy a lengyel köztársaság elnöke és miniszterelnöke Minszken megbeszélést folytatott Sztálin generalisszimusszal. A lengyel államférfiak kíséretében a különböző munkáspártok képviselői is ott voltak.

A magyar-román közvetlen tárgyalásokat ellenezte Tatarescu

A magyar és román területi és politikai bizottság tegnap délutáni együttes ülésének napirendjén Tatarescu román külügyminiszter expozéjának meghallgatása szerepelt. Az elnök az ülés megnyitása után kijelentette, hogy amennyiben a bizottságban résztvevő delegátusok kérdéseket óhajtanak intézni a magyar vagy román delegátusokhoz, azt írásban kell eljuttatni az együttes bizottság elnökségéhez, akik az érdekeltekhez továbbítják. Ugyanez vonatkozik a válaszokra is. A magyar és román bizottságnak nem áll jogában, hogy egymásnak kérdéseket tegyenek fel.

Ezután Tatarescu külügyminiszter emelkedett szólásra. Kijelentette, hogy újra kezdődni látja azt a pert, amelyet véglegesen lezártnak gondolhatott az első döntés után. Ebben a kérdésben az első világháború után hozott határozatot a nagyhatalmak elfogadták és akkor Erdély nyugati határát ugyanúgy állapították meg, mint ahogy az jelenleg is húzódik és a négy külügyminiszter az elkészített béketervezetben megerősítette. Ezt a határvonalat Románia jelenlegi nyugati határainak elismerni és azok pontosan megfelelnek a két nép között fennálló helyzetnek. Kijelentette, hogy a Romániában élő magyar kisebbség egyenlő elbánásban részesül a románokkal. Majd a magyarok által kért területrészre hivatkozva kijelentette, hogy azok Erdélytől való elszakítása Erdély nagy részének pusztulását jelenti. A magyar küldöttség által felvetett közvetlen tárgyalást nem látja szükségesnek és ennek nem látja értelmét, végül visszautasította Erdély önkormányzatának és ebbe a magyarok beavatkozásának gondolatát.

A beszédnek oroszra való leforditása után Nagybritannia kérte, hogy annak angolra való leforditásától tekintsenek el. Az együttes ülésen a javaslatot elfogadták és ezzel a gyülés véget ért. A magyar-román bizottság legközelebb szerdán ül össze.

A békeértekezlet hírei

Az angolszász külügyminiszterek egy nap alatt háromszor tanácskoztak

Párizs, szeptember 3

Byrnes és Bevin külügyminiszterek Párizsban tegnap 24 óra alatt háromszor tárgyaltak. A berlini szövetséges ellenőrző tanács angol katonai és politikai megbizottja tegnap Párizsba érkezett és Bevinnel folytatott tanácskozásokat. Lehetséges, hogy ezeknek a tanácskozásoknak célja az öt csatlósállammal kötendő békeszerződések összhangba hozása a Németországgal kötendő hosszulejáratu elrendezéssel. Egyébként Párizsban remélik, hogy Molotov néhány napon belül visszatér s akkor a külügyminiszterek legközelebbi találkozóján napirendre tüzik Németország ügyét. A francia álláspont szerint Németországgal csak ugy köthető tartós béke, ha Franciaország Németország felől biztositva lesz az esetleges támadás ellen. Ehhez szükséges, hogy a Saar-vidék szenét Franciaország aknázza ki, a Ruhr-vidék francia felügyelet alatt legyen és a Rajna-vidéket nemzetközivé tegyék.

A biztonsági tanács ülése

Newyork, szeptember 3

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének biztonsági tanácsában ma este hallgatják meg az ukrán kiküldött panaszát Görögország magatartásának ügyében Albániával szemben. A tárgysorozaton szerepel az a szovjet kérés, hogy a biztonsági tanács vizsgálja meg a külföldi csapatok jelenlétét olyan országokban, amelyek nem voltak Hitler szövetségesei.

Molotov Moszkvába érkezett

Moszkva, szeptember 3

A francia fővárosban nagy feltünést keltett Molotov szovjet külügyminiszter váratlan elutazása. A legujabb jelentések szerint a szovjet külügyminiszter már meg is érkezett Moszkvába, ahol néhány napot tölt. Visszaérkezése után a négy nagyhatalom folytatja tanácskozásait. A párizsi szovjetnagykövetséghez közelálló körökben vasárnap este kijelentették, hogy Sztálin generálisszimusz személyesen óhajtja meghallgatni Molotov beszámolóját a konferencia eseményeiről.

A négy nagyhatalom külügyminiszterének eddigi tárgyalásai lényegesen enyhitették ugyan a nagyhatalmak nézetelléréseit, egyes kérdésekben azonban továbbra is fennáll a véleménykülönbség. A moszkvai rádió rossznéven veszi az amerikai hatóságoknak Jugoszláviával szemben tanusitott magatartását. Legujabban az amerikaiak a Linzben őrzött jugoszláv hajókat a Duna felső folyása felé irányitották, hogy jelezzék elitélt szándékukat a hajók visszatartására. A Görögország ellen benyujtott ukrán panasz ügyében is eltérnek egymástól a nagyhatalmak véleményei.

A görög népszavazás a Szovjet megvilágításában

Moszkva, szeptember 3

A görög népszavazás alatt a kormány kiméletlen nyomást gyakorolt a választókra. A demokratikus pártok vezetői ellen több gyilkos merényletet követtek el.

4783 fasisztát végeztek ki eddig Franciaországban

Párizs, szeptember 3

A francia alkotmányozó nemzetgyülés egyik legutóbbi ülésén a francia kommunista párt éles támadásaira, amelyek a megtorlás lanyhaságát kifogásolták, Theidgen igazságügyminiszter válaszában érdekes statisztikát közöl a francia népbiróságok eddig végzett munkájáról, valamint arról, hogy szerinte milyen mélyre ment ez a felelősségrevonás a kollaboránsok ellen.

A miniszter közölte, hogy augusztus 7-ig

4783 halálos ítéletet hajtottak végre, ezenkivül életfogytiglani kényszermunkára ítéltek 1797 egyént.

és sulyos, öt éven felüli szabadságvesztéssel 19.193 személyt sujtottak.

Görögország a király mellett döntött

Athén, szeptember 3

Kaligaris görög miniszterelnök ma délután Londonba repült, hogy II. György görög királlyal közölje a népszavazás eredményét és egyuttal tárgyalni fog a királlyal Athénbe való visszatéréséről. A népszavazás eredménye szerint a szavazók 73 százaléka szavazott a király visszatérése mellett. 1,394.000 szavazóból több mint 1 millió szavazatot kapott a királysági államforma. Teoktikos közrendészeti miniszter kijelentette, hogy a népszavazás alatt példás rend volt és meggyőződése, hogy a normális politikai viszonyokhoz való visszatérés olyan kedvező fordulatot fog hozni Görögországban, melyet a nép már régóta vár és amelyet nagy áldozatok árán talált meg. A Daily Telegraph a görög király figyelmébe ajánlja Churchill következő szavait: Reméljük, hogy a görög nép a monarchia mellett fog szavazni és a király nyilvánvalóvá fogja tenni, hogy ő az állam szolgája, a pártok támogatója és mindenki számára hozzáférhető.

Az indiai kormány megalakult: 50 halott

Kalkutta, szeptember 3

Pandit Nehru Indiában megalakitotta az uj kormányt. A kormány névsorát ma fogja bemutatni Lord Wevel alkirálynak. A kormány megalakításának hirére Bombayben ismét zavargások törtek ki, melyeknek során körülbelül 50 ember meghalt és többszázan megsebesültek.

Még soha nem látott flottamanöver a Földközi tengeren

A földközitengeri brit flotta a máltai kikötőből szeptember 18-án utnak indul és udvariassági látogatást tesz Görögországban, majd onnan visszafordulva, találkozik a Földközitenger keleti részén levő amerikai hajórajjal és soha nem látott hatalmas földközitengeri hadgyakorlatot rendeznek. A hadgyakorlatban mintegy 60 hadihajó vesz részt.

Kedden délután 6 órakor
PÁRTNAP
a Szociáldemokrata Párt helyiségében
Vendégeket szívesen látnak.

Uj formában jelentkezik a cseh erőszakoskodás

Csehszlovákiában a magyarok ellen folyamatban levő vagyonelkobzási hadjárat uj alapot nyert. Ugyanis a legujabban a vagyonelkobzás tényét nem is közlik az illető magyar nemzetiségü állampolgárral, hanem hirdetmény alakjában kifüggesztik a járási nemzeti bizottságok épületének falán, ugy, hogy az érdekeltek csak közvetve szerezhetnek tudomást vagyonuk elkobzásáról. Ez történt Vágsellye községben is. A békéscsabai és szarvasi események is azt bizonyitják, hogy Csehszlovákia félretéve a lakosságcsereegyezményben foglaltakat, az erőszaktól sem riad vissza, hogy az itt lakó szlovákokat az áttelepülésre kényszeritse. Ezek az események nem erősitik a békés együttmüködést a két állam között.

*

A csehszlovák kormány kötelezte magát, hogy függőben tartja a vagyonelkobzásokat és tartózkodik az erőszakos áttelepitéstől. Ezzel szemben a szlovákiai magyarokat 50 éves korig vagonba rakják és a szudétaföldre szállitják, hogy pótolják a kitelepitett német ipari erőket. Békéscsabán az áttelepitést fegyveres cseh katonák erőszakkal végezték. Szarvasról 81. fiatalkorut hurcoltak el katonai fedezet mellett és Pozsonyban átadják uj gazdáiknak, akik cselédnek és alacsony munkák elvégzésére használják fel őket, minden fizetés nélkül.

A köztársasági elnök szombaton nyitja meg az ipari és mezőgazdasági kiállitást

Tildy Zoltán köztársasági elnök nyitja meg szombaton a budapesti állatkert parkjában rendezendő ipari és mezőgazdasági kiállitást. A megnyitáson megjelenik a diplomáciai kar, a nemzetgyülés, valamint a kormány tagjai.

Rónai miniszter rövidesen Rómába utazik

Rónai Sándor kereskedelemügyi miniszter szeptember közepén kereskedelmi küldöttség élén Rómába utazik, hogy megtárgyalja és megkösse a két ország közötti árucsere forgalmat.

Kikre vonatkozik az őrlést korlátozó rendelet

A közellátási miniszter közleménye szerint a 100 kg.-ra vonatkozó őrlési korlátozás nem vonatkozik azokra a vámőrlésre jogosult egyénekre, akik beszolgáltatási kötelezettségüknek legalább 55%-ban eleget tettek, vagy nincs beszolgáltatási kötelezettségük. A közellátási miniszter rendelkezése szerint a 40 pengős buza árából a termelő terhére levont tengelyfuvar a jövőben nem a termelőt terheli.

Tudnivalók a magánalkazottak B-listájáról

Egyes vállalatoknál elbocsátások történtek anélkül, hogy ezt bejelentették volna. A Zalának illetékes helyről nyert tájékoztatása alapján nyomatékosan felhivjuk a munkáltatókat arra, hogy a magánalkalmazottak létszámcsökkentéséről szóló rendelet alapján történő elbocsátás esetében az érdekelt munkavállaló értesitésével és szolgálat alól való felmentésével egyidejüleg a Szakszervezeti Tanácsot is értesiteni kell és az elbocsátást ugyanakkor be kell jelenteni az illetékes miniszterhez. Ennek a kötelezettségnek az elmulasztása büntetendő cselekmény.

Itt a magyar háztartási alkalmazottak Szabad Szakszervezetének ideiglenesen megállapított kollektiv szerződése

A háztartási alkalmazott napi munkaideje 11 óra. Ezt a 11 órai munkaidőt mindig a munkahely szükségleteihez kell igazitani, mert vannak háztartások, ahol a munkaadó reggel 8 órakor munkába megy és igy természetesen a háztartási alkalmazott munkaideje illetve munkakezdés is ehhez igazodik. Ugyancsak a munka befejezése is a munkaadó munkaideje szerint váltakozik.

A szabadidő megoszlik heti két részlegre. Csütörtökön délután 3 órától este 10 óráig és vasárnap délután 4 órától hétfő reggel 9 óráig.

A bérek az alanti felsorolás szerint két részre oszlanak. Külön vannak a bejárók és külön az állandó alkalmazottak.

Munkabérek:

Bejárók: Főzőmindenes bejárónő 0—5 évi gyakorlattal havi fizetés 90 forint, tulóra 90 fillér, 5 éven felüli gyakorlattal havi fizetés 100 forint, tulóra 1 forint.

Mindenes bejárónő 0—5 évi gyak. 80 forint, tulóra 80 fillér, 5 éven felüli 90 forint, tulóra 90 fillér.

Gyermekleány bejárónő 0—5 évi gyak. 80 forint, tulóra 80 fillér. 5 éven felüli 90 forint, tulóra 90 fillér.

Alkalmi munkásnők: Mosónő 0—5 évi gyakorlattal 8 órára ellátás nélkül 10 forint, ellátással 5 forint, tulóra 1 forint, 5 éven felüli gyak. ellátás nélkül 12 forint, ellátással 6 forint, tulóra 1.20 forint.

Takarítónő 0—5 évi gyak. 8 órára ellátás nélkül 8 forint, ellátással 4 forint, tulóra 80 fillér, 5 éven felüli gyak. ellátás nélkül 10 forint, ellátással 5 forint, tulóra 1 forint.

Vasalónő 8 órára ellátás nélkül 12 forint ellátással 6, tulóra 1 forint.

Az állandó ellátással levő alkalmazottaknak havi fizetés jár, természetesen a munkaidő itt is 11 óra, de a felsorolt havi munkabér 1—2 szobás lakásra vonatkozik, minden további szoba után 10 százalék pótlék fizetendő. A gyermekleány fizetése pedig 1—2 gyermekre vonatkozik, minden további gyermek után szintén 10 százalék pótlék fizetendő.

Háribérek:

Házvezetőnő-szakácsnő 0—5 évi gyakorlattal havi fizetés 60 forint, tulóra 60 fillér, 5 éven felüli gyakorlattal 70 forint, tulóra 70 fillér.

Szobaleány 0—5 évi gyakorlattal 60 forint, tulóra 60 fillér, 5 éven felüli gyak. 70 forint, tulóra 70 fill.

Főzőmindenes 0—5 évi gyak. 50 forint, tulóra 50 fillér, 5 éven felüli gyak. 60 forint, tulóra 60 fillér.

Mindenes 0—5 évi gyak. 40 forint, tulóra 40 fillér, 5 éven felüli gyak. 50 forint, tulóra 50 fillér.

Mindenes-gyermekleány 0—5 évi gyakorlattal 40 forint, tulóra 40 fillér, 5 éven felüli gyakorlattal 50 forint, tulóra 50 fillér.

Fenti bérek 1946 augusztus 1-től számolandók el.

A hévizi Kurszalon táncversenyét egy gyógyithatatlannak hitt hölgy nyerte meg

Rendbe hozták a téli fürdőt, ami várja a gyógyulni vágyó dolgozókat

Magyarország legáltalánosabban keresett gyógyfürdője Hévizfürdő. Melegvizü forrásaiban sok reumatikus beteg lelt gyógyulást fájó tagjaira. A háboru előtti években hercegek, grófok, bárók és pénzmágnások találkozóhelye volt Hévizfürdő. Dolgozónak oda eljutni lehetetlenség volt, sőt a semmitevés fáradalmait pihenő arisztokraták szemében bün is lett volna. Most azonban, amikor a fürdőtelep ismét megnyilt, a fürdőigazgatóság lehetővé tette, hogy mindenki, aki csak rászorul, látogathassa azt. A Zala munkatársa alkalmat keresett, hogy az uj, a dolgozók Hévizfürdőjéről beszélgessen a fürdő igazgatójával, aki a következőket mondotta el a most megnyilt fürdőről:

A háboru pusztitása nyomot hagyott Hévizfürdőn is. A károkat lehetőség szerint kijavitottuk és most ismét készséggel állunk minden gyógyulni vágyó embertársunk rendelkezésére. A tófürdőn üzembehelyeztük szélnyitható üvegtetős, rossz időben is használható fedett fürdőnket. Közvetlen mellette pihenőhelyiséget rendeztünk be, ahol a fürdőzők megfelelően lehülhetnek a melegvizben való fürdés után. A közönség rendelkezésére bocsátjuk medence- és kádfürdőinket is. Ez télennyáron üzemben van külön iszapolóval, szakorvossal és ápolószemélyzettel. A gyógyulási lehetőségeken kivül kirándulási lehetőségek és kitünő szórakozási alkalmak várják a közönséget. A szállodák olvasótermei gazdag könyvtárakkal, az étteremben cigány- és szalonzenekarok állnak a közönség rendelkezésére. Aki kirándulni akar, az elbarangolhat a környező hegyekbe, erdőkbe. A környék falvainak lakói behozzák Hévizre a vidék gyümölcseit, igy orvosi előirásra gyümölcskurát is lehet tartani. Árainkat, amennyire csak tudtuk, mérsékeltük. Ezzel mindenki számára hozzáférhetővé kivánjuk tenni ezt az elsőrangu gyógyfürdőt. A téli hónapokra nyitva tartjuk egyik üdülőtelepünket, ahol szakorvosi kezelésben részesitjük arra rászoruló vendégeinket.

Hévizfürdő egyébként nagyobb társadalmi eseményeknek lesz színhelye. Itt tartják meg szeptember 7-én a vendéglátóiparosok országos kongresszusukat. A hónap végére tervezik viszont az orvoskongresszus megtartását ugyancsak Hévizgyógyfürdőn.

Hévizfürdő meleg vize kitünően alkalmas reumatikus betegségek gyógyitására. Oly sokan gyógyultak meg már itt krónikus bajokból, hogy azokat már nem is tartják nyilván. Mint érdekességet emlitem meg, hogy idén a Cursalon báljan rendezett táncversenyt egy másfél év előtt még gyógyithatatlannak hitt hölgy nyerte meg. Ilyen és ehhez hasonló esetek már fordultak elő fürdőnk történetében és reméljük, hogy ezután is sok gyógyulást kereső vendégünk hagyja el gyógyultan Hévizgyógyfürdőt — fejezte be nyilatkozatát a hévizi fürdőtelep igazgatója.

—

Emberi számitás szerint még az idén ellátják Nagykanizsát gázfütéssel

Varga József polgármester budapesti utjáról visszatérve fogadta lapunk munkatársát és fővárosi utjáról az alábbiakban tájékoztatja Nagykanizsa közönségét.

— Budapesti utam inkább tájékozódó jellegü volt. A forint stabilizáció után ugyanis most kezd csak kialakulni az a helyzet, amely a közületek életére nézve nagy fontossággal bir. Feltétlen szükséges volt tehát, hogy a városom szempontjából megfelelő módon tájékozódjam, ellátogassak azokba a minisztériumokba, amelyekkel állandóan dolgunk van és megtudjam, hogy mik azok a reális lehetőségek, amelyekre számithatunk.

— Az ujjáépitési minisztériumban sikerült elintéznem, hogy a közmunkaváltság 10 százalékának terhére megfelelő munkaerőket alkalmazzak. Ez annyit jelent, hogy 6—8 uj embert vehetek fel, akik ezt a rettentő nagy munkát elvégzik. Sikerült elintéznem, hogy a MAORT üzemek Nagykanizsán fizetik a közmunkaváltságot, ami pesszimista számitás mellett is 12—15.000 forintot jelent a városnak.

Ha már a MAORT-nál tartunk, meg kell emlitenem, hogy meg ezen a héten felő ata kerül a végleges gázszerződés, amelyben a MAORT kötelezi magát egy olyan mennyiségü gáz szolgáltatására, amely feltétlenül elegendő lesz Nagykanizsa tüzelőanyag pótlásának ellátására. A kompressor kérdés ugy tudom megoldódott már, csak a hajtóerőmü megszerzése van még folyamatban, ami a vállalatnak reméljük, rövidesen sikerülni fog.

— A népjóléti minisztériumban kórházunk ügyében tárgyaltam. Előterjesztettem a város kérését, amelyben a méntelep átalakitására szükséges összegek szerepelnek. Igéretet kaptam, hogy kérésünket miniszteri tanács elé viszik. Mint ismeretes, a multban az UNRRA-nál tettünk e vonalon lépéseket és

igéretet kaptunk a magyarországi UNRRA vezetőjétől Stanley Sommers urtól, hogy kérésünket pártolólag terjeszti majd elő a világszervezet elnökségének.

Ez már egyet is jelent a sikerrel. Most ujra felkerestem az UNRRA-t és csatoltam a szükséges fényképfelvételeket is.

Nem mulasztottam el ujra érintkezésbe lépni városunk igaz barátjával Paul Ruedemannal, a MAORT üzemek vezérigazgatójával, aki annak idején lehetővé tette az UNRRA-hoz való kapcsolatainkat. Neki is átadtam a fényképfelvételek egy-egy példányát és igéretet kaptam tőle, hogy amennyiben szükséges mutatkoznék, készséggel tesz további lépéseket a siker érdekében.

— A belügyben Szentgyörgyi miniszteri osztályfőnökkel tárgyaltam. O intézi ugyanis a közigazgatás zavartalan biztositását az egész országban. Előadtam, hogy a nagykanizsai B-lista sulyos kieséseket jelent és komoly veszéllyel fenyegeti a város több jövedelem forrását. Igy az adónál, a közmunkaváltságnál, a fogyasztási és jövedelmi adóknál a megfelelő adminisztráció hiánya miatt máris komoly kiesések mutatkoznak. Felhivtam figyelmét a város előterjesztésére és ő megigérte, hogy a jogos kérésünket támogatni fogja a B-lista revizióját intéző bizottságnál. Kijelentette előtte, hogy ma 100 százalékos munkát kivánnak minden tisztviselőtől, mert csak igy s ezen a módon lehet az ország ujjáépitésében teljes eredményt elérni.

A város pénzellátására vonatkozólag a polgármester kijelentette, hogy nem felelnek meg a valóságnak azok a hirek, mintha egyes városok nagyobb állami kölcsönhöz jutottak volna. A kormány a személyi illetmények kifizetésére minden városnak bocsátott egy bizonyos összeget rendelkezésére, ezt Nagykanizsa is megkapta, de ezeket az összegeket, amelyek kölcsönök csupán, október 31-ig vissza kell fizetni. Itt emlitette meg a polgármester, hogy a

város költségvetése még e héten elkészül, és nem lehetetlen, hogy a városi képviselőtestület a költségvetést már a jövő héten letárgyalja.

Varga József polgármester, mint érdekességet közölte lapunk munkatársával, hogy szeptember 10-én a Dráva és Mura szabályozása kérdésében négy magasrangu tisztviselő érkezik a minisztériumból Nagykanizsára, hogy itt találkozzanak a jugoszláv kiküldöttekkel és megtárgyalhassák a két folyó halaszthatatlanul szükséges szabályozási munkálatainak kérdéseit.

Tükör az elmult hét szinházi, zenei, irodalmi eseményeiről

A Zala fenti cim alatt hetenként egyszer budapesti tudósitójától hü képben számol be az elmult hét magyar müvészi eseményeiről. E rovat magában foglalja az érdekesebb szinházi, zenei, irodalmi és képzőmüvészeti eseményeket, de nem feledkezik meg a fővárosban bemutatásra került és kerülő magyar és külföldi filmekről sem. Olvasóközönségünk ezután pontosan informálva lesz nemcsak a helyi, de a főváros kulturéletének lüktető életéről is.

Szinházak:

A szezonnyitás legtöbb fővárosi szinházunkban rövidesen megtörténik. Értesülésünk szerint a Nemzeti Szinház Vörösmarty: Csongor és Tünde előadásával nyit, amelynek érdekessége és kiemelkedő müvészi eseménye, hogy kisérőzenét a darabhoz a világhirü magyar komponista, Weiner Leó irta. Tünde szerepében uj fiatal szinésznő, Réray Kamilla mutatkozik be és Csongor szerepét Básthy Lajos játssza.

A Nemzeti Kamaraszinház csak október elején kezdi meg előadásait. Repertoirján, mint megnyitó darabok Moliere két vigjátéka szerepel: A Kotnyelesek és a Férjek iskolája.

A Vigszinház Bajor Gizi, Tolnay Klári és Mezey Mária szerepeltetésével Csehov: Három Nővér cimü világhirü darabját próbálja.

A magyar drámairodalom ugylátszik az eljövendő szezonban nem nagy szerepet játszik, mert irói még közel sem heverték ki azokat a megrázkódtatásokat, amelyeket az elmult években végig kellett szenvedniök. A felszabadulás utáni idők sem voltak alkalmasak egy friss életerős irodalmi élet megindítására, mert iróinkat a napi kenyérgondok valósággal megnyomoritották. Egyelőre csak Szép Ernő jelentkezett uj darabbal, aminek cime: Fiu, lány. Hogy a darabot melyik szinház adja elő, erről nincs még tudósitás.

A film

A Scala és Korvin filmszinházak uj müsora egy magyar film, amines cime: Mesél a film. Bemutatója szeptember 5-én lesz.

Rövidesen bemutatásra kerül Jávor Pál 75-ik filmje, A fehér vonat. Főszereplő Simor Erzsi és Bilicsi Tivadar. A film meséje egy vöröskeresztes vonaton pereg le. Szomoru érdekessége, hogy ugy a film rendezője, Sipor László, mint irója

Barabás Pál már ninesenek az élők sorában. Mindkettőt az ostrom pusztította el.

Amerikai filmérdekesség a tragikus sorsu fiatal színésznő, Carole Lombard: Ahol semmi sem szent cimü filmje. A filmet, amit szintén 5-én mutatnak be a Tinódi filmszinházban, nagy érdeklődés előzi meg, mert az előzetes jelentések e bübájos virjátékot amerikai filmcsodának nevezik.

Reklámtrükknek is beillik az a történet, amely a »Nagy Péter« c. orosz filmmel megesett. A film az 1937-es párizsi világkiállitásra készült, utána bejárta a világot. Magyarországra 41-ben jutott el, de a fasiszta kormány nem engedte a nagyközönségnek levetiteni. Mindössze egyszer mutatták be meghivottaknak az orosz követségen. Nemsokára kitört a háboru. A németek feldulták az egész nyugati Szovjetoroszországot és az összes Nagy Péter negativok elpusztultak. A meglévő kopiák teljesen elkoptak. Ugy volt, hogy a film végkép elveszett. Ekkor jött a fordulat. 1942-ben egy amerikai hadianyagszállitó hajó futott be Vladivosztokba. Visszafelé orosz árut vitt, többek között a Nagy Péter negativját is. A kikötőtől 100 km.-nyire a japánok megtorpedózták a hajót. A hajó valahogy kivánszorgott a partig, ott békésen elsüllyedt, de a fele kilátszott a vizből. Tavasszal kiemelték. A rakomány nagyrésze természetesen elpusztult, de egy ládában épen és szárazan megmaradt Nagy Péter.

Irodalom és zene

Moszkvában most jelent meg Hja Ehrenburg szovjet iró uj könyve, melynek cime: Európán keresztül. A nagy iró riportsorozatban számol be európai tapasztalatairól. Ránknézve különös érdekességgel azért bir ez a könyv, mert Ehrenburg budapesti látogatásáról gyönyörü riportban számol be.

A magyar könyvpiacon nemsokára két ujdonság jelenik meg. Az egyiket Indig Ottó, a Franciaországban élő magyar iró »Pipacs« cimmel irta, a másikat Boros Elemér, az Ének fürész szerzője adta át kiadójának. Cime a regénynek még nincs.

Az őszi zenei évad nagy eseménye Jehudi Menuhin nagy hegedümüvész ujabb koncertje lesz. A hangversenyt szeptember 5-én tartják meg, érdekessége az lesz, hogy a karmesteri dobogón hosszu idő után először jelenik meg Doráti Antal, a külföldön nagy karriert csinált magyar karmester.

Tüzelőanyagellátások a vasutasoknak

Felhivom minden tényleges és nyugdijas MÁV alkalmazott figyelmét, akik az állomás létszámába tartoznak, hogy az 1946—47. évre szóló tüzelőanyag igénylése végett sürgősen, de legkésőbben folyó évi szeptember hó 7-ig az állomáson Tüskés ellenőrnél megjelenni sziveskedjenek, hogy az első részlet 2 q tüzifa árának, 28 forintnak befizetéséhez szükséges csekkutalványt átvehessék, mert a kitüzött időn tul a jelentkezés figyelembe vehető nem lesz, akik pedig az első részletet folyó évi szeptember hó 7-ig be nem fizetik, ugy tekintetnek, mintha tüzelőanyagigényükről lemondtak volna.

Akiknek birtokában 1945—46. vagy 1944—45. évről még be nem váltott tüzifautalvány volna, a folyó 1946—47. tüzelési évre való érvényesités végett ugyanezen időben be kell mutatni, a meg nem hosszabbitott utalványok érvényüket vesztik.

Az állomásfőnök.

Szerdán délután 6 órakor
TAGGYÜLÉST
tart a Magyar Kommunista Párt.
A megjelenés kötelező, a tagkönyvecskéjét mindenki hozza magával.
Az üzemi kiküldöttek okvetlen jelenjenek meg.

Megyei hirek

Zala vármegye központi tisztviselőinek B-listája

Személyi változások a nagykanizsai járás főjegyzőségében

B-listára kerültek a következők: Dr. Hunyady László alispán elbocsatás, dr. Brand Sándor alispán nyugdij, dr. Marton György főjegyző ellátási igény megállapitása, dr. Józsa Fábián főjegyző elbocsátás, dr. Briglevics István aljegyző elbocsátás, dr. Beznica István aljegyző elbocsátás, dr. Schmidt István aljegyző nyugdij, dr. Stadel János főjegyző elbocsátás, dr. Pringler István fogalmazó elbocsátás, dr. Apáti Imre fogalmazó elbocsátás, dr. Dulin Imre fogalmazó elbocsátás, dr. Hertelendy Ferenc árvaszéki ülnök nyugdijazás, dr. Perhas Sándor árvaszéki helyettes ülnök nyugdijazás, dr. Gyapai-Bruck István árvaszéki ülnök elbocsátás, dr. Szücs Endre árvaszéki ülnök nyugdijazás, Száraz István árvaszéki ülnök elbocsátás, dr. Buzás Béla keszthelyi főjegyző ellátási igény megállapitása, dr. Forintos László lenti járási főjegyző elbocsátás,

dr. Fodor László nagykanizsai járási főjegyző elbocsátás, dr. Lonlay Alán nagykanizsai főjegyző nyugdijazás, dr. Krasznay István járási főjegyző ellátási igény megállapitása,

Kasza Ferenc pacsai járási főjegyző elbocsátás, dr. Dér Ferenc tapolcai járási főjegyző nyugdijazás, Apáti József járási főjegyző elbocsátás, dr. Strauss Ferenc járási főjegyző elbocsátás, dr. Kuna István járási főjegyző elbocsátás, dr. Beznica Pál járási főjegyző elbocsátás, dr. Forintos Géza járási főjegyző elbocsátás, Kovács Bálint irodaigazgató nyugdijazás, Sbüll István irodaigazgató nyugdijazás, Louis József irodafőtiszt nyugdijazás, Péntek László irodafőtiszt nyugdijazás, Gondi Kálmán irodatiszt nyugdijazás, azonkivül az irodai segédszemélyzet közül még 20-an kerültek B-listára.

A vármegyei számvevőségről a következőket helyezték nyugdijba: Dávid András, Berkes Sándor, Nagy Imre számvevőségi tanácsosokat. Nyugdijazták továbbá a zalaegerszegi járásból Ruisz János zalabesenyői körjegyzőt, Lónyai Pál sőjtöri körjegyzőt, Kiss Márton szepetki körjegyzőt, továbbá Krosovics István segédkörjegyzőt ellátási igény megállapitásával.

A hercegprimás Zalaegerszegen

Mindszenty József biboros hercegprimás szeptember 15-én Zalaegerszegre érkezik. Kiséretében lesz a szombathelyi és veszprémi egyházmegyék püspöki kara. A hercegprimás Zalaegerszegen a zárda kertjében tart nagymisét, majd utána országos jelentőségü beszédet mond.

Elvi megállapodást kötött Zalaegerszeg a gázellátás ügyében

Zalaegerszeg polgármestere beható tárgyalásokat folytatott Budapesten a MAORT igazgatóságával, melynek eredményeképpen elvileg elhatározták a gáznak Zalaegerszegen való bevezetését. Tárgyalások folynak arról, hogy a pusztaszentlászlói vagy a kustánszegi olajkutakról kapcsolják-e a gázt Zalaegerszegre. A gáz bevezetésére külön KFT alakul Zalaegerszegi Gépipari Szövetkezet cimen. Az előmunkálatok valószinüleg már az ősz folyamán megkezdődnek és a kora tavasszal megindul a gázszolgáltatás Zalaegerszegre.

Egészségházat kap Zalaegerszeg

A népjóléti miniszter Zalaegerszegen egészségházat létesit és erre a célra a régi városházat vették igénybe. Az ott levő hivatalokat, igy a közellátási felügyelőséget, az élelmezési hivatalokat, a pénzügyi palotába helyezték át, miután a zalaegerszegi pénzügyigazgatóság ügyforgalma Muraköz elcsatolásával lényegesen csökkent. Az uj egészségházban helyezik el az összes egészségügyi intézményeket és a most felállitásra kerülő népfogászatot.

Felhivas

Az Országos Parasztnapok részvételi jegyei mogérkeztek. 1. A részvételi jegyeket *fehér és piros* szinben adjuk ki 2. A jegyek tulajdonosai, amennyiben kivánják, már szeptember 2-án megkezdhetik felutazásukat Budapestre. Egyébként 5-én tul a *fehér* szinü jegyekkel csak szeptember 6-án, a *piros* szinü jegyekkel csak 7-én kezdhető meg a felutazás. 3. A »Részvételi jegy«-et és a váltott vasuti jegyet mindenki gondosan őrizze meg. Visszautazás csak azok birtokában lehetséges. 4. Akinek nincs magánszállása, az csak a megyéjének kijelölt szálláscsoportban foglalhat helyet. Onkényes elszállásolás a közösség és rend érdekében tilos. 5. Zala megye a 7. sz. szálláscsoporthoz tartozik. A szálláscsoport rendezőirodája: XI., Mészöly-utca 6. 6. Visszautazás fehér jeggyel szeptember 9-én, piros jeggyel szeptember 10-én. Azoknak, akik még néhány napig Pesten akarnak maradni, ezzel a kedvezménnyel szeptember 12-én 24 óráig a kiindulási állomásra vissza kell érkezniök.

Felkérjük azokat, akik a 4 forint jelentkezési dijat befizették, hogy az adott nyugta ellenében jegyüket sürgősen vegyék át.

Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt Nagykanizsa

A rádió szerdai műsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 8.15 Hanglemezek. 10 Hirek. 10.30 Rádióiskola. 12 Déli harangszó, hirek. 13 Közvetités az ujjáépülő Mentőegyesület székházából. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 16.10 A MPDSZ műsora. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 19.30 Mi van egy dallam mögött. Toronyai Rigó Csaba beszél Bizet: Carmen cimü operájáról. A Munkás Kulturszövetség műsora. 20 Hirek, sporthirek. 20.40 Rácz Vali chansonokat énekel. 21.20 Fontos kérdések — érdekes válaszok. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 22.35 Nyitányok és közzenék. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Tánclemezek.

Korszerüen átalakitva megnyilt
az **ERZSÉBET KIRÁLYNÉ SZÁLLODA** étterme és söröző je
Kényelmes, szép, tiszta szobák. – Szolid árak. – Kitünő konyha. – Elsőrendü italok.
1110 Budapest, IV., Egyetem-utca 5. Telefon: 187-305., 187-343.

Budapestről jelentik:

Az amnesztiarendelet elkészült

Az igazságügyminisztériumból közlik, hogy elkészült az amnesztiatervezet. A rendelettervezet most pártközi értekezlet elé kerül, ahol a pártok igyekeznek álláspontjukat érvényesiteni, mielőtt a rendelettervezetet a minisztertanács letárgyalja. A pártközi értekezlet összehivásának időpontja bizonytalan.

Magyar gyermekek üdülhetnek Olaszországban

Az olasz külügyminisztérium hivatalosan közölte a magyar kormánnyal, hogy 110 magyar gyermek és kisérői részére beutazási engedélyt adott üdültetés céljából. A magyar külügyminisztérium köszönettel vette tudomásul az olasz kormány ezen elhatározását és a legközelebbi napokban intézkedés történik a gyermekek kiválasztása és elküldése érdekében.

Rajk László belügyminiszter a rendőrség átszervezéséről

Szegeden a Magyar Kommunista Párt nagygyülésén Rajk László belügyminiiszter a következőket mondta:

— Következetesen eljárunk azokkal szemben, akik a magyar dolgozó társadalomnak rendjét, nyugalmát és békéjét zavarják. A rendőrség átszervezésére vonatkozó rendelkezések nem azért történnek, hogy a rendőrség létszámát csökkenteni akarjuk, hanem összevontabb, zártabb, fegyelmezettebb sorokkal nagyobb erőt akarunk kifejteni azokkal szemben, akik a magyar dolgozó társadalom ellenségei.

Egy bátor rendőr és a köztársasági elnök

A főkapitány tegnapi napiparancsában nem mindennapi bátorságu rendőrőrmestert dicsért meg lélekjelenlétéért. Augusztus 9-én Tildy Zoltán köztársasági elnök kocsijával Leányfaluról a Kommunista Párt mártirjainak a temetésére ment. A Fő-utca és a Halász-utca sarkán háromtonnás nagy teherautó fordult be szabálytalanul és bár Odegnál István rendőrőrmester kétszer is megállást intett, nagy sebességgel az elnöki kocsi felé tartott. Odegnál őrmester felismerte a veszedelmet, látta, hogy a két kocsi összeütközése csaknem elkerülhetetlen, élete kockáztatásával felugrott a robogó teherautóra és elrántotta a kormányt. Ezzel nemcsak sulyos balesetet háritott el, hanem a köztársasági elnök testi épségét is mementette.

22 forint a bevágott ablaküveg négyzetmétere

Az Anyag- és Árhivatal vezetősége pénteken délután tájékoztatta a sajtó képviselőit az árleszállitásokról. Közölték, hogy a mosószappan árát 20, a gyapjuszövetek árát 10—15, a mezőgazdasági eszközök árát 20, a szekértengely árát 13, a műcserzőanyagok árát 15, a fehérneműtisztitás árát pedig 10 százalékkal csökkentette. Az ablaküveg négyzetméterenkénti gyári ára 12 forint 30 fillér lesz, bevágva uj háznál négyzetméterenként 22, pótlásnál 24 forint. Megindult az árellenőrzés. A cipőforton sikerült olcsóbbodást elérni.

NYILT-TÉR*

Kezet foghat a barátjával...

Magyar képviselő ur joggal nevezi barátjának Drózdy Győzőt, ezt a politikai kalandort, ki minden rendszer politikai lovát meglovagolta s a szegedi gondolattól a Gömbös-féle fajtörvényen keresztül most végre eljutott az áldemokratáig, legfeljebb Ön még abban tett tul rajta, hogy a nyilas éra alatt is fentmaradt ezen a lovon s mozijában nyilas indulókkal szórakoztatta a kanizsai párthiveit.

Kiskomáromi beszámolója méltó volt e barátsághoz. A politikai méregkeverés régi, jól bevált metódusával igyekszik a dolgozó osztályokat, a parasztságot és a városi munkásságot egymás ellen uszitani, mintha a városi munkásság lenne az oka az agrárolló nagyságának. A 30—40 forintos hetibér, melyből ma egy munkás életét tengeti, megfelel 100—150 kg. burgonya vagy 20—25 kg. liszt árának, ami régi békebeli 10—12 pengő s igy nem lehet a drágaságot ennek terhére irni, inkább a gyárosok és »igazgató urak« politikai befolyására és kapzsiságára. Nagyon fájhat Magyar urnak földbirtokos barátainak szétosztott birtoka, ha kisgazdapárti képviselő létére nem szégyenli a Magyar Kommunista Pártot azzal támadni, hogy nem tartjuk tiszteletben a magántulajdont, mert a parasztságnak kiharcoltuk a földosztást.

Most szeretnék pár szót látszólag személyes kérdésben is tisztázni. Engem, mint nyugalmazott nyulbőr kereskedőt és tüzkőárust mutat be a falu népének és kifogásolja, hogy miért ártom bele magam a politikába. Nem szégyenlem, sőt büszke vagyok, hogy mint házaló kereskedő két kezem munkájával kerestem 25 évig kenyeremet s e közben megismertem a falusi népet s annak bajait. Es boldog vagyok, hogy most politikai funkcióban módom és lehetőségem van ezeknek segiteni. Hogy mennyivel inkább szivemen viselem a falusi nép sorsát, bizonyitja, hogy ha a járásban bárhol valami panasz van, akkor a pártonkivüliek, sőt az Ön párthivei is engem keresnek fel s nem Önt, szeretett képviselőjüket. De nem értem, hogy a házaló kereskedőség miért nem predesztinál annyira a politikára, mint a moziigazgatóság és többszörös háztulajdonosság. Ja persze elfelejtettem, Ön a politikát már régebben gyakorolta a Horthy-éra alatt s bizonyos tőkélyre vitte már Szálasinál a nyilas indulókkal és a mozi zászlókkal való feldiszitésénél. (Erről még talán lesz alkalmunk beszélgetni, bár Önt pillanatnyilag a mentelmi jog védi.) Felnáboritó és minősithetetlen az a gyávaság, ahogy a mentelmi jog védelmé alatt programmbeszédben rágalmaz meg tüzkőárusitással vádolva. Ez törvényellenes cselekedet, én soha törvényellenes dolgot nem csináltam, eltekintve baloldaliságomtól, amiért 1944 október 15-én elsőnek hurcoltak el a nyilasok, de hogy Ön tett valamit, azt a három mozi engedélye bizonyitja, mert semmiért nem osztogattak Horthyék három moziengedélyt, mikor én iparengedélyt sem kaptam saját nevemre. Szeretném, ha ilyen rágalmat mielőbb már nem mint képviselő mondana.

Befejezésül még egyszer kérem, jól fogja meg Drózdy barátja kezét, mert az már az összeférhetetlenségi törvény alapján rövidesen repül s nem szeretnénk, ha Ön árván itt maradna.

Kirschner Béla
MKP járási titkár.

* E rovatban közöltekért sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal felelősséget nem vállal.

Közös ciánozásban érdekeltek szeptember 6-án pénteken délután 5 órakor sziveskedjenek megjelenni a kiadóhivatalban (Fő-ut 5., az udvarban balra). Akik már jelentkeztek, azok megjelenését is kérjük, mert megjöttek az ajánlatok, s aki fenti időben nem lesz jelen, a közös ciánozásból kimarad. Uj jelentkezőket ugyanakkor még felveszünk.

MAORT

Rovatvezető: LENK ANDRÁS

Beszélgetés az ifjumunkások országos titkárával

A napokban nálunk járt Jellinek Ferenc, a SZIT országos titkára, akivel a MAORT-rovatunk munkatársa hosszabb beszélgetést folytatott. A SZIT-titkár lapunk részére a következőkben nyilatkozott:

— A helyi SZIT meghivására érkeztem ide. Ezt a látogatást igen aktuálissá tették azok az állapotok, amelyek Nagykanizsán és környékén uralkodnak az ifjumunkássággal kapcsolatban. Már az előzőleg hozzám beérkezett jelentések alapján kialakult egy kép az itteni helyzetről, azonban annak kiegészitéséhez feltétlen szükségem volt személyes tapasztalatokra is. Ezeket a tapasztalatokat természetesen az ifjumunkások érdekében használom fel. Mint ahogy minden téren arra törekedtem, hogy a helyszinen orvosoljunk minden problémát.

Mit tapasztaltam a MAORT-nál?

— Rövid itt tartózkodásom alatt egy körutat tettem és meglátogattam a Nagykanizsa körzetében lévő MAORT-üzemeket. Velem volt a Szakszervezeti Tanács járási titkára és Skvorcz Ferenc, a nagykanizsai körzet titkára. Főleg ennek köszönhető, hogy mindjárt ott helyben orvosolhattuk a bajok legnagyobb részét. Utam során megdöbbenéssel kellett tapasztalnom azt a halogatást vagy nem is tudom, hogy minek is lehetne minősiteni, amely egyes üzemekben és Lovásziban különösképpen fennáll a tanoncügyek terén.

— Nem örülhetünk eléggé annak, hogy végre megmenthettünk a magyar ipar számára egy ujabb szakmunkásréteget, hogy ismét eltörölhettük egy szégyenfoltját a magyar ipartörvénynek, mégis akadnak olyanok, akik egyáltalán nem törődnek, nem viselik szivükön a társadalom emo égető problémáját. S ami a legszomorubb, hogy május óta, amióta a MAORT-nak tanoncszerződési engedélye van, nem foglalkoztak intenziven a tanoncok szaknevelésével, nem forditottak nagyobb sulyt a tanoncok szakszerü oktatására. Remélem azonban, hogy megbeszéléseink alapján, amelyet az üzemek teljes vezetőségével tartottunk, uj fejezetnek indul itt a tanoncok képzése, nevelése és egy uj szakmunkásréteggel fog bővülni — merem remélni, hogy gazdagodni — Nagykanizsa ipara és ezen keresztül a magyar ipar.

A munkanélküliség leküzdése

— Fontos és égető probléma itt is az az egész országban tapasztalható munkanélküliség, amely a stabilizáció érdekében történő leépités során állott elő. Ez elsősorban az ifjumunkásságot érinti a legmélyebben — különös tekintettel arra, hogy ezt a réteget sujtja a legsulyosabban. A Szakszervezeti Ifjusági Tanács ennek az átmeneti állapotnak a leküzdésére egy külön tervezetet dolgozott ki, melyet a Magyar Ifjuság Országos Tanácsának külön e célra felállitott szervével karöltve hajt végre. A terv szerint a munkanélkül lévő ifjumunkásokat épitő munkabrigádokba kivánjuk szervezni és a munkaerőgazdálkodás keretein belül azokra a helyekre összpontositjuk, ahol rendkivül nagy szükség van munkásokra. Elsősorban az ujjáépités, a vasut és a hidak helyreállitásáról van szó.

A nevelés problémája

— Az általános ifjusági nevelésről elsősorban a SZIT-mozgalom keretein belül gondoskodunk. Amint értesültem, a helyi SZIT-csoport oktatási tervében igen nagy szerepet játszik az ifjumunkások kulturális és politikai nevelése, az ifjumunkások kulturnivójának emelése. Ez természetesen a Szakszervezeti Ifjusági Tanács kultur- és nevelési programmját képezi. Arra törekszünk, hogy a tanonciskolák tananyaga közé beiktatott és Nagykanizsán már bevezetett szakszervezeti órákon keresztül minden tanonc megismerkedhessen a munkásmozgalmak történetével, a gazdasági problémákkal, a társadalmak fejlődésével, a mai termelési rendszerrel és ezeken keresztül megismerhesse a munkásosztály harcát. Igy kivánjuk átnevelni a jövő szakmunkásait, igy akarjuk előkészitени arra a történelmi feladatra, mely rájuk hárul, amely nem kisebb dolog, mint a munkásság, a dolgozók emberi közösségének megteremtése.

Munka a jövőért

— Szomoru tény, hogy a mult rendszer nevelése miatt a mai ifjuság még nagyon közömbös saját problémáival szemben is. Reméljük, hogy a közel jövő nagy munkájával, nagy történéseivel felrázza ifjuságunkat ebből a tunya passzivitásból és minden dolgozó ifju ott lesz a szervezett ifjumunkásság soraiban.

— A Szakszervezeti Ifjumunkás- és Tanoncmozgalom, valamint a Szakszervezeti Ifjusági Tanács a magyar dolgozó ifjuság érdekében küzd, dolgozik. Ezt a munkát a jövőért, az egész dolgozó osztályért végzi. Tisztában van ma minden szervezett ifju azzal, hogy a stabilizáció sikerének előfeltétele a többtermelés, a jobb munkaerfgyelem. Főleg ezt kell megteremtenünk és akkor nagyobb lendülettel emelkedik a jólét, halad az ország ujjáépitése.

— S bár a béke éppen a mi jövőnket, az ifjuság jövőjét szabja meg, tudjuk, hogy mindenképpen a munka az, amely felemel, a munka jelenti boldogulásunkat.

— A szervezett ifjumunkásság ma már ott van minden munkásképviseleti szervben. Résztvesz az üzemi bizottságokban, ott van a szakszervezetekben és az élet minden terén képviseli a dolgozó ifjuság érdekeit.

— Az itt szerzett tapasztalatok az egész SZIT-mozgalomra nézve igen jelentősek. S remélem, hogy azok a tájékoztatások és tanácsok, melyeket részben az üzemi bizottságoknak és az illetékes szervezeteknek, részben pedig a helyi SZIT-nek adtam, a nagykanizsai munkásifjuság érdekeire kedvező kihatással lesznek.

Vizipóló:
Központi iroda—Gépmühely 5:1

Méltánytalannak bizonyult a Koca-vizipolózókról az a feltevésünk, hogy a vizből kimentettek számáról kell majd beszámolunk.

A MAORT sportvezetőség nyilatkozata szerint Szabó Istvánt, Csizi Imrét és Beliczky Lászlót szivesen látnák a MAORT MSE vizipolócsapatában is.

Sajnos a Gépmühely csapata tartalékkal kényszerült kiállni, mert Kemény Kálmán és Kürthy Sándor egyszerüen elmaradtak. Ezt a sportszerütlenséget nem akarjuk, de erősen meg kellene rónunk.

Az egészen komoly jellegot öltő mérkőzés szépsége és élvezhetősége erősen szenvedett a miatt, hogy a két elmaradt vállalkozót nem lehetett idejében pótolni.

A MAORT A és a MAORT B csapata közötti vizipoló mérkőzés eredménye 2:1.

Igen élvezetes szép játék alakult ki a két csapat között. Nem lehet eléggé kiemelni, mit jelent a jövőre nézve az, hogy sikerült két poló-csapatot felépiteni. Maga az eredmény is azt bizonyitja, hogy a B csapat nivója is igen komoly. Felállitás a következő volt: Tarnai, Kovács I. — Bagladi, Kepe I., Bogenrieder I. — Bogenrieder II. — Latin az A csapat. Várfalvi, Kelemen — Csizi, dr. Gaál, Bugár — Piller — Beliczky a B csapat.

Két kanizsai uszórekord született a vasárnapi uszóversenyen.

Latin Ferenc 100 méteren 1.08.2 és 800 méteren 12.30 mp.-es rekordot uszott. Az uszóverseny részletes eredményét holnap fogjuk közölni.

Letartóztatott nyilas

A nagykanizsai népügyészség letartóztatta Balogh Sándor keszthelyi szabómestert, mert 1942-ben egy szakmabeli társát feljelentette a csendőrségen, hogy kommunista agitációt folytat. A feljelentés alaptalannak bizonyult, a feljelentett azonban 16 napig volt a csendőrség őrizetében. 1944-ben a keszthelyi zsidók deportálása után a deportált Kálmán Jenő lakásába beköltözött, ahol nagyértékü aranyékszert, többek között 9 darab arany 20 frankost talált. A keszthelyi lakosságnak feltünt, hogy a legnehezebb élelmezési időkben az átlagot messze meghaladó nivón éltek és motorkerékpárt vásárolt. Ezért feljelentették a keszthelyi politikai rendőrségen. A rendőrség a megtartott házkutatás alkalmával az ékszerek egy részét meg is találta.

A politikai rendőrség az ügyet átadta a nagykanizsai népügyészségnek. A népügyész Balogh Sándort letartóztatta, feleségét — tekintettel családos állapotára — szabadlábon hagyta.

KVTE NVTE meghiváses városközi ökölvivó-versenye

Vasárnap d. e. fél 11 órai kezdéssel a Magyar Kommunista Párt helyiségében kerül megrendezésre a KVTE—NVTE ujjászervezett ökölvivó csapatainak mérkőzése.

Vasárnap ismét meleg napja lesz ökölvivó csapatunknak. Bár a legutolsó mérkőzésen az NVTE csapatában a szellem nem a legegészségesebb volt, mégis reméljük, hogy vasárnap már a régi magabiztos együttes fog a nagy szurkoló közönség elé a ringbe lépni.

A város ökölvivósportja már a gyermekcipőt kinőtte és az évek folyamán kemény mérkőzéseken kiérdemelte a közönség támogatását, de ahhez még kell az is, hogy az egyesület a versenyzőivel törődjön és nagyobb gondot forditson a versenyek kifogástalan megrendezésére.

A városi szerüstertben lévő üres folyó évi termést 1946. szeptember 5-én d. e. 9 órakor a helyszinen tartandó nyilvános árverésen eladom. 1113

A volt városi kertészetelepen lévő 2 azaz kettő drb. fenyőröncsöt folyó évi szeptember hó 5-én d. e. 9 óra 15 perckor a helyszinen tartandó nyilvános árverésen a helyszinen eladom. 1114 **Polgármester.**

1946. szeptember 7—9-ig Budapesten megtartandó

PARASZTNAPOKRA

1946. szeptember 2—12-ig érvényes féláru utazási igazolvány és jegy és minden viszonylatban 15 napos érvényességü menettérti jegy

kapható a

Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán

„BUSZ" Máv. hiv. menetjegyirodában

1112 Csengery-ut 4. sz.

Diákokat felvesznek. Rozgonyi-u. 19. d

Eladó egy fiatal csincsilla anyanyul kerecsel együtt, Vörösmarthy-utca 36 alatt. d

Burgonya előjegyezhető Horváth Jenőné terménykereskedőnél, Hunyadi-u. 26. 1099

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 11.

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa"

Szerkesztéséért és kiadásért felel: Bencze Jenő.

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdáért felel: Zalay Károly.

51. évfolyam. 200 szám Nagykanizsa 1946. szeptember 5. csütörtök Ára 40 fillér.

ZALA

Byrnes külügyminiszter e héten meglátogatja Németország amerikai zónáját és utána valószínüleg fontos nyilatkozatot tesz az Egyesült Államok németországi politikáját illetően.

Holnap döntenek a magyar-román határ kérdésében

A New York Times hosszabb cikket irt a magyar igényekről és megállapitotta, hogy a párizsi magyar követ előterjesztését, mely a 4000 négyzetkilométer terüiet Erdélyből való visszacsatolását kérte a magyar és roman területi bizottság ülésén, Magyarország szomszédai ellenzéssel fogadták, sőt az elmult hét csütörtökön tartott ülésen, mely 4½ óra hosszat tartott, még azt is ellenezték, hogy előadhassa kivánságait. Romaniában élő magyar kisebbség elvben bizonyos jogokat élvez, de gyakorlatban az a helyzet, hogy Erdélyben 300.000 magyart megfosztottak állampolgárságától. Ez a rendelet vagyonveszteést is jelent a magyar kisebbségre, azonkivül az uj román agrár törvény a magyar földmüvelőket kizárja a földjuttatásból.

Molotov távolléte a békeértekezletről érezteti hatását abban, hogy nagy kérdések nem kerülnek tárgyalásra, de ettől eltekintve észrevehető volt, hogy a bizottságok legutóbbi tárgyalásaikor több jelentős részletkérdést oldottak meg. E bizottsági ülésen különösen az olasz területi és a balkáni gazdasági bizottságok által elintézett részletkérdések jönnek számitásba.

Molotov visszatérése után rövidesen olyan kérdések kerülnek a nemzetközi érdeklődés tengelyébe, mint Németország sorsa és a világ kereskedelmének ügye. A gazdasági tényezők döntő szerepet töltenek be a nemzetközi helyzet alakulásában. Ezzel magyarázható a Szovjetunió azon törekvése, hogy idegen befolyástól mentes érdekövezetet létesitsen a keleteurópai államokban és feszülten figyeli Anglia és Amerika kereskedelmi ujját elzáró sorompókat, mert fontos érdekei fűződnek ahhoz, hogy termékei számára ezen országokban a szabad árucsere forgalmat kifejlessze, amelyben az angol és amerikai kereskedelem erős versenytársa volna.

A négy külügyminiszterhelyettes tegnap ismét találkozott a párizsi német nagykövetség épületében. Ez már a harmadik találkozó volt 5 napon belül. A tárgyalásokon Visinszky elnököit. Molotovot néhány napon belül várják vissza Párizsba.

Magyaroknak Jugoszláviából való kitelepitéséről szó sincs

Belgrád, szeptember 4

A jugoszláv-magyar lakosságcsere-egyezményre vonatkozóan hivatalos helyről kijelentették, hogy a jugoszláv-magyar lakosságcserére vonatkozó egyezmény tulajdonképpen optálásnak felel meg, célja, hogy önkéntes jelentkezésekkel lehetővé tegye az áttelepülést. A jugoszláviai népfront elnöke kijelentette, az olyan hirek, mintha a jugoszláv hatóságok ki akarnák telepiteni a magyarokat, szemen-szedett hazugság és a magyarokra vonatkozó intézkedések rosszhiszemü félreértésén alapszik. A magyaroknak Jugoszláviából való kitelepitéséről szó sincs. Azoknak kell elhagyni az országot, akik 1941 után telepedtek le Jugoszlávia területén. Akik önként el akarják hagyni az országot, azoknak ezt most már a jugoszláv-magyar békeszerződések keretében teszik lehetővé.

A csehek által kért öt község tiltakozó gyüléseiről közöl képeket egy francia lap

Párizs, szeptember 4

Az e heti francia hiradó a világ minden részéből képeket közöl és a képsorozat cime: Béke. A képeken bemutatott események valóban indokolttá teszik a béke használatát. Ilyen szemléltető képeket mutat be a hiradó az öt magyar község tiltakozó gyüléséről, amelyet a pozsonyi hidfő miatt történő Csehszlovákiához való csatolásuk ellen rendeztek.

Ujabb jegyzéket intézet Amerika Jugoszláviához a lelőtt repülőgépek miatt

Newyork, szeptember 4

Az Egyesült Államok külügyminisztériuma ujabb jegyzéket intézett Jugoszláviához, mely cáfolja a jugoszlávoknak az amerikai gépekre vonatkozó állitását és kártérités követel a lelőtt amerikai repülők családjai számára. A jegyzék megállapitja, hogy a jugoszláv kormány kifejezte ugyan sajnálkozását, de nem tett ajánlatot megfelelő kártérités fizetésére. Amerika hajlandó megegyezni a jugoszlávokkal abban, hogy milyen jeleket adjanak le az amerikai pilóták, ha ujból nehézségekbe kerülnének. Jugoszlávia tiltakozott az amerikai szövetséges katonai parancsnoknál a lefoglalt dunai hajók miatt, melyeket Linzben tartanak.

A magyar határkérdésben holnap döntenek

Párizs, szeptember 4

A román politikai és területi bizottság kedd délutáni ülésén az ausztráliai kiküldött visszavonta azt a módositást, mely azt kivánta biztositani, hogy semmiféle törvénymódositás vagy rendelkezés ne sérthesse az alapvető szabadságjogokat. Leszavazták azt a fehérorosz javaslatot, hogy szövegezzék át az alapvető emberi jogok biztositásáról intézkedő 3. cikkelyt. Majd ezt a cikkelyt 11 szavazattal elfogadták. Elfogadták továbbá a politikai foglyok szabadonbocsátásáról szóló 4. és a fasiszta szervezetek feloszlatásáról rendelkező 5. cikkelyt. A bizottság foglalkozott a román-magyar határra vonatkozó cikkellyel, de ennek megvitatását a ma délutáni ülésre halasztották.

A görög király türelmetlenül várja hazatérését

Athén, szeptember 4

Görögországban a szavazók 72 százaléka a király visszatérése mellett szavazott. Damaskinos érsek táviratban fejezte ki szerencsekivánatait II. György görög királynak. Papandreu, a szociáldemokrata párt vezére feltétel nélkül elfogadta a választás eredményét. Sofulis Venizelosz, a liberális párt vezére szintén elfogadja a választás eredményét. Az ellenzéki pártok jelentései szerint a szavazóhelyiségekben csaknem kizárólag királypárti ürlapokat adtak a szavazóknak és a katonák a szavazás lezárása után is szavaztak, de sok esetben külön is szerepeltek a névjegyzékben. Sok helyen nem tartották be a titkosság szabályait. A kommunista párt és a külföldi megfigyelők arra hivatkoznak, hogy egyes szavazóirodákban a szavazók névjegyzéke három példányban is meg volt, amely lehetővé tette, hogy többször is leszavazzanak a választók. A görög trónörökös táviratot küldött a görög kormánynak, amelyben bejelenti, György királlyal együtt alig várják, hogy hazamehessenek.

Nagy Ferenc miniszterelnök Párizsban

Párizs, szeptember 4

A menetrendszerü bécsi repülőgéppel vasárnap délután 6 órakor érkezett meg Nagy Ferenc miniszterelnök az Orly-i repülőtérre. A magyar követség személyzete és a magyar delegáció tagjai fogadták a repülőtéren, ahonnan a kölcsönös és meleg üdvözlések után Párizsba hajtatott.

Azonnal felkereste a magyar delegáció főhadiszállását a Claridget és haladéktalanul tanácskozásba kezdett a magyar békedelegáció tagjaival. Párizsba azért utazott, hogy informálódjék a békeértekezlet magyar vonatkozásu kérdései felől és megbeszéléseket folytasson azokról a diplomáciai tárgyalásokról, amelyek az utóbbi időben a békekonferencia tagjai elé tárták a magyar helyzetet.

Tartózkodását csupán néhány napra tervezi, hogy azután párizsi tapasztalataival hazautazzon és otthon értékesitse párizsi megbeszéléseinek eredményét.

—

Hirek a világ fővárosaiból

A konzervativ Evening Post cáfolja a külföldön Bevin lemondásáról szóló hireket, de hozzáteszi, hogy Bevin egy évnél tovább nem kivan külügyminiszter lenni.

*

A Kopenhága és Párizs közt közlekedő francia utasszállitógép nemsokkal azután, hogy elhagyta Kopenhága repülőterét, lezuhant. A gép 27 utasa szörnyethalt.

*

A budapesti piarista gimnázium fegyvernejtegetéssel vádolt diákjai közül négyet 2—5 hónapig terjedő fogházra itéltek.

*

Szakasits Árpád miniszterelnökhelyettes kedden este Párizsból Svájcba utazott, hogy megbeszélést folytasson a svájci szociáldemokrata párt főtitkárával.

*

Kleist tábornokot, a keleti német haderők volt főparancsnokát, kiadják a jugoszláv hatóságoknak.

*

Bevin külügyminiszter előtt Párizsban megjelent az amerikai nők küldöttsége, hogy a békekonferencia mai lassu menetü ellen felszólaljon. Bevin kijelentette, hogy a béke megvalósitásához időre és türelemre van szükség.

*

Az olasz gazdasági bizottságban elfogadták az olasz küldöttség azon kérését, hogy az Oroszországnak fizetendő 100 millió dollár jóvátételt 6 év alatt fizesse meg.

Budapestről jelentik:

Nem szünik meg a Gazdasági Főtanács

Az elterjedt hirekkel szemben illetékes helyről kijelentették, hogy a Gazdasági Főtanács semmi körülmények között sem szünik meg, ilyen terv illetékes körökben soha fel nem merült, sőt megállapitható, hogy a Gazdasági Főtanács a stabilizáció egyik legerősebb oszlopa.

A felekezeti megbékélés tanácsának ülése Ravasz püspöknél

Ravasz László református püspöknél vasárnap délelőtt a felekezeti megbékélés tanácsa tartott ülést, melyen a római katolikus egyházat Folba János tábori püspök, az unitáriusokat Szentiványi püspökhelyettes, a zsidó hitközséget Hevesi főrabbi képviselte. Az ülésen a keresztény szellemben való életlehetőségről és a felekezeti megbékélésről tárgyaltak.

Ujjáépitik a Margit-hidat

A Margit-hidat ujjáépitik, de nem régi formájában, hanem széles vasbetonhid lesz belőle. Az ujjáépitési munkálatok 2 évig tartanak és 15 millió forintba kerülnek. Az ujjáépitett Margit-hidat 1948-ban fogják átadni a forgalomnak. Az előirányzott terv szerint 10 év alatt valamennyi fővárosi hidat felépitik. A költségekre 120 millió forintot irányoztak elő.

Az amerikai magyar segélyakció nagyobb szállitmányokat küld, mint az UNRRA

Az amerikai magyar segélyakció értesitette magyarországi bizottságát, hogy értékes munkájukra még hosszu ideig lesz szükség és a szállitmányok a jövőben folyamatosan érkeznek Magyarországra. Az UNRRA magyarországi mebizottja közölte a készültséggel, hogy a most érkező szállitmányok nagyobbak lesznek és ha megszűnik az UNRRA, életbelép a külföldi segélyakció-szervezet, mely még nagyobb segitséget nyujt majd Magyarországnak, mint az UNRRA.

Hollandia fel akarja venni a diplomáciai kapcsolatot Magyarországgal

Szviridov altábornagy, a szövetséges ellenőrző bizottság helyettes elnöke értesitette Nagy Ferenc miniszterelnököt, hogy a holland kormány a moszkvai követség utján közli a magyar kormánnyal, hogy hajlandó vele a diplomáciai viszonyt felvenni s e célból kicserélni a két ország diplomáciai képviselőit. Szviridov altábornagy arra kéri a miniszterelnököt, hogy tájékoztassa őt a magyar kormány elhatározásáról ebben az ügyben.

Omelkát felakasztják

Omelka Ferenc, az elitélt nyilas parancsnok, többezer ember gyilkosa, akit fogsága alatt a Ranolder-nővérek támogattak, kegyelemért folyamodott a köztársasági elnökhöz. Kegyelmi kérvényét a köztársasági elnök elutasította. A halálos itéletet a kihirdetéstől számitott 24 óra alatt végrehajtják.

Halálra itéltek a nyilasok gyilkos műszerészét

A népbiróság kötéláltali halálra itélte Dunkel Károly műszerészt, aki 1944 decemberében több embert hurcolt el a nyilaspárt székházába és válogatott kinzásoknak vetette őket alá. Több gyilkosságnál jelen volt és segédkezett, amikor a nyilasok egyszerre 92 embert végeztek ki.

Halálra itéltek egy könyvelőt

A budapesti népbiróság kötéláltali halálra itélte Miklósi József volt magántisztviselőt, aki az elmult háboru alatt mint munkaszolgálatos századparancsnok kegyetlenül bánt a munkaszolgálatosokkal és századából csak 15-en maradtak életben.

Szeptember 10-ig házbérvallomást kell beadni

Minden háztulajdonosnak házbérbevallást kell szeptember 10-ig beadni a városi adóhivatalba. Házbérbevallási ivet az adóhivatalban lehet beszerezni 24 fillérért. A házbérbevallást a kijelölt időpontig mindenki nyujtsa be, mert a késedelmeskedők 5 százalék birságot, akik felszólitásra sem adják be 10 százalék birságot fizetnek. Ahol a háztulajdonos nincs otthon, a gondnok vagy egy bérlő töltse ki az ivet. Az augusztustól decemberig terjedő időre a házadót a házbérbevallási iv adatai szerint vetik ki.

A mindennapi kenyér munkásainak impozáns megmozdulása lesz a budapesti paraszt-napok

A Magyar Parasztszövetség a mult hónapban kiáltványt adott ki Nagy Ferenc miniszterelnök és a parasztszövetség vezetőségének aláirásával, mely többek között a következőket mondja:

Meg kell, hogy mutassátok a nemzet szine előtt, kik vagytok, mit várhat tőletek az igaz demokratikus magyar jövendő és mit várlok, mit reméltek és mit követeltek ti attól.

Ezért szeptember 7, 8 és 9-én a Magyar Parasztszövetség országos parasztnapokat rendez Budapesten. Ez lesz a magyar parasztságnak az első összejövetele, amikor az egész ország szine előtt számot adhatnak munkásságukról, mert az elmult másfél év alatt megmutatták a lehetetlent, elmondhatják panaszaikat és előadhatják kivánságaikat.

Budapest felkészült erre a nagy megmozdulásra, amikor a parasztok ezrei tódulnak fel a fővárosba. A MÁV már 6-án különvonatokat állit be vonalain, hogy a felutazásokat lehetőleg torlódásmentesen bonyolitsák le. A Magyar Parasztszövetség hatalmas programmot állitott össze a parasztnapokra. Hetedikén, szombaton délben nyitják meg ünnepélyes keretek között az »Ipar a mezőgazdaságért« c. kiállitást. A kiállitáson a legujabb mezőgazdasági gépeket, gyümölcstermelési eszközöket és konzerváló berendezéseket mutatják be. Ezenkivül sok tenyészállatot is állitanak ki. Szombaton délután a főváros különböző részein ankétokat rendeznek, amelyeken a parasztok időszerű kérdéseivel foglalkoznak. Mindhárom napon a mozikban külön előadások, a Városi Szinházban és az Operában diszelőadások lesznek. Vasárnap délelőtt felvonulás lesz a Hősök-terére, ahol Nagy Ferenc miniszterelnök nagyobb beszédet mond. Hétfőn délelőtt szintén ankétokat rendeznek.

Erre a három napra többszázezer embert várnak Budapestre, akiket a jelenlegi budapesti lakásviszonyok között elhelyezni nagy teljesitmény lesz, de a főváros kitesz magáért és mindenkit megfelelő szálláshoz juttatnak. Az élelmezésről a résztvevők maguk gondoskodnak, mert ennyi ember étkeztetését a Parasztszövetség nem vállalhatja.

A parasztnapokon az összes politikai pártok küldöttségileg képviseltetik magukat.

A Magyar Parasztszövetség kéri a magyar paraszttársadalom támogatását a parasztság érdekeiért, társadalmi, kulturális és gazdasági felemeléséért folytatott nagy harcában. A szövetség céljainak eléréséhez szükséges a parasztegység megvalósitása. Ezt a célt szolgálják az Országos Parasztnapok, amikor hatalmas felvonulásban mutatják meg, hogy parasztság nélkül Magyarországon politikát folytatni nem lehet.

A Nagykanizsáról utazni kivánók tájékoztatására közöljük a következőket:

Felhivás

Az Országos Parasztnapok részvételi jegyei megérkeztek. 1. A részvételi jegyeket *fehér és piros* szinben adjuk ki. 2. A jegyek tulajdonosai, amennyiben kivánják, már szeptember 2-án megkezdhetik felutazásukat Budapestre. Egyébként 5-én tul a *fehér* szinü jegyekkel csak szeptember 6-án, a *piros* szinü jegyekkel csak 7-én kezdhető meg a felutazás. 3. A »Részvételi jegy«-et és a váltott vasuti jegyet mindenki gondosan őrizze meg. Visszautazás csak azok birtokában lehetséges. 4. Akinek nincs magánszállása, az csak a megyéjének kijelölt szállástcsoportban foglalhat helyet. Önkényes elszállásolás a közösség és rend érdekében tilos. 5. Zala megye a 7. sz. szállástcsoporthoz tartozik. A szállástcsoport rendezőirodája: XI., Mészölyutca 6. 6. Visszautazás fehér jeggyel szeptember 9-én, piros jeggyel szeptember 10-én. Azoknak, akik még néhány napig Pesten akarnak maradni, ezzel a kedvezménnyel szeptember 12-én 24 óráig a kiindulási állomásra vissza kell érkezniök.

Felkérjük azokat, akik a 4 forint jelentkezési dijat befizették, hogy az adott nyugta ellenében jegyüket sürgősen vegyék át.

Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt, Nagykanizsa

Tiz évi kényszermunkára itélték Vas Imrét, a kegyetlen keretlegényt

A nagykanizsai népbiróság dr. Béres Sándor tanácsa tegnap délelőtt tárgyalta Vas Imre háborus bünügyét, aki a 3/4 munkásszázad beosztott keretlegénye volt. A század 1944 telén az uzsoki eröditési munkálatokra volt kivezényelve. Vas Imre a fakitermelési munkálatoknál felügyelt a munkaszolgálatosokra. Az alája rendelt emberekkel kegyetlenül bánt. A megengedett időn tul dolgoztatta őket. 35 fokos hidegben alsóruhára vetkőztetve csuklóztatta a munkaszolgálatosokat. Egy alkalommal többet puskával megvert, majd arra kényszeritette őket, hogy énekeljenek neki. Hátizsákjukból különféle élelmicikkeket lopott el. Ezenkivül az embertelenségnek még számtalan módját találta ki Vas Imre, a kegyetlen keretlegény.

Vas Imre mindezekot a bünselekményeket nem volt hajlandó elismerni, hanem azokat mindvégig konokul tagadta. Arra hivatkozott, ő is, amire számtalan keretlegény hivatkozott már a népbiróság előtt: parancsra tettem. Állitása szerint nem kegyetlenkedett a munkaszolgálatosokkal és azt állitja, hogy csuklóztatni a nagy hidegben lehetetlenség lett volna alsóruhára vetkőztetve. Tudta, hogy a munkaszolgálatosok hivatalosan ugyanolyan elbánásban részesültek, mint a honvédség tagjai, de a törvénytelen kinzásokban ő is részt vett.

A kihallgatott tanuk bebizonyitották, hogy Vas Imre igenis kegyetlenül bánt velük. Kirschner István elmondta, hogy egy alkalommal, mikor 24 órás munka után a század bevonult, ő a kimerültségtől összeesett. A századparancsnok ezt látva, odament hozzá, megrugdalta, majd egy ásóval kezdte ütlegelni. Vas Imre udvarias keretlegényhez illően kivette parancsnoka kezéből az ásót és tovább ütlegelte vele még erősebben. Quittner Miklós elmondta, hogy egy alkalommal Vas Imre a gyengélkedőket is megcsuklóztatta a kegyetlen hidegben derékig meztelenül.

Dr. Ruttkai György népügyész vádbeszédében arra hivatkozott, hogy a vádlott embertelen cselekedetével hozzájárult Magyarország hitelének külföldön való lerontásához. Piller Artur dr. ügyvéd védőbeszéde után a népbiróság meghozta az itéletet. A népbiróság bünösnek mondta ki Vas Imrét egyrendbeli háborus bünlettben, mert résztvett emberek megkinzásában és ezért öt kényszermunkára itélte, melynek legrövidebb időtartama 10 év. Mellékbüntetésként politikai jogainak 10 évre való felfüggesztésére itélte a népbiróság.

A népügyész az itéletben megnyugodott.

Amit mindenkinek tudnia kell:

A közmunkaváltság alapjául szolgáló jövedelem bejelentése

Az ujjáépitési miniszter 15.971—1946. Ü. M. sz. rendelete (Hivatalos Közlöny 199. sz.) az ujjáépitési közmunkaváltság alapjául szolgáló jövedelmek ujból való bejelentését rendeli el, mely szerint a közmunkakötelezettség alá eső személyeknek még pedig férfiak, akik 1886—1928. években születtek, nők, akik 1904—1928. években születtek, a jelen rendeletben szabályozott módon be kell jelenteniök az alábbiak szerint kiszámitott havi jövedelmüket (azoknak, akik a közmunkakötelezettség alól állandóan mentesek, nem kell bejelentést tenni):

a) Földbirtokból származó jövedelmük fejében a kataszteri tiszta jövedelem egyszerese forint értékben számitva;

b) házbirtokból eredő jövedelmük fejében a tulajdonukban vagy haszonélvezetükben lévő házbirtok évi házadóalapjának 2 százaléka;

c) szolgálati és munkaviszonyból származó jövedelem fejében (figyelmen kivül kell hagyni a törvényen, kormányrendeleten, miniszteri rendeleten, szabályrendeleten, vagy kollektiv szerződésen nem alapuló különleges pénzbeli vagy természetbeli juttatásokat, pl. működési pótlék, fütési hozzájárulás, jutalmak és segélyek stb.), ha havifizetése, az 1946. évi szeptember hóra járó teljes illetménye (családi pótlék, lakáspénz, közlekedési segély és tulóra nélkül), ha napidijas (napibéres, napszámos) az 1946. évi augusztus hó 26-ától 31-ig terjedő berhetre járt napidija egy nap átlagával kiszámitott hányadának huszonötszöröse;

d) bármilyen egyéb forrásból származó jövedelmek fejében az 1946. évi augusztus hóban elért nyers jövedelem, levonva ebből az ennek megszerzésére, kezelésére, biztositására és fenntartására forditott kiadások egy hónapra eső részét. Nem szabad levonni olyan kiadást, amelyet a bejelentésre kötelezett a saját céljaira (pl. megélhetés, szórakozás stb.) forditott, vagy amellyel vagyonát gyarapitotta. Ha tehát egy kereskedő árut szerzett be, bevételének egy részéért és ezáltal a hó 1-től a hó végéig raktárának értéke növekedett, a kiadásoknak ezt a többletet jelentő részét a teljes bevétel összegéből levonni nem szabad.

A különféle forrásból származó jövedelmeket össze kell adni és a bejelentést az igy adódó teljes jövedelem alapulvételével 1946. évi szeptember hó 5. napjáig kell megtenni.

Aki a bejelentésben jövedelmének összegére nézve tudatosan valótlan adatot közöl vagy a valóságnak megfelelő adatot tudatosan elhallgat és ezáltal a váltság összegét csökkenti, adócsalás vétségét követi el és egy évig terjedhető fogházzal büntetendő.

Októberben Bécsbe utazik a kereskedelemügyi miniszter

Rónai Sándor kereskedelemügyi miniszter az osztrák kormány meghivására október elsején Bécsbe repül, hogy az osztrák kormánnyal kereskedelmi tárgyalásokat folytasson.

Jegy nélkül kapható a gyufa

A közellátásügyi miniszter a gyufakészletek kielégitő voltára tekintettel, a gyufa forgalmát szeptember 1-től kezdve szabaddá tette.

Nagyjelentőségü határozatokat hozott a Gazdasági Főtanács

A közalkalmazottak természetbeni lakbérét leszállitották - Komoly hiteleket kapnak a vidéki pénzintézetek

A Gazdasági Főtanács tegnap több fontos ügyben határozott. Többek között felhatalmazta a kereskedelemügyi minisztert, hogy azonnali szállitásra külföldön további 500.000 kg. disznózsirt kössön le. Elrendelte továbbá, hogy az ujabb jóvátételi szállitások alkalmával igénybevett állatok ellenértékét ezentul forintban kell kifizetni. A közalkalmazottaknak ezután a természetben kapott lakás bére fejében nem 40 százalékot kell levonni a fizetésből, hanem az első lakbérosztályba tartozó helységekben 25 százalékot, vidéken a II. lakbérosztályba tartozó helységekben 20 százalékot és a III. lakbérosztályba tartozó helységekben csak 15 százalékot. A vidéki hitelélet megindítása és fellendítése érdekében a Főtanács hozzájárult ahhoz, hogy a Pénzintézeti Központ által javaslatba hozott 100 milliós hitelkeretből komoly vidéki hitelintézetek 5 millió forint hitelt, az Országos Központi Hitelszövetkezet fiókjai 3 millió forint hitelellátásban részesüljenek.

A megye hirei

Dr. Papp Endre főispán a Keszthelyi kórház megnyitásán

Vasárnap avatták fel ünnepélyes keretek között az ujonnan átalakitott keszthelyi kórházat. Az ünnepségen megjelent dr. Papp Endre főispán, dr. Dávid János alispán, a keszthelyi demokratikus pártok képviselői és még sokan Keszthely társadalmából. Dr. Magyari Gerő igazgató-főorvos üdvözölte a megjelenteket és ismertette azt a nehéz munkát, mellyel sikerült a keszthelyi közkórházat ujjáépiteni és lehetővé tenni, hogy a betegek kezelése és ápolása ujból megindulhasson. A kórház egy emeletét még nem tudták anyaghiány miatt megépiteni, de remény van rá, hogy ez az emelet is még az év folyamán felépül és a kórház befogadóképessége lényegesen javulni fog. Dr. Pintér József járási főjegyző köszönetet mondott az igazgató-főorvosnak azért a nagy munkáért, amellyel megvalósitotta a kórház felépitését. Dr. Papp Endre főispán elismeréssel emlékezett meg az igazgató-főorvos tevékenységéről és követendő példának említette azt a nagy buzgalmat, amellyel a kórház ügyeit intézi.

Orvvadász lelőtte az erdőmérnököt

Mátyás Vilmos erdőmérnök a pacsai járásban levő erdő határán hivatali szolgálatot teljesitett, amikor váratlanul az egyik bokorból egy orvvadász meglőtte. Sulyos sérülésekkel a zalaegerszegi kórházba szállitották. A rendőrség erélyes nyomozást inditott a tettesek kézrekerítésére.

Szerdán délután 6 órakor

TAGGYÜLÉST

tart a Magyar Kommunista Párt.

A megjelenés kötelező, a tagkönyvecskéjét mindenki hozza magával.

Az üzemi kiküldöttek okvetlen jelenjenek meg.

Nagy ünnepségek között indult el első utjára az ujjáépitett zalavölgyi vasutvonal első vonata

Másfél év után Zalavölgye ismét bekapcsolódott az ország gazdasági vérkeringésébe. September elsején délután 4 órakor indult Balatonszentgyörgyről zöld galyakkal feldiszitett első vonatával a MÁV, hogy megnyissa ezt az ujjáépitett vasutvonalat. A fasiszta hordák esztelen rombolási dühe 9 hidat és vasuli átereszt tett tönkre. A vasutigazgatóság két hidoszlopa csaknem egy évi munka után ezeket a lerombolt hidakat és átereszeket forgalomképessé tette. A pályafenntartási munkásság segitségével elkészitett vasutvonalat vasárnap a vonal mellett fekvő lakosság teljes diszben kivonult nagy tömege lelkesedéssel ünnepelte. A munkásság a szombathelyi MÁV üzletigazgatónak adta át a vonalat, hogy nyissa meg a forgalom számára.

Sármellék, Zalaapáti, Zalacsány, Kehida lakossága előljáróinak és lelkészeinek vezetésével diszkapuval, virágesokorral, borral és szőlővel várta az első vonatot és utasait. Ünnepi beszédek, szavalatok és zene adott keretet az avatásnak. Oláh dr. üzletigazgató minden községben válaszolt az üdvözlőbeszédekre, megköszönve a vasutasságnak odaadó, fáradhatatlan munkáját, kiemelve azt, hogy a munkásság rossz pénz mellett, vasuti kocsikban, éhezve-fázva töltötte az őszt és telet, törhetetlenül végezte nehéz munkáját.

Megköszönte az üzletigazgató a községek lakosságának azt a támogatását, melyet élelemmel, igával és munkaerővel nyujtott a MÁV dolgozóinak. Egyben kérte, hogy a vasut anyagi és fizikai áldozatával szemben az áru- és személyszállitás terén legyenek továbbra is segitségére a MÁV-nak. Ezzel hozzájárulnak az üzem gazdasági talpraállitásához.

Az 50 kilométeres Balatonszentgyörgy—Türje vonal megnyitása azt jelenti, hogy Zalaegerszegről Keszthelyt és Tapolcán át Székesfehérvár—Budapestet könnyebben el lehet érni, mint eddig. Igy az elszakitott községek mezőgazdasági termelése ezentul zavartalanul eljuthat rendeltetési helyeire.

Széleskörü nyomozást inditott a nagykanizsai politikai rendőrség a Pécsett elfogott Nádasdy Ferenc ügyében

A Zala mult hó 31-i számában budapesti jelentés alapján közölte, hogy a pécsi politikai rendőrség egy razzia során elfogta Nádasdy Ferenc nyilas pártszolgálatost, aki a budapesti nyilasközpont pécsi, majd később nagykanizsai összekötője volt. Megirtuk, hogy Nádasdy már 1918-ban a nyilaskeresztes pártnak tagja volt, amikor 1944 nyarán a Sztójay kormány intézkedésére megkezdték a zsidók összeszedését, Nádasdy ostorral a kezében valóságos rémuralmat teremtett Pécsett és környékén. Még a felszabadulás után is állandó beszédtéma volt a kegyetlen nyilas terrorista nemcsak Pécsett, de egész Baranya megyében is. O volt a nyilasvilág főrablója, amit csak tudott, összeharácsolt, ékszereket, ruhát, mütárgyakat. Amikor a Vörös Hadsereg Pécset ostromolta, Nádasdy Nagykanizsára szökött és itt Fider mellett a számonkérőszék egyik főfunkcionáriusa volt. Amikor az orosz hadsereg Nagykanizsát elfoglalta, akkor hadifogságba került, ahonnan megszökött és hosszu ideig Nagykanizsán álnéven bujkált.

A nagykanizsai rendőrség politikai osztálya most felhivással fordul a város lakosaihoz, hogy akik tudnak az elfogott Nádasdy Ferenc pécsi lakos Nagykanizsán és környékén elkövetett büncselekményeiről, azt haladéktalanul jelentsék a rendőrkapitányság 49-es számu szobájában, Kovács János rendőrfőhadnagynak vagy Boros Miklós rendőrhadnagynak.

Megállapitást nyert, hogy Nádasdy Ferenc 1944 december első felében résztvett a zsidóvagyonok kiárusitásában, majd december 15-től január végéig a nagykanizsai internálótáborban a munkacsoport parancsnoka volt. 1945 márciusától egészen a felszabadulásig a nemzeti számonkérőszék futárjaként teljesitett szolgálatot. A városban állandóan motorkerékpáron, nyakbavetett géppisztollyal lehetett látni.

Szakácsnők, szobalányok, bejárónők!

Megalakult a Háztartási Alkalmazottak Szabad Szakszervezete

Az elmult héten megalakult Nagykanizsa 33-ik szakszervezeti csoportja, a »MAHASZ«. Közel egy évi huza-vona után a háztartásokban dolgozó munkáslányok és asszonyok is rájöttek, hogy érdekeik megvédésére, biztositására szervezetbe tömörülnek. A kis csoport egyelőre 20 taggal és igen agilis vezetőséggel megkezdte működését. Meginditották a szervezést, felvették az összeköttetést budapesti központjukkal. Megérkeztek az alapszabályok és az uj ideiglenes kollektiv szerződésük is, mely szabályozza munka- és szabadságidejüket. Megszünt a háztartási alkalmazottak régi rendszerü kihasználása, sokszor a késő éjszakába nyuló munkaidő is, mert a napi munkaidő 11 órában van megállapitva.

Rendezik a szabadságidő kérdést, vagyis a szabadnapot, ugy beosztva, hogy az egész héten dolgozó alkalmazottnak legyen lehetősége bevásárlásait, ügyeit elintézni minden hét csütörtök délutánján és a megérdemelt szórakozásra, kikapcsolódásra is jusson ideje vasárnap délutántól egészen hétfő reggelig. Ilyen formában módot nyujt az alkalmazottnak arra is, hogy esetleg vidéken lakó hozzátartozóit a hét folyamán felkereshesse.

Megszüntek az »Elhelyezők«, mert az iparügyi miniszter munkaközvetitést szabályozó rendelete értelmében háztartási alkalmazottakat is csak a szakszervezeti munkaközvetitőn keresztül lehet alkalmazni. Az alkalmazottakat a közvetitőben be kell jelenteni erre a célra szolgáló ürlapon nyilvántartás végett. Aki háztartási alkalmazottat akar felvenni, kizárólag csak a munkaközvetitőn keresztül eszközölheti »Munkaerőigénylőlap« felhasználásával. Amennyiben ismert személyhez ragaszkodik, ugy névszerint is igényelheti munkára.

Felhivjuk a háztartási alkalmazottakat, hogy saját érdekükben iratkozzanak be a szakszervezetbe. September 9-én délután 6 órakor van jelentkezés Csengery-ut 6. szám alatt. Csak szakszervezeti tagoknak biztosithatjuk a kollektiv szerződés betartását, a munkanélküliek pedig jelentkezzenek előjegyzés végett a munkaközvetitőben. Jelentkezni lehet szintén Csengery-ut 6. sz. alatt délelőtt 8—12 óráig.

Elkészült a vádirat Niemetz Sándor hahóti esperes-plébános ellen

Mint a Zala annak idején megirta, a pacsai politikai rendőrség internálta Niemetz Sándor esperest és iratait népellenes büntett miatt átadta a népügyészségnek. Az ügy kényes természetére való tekintettel a népügyészség közvetlenül hallgatta ki a tanukat és megállapitotta, hogy az esperes tipusa volt a faji gyülöletet szitó papoknak.

1943-ban a pacsai csendőrségen feljelentést tett arról, hogy az egyik zsidóvallásu lakos házánál politikai jellegü összejövetel van. A csendőrség megállapitotta, hogy ott halálozási évforduló miatt istentiszteletet tartanak. Az esperes azonban nem elégedett meg a csendőrség nyomozásával és a nyomozójárőrt feljelentette szolgálati felsőbbségénél. A vizsgálat megállapitotta, hogy a járőr szabályszerüen járt el. A község lakosai nem mertek az esperes előtt zsidóvallásu egyénekkel az utcán mutatkozni. Az iskolásgyermekeknek megtiltotta, hogy zsidóknak köszönjenek.

Ilyen előzmények után egészen természetes, hogy Niemetz Sándor esperes nem tudott beilleszkedni a demokráciába. Mikor a felszabadulás után a hahóti lakosság elhatározta, hogy templomukat közmunkával restaurálják, Tóth József, az ottani kommunista pártszervezet titkára önként jelentkezett ingyenes munkára. Niemetz Sándor Tóth Józsefet elküldte onnan azzal, hogy a kommunisták a templomot beszennyezik. Az esperest a pacsai politikai rendőrség internálta. Az internálást a megyei főkapitány fenntartotta, igy az esperes a nagykanizsai internálótáborban várja a rövidesen kitüzendő népbirósági tárgyalást, ami a vádirat elkészülte után a közeljövőben megtörténik.

A tegnapi értékpapir árfolyamok:

Kereskedelmi Bank 35—40. Nemzeti Bank 63—67, Szén 95—98, Salgó 5.20—5.70, Rima 27—27.50, Cukor 112—107, Első Magyar Biztositó 70 pénz, Foncière 21 pénz, 27-es fővárosi kötvény 575, 14-es fővárosi kötvény 520—570. A tőzsde lególcsóbb papirja, az Aszfalt különösen lanyha volt és 3 forinttal kinálták.

Gyümölcsöt fillérekért szállit a posta

A nagykanizsai postafőnökség közli, hogy a postán filléres csomagokat lehet feladni. Ezekben a csomagokban almát, körtét, szilvát, barackot, szőlőt stb. gyümölcsöt lehet küldeni. A szállitólevélen és a csomagoláson pontosan fel kell tüntetni, hogy a csomag csak gyümölcsöt tartalmaz, mert abban más tárgyat nem szabad küldeni.

Azt is közli a postafőnökség, hogy szeptember 1-ével a postán az 1944. évi szolgálati idő lépett életbe. Eszerint utalvány, takarék, csekk be- és kifizetés d. e. 8—12-ig, délután 14—17 óráig eszközölhető. Csomagot délelőtt 8—12-ig és délután 14—18 óráig vesz fel a posta. Levél- és távirat feladása, nyilvános távbeszélő szolgálat reggel 7 órától esti 9 óráig van megszakitás nélkül.

— Várható időjárás szerdán estig: Ma gyenge északi, holnap mérsékelt déli szél. Felhős idő, helyenként eső. A hőmérséklet kissé emelkedik.

A nemzetgyülés ülése

A nemzetgyülés tegnapi ülésén az ujjáépitési miniszter benyujtotta az épitkezésügy gyors rendezéséről és a közutak szabályozásáról szóló törvényjavaslatot. A külföldre hurcolt vagyontárgyak gondozásáról és megőrzéséről szóló törvényjavaslat folytatólagos tárgyalásán Pásztori István szabadságpárti képviselő magáévá tette azt az inditványt, hogy a külföldre hurcolt vagyontárgyak és személyek gondozása és hazahozatala körül érdemeket szerzett személyek amnesztiát kapjanak. Kérte, hogy biztositsák számukra azt is, hogy ne internálják őket. A nemzetgyülés a törvényjavaslat első szakaszát elfogadta azzal a módositással, hogy az érdemeket szerzett egyének, akiket 5 évnél nagyobb szabadságvesztéssel már elitéltek, kegyelemben részesithetők. A második szakasz vitája során Lénárd Iván kisgazdapárti képviselő javasolta, hogy ettől függetlenül az internálási rendeletet módositsák. Ezzel a javaslat végleges vitája véget ért.

A legközelebbi ülést a további teendők iránti intézkedés megtétele céljából szeptember 12-én, csütörtökön tartja a képviselőház. Zsedényi Béla nemzetgyülési képviselő az elnök inditványához hozzászólva, foglalkozott a párizsi béketárgyalásokkal és azt javasolta, hogy a nemzetgyülés haladéktalanul üljön össze és azon a magyar békeszerződés kérdését tárgyalja meg. Hám Tibor kisgazdapárti képviselő kijelentette, hogy egyetért Zsedényi Bélával.

Szeptember 10-én megnyilik a tőzsde

A budapesti értéktőzsde, amelyet 1945. november 9-én, a tőzsde épületében tartott razzia után bezártak, szeptember 10-én ujból megnyilik. Közel egy év óta a tőzsdén egy hallgatólagosan türt értékpapirmagánforgalom bonyolódott le, amelynek szinhelye az egyik nagy tőzsdecégnek a tőzsdepalotában lévő irodája volt. Ezt szeptember 10-én a régi hivatalos, a tőzsde titkárai által ellenőrzött forgalom váltja fel A tőzsde megnyitása kétségtelenül összefügg a készülő mérlegrendelettel, amely a pénzintézeteket és az ipari vállalatokat 30 napos határidőn belül forintmérleg elkészitésére kötelezi. A forintmérlegek egész sereg tőkeemelést vonnak majd maguk után, melynek felvevőhelye nagyrészt a tőzsde lesz. Az első tőkeemelést, hir szerint, a Rimamurányi hajtja végre.

Egy évi börtönt kapott Molnár Ferenc a dikiccsel szurkáló cipész

A nagykanizsai törvényszék dr. Almássy Gyula tanácsa hétfőn tárgyalta Molnár Ferenc emberölési kisérletének bünügyét. Mint ismeretes, Molnár Ferenc ez év májusában szóváltásba keveredett Keszey Ferenc nagykanizsai borbéllyal a Magyar-utca 76 számu ház előtt. Molnár Ferenc a szóváltás során dikiccsel nyakbaszurta. Keszey Ferencet, ki a sérülésből 11 nap alatt gyógyult meg. A biróság megállapitotta, hogy Molnár Ferenc a beszámithatóság határán van, azonkivül a szóváltás idején erősen ittas állapotban volt. Mindezeket figyelembe véve a biróság Molnár Ferencet 1 évi börtönre itélte. Az itélet nem jogerős.

MAORT

Rovatvezető: LENK ANDRÁS

Filateliai élet Nagykanizsán

A bélyeggyüjtés legnehezebb idejének küszöbén, 1945 október 5-én sikerült Nagykanizsán ismét életrehivnom az egyesületi életet, a Maortos bélyeggyüjtők segitségével. Kis csoportunk a legnehezebb inflációs időkben is buzgón ülésezett hetenként egyszer. Kitartó közösségi munkánkat végül is siker koronázta; mert minden nehézség ellenére, a legszédülbtesebb inflációban is sikerült az összes megjelent bélyegeket biztositani tagjaink számára.

Ez év január óta bekapcsolódtunk a »FEVBE« (Fővárosi és Vidéki Bélyeggyüjtők Egyesületébe), melynek most a helyi csoportját alkotjuk. Jelenleg 34 igazolt és müködő tagunk van, melynek több mint a fele MAORT alkalmazott. Vezető poziciótól az órabéres munkásig minden réteg képviselve van csoportunkban. Azt a harmoniát és megértést, ami heti összejöveteleinkot jellemzi, a legtermészetesebbnek tartom. Nagy örömömre szolgál, hogy Kanizsán ismét egymásra találtak a régi és uj gyüjtők s az egyesületen belül társadalmi és kulturalis tevékenységet fejtenek ki. Célunk az összefogás és ezen keresztül érdekeink megvédése, tagjaink részére minél több kedvezmény biztositása. A lezajlott rettenetes infláció erősen próbára tette erőnket s bizony meg kell állapitanom, hogy nem minden esetben sikerült a problémák százszázalékos megoldása. Ilyen nehéz időkben azonban ilyen esetekkel számolnunk kell. Itt a stabilizáció. Reméljük, hogy ezzel vége lesz a spekulációnak is, mert a nem gyüjtő bélyegvásárlók nekik megfelelőbb anyagokba is fektethetik pénzüket. Ma-holnap ránkvirrad a béke s akkor tudunk csak igazán maradéktalanul hódolni szép szenvedélyünknek. Nyugalmas, stabil időkben nem probléma az ujdonságalap létesitése, ami lényeges terhet levesz a tagok válláról. Megindulhat a zavartalan csere, közforgalomba kapcsolódhatunk, ami felfrissiti a helyi készleteket, könnyebbé teszi a hiányok pótlását. Ezek megvalósitása még feladatunk. Az eddigi müködésünk összefogás volt az előnk tornyosult nehézségek közös erővel való leküzdésére. További munkánk zavartalan biztositására a MAORT vezetőség részéről Majerszky Béla mérnök hozzájárulásával szerdai összejöveteleinkre megkaptuk a Katholikus Legényegyletben lévő MAORT Munkás Sportegylet helyiségét. Ezen nemes gesztusért ezuton mondok hálás köszönetet csoportunk nevében.

Kérem az egyesületünkben nem tag gyüjtőtársakat, hogy minden szerdán délután fél 5 órakor megtartott összejövetelünkre jöjjenek el. Vendégeket szeretettel várunk, hogy hozzászólásaikkal és csereanyagokkal ők is járuljanak hozzá kitüzött céljaink megvalósitásához.

Somogyi Aladár
csoport titkár.

Három Kanizsa-rekord a MAORT MSE uszószakosztályának idényzáró versenyén

A rendkivül kedvezőtlen uszodaviszonyok ellenére jó időket usztak uszóink a vasárnap megrendezett Kanizsa-bajnokságokon.

Részletes eredmények a következők:

100 méteres gyorsuszásban Kanizsa-bajnok Latin Ferenc 1.08.2 (Kanizsa rekord), 2. Bogenrieder I. 1.15.4, 3. Hegedüs I.

400 méteres gyorsuszásban Kanizsa-bajnok Latin Ferenc 5.55.2, 2. Hegedüs I. 6.14.5, 3. Csányi.

800 méteres gyorsuszásban Kanizsa-bajnok Latin Ferenc 12.30 (Kanizsa rekord), 2. Hegedüs I. 13.00.2, 3. Csányi.

1500 méteres gyorsuszásban Kanizsa-bajnok Latin Ferenc 23.57 (Kanizsa rekord), 2. Hegedüs I. 25.48.6.

100 méteres hátuszásban Kanizsa-bajnok Latin Ferenc 1.28.6, 2. Hegedüs I. 1.35.4.

200 méteres melluszásban Kanizsa-bajnok dr. Gaál András 3.31.8, 2. Göndöcs 3.33.3, 3. Szegvári.

66 kétharmad m. gyorsuszás: 1. Dérfalvi I. 55.2, 2. Nagy J. 56.8, 3. Papp, 4. Márton.

66 kétharmad m. hátuszás: 1. Kovács II. 1.03.6, 2. Garzó 1.06.3, 3. Borza.

66 kétharmad m. mellúszás: 1. Szabó E. 1.00.6, 2. Hetesi 1.02.

33 egyharmad m. gyermek gyorsuszás: 1. Hetesi 23.6, 2. Viola 23.8, 3. Hegedüs II., 4. Vereczkey.

33 egyharmad m. gyermek hátuszás: 1. Hetesi 28.8, 2. Viola 32.3.

33 egyharmad m. gyermek mellúszás: 1. Hetesi 27.6, 2. Hóbor 30.6, 3. Molnár.

33 egyharmad méteres béka-gyorsuszás: 1. és 2. Vereczkey és Czulek II. holtversenyben 30 mp., 3. Péri.

33 egyharmad m. béka-hátuszás: 1. Dérfalvi II. 35, 2. Czulek II. 41.5 mp.

33 egyharmad m. béka-mellúszás: 1. Czulek II. 31.8, 2. Dérfalvi II. 37 mp.

33 egyharmad m. tehetségkutató verseny: 1. Hegybiró 33, 2. Csutorás IV. 34, 3. Lelkó Attila.

66 kétharmad m. hölgy mellúszás: 1. Pálfalvi Elli 1.10.2, 2. Padányi Márta 1.24.

33 egyharmad m. leány tehetségkutató verseny: 1. Kósa Erzsébet 39, 2. Vereczkey Amália 44 mp.

K. Gy.

HIREK

A rádió csütörtöki müsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Hanglemezek. 10 Hirek. 10.30 Rádióiskola. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 Kazatsay Irén szóló-quartettje énekel. 13.45 Közvetités a svéd Vöröskereszt étkeztető telepéről. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 15.15 Rádióiskola. 16. Hirek. 17 Párthiradó. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.15 A huncut vidéki asszony. Turgenyev vigjátéka 1 felvonásban. 19 Trencsényi Waldapfel Imre előadása a szovjet ifjusági irodalomról. 20 Hirek, sporthirek. 21.20 Rádió a rádióról. 21.40 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 22.35 J. S. Bach müveiből. Hanglemezek. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául.

— Kik ellen indult eddig eljárás Nagykanizsán árdrágitás miatt

A rendőrség gazdasági osztályán a következő nagykanizsai kereskedők ellen indult meg az eljárás árdrágitás miatt: özv. Vincze Sándorné, Széplaki Anna, Ring Imre és társa, Godinek Anna és özv. Grabant Jánosné. Ügyük kivizsgálása folyamatban van.

— Felhivás a létszámfeletti katonatisztekhez és tiszthelyettesekhez

Felhivjuk az összes létszámfeletti tiszt és tiszthelyetteseket, hogy 7-én délután 5 órakor saját érdekükben a Kommunista Párt nagytermében fontos megbeszélés végett jelenjenek meg.

— Betonházak az uj gazdáknak

Győrmegyében, Kajtáron a kormány ötven uj tipusu házat épittet, amelyeknek csak ablaka és ajtaja lesz fából, a teteje és többi alkatrésze betonból. A betonrészeket a helyszinen gyártják és állitják össze és a házakat néhány héten belül fel lehet állitani. A két szoba és mellékhelyiségekből álló lakóházak egyenként 12.000 forintba kerülnek és azokat a gazdák 10 év alatt törleszthetik le.

— Szüreti tánc a Centrálban

Az NTE folyó hó 7-én a Centrál összes helyiségeiben szüreti táncünnepséget rendez. A rendezőség mindent elkövet, hogy az ott megjelentek szép emlékként hosszu ideig erről az estélyről emlékezzenek meg.

— Anyakönyvi hirek

Házasságot kötöttek: Kovács István MÁV mozdonyvezető tanonc és Hári Katalin, Kövesi György MÁV segédtisztjelölt és Dani Julianna, Vugrinecz Jenő hentes és mészáros és Dara Margit, Oláh László rendőr és Márkus Ilona, Pavé Sándor zenész és Ruha Mária.

Elhaltak: Horváth Jenőné Csizmadia Terézia 71 éves, Grócz Ferenc 62 éves, Rácz István 70 éves, Szári Jánosné Adorján Karolina 63 éves, Tóth Katalin 5 éves, özv. Kiss Ferencné Mátés Rozália 65 éves, Dara Rozália 8 éves, Horváth Mária 27 éves, Pásztor János 78 éves, özv. Molnár Ferencné Glavák Mária 35 éves, Dervalics József 76 éves, Döme Károly 64 éves.

Magyar tudósok indulnak Moszkvába

15 fiatal magyar tudós és müvész indul Moszkvába, hogy ezen tanulmányut alkalmával megismerkedjenek azokkal a tudományos és müvészi eredményekkel, amelyet a Szovjetunió három évtized megfeszitett munkájával elért. Két feladatuk lesz: az orosz tudományos kutatás eredményeit fel kell használniok itthoni munkájuknál, másrészt a Szovjetunióban a magyar szellem és müveltség és a magyar müvészet követőinek kell lenniök.

Nehézségek az Ausztriával kötendő kereskedelmi szerződésnél

Rónai Sándor kereskedelemügyi miniszter, mint azt már megirtuk, az október hó elsején kezdődő bécsi vásár alkalmából az osztrák kormány meghivására Bécsbe utazik egy Ausztriával kötendő kereskedelmi egyezmény megkötése érdekében. A meghivás rámutatott arra, hogy Magyarország már minden szomszédjával kötött kereskedelmi egyezményt, csak Ausztriával nem, holott a multban a két ország között igen szoros kapcsolatok álltak fenn. A német ipar kiesésével Magyarország iparcikkekben való szükségletét Ausztriától szerezhetné be, mig Ausztriának szüksége van a magyar gyógyszerkészitményekre és terményekre. Az eddigi tárgyalások nem vezettek eredményre, mivel Ausztria zsirt és gabonát kivánt, aminek szállitására Magyarország nem volt képes. Ujabb akadályt jelent a forint és a shilling között mutatkozó értékviszony. A Magyar Nemzeti Bank megállapitotta, hogy a forint magas értékelése miatt a magyar készitmények árai a világpiaci áraknál is magasabbak. Most remélhető, hogy a kereskedelemügyi miniszter közvetlen tárgyalásaival ezek a nehézségek megoldhatók lesznek.

Közös cianozásban érdekeltek szeptember 6-án pénteken délután 5 órakor sziveskedjenek megjelenni a kiadóhivatalban (Fő ut 5. az udvarban balra). Akik már jelentkeztek, azok megjelenését is kérjük, mert megjöttek az ajánlatok, s aki ez időben nem lesz jelen, a közös cianozásból kimarad. Uj jelentkezőket ugyanakkor meg felveszünk.

Német nyelvoktatást vállalok. Szémann, Király u. 30. 1116

Diákokat felveszek. Rozgonyi u. 19. 4

Eladó egy fiatal csincsilla anyanyul ketrecel együtt, Vörösmarthy-utca 36 alatt. 6

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: Benere Jenő főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 8.
Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa"
Szerkesztésért és kiadásért felel: Benere Jenő.
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdáért felel: Zalay Károly.

51. evfolyam. 201 szám. Nagykanizsa, 1946. szeptember 6. péntek Ára 40 fillér.

ZALA

A hivatalos lap csütörtöki száma közli a kormány rendeletét, amely felhatalmazást ad a belügyminiszternek, hogy az államrendőrség egyes hatóságait és szerveit összevonhassa vagy meg is szüntethesse és elnevezésüket megváltoztathassa.

Bencze Jenő:

Harcolunk a békéért

»Párizs, Párizs, embersürü gigászi vadon...« dalolta Ady Endre »Párizs az én Bakonyom« cimü csodálatosan szép versében. E költeményében a szomoru magyar sorstragédia vatesi erővel mutatkozik meg. A ferencjózsefi nagy lomha béke vésztjósló árnyékában mintha pontosan látná az elkövetkezendő idők magyar szörnyüségeit. Menekülni akar onnét, ahova tartozik, ki akarja szakitani gyökereit abból a földből, amelyhez minden életereje és idegszála leláncolja. Felkiált: »itt halok meg, nem a Dunánál, szemem nem zárják le csuf kezek«. Azok a csuf kezek, amelyek ezer esztendeig irányitották és szabták meg ennek a szerencsétlen, jósorsra érdemes országnak életutjait.

Most ujra Párizs, Párizs... Az egész magyar nemzet szorongó lélekkel figyeli az ott történteket, amely nemcsak Ady Endrének, de ma az egész magyarságnak Bakonya. Bakony, amelynek sürü bozótjaiból, átláthatatlan zeg-zugos utaiból — amit ugy hivnak, világdiplomácia — csak veszély és mindig veszély fenyegeti a Duna-völgy e mindig épitő kis nemzetét. Barát nélkül, egyedül állunk a sürü Bakony kellős közepén. Kizárólag a magunk erejére támaszkodhatunk és az igazságra, amit a nagyhatalmak különböző tanácskozásaikon és nagy gonddal megfogalmazott Chartaikban oly fennen hirdettek. Harcunk a békéért nem egyéb, mint harc az igazságért.

Pontosan tudjuk, hogy ma is vannak csuf magyar kezek, amelyek kinyulnak a párizsi Bakony sötét politikai sikátoraiból, megfojtással fenyegetve a demokrácia jegyében uj életre ébredt kis nemzetet. Ezek a csufkezü magyarok ugy gondolják visszaállitani kizsakmányoló uralmukat és visszaszerezni százezer boldjaikat, hogy egy rossz békével végsőkig elkeseritik a szerencsétlen kis ország lakóit. E cél eléréséne hajlandók nemcsak ellenségeinkkel, de az ördöggel is cimborálni. A magyar demokráciára megunérhetetlenül káros hazug hireket és cikkeket helyeztek el Amerika és Svajc katolikus sajtójában. Azt akarjak elhiteni a világ közvéleményével, hogy nálunk üldözik az egyházat, meggyalázzák a templomokat és bántalmazzák annak felszentelt papjait. Azt kürtölik világgá, hogy Magyarországon a katolikus hivők sokkal rosszabb sorsban élnek, mint a zsidó üldözöttek a nyilas uralom kellős közepében.

Emberek, akik e sorokat olvassátok, akik itt éltek e koldussá tett országban a koldusnál koldusabban, kiáltsatok bele a nagyvilágba, hogy ezt Párizsban is meghallhassák: Hazugság! Ti tudjátok, hogy a legvadabb háborus időkben sem nyultak hozzá Krisztus házaihoz vagy annak papjaihoz, de tudjátok azt is, hogy kereszténységre miatt ebben a házában a hajaszála sem görbült meg senkinek. Ti tanuk vagytok arra, hogy a megszállást követő napon már miset hallgathattatok, hogy a templomok harangjainak litániára hivó szava egyetlen percre sem némult el soha. Ha pedig ezt tudjátok, akkor le tudjátok mérni azt a megdöbbentő gazságot, amivel a demokrácia ellenségei a Haza elpusztitására ilyen sötét hazugságokat találnak ki. Tudják, hogy semmivel nem hathatnak jobban a demokratikus országok szabad embereire, mint a vallásüldözés meséjével.

Példátlan az a merészség, ahogy hamis játékaikat üzik. A világ egyetlen államának politikai emigránsai sem voltak kaphatók arra, hogy elárulják hazájukat. A Groza-kormány miatt emigrációba ment román arisztokraták és szélsőjobboldali fasiszta elemek, akik ma szétszórva élnek a világ fővárosaiban, a Haza érdekeinek megvédésében mint egy ember álltak Groza mellé és minden politikai összeköttetésüket és befolyásukat latba vetették, hogy a demokratikus román kormány kitüzött céljait Párizsban elérhesse. Ugyanezt tették a cseh, bolgár és lengyel emigránsok is.

Csak ennek a szerencsétlen Magyarországnak vannak olyan állampolgárai, akik anyagi, politikai vagy hatalmi céljaik eléréséért elárulják hazájukat és hátba támadják akkor, amikor életéért és igazságáért küzd.

Ma már tisztán látni, hogy ezek a politikai gonosztevők itt polgárháborut akarnak fellobbantani. Azt akarják, hogy a fasiszta háboruban megtizedelt magyar most egymásnak essen és véres lakodalomban pusztitsa tovább a magyar életet kegyetlenül. Alá akarják ásni a magyar demokrácia hitelét, lehetetlenné tenni életlehetőségét, mert ugy vélik, ha rossz békét kapunk és a künnrekedt magyarok millióit ide zudithatják, oly helyzetbe kerülünk, amely elviselhetetlen lesz a számunkra. Ők azok, akik boldogan dörzsölik tenyerüket, amikor azokat a dollár-számoszlopokat látják, amelyeket tőlünk szomszédaink követelnek, mert tudják, hogy ezt kiizzadni sohogysem tudjuk.

Ezek a csuf kezek hosszuak és messzire érnek. Párizstól Kunmadarasig, Londontól Miskolcig, Newyorktól a Hajdusági. Mélyen belenyulnak a magyar lelkekbe és ahol a gyógyulás legkisebb jelét látják, azonnal uj adag zöld mérget csepegtetnek abba. A vérvád őrülete uj formát nyert: A zsidók kolbászt csinálnak a keresztény gyermekekből. A felizgatott nép pedig ártatlan embereket gyilkol. Persze fogalma sincs arról, hogy kik állnak a véres szinjátszás mögött, mert nem láthatják a rendező kaján mosolyát. Még kevésbbé tudják, hogy egy csepp kiontott vér, amire Párizsban ér, tengerré dagad és hogy ez a tenger elnyeléssel fenyegeti egy jobb magyar élet reményeit. Idebenn valóban zsidót gyilkoltatnak, odakinn a keresztények ártatlanul kiontott vérének meséjével gyalázzák a demokráciát.

Nincsen olyan párt ebben az országban, ahol ezek a politikai szerencsejátékosok ne lennének szép számmal képviselve. Nagyon jól tudják, hogy a magyar politikai élet mai élcsapata nagyrészt politikailag iskolázatlan, a kalapács, az irónasztal és az ekeszarva mellől szólitották el őket. Ezt alaposan kihasználják. Ha Komárváros vagy Fityeházán, de az ország bármely más községében elhangzik egy beszéd, amely a koalició egy másik pártja ellen uszit vagy becsmérli a Szovjetuniót és ostoba hazugságokat hirdet az angolszász politikáról, akkor biztosak lehetünk, hogy csak a hang volt a szónoké, a szándék azoké a csuf kezeké, akik a magyar demokrácia halálára spekulálnak.

A koalició pártjai külön-külön számtalanszor kijelentették és programmjuk első és legfontosabb pontjaként hirdették, hogy független, önálló, szuverén Magyarországért harcolnak. A magánvagyon sértetlenségét, a félelem nélküli életet, a törvény előtt való egyenlőséget, a teljes egyéni, gyülekezési és sajtószabadságot fajra és felekezetre való tekintet nélkül szavazták meg egyhangulag a köztársasági törvény megalkotásánál. Világos tehát, hogy a Magyar Kommunista Párt és a Kisgazdapárt, de a többi pártok is fő céljaikban egyet akarnak. Detailkérdésekben lehetnek eltérések, de ez semmi esetre sem lehet oka annak, hogy a sokat szenvedett népben szónokaikkal egymás iránt ujabb és ujabb gyülöletmagot vessenek el és azt az érzést ébresszék az emberekben, hogy itt még parázson járnak, ami minden pillanatban lángra lobbanhat. Ha politikusaink és pártfunkcionáriusaink, akiknek végtelen felelősség nyugszik a válluk on, akik egy nép sorsát keresztként kell, hogy viseljék — idejében rá nem döbbennek, hogy ők csak eszközei egy jól megszervezett politikai bünszövetkezetnek és közös erővel le nem számolnak a közös ellenséggel, akkor elpusztul a magyar demokrácia és vele örökre a magyar nemzet is. Mert nem hihető, hogy akadjon egyetlen épeszü ember, aki politikai célkitüzéseiben egy jobboldali, fél vagy egész fasiszta Magyarországot, mint politikai realitást elképzelhet. Ezt csak azok hihetik, akik megelégesznek huszonnégyórai rablással és gyilkolással abban a reményben, hogy mint a multban, ezuttal is a zsákmánnyal ép bőrrel megmenekülhetnek.

Harcunk a békéért ezért oly irtózatosan nehéz. Nem csak a győztes nagyhatalmak területünkön összeütköző érdekeivel, nem csak a bennünket körülvevő kisebb demokráciák érthetetlen magatartásával kell megküzdenünk, de elsősorban azokkal a kulisszák mögött megbujó hazát áruló álmagyarokkal, akik ezer esztendeje egyik tragédiából a másikba taszitották ezt az országot és akik céltudatos átkos munkájukkal megakadályozták, hogy a Duna-völgyében ma nem ötven milliós magyar nép boldog hazája van.

A történelem kérlelhetetlenül benyujtja számláját mindazoknak, akik adósak maradtak neki. Nekünk is benyujtották a számlát azokért az erkölcsi és anyagi adósságokért, a melyeket mások csináltak a magyar nép nevében. Mások, akik nem csak azoknak voltak ellenségei, akik most az adósság törlesztését kivánják, hanem kérlelhetetlen ellenségként álltak a magyar dolgozókkal szemben is. Sorstragédia, hogy ezt az adósságot most mégis a dolgozóknak kell megfizetni, akik elszántan, de fegyvertelenül álltak velük szemben éppen ugy, mint a győztes hatalmak felfegyverzett hatalmas erejü hadseregei.

A szinmü, ami a párizsi Luxemburg-palota világ-szinpadának rivalda fényében lejátszódik, a magyar dolgozók drámája. A magyar dolgozóé, akinél tragikusabb Tiborca alig akad a világtörténelemnek.

Budapestről jelentik:

Péntekre várják haza a miniszterelnököt

Nagy Ferenc miniszterelnököt péntekre várják haza Párizsból, amennyiben valamely fontosabb esemény hazajövetelét nem gátolja. Nagy Ferenc miniszterelnök a Kisgazdapárt szombati nagyválasztmányának gyülésén jelenik meg először párizsi utja után és ezen a gyülésen letárgyalják a Kisgazdapárt programmját.

Megkezdték az internáló táborok felülvizsgálását

A belügyminiszter rendeletére ugynevezett repülőbizottságok megkezdték az internáló táborok felülvizsgálatát. A helyszinen rövid uton döntenek az internált vagy rendőri felügyelet alá helyezett egyén sorsáról.

Leszállitották a liszt és a vámőrlés árait

A közellátási miniszter az egységes buza- és kenyérliszt, az árpa- és kukoricaliszt hivatalos árát leszállitotta. A kenyérliszt malmi ára 78 fillér helyett 72, nagykereskedői ára 82 fillér helyett 76 és fogyasztói ára 88 fillér helyett 82 fillér lett kilogrammonként. A vámőrlési dijat 10 forintról 8 forintra szállitotta le.

A repcemag árát valószinü 50 forintban állapitják meg métermázsánként

A földmüvelésügyi minisztérium a napokban közzé teszi a repcemag hivatalos árát. Valószinüleg métermázsánként 50 forintban állapitják meg. Az ország egyes részeiben a spekuláció nagyon kihasználja az alkalmat és azt a körülményt, hogy külföldön nagy hiány mutatkozik repcemagban és jóval a megállapitandó áron felül, 200—300 forintért vásárolja métermázsánként.

Értekezletet tartottak a tőzsdetagok

A budapesti áru- és értéktőzsde megnyitásával kapcsolatban a tőzsde tagjai értekezletet tartottak. A kereskedelemügyi miniszter ezen az értekezleten leszegezte az árfolyamjegyzék szabályaira vonatkozó megállapitásait. A kereskedelemügyi miniszter engedélye alapján előreláthatólag egy hét mulva megindul az értékforgalom.

Felakasztották Kun páter főpribékjét

A népbiróság letárgyalta Dunkel Károly müszerész bünügyét, aki Kun páter főpribékje volt és résztvett a Maros-utcai kórházban végrehajtott tömeggyilkosságban is. Kádár Béla vádbeszéde után a népbiróság kötéláltali halálra itélte Dunkelt. Mivel kegyelemre nem ajánlották, az itéletet kedden délután végrehajtották.

A békeértekezlet hírei

A csehek által kért „Pozsonyi hidfő" kérdése a magyar béketárgyalás programmján

Párizs, szeptember 5

A magyar területi és politikai bizottság szerdai ülésén, melyet Sztankovics elnök nyitott meg, visszatértek a magyar delegációnak arra a mult gyülésen már felolvasott levelére, mely szerint a magyar küldöttség minden olyan kérdésben, amelyek területi vagy politikai ügyekkel kapcsolatban merülnek fel, szóbeli meghallgatást kér. A bizottság elhatározta, hogy a magyar-román kérdés vitája tárgyában érintkezésben marad a román bizottság elnökével.

Sztankovics elnök leszegezte, hogy a bizottság eredeti formájában fogadta el a magyar békeszerződésnek a román-magyar határra vonatkozó döntését és azért kéri, hogy ezt a rendelkezést a magyar-román területi és politikai bizottságban hozzák szőnyegre. Ezután az elnök a magyar delegációnak ujra felolvasta egy levelét, amelyben azt kéri, hogy hallgassák meg a magyar küldöttséget a békeszerződés első cikkelyének 4. pontja tárgyában, mely a bécsi döntés érvényességét hatálytalanitja és visszaállitja az 1938. évi magyar-román határt.

Az elnök bejelentette, hogy Csehszlovákia kéri, hogy ezen szakasz második pontjához alhhoz a fejezethez, mely a bécsi döntés érvénytelenitésére vonatkozik, vegyék fel a következő szöveget: »A bécsi döntést és annak minden következményeit«.

A bizottság tárgysorozatának második pontja Csehszlovákia inditványa volt, mely a pozsonyi hidfő kiszélesitésére vonatkozott. Az elnök feltette a kérdést, hogy a bizottság errevonatkozóan óhajtja-e a magyar delegáció szóbeli meghallgatását. Az elnök ezen enunciációjára a csehszlovák delegáció vezetője bejelenti, hogy Csehszlovákia a maga részéről szintén kéri a magyar küldöttség meghallgatását, de csak a második számu pótinditvánnyal kapcsolatosan. A bizottság ezen javaslatot egyhanguan elfogadta. Az elnök ezután bejelentette, hogy levélben meghivták a magyar delegációt, tegye meg szóbeli észrevételeit, de csak a javasolt második pontra vonatkozóan, mely az átcsatolandó területek etnográfiai helyzetére vonatkozik.

Majd áttértek a békeszerződéstervezet 2. cikkelyének tárgyalására, mely az alapvető emberi jogok biztositására vonatkozik, hogy nyilvánvalónak tekintsék-e azokat, vagy pedig iktassák be a magyar békeszerződés szövegébe.

Sztankovics elnök felolvasta a magyar küldöttség erre vonatkozó levelét, amely magáévá teszi Jugoszlávia javaslatát, hogy az alapvető emberi jogok biztositásához vegyék be a kisebbségek helyzetének szabályozását, mely anyanyelvük szabad használát, kulturális, politikai és gazdasági életüket szabályozza.

Ezt annál is inkább kérik, mert Magyarországon, ugy mint Jugoszláviában, minden nemzeti kisebbségnek iskolája van, ahol saját anyanyelvükön részesülnek oktatásban. Mivel a magyar békeszerződéstervezet II. cikkelye egyezik a román békeszerződés III. cikkelyével, azt kéri, hogy a nemzeti kisebbségek kulturális igényeinek biztositását és anyanyulvükön való tanitás becikkelyezését a román békeszerződéstervezetben, a román iskoláknál is tegyék kötelezővé. A magyar delegáció levelét félreértették és a jugoszláv igények tárgyalásánál ujból felvetik. A magyar politikai és területi bizotuság pénteken folytatja üléseit.

A kisiparosok az állami üzemek kontárkodásának azonnali megszüntetését követelik

A nagyiparral egyenlő nyersanyagkiutalást kérnek

A Zala már többször beszámolt a nagykanizsai kisiparosság helyzetéről és hangot adott annak az általános kétségbeejtő panasznak, ami erről az oldalról megnyilvánul. Most budapesti tudósitónk számol be a kisiparosság országos megmozdulásáról:

A magyar kisipar jelentőségét nem kell e hasábokon méltatnunk. Ékes szavaknál többet mondanak azok a nemzetgazdasági adatok, amelyek szerint az utolsó békeévekben több munkást foglalkoztatott a magyar kisipar, mint a nagyipar. Ehhez járulnak még a külkereskedelmi jelentések, amelyek a magyar butorkisipar angliai, németországi és balkáni térhódításáról, a magyar cipő és kesztyű európai sikeréről számoltak be.

Kétszázezer önálló iparjoggal rendelkező kisiparos dolgozik az országban. A segédeivel együtt félmillió főnyi kisiparostábor most nagy válaszuton áll. Kapacitásának 20—30 százalékát termeli csak. A kormányzat azért rendelte el most a kézmüipari katasztert felállitását, hogy tisztán lássák, mi az a hatalmas munkaenergia, amely ebben a széles rétegben rejlik. Milyen gépekkel felszerelt, hány műhely, mennyi munkáskéz állhat a kisipar vonalán termelésbe.

Kiket vizsgálnak felül

A kisiparosság volt a magyar gazdasági élet szakmailag legképzettebb rétege. A kereskedelemmel szemben itt nem is rendeltek el általános iparjog-reviziót. Az illetékes körök nézete az, hogy a képesitéshez kötött iparokban csak azok iparjogát vizsgálják felül, akik a felszabadulás óta kaptak iparjogot. A szabad, demokratikus napok első lázában, ugy mint a kereskedőtársadalomban, itt is sokezren kaptak — különösen Budapesten — uj iparjogot. Ezek szakképzettsége szorul revizióra és a szabad, képesitéshez nem kötött iparoké.

Általános kisiparos B-listára, illetve iparrevizióra kerül sor az összes szabad iparokban. Igy a kocsmárosok, lófavarozók, belfeldolgozók, a hordárok és küldöncök iparágaiban. Revizió alá veszik a kisiparos kategóriába sorolt vegyészeket, ahol különösen az utóbbi időben gombamódra elszaporodott laboratóriumok és vegyi üzemek jogosultságát fogják felülvizsgálni.

A kisipar régi sérelme az, hogy a kontárkodás minden tényét kimeritő üzemek müködnek a kisipar rovására. Ezek az állami élet, sőt az egyes hivatali ágak minden válfajában meghonosodott cipótalpaló és készitő, női és férfiruhavarró, szerelő és épitőüzemek az infláció alatt gombamódra szaporodtak el. Ma alig van minisztérium, állami üzem, amelynek tucatjával ne volna ilyen és ehhez hasonló üzeme.

A kontár állami üzemek ellen

A kisipar azzal érvel: ami jó volt az inflációban, nem jó most, mert munkáskezek elől vonja el a kereseti lehetőséget. Azt mondják, hogy a vasutas, postás, villamosvasuti, miniszteriumi altiszt ne talpaljon, ne szabjon, ne szereljen, végezze el a maga üzemi munkáját, hagyja a cipőt, a ruhát, a villanyszerelést, a gépjavitást a kisiparra.

Munkalehetőséget kér a kisipar. Azt, hogy a kisipari munkát kiadó állami szervek vagy más közületek ne a nagyvállalkozókon át, hanem nekik közvetlenül adják ki a munkát, a soraikból alakult kisipari szövetkezeteknek. Ugyanezt kérik az épitőiparban, ahol ma már szinte egyeduralommal csak a generál vállalatbaadás divik.

Milliós exportlehetőségek sikkadnak el

A kisiparosok a nagyiparral egyenrangu anyagkiutalást kérnek, főleg a bőr-, asztalos- és épitőipar terén. Milliós exportlehetőségek előtt állunk, ha a kisipar anyagot és olcsó állami hitelt kap. Ha azonban a kisipart még mindig háttérbe helyezik a gyáriparral szemben, a világviszonylatban is számottevő kisipar elsorvad, exportkilátásai elsikkadnak és 250—300.000 ebből élő munkáskéz a gyáripari munkáskétszámot duzzasztja fel. A munkanélküliség nagy hullámát és a nemzeti vagyon és termelés csökkentését jelentené a magyar kisipar sorvadása.

Megalakult a Magyar Mezőgazdasági Müvelődési Társaság

Mezőgazdaságunk közvetlen anyagi támogatása mellett nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy ezen a téren a pénznél is fontosabb eszköz: a tudomány. A nyugati népek évtizedekkel előttünk járnak s most nekünk is meg kell tennünk mindent, amivel hazánkban — kitünő természeti adottságainkat kihasználva — korszerü mezőgazdasági müveltséget teremthetünk. Magas mezőgazdasági müveltséggel kell ellátnunk nemcsak a parasztságot, hanem mindenkit, aki ennek a földnek a kenyerét eszi, mert csak közös munkával, egy hatalmas mezőgazdaságilag müvelt társadalom támogatásával érhetünk el eredményt.

Egy ilyen mezőgazdaságilag müvelt társadalomnak kimüvelését szolgálja a Magyar Mezőgazdasági Müvelődési Társaság. Ezt a társadalmi mozgalmat S. Szabó Ferenc földmüvelésügyi államtitkár azért hozta életre, hogy e Társaságban a legkiválóbb elméleti és gyakorlati embereket összegyüjtve előbbrevihessük mezőgazdaságunk ügyét.

A Társaság felvilágositó munkáját a legkülönbözőbb módon fejti ki:

a) Mezőgazdaságunk legégetőbb kérdéseit állandó értekezleteken tárgyalja.

b) Felhasználja a szaklapok és folyóiratok segitségét, könyvkiadó-szolgálatával pedig tudományos müvek megjelenését teszi lehetővé. Eddig működő folyóiratai: az »Uj Magyar Föld« és a hamarosan megjelenő »Magyar Mezőgazdaság«.

c) A rádió- és filmszakosztályának segitségével a szó és kép erejét állitja a mezőgazdaság szolgálatába.

d) Kiállitások, versenyek és határjárások rendezésével pedig szinte az egész országot megmozditja a mezőgazdaság fejlesztése érdekében.

A Társaság a napi politika szempontjai fölé emelkedve, pártra való tekintet nélkül kivánja céljait megvalósitani. Már a Társaság vezetősége is igy alakult meg. Elnöke az alapító S. Szabó Ferenc földmüvelésügyi államtitkár, diszelnöke: Nagy Ferenc miniszterelnök, tiszteletbeli elnökei: Bárányos Károly közellátásügyi miniszter és Dobi István földmüvelésügyi miniszter, valamint Nagy Imre volt földmüvelésügyi miniszter, Veres Péter, az Országos Földbirtokrendező Tanács elnöke, Szeder Ferenc nemzetgyülési képviselő, alelnökei: Adorján János államtitkár, dr. Ihrig Károly egyetemi ny. r. tanár, Takács Ferenc földmüvelésügyi államtitkár és Kiss Sándor, a Paraszt Szövetség országos igazgatója.

Ez a vezetőség azonban nem akar sereg nélküli vezér maradni, hanem maga köré szólit mindenkit, aki már tudja, vagy még csak érzi, hogy Magyarország sorsa mezőgazdaságának felemelkedésén áll vagy bukik.

9.20 forintra mérsékelték a hatósági zsir árát

Csökkentették a hatósági készletből kiutalt zsir és szalonna árát. Közületek 10 százalékkal olcsóbban kapják a zsirt és szalonnát, az üzemek, kórházak és egyéb nagyfogyasztók számára pedig az árak a következők: zsir és tepertő 9.20, bőrös zsirszalonna 7.70, bőrnélküli 8.—, kenyér- és tokaszalonna bőr nélkül 7.90, bőrrel 7.60 forint.

Három napon belül itélkeznek az árdrágitók felett

A külföldi fizetési eszközök és az arany forgalmának ujabb szabályozásáról szóló rendelet alapján az igazságügyminiszter ugy intézkedett, hogy a bíróságok a vádinditvány benyujtásától számitott három nap alatt kötelesek a tárgyalást megkezdeni és azt érdemi határozattal ugyancsak három nap alatt befejezni.

A jövőben az árdrágitók tulnyomórészben napokon belül a biróság elé kerülnek. Akiket tettenértek, azokat a gazdasági rendőrség nyomban őrizetbe veszi, átadja az államügyészségnek, mely irásbeli vádinditvány benyujtása nélkül állitja őket biróság elé, hogy három napon belül itélkezhessenek ügyükben.

Ezen a héten már hat ilyen ügyet tárgyalt gyorsitott tempóban az uzsorabiróság.

Magyarányu valutavisszaélés egy pesti pénzintézetben

A gazdasági rendőrség nyomozói kedden tettenértek az egyik legnagyobb budapesti pénzintézet főtisztviselőjét, aki a bank helyiségében nagyszabásu valutavisszaélést követett el. A vizsgálat az első percekben példátlan manipulációkat állapitott meg. A gazdasági rendőrség most kiterjeszti a nyomozást abban az irányban, hogy a bank vezetőségéből kiket terhel még felelősség az eddig egyedülálló visszaéléssel kapcsolatban. A nyomozás érdekében a rendőrség nem közli a bank nevét.

Nem halasztják el az Egyesült Nemzetek közgyülését

A külügyminiszterek tegnap délutáni értekezletén, mivel Molotov még nem érkezett vissza Párizsba, Visinszky képviselte a Szovjetuniót Bevin külügyminiszter Mack Nile társaságában érkezett, míg Byrnes külügyminisztert Wanderberg és Conelly szenátorok kisérték el. Az értekezletet Visinszky kérésére hivták össze, aki az Egyesült Nemzetek szeptemberi közgyülésével kapcsolatban 3 javaslatot tett. Az egyik, hogy a közgyülést novemberig halasszák el, a második, hogy Párizsban, esetleg Genfben tartsák, a harmadik: nagygyülésen tartózkodjanak a békeértekezlet ügyeinek tárgyalásától. Bevin kijelentette, hogy a nagyhatalmak semmi körülmények között sem látnak szivesen a konferencia elhalasztását és a békekonferencián hozott döntések helytállóak, mert minden javaslatnak meg kell kapni a többség hozzájárulását. Trygve Lie New-Yorkban tegnap este bejelentette, hogy az Egyesült Nemzetek közgyülését az eredeti terveknek megfelelően szeptember 23-án megtartják. Eddig ez ellen egyetlen tagállam sem nyujtott be formális tiltakozást.

A békeértekezlet különböző bizottságaiban Párizsban tovább folyik a munka. A külügyminiszterhelyettesek sorozatos tanácskozásai nagyon megkönnyitik a bizottságok munkáját. A külügyminiszterhelyettesek számos módositó indítványt megvitattak, amely érezteti hatását a különböző bizottságokban. Az olasz gazdasági bizottság sorshuzással döntötte el, hogy az egyes államok hozzászólásait az olasz béketerv vel kapcsolatban milyen sorrendben hallgassák meg. A sorrend a következő: Görögország, Albánia, Lengyelország, Jugoszlávia, Belgium, Brazilia, Nagybritannia, Etiopia, Hollandia, Norvégia, Franciaország és Egyptom. A bizottságok egymásután szólalnak fel és kifejtik Olaszországgal szemben fennálló jóvátételi követeléseiket. Olaszországgal szemben támasztott brit jóvátételi igény csaknem három milliárd font sterling. Ezen összeg elsősorban jogi szempontból kerül a bizottság elé, mert Anglia kijelentette, hogy nem kivánja annak feltétlen behajtását. Angol körökben a követelést mérsékeltnek mondják, mert figyelmen kivül hagyták Olaszország repülőtámadásait Angliában és az Olaszországban elesett brit katonák családjainak fizetendő kártérítést. Csupán arra kerülhet sor, hogy az Olaszországban levő brit követeléseket lezárják, mert a brit kormány nem kivánja olyan szolgáltatás megfizetését a legyőzött államtól, amely lehetetlenné tenné ezen országokon keresztül Európa gazdasági megujhodását.

Több mint egymilliárd dollár jóvátételt követelünk Németországtól

Párizs, szeptember 5

A magyar kormány nagyobb összegü jóvátételi követeléssel lép fel Németországgal szemben. A magyar követelés érvényesitésére a magyar küldöttség már meg is kezdte Párizsban a munkálatokat. A Németországgal szemben levő magyar követelések egyensulyba hozására 279 millió dollárt és a háborus cselekmények következtében 889 millió dollár kártérítést követel Magyarország.

Bensőségesen ünnepelte a párizsi magyar kolónia Szakasits Árpádot és Gerő Ernőt

Párizs, szeptember 5

A franciaországi magyar függetlenségi mozgalom a Párizsban tartózkodó Szakasits Árpád és Gerő Ernő miniszterek tiszteletére bensőséges hangulatu ünnepséget rendezett a Magyar Házban. Az ünnepségen a párizsi magyar kolónia szép számban vett részt. Szakasits Árpád tegnap Svájcon keresztül továbbutazott Olaszországba.

Gromiko a biztonsági tanácsban kijelentette, hogy a jelenlegi görög helyzet veszélyezteti a békét

Newyork, szeptember 5

Az Egyesült Nemzetek biztonsági tanácsának keddi ülésén Gromiko szovjet megbizott nyomatékosan hangoztatta, hogy a jelenlegi görög helyzet veszélyezteti a békét és biztonságot. Hivatkozott különösen azokra a véres eseményekre, amelyek a jelenlegi albán-görög határon lejátszódnak. A görög népszavazásról kijelentette, hogy a választások eredményét meghamisitották, a terroristák és a külföldi csapatok jelenléte megakadályozta az országot véleményének szabad nyilvánitásában.

Molotov elhalasztotta visszatérését Párizsba

Párizs, szeptember 5

Szovjet körök véleménye szerint Molotov külügyminiszter elhalasztotta Párizsba való visszatérését.

Egy francia lap több hasábon foglalkozik Auer Pál beszédével

Párizs, szeptember 5

Az erdélyi kérdéssel foglalkozva a Le Mond cimü párizsi lap ismerteti Auer Pál 15 perces felszólalását, amelyet 142 sorban közöl. A cikk megjegyzi, hogy a jelenlegi helyzetben mindkét kormány, a román és a magyar is, arra törekszik, hogy kielégitse kisebbségei kivánságait és megszüntesse sérelmeiket. Azonban, mivel Románia van fölényben Magyarországgal szemben, igyekszik saját hatalmi szempontjait érvényesiteni. A Newyork Herald Tribune 4 sorban ir Tatarescu Erdélyre vonatkozó megnyilatkozásáról és megjegyzi, ez volt a leghosszabb beszéd eddig, mivel az 1 óra hosszat tartott.

1948-ban Londonban lesz az olimpiász

Lausane, szeptember 5

A lausanei nemzetközi olimpiai bizottság kongresszusa ünnepélyes keretek között nyilt meg. A kongresszus résztvevői vasárnap koszorut helyeztek el Coubertin bárónak, az olimpiai játékok felujitójának sirján. Határozatot hoztak, hogy az olimpiai játékok során 1948-ban 10 és 50 kilométeres távgyalogló versenyt is rendeznek. Az 1948. évi olimpiászt London mellett egyik versenypályán rendezik.

Uj külügyminiszter a kanadai kabinetben

Ottawa, szeptember 5

Mackenzie King kanadai miniszterelnök lemondott a külügyminiszteri tárcáról. A külügyminisztérium vezetésével St. Laurent igazságügyminisztert bizták meg.

Sulyos repülőgépszerencsétlenség

Párizs, szeptember 5

A Párizs—London közötti repülőjárat egyik repülőgépe a Bourget-i repülőtérről felszállva belerohant egy gyárkéménybe és lezuhant. A repülőgépen 5 főnyi személyzet és 21 utas volt. Ezek közül csak hatan menekültek meg.

Megyei hirek

B-lista a zalaegerszegi törvényszéken

A zalaegerszegi törvényszéken a következők kerültek B-listára: Dr. Horváth Bertalan tanácselnök, dr. Desseő Árpád tanácselnök, dr. Verbócsa Lajos aljegyző, Skorb Antal altiszt, Szalai Sándor irodatiszt és Papp József irodatiszt.

Zalaegerszeg megoldja a lakáskérdést

A honvédelmi miniszter a volt huszárlaktanyát, amely később a honvédség céljait szolgálta, használatra a város rendelkezésére bocsátotta. Ebben a nagy épületben helyeztek el most több iskolát, egy óvodát, gyártelepet létesitenek és olcsó bérü kislakásokat biztositottak. Ezzel igyekeznek a nagymérvü lakáshiányon enyhiteni. Különben is Zalaegerszegen nagy előrehaladás történt a lakások biztositása céljából, miután a lakáshiány teljesen tarthatatlan állapotokat idézett elő. Nagyon sok nagy lakást hatóságilag kettéosztottak és több középületet vett át a város, melyeket lakásokká alakitanak át. A hivatalokat összevonják és igy több épület szabadul fel.

Meg kell oldani a megyében mutatkozó munkanélküliséget

Az alispán kezdeményezésére a munkanélküliség leküzdése érdekében külön akció indul és ebből a célból ujjáépitési bizottságot alakitottak. A vármegyeházán az alispán elnökletével most dolgoznak ki azokat a terveket, melyekkel megoldani vélik a nagy munkanélküliség leküzdését. Ez a munkanélküliség az épitőipar körében már olyan mérveket ölt, mely valósággal katasztrófával fenyegeti a munkások helyzetét.

Nagy étterem-megnyitás

Folyó hó 7-én, szombaton

Kitünő konyha — Elsőrendü fajborok

Naponta frissen csapolt sör

Elsőrendü cigányzene

Szives pártfogást kér **Szever József** vendéglős

1117

A politikai és gazdasági élet kisebb hirei

A magyar kormány közölte a holland kormánnyal, hogy örömmel várják a holland kereskedelmi küldöttséget Budapestre, hogy a gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok a két ország között ujból megkezdődjenek.

*

Augusztus első hetében a szénbányászat elérte, sőt meghaladta a napi 2000 vagont. Augusztus közepe táján már napi 2200 vagon volt a bányászott napi mennyiség. Ha a munka továbbra is ebben az ütemben halad, nagyon valószinü, hogy a magyar széntermelés rövidesen a napi 2500 vagonos teljesitményre emelkedik.

*

Szeptember 7-én, szombaton délben 12 órakor nyilik meg a Magyar—Szovjet Művelődési Társaság rendezésében, Szentkirályi-utca 32., a Szovjetunió ipari és mezőgazdasági kiállitása. A kiállitást a kormány részéről Dobai István földmüvelésügyi miniszter nyitja meg.

Augusztus végével megszüntetik az átmenetileg visszahelyezett honvédségi egyének járandóságainak folyósitását

A honvédelmi miniszter felhivja azokat a honvédelmi és polgári személyeket, akiket átmenetileg visszahelyeztek a honvédség állományába, hogy augusztus végével beszüntette illetményeik kifizetését. Kivételt képeznek a 75 és 100 százalékos hadirokkantak, akiknek illetményeiket továbbra is folyósitják. Felhivja tehát ezeket, hogy rokkantságuk megállapitása végett sürgősen jelenjenek meg a legközelebbi honvédkórházban, hatósági tisztiorvosnál, vagy körorvosnál. Hadigényjogosultsági igazolványukat az érdekeltek azonnal küldjék be a budapesti illetményhivatal honvédségi tagozatának, I. Vár, Fortuna-köz 2.

Ujból kell kérni a fegyvertartási engedélyeket

A belügyminiszter rendelete szerint az 1944 december 23. napját követő időben sorozatosan sörétes lőfegyverekre kiadott fegyvertartási engedélyek érvényességét 1946 október 31-ben állapitotta meg. Mindazok, akiknek birtokában sörétes lőfegyverek vannak, kérjék fegyvertartási engedély kiadását, mivel 1946 november 1-től kezdődően ujabb engedély nélkül vadászfegyvert nem tarthatnak.

Mennyi szlovák kérte az áttelepitést.

Párizsban a csehszlovák küldöttség bejelentette, hogy Magyarországról 120.000 szlovák kérte áttelepitését. Magyar részről a következőket állapitják meg: A csehszlovákok és a magyarok által küldött jelentések nem vágnak egybe. Az összeállitott névjegyzékből szabályszerüen megállapitható, hogy körülbelül 83.189 személy jelentkezett. A pótjelentkezések listáján 5830 személy szerepel, ezenkivül 2553 hadifogoly, összesen 95.572 személy.

MAORT

Rovatvezető: **LENK ANDRÁS**

Szanálás-e a B-lista — vagy B-lista-e a szanálás?

Ez a kérdés sokszor merült fel az előtt a MAORT szakszervezeti bizalmi előtt, akinek kötelessége lenne hozzászólni a B-listához. Eleinte azt hallottuk hangoztatni, hogy az állam követeli, a pártok követelik a B-listát. Majd azt láttuk, hogy a vállalat hajtotta végre a szanálást és az iparugyi miniszter elfogadta.

Sajnos magam is, aki hozzá merek nyulni ehhez a kényes kérdéshez, szakszervezeti bizalmi vagyok és mint ilyen — alaposan tájékozatlan. Elismerem, hogy ez igen különös, mert éppen ebben a sok családra nézve életbevágó kérdésben jól tájékozottnak kellene lennem, de állitom, hogy senki a bizalmiak közül nem tudná precizen körvonalazni, hogy milyen szempontok alapján történt meg a B-lista első hullama és kinek az érdekében állt.

Mert, hogy ez szanálás volt, azt komolyan nem állithatja senki, ha a környezetében lévő elbocsátottak személyét tekinti. A közelmult napon, amikor a felmondásokat kézbesitették, teljesen értelmetlenül álltam az előtt a kérdés előtt, hogy a munkástársaim között kiosztott felmondásokkal ki és mit akart elérni.

Ugyanis, mint azt a Szakszervezeti Tanácsnak is irásban kifejtettem, a két leghasználhatóbb munkást emelték ki három valóban munkával el nem látható éjjeliőr mellett. Hogy ezzel a megmaradókat figyelmeztotni akarták-e arra, hogy: »igy jár, aki szorgalmas és igy jar, aki értelmes«, vagy mi volt a cél, azt egyáltalában nem értem. De nem erti ezt a két munkástársam bizalmija sem, mert ő sem terjesztette elő lépitésüket. Azt is tudom, hogy a pártszeempontok sem indokolták lepitésüket.

Röviden szólva azért irtam meg ezeket a sorokat, mert nem akarhatta a vállalat leépiteni legjobb munkásait, nem terjesztette elő a szakszervezet és nem szoritotta a párt. Ezek után én nem értem meg ezeket a felmondásokat.

Cikkem tehát nem azt a célt szolgálta, hogy felvilágositson, hanem azt, hogy választ kapjak végre valakitől — de komoly valaszt! —, hogy ezek után mi is történt a B-lista cimén?

Sportjelvény-pályázat

A nagykanizsai MAORT MSE pályázatot hirdet egy olyan sportjelvényre, mely az összes MAORT sportegyesületek közös jelvénye lesz. Ennek megfelelően a palyázat biráló bizottsága a minden üzemnél működő MAORT sportegyesületek egy-egy kiküldöttjéből fog állni. A pályázat benyujtásának határideje október 1. Benyujtani Salamon András MAORT főtisztviselő, a nagykanizsai MAORT MSE titkáránál kell.

A pályázat jeligés és odaitélésre három dij kerül. Első dij 100 forint, második dij 50 forint és harmadik dij 25 forint.

A jelvény nem specializálódhat egyetlen sportág kifejezésére, hanem általánosnak kell lennie. Szövege: MAORT MSE, szineit, a piros-kéket kell kiemelni.

Előre látható, hogy nagy elterjedettségnek fog örvendhetni és ez a tudat erősen ambicionálhatja a pályázókat.

Érdeklődéssel várjuk azt a jelvényt, melyben végre valamennyien közös ponton állunk.

—

HIREK

A rádió pénteki műsora

Budapest I. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Hanglemezek. 10 Hirek. 10.10 Margaret Sheridan és Aureliano Pertile énekel 10.30 Rádióiskola. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 A Scala jazzegyüttes játszik. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Rózsa Nándor énekel, Somló Sándor Melódia szalon-együttese játszik. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 16.10 S. Fehér Évával, az UNRRA magyar titkárával beszélget Szepesi György a magyaroknak adott segitségről. 17 Szakszervezeti tanácsadó. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 19.30 Faluhiradó. 20 Hirek, sporthirek. 21 Basilides Mária énekel Liszt és Wagner dalokat. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 22.35 Hanglemezek. I. rész Liszt: Mefisztó keringő. Zongorán előadja Anda Géza. II. rész Kazacsay Tibor: Gyermekdalok. Előadja Medgyaszay Vilma. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.35 BBC-lemezek.

Budapest II. 20 Orosz dalok és románcok. 20.30 Rádió szabadegyetem. 21 Hirek. 22.15 Részletek Wagner: Istenek alkonya cimü operájából.

— Szerkesztőségi hir

Bencze Jenő, lapunk főszerkesztője, egy heti tartózkodásra Budapestre utazott. A lap szorkesztését fenti időtartamra Brónyai Lajos vette át.

— Izraelita istentiszteletek időpontja:

Péntek este 7 órakor, szombaton reggel fél 8 órakor.

— Szüreti-mulatság

A nagykanizsai élelmezési munkások szakszervezete folyó hó 8-án délután 4 órai kezdettel a sörgyár helyiségében nagy szüreti mulatságot rendez, melyre mindenkit szeretettel meghiv a *Vezetőség*. Tánc, büfé, sör.

— NTE-tánc a Centrálban

Az NTE szombaton a Centrálban rendezendő szüreti táncünnepélyére szeretettel meghivja a sportot és táncot szerető ifjuságot és azok hozzátartozóit.

— Megszurkáltak egy rendőrt

Lukácsi Ernő nagybakónaki rendőrt Bójecz József és Németh József vasárnap az esti órákban késsel megszurkálta. A rendőrt beszállitották a nagykanizsai kórházba.

— Egy bika megtaposta

Szücs Károly felsőrajki lakost vasárnap egy megvadult bika megtaposta. Szücsöt beszállitották a nagykanizsai kórházba. Állapota sulyos.

— Várható időjárás csütörtökön estig: Déli, délnyugati szél, nyugaton felhős, keleten derült idő, számottevő eső nyugaton sem lesz. Reggel helyenként köd, a hőmérséklet tovább emelkedik. Budapesten ma reggel a hőmérséklet gyenge déli szél mellett 16 Celsius.

Sok most a gondja OTI-ra, adókra, —— mert nincs
Munkavállalók nyilvántartója.
Kaphat még néhányat
a Zala kiadóhivatalában.

MOZI

Joe Smith, a [illegible]ikai

A Metro ujdonságát [illegible]a mutatja be a Városi Mozi. Egy férfiról szól a film, aki hazáját védte. Egy amerikai repülőgépgyár munkása. Boldogan él kis családjával. A boldogságot azonban megzavarja kis Johnny fiának viselkedése. Titka van és azt nem akarja elárulni. Néhány nap mulva Joet egy másik gyárba helyezik át, ahol egy bombacélzókészülék beszerelésével bizzák meg. Uj beosztását azonban nem szabad elmondani még feleségének sem. Ipari kémek egy bandája azonban üldözőbe veszi és el is hurcolja. Félholtra verik vallatás közben, de a titkot nem árulja el. Végül is megszökik kinzóitól és a rendőrséget a kémek nyomára vezeti. A rettenetes kaland véget ér és Joe meg tudja kisfia féltve őrzött titkát is. Johnny nyakkendőt vásárolt apjának. A kisfiu az ő kis titkát epp ugy megőrizte, mint atyja a bombacélzókészülék titkát.

Kiséró müsorként bemutatásra kerül az Egyesült Amerikai—Angol Hiradó, az Esik eső csendesen cimü bohózat, Vizslák és vizsgák cimü ismeretterjesztő film, valamint a Szenvedő macskák cimü rajzfilm.

Árdrágitók

A nagykanizsai rendőrség gazdasági osztálya a következő árdragitók ellen inditotta meg az eljárást:

Kardos Jánosné sz. Németh Mária kiskanizsai lakos a kaposztát a megengedett kilogrammonkénti 60 filléres ár helyett 1 forintért árusitotta.

Polai Erzsébet ugyancsak kiskanizsai lakos az uborkát a maximális 16 fillér helyett 20 fillérért adta el.

Pintér Lászlóné sz. Horváth Mária Nagykanizsai lakos a kelkaposztát 50 fillér helyett 1 forintért árusitotta.

Rácz Józsefné sz. Balogh Julianna nagykanizsai lakos burgonyát adott el 38 fillér helyett 50 fillérért.

A tejbeszolgáltatás uj rendje

A közellátásügyi miniszter rendeletet adott ki, amely a tehéntartó gazdáknak kötelezővé teszi, hogy minden fejöstehén után egy évben 270 napon át folyamatosan az egyes vármegyék szerint külön megállapitott 1, 1 és fél, vagy 2 liter tejet beszolgáltasson. A juhtartó gazdák minden fejősjuh után három hónaponként fél kilogram teljes zsirtartalmu juhgomolyát kötelesek beszolgáltatni.

Hová tünt el József „főherceg" ötven láda aranya és ezüstje

A főkapitányság Sziráky-detektivcsoportja hónapok óta nyomoz Alcsut községben. József »főherceg« egykori kastélyát a felszabadulás után ismeretlen tettesek felgyujtották és a kastély berendezését, 40—50 láda arany és ezüst kincsét elvitték.

A nyomozók felbecsülhetetlen értékü, muzeális értékeket találtak a környező falvak lakosainál tartott házkutatások során. A nyomozás tovább folyik, valószinü, hogy rövidesen az ötven láda kincsnek is a nyomára bukkannak.

Hirdetmények.

Felhivom a közterületfoglalókat, hogy 1946. II. felévre esedékes közterületdijukat a v. gazdasági hivatalnál saját érdekükben f. hó 15-ig fizessék be. 1119

Közhirré teszem, hogy Nagykanizsán az első országos ló-, szarvasmarha és sertéskodó vásárt 1946. évi szeptember hó 10-én megtartom.

A jövőben az országos vásárokat minden hó első keddjén, ha ünnepnapra esik akkor a rákövetkező hétköznap fogom megtartani, január és junius hó kivételével. Ezenkivül minden szerdán és pénteken hetivásár van, szarvasmarha- és sertésfelhajtással. Jelenleg a sertésvész miatt sertések nem hajthatók fel.

Országos- és hetivásár alkalmával vészmentes helyről szabályos marhalevéllel mindennemü állat felhajtható. 1120

Felhivom a hadifogságból hazatért katonaviselt férfiakat (leventék nem), akik állományba vétel végett a 17. honv. kiegészitő parancsnokságnál (Károly-laktanya) jelentkezzenek. 1121

Közhirré teszem, hogy a város I—II. kerületében az óvodai beiratások ideje szeptember 9—10 és 11-ike. 1122

Felhivom a tehéntartó gazdákat, hogy a kötelező tejbeszolgáltatásnak pontosan tegyenek eleget, mert a rendelet megszegői ellen szigoruan fogok eljarni. 996

Polgármester.

Hirdetmény.

Felhivom az összes háztulajdonosokat és lakókat, hogy a házi vízvezetéki és csatornázási berendezéseket javittassák ki, a vizmérési aknákat tisztittassák, ki illetve azokat tegyék hozzáférhetőkké, mert szeptember hó közepe után az összes berendezéseket ellenőrizteti fogom és ahol a legkisebb oly hibát észlelnek az üzem ellenőrzést végző közegei, amely vizpazarlást okoz, a vizszolgáltatást minden további figyelmeztetés és haladékadása nélkül beszüntetik. Az ellenőrzést gyakorló személyeket munkájukban senki meg nem akadályozhatja, aki ezt mégis megtenné, ellen a szabályrendelet értelmében a legszigorubb megtorlo eljárást teszem folyamatba.

1123 Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Közös csinosításban érdekeltek szeptember 6-án pénteken délután 5 órakor sziveskedjenek megjelenni a kiadóhivatalban (Fő ut 5. az udvarban balra). Akik már jelentkeztek, azok megjelenését is kérjük, mert megjöttek az ajánlatok, s aki fenti időben nem lesz jelen, a közös csinosításból kimarad. Uj jelentkezőket ugyanakkor még felveszünk.

Diákokat felvesznek. Rozgonyi-u. 19. d

Eladó egy fiatal csincsilla **anyanyal** kétrecsel együtt, Vörösmarthy-utca 36 alatt. d

Kisebb **diákleányt** vállalok teljes ellátásra. Matolitsné, Kölcsey-u. 17. d

Házmestereknek ajánlkozik gyermektelen házaspar lakáscserével. Cim kiadóban. 118

Üzlethelyiség városunk legforgalmasabb helyén áru és berendezéssel betegség miatt **azonnal átadó.** Érdeklődni Molnár, Szabadság-tér 17. Providentia Biztositó irodában. 1124

Város belterületén 2 **szoba** butorozva **vagy** anélkül **azonnal kiadó.** (Irodának is.) Cim: Dese. Fő-ut 18 szám.

Mai és régi levelesből származó **tömegbélyegért** pénzt, magyar sorokat vagy külföldi bélyegeket adok. Iv-anyagot is átveszek. Rozgonyi-utca 19. Barbarits. (Ez a hirdetés mindig érvényes.) d

Bélyeggyüjtők részére 160 kockás, békeminőségü, üres cserefüzetek eladók. Barbarits, Fő-ut 5. (nyomda-iroda). Mindenfajta levélbélyeget veszek. d

ZALA demokratikus politikai napilap
Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31.
Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa"
Szerkesztésért és kiadásért felel Bencze Jenő.
Nyomatott a „Közgazdasági R.-T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdáért felel: Zalay Károly.

51. evfolyam. 202 szam Nagykanizsa, 1946. szeptember 7. szombat Ára 40 fillér.

ZALA

Legujabb jelentés szerint egy 10.000 főből álló orosz hadifogoly szállitmány elhagyta Brassót és Magyarország felé tart. — Szerdán ujabb hadifogoly szerelvény érkezett Brassóba 3600 magyar hadifogollyal

Eldőlt a magyar-román határ kérdése

Byrnes külügyminiszter csütörtökön délelőtt ¼11 órakor egy Párizs melletti repülőtérről Berlinbe repült. Németországi utjára elkisérték Wanderberg és Conelly szenátorok is. Molotov szovjet külügyminiszter 5 napi moszkvai tartózkodás után visszatért Párizsba. Eddig még semmi hir sincs arról, hogy a szovjet külügyminiszter uj utasitásokat kapott volna. Byrnes amerikai külügyminiszter ma délután Stuttgartban beszédet mond Amerikának Németországgal szemben követendő politikájáról. Párizsban az egyes bizottságok tegnapi ülésükön nem sokat haladtak előre.

A román-magyar bizottság közös ülésén a nagyhatalmak megbizottai kitartottak azon döntés mellett, hogy a környező országokból a magyaroknak juttatott területekre vonatkozóan a becsi döntést semmisnek nyilvanitsák. Romániának azt a kérését, hogy együttes hadviselőnek ismerjék el, nem fogadták el. A New-York Herald Tribune megjegyzi Romániára vonatkozó cikkében, igaz hogy Románia áttért a szövetségesek oldalára, de amikor a német menetelés jó volt, a szövetségesek ellen harcolt. Nincs is kétség abban, hogy amig a Szovjetunió uralja szon a részen a helyzetet, Románia nem fog ellene harcolni.

A balkáni bizottság ülésén a bizottság az Egyesült Államok állampolgárainak Románia területén elszenvedett veszteségeiért fizetendő román kártalanitás kérdését vizsgálták meg. A négy nagyhatalom nem egyezett meg a kérdésben. A lényeges különbség az, hogy az első javaslat teljes kártalanitást követel, viszont a szovjet javaslat a nagyhatalmak ügyének tett szolgálatokért a kártalanitási összeget az elszenvedett veszteség ⅓-ára kivánja csökkenteni. A delelőtti vita csak kidomborította ebben a kérdésben vállalt felfogások különbözőségét. A megoldás, ha egyaltalában lesz, csak a legközelebbi ülésre várható.

A magyar miniszterelnök párizsi megbeszélései

Párizs, szeptember 6

Nagy Ferenc miniszterelnök, aki vasárnap óta tartózkodik Párizsban, ottani tartózkodását felhasználva, megbeszéléseket folytatott Molotov távollétében Visinszkyvel, Byrnes amerikai külügyminiszterrel, Bevinnel, és Bideault francia miniszterelnökkel, valamint Smuts délafrikai miniszterelnökkel.

Cáfol a török kormány

Isztambul, szeptember 6

Mint a török kormány kijelentette, minden alapot nélkülöz az a hir, mely szerint a brit-amerikai és török hajóhad közös hadgyakorlatot tartana az Egei-tengeren.

Ostromállapot Braziliában

London, szeptember 6

Az Associated Press jelentése szerint legutóbb Rio de Janeiroban árdrágitás miatt zavargásokra került a sor. Brazilia egyik legsulyosabb gazdasági és politikai válságát éli. A kormány kihirdette az ostromállapotot.

India forong

Bombay, szeptember 6

Bombayban csütörtökön ismét fellángoltak a zavargások. A katonák három izben is sortüzet adtak. A halottak és sebesültek száma igen nagy, a letartóztatottak száma meghaladja az 1400 személyt.

Kivonják az angol csapatokat Görögországból

Athén, szeptember 6

Kaligaris görög miniszterelnök a görög királlyal folytatott tárgyalásai után közölte a sajtóval kabinettje kiszélesitésére vonatkozó terveit. Ezt a lépést a király erősen támogatja. Kaligaris reméli, hogy azok a szélső baloldali pártok, amelyek résztvettek a márciusi választásokon, részt kérnek a kormányban. A jövő héten Görögországból megindul az angol csapatok kivonása és ez szeptember 15-ig be is fejeződik.

Molotov ujra párizsban

Párizs, szeptember 6

Molotov szovjet külügyminiszter az angol hirszolgálat jelentése szerint csütörtökön délután repülőgépen visszaérkezett Párizsba. Repülőutját Berlinben megszakitotta, ahol találkozott a szovjet megszálló hatóságok magasrangu tisztjeivel és képviselőivel. Az egyik szovjet megbizott pénteken jelen lesz Stuttgartban, Byrnes külügyminiszter beszédén, aki nagyfontosságu nyilatkozatot tesz Amerika németországi politikájával kapcsolatban.

A palesztinai konferencia

London, szeptember 6

Hétfőn kezdődik Londonban a palesztinai konferencia, melyre a palesztinai arabok és a Juif Agentie is megtagadta részvételét. A környező arab államok elküldik kiküldötteiket és azt hangoztatják, hogy a konferencián minden jóérzésü zsidó és arab államférfinak meg kellene jelenni.

—

Budapestről jelentik:

Hamis okmányokkal mentették a svábokat

A politikai rendészet nagyszabásu svábmentő akcióról rántotta le a leplet. Sohonyai Iván és Thurzay Anna, a népgondozóhivatal tisztviselői hamis iratokkal mentették a kitelepitendő svábokat és ezért komoly összegeket kaptak.

A két vádlottat nemrégen elbocsátották a népgondozó hivatalból, de üzelmeiket tovább folytatták. Lakásukon nyomdát és hamis okmánygyárat rendeztek be. A rendőrség rajtukütött és őrizetbe vette őket.

Az Országos Parasztnapok emlékbélyegsorozata

A postavezérigazgatóság közli, hogy az Országos Parasztnapok alkalmából szeptember 7-én 100.000 példányszámban három értékből álló feláras emlékbélyegsorozatot bocsát forgalomba. A bélyegsorozat ára 5.70 forint. Árusitják a kincstári postahivatalok, vidéken, ahol több postahivatal van, az egyes számu, Budapesten az Állatkertben rendezendő »Ipar a mezőgazdaságért« kiállitás alkalmi postahivatala is, továbbá a szikszói, mátészalkai és berettyóujfalui postamesteri hivatalok.

Kastélyokból — általános iskola és internátus

A földbirtokreform során gazdátlanul maradt sokszáz kastély közül a közoktatásügyi minisztérium már a mult évben huszat kiigényelt internátusokkal egybekapcsolt általános iskolák céljára. A kastélyok a háborus pusztitások következtében azonban olyan állapotban vannak, hogy teljes rendbehozásukhoz többmillió forint és igen hosszu idő szükséges. A rendelkezésre álló anyagi kereten belül is már többet használható állapotba hoztak. Megkezdődött a tanitás Dunakilitin a volt Pálffy-, Perkátán a Hunyadi-, Nagydorogon a Széchenyi-, Sopronkorpácson a Széchenyi-, Téglásson a Semsey-, Tiszalökön a Vay-kastélyban. Ujabb harminc kastélyt vesznek most igénybe.

A földhözjuttatottak első részletfizetése

Az Országos Földbirtokrendező Tanács elrendelte a kiosztott földek megváltási ára első részletének befizetését. A földhözjuttatott birtokosok első részlet fejében kataszteri holdanként 70 kg., a gazdasági cselédek, mezőgazdasági munkások, telepesek, szövetkezetek és közületek 45 kg. buzát tartoznak fizetni. Készpénzben 70 kg. buza helyett 28 forint, 45 kg. buza helyett 18 forint fizetendő. A házjuttatásban részesült egyének és közületek egyszobás lakás után 200 kg., kétszobás után 300 kg., három vagy többszobás lakás után 400 kg. buzát vagy ehelyett 80—120, illetve 160 forintot tartoznak fizetni. A buza átszámitási árát szükség esetén havonként állapitják meg.

Fedák Sári elhagyta a fogházat

Fedák Sári kitöltötte a nyilas korszakban elkövetett bünéiért kiszabott börtönbüntetését és ma reggel félhét órakor szabadult a gyüjtőfogházból. Barátai várták a fogház kapujában.

Keverni kell a kenyérlisztet

A közellátási miniszter a kenyérellátással kapcsolatban kijelentette, hogy a buzát nagyobb mennyiségü árpával és kukoricával fogják keverni, mivel a folyó évben több ezer vagon jóvátételi terhet kell kiegyenliteni buzával.

Svájci vállalat a magyar közlekedés javitására

A Gazdasági Főtanács hozzájárult ahhoz, hogy egy svájci érdekeltség a magyar közlekedés feljavitására közlekedési vállalatot létesitsen Magyarországon. A napokban megérkeznek a svájci járművek, mintegy 30 darab 40 személyes autóbusz és 100 darab nagy teherautó, hogy megkezdjék a nehéz magyar közlekedés megjavitását.

Mi az ára a kukoricának?

Az eddigi kukorica-ármegállapitás csupán a májusi morzsolt kukoricára vonatkozott és termelői ára 32 forintot tett ki. A közellátásügyi miniszter a beszáradás figyelembevételével havonkénti csöveskukorica és szemeskukoricaárakat állapitott meg. A termelői árak bármely feladóállomáson 100 kilogrammonként szeptemberben csöveskukorica 17.80, morzsolt 24.10, októberben csöveskukorica 18.80, morzsolt 25.20, novemberben csöveskukorica 20.10, morzsolt 26.80, decemberben csöveskukorica 21, morzsolt 27.10 forint.

Az utolsó szó

Párizs, szeptember 6. A román-magyar területi és politikai bizottság csütörtöki döntésével kapcsolatban a magyar delegáció részéről a következőket mondták: Az a döntés, amit a román bizottság a román-magyar határ kérdésében hozott, fájdalmasan érintette a magyar közvéleményt. A magyar kormány mindent megkisérelt, hogy a nagyhatalmak álláspontját megnyerje és a külügyminiszteri tanácsnak május 7-iki határozatát megváltoztassa. Részben ezzel függöttek össze a kormány külföldi látogatásai is. A béketárgyalásokat illetően mi nem ápoltunk különleges illuziókat, mivel a nagyhatalmak egy értekezleten kötelezték magukat, hogy ragaszkodni fognak az általuk megállapitott eredeti szöveghez. Mégis számbavettük a nagyhatalmak elvi nyilatkozatát és az igazságos békére való törekvést és reméltük, hogy ez bizonyos mértékelt rendelkezést fog eredményezni ebben a kérdésben. Amint már a tárgyalások első napjaiban megállapitható volt, ezek a magasabbrendü szempontok háttérbe szorultak, és a 22.000 négyzetkilométer terület visszacsatolására vonatkozó magyar javaslatot nemcsak a külügyminiszterek tanácsa utasitotta vissza, de azt a bizottsági tárgyalások alkalmával sem tette senki magáévá, ami a párizsi békekonferencia ügyrendje szerint azt jelentette, hogy a magyar javaslatról sem vitatkozni, sem szavazni nem lehetett. Ezekután, amikor a szóbeli meghallgatás a bizottsági határozat folytán lehetővé vált, kényszerünek látszott az esztétikai határkiigazitás gondolatát felvetni és a megfelelő kisebbségi védelmet ezzel kapcsolatban biztositani. A román területi bizottság csütörtöki ülésén hozott döntés azt mutatja, hogy még ennek a szerény javaslatnak felvetése sem járt eredménnyel és semmit sem változtatott a külügyminiszteri tanács döntésén és az ausztráliai, valamint a délafrikai miniszterelnökök felszólalása is csak azzal az eredménnyel járt, hogy észrevételeiket jegyzőkönyvbe foglalták. Igy tehát a békekonferencia ebben a kérdésben kimondotta az utolsó szót.

Emléktábla Tildy Zoltán háborus menedékhelyén

Tegnap délután bensőséges ünnepség keretében leplezték le a Ráday-utca 54. számu ház falában elhelyezett emléktáblát abból az alkalomból, hogy ebben a házban talált menedéket a német megszállás idején Tildy Zoltán köztársasági elnök. Az ünnepségen a köztársasági elnök is megjelent és beszédet mondott. Megemlékezett a két évvel ezelőtti napokról, amikor az volt a meggyőződése, hogy szerencsétlen hazánk a katasztrófa felé közeledik. Akkor rájött arra, hogy akik szerte bujdokoltak a hazában, csak kisembereknél találtak menedéket. Egyszerü munkások vigyáztak ránk, akik hajlandók voltak kockázatot vállalni biztonságunkért. Szavait igy fejezte be: Kérem mindnyájuktól, törekedjenek tisztánlátásra, egymás megbecsülésére, mely felemel bennünket. Bármily nehéz hirek is szállongjanak Páris felől a békét illetően, élni fogunk uj módszerekkel és uj lelkekkel. Gondoljunk arra az eredményre, amit a magyar demokrácia a szörnyü rombolás után az elmult egy és fél esztendőben felmutatott.

A miniszterelnök szombaton érkezik Parizsból

Nagy Ferenc miniszterelnök csütörtökön befejezte megbeszéléseit a nagyhatalmak képviselőivel és szombaton Budapestre érkezik. Megérkezése után résztvesz a Kisgazdapárt szombati nagyválasztmányi gyülésén, majd beszédet tart az országos parasztnapok alkalmából, amelyen külföldi utjáról is tájékoztatja az ország választóit.

Kállay Miklós volt miniszterelnök Braziliába menekült

A magyarok világszövetségének elnöke kijelentette, hogy tudomása szerint a külföldre szökött nyilas és nácibérencek közül számosan Braziliába menekültek. A volt fasiszták, akik a büntetéstől való félelem miatt nem mernek hazaköltözni, azon törekednek, hogy minden áron kijussanak Braziliába. Romániából, Csehszlovákiából, Jugoszláviából, Bulgáriából a németbarát érzelmü magyarok nagy száma elindult Délamerikába. Ugyancsak Délamerikába indult a napokban Kállay Miklós volt miniszterelnök, aki eddig Capri szigetén tartózkodott.

A közeljövőben megnyilik a tőzsde

A Budapesti Áru- és Értéktőzsde megnyitásával kapcsolatban a »Zala« budapesti munkatársa beszélgetést folytatott a kereskedelmi minisztérium egyik vezető tisztviselőjével, akitől a tőzsde megnyitásának kérdésében a következő felvilágositást kapta: Tegnap értekezlet volt a megnyitás ügyében a minisztériumban a pénzügyminisztérium, a tőzsde elnöksége, a Pénzintézeti Központ, a Magyar Nemzeti Bank kiküldötteinek, valamint a pénzvilág vezetőinek részvételével. Ezen az értekezleten lerögzitették az árfolyamjegyzés szabályait. Az értekezleten létrejött megállapodásokat Rónai Sándor kereskedelem- és szövetkezetügyi miniszter elé terjesztik és előreláthatólag egy hét mulva megindul a tőzsdén az értékforgalom.

John Haire ismét Budapestre jön

John Haire angol parlamenti képviselő a jövőhet első napjaiban Budapestre érkezik. Ezuttal kereskedelmi tárgyalások folytatása végett keresi fel a magyar fővárost.

Jön az aprópénz

A pénzhiány leküzdésére az állami pénzverde ujabb jelentős aprópénzt bocsátott forgalomba. Egy forintosból 17,417.000 darabot, 20 filléresből 2,730.000 darabot, 10 filléresből 1,195.000 darabot és két filléresből 6,175.000 darabot. A kétfilléreseket kizárólag a BESZKART kapja meg.

Mi történjék a leégett városházával

Mint ismeretes, a város képviselőtestülete hónapokkal ezelőtt olyan határozatot hozott, hogy a leégett városháza épületét bontsák le, mert annak felépitése annyiba kerülne, amenynyiért a város már egy uj modern városházát épittethet. A közgyülésnek ezt a határozatát dr. Eichner Árpád bizottsági tag megfellebbezte az alispánhoz.

A fellebbezés ügyében az alispán szakértők meghallgatását rendelte el, amely célból leküldte Nagykanizsára Kovács Gábor épitészmérnököt. A szakértői szemle tegnap megtörtént, amely azonban pozitiv eredménnyel nem járt, mert ugyanannyi érv szól a lebontás mellet, mint az mellett, ha ujra átépitenék a leégett épületet. Tény az, hogy pillanatnyilag sem erről, sem arról nem lehet szó, mert sem a lebontáshoz, sem az ujjáépitéshez megfelelő pénz nem áll rendelkezésre. A helyzet sajnos az, hogy még hosszu ideig éktelenkedik majd a füstös épületcsonk a város közepén, anélkül, hogy bármi is történne azzal.

E kérdésben beszélgetést folytattunk Varga József polgármesterrel, aki munkatársunk előtt kijelentette, hogy »a jelenlegi helyzet nem alkalmas arra, hogy a kérdés meritóriumának vizsgálatába belemenjünk, mert bármit beszélnek is, megfelelő anyagi alátámasztás nélkül az mind csak beszéd maradna. Természetesen programmom egyik legfontosabb pontját képezi ennek a kérdésnek megoldása is és közölhetem, hogy vannak bizonyos elgondolásaim, amelyek ha pillanatnyilag nem is keresztülvihetők, de remélem, hogy a gazdasági helyzet jobbrafordulásával nem lesz akadálya annak, hogy elgondolásomat tetté változtassam. Az ittjárt szakértő épitészmérnökkel hosszas eszmecserét folytattam. Az ő véleménye szerint a városháza romokból való felépitése több mint egymillió forintba kerülne, de ekkor csak a helyzet adta toldozott-foltozott épületet kapnánk. Egy teljesen uj, modern városhazá felépitése 25—30 százalékkal kerülne többe, igy természetesen inkább hajlok egy uj, modern városháza felépitése felé. Az uj épület minden valószinüség szerint a Szabadság-tér hátsó részére, az ugynevezett krumpliskertre kerülne, amely méltó hely lenne egy uj, modern városházának.

A városháza kérdése ujra felszinre veti az épület leégésének eddig fel nem deritett titokzatos körülményeit. Ugy gondoljuk, hogy eljött az ideje annak, hogy ezt a kérdést a város közvéleményének megnyugtatására végre nyugvópontra hozzák. A rendőrség hónapokkal ezelőtt ugyan folytatott egy látszat-vizsgálatot, de ez senkit sem elégitett ki, mert nagyon sokan vannak ebben a városban, akik azon a véleményen vannak, hogy a városháza leégése és az okmánytár elpusztulása nem egészen háboru okozta kár, hanem bizonyos érdekeltek is közrejátszhattak abban. Mindenesetre nagyon érdekes, hogy az április 1-re virradó éjszaka a már egyszer kigyulladt épületet eloltották és egész más helyen ujra tüz támadt abban. A városházát sem akna, sem más találat nem érte, igy kézenfekvő, hogy gyanus körülmények forognak fenn, amit — mint már fentebb emlitettük — Kanizsa közvéleménye tisztázva szeretne látni.

Két esztendőre itélték dr. Pálffy Gyula volt nyilas alispánt

A nagykanizsai népbiróság dr. Béres Sándor-tanácsa tegnap tárgyalta dr. Pálffy Gyula, Zala vármegye volt nyilas alispánjának népellenes bünügyét. Mint ismeretes, a népbiróság Pálffy ügyének tárgyalását junius 27-én bizonyitáskiegészités miatt elnapolta. Tegnap az akkori tárgyaláson elhangzott vallomásokról felvett jegyzőkönyveket olvasták fel. A népbiróság megállapitotta, hogy 1944 novemberében dr. Begidsán Emil nyilas ügyvéd fentjárt Pálffy hivatalában és csodálkozva jegyezte meg, hogy Pálffy még mindig csak városi fogalmazó. Egyben megigérte neki, hogy gondoskodik előléptetéséről. Röviddel azután nyilasok jelentek meg Pálffynál és közölték vele, hogy Csomay nyilas főispán utasitására Zalaegerszegre kell utaznia. Pálffy el is utazott. Csomay itt közölte vele, hogy ő lesz Zala megye alispánja. Pálffy szabadkozott, de végül is elvállalta a hivatalt, bár beismerte, hogy nem tudta megfelelően ellátni. Pálffy most is, mint az előző tárgyaláson, arra hivatkozott, hogy csak közellátási ügyekkel foglalkozott. A tanuk valamennyien terhelően vallottak. Bebizonyitották, hogy Pálffy mint alispán tevékenykedett és az aktákat is mint alispán irta alá. A népbiróság a sulyosbitó körülményeket figyelembe véve, Pálffy Gyulát 2 évi börtönre és 5 évi politikai jogvesztésre itélte.

Dr. Pálffy Gyula gyilkossági ügyét a népbiróság ettől az ügytől függetlenül tárgyalja, amint a megfelelő bizonyitékok rendelkezésére állnak.

Leszállitották a gabona-vámőrlési dijakat

A Közellátásügyi minisztériumnak a malomipar országos érdekképviseletének közreműködésével megejtett számitása szerint a vámőrlés olcsóbbátétele csupán egyes költségek mérséklésével érhető el. Ezeknek alapján Bárányos közellátási miniszternek sikerült biztositania, hogy a malomipar a szenet közvetlenül bányából, tehát közvetitő kéz kikapcsolásával kaphassa meg, továbbá a malmoknak leszállitassék a társulati- és kereseti adó.

A kereskedelmi őrlésű malmok vállalták azt az áldozatot, hogy a vámőrlő malmok dijkiesésének részbeni fedezéséhez a maguk részéről szintén hozzájárulnak. Az igy teremtett alapon lehetővé vált, hogy a Közellátási miniszter a vámőrlési dijat 10 forintról 8 forintra leszállithassa. Ehhez az intézkedéshez kapcsolódik a malmok hatályosabb ellenőrzésének az elrendelése.

Hogyan váltják be a csehek igéreteiket

A pozsonyi magyar meghatalmazott a csehszlovák külügyminiszterhez intézett jegyzékben rámutat arra, hogy a csehszlovák kormány az 1946 február 27-én a magyar és csehszlovák kormány között megkötött lakosságcsere-egyezményben kötelezte magát a két ország közötti tartós jószomszédi viszony megvalósitásának és a függő kérdések megfelelő rendezésének előkészitésére. Az egyezményhez csatolt jegyzőkönyv 7. bekezdésében kötelezi magát, hogy a magyar kisebbségek kiutasitását és áttelepitését felfüggeszti és ugyanakkor függőben hagyja a magyarok vagyonának elkobzására vonatkozó intézkedéseket is. A magyar meghatalmazott jegyzékében hangsulyozta, hogy a jegyzőkönyv 8. bekezdésében a csehszlovák kormány kötelezte magát, hogy az elbocsátott magyar közalkalmazottak számára a létminimumot biztositó segélyt folyósitja, megállapitja továbbá, hogy az egyezmény értelmében a Magyarországról áttelepülésre kerülő személyek áttelepülésük ténye után nyomban csehszlovák állampolgárokká válnak. Ezzel szemben a csehszlovák kormány nemhogy hatályon kivül helyezte volna a vagyonelkobzásra vonatkozó rendeleteket, hanem május 14-én törvényt hozott, mely módot nyujt lényegében valamennyi magyar vagyon elkobzására. Ily értelemben a vagyonelkobzás az egyezmény óta fokozott mértékben folyik. A csehszlovák kormány a jegyzőkönyv 8. bekezdésében vállalt kötelezettségét sem teljesiti és a létminimumot biztositó segélyt sem folyósitja az elbocsátott magyar állami és városi tisztviselőknek, valamint az egyházi iskoláknál működött tanitóknak és tanároknak, akik igy 15 hónapja fizetésnélkül vannak. Nem teljesiti az első cikkely 3. bekezdésében vállalt kötelezettségét sem, mely szerint az önként jelentkezett áttelepülők azonnal állampolgárságot nyernek. A 76—1946. sz. rendelet szerint az átköltöző csehszlovák nemzetiségüek akkor válnak csehszlovák állampolgárokká, ha a törvény életbelépése után 2 évvel kérvényezik állampolgárságukat.

Felülvizsgálják a B-listázó bizottságok határozatait

A minisztertanács foglalkozott a B-lista végrehajtása során a létszámcsökkentő bizottságok által hozott határozatok felülvizsgálatával. A miniszterelnök a szakminiszterekkel a legnagyobb egyetértésben a legrövidebb időn belül felülvizsgálja az elbocsátottak ügyét, ha megállapitható, hogy nem jártak el kellő körültekintéssel. Megsemmisitik a hadifoglyok feleségeinek elbocsátására vonatkozó határozatot, kivéve, ha hivatali magatartásuk nem szolgálja az ország demokratikus ujjáéledését.

Szombaton és vasárnap
disznótoros vacsora
a Magyar Király étteremben
Hangulatos cigányzene
Szives pártfogást kér Dézsi Lajos vendéglős
1133 Magyar-u. 9.

Fider György halálos ítéletét a NOT életfogytig tartó fegyházra változtatta

Ujra tárgyalják a Riedelmayer-ügyet

A Népbíróságok Országos Tanácsa szerdán hozott ítéletet Fider György, a nagykanizsai nyilas számonkérőszék hirhedt vezetőjének háborus bünügyében. Mint ismeretes, a nagykanizsai népbíróság dr. Arató Antal-tanácsa március 10-én kötéláltali halálra ítélte Fider Györgyöt. A NOT ezt az ítéletet most életfogytig tartó fegyházbüntetésre mérsékelte.

Ugyancsak szerdán tárgyalta a NOT dr. Riedelmayer István ügyét is. Mint ismeretes a népügyész annakidején a május 7-én megtartott tárgyaláson lezajlott események miatt e.fogultsági kifogást tett a népbíróság ellen. A NOT a népügyész panaszát elutasitotta. Igy rövidesen dr. Riedelmayer István ügyében uj tárgyalási határnapot tüz ki a népbíróság.

Nagyszabásu dollárüzérkedés tettese a budapesti Leszámitolóbank pénztárosa

A nyomozást folytatják

Lapunk tegnapi számában már röviden megemlékeztünk arról a nagyszabásu valutaüzérkedésről, melynek a budapesti gazdasági rendőrség nyomára jutott, ma már módunkban van az alábbiakban bővebben is beszámolni.

A Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Banknál a gazdasági rendőrség nagyszabásu valutavisszaélést leplezett le, melynek tettesét, Bayer István bankpénztárost őrizetbe vették.

A gazdasági rendőrség nyomozói megtudták, hogy a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Banknál Bayer István bankpénztárosnál zugárfolyamon dollárt lehet vásárolni. Szerdán reggel detektivek jelentek meg a bank épületében. Az egyik detektiv egy Morelli nevü vélt leszámitolóbanki tisztviselőre való hivatkozással a bankpénztárostól 20 dollárt kért. Bayer nyomban hajlandónak mutatkozott a dollár eladására, de a hivatalos ár helyett 12.20 forintot kért. Ebben a pillanatban a eddig háttérben tartózkodó detektivek előlépiek és a tettenért pénztárost őrizetbe vették.

A gazdasági rendőrség ezekután széleskörü vizsgálatot tartott a bank valutaosztályán, amelynek eredményeként 800 dollárt lefoglalt. A bank vezetői azzal védekeznek, hogy nem tudtak Bayer István valutamanipulációiról, de mivel a nyomozás során olyan adatok merültek fel, amelyek arra mutatnak, hogy Bayer mellett mások is részesek a valuta-spekulációban, a rendőrség a bank tisztviselői közül 16-ot kihallgatott. A nyomozás tovább folyik annak kideritésére, hogy Bayer milyen mértékben és kikkel együtt követte el fekete üzleteit.

—

A politikai és gazdasági élet kisebb hirei

A Szociáldemokrata Párt és a Kommunista Párt együttes ülést tartott, amelyen megvitatták a bel- és külpolitikai helyzetet és az ezzel kapcsolatban felmerült kérdéseket, valamint a munkanélküliség problémáját. A felmerült kérdésekben a két párt a munkásegység szellemében követendő magatartás és eljárás tekintetében teljes megegyezésre jutott az eddigi hagyományokhoz hiven. A közelgő Parasztnapok alkalmából a két munkáspárt köszönti a Budapestre érkező parasztságot. Az a véleménye, hogy a dolgozók szolidaritásának jegyében kell, hogy megtartsák ezeket a kongresszusi napokat.

•

Az olasz-osztrák határkérdés párizsi tárgyalása alkalmával Gruber osztrák külügyminiszter találkozott Gyöngyösi magyar külügyminiszterrel és hosszabb megbeszélést folytattak.

•

Szent-Györgyi Albert professzor, aki hetekig tartózkodott külföldön és legutóbb Londonban volt, ma haza érkezett Budapestre.

•

A Magyar Nemzeti Bank 1946 augusztus 31-iki heti jelentése közli, hogy a bankjegyforgalom 60,884.890 forinttal emelkedett s a fenti időpontban 355,642.330 forintot tett ki. A forgalomban levő bankjegyekből arany-, deviza- és valutavásárlás folytán 123,993.563 forint került forgalomba.

•

A csepeli szabadkikötő egyetlen olyan kikötője Európának, ahóva tengerjáró hajók is behajózhatnak és átrakás nélkül vihetik szállitmányaikat. A kikötőt most a MEHART, a Magyar—Szovjet Hajózási Társaság átvette és a szerződés aláirására a napokban kerül sor.

Megjelent a rendőrségi reformról szóló rendelet

Az államháztartás egyensulyi helyzetének rendbehozása érdekében megjelent a 10.060/1946. M. E. számu rendelet, mely az államrendőrség kebelén belül végrehajtandó szervezeti változásokról és az államrendőrséget érintő egyes kérdések ujabb szabályozásáról szól. Ebben a rendeletben a belügyminiszter felhatalmazást nyert arra, hogy egyrészt a belügyi tárca költségvetési kiadásainak csökkentése, másrészt az ügyintézés egyszerüsitése és gyorsabbá tétele érdekében az államrendőrség egyes hatóságait és szerveit összevonhassa vagy megszüntethesse, elnevezésüket megváltoztathassa, egyes elsőfoku rendőrhatóságok vezetőit más elsőfoku rendőrhatóságok és szervek feletti közvetlen felügyelettel és ellenőrzéssel megbizhassa és egyes elsőfoku rendőrhatóságok illetékességi körére kiterjeszthesse.

Mit mond az uj járási főjegyző

A Zala szeptember 4-i számában hirt adott arról, hogy a nagykanizsai járás főjegyzőjét, dr. Fodor Lászlót a B-lista során a járás tisztviselőinek kötelékéből elbocsátották. A főjegyzői hivatalt most dr. Monostory Tibor vette át. A Zala munkatársa felkereste az uj főjegyzőt hivatalában, aki a következőkben számolt be a járás égető problémáiról és az ő főjegyzői programmjáról:

— A B-lista a járás tisztviselőinek soraiban is nagy változásokat hozott. Erősen lecsökkentett létszámmal dolgozunk mi is. En azonban oda akarok hatni, hogy a megmaradt személyzet minden erejével az ország ujjáépitésének szolgálatába álljon. Folytatni akarom elődöm munkásságát, amit a járás érdekében kifejtett.

— A legfontosabb kérdés most a járásban a köztartozások behajtása. Az államháztartás 40 százaléka a jóvátételből küszködik. Igy az állam nem segitheti a községeket. A községek ezért magukra lesznek utalva és saját magukat kell eltartaniok. A gazdaközönség pedig lássa be az ország rossz helyzetét és teljesitse azokat a kötelességeit, amelyekkel hazájának tartozik. A beszolgáltatásokat szorgalmazom lehetőség szerint. Ezért szerveket állitunk fel a beszolgáltatandó állatok átvételére. A gazdák szivesen adják át a kijelölt állatokat, mert nincs elegendő takarmány az etetésükre és igy az állatok csak leromlanak. A vásárokat is engedélyezzük, hogy a gazdaközönség ott értékesithesse állatait. Azonban itt van egy másik kérdés is. A falukon kevés a forint, mert a falusiak kevés pénzt kapnak terményeikért. Sok árut kell felhozniok, mig annyi pénzt összehoznak, hogy ipari szükségleteiket részben kielégithessék. Ezen csak ugy lehetne segiteni, ha az ipari cikkek árait arányositanák a mezőgazdasági cikkek áraival. A kormány ezt belátta és már egyes ipari termékeknek az árát le is szállitotta. Ez komoly lépés a szélesre nyilt agrárolló összébbzárására.

— A járás másik nagyobb problémája az iskolakérdés. A háborus események következtében sok iskolaépület tönkrement, ezeket az iskolákat már megfelelő épületekben helyeztük el, ugy hogy megvan a remény arra, hogy a közoktatás a járás területén fennakadás nélkül biztositható legyen.

— Nagykanizsa város legégetőbb kérdése a kórház ügye. A kórházat már természetben segitettük. Lisztet, zsirt, burgonyát, kukoricát stb. már átadtuk. Most pedig társadalmi gyüjtést szervezünk kórházunk érdekében.

— Most még csak annyit kivánok mondani, hogy rövidesen nagyobb mennyiségü sóval látom el a járás lakosságát — fejezte be nyilatkozatát dr. Monostory Tibor, a nagykanizsai járás uj főjegyzője.

Földmüves-ifjak külföldi tanulmánya csere-alapon

Döntő fordulatot jelent az ösztöndij terén az a csereakció, melyet a kormány indított elsősorban a Szovjetunióval, majd Belgiummal, Dániával, Hollandiával, Franciaországgal és Angliával. Magyar földmüves ifjak mennek ezen országokba tanulmányozni a konzervgyártás és öntözés magas szinvonalát és elsajátitják a korszerü mezőgazdasági és ipari ujitásokat. Cserébe ezekből az országokból ugyancsak földmüves ifjak érkeznek Magyarországra.

A megye hirei

Magyar-jugoszláv határközi bizottság ül össze holnap Alsólendván, hogy megtárgyalja a vitás határkérdéseket. A vármegye részéről dr. Dávid János alispán és Szalay Gyula tiszti főügyész vesznek részt a bizottsági ülésen.

•

Zalaegerszeg megyei város tegnap rendes közgyülést tartott, melyen a város háztartásának költségvetését tárgyalták meg. A városi háztartási alap költségvetése 1,553.419 forint. A fedezet 1,380.202 forint, a hiány tehát 173.217 forint. A kórházi költségvetési szükséglet 1,591.098 forint, erre a fedezet 1,204.268 forint. A városi villamos müvek költségvetése a szükségletet fedezi, deficit nincsen. Nagy vita volt a háztartási villanyáram dijának leszállitása miatt, melynek eredményeként lényegesen csökkentették a villanyárakat. A háztartási villanyáram ezután kilowattonként 2 pengő 50 fillér, az ipari áram 1 pengő 60 fillér lesz Zalaegerszegen.

•

A West-Orient kft. az utóbbi napokban Zala megye több járásában, főleg a novai, pacsai és zalaegerszegi járások több helységét kereste fel, ahol textiláruból vásárokat rendezett és nagymennyiségü ruhanemüt bocsátott áruba.

•

A szombathelyi tankerületi főigazgató vezetésével értekezlet volt Zalaegerszegen, a városban felállitandó általános iskola megvalósitásával kapcsolatban felmerült kérdésekben. Az értekezlet megállapitása szerint Zalaegerszegen 4 fiu- és négy leány általános iskola felállitása szükséges.

Szeptemberben ugyanannyi közmunkaváltságot kell fizetni, mint augusztusban

A „Zala" szeptember 4-i számában közölte az Ujjáépitési minisztérium rendeletét, mely csupán a közmunkaváltság-alapok uj bejelentésére vonatkozik. Ez a rendelet nem intézkedik a fizetendő váltságösszeg mértékéről. Szeptemberben tehát minden közmukaváltság fizetésére kötelezett ugyanannyit tartozik egyelőre fizetni, mint amennyit augusztus hónapban fizetett. Az uj bejelentések alapján fizetendő váltságösszegről a közeljövőben megjelenő kormányrendelet fog intézkedni.

A hazahozatali kormánybiztos jelentése

Müllok Sándor hazahozatali államtitkár kijelentette, hogy a németországi brit övezetből ebben a hónapban közel 100 ezer tért haza Magyarországra, köztük Angliából és Hannoverből érkezett hadifoglyok. Dániából is rövidesen hazajönnek az ott levő magyar ludovikások és hadapródiskolások, akik résztvettek a dán ellenállási mozgalomban. Svédországból 700 deportáltat, Svájcból 300-at várnak rövidesen. Itthon lesznek nemsokára a belgiumi bányászok is. A lengyelországi hadifoglyok és deportáltak felkutatása megkezdődött.

Nagy étterem-megnyitás

Folyó hó 7-én, szombaton

Kitünő konyha — Elsőrendü fajborok

Naponta frissen csapolt sör

Elsőrendü cigányzene

Szives pártfogást kér **Szever József** vendéglős

A magánalkalmazotti B-listáról

A kereskedelmi és iparvállalatok, bankok közel százezer létszámu alkalmazottának sorsa dől el a közeli napokban a 8660—1946. sz. rendelet végrehajtásával kapcsolatban. A Szakszervezeti Tanács ezzel kapcsolatban felhivta a különböző bizottságok figyelmét arra, hogy elsősorban azok bocsátandók el, akiket az igazolási eljárás során nem igazoltak, akik önként nyugatra távoztak és mindazok, akik demokratikus szempontból nem tekinthetők megbizhatóknak. A stabilizáció folytán előállott pénzügyi zavarok nem szolgálhatnak a leépités okául. Nemézségeken ugy kell segiteni, hogy racionális termelést kell bevezetni és azt a lehetőség szerint fokozni kell. A leépitést a felduzzadt személyzet igazgatóival és főtisztviselőivel kell elkezdeni, mert a felesleges munkaerő ebben a munkakörben fokozott terhet ró a vállalatra.

Az elbocsátott alkalmazottak névjegyzékét a Szakszervezeti Tanáccsal is közölni kell. A névjegyzékben fel kell tüntetni az elbocsátott munkavállaló munkakörét és azt, hogy a rendelet mely bekezdése alapján bocsáttatott el. Különösen a bankszakmában lesz nagyarányu az elbocsátás, mert a már keresztülvitt és a közeljövőben bekövetkező fuziók miatt sok alkalmazott számára megszünik az alkalmaztatás.

Kiáltvány a magyar parasztsághoz

A Magyar Parasztszövetség Országos Központja az országos parasztnapok alkalmával a magyar parasztsághoz kiáltványt intézett. A kiáltvány hangoztatta, hogy az országos parasztnapok alkalmából a magyar parasztság eddigi legnagyobb megmozdulása szerint 300.000 parasztember és asszony jön fel az ország fővárosába, hogy tömeges megjelenésükkel bizonyságát adják azon meggyőződésüknek, hogy továbbra is vállalják részüket a ránk váró nagy feladatok megoldásából, de követelik mindazokat a jogokat számukra, amelyek megilletik őket.

Hitet tesz a magyar parasztság a dolgozó nép másik két nagy csoportja, a magyar ipari munkásság és a dolgozó értelmiség közössége mellett.

Szeptember 8-ika azonkivül hitvallás lesz a dolgozó parasztság egysége mellett és kinyilvánitják, hogy minden paraszt szabad, független országban önálló gazdaként akar élni. Ez a parasztság célja és emellett való tanuságtételre hivja a kiáltvány Budapestre a magyar parasztokat.

*

A Parasztszövetség kéri a közönséget, hogy szeptember 6. és 10-ike között csak azok utazzanak Budapestre, akiknek halaszthatatlan dolguk van, mert a menetrendszerü vonatok zsufoltak lesznek a parasztnapokra felutazókkal.

Felhivás a parasztpárti képviselőkhöz

A nemzetgyülési képviselők parasztagozatának intézőbizottsága felkéri a parasztpárti nemzetgyülési képviselőket, hogy szeptember 12 én csütörtökön reggel 8 órakor a parlamentben tartandó értekezleten lehetőleg teljes számban vegyenek részt, mivel a tárgysorozaton fontos, a parasztságot érdeklő tárgyak szerepelnek.

MAORT

Rovatvezető: **LENK ANDRÁS**

Felhivás

Értesitjük az érdekelt elvtársakat, hogy folyó hó 8-án, vasárnap délelőtt fél 10 órai kezdettel a Szociáldemokrata Pártban a MAORT üzemek összes szociáldemokrata pártszervezeteinek közös végrehajtó bizottsági ülését tartjuk.

Felhivás

A Szociáldemokrata Párt MAORT üzemi pártszervezete folyó hó 8-án, vasárnap este 6 órai kezdettel tagértekezletet tart a Part Sugár-u. 8. szám alatti nagytermében, amelyen a MAORT üzemi pártszervezet tagjainak megjelenése kötelező.

O. B. és budapesti nyári kupagyőztes kosárlabda-csapatok voltak vendégei a MAORT MSE-nek

Balatoni nyaralás alkalmából egy bemutató mérkőzésre utazott le Nagykanizsára a budapesti közalkalmazottak országos bajnok női és férfi kosárlabdacsapata Varsányi Imre országos főtitkár vezetésével. Igen nivóemelő hatása volt annak, hogy az országos bajnokcsapatok mindkét csapatában kettő, illetve három válogatott kosárlabdázó játszott. A nagy rutinnal és technikával rendelkező csapatok bemutatták a kosárlabdajáték minden szépségét és épp oly élvezetessé tették a 2x20 percet, mint akármelyik bajnok labdarugó csapat. Kár, hogy az idő rövidsége miatt a MAORT MSE nem tudta a bemutatómérkőzést meghirdetni, igy Kanizsa sportközönsége nem láthatta a kosárlabda igazi játékát. Ezzel sok sportolót megnyerhettünk volna ennek a gyönyörü játéknak.

Eredmény: Női KSE—MAORT 56:12, férfi KSE—MAORT 50:10.

Varsányi: A gyönyörü pálya, a mely elárulja, hogy sziv és lélek van az egyesületben, nagy sportjövőt jósol.

Gyergyói: Ilyen mérkőzéseken lehet tanulni és megkedveltetni a kosárlabdajátékot. *G. J.*

HIREK

— Esküvő

Bálint Ferenc vezetőjegyző és Németh Erzsébet folyó hó 8-án este 6 órakor tartják esküvőjüket a szentferencrendi plébánia-templomban.

— A Magyar Kommunista Párt üdvözlő táviratai

A Magyar Kommunista Párt nagykanizsai szervezete szerdán este tartott taggyülésén egyhanguan azt a határozatot hozta, hogy Rákosi Mátyást táviratban üdvözli a malmok községesitése tárgyában előterjesztett javaslatának benyujtásáért. Nagy Ferenc miniszterelnökhöz intézett táviratában pedig kéri a javaslatnak mielőbb a parlament elé való juttatását.

— Üzenet hazatérőben levő hadifogolytól

Horváth Lajos, a Szovjetunió 126. sz. táborában volt hadifogolytól a posta értesitést hozott szüleinek, melyben értesiti őket, hogy egészséges és rövidesen otthonába érkezik, de mert közelebbi cim a levelőlapon nincs, igy a cimzettet nem tudják megállapitani. A levelezőlapok lapunk szerkesztőségében reggel 8 és déli 1 óra között átvehetők.

— Helyreigazitás

Hegyi János, a Magyar Kommunista Párt nagykanizsai szervezetének titkára annak közlését kéri, hogy a szombati törvényhatósági bizottsági gyülésen a kereskedőkre vonatkozó kijelentését nem Nagykanizsára, hanem a megye egyes részeire értette.

— A rendőrség rövid hirei

Szeptember 5-én ismeretlen tettes megverte Stiksz Imre berzencei lakost. Stiksz sulyos, de nem életveszélyes sérüléseket szenvedett. Kórházba szállitották. — Martonpusztán egy benzinhordóból a benzin kiömlött és meggyulladt. A közelben tartózkodó Takács István a lángralobbanó benzintől arcán sulyos sérüléseket szenvedett. Beszállitották a nagykanizsai kórházba.

— Szüreti-mulatság

A nagykanizsai élelmezési munkások szakszervezete folyó hó 8-án délután 4 órai kezdettel a sörgyár helyiségében nagy szüreti mulatságot rendez, melyre mindenkit szeretettel meghiv a *Vezetőség*. Tánc, büfé, sör.

— Felhivás!

Felhivjuk a gubacskereskedők figyelmét arra, hogy a Vadászok Első Értékesitő, Termelő és Ipari Szövetkezete a gubacsgyüjtési jogot Zala vármegyében lévő állami erdők területére — kivéve a tornyiszentmiklósi, szentpéterföldei és bánokszentgyörgyi erdőgondnokságokat — kibérelte. Gubacsot gyüjtani ezen területeken csak a vadásztársaságoknak és a szövetkezet megbizottjainak van joga. A szövetkezet megbizottja Dobri Sándor nagykanizsai lakos, MSZK bizományos, telephelye Nagykanizsa, Szabadság-tér 15. A gyüjtők a gubacsot neki kötelesek átadni. Átvétel a maximális áron történik, fizetés átvételkor. Vadászok Első Értékesitő, Termelő és Ipari Szövetkezete.

— Felhivás a létszámfeletti katonatisztekhez és tiszthelyettesekhez

Felhivjuk az összes létszámfeletti tiszt és tiszthelyetteseket, hogy 7-én, szombaton délután 3 órakor saját érdekükben a Kommunista Part nagytermében fontos megbeszélés végett jelenjenek meg.

— Áramszünet

Tisztelettel bejelentjük, hogy folyó hó 8-án, vasárnap reggel kb. 7 óra és kb. 12 óra között a szükséges ideig feszülségváltó és kapcsolóállomások karbantartása miatt áramszünet lesz. *Drávavölgyi.*

— Várható időjárás péntekes estig: Mérsékelt déli, délnyugati szél, ma kevés felhő, száraz idő, holnap növekvő felhőzet, egy-két helyen, inkább csak nyugaton, kisebb eső is lehet, a hőmérséklet inkább csak emelkedik. Ma reggel Budapesten 6.30 órakor a hőmérséklet szélcsend mellett 12 Celsius.

A rádió szombati műsora

Budapest I. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Hanglemezek. 10 Hirek. 10.10 Olasz dalok. 10.30 Rádióiskola. 11.30 Mozart müveiből. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 Roósz Emil szalonzenekara játszik. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Lukácsi Margit énekel, Malcsiner Béla zongorázik. 15.15 Ipar a mezőgazdaságban. Közvetités az Állatkertben rendezett kiállitásról. 16 Hirek. 17 Orosz opera és balettrészletek. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.30 Váczi Péter egyetemi tanár előadása Berzsényi Dánielről, a demokrácia magyar uttörőjéről. 20 Hirek, sporthirek. 20.20 Közvetités a SZIM müsoros estjéről. 21.15 Hangos heti hiradó. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 22.35 Charpentier és Debussy müveiből. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Magyar tánclemezek.

Budapest II. 20 Dvorák és Debussy müveiből. 21 Hirek. 22 Smetena és Rachmaninoff müveiből.

Omelkát kivégezték

Omelka Ferenc terrorista tömeggyilkost a NOT kötéláltali halálra itélte. Tekintettel, hogy az államfő kegyelmi kérvényt elutasitotta, csütörtök reggel 9 órakor felakasztották.

A nagykanizsai épitőmunkások és munkaadók megállapodása

A Nagykanizsai Épitőmunkás Csoport 1946 augusztus 29-iki értekezlete foglalkozott a MÉMOSZ kollektiv szerződéssel és ugy határozott, hogy egy béttagu bizottságot jelöl ki, amely a nagykanizsai mérnök-épitőmester, kőmüves-, ács- és festőmesterekkel közösen tárgyalja le a kollektiv szerződés keretein belül levő szak- és segédmunkás órabéreket.

A közös bizottság 1946 szeptember 1-én Haszon Károly elnöklete alatt ült össze, ahol 80 százalékban résztvettek az épitőipari munkaadók és a munkások részéről a kiküldött bizottság hét tagja.

Bölcsföldy Lajos, a munkavállalók előadója ismertette a munkások határozatát, mely szerint a kőmüves, ács, festő, kőfaragó és betonmunkás órabéreket két fokozatban, vagyis az alacsonyabbat 1.66, a magasabbat pedig 1.79 forintban kéri megállapitani, mert a nagykanizsai munkások 85 százaléka a kollektiv szerződés I. csoportjában előirt szakmunkát végzi.

18 éven felüli begyakorolt férfi és női segédmunkásoknak —.97-től 1.07-ig, a 18 éven aluli fiuk és leányoknak 84 fillér az órabére.

A munkások előterjesztését a munkaadók elfogadták azzal, hogy fenti órabérek visszamenőleg augusztus elsejétől fizetendők.

Rendelet a kollektiv szerződések szigoru betartásáról

A kollektiv szerződésekről szóló 8.620/1946. M. E. sz. rendelet kiegészitése tárgyában megjelent 10.180/1946. M. E. sz. rendelet intézkedése szerint vétséget követ el és két évig terjedhető fogházzal büntetendő az a munkáltato, aki a kollektiv szerződésben megállapitott munkabérnél magasabbat vagy alacsonyabbat köt ki vagy ad meg, ugyszintén az a munkavállaló, aki a kollektiv szerződésben megállapitott munkabérnél magasabbat köt ki, vagy fogad el.

Hirdetmény.

Mindazok, akik a Délzalai Termelő és Értékesitő Szövetkezetnél (Gyümölcscsomagoló) téli burgonyaszükségletüket előjegyeztették, a burgonya árát (Ella 35 frt, Gülbaba 38 frt q-ként) fizessék be jelzett Szövetkezetnél, hogy annak leszállitása iránt a Szövetkezet azonnal intézkedhessék.

1135 Polgármester

APRÓHIRDETÉSEK

Közös cianozásban érdekeltek szeptember 6-an pénteken délután 5 órakor sziveskedjenek megjelenni a kiadóhivatalban (Fő-ut 5. az udvarban balra). Akik már jelentkeztek, azok megjelenését is kérjük, mert megjöttek az ajántatok, s aki lesz időben nem lesz jelen, a közös cianozásból kimarad. Uj jelentkezőket ugyanakkor még felvesznek.

Diákokat felveszek. Rozgonyi-u. 19.

Kisebb **diákleányt** vállalok teljes ellátásra. Matolitsné, Kölcsey-u. 17.

Butorozott szoba fürdőszobahasználattal **kiadó.** Ugyanott diákleányt ellátással felveszek. Cim a kiadóban. 1129

Üzlethelyiség városunk legforgalmasabb helyén áru és berendezéssel betegség miatt **azonnal átadó.** Érdeklődni Molnár, Szabadság-tér 17. Providentia Biztositó irodában. 1128

10 drb angoranyul 11 fiókos ketreccel és ugyanott egy jókarban levő férfikerékpár eladó. Magyar-u. 26. 1132

Eladó két uj ponyva, két uj sátorfüggöny és két darab szép fekete perzsabőr Bérczynél, Szabadság-tér 2. sz. 1130

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 3.
Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa"
Szerkesztésért és kiadásért felel Bencze Jenő.
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdáért felel: Zalay Károly.

51. evfolyam. 203 szam. Nagykanizsa, 1946. szeptember 8. vasárnap Ára 40 fillér.

ZALA

Árad felől ujabb 55 vagonból álló hadifogoly szerelvényt jelentenek, mely rövidesen áthalad a határon. — Linzből Komáromba 800 hadifogoly és menekült érkezett.

Igenis: - ez a demokrácia!

Csodálatos nációja az Istennek ez a mi népünk! Vagy elkérődzik az ezeréves multon és megreked anakronizmusokban, vagy — egyszerre kevés neki minden, ami történik és szempillantás alatt szeretné elérni azt, amit mások évszázadok becsületes emberi politikájával épitettek.

Lépten-nyomon halljuk a gunyos megjegyzéseket:

— Ez hát a demokrácia?

És miért ez a szüntelen suttogó kérdés?

Mert a magyar demokrácia a maga másfél esztendeje alatt még nem jutott el odáig, hogy mindenki gondtalanul, békeszinvonalon éljen. Mert még sok a gond, a nincs, sok a muszáj, sok a sorompó, sok a rom, közte sok a felburjánzott dudva is.

Most, hogy a béketárgyalások asztalainál a világ nagy pere, a szörnyü Szent Bertalan-éjszaka felszámolása folyik, most különösen sokszor hallani félre nem érthető éllel:

— No lám, a demokrácia...

Ez a károrvendő Leo-szellem pohosra hizott árnyékként fekszik át a fiatal magyar demokrácia utján, a belpolitika gazverte dülőutjain csak ugy, mint a külpolitika kimért utjain, amelyek kicövekelésénél minden okkal lekéstünk a beleszólás jogáról.

Ez a szellem furja, rágcsálja a magyar demokráciának másféléves erőfeszitéssel megvetett alapjait. Teszi ezt csupán felszini jelenségek felelőtlen birálatával, az egyéni önzés elé szabott korlátok feletti elégedetlenségének ösztönzésére, még inkább pedig politikai pecsenyesütögetés titkos ábrándjával.

Bevin angol külügyminiszter, amikor a napokban az amerikai nők küldöttsége jelent meg előtte Párizsban, hogy megsürgessék a világ békéjének müvét, azt felelte:

— A békéhez idő kell és türelem...

Idő és türelem kell ahhoz, hogy a fenekestől felforgatott világot ujra összedrótozzák. Idő és türelem kell ahhoz, hogy amire a világ évtizedekig minden gondjával, minden kalapácsütésével, minden aranyával és minden szavával készült, s amit hat éven át vérrel, pusztitással, öldökléssel tervszerüen végrehajtott, azt most mind termelő, békés életté rendszerezze. Idő és türelem kell ahhoz, hogy a földkerekség felett évekig tomboló őrület után ujra átvegye a vezényletet az emberséges munka és emberséges élet béketörvénye.

Az idő és türelem, amit Párizsban hirdetnek, — tudjuk — nem igér semmi jót szerencsétlen országunknak. De tudnunk kell azt is, hogy a jobbhoz való jogunkat magunk játszottuk el s egy uj világcsoda lett volna, ha ezt most nem olvasnák a fejünkre az uj világ győztes épitői. De legalább a tanulságokat vonjuk le végre a magyarság szörnyü tragédiájából! Legalább azt lássuk be, hogy ami Párizsban történik, az itélőszék a mult felett, a mult végzetes magyar bünei felett, az országvesztő szolgalelküségünk felett. Nem a demokrácia döntött romba minden anyagi és erkölcsi értéket a magyar földön, hanem a tegnapi magyar urak és a hatalmuk alá gyürt tegnapi magyar nép szolgáltatta ki magát és hazáját az apokaliptikus pusztulásnak. Nem a fiatal magyar demokrácia felett itélkeznek Párizsban, hanem a mult mérhetetlen magyar bünei felett. Azt tehát, ami most Párizsban történik, — bármily fájdalmas is minden magyarul érző magyarnak — nem lehet a demokrácia számlájára irni.

S ha mégis a demokrácia mellének szegezik a kérdést a szomoru párizsi hirek hallatán, hogy »ez hát a demokrácia?« — akkor csak azt felelhetjük:

— Igenis, ez a demokrácia!

Ez a demokrácia, amely vállalta a mult minden terhes örökségét, vállalt minden történelmi felelősséget, vállalta a tegnap minden gyalázatának fekete árnyékát, vállalta évszázad Augias-istállójának nagytakaritását, vállalta majdnem a lehetetlent, a semminél is rosszabb rom-kaoszból egy minden eddiginél magyarabb és emberibb élet ujrakezdését. Nem ejtette ölbe a kezét, nem bujt el, nem várt kedvezőbb konstellációkra, nem számitott könnyebb sikerre, hanem odaállt a magyar élet roskadozó tetői alá a még jóformán meg sem szervezett erőivel, szemben a Nincs ijesztő hadrendjeivel, a reakció ennél is sötétebb falankszaival, nemzetileg társtalanul egy osztozkodás felajzott indulatai közepette. Odaállt és lerontó energiákkal sugározta tele a rom-életbe ájult népet. Odaállt és akaratából, erőfeszitéséből életet nyert a romok minden köve, anyag, erő, élet lett minden széthullott cserépből, szerszám és kenyér minden ronesdarabból, rend, munka és élet a félelmetes széthullottságból.

Ez a demokrácia!

És az a demokrácia, ami Párizs után sem görnyed sem pathópálos köldöknézésbe, sem önemésztő kétségbeesésbe, hanem még nagyobbat huz a derekán a még nagyobb kereszt alatt és dolgozik, épit tovább, mert tudja, hogy az idők kerekét visszaforditani nem lehet, a demokrácia vetése az egész világnak érik és benne, ha csak gyökérverésnyi hely jutott is a magyar demokráciának, de ez a gyökér már megkapaszkodott a magyar földben és meg fog kapaszkodni a világ-demokrácia talajában.

Idő és türelem...

Ez kell a magyar demokráciának is. Ezt kéri, ezt követeli a magyar demokrácia is mindenkitől, aki részt kér a magyar közösség javaiból, életéből. Ezzel tartozik a magyar demokráciának mindenki, aki jogot formál magának ahhoz, hogy harapjon a magyar kenyérből.

Idő és türelem kellett ahhoz, hogy kibirja ez a nép az eddigi ezeréves történelem sok elnyomatását, idegen urak kényekedvét, rabszolgaságot, nyomorgatást, kizsákmányolást. Ha volt ehhez türelem ezer éven át, mert az evolució törvénye szerinti utat meg kellett járni, akkor kell idönek és türelemnek lenni ma, amikor a fejlődés sosár, habár igen keserves kálváriák és tanulságok árán is, odáig jutottunk, hogy ráléphettünk végre a fejlődési fokozat következő lépcsőjére, arra, amelyen már a tiszta demokrácia láthatára nyilt meg a magyar népmilliók előtt.

Igen, jól tudjuk: — van gizgaz, van zürzavar, van gond és keserüség, van kényelmetlenség és áldozat is elég a demokrácia alapvetésének utmentéin. De ha a demokráciában való hit ad időt és türelmet, akkor a kezdeti időkben természetes bajok is kiforrnak, mint mustból a salak. Nagytakarítás van a rombadőlt magyar portán és amig a nagy tatarozás folyik, bizony nem lehetnek ünnepek a napjaink. Aki azonban most nem tud legalább csak a puszta türelmével áldozatot hozni a demokratikus rend kialakulásáért, az nem érdemel helyet, becsületet a demokráciától. A legkisebb amit a demokrácia dolgozói és az eszme gyakorlati harcosai megérdemelnek és megkövetelnek mindenkitől, a türelem. Türelem, amig mindenre jut idő, erő, gond. Türelem, amig mindenhova elér a demokrácia keze. Türelem, amig minden kikristályosodik, amig minden átmegy a szürőn és minden elhullik, aminek nincs helye a demokráciában.

Enélkül a türelem-áldozat nélkül Magyarország és a magyar nép fog áthullani a szürőn és akkor nem lesz többé erő, amely még egyszer kiemelje a Duna-Tisza népét saját hazájának romjai alól Európa népeinek ege alá, az alá az ég alá, amelyről a tiszta demokrácia napfénye fog sütni egy boldog földrész boldog emberiségére.

A pozsonyi kérdés a területi bizottság előtt

A magyar politikai és területi bizottság péntek délután 3/4 5 órakor tartotta ülését. Az amerikai delegátus inditványára elhatározták, hogy a következő ülésen foglalkoznak azzal a Csehszlovákia által benyujtott pótinditvánnyal, amely azt kérte, hogy az 1938. évi november 2-i bécsi döntést semmisnek nyilvánító határozatba vezessék be a következő szöveget: „a belőle folyó összes következményekkel együtt." Ezután áttértek a második csehszlovák pótinditvány tárgyalására, mely a pozsonyi hidfő kibővitésére magyar területek átcsatolását javasolja. Az inditvány kifejti, hogy Pozsony a Duna jobbpartján csak ugy tud fejlődni, ha nem tagadják meg az 1450 négyzetkilométer terület átcsatolását. Csehszlovákia követelésének okai kizárólag gazdasági és kereskedelmi jellegüek, és azt állitják, hogy a magyarok ezen a területen kisebbségben vannak. A jugoszláv kiküldött támogatta a csehszlovák javaslatot. Az angol kiküldött a magyar küldöttség meghallgatását is kivánatosnak mondotta. Az ujzeelandi megbizott a szóbeli meghallgatás helyett ajánlotta, hogy küldjenek a helyszinre egy bizottságot az igazság megállapitása végett. Az ausztráliai kiküldött támogatta a magyar küldöttség meghallgatását, emlékeztetve arra, hogy a határok sorsa forog kockán, de szükségesnek mondotta a magyar küldöttség meghallgatását a csehszlovák delegátus is, de nem ellenezte a Szovjetunio kiküldöttje sem, akinek elmondott észrevételei után Ujzeeland kiküldöttje szintén beleegyezett a magyar küldöttség meghallgatásába. Ezután a magyar küldöttség megbizottja, Sebestyén Pál mondotta el észrevételeit. Hivatkozott arra, hogy Csehszlovákia a Duna jobbpartján jelentékeny hidfőt akar biztositani magának. Hasonló követelést már az első világháboru után elutasitottak. A Csehszlovákia által kért területen 6991 magyar, 1843 horvát és csupán 15 szlovák él, tehát Csehszlovákia tulnyomóan magyarlakta terület átcsatolását kérte ugyanakkor, mikor 200.000 magyarnak Csehszlovákia területéről való kiutasitását szorgalmazza. Csehszlovákia magyar lakosságot követel és ugyanakkor más területeken a magyar kisebbségtől akar szabadulni. Csehszlovákia azzal indokolja ezen kérelmét, hogy Pozsony közvetlenül a határ mellett fekszik, terjeszkedése csak a kért terület irányában történik és a kikötő fejlődése is csak ebben az irányban lehetséges. Ez egyáltalában nem helytálló. Ha Csehszlovákia megkapná az általa igényelt területet, akkor Pozsony 24 kilométerre esnék a magyar határtól, amely a mai haditechnika mellett nem jelentős távolság. Csehszlovákia semmi gazdasági előnyhöz nem jutna a terület átcsatolásával, viszont tüskét szurna Magyarország testébe, mivel Pozsonynak másutt is elegendő alkalmas terület áll rendelkezésére a kikötő kibővitésére. Az átcsatolással 25 kilométeres szakaszon megszakitanák a budapest-bécsi vasutvonal ulját és ebben az esetben az összeköttetés csak nagy kerülővel és rendkivüli költséggel épitheto uj utakkal volna fenntartható.

Nagy Ferenc miniszterelnök nyilatkozata

London, szeptember 7

Nagy Ferenc miniszterelnök Párizsban való tartózkodása alatt nyilatkozott a Daily Mail tudósitójának. Azt mondotta, hogy a magyar nép növekvő kiábrándulással figyeli azokat a sajtójelentéseket, amelyek a magyar és a többi volt ellenséges államok békeszerződéstervezeteiről érkeznek. A lap azt irja, hogy a magyar miniszterelnök inkognito volt Párizsban, hogy első kézből tájékozódhasson a párizsi értekezlet eseményeiről. A miniszterelnök sajnálattal állapitotta meg, hogy minden vita Magyarország ellen irányul a lakosságcsere és a határkérdésekben is. A magyar miniszterelnök Párizsban azt látta, hogy háttérbe szorulnak az Egyesült Nemzetek működéséről szóló elvek. Külföldön el sem tudják képzelni, hogy Magyarország milyen szenvedélyesen reménykedik az uj nemzetközi korszak őszinteségében. A háboru után azt hitették el vele, hogy uj, demokratikus világ születik és a nemzetek felhagynak régi nacionalista törekvéseikkel. A legnagyobb megaláztatás a 200.000 magyar kiutasitása, amely a magyar nemzet háboru utáni legnagyobb katasztrófája lesz. Ilyen megsemmisitő csapás után nem tudnánk hivatalban maradni, tekintélyünk a nullára csökkenne a nép előtt — fejezte be nyilatkozatát a miniszterelnök.

Szakasits Árpád a francia sajtóban

Párizs, szeptember 7

A »Populaire«, a francia szocialisták hivatalos lapja Szakasits Árpád cikkét közli, mely a béke kérdéséről többek között igy ir: »Tudjuk, hogy a régi magyar uralkodó osztály megbocsáthatatlan bűnöket követett el, de nem szabad ezekért az egész magyar népet büntetni, amely áldozata volt az uralkodó osztályok hatalmának. A kollektiv felelősség gondolata összeegyeztethetetlen a humanizmussal. Nekünk csak az az igényünk, ami igazságos és indokolt, hogy az Atlanti Charta elveit valósitsuk meg a Dunamedencében s ebben az esetben biztositják a békét Európának ebben a nyugtalan részében.

Görög repülőgépek Jugoszlávia felett

Belgrád, szeptember 7

Tegnap Jugoszlávia felett leszállásra kényszeritettek egy görög katonai felderítő repülőgépet. A további lépések megtétele folyamatban van. Az utóbbi napokban más görög gépeket is jelentettek Jugoszlávia felett. Athénben kijelentették, hogy a görög repülőgép olyan alacsonyan szállt, hogy nem tudott tájékozódni, földreszállt és a jugoszláv katonai hatóságok elfogták. Minthogy a gép nem érkezett vissza Görögországba, egy másik gépet küldtek keresésére. Az ügynek Athénben semmi jelentőséget nem tulajdonitanak.

Ausztria és Olaszország megegyezett Déltirol kérdésében

London, szeptember 7

Déltirol ügyében megegyezés jött létre Olaszország és Ausztria között. Olaszország külön törvényben biztositja Déltirol németajku lakosságának egyenjoguságát.

Családok békezarándoklata Homokkomáromba

Élénken él még minden katolikus hivőben a tavaszi zarándoklat emlékezete, amikor is az ősi kegyhelyen többezren gyültek össze, hogy imájukkal ostromolják az Egek Urát a jó békéért.

Szeptember 8-án ismét elzarándokol Nagykanizsa katolikussága a kegyhelyre, hogy ott kérje a Szüzanyát, magyarok Nagyasszonyát, hogy a párizsi békekonferencián a magyarság megkaphassa számára a legszükségesebbet: a fennmaradását, életlehetőséget biztositó békét.

A zarándoklat a nagykanizsai mindkét plébánia templomból reggel az egynegyed 7 órakor kezdődő mise után, pontosan 7 órakor indul. A hivők a plébániájuk templomában gyülekeznek. A két zarándokcsoport a Centrál előtt találkozik. Itt egyesülve folytatja útját Kiskanizsán át, ahol a kiskanizsai plébánia hivői csatlakoznak a zarándoklathoz. Visszaérkezés Kiskanizsa felől este fél 8 órakor.

A vasutasság, a postások és a MÁORT alkalmazottai a ferencrendi plébánia-templomnál gyülekeznek.

A homokkomáromi templom immár 250 éve hirdeti Isten dicsőségét Szűz Mária tiszteletét. Valamikor régesrég őserdő volt a templom helyén. Párszáz méterre vezetett el a Nagykanizsát is átszelő római köves út. (Szombathelyen a szeminárium kertjében egy métorre a mostani földréteg alatt teljes épségben feltárták ennek az utnak egy részét.) Emellé a régi út mellé már a honfoglalás után kereskedőcsaládok telepedtek le. Innét vette a nevét a mostani Homokkomárom. Homok elég van, kereskedő egy sincs, Kanizsára, a városba költöztek be.

A vármegyei irattárban találták az első feljegyzést e községről, mely 1340 tájáról való, már akkor volt plébánosa »Humukehamar«-nak. Chamar a mostani »kómár«, kereskedő név régi törökös kiejtése.

Az ősi erdőségekben ez a törzsgyökeres magyar község pálos atyákat kapott lelkivezetőül. Ezek tanitották meg a népet földet művelni házakat épiteni. Az ősi Humukehamar községnek három temploma volt és egy nagy pálos kolostora. Kolostorának egyik tornya még 100 évvel ezelőtt állt és innét nevezték el a kiskanizsaiak az ebben az irányba nyiló utcájukat Ortorony-utcának. Ezen a kolostoron 60 szoba volt. Ezek a pálosatyák voltak misszionáriusai egész Göcsejnek és a Horvátságnak. Kolostoruk várszerü épitmény volt, vizzel volt körülvéve és védve.

Nemcsak a kolostorban, hanem a környéken is éltek pálosok, mint Palin községben is, mely község róluk vette a nevét is (Paulinus, pálos!). Jött a török és minden elpusztult, község, kolostor, lakosság. A mostani templom előtti dombon cserepek, téglák hirdetik az egykori virágzó község helyét. Öt halastavat épitettek ezek az egyszerü papok, most is látható a templom alatt a helye, gátja három volt a halastónak.

Mikor a török elhagyta Kanizsát 1690 körül, akkor jöttek a ferencesatyák és sok áldozattal épitettek a mostani községben egy nagy kolostort, amely 1777-ben teljesen leégett. Penn a kegykép megtalálása helyén akkor már állt a mostani templom, mely 1722-től 1744-ig épült és a vidék egyik legnagyobb temploma lett. Miért nem a községbe épitették? — kérdezhetné valaki. Legenda szerint oda is akarták, de éjszaka angyalok vitték oda fel a téglát, amit lenn összehordtak a templom épitésére. Okiratos jegyzőkönyv szerint a valóság az, hogy a mai főoltár helyén a munkások, mikor oda egy fakápolnát akart egy kanizsai asszony emeltetni és egy nagy hársfát onnét az útból el akartak távolitani, ennek a hársnak a gyökerei között találták meg teljesen épen a mai kegyképet. Hat kiskanizsai munkás volt jelen, mind megesküdtek, hogy nem tudtak a föld alatt rejtőző képről. Jobb sarkán most is látszik az ásó nyoma. Ennek hire ment, a képet behozták Kanizsára és a feroncos atyáknál köztiszteletre helyezték ki a templomban, szép aranyos keretet kapott és ujból kivitték Homokkomáromba. Kisasszonykor sokan jöttek Kanizsáról, alsó Zalából és a törökdulás után oly nagy volt a nép hite és bizalma a Szűz Anyában, hogy az a sok könyörgés nem maradhatott meghallgatás nélkül. Régi latin és magyar jegyzőkönyvek kb. 280 csodálatos gyógyulást jegyeztek fel fél Dunántulról. Kb. 20 drb mankót is hagytak ott olyan sánta betegek, kik ide jöttek bénán és egészséggel távoztak. Két gyermek és két felnőtt mankó maradványai most is megvannak a templom lurdi barlangjának a falán. Mikor látta az ország nádora, Kanizsa akkori várura, Batthyány Lajos őrgről, hogy mennyi nép jár ide, elküldötte Rómába Odiló celli bencés apátot és XV. Benedek pápától valami nagy egyházi kincset, nevezetességet kért kegyuri temploma részére. A Szentatya a kis Félix gyermek vértanu teljes ereklyéjét küldte el ajándékba a templom részére. 1751 pünkösd napján érkezett a becses ereklye Kanizsára, ahol két nap a nép tiszteletére tették ki és harmadnap a régi feljegyzések szerint 50.000 ember (a vidék is bevonult eléje) kiséretében tették mostani helyére, a kegykép alá. Ez a kis vértanu szent Felicitasz római vértanu hét fia közül a második volt alulról számitva korban. Publiusz helytartó a hős édesanyát hito miatt három hónapig gyermekével együtt sötét börtönbe vetette, majd édesanyja előtt kivégeztek 150-ben. Kis Félixet dorongokkal verték agyon. Ez az ereklye és a kegykép a két legnagyobb értéke a templomnak.

Az átmeneti viszonyba helyezett honvéd és polgári személyek illetményének megszüntetése

Azoknak a honvéd és polgári személyeknek az illetményét, akiket a honvédelmi miniszter átmeneti viszonyba helyezett, 1946. évi augusztus hó végével be kell szüntetni. Rendelet alól kivételek a 75 és 100%-os hadirokkantak, illetve hadifogyatkozottak. Hogy ezek illetményeiket továbbra is megkaphassák, a honvédelmi miniszter felhivja a hivatásos állományból származó honvéd személyeket, akik fogyatkozásuk ideiglenes és azonnali megállapitása végett sürgősen jelentkezzenek a lakóhelyükhöz legközelebb eső hatósági illetve körorvosnál.

Amennyiben az érdekeltek lakóhelyén honvéd kórház, vagy csapat orvos működik, ezeknél kell vizsgálatra jelentkezniök.

A hadi fogyatkozást megállapitott igazolványt az érdekeltek a Központi Illetményhivatal honvédelmi csoportjának (Budapest I. Vár, Fortuna-köz 2) azonnal küldjék meg. Azt is közli a honvédelmi minisztérium, hogy mindazoknak a honvédeknek, akiknek végelbánásra való igényük a B listával kapcsolatosan kiadott „Véghatározat" megállapitja, továbbá, akiknek állandó nyugdijra van igényük és 45 éven felüliek, a tényleges illetmény 40%-át a Központi Illetményhivatal a később megállapitandó nyugdijuk terhére előlegként sürgősen kiutalja.

Ennek folyósitását nem kell külön kérni, az azonban feltétlenül szükséges, hogy „Véghatározat" ra 48 órán belül beküldendő „Nyilatkozat"tal egyidejüleg már a családi pótlékra való igenyjogosultság elbirálásához szükséges előirt okmányokat (születési bizonyitvány és nyilatkozatot arról, hogy a családtagnak nincs 36 forintot meghaladó keresete, jövedelme stb.) késedelem nélkül szintén mellékeljék.

A népbiróság jövő heti tárgyalásai

A nagykanizsai népbiróság dr. Béres Sándor-tanácsa kedden tárgyalja Császár Sándor valkonyai fegyveres pártszolgálatvezető és társai, Józs György fegyveres pártszolgálatos és községvezetőhelyettes, valamint Benyák György községvezető háborus bünügyét. Mindhárman razziákon, közmunkára való kirendeléseken vettek részt. — Ugyancsak kedden tárgyalja a népbiróság Gaál Sándor keszthelyi lakos népellenes bünügyét. Ennek az ügynek az az érdekessége, hogy Gaált a népbiróság egyszer már jogerősen elitélte, büntetését ki is töltötte. A közelmultban azonban ujabb terhelő adatok jutottak a népügyészség tudomására. Gaál ugyanis 1944 októberében mint nyilas fegyveres pártszolgálatos letartóztatta Gerencsér György baloldali érzelmü munkást, 6.35 milliméter kaliberü automatapisztolyát pedig ez év julius 1-ig nem szolgáltatta be. Ez az ügy ugyan statáriális biróság elé tartozik, de az igazságügyminisztérium ugy döntött, hogy a lőfegyver meg nem engedett tartásának bünügyét is a népbiróság tárgyalja.

Csütörtökön kerül népbiróság elé Csányi József nagykanizsai nyugalmazott rendőrnyomozó, aki felsőbb utasitás nélkül igazoltatta Zsitvai Lászlónét és annak okmányait elvette, igy hatáskörén tulmenő tevékenységet fejtett ki. Utána tárgyalja a népbiróság Kovacsics Rémusz és Németh Rémusz molnári fegyveres pártszolgálatosok bünügyét.

A cseh „demokrácia" már a zsidókat is kitelepiti

A müncheni rádió az UNRRA közlése alapján jelenti, hogy Csehszlovákia mintegy két-harommillió szudétavidéki német zsidó kitelepitését vette tervbe. A kitelepités a rádióbemondó szerint szeptember 1-én kezdődött és az UNRRA megtette az előkészületeket a kitelepülők fogadására. Csehszlovákia azt tervezi, hogy a német zsidóknak megadja az elhurcolt személyeket megillető jogokat és hozzájárult ahhoz, hogy a kitelepülők butoraikat is magukkal vihetik.

A politikai és gazdasági élet kisebb hirei:

— A bankjegyforgalom a stabilizációs terveknek megfelelő mértékben emelkedik. Szeptember hónapban további 240 millió forint kerül forgalomba és ezzel a bankjegyforgalom eléri a 6—700 milliót. A bankjegyszükséglet rendszerint december 31-én a legmagasabb és ezért addig az időpontig az uj pénz mennyiségét el fogja érni az ezermillió forintot.

— Várható időjárás szombaton estig: Déli, délnyugati szél, kétes felhőzet, szinülleg száraz idő, a meleg tovább tart. Budapesten 6.30 órakor szárazföldi meleg a hőmérséklet 20 Celsius.

Demokrácia a gyakorlatban

A szövetkezeti gondolat térfoglalása Nagykanizsa dolgozói között

Az infláció rosszemlékű hónapjaiban jiesztő méretekben láthatta mindenki, akinek bármit vásárolnia kellett, hogy valami baj van azon az uton, ami az életszükségletek kielégítésére szolgáló javak termelésétől a fogyasztásig vezet. Kéz kéz után kapcsolódott be a láncba, amig egy falat élelem, egy sarokfoltnyi talpbőr, egy gramm életmentő orvosság, bármi más eljutott a termelőtől a fogyasztóig. A közbeeső kezek mindegyike munka nélkül keresett minden deka liszten, minden cipőbőr gyufán. Maga a legális kereskedelem is szinte bénultan, kiszolgáltatottan állt ezzel a jelenséggel szemben és vagy kényteken volt maga is feketén biztositani áruszükségletét, vagy nem tudta kiszolgálni vevőkörét. Ez a lelkiismeretlen játék alázta a közellátás rendjét, minden jót juttatott azok asztalára, akik birták pénzzel, de az adópengő-bérekért dolgozó tömeg éhesen, rongyosan maradt.

A demokratikus gazdasági berendezkedés az árunak a termeléstől a fogyasztóig vivő utját akarja megrövidíteni, amikor minden közvetitős kizárásával, a termelés helyéről egyenesen a fogyasztóhoz juttatja az életszükségleti javakat — a szövetkezetek utján. Nincsenek közbeiktatott, munka nélkül zsirosan kereső kezek, azok hasznát pedig (természetesen a legális méretekben) a fogyasztó keresi meg azáltal, hogy olcsóbban jut áruhoz. Más oldalról, amig a lánc-közvetités versenyében a vevő drága pénzért sokszor bővlit vásárol, addig a szövetkezeti áruellátás biztositja a fogyasztónak az áru minőségét, vagyis még azonos ár mellett is a vevő zsebében marad minőség-különbségben jelentkező haszon. A szövetkezetnek ugyanis kereskedelmi szerkezeténél fogva nem a mindenfelett való profit irányitja az üzletritolét, hanem a fogyasztóközösség szolgálata. A szövetkezetek altruista intézményei a demokratikus gazdasági rendnek, hiszen maga a fogyasztó az üzlet tulajdonosa a jegyzett részjegyeken keresztül s ha haszna marad a szövetkezeti üzletnek, az is a fogyasztók közt oszlik meg részjegyeik arányában. A szövetkezet erősitése, anyagi alátámasztása tehát legelsősorban a fogyasztó tömegek érdeke és azok haszna is.

Másik előnye a szövetkezetnek, hogy az árubeszerzés ezer mai akadályát egy demokratikus célkitüzésekkel dolgozó szövetkezet sokkal könnyebben tudja leküzdeni, tehát zökkenőmentesebb rajta keresztül a fogyasztónak áruval való ellátása. A hivatalos közösségi áru-akciók is a szövetkezeteken keresztül bonyolódnak le, biztositva van tehát az egyenként ezektől elzárt fogyasztó-csoportnak a szövetkezeten keresztül való bekapcsolása.

A szövetkezeti összefogás tehát mindenképpen a benne tömörült fogyasztók érdekeit szolgálja eszmei és anyagi vonalon egyránt. Ennek az összefogásnak azonban valóságosnak és anyagi síkon is teljesértékünek kell lenni. Enélkül szövetkezet nem érhet el eredményt, hiszen a szövetkezetnek lényege a kis erők összefogása olyan feladatok lebonyolitására, amiket az egyes erők külön-külön nem oldhatnának meg. Az összefogásnak legelsősorban az üzleti, tehát anyagi megalapozás biztonságát kell kitermelnie magából. Ennek nagyszerű példáját mutatta Nagykanizsán a Szervezett Munkások Szövetkezete, amely szerény keretek közt indult, a legpénztelenebb munkásemberek tömörüléséből, olyan időkben, amikor a ma befizetett alaptőke holnapra egy doboz gyufát sem ért. És ez a szövetkezet mégis — az összefogás kemény elhatározottságának eredményeként és lelkes vezetés alatt — átélte az infláció árvizét. Szinte csodával határos, ahogyan ez az ifju demokratikus kereskedelmi vállalkozás megállta helyét a pengő-áradásban, de az adópengő-alaptőkéből természetesen fillérek lettek s most egészséges fejlődésének további biztositása érdekében rendeznie kell alaptőkéjét. A tőkeemelés stabil forintban stabil alaptőkét biztosit a szövetkezetnek és biztositja a szövetkezeti tagok áruellátását, a szövetkezet közhasznu működését, egyben a demokratikus szellem erősödését városunk gazdasági, kereskedelmi életében.

A szövetkezet az alaptőkeemelés tárgysorozatával vasárnap tartja közgyülését, aminek a szövetkezeti eszmében gyakorlatilag is kidomborodó demokratikus öntudat jegyében elove sikert jósolunk.

—

Várospolitikai elgondolások

A Magyar Kommunista Párt nagykanizsai szervezetének képviselőtestületi frakciója azzal a tervvel foglalkozik, hogy miképpen lehetne Nagykanizsa városának jövedelmét gyarapitani? Mert most, amikor a tisztviselőnek többet kell dolgozni, akkor ezeket a többet dolgozó tisztviselőket jobban is meg kell fizetnünk és nem ugy, mint most, pár forint előleggel dolgoztatni két ember helyett is. Demokrácia van és az megköveteli, hogy mindenki végezze el lelkiismeretesen a rábizott munkát és a városházán is olyan szellem legyen, hogy mindenki szivesen menjen oda, oti mindenkivel emberségesen bánjanak, akkor mindjárt megváltozik ezek ellen a tisztviselők ellen táplált régi ellenszenv. Felvetődött több terv is. Ugyanis a városnak van megfelelő helye sertéshizlaldát felállitani, ahol kettős célt érne el a város: jövedelmet is hozna és a ninestelenek is kapnának zsirt.

Városi kertészetek létesitése. Virág és facsemeték. Virágüzlet.

Városi iskolák megsegitése, ha másképpen nem, társadalmi uton.

Gondoskodás a dolgozók tüzelőfaellátásáról.

A szeszgyár üzembehelyezése vagy bérbeadása.

Más vállalkozások létesitése.

A frakció felkéri városunk polgármesterét, hogy Budapesten járjon el, hogy a város közellátása céljára bizonyos összeget adjon a minisztérium és ezenkivül adjanak a dolgozók számára bizonyos mennyiségü szabad sót és szabad cukrot, éppugy, mint más városoknak adtak. Mert nagyon fontos lenne, hogy a télre való elvetések idején a dolgozók egy kis szabad cukorhoz jussanak.

Epitkezések megindítására megtenni minden lépést, mert ha az épitőmunkások nem tudnak dolgozni, akkor nagyon sok munkanélküli lesz. Az ujjáépitési minisztériumtól bizonyos összeget kérni, hogy Kanizsán is megindulhasson a közmunka.

Háborus gazdagok megadóztatása vagy vagyonuk elkobzása, mert az nem lehet, hogy amig a dolgozók éheztek, addig bizonyos személyek vagyonokat harácsoljanak össze és ezen összeget is ujjáépitésre fordítani. Kormányintézkedést kisürgetni.

A lakáshiányokon sürgősen segiteni, addig is, mig az épitkezés megindul. Mert a mostani állapot tarthatatlan a lakásoknál.

A tanitóképezde felállitásának megsürgetése, mert ezáltal nagyon sok szülőnek nem kell vidékre adni gyermekét, hanem idehaza tanittathatná.

Most itt volt a népjóléti minisztériumból dr. Tariska István miniszteri tanácsos, aki megnézte a laszpaki tüdőszanatóriumot és szükségesnek látta azt sürgősen megnyitni és üzembe helyezni. Kilátásba helyezték kórházunk kibővitését is.

A házhelyhez juttatottaknak sürgősen kölesönnel való megsegitése, hogy ezáltal az épitkezés megindulhasson.

A Viktória téglagyárnak sürgős üzembehelyezése, hogy ezáltal a munkanélküliséget enyhitsük.

Ugyszintén a Tarján (Pálcsics) festőüzemnek szénnel való ellátása, hogy itt is 30—40 munkás dolgozhasson és kenyeret kereshessen.

Aszalók, konzervgyárak létesitése.

A városnak gázzal való ellátása a lehető legsürgősebben, mert ezáltal sok fa szabadulna fel és igy a dolgozók téli tüzelője biztositva lenne.

Mindezek olyan tervek, melyeknek végrehajtásában számitunk testvérpártunk, a szakszervezetek és a Nemzeti Parasztpárt segitségére, hogy e közérdekü ügyek minél előbb megvalósulhassanak.

Ismételten kérjük a város demokratikusan gondolkodó lakóit, hogy hasonló elgondolásaikat velünk a Zala utján közöljék.

Kaufer Sándor

Japánt kötelezik titkos háborus okmányai kiadására

London, szeptember 7

A japán kormányt kötelezték, hogy ki kell szolgáltatni a szövetséges hatóságok számára legtitkosabb okmányaikat, amelyek a Pearl-Harbor-i támadással kapcsolatos tervekre vonatkoznak. Az okmányokat Japán köteles szeptember 9-ike előtt átadni.

Kina a külügyminisztertanács értekezletén

A külügyminiszteri tanács tegnapi értekezletére Kinát is meghivták és részt vett az értekezleten Spaak volt belga miniszterelnök is. A tárgysorozat ismét az Egyesült Nemzetek szeptember 23-iki ülésének megtartása, vagy elnapolása volt. A tegnap esti értekezletet Molotov kérésére hivták össze, megállapodás azonban nem történt.

Trieszt kérdése a bizottság előtt

Párizs, szeptember 7

Az olasz területi és politikai bizottság pénteki ülésén az olasz-jugoszláv határkérdésről folyt a vita. Mc. Nile kijelentette, hogy merényletet követnek el a történelem ellen, ha Trieszt Jugoszláviának adják, mert annak nagy részében olaszok laknak. Európa szempontjából fontosnak tartja, hogy Trieszt szabadkikötő legyen, a hozzátartozó területek önkormányzatával, mert ha mindazokat a területeket, melyeket Jugoszlávia kért, Jugoszláviához csatolnák, nagyon sok olasz kerülne jugoszláv fennhatóság alá. Az ülést döntés nélkül elnapolták.

Befejezték a vizsgálatot a miskolci ügyben

A belügyminisztérium sajtóosztálya közli, hogy a miskolci julius végi eseményekkel kapcsolatban befejezték a vizsgálatokat a budapesti főkapitányságon. A sulyosan sérültek bantalmazóit a rendőrség őrizetbe vette és átadta a budapesti népügyészségnek.

Ujabb hadifogoly-csoport érkezett

Augusztus 30-án és szeptember 3-án Brassón keresztül 3614 hadifogoly érkezett a Szovjetunióból. Az erdélyiek utközben lemaradnak.

Likőr, rum, pálinka, konyak
belsebeli minőségben kapható
a Dunántuli Szeszgyárban
Szabadság-tér (volt Erzsébet-tér)
1151 **12. szám alatt.**

Az osztálysorsjegy főárusitók

ezuton értesitik a nagyközönséget, hogy az osztálysorsjáték az évtizedek óta bevált formájában ismét megindul.

A főárusitók a mai naptól kezdve árusitják.

Az osztálysorsjáték ismét öt osztályból áll.

Az első osztály huzása már 1946. október 4-én kezdődik.

Szerencsés esetben 300.000 forint nyerhető. — Főnyeremények 200.000, 100.000, 50.000, 35.000, 30.000 stb. stb. — A sorsjegyek fele nyer. — Kisorsolásra kerül ötmillió 568.000 forint. Ezzel szemben a sorsjegyárak igen alacsonyak, egész 24·—, fél 12·—, negyed 6·—, nyolcad 3·— forint.

A főelárusitók felhivják régi ügyfeleiket, hogy sorsjegyszámaikat sürgősen rendeljék meg, nehogy régi megszokott számuk más birtokába kerüljön.

1146

A rádió vasárnapi műsora

Budapest I. 6.45 Hirek. 7.05 Reggeli zene. 7.20 Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 8 Hanglemezek. 9 Görög katolikus istentisztelet. 9.30 Unitárius vallásos félóra. 10 Hirek. 10.10 USA lemezek. 11 Párizsi hiradó. 12 Déli harangszó, hirek. 12.20 A Nyugati pu. Ujjelet Balkóre énekel. 13.30 Zenés részletek a Gyertyafény-koringó cimü operettből. 14 Hirek. 14.10 Erkel, Bartók és Kodály müveiből. 16 Hirek. 16.20 Faluradió. 17.15 Az MTK—FTC bajnoki labdarugó mérkőzés második félideje. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 19 Krisztinavárosi bolyongások. 20 Hirek. 21 A rádió hangja. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek, sporthirek. Vöröskereszt közlemények. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Rácz György lemezantiquáriuma.

Budapest II. 19 Mérey Gyula előadása a polgárt urralom kialakulásáról Franciaországban. 19.30 Az angol rádió ajándéklemezeiből. 21 Hirek. 22 Mozart és Dvorák müveiből. Hanglemezek.

A rádió hétfői műsora

Budapest I. 6.30 Faluradió. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Schumann, Liszt és Debussy müveiből. Hanglemezek. 10 Hirek. 10.10 Könnyü dalok. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 Ipiczky L. szalonzenekara játszik. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 17 Pártihiradó. 17.10 Orosz énekkarok hanglemezekről. 17.30 Az ifjuság hangja. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.15 Madarak. Aristophanes vigjátéka. Képzelt közvetités az athéni Dionysos szinházból Kr. e. 414-ből. 20 Hirek, sporthirek. 20.20 Magyar muzsika. 21.20 Svéd lirikusok. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. 22.25 A Hazahozatali Kormánybiztosság közleménye a külföldön lévő magyarokhoz. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 A Magyar Hadifogoly Hiradó közleményei. 23.40 Rádió kereső hirszolgálat.

Budapest II. 20 Magyar táncelemezek. 20.30 Rádió szabadegyetem. 21 Hirek. 22.15 Könnyü zene BBC lemezekről.

— Értesités

A Délzalai Termelő és Értékesitő Szövetkezet értesiti tagjait, hogy az Elita-burgonya 30 forintos, a Gülbaba-burgonya pedig 35 forintos métermázsánkénti árban a jövő hét folyamán a Szövetkezetnél átvehető.

Szerkesztői üzenet

Dr. T. L. Főszerkesztőnk visszaérkezéséig, ami valószinüleg a jövő hét elején lesz, cikkét félretettük.

MAORT

Rovatvezető: **LENK ANDRÁS**

Békezarándoklat

Vihar vonult el Európa felett és a magyar csűrök lángralobbanva égtek hamuvá. A tűz végigharapozott az ország testén s ma lerongyoltan, kifosztottan és elszegényedve állunk az ûszök felett, amely ép állapotban európai szinvonalu kulturánkat jelentette.

A magyar arcát a keserüség, a bánat, a gond barázdája öregili, s ha a tegnap még szilaj hetykeséggel káromolta is a rossz sorsot, ma már földresujtottan hajtja meg fejét és megadóan ismeri el, hogy megérdemeltük a pazarló bő esztendők után a mai kemény, kesrü kenyeret.

A jó sors magabizóvá, hetykévé, gőgössé teszi az embert, s áll ez a tétel minden emberre, de állott elsősorban a magyar emberre.

S a gőgös ember, ha el is jár a templomba, — mert ugy érzi, hogy neki nincs kérnivalója — nem borul le igazán lélekben Isten előtt, hanem csak parádézik az őt megillető »fenntartott helyen«. Ma azonban a »fenntartott helyek« és a templomok is üresen mutatnak rá arra, hogy méltatlanok voltunk a jobbsorsra, mert bár kivül a kapukra nemesi cimereket rajzoltattunk, belül a lelkünkből hiányzott minden abból, ami nemességünkre vallott volna. Szivtelenséggel, álhumanizmussal, rosszakarattal vádolták a magyarokat az igazmondók, de mi nem hittünk nekik és nem szálltunk magunkba.

A népek nagy próbatételén sem álltuk meg jól a helyünket, mert agőgös Mammon, a Herrenvolk mellett az első szolga tisztére vágytunk s nemcsak európai mivoltunkat tagadtuk meg, amikor kábultan estünk térdre a germán nagyság előtt, hanem keresztény voltunkat is megtagadtuk, mert tudtuk jól, hogy Hitler pogány eszméket hirdetve, elnyomja a kereszténységet, üldözve annak minden komoly megnyilatkozását.

Utolsó ideje annak, hogy térdreessünk a templomok lépcsőin és mellünket verve — nem törődve a körülöttünk zajló világ tekintetével — kimondjuk a mea culpát.

Béke-zarándoklat. Milyen nagyon ráfér minden magyarra. Mennyi, mennyi kérnivalónk van Istentől. S mennyi megbánnivalónk van, mielőtt kérni merünk. Homokkomáromi öreg temploma sok magyar generációt látott közeledni kapui felé, de ezek közül egyiknek sem voltak oly mély sebei, mint nekünk.

Hajtsuk meg tehát fejünket Isten elő . s térdeljünk le mi is a többi magyar közé, hogy kérjük a bünbocsánat után a megérdemelt szenvedések alóli feloldozását hazánknak.

A MAORT „Olaj-örs" első szereplése

lesz a szeptember 8-iki kerettyei cserkésznap megrendezése. Az Olaj-örs, mely az öregcserkészek vezetése alatt nyer kiképzést, a következő müsort adja elő:

1. Bevezető: A demokratikus cserkész. 2. Cserkész-induló. 3. Mandolin zenekar (Traumbilder, népdalok). 4. Torreador 1 felv. vigjáték. 5. Magyar nóták. Szünet. 6. Házasság vigjáték. 7. János bogárka énekszólo, mandolinzenekar kisérettel. 8. Tréfás akrobaták. 9. Magyar tánc. 10. Tangóharmonika-szóló. 11. Bohócjelenet.

A gazdag müsor igéretes. Az öregcserkész-csapat már a multban is sok sikert aratott s igy a vezetése alatt álló Olaj-örs vezetőinek tapasztalatára támaszkodva jó szórakozást fog nyujtani a kerettyei Maortosoknak. Bizonyára Kerettye is meg fogja kedvelni munkáscserkészeinket.

Bélyeggyüjtés

Felkérem az egyesület tagjait, hogy az Országos Parasztnapokra kiadott emléksorozatra 5.70 forintot hozzám befizetni szíveskedjenek legkésőbb kedden (IX. 10.) déli 12 óráig, hogy a postától kiválthassam a részükre járó sorozatot. *Csoport titkár.*

Kézilabda-csapatot alakit a nagykanizsai MAORT MSE

A kézilabda, mint sportág, nálunk még nem olyan elterjedt, mint ahogy megérdemelné, holott egyike azoknak a sportágaknak, mely teljes egészében megmozgatja az elernyedt izmokat s melyet változatossága miatt elunni nem lehet.

A gépmübely melletti sportpályán folyó hó 10-én, kedden délután 5 órakor lehet jelentkezni a szakosztályba való felvételre. A vezetőség kéri az érdeklődőket, hogy jelenjenek meg ezen az alakuló összejövetelen, ahol részletes tájékozást kaphatnak a továbbiakra nézve.

Tapolcára utazik a MAORT II.

Vasárnap 12.30-kor indul a csapat a balatonbajnoki döntő második mérkőzésére Tapolcára. A tapolcai csapat ugy bucsuzott el, hogy 8-án Tapolcán visszavágnak a 6:0-ás vereségért, amit annak tudnak be, hogy legjobb játékosukat mindjárt a mérkőzés elején kiállitották. A MAORT II. viszont be akarja bizonyitani, hogy a Kanizsán elért győzelmét Tapolcán a teljes komplett vasutas csapat ellen, annak otthonában is megszerzi és hogy jogos aspiránsa a balatonbajnoki kupának. Ha a MAORT II. ugyanolyan lelkes és jó futballt fog játszani, mint 1-én Kanizsán, akkor a 2 pont sorsa nem vitás. Ehhez bozzájárul még Rothnak, az ujpesti MTE volt balösszekötőjének szereplése is, aki a tapolcai mérkőzésen kezdi meg labdarugását a MAORT színeiért.

G. J.

Sportrovat

A vasárnap sportja

Vasárnap délután a Vasutas pályán a Siófoki SE játszik barátságos mérkőzést az NVTE csapatával. A siófoki csapat a nyugati csoporthoz tartozik és igy láthatjuk két egyenlő erejü csapat küzdelmét. A siófoki csapatnak több játékosa fogságban volt és most azok mind hazajöttek és igy teljes komplett csapatával áll ki. Siófok csapatában játszani fog Varga többszörös válogatott, Bujtor, Zsédely és több neves játékos, igy előreláthatólag szép és élvezetes küzdelemnek lehetünk szemtanui. Egyébként a mérkőzések kezdete: háromnegyed 4-kor Sáska—NVTE II., fél 6-kor Siófoki SE—NVTE I.

Megjött a labdarugó-csapatok osztályba sorolása

Eldőlt az őszi bajnokság beosztása kerületünkben. Most érkezett meg Pécsről az MLSZ átirata, melyben közli a végleges beosztást. Ezek szerint városunk négy csapata a következő beosztást kapta: NVTE I., MAORT I. a kerületi első osztályban, mig az NTE I., Sáska-Barátság, MAORT II. a második osztályban fognak játszani.

A bajnokság folyó hó 15-én indul. A sorsolás a jövő hét elején már ki lesz kézbesitve. Csapataink erősen készülnek a rajtra és ismét hangosak lesznek a pályák, ahol hajrákkal fogják biztatni kedvenc csapatukat az áldozatkész szurkolók.

Utólag arról értesülünk, hogy az NVTE vezetősége még az elnöki tanácshoz megfellebbezte egyesületének beosztását.

Városközi ökölvivó-verseny KVTE—NVTE csapatai között

Kiesi lesz a terem a vasárnap 17 órakor a Kommunista Párt helyiségében megrendezésre kerülő versony közönségének. A nagy érdeklődés indokolt, mert Kaposvár lett az álandó riválisunk (előbb Szombathely volt). Nagy csata lesz. Mind a két egyesület teljes csapattal és a legjobb versenyzőivel lép a szoritóba. Ez lesz az utolsó meghivásos mérkőzés a III. ker. bajnokság megkezdése előtt s egyuttal az erőviszonyok főpróbája. A rendezőség ezuton kéri a közönséget, hogy jegyeiket korábban váltsák meg. A pénztár már reggel 9 órakor nyitva lesz.

HIREK

— Felhivás.

A rendőrség gazdasági osztálya felhivja a vásárlóközönséget arra, hogy a piacon tartózkodjék attól, hogy az egyes árucikkekért a megengedettnél többet igérjenek. Ugyanis sok esetben előfordult, hogy egyesek minden ok nélkül a piacra hozott terményekért többet igértek a hivatalos árnál. Ezek ellen a rendőrség megindította az eljárást és szigoru büntetésben lesz részük. A vásárlóközönség kisérje figyelemmel vásárlásainál a piacon kifüggesztett irányárakat és mindig ahhoz igazodjon. Ha a termelők és a viszonteladók ennél az árnál többet kérnek, ugy azt haladéktalanul jelentsék a legközelebbi rendőrőrszemnek, hogy az árdrágitásnak elejét lehessen venni. Reméljük, hogy a közönség átérzi a felhivás jelentőségét és eleget tesz a rendőrség kérésének. *A gazdasági osztály vezetője.*

— A rendőrség rövid hirei

Kele István nagykanizsai lakos kedden kerékpárjával elütötte Hortváth Erzsébetet, akinek állapota sulyos. — Bali János MAORT gépkocsivezető szerdán elgázolta autójával Faragó Anna 6 éves nagykanizsai kislányt. A gyermek állapota sulyos. — A nagykanizsai rendőrség gazdasági osztálya ma hajnalban razziát tartott a vasutállomáson az induló vonatok utazóközönsége között. Az ellenőrzés során nagymennyiségü dohányt és pálinkát foglaltak le. Előállitás nem történt.

— Értesités

Értesitem a t. közönséget, hogy lakásom ismét a városi gyepmesteri telepen van. Telefon hiányában értesitést kérem leadni Petőfi-ut 12. sz. alá. Vidékiek levelezőlapot ugyanoda cimezzék. *Komáromy Zsigmond v. gyepmester.*

— Kérelem

Egy hatgyermekes szegény hadirokkant családapa, aki munkaképtelen, ma reggel a Magyar-utcai Dedovátz-féle üzlettől a Bazár-udvarig terjedő uton elvesztette teljes készpénzét 60 forintot. Mivel ez az összeg neki és családjának egész havi megélhetését volna hivatva fedezni és nélküle a család a legkétségbeejtőbb nyomornak néz elébe, esedezve kéri a megtalálót, juttassa el szerkesztőségünkbe.

— Szabad a sertéstartás

Többek megkeresésére a következőket közöljük: Városunkban minden háztartásnak a sertéstartás engedélyezve van. — Amennyiben bárki azt megakarná akadályozni, a polgármesterhez kell fordulni, aki az engedélyt megfelelő felvilágositással együtt irásban is kiadja. *A Szociáldemokrata Párt titkársága.*

— Szüreti-mulatság

A nagykanizsai élelmezési munkások szakszervezete folyó hó 8-án délután 4 órai kezdettel a sörgyár helyiségében nagy szüreti mulatságot rendez, melyre mindenkit szeretettel meghiv a *Vezetőség.* Tánc, büfé, sör.

Hirdetmények.

A közlekedésügyi miniszter ur rendelete alapjan a lisztarakat a következőben állapitom meg. Finomliszt kg.-ja 1.46 Prt kenyerliszt kg.-ja 88 fillér. 1143

A város tulajdonában levő 1 drb. melegvérü, hét éves mén, 1 drb. egy éves méncsikót, 1 drb. egy éves kancacsikót és 1 drb. 4 hónapos mén csikót folyo hó 10-én délelőtt 9 órakor az országos állatvásáron tartandó nyilvános árverésen eladom azzal, hogy az állatokért szavatossági kötelezettséget a varos nem vállal. 1145

Közhirré teszem, hogy Marcali községben f. évi szeptember hó 6-tol kezdődően minden pénteken sertésvásár lesz. 1148

Mindazon az 1924 évben született ifjak, akik az 1946 évi február hó 5-és 6-án megtartott sorozáson nem jelentek meg, tekintet nélkül arra, hogy katonai szolgálatot teljesitettek, vagy sem, pótsorozás végett 1946. évi szeptember ho 12-én reggel 7 órára a nagykanizsai Katolikus Legényegylet (Ady E. u. 8.) helyiségben jelenjenek meg. 1168

Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Tankönyvek előjegyzését az összes helybeli iskolák részére **vállalom.** Schleis, Ady E. u. 8. 1140

10 drb angoranyul 11 fiókos **kotrecot** és ugyanott egy jókarban levő **férfikerékpár** eladó. Magyar-u. 25. 1132

Orvosi rendelőnek sürgősen **keresek** főutvonalon **2—3 butorozott szobát.** Cim a kiadóban 1139

Egy családi ház sürgősen eladó. — Kinizsy utca 30 1115

Tüzifa fürészelést géppel vállalunk. — Palkó, Csengery ut 16. 1128

Csinosan butorozott tágas szoba kiadó. Cim a kiadóban. 1131

Házvezetőnő, komoly, perfekt, intelligens idősebb ur háztartását elvállalná. „Feltétlen megbizható". Cim a kiadóhivatalban. 1130

Eladó férfi kerékpár, 44-es csizmák és **nadrág** Árpád-utca 12. 1142

Hordók uj és használtak **eladása, bérbeadása Kokas István** cégnél, **Szombathely,** Thököly-u. 22. — Must, bor, dió, **gesztenye,** teligyümölcsök **vételét vállalja.**

Üzlethelyiség városunk legforgalmasabb helyén áru és berendezés-ei betegség miatt **azonnal átadó.** Érdeklődni Molnár, Szabadság-tér 17. Providentia Biztositó irodában. 1124

Diákokat felvesznek. Rozgonyi-u. 19. d

Kisebb **diáklányt** vállalok teljes ellátásra. Matolitsné, Kölcsey-u. 17. d

Butorozott szoba azonnal kiadó, város közepén, fürdőszobával. Cim a kiadóban. d

Boros hordók eladók. Petőfi ut 39. 1150

Eladó 1 pár prima lószerszám, 20 négyzetméteres ponyva, 1 drb. sertés és 3 drb anya, 2 apa belganyul. Szabó. Sugár u. 29. 1149

Kéz alatt megvételre keresünk jó állapotban lévő rádiót. ZALA szerkesztősége.

Használt tégla, zsindely, vasgerenda eladó. Károly laktanya. 1153

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31.

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa"

Szerkesztésért és kiadásért felel **Bencze Jenő**

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdáért felel: Zalay Károly.

51. évfolyam. 204. szám. Nagykanizsa, 1946. szeptember 10. kedd Ára 40 fillér.

ZALA

A biztonsági tanács legközelebbi ülésén Ausztrália felkéri a tanácsot, indítson az egész Balkánra kiterjedő vizsgálatot az ott uralkodó katonai és politikai helyzet tanulmányozására.

Elhalasztották az Egyesült Nemzetek közgyülését

A külügyminiszterek tanácsa vasárnap estétől 4 óra hosszat tartott tanácskozás után ma hajnalban azt a döntést hozta, hogy az Egyesült Nemzetek közgyülését egy hónappal elhalasztják, vagyis szeptember 23-a helyett október 23-án tartják meg. A külügyminiszterek megegyeztek abban, hogy a gyülés elhalasztása esetén is New-Yorkban novemberben találkozni fognak, hogy az Egyesült Nemzeteknek bemutassák azt az 5 békeszerződést, amelyről most tárgyalnak. Ezután megkezdik a Németországgal kötendő békeszerződés megtárgyalását. Nem döntöttek abban, hogy Németország ügyének tárgyalásakor az osztrák problémát is fontolóra vezzik-e. A külügyminiszterek értekezletének befejezése után Spaak volt belga miniszterelnök az Egyesült Nemzetek Szervezetének elnöke közölte a tanács határozatát Trygve Lievel az Egyesült Nemzetek főtitkárával és felkérte, hogy kérjék ki a tagállamok véleményét a nagygyülés elhalasztására vonatkozólag. A nagygyülés elhalasztásának gondolata azért merült fel, mert a tagállamok közül nem tudnák ugyanazon időben ellátni a békekonferencián, valamint New-Yorkban az Egyesült Nemzetek közgyülésén való részvétellel járó feladatokat.

A külügyminiszteri tanács ülésén Oroszország, Franciaország, Kina és Belgium hozzájárult a közgyülés elhalasztásához. Byrnes kijelentette, hogy Amerika nem ellenzi az elhalasztást, bár semmi okot sem lát abban, hogy a közgyülést szeptember 23-ról október 23-ra tüzzék. Anglia képviseletében Alexander brit kiküldött hozzájárult a közgyülés elhalasztásához, de határozott választ nem adott, mivel még nem beszélt Bevinnel, aki jelenleg Londonban tartózkodik a Palesztina ügyében tartandó tárgyalások miatt. Kijelentette, hogy Bevin hangsulyozta, hogy hozzájárul a közgyülés elhalasztásához, ha ez nem jelenti a németországi békeszerződés tárgyalásának további elhalasztását. Byrnes igyekezett azon, hogy a német kérdést napirendre tüzzék, de Molotov ehhez nem járult hozzá és ebben a kérdésben nem hoztak határozatot.

Olaszország ügye a békeértekezlet előtt

Párizs, szeptember 9

A párizsi békeértekezleten az olasz politikai és területi bizottság ülésén ismét Trieszt kérdését tárgyalták. Az erre vonatkozó tárgyalások ezen a héten is folytatódnak. Ukrajna támogatta Jugoszláviának Goriziára vonatkozó igényét, hogy ezt a tartományt csatolják Jugoszláviához. A jugoszláv megbizott kijelentette, hogy csak Trieszt és közvetlen környéke önkormányzatát ismerheti el. Ha a jugoszláv álláspontnak ellenkezőleg döntene a bizottság, Jugoszlávia nem köt békét Olaszországgal. Brazilia javasolta, hogy az olasz-jugoszláv határkérdés vitáját napolják el. A bizottság ezt a javaslatot elvetette és a vitát ezen a héten tovább folytatják. De Gaspierri olasz miniszterelnök kijelentése szerint az olasz békeértekezlet miatt a kétségbeesés és elkeseredés hulláma Olaszországban egyre jobban terjed. Angol hivatalos részről kijelentették, hogy Anglia nem tart igényt az Olaszországgal szemben megállapitott jóvátétel megfizetésére.

A magyar—csehszlovák kérdés

Párizs, szeptember 9

Az öt csatlósállammal kötendő béke szerződés vitájában az a vélemény alakult ki, hogy a bizottság legtöbb tagja nem ellenzi azt a követelést, hogy a magyar bizottság körülbelül 5—6 ülésen befejezze Magyarország érdekeiről szóló csehszlovák-magyar vitás kérdések tárgyalását.

A bolgár népszavazás

Szófia, szeptember 9

A tegnapi népszavazás a bulgáriai államforma kérdéséről valóságos nemzeti ünnep jegyében folyt le. A népszavazás eredményéről eddig beérkezett jelentések tulnyomóan a köztársaság mellett szólnak.

Amerikai tengerész-sztrájk

Newyork, szeptember 9

Az amerikai kereskedelmi tengerészeti sztrájk miatt több mint 3000 hajó vesztegel a kikötőben. A tengerészek kijelentették, hogy amennyiben a kormány ezen igazságtalan bérleszállitás miatt történt sztrájkot katonai tengerészekkel próbálja helyettesiteni, általános sztrájkot rendeznek.

Elégedetlenek a lengyelek

Varsó, szeptember 9

Varsóban a lengyel lakosság tömeggyülésen tüntetett Byrnes stuttgarti beszédében tett kijelentése ellen, hogy a német—lengyel határt ideiglenesnek tartja. A lengyelek szerint Byrnes beszédében az Egyesült Államoknak a lengyel nép iránti nagy ellenszenve mutatkozik meg és a beszéd a világbékét veszélyezteti.

Ostromállapot Görögországban

Newyork, szeptember 9

A görög kormány az egész ország területére elrendelte az ostromállapotot. A hirek szerint a görög kérdésben keletkezett nemzetközi feszültség miatt, de legfőképpen a népszavazás által teremtett helyzet miatt a belső ellenzék is állandóan növekszik.

Lengyelország kitelepiti a németeket

Varsó, szeptember 9

November 30-án megkezdődik 1 millió 250.000 német kitelepitése a Lengyelország által elfoglalt német területekről.

Budapestről jelentik:

A B-listák felülvizsgálása

A legutóbbi minisztertanács Nagy Ferenc miniszterelnök előterjesztésére foglalkozott a B-lista bizottságok határozatainak felülvizsgálatával. A miniszteri tanács felhatalmazást adott a miniszterelnöknek, hogy megsemmisithesse a jogszabályellenes, vagy antiszociális határozatokat.

A minisztertanács határozata tájékoztatást nyujt abban a tekintetben, hogy milyen szempontok alapján történik meg a döntés a B-lista határozatok revideálásánál. Igy a legrövidebb időn belül felülvizsgáljak az elbocsátott hadifoglyok ügyét és amennyiben megállapitják, hogy a bizottságok nem jártak el kellő körültekintéssel a hadifoglyok ügyében és nem megnyugtató bizonyitékok alapján döntöttek, az elbocsátó határozatokat meg fogják semmisiteni. Hasonlóképpen azokat a határozatokat is, amelyek a hadifoglyok feleségének elbocsátását mondták ki. Csak akkor lehet szó a határozat megsemmisitéséről, ha az illető hivatali működésével vagy magatartásával nem szolgálja az ország demokratikus szellemü ujjáalakitását.

Átadták a forgalomnak a balatonszentgyörgy—türjei vasutvonalat

Az 50 kilométeres balatonszentgyörgy—türjei vasutvonalat annakidején a fasiszták szétrombolták. A rombolás kilenc hidat és vasuti átereszt tett tönkre. Több mint egyesztendei munka után a vasutigazgatóság a szétrombolt hidakat és átereszeket ujjáépitette és a vasutvonalat a forgalomra alkalmassá tette. Az ujonan helyreállitott vasutvonalat ünnepélyesen átadták a forgalomnak. A vasut helyreállitása folytán az eddigi elszakitott községek mezőgazdasági termények zavartalanul juthatnak el rendeltetési helyükre.

Megdrágul a pénzbüntetés

Az igazságügyminiszter a büncselekményekért kivethető pénzbirságokat a régi pengőérték háromszorosában szabta meg. Eszerint hamis tanuzásért 600, sikkasztásért 600, csalás büntettéért 12.000 és idegen vagyon megrongálásáért 30 forint pénzbüntetést szabhat ki a biróság.

Hazatérő hadifoglyok

Debrecenbe vasárnap délután Románia felől ujabb hadifogoly szállitmány érkezett, amely mintegy 3000 hadifoglyot hozott haza, köztük 300 tiszt van. Utközben Farkas Mihály zalaegerszegi illetőségü katona, tifuszgyanus megbetegedés közben meghalt. A hazatért hadifoglyok elmondották, hogy a foksani táborban mintegy 15.000 német, olasz és magyar hadifogoly várja hazatérését.

Szépen halad a gabonabeszolgáltatás

A szeptember havi beszolgáltatás üteme változatlanul kedvező, ugy, hogy szeptember hónapban hetenként 3000 vagon terménybeszolgáltatásra várnak és a közellátási minisztériumtól 4000 közvetitő kapott engedélyt a termények átvételére.

Az Országos Parasztszövetség budapesti nagygyülése

Az Országos Parasztszövetség által rendezett parasztnapok 3 napos ünnepségének központja az a nagygyülés volt, amelyet az ország minden részéből Budapestre sereglett magyar parasztság a Hősök-terén tartott. A hatalmas tér teljesen megtelt az ország különböző vidékeiről összegyült parasztsággal. A gyülésen megjelent Tildy Zoltán köztársasági elnök, Nagy Ferenc miniszterelnök a kormány tagjaival, a budapesti diplomáciai kar, a pártok képviselői, stb. Kiss Sándornak, a Magyar Parasztszövetség elnökének megnyitója után Kővágó József polgármester Budapest közönsége nevében üdvözölte a magyar parasztságot, majd Darvas Lajos, a mindszenti parasztszövetség elnöke mondott köszönetet a főváros népének. Utána Nagy Ferenc miniszterelnök beszélt.

— Az elnyomott parasztságnak 1000 év óta most van oka először ünnepelni. Ezer év óta először az elnyomott magyar parasztság urrá lett az ország sorsában és számarányánál fogva annak legfőbb irányitója. Ebben sulyos kötelezettségek is hárulnak a magyar parasztságra. Elsősorban a felelősség vállalásának kötelezettsége. A parasztságnak tudomásul kell venni a kor nagyszerü politikai eredményét, a demokráciát.

— Kötelességének teljesitése mellett a paraszti öntudat kifejlesztése fontos feladat. Az ország terheinek igazságos vállalása mellett rendkivül nagyjelentőségü kötelezettsége a többi dolgozóval való összefogás. A magyar parasztságnak nem szabad senki uszitására harcot vállalni a másik nagy dolgozó réteg, a munkásság ellen mindaddig, amig a munkásság becsületes magyar célokért és tisztultabb magyar világ elérésében dolgozik. Törekedni kell, hogy az élet minden területén maga kormányozza önmagát. Hibák mindig lesznek de ezeket megkell szüntetni. Amilyen mértékben csökken a régi világ büneinek visszatérése, olyan mértékben nyujt a demokrácia lehetőséget az egész nemzet megbékésére. A szellemi felemelkedés eszközeit meg kell adni a magyar parasztság részére és az ország szociális eredményeiben részesednie kell. A magyar munkássággal testvéri közösségben akar együttélni. Ha ezen kötelezettségét teljesiti, elkövetkezik a gazdag magyar paraszt életformája. A béke kérdéséről szólva kijelentette, hogy Párizsban beszélt mindazokkal, akiktől remélhette, hogy a magyar problémát a közös döntés előtt az utolsó órában még elősegithetik. Párizsban nem gyülölnek bennünket, de közös megitélés szerint nincs miért jutalmazni ben-

nünket. A magunk erejére maradtunk és arra vagyunk utalva. A magyar parasztságnak igen keményen és elszántan kell tudomásul venni ezt és ökölbeszoritott kézzel elindulni a uj élet útján. Ha minden oldalon meglesz a megértés, elviselhetőbbek lesznek részünkre a terhek és a magyar boldogulás nem fog soká késni.

Nagy Ferenc miniszterelnök után Tildy Zoltán köztársasági elnök szólalt fel, hangsulyozta a jövendő Magyarországnak a szabad magyarok szabad hazájáért folytatandó együttes harc szükségességét.

Ezután felolvasták az ipari munkássághoz és az értelmiséghez az együttműködés érdekében intézett kiáltványt. Majd a magyar parasztság határozati javaslatot fogadott el, amelyben állást foglal a demokrácia mellett és három nemzetalkotó réteget ismer el; a parasztságot, az ipari munkásságot és a dolgozó értelmiséget. Kivánja, hogy mindhárom réteg szabadon szervezhesse meg érdekeinek védelmét, kivánja a mezőgazdasági érdekképviseletről szóló törvényjavaslat mielőbbi megalkotását, a forint-árrendszer mielőbbi megvizsgálását. Vállalja a dolgozó nép ellátásának terheit, de követeli a beszolgáltatás méltányos megállapitását. Sürgeti az önkormányzati választások mielőbbi megtartását, kivánja a közigazgatás valóban demokratikus álszervezését és az uj iskolai rendszer felépitését. A határozati javaslatot egyhangulag elfogadták és ezzel a gyülés véget ért.

A Gazdasági Főtanács hirei

A Gazdasági Főtanács legutóbbi ülésén 6 és fél millió forint hitelt szavazott meg az aszálykárosult gazdáknak vetőmaggal történő ellátásra. E célból az aszálykárosult gazdák közöl vetőmagot osztanak szét. A földbirtokreformmal kapcsolatban az uj gazdák részére a mezőgazdasági munkák elvégzésére további 1,300.000 forint kölcsönt szavazott meg. Gondoskodik arról, hogy Csehszlovákiából 250 vagon cukor behozatalát minél gyorsabban biztositsa. Intézkedések történtek a munkanélküliség leküzdésére. E célból 3,000,000 forint kölcsönt szavazott meg egy magánosok által létrehozandó érdekeltség számára, amely 25 millió forint alaptőke összehozásával biztositaná 250.000 munkás foglalkoztatását főleg az épitőiparban. Szó van arról is, hogy külföldön vállalt bérmunkák végzésére államilag szervezett munkáscsoportokat külföldön dolgoztatnának, ellátásukat közösen szerveznék meg, a munkabér többi része a jóvátételi kötelezettségből belföldön kerülne kifizetésre. Ebben az ügyben már tárgyalások folynak a külföldi tényezőkkel. Elrendelte, hogy a jóvátételre beszolgáltatott szarvasmarhák árát 50.000 forint kereten belül buzakötvény helyett készpénzben fizessék ki.

Nagy Ferenc miniszterelnök nyilatkozata a béketárgyalásokról

A párizsi béketárgyalásokról és békekilátásról nyilatkozott Nagy Ferenc miniszterelnök párizsi utjáról való hazatérése után, a Független Kisgazdapárt nagyválasztmányának szombati nagygyülésén. A miniszterelnök hangsulyozta, hogy a magyar nép szerencsétlenségét azok a vezetői okozták, akik a nép akaratával ellentétesen folytatták a magyar külpolitika ügyeinek intézését és belevitték a magyar népet a második világháborúba. Ennek sulyos jelentőségét most kellett nagyon szörnyü módon tapasztalnom Párizsban. Most látom csak igazán, milyen sulyos szerencsétlenségbe taszitották a magyar népet azok, akik azzal kötötték erkölcstelen közösségbe a magyar nép sorsát, akit minden nép között a legjobban tud gyülölni: a némettel. Ma Párizsban az az állapot, ha a magyar népet nem gyülölik, ez csak a kormány Moszkvában és nyugaton tett utjának tulajdonitható. A magyar békeküldöttség azok között a nehézségek között, amellyel ott dolgozhatnak, jól végzi munkáját. Párizsban a magyarokkal senki sem tárgyal éppugy, ahogy nem tárgyalhatnak a többi legyőzött államokkal sem. A Luxemburg-palotába nem teheti be lábát egyetlen magyar delegátus sem, hacsak engedélyt nem kap arra. Nagy kérdéseink várnak megoldásra Párizsban. A magyar határ rendezése, Csehszlovákiának az a javaslata, hogy 200.000 magyart áttesz a határon, továbbá az a csehszlovák kivánság, hogy a Duna jobbpartján a pozsonyi csehszlovák hidfő kiszélesitésére 5 magyar községet csatoljanak Csehszlovákiához, valamint a béketervezetnek Magyarországgal szemben alkalmazandó gazdasági pontjai. A magyar-román békeszerződés tárgyalásánál tapasztaltam, mekkora szerencsétlenséget jelent az, hogy az 1944 október 15-iki fegyverszünet nem sikerült és milyen könnyebbséget jelent Romániának az a tény, amelyre hivatkozhat, hogy még Ausztria területén is harcoltak Szálasi csapatai ellen. A magyar küldöttségnek a 22.000 négyzetkilométer visszacsatolására vonatkozó igényét azért kellett 4000 négyzetkilométerre mérsékelni, mert ez volt az utolsó emberi lehetőség, hogy egyáltalában valamely határkiigazitás történjen, mert arról győződtünk meg, hogy a kisebbség védelmét egyetlen országban sem szorgalmazzák és a békekonferencia törekvése inkább a kisebbségek megszüntetése, mint azok védelme. Ekkor láttuk, hogy olyan követelést nem tarthatunk fenn, amely 800.000 román által lakott kisebbségi területet kér Magyarország számára. Ezért kellett leszállitani igényünket, ha azt akartuk, hogy a kérdés szóbakerüljön. A nagyhatalmak közül senki sem vállalkozott a módositó inditvány támogatására, a kicsiny nemzetek pedig nem volt erejük, hogy ezt a kérdést képviseljék a nagy nemzetek véleményével szemben. Csehszlovák vonatkozásban lehetségesnek látszik, hogy a területi és politikai bizottság nem szavazza meg a 200.000 csehszlovákiai magyar kitelepitést. Lehet, hogy a nagyhatalmak a két ország közötti közvetlen tárgyalásra utalják az ügy elintézését. Bizonytalan még a Pozsonynál igényelt hidfő kérdése is. Számithatunk arra, hogy a jóvátételi terhek megállapitásánál messzemenően figyelemmel lesznek Magyarország teherbiró képességére, mert a konferencia résztvevői, Csehszlovákiát és Lengyelországot kivéve, azon az állásponton vannak, hogy ezt az országot gazdaságilag tönkretenni nem lehet és módot kell adni arra, hogy mielőbb rendbejöjjön. A magyar közvélemény számos esetben megnyilatkozó véleményét a békeértekezlettel szemben nem tudom osztani. Nagyon nehéz és késedelmes döntésekre kell felkészülni. A békeszerződés megkötése után nekünk még inkább magyaroknak kell lennünk. Az elkövetkező idő uj korszakot jelent a magyar nép történetében, hogy a háboru terhétől megszabadulva, gazdasági függetlenségét visszanyerje, amely a politikai függetlenséget is biztositja számunkra.

Mezitlábasok

Tegnap vidéken jártam. Amikor az egyik községben megállok, maszatos, mezitlábas gyermekhad veszi körül kocsimat. Elbeszélgetek velük. Érdeklődöm: hogy hivnak, hány éves vagy, mik a szüleid, hova jársz iskolába? Először feszélyezve, később már röpködnek felém a válaszok és kérdések. Nemsokára a szülők is körém sereglenek és megindul a panaszok áradata. Válaszolgatok, sikerül megnagyaráznom az igazságot, — elhiszik, megnyugszanak. Tovább megyek, a jelenet általában megismétlődik. Pártom vidéki vezetői is egyforma kérdéssel fordulnak hozzám. Ezt a panaszt magammal hoztam és mindjárt másnap orvoslásához kezdek. Remélem sikerül megoldanom.

Amint azt jól tudjuk, Szombathelyről Nagykanizsára késő este fut be a vonat. Több vonat nincs is egész nap. Igy, aki például Kilimánból akarja hivatalos dolgát a járása székhelyén elintézni, annak ez háromnapos kirándulásába kerül. Most nem is akarok arról beszélni, hogy milyen veszteséget jelent városunk közellátásának ennek a vidéknek teljes kiesése és hogy milyen kára van a vonal mellett fekvő községeknek abból, hogy portékájukat nem tudják — megfelelő vonat hiányában — piacra hozni. Ez eddig két baj. És most nézzük a harmadikat, amit talán elsőnek kellett volna megemlitenem, annak a sok mezitlábas, porban nőtt gyermeknek, ráncosarcu és kérgestenyerü parasztnak igazi panaszát.

Itt van a szeptember, megnyilnak az iskolák: tanulni szeretne a falu, ki szeretne nőni a porból. Esze, tehetsége meg is van rá, de nem tud középiskolába kerülni, mert nincs vonat, amin bejárna az iskolába és ahhoz, hogy bentlakó legyen, nincs elég pénze a kisparasztnak, a községi tisztviselőnek, tanitónak, kisiparosnak. Segiteni kell. Kell, mert kötelességünk kell, mert lehet segiteni. Nem a menetrend megváltozását kérjük, hanem ugy, mint a multban, egy motoros iskolavonat beiktatását Zalaszentiványról. — Naponta csak egyszer közlekedjék. Egyszer hozza, egyszer vigye a tanulniakarókat.

Remélem, ezeket a sorokat nemcsak átolvassuk, hanem az illetékesek füléhez is kerül és a falu jogos panaszát orvosolni fogják.

Szabó Berény
a Szoc. dem. párt járási titkára.

Megyei hirek

A vármegye területére egyre több és több hadifogoly érkezik meg Oroszországból, akiknek szétosztása a zalaegerszegi vasutállomáson történik, innen irányitják őket lakóhelyükre. A Nagykanizsán lakó hadifoglyok közvetlen Nagykanizsára érkeznek, tekintve, hogy Nagykanizsa fontos vasuti csomópont. A rászoruló hadifoglyok 100 forintig terjedő egyszeri segélyben részesülnek.

*

Hévizen ma kezdődik a 3 napos országos vendéglátóipari kongresszus, amelyen résztvesznek a főispán és az alispán is.

***

Zala vármegye alispánja a belügyminisztériumba küldött jelentésében a gazdasági helyzettel kapcsolatban a következőket jelentette: Az elmult időszakban a vármegyében jelentős mennyiségü csapadék volt, mely különösen a kapásnövények fejlődését kedvezően befolyásolta. A gabonafélék aratása és cséplése befejezést nyert. A cséplési adatok alapján az általános terméseredmények a következők: őszi buzából 5 mázsa, rozsból 5.8 mázsa, őszi árpából, tavaszi árpából és zabból 4 mázsa termett holdanként. Várható terméseredmények: tengeriből 10 mázsa szemesen, burgonyából 35 mázsa, takarmányrépából 60 mázsa, cukorrépából 40 mázsa holdanként. Az őszi vetemények alá a talajkészitő munkálatok folyamatban vannak. A biborhere vetése szintén folyamatban van. A rozs vetése helyenként már megindult. Az állattenyésztés helyzete a takarmányozási lehetőségek kedvezőtlen alakulása folytan változatlanul rossz. A második terményként elvetett takarmánynövények fejlődése kedvezőtlen. A téli takarmányozás lehetősége teljesen kilátástalannak látszik, mert a kevesebb állattal rendelkező vármegyékből vásárolni szándékolt takarmány ideszállitása a magas szállitási költségek miatt kétséges.

*

A zalaegerszegi rendőrség vidéken folyamatos fegyverraziákat tart, melynek során letartóztatták Edve István, Horváth Bezső és Horváth István nemesapáti lakosokat.

*

Gulácsi József, aki a Hunyadi SS páncélosoknál tiszt volt, az elmult hélen hazaérkezett Németországból Zalavárra, ahol régebben állomásozott. A nyilas idők alatt a gazdáktól elvette állataikat és sok mindent összerabolt. A politikai rendőrség letartóztatta.

Látogatás a zalai tehetségek képzőművészeti szabadiskolájában

Megirtuk, hogy pár héttel ezelőtt ujszerű és értékes iskola nyitotta meg kapuit a képzőművészetben tehetségesek oktatása és művészi fejlődésük előmozditása céljából. Az iskola a megye székhelyén működik és már eddig is nagyon szép gyakorlati eredménnyel járt. A Szabadművelődési Felügyelőség keletében működő »Zalai Táj- és Népkutató Közösség« termelte ki magából az elgondolást, amelyet csakhamar a megvalósitás követett.

Jól tudjuk, hogy a képzőművészeti nevelés nálunk, ugy a szélesebb néprétegeknél, mint a középiskolákban nagyon hiányos, a módszerek elavultak és bizony az ujjáéledt országnak ezen a téren rengeteg tennivalója van. Általában a szélesebb néprétegeknél sok a tehetség, akik kellő nevelés mellett nagy eredményeket tudnának felmutatni. De éppen a nevelés hiányossága miatt, mindig többen és többen lesznek olyanok, akik teljesen elkallódnak és tehetségük nem tud helyes irányban kifejlődni. Ezen akartak segiteni a szervezők, amikor elhatározták, hogy módot és lehetőséget nyujtanak a zalai tehetségeknek arra, hogy tovább képezhessék magukat és képzett oktató vezetése mellett munkálkodhassanak. Hogy erre a megmozdulásra szükség volt, misem bizonyitja jobban, mint az a nagyfoku érdeklődés, amely megnyilvánul a képzőművészeti szabadiskola iránt. Kezdetben 20 növendék jelentkezett, ezek száma ma már lényegesen több és nincs olyan nap, amikor ne jelentkeznének felvételre az iskolába. Itt igazán elmondhatjuk, hogy a »dolgozók iskolája«, mert ahogy körülnézünk, meglepetésünkre csupa olyan embert látunk, akik alig pár perce hagyták el a munkahelyüket, irodát, üzletet, műhelyt, iskolát és sietve jönnek, hogy minél előbb munkához láthassanak.

Az iskola vezetője Pataky festőművész, zalai tehetség, aki saját erejéből érte el azokat a szép eredményeket, amellyel ma már dicsekedhet. Évek óta kiállitó művész Budapesten, tanulmányait Olaszországban végezte és valósággal s. ivügye, hogy Zalából minél több értéket fedezzen fel.

Örömmel mondja el, hogy az iskola a kezdet nehézségein már tul jutott, a növendékek száma egyre szaporodik és a megyevezetők részéről a legmesszebbmenő jóindulatot tapasztalja.

Az iskola, mint ilyen, az első az egész országban és illetékes körök máris felfigyeltek erre az ujszerü képzőművészeti oktatásra.

Nemcsak gyakorlati kiképzésben részesülnek itt a növendékek, hanem elméleti oktatást és kapnak. Hetenként kétszer vetitettképes előadást tartanak számukra, amikor a művészettörténeti és képzőművészeti nevelésben részesülnek. A lelkesedés egészen megható. Egész csomó fiatal lány és fiu ül jelenleg is a rajzasztal mellett és modell után rajzolnak. A modell Zalaegerszeg egyik legszebb leánya. Végig megyünk az asztalok mellett és meglepetve fedezzük fel, milyen sok egyéni megérzéssel készitik rajzaikat a résztvevők.

Pataky mester egészen átszellemül, amikor a lehetőségeket tárja elénk.

Szó van arról, hogy hamarosan művésztelep létesül Zalában, már van is alkalmas hely erre, Ormándlak-pusztán egy kastély áll rendelkezésre, csak még a megye [illegible] csökönyössége akadályozza az indulást.

Ha az megvalósul, akkor elmondhatjuk, hogy Zala nagyot haladt a művészet fellenditése utján. De nemcsak a rajz és festészet kifejlesztését tűzték ki célul, hanem általában minden szellemi és tárgyi népművészetet, iparművészetet és képzőművészetet. Az iskola nem ismer pártállást, tiszteletben tartja a művészet szabadságát és ebben a szellemben is működik. Ahogy körülnézünk, személyesen győződünk meg arról, hogy tényleg társadalmi és pártállásra való különbség nélkül, remekül megférnek egymás mellett a jövő művészei és a megye tehetségesei. Feltünik egy egészen fiatal leányka, megnézzük a munkáját, ami határozott tehetségre mutat. Megtudjuk, hogy a kisleány Komáromi Klára, nemesapáti 16 éves diákleány. Már az iskolában feltünt rajztehetségével és most boldog, hogy tovább fejlesztheti képességét.

Mellette középkoru férfi hajlik a rajzasztal fölé. Vármegyei számvevő, aki saját bevallása szerint 25 esztendeje várt erre az alkalomra, hogy képezhesse magát. Saját szórakozására iratkozott az iskolába, ahol remekül érzi magát. Gaál Klára most jött az irodából. Kicsit fáradt, de frissen és jókedvüen ül munkához. Jövőre a Képzőművészeti Főiskolára akar menni és itt most előtanulmányokat végez. Egy másik falusi kisleány titokban a falu templomának freskóit rajzolgatta és akkor fedezték fel tehetségét. Egyike a legszorgalmasabb és tehetségesebb növendéknek.

Aztán a többiek mind-mind egymás mellett, férfiak, nők, öregek, fiatalok. Öröm látni, milyen szivesen, jókedvvel dolgoznak.

Amint mondják: már volt látogatójuk, Vörös János szobrászművész Nagykanizsáról. Neki is tetszottek a látottak és felvetették a gondolatot, hogy a két városnak fel kell vennie a művészi kapcsolatokat egymással.

Később beszélgetünk az iskola megszervezőjével, Fülöp István tanitóval, aki a Szabadművelődési Felügyelőségen teljesit szolgálatot. Tőle tudjuk meg, hogy bizony még nagyon sok a teendő, amig a zalai népművészet és képzőművészet eléri azt a nivót, amelyet feltétlenül el kell érnie. Beszélgetünk zalai tehetségekről és arról, hogy a művészet ma bizony megélhetést nem biztosit. Sok tehetségünk van, akiket teljesen maga alá gyür a gond és hajsza, a napi megélhetés után. Keszthelyen él és nyomorog például családjával együtt egy neves festőművész, a rovás irás kutatója, népi értékeink buvára, aki évekig élt a hortobágyi pásztorok között és nagyon sok értékes képét állitották már ki. És a többiek, a névtelenek, a tehetségesek, akik nem tudnak előbbre jutni, mert lehuzzák a napi gondok, bajok.

A Képzőművészeti Szabadiskola nem segit ezeken a művészsorsokon, de mégis előbbre viszi az egyetemes művészi célok megvalósitását és ezért érdemel meg minden hatósági és társadalmi felkarolást, segitséget.

M. Otvös Magda

MOZI

A 606-ik kisérlet

Otven évvel ezelőtt dr. Ehrlich, a fiatal berlini orvos azzal kisérletezett, hogy szérumok helyett kemoterápiai uton gyógyitsa a fertőző betegségeket. Kartársai azonban teoriáját tudománytalannak találták. Ez azonban nem zavarja kisérletezésében és feltalálja a baktériumok szinezését. Ezt a felfedezést Koch értékeli és maga mellé veszi laboratóriumába. Ekkor egy gazdag emberbarát özvegye minden eszközt megad neki, hogy a vérbaj okozóját és gyógymódját kikutassa. Hosszas munka után ez sikerül is és előállitja a salvarsant. Gyógyszerével emberek ezreit mentette meg és igy megkapja elégtételét.

Kedden délután 6 órakor

PÁRTNAP

a Szociáldemokrata Párt helyiségében

Előadó: *Dombai János* nemzetgyülési képviselő

Vendégeket szivesen látnak.

Állami fatelepet Nagykanizsának

Még mindnyájunknak élénk emlékezetében van, hogy mily keserves körülmények közt tudtuk tavaly megszerezni a téli fütés nem is teljes, csak részleges fedezéséhez szükséges tüzelőfát. Mennyi kutatás, utánjárás kellett ahhoz, hogy háztartásunk nélkülözhetetlen famennyiségét megvehessük, mert a Nagykanizsán és környékén beszerezhető tüzifa már a mult év nyarának derekán elfogyott. Boldog volt, aki busás áron tudott ezután néhány helybeli kereskedőtől »ab erdő« néhány ürméter fát venni.

Boldogsága csak akkor vált keserves csalódássá, amikor a kereskedőktől kapott fautalványával nyakába vette a várost és fuvarostól-fuvarosig járva próbálkozott vállalkozót találni, aki a fát az erdőről behozza. Mert ilyen aztán igazán nem akadt, hiszen igavonó állatban és járműben olyan nagy hiány volt, hogy a város határán kivüli fuvarra senki sem vállalkozott — pénzért. Ha akadt vállalkozó, az csak »valamiért« mutatott hajlandóságot a fa behozatalára. Ezek közül még a legbecsületesebbnek mutatkozott az, amelyik »feléből« volt hajlandó fuvarozni, vagyis, ha volt az erdőn 4 ürméteer megvett és kifizetett fája valakinek, ugy a fuvaros csak abban az esetben hozta be, ha ebből 2 ürmétert neki adtak fuvarbér fejében. (Sőt emlékszem, hogy eggyel már ilyenformán megegyeztem s akkor azt kérdezte tőlem, hogy az igy neki járó fa behozatalát ki fogja megfizetni?)

Mindezeket azért irom le, mert most, hogy a város erdői az állam kezelésébe mentek át és arra, hogy a hetenként a piacra felhozott tüzifa a város szükségletét ellássa, gondolni sem lehet, a kereskedők sem tudnák raktárukról a fogyasztást fedezni, többszörösen sulyos gondokat okozna a tüzifának 25—30 kilométerről való beszállitása. De meg a mai pénzszüke nem nyujt módot arra, hogy — számitva a fuvarért járó fele famennyiségre is — a házi szükséglet kétszeresét vegyük meg és fizessük meg. Sőt — számolva a faellátásban való korlátozásra, a mely a normális szükségletnek csak 50 százalékát helyezi kilátásba — gondolni sem lehet arra, hogy az esetleg keservesen megszerzett kiutalásra járo amugy is lecsökkentett famennyiséget fuvar fejében megfelezzük a fuvarossal.

Ezt a kérdést a sulyos körülményekhez képest előnyösen véli megoldhatónak az az inditvány, mely a legutóbbi törvényhatósági bizottsági ülésen hangzott el és amelynek kiviteléhez a megye főispánja is megigérte segitségét.

Arról van szó, hogy az állami erdőigazgatás, mely az összes környező erdők faternése felett rendelkezik, rendezkedjék be itt Nagykanizsán egy nagyobbszabásu tüzifateleppel, honnan az összes helybeli és esetleg környékbeli fogyasztók szükségletüket beszerezhetnék.

Tudjuk, hogy az igy Nagykanizsán beszerzendő tüzifa az erdőigazgatóságnak az erdőkről való befuvarozási és szállitási költségével megdrágulna, de tudjuk azt is, hogy az erdőigazgatóságnak sokkal jobban állana módjában a fabeszállitást a tömegszállitás révén olcsóbban elvégeztetni, mint ha minden egyes fogyasztó külön állapodna meg a befuvarozás dijában a fuvarossal. Egészen bizonyos, hogy az erdőigazgatóság nem számitana 50 százalékot fuvarért a fa árához.

Ami a fatelep létesitését illeti, a megfelelő terület sem okozna nagy gondot, mert a város könnyen tudna erre a célra szükség esetén még iparvágánnyal ellátott területet is az erdőigazgatóság rendelkezésére bocsátani.

Igaz, hogy a MAORT-gáz bevezetésével — ami reméljük nem fog már soká késni — a nagykanizsai háztartások tüzelő-gondjai csökkenni fognak, a fatelep felállitása azért még mindig nagyon is indokolt marad, mert a lakosság szegényebb rétege, a munkásság nem egyhamar kerül abba a helyzetbe, hogy a beszerelés sulyos költségeit fedezhesse, az tovább is csak fával és — ha lesz — szénnel fog füteni.

Kérjük tehát főispánunkat, aki nagy megértést tanusit minden hasonló kérdésben és rajta keresztül az állami erdőigazgatóságot, hogy mielőbb állittassák fel Nagykanizsán a fatelepet, hogy a lakosság kevesebb aggodalommal nézzen a közelgő tél hideg napjai elé.

Sportrovat

Ökölvivás

Vasárnap a Kommunista Párt nagytermében rendezte az NVTE ökölvivó szakosztálya első őszi meghivásos mérkőzését. Az NVTE ellenfele a Kaposvári VTE volt. A mérkőzést az NVTE hatalmas fölénnyel nyerte meg. (Előlállók az NVTE öklözői.) Párositás a következő:

Légsuly: Wimmer—Varga. Győz hatalmas küzdelemben az alig 15 éves Wimmer. 2:0. Harmatsuly: Rácz—Vidor. Győz kiütéssel Rácz. 4:0. Pehelysuly: Szekszárdi—Himmer. Győz kiütéssel Szekszárdi. 6:0. Könnyüsuly: Anlauf ellenfél nélkül győz. 8:0. Váltósuly: Etelvári—Jávor. Győz kiütéssel Jávor. 8:2. Félnehézsuly: Dorman ellenfél nélkül győz. 10:2. Középsuly: Büki—Molnár. Győz kiütéssel Büki.

Végeredmény: 12:2 Nagykanizsa javára.

A KVTE egy pillanatig sem volt komoly ellenfele a jó formában lévő NVTE öklözőknek. Szekfű László mérkőzésvezető (Kaposvár) a mérkőzést jól vezette. Az NVTE ökölvivó szakosztályának vezetőjétől nyert értesülés szerint a jövő vasárnap a Barcsi MÁV jóképességü öklözői mérkőznek Nagykanizsán.

(Hf)

*

Az NTE vasárnap, folyó hó 15-én a sorsolás szerint Kaposváron a KVTE II. ellen játszik bajnoki mérkőzést. Az edző felhivja az összes játékosokat, hogy a keddi és csütörtöki edzéseken teljes számban jelenjenek meg.

Közgazdaság

Exportőrök figyelmébe!

Az exporttal kapcsolatosan a budapesti Kereskedelmi és Iparkamarán a napokban fontos gazdasági értekezlet volt. A jelenlevők megállapodtak abban, hogy a forint stabilizáció érdekében a kormány sem devizafelárakat sem exportprémiumokat nem ad a kivitel elősegitésére. Ezzel szemben az értekezlet a pénzügyi kormányzathoz fordult azzal a kéréssel, hogy a 2%-os kiviteli illetéket töröljék el, továbbá kérik a vasuti tarifa, valamint egyes adók leszállitását. A hivatalos kiküldöttek bejelentették, hogy a kormányzat az ársrinvonal csökkentésével behatóan foglalkozik. Megengedik az olyan exportra dolgozó cégeknek, melyeknek tevékenységük a megállapitott valutaárfolyam mellett nem jövedelmező, hogy a kivitel által szerzett valuta egy részét saját nyersanyaguk beszerzésére használják fel. Megállapodtak abban is, hogy azokban a relációkban, ahol a szállitási idő hosszunak bizonyulna, a Nemzeti Bank exportőröknek előleget folyósit.

Szerdán délután 6 órakor

PÁRTNAPOT

tart a Magyar Kommunista Párt.

Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szeretettel vár *a Pártvezetőség.*

MAORT

Rovatvezető: **LENK ANDRÁS**

Földosztás és a pusztaszentlászlói MAORT

Kaptuk a következő levelet:

»Nyilt levél az illetékesekhez« c. cikk hemzseg a valótlanságoktól. Az igazság ezzel szemben a következő:

1. A söjtöri földigénylő bizottság 1945 május 1-én adott át a pusztaszentlászlói földigénylő bizottságnak 10.000 négyszögöl területet házhelyek céljaira, de nem söjtöriek részére, mert józan ésszel elképzelhető-e az, hogy az itteni földigénylő bizottság kérjen Söjtörtől házhelyeket söjtöri lakosok részére? A szóban forgó területen már a mult évben aratott a 14 kiosztott házhely-tulajdonos közül 12 MAORT munkás.

2. Tény az, hogy 1945 májusában »Nyilt levél az illetékesekhez« cimü cikk sugalmazója a földosztásról mindenkit igyekezett lebeszélni, de csak részben sikerrel. Ezekután is a helybeli földigénylő bizottság mult év augusztus 2-án beadott kérvényében kért a MAORT munkások részére 10 katasztrális holdat házhelyek céljaira, miután előző kérvényét, hogy a vállalati munkáslakások céljaira szabaditson fel a Vármegyei Tanács megfelelő területet, a Tanács elutasitotta azzal az indokolással, hogy csak személyek juttathatók házhelyhez, nem pedig a vállalat.

3. Hol volt akkor még a geológia, amikor még kérvényezni kellett a házhelyeket. A Várm. Tanács, midőn kint járt, nem az ő kérésüket jött elbirálni, hanem a Söjtör és Szentlászló földigénylő bizottság közti vitát jött eldönteni, amikor is illetéktelen egyének félrevezették a Tanácsot és olyan MAORT munkások házhelyeit akarták elidegeniteni, akik már 1945-ben megkaptak termèssel együtt a házhelyeket és akik arról birtoklevelet kaptak, adót fizetnek róla, a résztörlesztést is eszközölték. Ezektől nem engedte a földigénylő bizottság elvenni a házhelyeket. Valótlan a 61 juttatott közlése is, valótlan az az állitás is, hogy ki lett kerülve a Vármegyei Tanács, valótlan az is, hogy a földigénylő bizottság bárkit is a mesgyecövekek kiszórására utasitott volna. Csak megnyugtatta az eredeti birtokosokat, hogy őket háboritani nem lehet. Tény az, hogy az Országos Tanács kimondta, hogy sem üzemi bizottság, sem geológus házhelyeket nem oszthat, hanem csak egyedül a földigénylő bizottság hivatott arra.

A földigénylő bizottság azzal, hogy kérte a 10 hold területet a munkásság részére, bebizonyitotta, hogy szivén viseli az érdekeiket, de tudta a rendeletet is, mely szerint földet birtokbavenni csak a gazdasági év végén lehet. Most arra válaszoljon a cikk irója, hogy ki kezdeményezte a cövekek kiszórását és a bevetett területek felszántását. Valótlan az is, hogy az üzemi bizottság csak nincsteleneknek adott házhelyet, hanem adott olyanoknak is, akiknek máshol birtokuk van bérbeadva és bérházuk van. Ezzel szemben tény az, hogy az üzemi bizottság olyan kijelentést tett, hogy nőtlen nem kaphat házhelyet. A cikkiró ne féltse a házhelyigénylőket, akik jogosultak és nem vétettek ezideig a demokratikus magyarság érdekei ellen, ezek a földigénylő bizottságtól megkapják házhelyüket még akkor is, ha B-listára kerülnek. Az Országos Tanács jóhiszeműségére se utaljon a cikk irója, az majd — mint eddig is — az igazság mellett fog állni és ettől nem fog eltántorodni. A gázbevezetést is kár a cikk irójának előhozni, mert azt a község nem tőle kérte és kapta, tehát nem is tartozik neki köszönettel, mert más a vállalati érdek és más a házhelyérdek. Ami a huzavonát illeti, azt nem a földigénylő bizottság kezdte, de pontot tesz annak végére azzal, hogy házhelyet csak az arra érdemes kaphat. (Volt üb. elnök nem hivatott a jelen vállalati életet birálgatni.)

Wolf Antal
földigénylő bizottsági elnök

Olaj-érs

Ma este 7 órakor az öregcserkész otthonban csapatösszejövetelt tart a 374. cserkészcsapat. Megjelenés nem kötelező, de kivánatos.

Vendegeket és azelőtt más csapatban működő cserkészeket vendégszeretettel szivesen látunk anélkül, hogy belépésre szólitanánk fel. Cserkész otthon.

MAORT II.—Tapolcai VSE 5:0 (2:0)

A TVSE minősithetetlenül rossz pályáján az első félidőben alig talált magára a MAORT II.

Már az első félidő 6. percében a jól játszó Nardai, majd 15 perc mulva Roth átadásából Kapornaki lő hatalmas gólt, de a fedezetsor nagyon nehezen tudott megbirkózni a talajjal és ennek folytán nyomasztó tapolcai folény alakult ki. Gólt elérni azonban nem tudtak Vojnovics, Millei erélyes hátvédjátéka és Kovács Győző biztos védése miatt.

A második félidőben »lejtőn lefelé« játszva Hoth hosszu labdáival szélsőink elszaladnak és a remekül játszó Kapornaki gólt lő, majd a beadásokat Téli értékesiti góllá.

Sztruka a második félidőben anynyira megsérült, hogy nem is tudott tovább játszani.

Somor, a BNSZ főtitkára: Csapatukban van sziv és lendület, méltán megérdemlik a Balatoni Kupát.

Lyka edző: A pálya volt a komolyabb ellenfél. A csatársor lendületes játékával győztünk. *G. J.*

HIREK

A rádió keddi műsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 A Magyar Zsidók Országos Társadalmi Egyesületének ájtatos félórája. 8.15 Hanglemezek. 10 Hirek. 10.10 Fuvószene hanglemezről. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 Részletek Mozart operáiból. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 17 Párthiradó. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 19.30 Falurádió. 20 Hirek, sporthirek. 20.40 Ady-emlékek. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 22.35 Mesterek muzsikálnak. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23 óra 30 perckor BBC-lemezek.

Budapest II. 20 Ritkán hallott operaáriák. 20.30 Rádió szabadegyetem. 21 Hirek. 22.15 Filmdalok és egyvelegek.

Dr. Szücs László balesete

Sulyos baleset áldozata lett dr. Szücs László városi tanácsnok, polgármesterhelyettes. Kocsin jött hazafelé egy szomszéd hegyhátról s a megrakott szekér tetején helyezkedett el. Az ut egyik éles kanyarjánál a szekér oldalt billent s a kocsi tetején ülő dr. Szücs tanácsos oly szerencsétlenül bukott le, hogy karját törte. A szerencsétlenül járt tanácsnokot, ki iránt az egész városban élénk részvét nyilvánul meg, beszállitották a városi közkórházba, ahol azonnal ápolás alá vették.

— Ne játsz a kézigránáttal!

Bankó József 20 éves balatonmagyaródi lakos pénteken délután egy kézigránátot talált a mezőn. Felvette, majd háromszor egymásután eldobta. Mikor látta, hogy nem robbanik fel, egy fához ütögette. Az ütögetésre a kézigránát felrobbant. Jobbkezét leszakitotta, balkezét teljesen szétjelmorzsolta. A robbanás azonkivül sulyos sérüléseket okozott a fején és a mellén. Azonnal elsősegélyben részesitették, azonban még a kórházba szállitás előtt belehalt sérüléseibe.

— Mennyi tejet kell beszolgáltatni?

A hivatalos lap közli a közellátási miniszternek a tej beszolgáltatására vonatkozó rendeletét, mely megyénkint különböző 2, 1½ és 1 literes tejbeszolgáltatást ir elő tehenenként. Ezek szerint Zala megyében 1½ liter, mig Somogyban 2 liter a beszolgáltatás.

— Kereskedelmi és külkereskedelmi szaktanfolyamok Budapesten

Tizhónapos gyakorlati kereskedelmi szaktanfolyamot, hathónapos gyakorlati esti kereskedelmi szaktanfolyamot és hathónapos külkereskedelmi esti szaktanfolyamot szervez a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Budapesten, VII. Wesselényi-utca 38 sz. alatt. Legkisebb előképzettség a közép- vagy polgári iskola negyedik osztálya. Előadások a tizhónapos tanfolyamon d. u. 3—7 ig, az esti tanfolyamokon d. u. 6—8 ig. A beiratkozásnál benyujtandó a születési anyakönyvi kivonat és az iskolai végzettséget igazoló bizonyitvány. Vidéki hallgatók beiratkozhatnak a szóban lévő két okmánynak és a beiratási dijnak postán való beküldésével. Beiratási dij a tizhónapos tanfolyamon 20.— Ft, az esti tanfolyamokon 10.— Ft. Vidéki hallgatókat a kamara segit szálláshoz és ellátáshoz.

— Letartóztatás

A nagykanizsai rendőrség politikai osztálya őrizetbe vette Fraknói István nagykanizsai lakost, mert az orosz katonákra gunyos megjegyzést tett. Az eljárás folyamatban van ellene.

— Veszekedésből szurkálás

Zalaszentjakabon szombaton az esti órákban egy rendőrjárőr arra lett figyelmes, hogy Kovács János házából veszekedés zaja hallatszik ki. Elindultak a ház felé, amikor a következő női sikoltást hallották: Jaj, agyonszurták a sógoromat. Bementek a házba, ahol Kovács Jánost vérében fekve találták. Azonnal kihallgatták a jelenlévőket és megállapitották, hogy Garai Béla egy jelentéktelen ügy miatt összeszólalkozott Kováccsal. A veszekedés odáig fejlődött, hogy Garai kést rántott és azzal Kovácsot mellbeszurta, majd mikor látta, hogy mit tett, elmenekült. A rendőrök rövid nyomozás után Garai Bélát elfogták és a nagykanizsai rendőrkapitányságra előállitották. Kovács Jánost pedig a kihivott mentők beszállitották a nagykanizsai kórházba. Az orvosi vizsgálat megállapitotta, hogy állapota nem sulyos.

— Megkezdődik nemsokára az adóösszeirás

Az infláció miatt a minden év novemberében szokásban volt adóösszeirási ivek kitöltése mult évben elmaradt, mert a pénz állandó romlása miatt ugysem mutatott volna tiszta képet. A közeljövőben ujra összeirják az adóalanyokat. Az összeiró iv kérdéseit most állitják össze a pénzügyminisztériumban. A kérdések olyanok lesznek, hogy abból nemcsak az adózó jövedelme, üzleti forgalma fog kitünni, hanem felvilágositást kap a kincstár életmódjáról is.

Zalaegerszegre szállitották Juhász Endre nyilasvezetőt

Budapesten elfogták Juhász Endre nyilaspárti vezetőt, aki Zalaegerszegen résztvett a deportálásokban és Csomai nyilas főispánnak a jobbkeze volt. Zalaegerszegre hozták át, ahol tettéért felelősségre vonják.

Vérhasjárvány a megyében

A vármegye több helyén, különösen a zalaegerszegi járásban vérhas megbetegedések történtek. Az óvintézkedéseket megtették és ennek eredményeképpen remény van rá, hogy a járvány nem fejlődhetik ki.

Hirdetmény.

Felhivom a tehéntartó gazdákat, hogy a kötelező tejbeszolgáltatásnak pontosan tegyenek eleget, mert a rendelet megszegői ellen szigoruan fogok eljárni. 996

Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Tankönyvek előjegyzését az összes helybeli iskolák részére **vállalom.** Schiess, Ady E. u. 8. 1140

Herdék uj és használtak **eladása, berbeadása Kokas István** cégnél, **Szombathely,** Thököly-u. 22. — Must, bor, dió, gesztenye, téhgyümölcsök vételét vállalja. 1144

Eladó egy pár **42-es** szamu, alig használt férfi felcipő. Cim a kiadóhivatalban megtudható. 6

Eladó 1 drb könnyü polgár lovaskocsi Alsótemető-u. 8. 1154

Eladó 1 drb **pianinó** és 1 drb karikhajos **nagy Singer-varrógép.** Cim a kiadóban. 1155

Elcserélném a förhénci öreghegyen levő uj pinces 914 negyszögöles **szőlőmet lakóházzal** Nagykanizsán vagy Kiskanizsán. Bővebbet Csengery-ut 105. sz. alatt. 1156

Kéz alatt megvételre keresünk jó állapotban levő rádiót. ZALA szerkesztősége.

Eladó 1 drb uj **rekamié,** 1 drb 3+1-es Orion **rádió,** 1 drb kis Singer-varrógép, 1 drb **lószerszám.** Cim a kiadóban. 1157

Diákokat felveszek. Rozgonyi-u. 19. 6

Különbejáratu **butorozott szoba** kiadó Babochay-u. 13. 1158

Kisebb **diákleányt** vállalok teljes ellátásra. Matolitsné, Kölcsey-u. 17. 6

Butorozott szoba azonnal kiadó, város közepén, fürdőszobával. Cim a kiadóban. 6

Mai és régi levelezésből származó **tömegbélyegért** pénzt, magyar sorokat vagy külföldi bélyegeket adok. Iv-anyagot is átveszek. Rozgonyi-utca 19. Barbarita. (Ez a hirdetés mindig érvényes.) 6

Bélyeggyüjtők részére 160 kockás, békeminőségü, üres cserefüzetek eladók. Barbarits, Fő-ut 5. (nyomda-iroda). Mindenfajta levélbélyeget veszek. 6

Sok most a gondja OTI-ra, adókra, —— mert nincs

Munkavállalók nyilvántartója.

Kaphat még néhányat a **Zala kiadóhivatalában.**

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 2...
Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa"
Szerkesztésért és kiadásért felel Bencze Jenő
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdáért felel: Zalay Károly.

„Ez is demokrácia?"

(Válasz Párizs felé szálló kérdésekre)

Minél sötétebb a láthatár Párizs felől, annál keményebben kell a magyar demokráciának megvetnie a lábát az első mélyszántás barázdáiban és inaszakadásig megtenni mindent azért, hogy a megszántott rögökön aratás legyen.

Mindenekelőtt tisztában kell lenni azzal, hogy ami Párizsban történik, ahhoz nem szabad szabni a demokráciába vetett hitünket. Mert Párizsban nem mindig és nem elsősorban a demokrácia alapvető elvei döntenek. A demokrácia nem egy holt séma, aminek mindenhez megvan a maga rubrikája, csak ki kell azokat tölteni. Papír-demokráciára nem lehet világot építeni. Pedig jól meg kell jegyezni: — a demokrácia nem országokat épit, hanem világot s csak ha ezt a célját eléri, akkor lehet majd annak a világnak minden darabját a tiszta demokrácia elvei alapján beleállitani a világ népeinek együttesébe. Ma viszont a világ egy része még habozva áll a demokratikus átalakulás történelmi szinjátékának kulisszái mögött. A rendező maga a történelem, de szavát még nem mindenki érti meg, vagy ha értik is, de nem értékelik egyformán. Éppen a demokratikus alapelvekhez való sematikus ragaszkodás teszi lehetővé, hogy számbavehető fasiszta erők is állnak még lesben szerte a világon, soraink közt is, a Pyreneusokon tul is, a politikai bünösök importjára berendezkedő Braziliában is, sőt magában a fasizmus-elleni harcban győztes brit szigetországban is, ahol Mosley-testvér még mindig szabadon szervezi pártját és londoni hiradás szerint is vagy 25.000 tagja van, csak hát — mondják London bölcsei — nem kell törődni velük, demokrácia van... nem szabad belefojtani a szót senkibe... Erősen vitatható lenne ez az angol álláspont, mert hiszen egyszer Hitlerék is voltak 25.000-en és akkor is azt mondta az egész világ, azt mondtuk mi is, hogy — nem kell törődni velük. Sokba, tragikusan sokba került a világnak ez a fair play. De adhatott volna legalább annyi tapasztalatot, hogy ma már szabjuk a gyakorlati élethez az elvek tudosai által leszögezett maximákat.

A fasizmus csökevényeiben jelentkező veszedelemnél sokkal jelentékenyebb természetesen a nemzetközi kapitalista erők ellenállása, a melyek számára piac-kérdés minden s egy nehézipari uj konjunktura kedvéért azt sem bánnák, ha holnap ujra megjelennének a liberátorok a háztetőink felett. Ezek az erők távolkeleti, de európai piacok jelszavával is gyurják szüntelen az amerikai közvéleményt és döntögetik az isolation politikájának bástyáit, jól tudván, hogy ha senki sem számithat Amerikára, akkor még igazán béke lehet a földön és a dollárok bolerozsdásodnak a béketermelésnek kevesebb profitot igérő, nyugalmas rendjébe, mert hiszen egy igazi demokratikusabb béke jegyében még az is lehetséges lenne, hogy a világ nagypiacain más termelő hatalmak is szóhoz jutnának. Ezt pedig a business-arisztokrácia ugyanugy nem birná el, mint ahogyan a mi születési és vagyon-arisztokráciánk nem birta el, hogy másnak is legyen föld a talpa alatt.

A demokratikus béke ellen működő erők között is legveszedelmesebb a demokrácia köntösében jelentkező neo-sovinizmus, amely Európa minden viharsarka körül (pedig ezekből mindig volt s ma is van elegendő) gyujtogatja a tüzeket. Hányszor halljuk ezzel kapcsolatban is a minapi cikkünkben belpolitikailag tollhegyre tüzött kérdést:

— De hát ez a demokrácia?!

Nem, — nem ez a demokrácia. A demokrácia azoknak a hatalmaknak, azoknak a párizsi megbizottaknak emberfeletti küzdelme, akik valóban békét akarnak a földön. Mert a demokrácia mindenekelőtt és mindenekfelett a közösségben élő embernek egyénileg is emberséges életéért, nem pedig halálért és pusztitásért harcoló eszmény. A demokrácia a béke eszménye, az életé, a fejlődésé, a mindig jobbé, többé, emberibbé.

Akik a neo-sovinizmus ragályát rászabaditották a világra, legyenek azok négereket lincselő ku-kux-klan lovagok vagy magyarokat deportáló csehek, ausztriai magyar táboriszinházakban Szálasi-indulót harsogó »emigránsok« vagy kunmadarasi pogrom-betyárok, — egyaránt kerékkötői a világ demokratikus megbékélésének, már most bünösei annak, hogy a világra rá lehetett szabaditani az atombomba-pszichózist abefyett, hogy a bilkini és hasonló kisérletekbe ölt dollármilliárdok odasorakozhatnának a rombadőlt világot ujraépitő erők közé.

A sovinizmus, akármilyen álarcban jelentkezzék is, nem épitő, hanem romboló erő. No érttessünk félre: — hazája mindenkinek van, aki egy nemzet közösségébe beleszületett és ezt a hazát szeretni, érte, ha kell, életet is áldozni, mindenkinek egyik legszentebb kötelessége. A demokráciát legkiteljesedettebb formájában élő orosz nép hazaszeretére elég utalnunk, amiről közvetlen közelről meggyőződhettünk s ami egyben csattanós válasz arra a régi epitetonra is, amivel nemrégen még »hazátlan bitang« volt a neve a demokrácia hitvallóinak. Bár ugy szerettük volna mindig a hazánkat, ahogyan az orosz katona, az orosz nép szereti, akkor ma nem kellene a demokráciát védelmeznünk a párizsi itélőszékkel szemben.

Bün azonban a hazafiság, amikor az csak takaró, de valójában a haza érdeke, a hazát jelentő népközösség érdeke ellen folytatja a falnakugratás politikáját csak azért, mert akár osztályok, akár egyének, akár pedig eszmények mezébe burkolt idegen érdekek ezen az uton vélik elérni céljaikat. Bün a sovinizmus, amikor mások életére, javaira, emberi méltóságára, teremtéstől való természetjogaira tör. Bün ez akkor is, ha — mint Mussolini Olaszországa — a »sacro egoismo« nevet adják neki és bün akkor is, ha a demokrácia asztalánál békeszerződések szentesitik. Bün, de nem a demokrácia bűne. A demokrácia nem gondolkodhatik sem négyzetkilométerekben, sem százezer vagy egymillió emberben. A demokráciának a világ körvonalaiban, az emberiség dimenzióiban kell döntenie. S ha eközben jelentkeznek antidemokratikus erők, amelyek a világépitő müvet akadályozzák, akkor »a kisebb rossz« álláspontján kell megoldást találniuk. Csak józan gondolkodás kell annak megértéséhez, hogy földrészek átrendezésének gigantikus munkája közben nem lehet egy komiszkodó partner miatt felrobbantani az egész müvet és ezzel uj veszedelmeket rászabaditani az amugy is agyaglábakon épülő békére. Hogy nekünk fontos az az öt község is, az a 4000 négyzetkilométer is és vérünk minden cseppje sir utána, — az természetes, hiszen magyarok vagyunk. De a világ szempontjából ennek sokkal kisebb a jelentősége, semhogy ujabb puskapor-vetést hagyjanak miatta valamelyik határmenten. A világ-méretekért felelős párizsi zöldasztalokról minél kevesebb dinnyehéjat akarnak elszórni (van ugyis elég), amelyen a demokrácia egyetemes térfoglalása elcsuszhatnék. A demokratikus népek együttélésének kicövekelésében — sajnos — a mi őszinte szándéku demokráciánknak kevesebb szava van, mint a győztesek árnyékában szerencsésebben helyzkedett másoknak s ez igy van még akkor is, ha mások önzésükben a demokráciáról is megfeledkeznek az osztozkodás nem mindig esztétikus müvelete közben. Bármennyire igaz, hogy ránk kényszeritett akarat volt az, amivel részt vettünk a háboruban, de igaz az is, hogy részünk volt abban az akaratban és legfőként igaz, hogy elveszitettük a háborut, tehát erőnk sincs ahhoz, hogy most akaratunk legyen a béke kimunkálásában, vagy abban, hogy a mi puskaporunktól féljen valaki. Ha most vannak, akik ezzel az elesettségünkkel igyekeznek visszaélni s ez sikerül is nekik, ez nem a demokrácia bűne, hanem éppen azoké az antidemokratikus erőké, amelyek többé-kevésbbé jól álcázott formában még mindig befolyást tudnak szerezni a világ sorsának intézésében.

Igazságosnak kell tehát elfogadni ezek után a párizsi döntést?

Korántsem! Igazságtalan az győzőkéreig, hiszen megcsufolja a nemzeti igazunkon tul magát az egyszerü és mindenfelett kötelező humánumot is, amikor százezreket földönfutóvá tesz, százezroktól pedig a kisebbségi sors veszi el a felelemnélküli élet (hogy elkopott már ez a jelszó is!) minden lehetőségét. Megcsufolja a demokrácia eszményét is, hiszen rólunk dönt jóformán nélkülünk és bizonyitóerőnek fogadja el a deportáló sovinizmust.

Nem kell, nem is lehet igazságosnak elfogadni azt, ami velünk történik. De össze kell szedni minden erőnket, hogy ha a világ-demokrácia lépést vétett is a parányi magyar ponton, de legalább megmaradjon nekünk a magunk demokráciája. Megmaradjon, amit a legtragikusabb magyar történelmi katasztrófa tanulságai árán, annak üszkei felett épitettünk. Ezt nem szabad elveszitenünk, mert akkor vele veszik az ország. Minden erőt össze kell most szedni és összefogni valamennyit ahhoz, hogy demokráciánk fiatal vetéséből kigyomláljuk, ami nem odavaló és bekapcsoljuk az érte való munkába mind, aki becsületes szándékkal hajlandó és képes szolgálni azt. Párizs megmutatta, milyen rokontalanok, kicsinyek vagyunk. Most nekünk meg kell mutatni, hogy az árva magyarságunkban is erősebbek vagyunk azoknál, akik a hatalmasok ölében is párszázezer riadt, kifosztott vérünktől féltik biztonságukat. Meg kell mutatnunk, hogy elnémitva, guzsbakötve is emberebbek és európaiabbak vagyunk demokráciánkban azoknál, akik most nálunk hangosabbak lehetnek, de nálunk is csendesebbek voltak, amikor hangjuk vészharang lehetett volna Európa sirásának első kapavágásakor.

Talán az utolsó leckét kapta a magyar nép a történelemtől Párizsban. Ha most is atomokra hullunk szét pártok és érdekek szerint, ha most is gyülölködés és bünbakkeresés állitja szembe egymással a demokrácia magyar hitvallóit, akkor sorsunkat megérdemeltük. De ha ezt a leckét megálljuk, akkor a győzedelmes világ-demokráciában ott lesz a méltó helyünk és nem lesz többé társtalan, árva nép a népünk, mert egyszer ki fog tisztulni bünei-ből a világ-demokrácia is és akkor bonne testvére lesz a magyarnak mindenki, aki ember névre méltó a földön.

A Független Kisgazdapárt uj programmja

Nagy Ferenc miniszterelnök a Független Kisgazdapárt nagyválasztmányának ülésén ismertette az uj pártprogrammot is. Ennek legelső tétele, hogy megteremtsük azt a biztonságot, amely mellett minden dolgozó félelem nélkül élhet. A köztársasági államforma a magyar nép végleges állami berendezkedése. Magyarország szabad és független ország és arra fog törekedni, hogy semmiféle idegen érdekek sodrába bele ne kerüljön, ami erkölcsileg megbénitaná. A demokratikus köztársaság berendezkedésében mindig és mindenben a nép akaratának kell érvényesülni. Szembefordul azokkal a zavartkeltő törekvésekkel, melyek a multat akarják visszahozni. Meg kell szüntetni a társadalmi életben mutatkozó különbségeket és mindent el kell követni a magyar nép kulturális emeléséért. Ennek érdekében le kell dönteni a szabadság jogainak korlátozását, biztositani kell a vallásszabadságot. Fontos feladat, hogy a jövőben főleg az emberi megbizhatóságra támaszkodjunk. A mezőgazdasági termelést ujra kell szervezni és az uj gazdaságpolitika érdekében meg kell alkotni a mezőgazdasági érdekképviseleti törvényt. A párt küzdelmet folytat a polgári szabadságért is. A malmokat is meg kell rendszabályozni ugy, hogy a magántulajdon elvén sérelem ne essék. A földreformmal be kell vezetni az uj gazdálkodási rendszert. A bünügyek tárgyalására fel kell állitani a független magyar birróságot, a politikai perekben helyre kell állitani az esküdtszéket. A kormányzat megfelelő működésének biztositására az ősszel meglesznek a községi választások. A B-listával előállott munkanélküliség megszüntetése. A párt az egészséges magyar demokrácia programmját a koalicióban kivánja megvalósitani, de azt kivánja, hogy a koalicióban a jövőben döntő sulya legyen. A tiszta demokráciát nem kell félteni a Kisgazdapárt választói többségétől.

Felülvizsgálják az internálótáborokat

Rajk László belügyminiszter utasitására az illetékes rendőrhatóságok országszerte megkezdték az internálások felülvizsgálását. Felülvizsgálat alá kerülnek azoknak ügyei, akiknek internálása óta hat hónap telt el. Megszüntetik továbbá a rendőrhatósági őrizetet azokkal szemben, akik még nem töltötték be 16-ik életévüket, illetve 60 évesek már elmultak. Kiszabadulnak azok a nők is, akiknek legalább egy 5 éven aluli, vagy legalább két 10 éven aluli gyerekük van, vagy akik nem töltötték be életük 16-ik évét, vagy már 50 évesnél korosabbak.

Felülvizsgálják az olyan vagyontalanok ügyét, akiknek legalább két keresetképtelen és ellátásra jogosult hozzátartozójuk van. Felülvizsgálat alá kerülnek a betegek, ha egészségi állapotuk rosszabbodással fenyeget.

Megszüntetik az eljárást a kisebb iskolai képesitésüekkel, továbbá a volt csendőrökkel szemben, ha nem voltak fontosabb beosztásban s nem teljesitettek szolgálatot csendőrnyomozó alosztályban. Megszüntetik a rendőri őrizetet olyanoknál is, akik a felszabadulás után tett meggondolatlan kijelentéseik miatt kerültek őrizet alá.

Mindezek azonban csak akkor szabadulhatnak, ha a felszabadulás után nem tanusitottak olyan magatartást, amely a demokrácia szempontjából gyanussá és veszélyessé tette őket. Magasabb volt közhivatalnokok, az SS-alakulatok tagjai nem mentesülnek az őrizet alól, továbbá azok sem, akik nem harctéri érdemeikért és nem városnyosokként kaptak vitézi cimet. Nyilas pártvezetők, szervezők sem mentesülnek az internálástól.

— **Várható időjárás kedden estig:** Nyugati, északnyugati szél, felhős idő, több helyen főként kelelen zápores, a hőmérséklet nyugaton alig változik.

Középfoku ipariskola felállitása Nagykanizsán

Bán Antal iparügyi miniszter igérete

Városunk ipari érdekeltségének évtizedes kivánsága és panasza az utánpótlás és az ifjuság korszerü kiképzése. Több kisérlet történt már eddig is a tanoncotthon-gondolattal, azonban eredményre nem vezettek. Pedig ez a kérdés soha sürgősebb és jelentőségében döntőbb nem volt a város ipari és népi szempontjából, mint éppen ma, amikor ujjáépités előtt állunk, amihez oroszlánrésszel járul a kétkézi iparosoknak ereje és szorgalma. A háboru ijesztően megritkította a kézmüiparosok sorait. A kézmüiparosok mostoha sorsa gazdaságilag párhuzamosan romlott az iparosok számának csökkenésével. S amikor rossz és szerencsétlen sors ritkította sorait munkátlansággal, anyaghiánnyal, megmaradt utána egy válaszolhatatlan kérdés: mi lesz az utánpótlással?

Tanoncnak az ifjuság a legritkább esetben megy, a kisiparos tartani a legritkább esetben tudja, ugyanakkor középiskoláink zsufolva vannak tanulnivágyó ifjakkal. Az egész utánpótlás ugy néz ki, hogy félő, hogy 10—15 év mulva nem lesz megfelelő számu kisiparos.

Nyilván ezek a kérdések foglalkoztatták már régóta az iparosság haladó szellemü vezetőit, amikor sürgették városunkban egy középfoku ipariskola felállitását. Ennek szükségességét látja és érzi legfőképpen az Ipartestület vezetősége és minden alkalommal sürgeti az illetékes tényezőknél az iskola mielőbbi megvalósitását, mert ugy látja, hogy ez az iskola pont azt a célt szolgálja, amiből legelsősorban lehet müvelt, szakszerü utánpótlást kapni.

Legutóbb, amikor Bán Antal iparügyi miniszter járt Nagykanizsán, Husz József ipartestületi elnök hosszasan tárgyalt e kérdés fontosságáról az iparügyi miniszterrel és memorandumban kérte, hogy az ipari kormányzat vegye fontolóra e kérdés sulyos voltát. A miniszter akkor igéretet tett a kérdés tanulmányozására.

Most érkezett a nagykanizsai Ipartestülethez a miniszter leirata, melyben értesiti a vezetőséget, hogy nem zárkózik el az államháztartás helyzetének javulása esetén attól, hogy Nagykanizsán középfoku ipariskolát állitson fel, — sőt azt már tervbe is vette, »miután Nagykanizsán középfoku iparoktatási intézet létesitését, tekintettel a város ipari fejlettségére, magam is indokoltnak tartom«, — hangzik a miniszter leirata.

Egy lépéssel tehát előbbre jutottunk az iskola megvalósitása felé, ami minden városunk ipaarát nagyra értékelő pogárának álma is.

—

Milyen tervekkel indul az uj tanév a nagykanizsai Gazdasági Iskolában

Nagy veszedelem fenyegeti a jövő év burgonyatermését

Nagykanizsa környékének mezőgazdasági szempontból felmérhetetlen jelentőségü a téli gazdasági iskola. A háborus események következtében az iskola is sokat szenvedett. 1944-ben egy légitámadás alkalmával bombatalálatokat kapott. Az okozott károkat már ugy ahogy kijavitották és az elmult tanév alatt már rendes munka folyt az iskolában. Az uj iskolaévben azonban itt is jelentős változások lesznek a tanitás menetében. Munkatársunk felkereste a gazdasági iskola igazgatóját, hogy az uj tanterv és az iskolát érintő többi kérdésekről beszéljen velo és betekintsen az iskolában folyó serény munkába, amit a növényegészségügy terén kifejtenek.

Az iskola tanterve

Az elmult tanévben végzett két évfolyamunk október elején termelési versenykiállitást rendez. Ez a kiállitás vezeti be uj tanévünket, ami november elején kezdődik. A beiratkozások már most folyamatban vannak. A novemberben kezdődő tanév március közepén véget ér. A gazdaifjut nem lehet hosszabb időre kiszakitani otthoni munkájából, mert a kis gazdaság megsinylené a szorgos munkáskéz hiányát. Ezért kellet ugy dönteni, hogy a gazdaképző iskola alsó évfolyamát két év alatt végezzék el a növendékek. A gazdaképző iskolából kikerülő növendékek a mezőgazdasági iskola második évfolyamán folytathatják tanulmányaikat. Azonban az alsó évfolyamra a nagy kedvezmények ellenére is csak kevesen jelentkeznek. Ennek az az oka, hogy a gazdák részben nehezen nélkülözhetik fiaikat még a téli hónapokban is, részben pedig még mindig nem érzik át a gazdaképző iskola nagyjelentőségü munkáját.

De most törvénytervezet készül a képesitéshez kötött gazdálkodásról. Eszerint egy bizonyos területü földet a jövőben csak szakiskolát végzett gazda kezelhet.

Ez nagyon is indokolt, mert ha a legegyszerübb iparágaknál is megkövetelik a mestervizsgát, mennyivel inkább szükséges volna ez a sokkal nagyobb szaktudást megkövetelő gazdálkodásnál. A földmüves földje nemzeti vagyon és a közösség szempontjából sem mindegy, hogy ezt a vagyont miként kezeli a gazda. Éppen ezért az ország megköveteli, hogy a gazda alapos kiképzést kapjon, mielőtt hozzányul a rábizott földhöz.

Az elkövetkező tanév folyamán a járás területén több helyen háromhónapos tanfolyamot tervezünk. Ezeken különös tekintettel leszünk a most földhözjuttatottakra, mert most ezeknek kell elérni azt a termelési eredményt, amit a nagybirtok hozott. Remélem, hogy ez sikerül is.

A nőnevelés terén is tevékeny munkát fejt ki az iskola a következő tanévben. A gazdaképzéssel párhuzamosan gazdaasszonyképző tanfolyam is lesz. A szorgalmi idő itt is öt hónap. Ezenkivül háztartási tanfolyamokat is rendezünk a járásban azok részére, akik nincsenek abban a helyzetben, hogy a tanfolyamot Nagykanizsán az iskolában végezzék.

Növényegészségügy

A növényegészségügyi ellenőrző munkálatokat is az iskola tanárai végzik. Ez a munka a külföldre irányuló szállitmányok ellenőrzésére és a növényi kártevők irtására terjed ki. Ide tartozik a nemesitett vetőmagvak kitermelése is. A gyümölcstermelésben is jó példával kell elöljárnunk. Köztudomásu, hogy a zalai gyümölcsök országos viszonylatban is első helyen vannak. Azt szeretnénk, ha ez továbbra is igy lenne, ezért kötelességünk, hogy nemesitett gyümölcsfa-csemetékkel lássuk el a gazdaközönséget. Ezenkivül fajtiszta tenyészállatokat is kellene kitenyésztenünk, azonban ez jelenleg lehetetlen, de reméljük, hogy rövidesen itt is javul a helyzet.

A koloradóbogár

A növényegészségügyel kapcsolatban rá szeretnénk mutatni arra a nagy veszedelemre, ami nyugat felől fenyegeti az országot. Németországban egy eddig nem ismert bogárfajta tünt fel. Ez a koloradóbogár, amely közel egy centiméter hosszu állatka, hátán 10 fekete és sárga sávval. Rendkivül szapora. Ez az apró állat hatalmas étvággyal veti magát a burgonyára és ha idejében ártalmatlanná nem teszik, ugy nagy területen elpusztitja annak gumóját, szárát és levelét. Ez a kis bogár elpusztithatja az egész burgonyatermést és akkor egy kiló burgonya termelési költsége annyi lesz, mint egy kiló szőlőé. Azt pedig mindenki elképzelheti, mit jelent ez a közellátás szempontjából. Idén már nem kell tartani a koloradóbogártól, azonban könnyen lehetséges, hogy jövő nyáron már megjelenik itt is. Ezért bárki, aki földjén koloradóbogár jelenlétét észleli, azonnal jelentse növényegészségügyi intézetünknél a téli gazdasági iskolában. Legegyszerübb védekezés ellene a föld szénkéneggel való átitatása és felperzselése. Egyelőre ezt a módszert ismerjük és tudjuk alkalmazni.

Elvették az iskola földjet

Iskolánk a földbirtokreform során 45 katasztrális hold földet kapott. Ezt a tangazdaság részére utalták ki. Az uj földigénylő bizottság azonban ismeretlen okból elvett ebből a földből 25 holdat. A megmaradt föld legnagyobb részben vizenyős. Ebből lehetne szántót csinálni ugyan, de az hosszu és költséges munka volna. Ezen a kis földön pedig nem tudjuk teljesiteni a kijelölt feladatot.

Amit tudunk, azért megteszünk és igyekszünk, hogy minél több jó magyar gazdát neveljünk. Jó példával kell elöljárnunk, hogy a gazda lássa, mit tegyen és hogyan müvelje földjét hasznosan, mert csak igy követi a tanácsot — fejezte be nyilatkozatat a téli gazdasági iskola igazgatója.

(Hárs)

A megye hirei

Biztositva van a megye zsirszükséglete

A főispán kezdeményezésére a vármegye sertéshizlaldát állitott be, hogy a téli zsirszükségletet a megye lakossága részére biztositani lehessen. Sikerült 5 és félezer sertést megszerezni és számukra a takarmányt biztositani és igy a lakosság zsirellátását és részben fedezni. A sertések körülbelül december-január hónapokban kerülnek levágásra.

Zarándoklat Bucsuszentlászlóra

Zalaegerszegen a két plébánia rendezésében vasárnap óriási zarándoklat indult a bucsuszentlászlói kegyhelyre. A bucsut az igazságos békéért ajánlották fel és azon több mint 4000 hivő vett részt.

Nagykanizsai járás ideiglenes főjegyzője dr. Monostory Tibor

A B-listával kapcsolatban a főjegyzőségek körül változások történtek. A következő járási főjegyzők vannak ideiglenesen behelyettesitve és a járások vezetésével megbizva:

Dr. Zsoldos Elek Letenye, dr. Balogh Géza Lenti, dr. Pintér István Keszthely, dr. Monostori Tibor Nagykanizsa, dr. Dervarics László Pacsa, dr. Szigeti Sándor Nova, Karsay Endre Sümeg, dr. Horváth József Tapolca, Liptai Jenő Zalaszentgrót, dr. Farkas Sándor Zalaegerszeg. A sormási vezetőjegyzőséggel Kovács István segédjegyzőt bizták meg.

Senki sem tarthat leveles-dohányt!

Az engedély nélkül termelt dohány beszolgáltatásról szóló kormányrendelet 2. szakasza igy módosul:

A saját használatra engedély nélkül termelt dohánytermelési engedélyilleték összege 1946 augusztus 1-től: 50 dohánytőig 5 forint, 50—100 dohánytőig 10 forint, 100—150 dohánytőig 15 forint, 150—200 dohánytőig 20 forint, ha a termelt dohánytövek száma a kétszázat meghaladja, ezt a számot meghaladó minden dohánytő után 20 fillér.

A rendelet 3. paragrafusának (2) bekezdése a következőképpen módosul: Az engedélyes a beszolgáltatott hasznavehető dohánymennyiség 50 százalékának, ha pedig az engedélyes által termelt dohánytövek száma kétszázat meghaladja, a beszolgáltatott dohánymennyiség 40 százalékának megfelelő sulyu kincstári dohánygyártmány és pedig szivarkadohány vagy pipadohány ingyenes kiadását igényelheti. Az engedélyes az ingyenesen kiszolgáltatott dohánymennyiség sulyának megfelelő sulyu dohánygyártmány hatósági áron való megvásárlására is jogosult. Az ingyenes és ártérités ellenében kiszolgáltatandó dohánymennyiség termelőként 10 kg-ot nem haladhatja meg. Minthogy minden dohányt a kincstárnak be kell szolgáltatni, leveles-dohány senkinek birtokában nem lehet.

Minisztertanács

A kormány tagjai tegnap délelőtt 11 órakor Nagy Ferenc elnökletével minisztertanácsot tartottak, melyen a miniszterelnök beszámolt párizsi tárgyalásairól. A minisztertanács háromnegyed 2 órakor ért véget.

Kéthly Anna fogadást adott a Budapesten tartózkodó angol képviselőknek

Kéthly Anna nemzetgyülési képviselő, a nemzetgyülés alelnöke hétfőn délután a parlament elnöki termében fogadást adott a Budapesten időző angol munkáspárti képviselők tiszteletére, akik a Szociáldemokrata Párt vendégei voltak. A fogadáson megjelentek a budapesti politikai misszió vezetője, Rónai Sándor kereskelemügyi miniszter, Bán Antal iparügyi miniszter, Bechtler Péter alpolgármester, Kissházi Ödön, a Szakszervezeti Tanács elnöke és még sokan a politikai élet köréből. Az angol képviselők és a megjelentek között hosszan tartó barátságos eszmecsere alakult ki.

A svájci követünk elutazott állomáshelyére

Gordon Ferenc, Magyarország uj svájci követe kedden délelőtt elutazott állomáshelyére. A követség személyzete a hét végén indul Svájcba.

Aláirtuk a francia-magyar gazdasági egyezményt

Párizsban szombaton aláirták a francia-magyar gazdasági egyezményt. Az egyezmény szerint 160 millió francia frank keretében tenyészállatokat, foszfátot, gyapjufonalat, vegyi anyagokat, tehergépkocsit hozunk be és vetőmagot, hüvelyest, dohányt, gyógynövényeket viszünk ki.

MAORT

Dr. Papp Simon Nagykanizsa gázellátásáról

A Zala szerkesztője budapesti központi irodájában felkereste dr. Papp Simon egyetemi tanárt, a MAORT-üzemek alelnök-vezérigazgatóját, aki Nagykanizsa gázellátásáról a következőkben nyilatkozott:

— A legnagyobb nehézség, mint tudni való, abban állt, hogy nem tudtunk a város gázellátás céljait szolgáló megfelelő kompresszort szerezni. De a nehézségek a várossal kötendő gázszerződés elhuzódása miatt is fennállottak. Most mind a két kérdést ugy gondolom rövidesen megoldhatjuk, igy semmi akadálya nem lesz annak, hogy Nagykanizsát elláthassuk megfelelő mennyiségü gázzal. Találtunk egy kompresszort, amit alkalmasnak vélünk a cél eléréséhez, bár ezen javitásokat kell eszközölni, ami még a jelenlegi helyzet mellett is könnyen lehetséges lesz. Ez a kompresszor biztositani tudja a megfelelő gáznyomást, igy hihető, hogy nemcsak az iparvállalatok és középületek, de a magánháztartások is hozzájuthatnak a felbecsülhetetlen értékü tüzelőanyaghoz. A másik kérdést, a gázszerződést is a várossal talán a legközelebbi napokban tető alá hozzuk. Meg kell állapitanom, hogy mindkét tárgyaló fél részéről — éppen az ügy nagy jelentőségénél fogva — meg volt a legjobb szándék. Igy a nagy horderejü kérdésben a megállapodás megtörtént és csupán apróbb differenciák állanak még fent, amelyeknek eliminálása biztosra vehető. Ezek után nyugodtan állithatjuk, hogy semmi akadálya sem lesz annak, hogy e sokat vitatott kérdés nyugvópontra jusson és Nagykanizsa közönsége tüzelőanyag szempontjából nyugodtan nézzen az eljövendő tél elébe.

A MAORT fejlődésével kapcsolatosan feltett kérdésünkre dr. Papp Simon elmondotta, hogy mint minden vállalat, a MAORT is pénzszükével küzd, igy természetes, hogy a legszükségesebb gépi berendezések pótlására és kijavitására pillanatnyilag nem áll pénz rendelkezésre, holott az ország különböző finomitói több mint 15 millió forinttal tartoznak a vállalatnak. Az elnök-vezérigazgató megemlitette, hogy egyes fontos gépek kicserélése már szinte elkerülhetetlen, mert a háboru kitörése óta azokat senki sem pótolta vagy javitotta, igy a tulhajtott munkában, mint minden gép, ezek is tönkrementek. Csak a rendkivül elővigyázatos szakképzett kezelés tette eddig is lehetővé, hogy ezek a gépek még mindig munkában lehetnek. Természetesen, mondotta dr. Papp Simon, mi mindent elkövetünk, hogy a termelés folytonosságában hiány ne álljon be, mert a magyar gazdasági életnek egyik legfőbb pillére ma az olaj. Az olaj nemcsak exportot jelent, de jelenti a legszükségesebb cikkek importját is, mert a kivitt olajért, mint azt a lapok számtalanszor megirták, olyan cikkeket tudunk behozni, amelyek a magyar gazdasági életben nélkülözhetetlenek.

Dr. Papp Simon végül annak a reményének adott kifejezést, hogy mint minden kérdés, ugy ezek a kérdések, ha lassan is, de végül mégis megoldást nyernek s a magyar olajtermelés első vonalban fog hozzájárulni, mintahogyan eddig is hozzájárult az ujjáépités nagy munkájához.

Felhivás a MAORT szellemi dolgozókhoz!

MKP nagykanizsai szervezete f. hó 14-én szombaton d. u. 4 órakor, párthelyiségében értelmiségi gyülést tart, melynek előadója *Gerencsér György* elvtárs megyebizottsági tag lesz *„Egyház és demokrácia"* cimén. Erre az elvtársakat ezuton is szeretettel meghivjuk és kérjük, hogy ismerőseiket, barátaikat (minden érdeklődőt) hozzák magukkal. *MKP. Értelmiségi Bizottság.*

Sportrovat

Megérdemelt vereség

Siófok SE—NVTE 5:3 (2:0)

Vezette Kluger. A két csapat összeállitása a következő:

SSE: Csepeli — Bertalan, Pozsgai — Vent, dr. Varga, Daller — Horváth, Tóth I., Bujtor, Tóth II., Bujtor III.

NVTE: Nagy — Péter, Perendi — Semsi, Németh I., Both — Szabó II., Sári, Zalán, Balogh, Horváth.

Vasut kezd, hosszu ideig lanyha iramu játék folyik, a 31. percben Tóth II. lő gólt és ezzel máris 1:0 a Siófok javára. A 42. percben szintén Siófok ér el gólt Bujtor révén és igy 2:0-ás félidővel fordul a Siófok.

A második félidőben Zalán és Balogh helyett Tura és Bedinszki játszik, igy a támadósor sokkal jobban játszik. A 12. percban Tura védhetetlen felsősarkos gólt lő. 2:1. A 15. percben Tóth I. nagy védelmi hibából lőtt gólt. 3:1. A 20—21. percben két nagy helyzete van a Vasutnak, de Horváth mellé lő. A 23. percben 11-es, Tura a hálóba lövi. 3:2. A 28. percben ujabb védelmi hibából a Siófok Bujtor III. révén gólt lő. 4:2. A 30. percben a labdát a kapuson átemelve Tura ujabb gólt lő. 4:3. A 37. percben Tóth II. a védelem hibájából beállitja a végeredményt. 5:3.

A Nagykanizsai Vasutas Tornaegylet bekerült az országos bajnokságba

Nagykanizsa sportkedvelő közönségét bizonyára nagy örömmel tölti el az a hir, amit ma a Magyar Labdarugó Szövetség táviratilag közölt az NVTE-vel. Arról van szó, hogy a tegnap lefolyt tanácsi ülésen elhatározták, hogy a nyugati csoport OB II. osztályába a nagykanizsai vasutast 13-ik sorszámmal beosztotta. Ezzel a legkitünőbb sportegyesületünknek elégtételt szolgáltattak a pécsi szövetség által okozott sok igazságtalanságért.

A tej és tejtermékek után nem lesz forgalmi adó

A Gazdasági Főtanács megkereste a pénzügyminisztert, hogy a tej és tejtermékek árának csökkentése érdekében ezeket a cikkeket teljesen mentesitse a forgalmiadó alól.

Igazolni kell eladásnál a valuták eredetét

A pénzügyminisztérium valutaügyosztálya közli, hogy dollárt és egyéb külföldi valutát továbbra is akadálytalanul lehet beváltani, csupán igazolni, illetve nyomatékosan valószinüsiteni kell a valuta eredetét pl. levél, átutalás stb. bemutatásával. Ilyen valutát Nagykanizsán a Nemzeti Bank vesz át.

Arany- és ezüstkalászos gazdák a gazdasági talpraállásért

A parasztnapokon megjelent arany- és ezüstkalászos, valamint szakiskolát végzett gazdák megbeszélésre gyültek össze a budapesti sportcsarnokban. Vörös Vince nemzetgyülési képviselő hangoztatta, hogy gazdasági talpraállásunk igen nagy mértékben függ a mezőgazdasági szakoktatás sikerétől. Arra kell törekedni, hogy az arany és ezüstkalászos gazdák az ország gazdaságának élén állva, minden fontos kérdésben hallassák szavukat.

Megérkezett az amerikai árukölcsön első szállitmánya

Tegnap megerkezett a 15 millió dolláros árukölcsön keretében az első 8 vagonból álló szállitmány. Ebből 4 vagon gyógyszer és kötszer, és 4 vagon csokoládé. A 15 millió dolláros kölcsön keretében több száz vagon áru van utban Magyarország felé.

Mezőgazdasági érdekképviseleti ankét

Hetfőn delelőtt az országos parasztnapok keretében mezőgazdasági érdekképviseleti ankétot tartottak. Az ankéton Kiss Sándor nemzetgyülési képviselő hangoztatta, hogy a parasztság kezében van sorsának lehetősége, csak élni kell vele. Igy elérheti, hogy számarányához méltóan részesüljön a jogokból, is nemcsak a kötelezettségekből.

A Magyar-Szovjet Müvelődési Társaság kongresszusa

A Magyar-Szovjet Müvelődési Társaság szombaton és vasárnap Győrött tartotta északdunántuli kongresszusát, mellyel kapcsolatban bélyegkiállitás nyilt meg és kulturest volt a győri szinházban.

Szerdán délután 6 órakor

PÁRTNAPOT

tart a Magyar Kommunista Párt.

Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szeretettel vár *a Pártvezetőség.*

Rendben folytak le a jóvátételi állatszállitások

Az 1946. évi jóvátételi kötelezettség teljesitésére előirt tenyészmarhák átadása Hortobágyon véget ért. Az átadás az előirt határidő pontos betartásával, a Szovjetunionak a jóvátételi ügyekkel foglalkozó parancsnokának teljes megelégedésével történt. A jóvátételre beszállitott 8147 tenyészállat közül a Vörös Hadsereg ellátására 417 vágóállatot adtak át, ezenfelül Debrecen és az állami birtokok is részesültek a Hortobágyon összegyült jószágokból, amelyekből 461-et le kellett vágni és 199 pedig elhullott.

London meg van elégedve az olasz-osztrák egyezménnyel

London, szept. 10

A Times megelégedéssel támogatja az osztrák-olasz egyezményt Dél-Tirol ügyében. Hangsulyozza, hogy mindkét kormányt elismerés illeti magatartásáért. Megjegyzi, hogy ez az egyezmény nem a párizsi konferencia erőfeszitései révén jött létre, hanem két volt ellenséges állam megállapodása alapján.

Kedden délután 6 órakor

PÁRTNAP

a Szociáldemokrata Párt helyiségében

Előadó: *Dombai János* nemzetgyülési képviselő

Vendégeket szivesen látnak.

Bélyeggyüjtők részére 160 kockás, békeminőségü, üres cserefüzetek eladók. Barbarits, Fő-ut 5. (nyomda-iroda). Mindenfajta levélbélyeget veszek. d

HIREK

A rádió szerdai müsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Hanglemezek. 10 Hirek. 10.10 Szalonzenekari muzsika. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 A Kapisztrán-kórus és az Erzsébet-kórus énekel. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 16.10 A MNDSZ müsora. 17 Külpolitikai notesz. 17.10 Könnyü francia dalok. 17.30 A Munkás Kulturszövetség müsora. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.30 A rádiózenekar játszik. Vezényel Polgár Tibor. 20 Hirek, sporthirek. 20.20 Elektra. Bornemissza Péter szomorujátéka. 21.35 Fontos kérdések — érdekes válaszok. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 22.35 Orosz müvészlemezek. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Magyar tánclemezek.

Budapest II. 20 Operettrészletek. 20.30 Rádió szabadegyetem. 21 Hirek. 21.15 Buttola Ede és tánczenekara játszik a Metropol-étteremből.

— Szerkesztőségi hir

Bencze Jenő főszerkesztőnk budapesti utjáról visszaérkezett és holnap, szerdán ujból átveszi a Zala szerkesztését.

— Értelmiségiek gyülése

A Magyar Kommunista Párt nagykanizsai szervezete folyó hó 14-én, szombaton délután 6 órakor párthelyiségében értelmiségi gyülést tart. Gerencsér György megyebizottsági tag »Egyház és demokrácia« cimen tart előadást. Minden érdeklődőt szeretettel várunk. A MKP értelmiségi bizottsága.

— Magyar nótaest

Hétfőn, 16-án este 9 órakor a Katholikus Legényegylet Magyar nóta-estje a Városi Szinházban.

— Felhivás!

Felhivjuk a Délzalai Termelő és Értékesitő Szövetkezet tagjait, hogy akiknek téli káposztára, hagymára, befőzésre való magvaváló hosszu szilvára, tojásra van szükségük, jelentkezzenek a Szövetkezet irodájában Zrinyi Miklós-u. 21/a. sz. alatt

— Kereskedők figyelmébe!

Gyufára és szabadsóra befizetés minden mennyiségben eszközölhető 14-én 12 óráig. Kreft Kinizsy-u. 2.

— Felhivás

Felhivjuk azokat a kiskereskedőket, akik a Szövetkezet által felsárolt burgonya, hagyma, téli káposzta és tojás árusitásában és szétosztásában közre akarnak működni, ebbeli óhajukat jelentsék a Szövetkezet irodájában Zrinyi Miklós-utca 21/a sz. alatt.

APRÓHIRDETÉSEK

Tankönyveket az összes helybeli és vidéki iskolák részére **előjegyzem.** Schlesz Gyula, Ady Endre-ut 8. Telefon: 129.

Hordók uj és használtak **eladása, beszerzése Kokas István** cégnél, Szombathely, Thököly-u. 22. — Must, bor, dió, gesztenye, teligyümölcsök vételét vállalja.

Butorozott szoba, esetleg konyhahasználattal is **kiadó.** Ugyanott **diákokat ellátásra** tanitással **felvesznek.** Cim a kiadóban.

Kék alatt megvételre keresünk jó állapotban lévő rádiót. ZALA szerkesztőség.

Eladó egy pár 42-es számu, alig használt férfi felcipő. Cim a kiadóhivatalban megtudható.

Kisebb diáklányt vállalok teljes ellátásra. Matolitsné, Kölcsey-u. 17.

Butorozott szoba azonnal kiadó, villa közepén, fürdőszobával. Cim a kiadóban.

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: Bencze Jenő főszerkesztő

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 9.

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa"

Szerkesztésért és kiadásért felel Bencze Jenő

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán

Ny. md.-ért felel: Zalay Károly.

51. évfolyam. 206. szám. Nagykanizsa, 1948. szeptember 12. csütörtök Ára 40 fillér.

ZALA

Ausztriának az amerikai megszállás alatt levő gyüjtőtáborában a külföldi illetőségü személyeknek ezután fizetni kell a lakásukért és az ellátásukért. Ez alól kivételt a munkaképtelenek és a politikai üldözöttek képeznek. Ennek a rendelkezésnek célja, hogy a gyüjtőtáborok lakói mielőbb visszatérjenek hazájukba.

A magyar békedelegáció részt vett Bideault francia külügyminiszter fogadásán

A magyar politikai és területi bizottság határozata hétfői értelmében kedd délután a Luxemburg palota egyik termében megalakult az az albizottság, mely hivatott a békeszerződés-tervezet első cikkelyének negyedik szakaszához (a pozsonyi hidfő), benyujtott 2 csehszlovák pótindítvánnyal kapcsolatos kérdések kivizsgálására. Az albizottság elnöke az ukrán delegatus lett. Előadója Castello ujzeelandi kiküldött. Csehszlovákia részéről Majdu megbizottat delegálták. Az albizottság elhatározta, mivel mindegyik delegátus beszéli az angol nyelvet, ez lesz a hivatalos nyelv. Az albizottság elnöke ezután felszólította a csehszlovák kiküldöttet, hogy a magyar békeszerződés-tervezet első pontjának 4. szakaszára tegye meg észrevételeit. Ezek egyrészt a bécsi döntés semmisnek való kimondására „annak minden következményeivel együtt" szövegbe iktatására, valamint a pozsonyi hidfő kibővítésére átengedendő magyar területi követelésére vonatkoztak. Nehéz vita után az albizottság ugy döntött, hogy a dementációs anyag áttanulmányozására van szükség és ezért elhatározta, hogy a legközelebbi ülést, amikorra már a dementációs anyag rendelkezésre áll, csütörtök délután fogja megtartani.

Gyöngyösi János külügyminiszter Párizsban meglátogatta Lange norvég kiküldöttet, délután pedig Puskin követet. Este felesége és Auer Pál párizsi magyar követ kíséretében résztvett azon a fogadáson, melyet a békekonferencián résztvevő kiküldöttek részére Bideault francia miniszterelnök rendezett Versaillesben.

A halálraitélt náci-főbünösöket Nürnbergben végzik ki

London, szetember 11

A News-Chronicle illetékes helyről ugy értesül, hogy nem felel meg a valóságnak az a hir, mely szerint azokat a náci háborus főbünösöket, akiket a nürnbergi törvényszék halálra ítélt, majd Berlinbe viszik és ott végzik ki. A halálraitélteket Nürnbergben végzik ki. Brit joggyakorlat szerint a halálos itélet és annak végrehajtása közt három vasárnapnak kell eltelnie. A lap ugy tudja, hogy a nürnbergi törvényszék valószinüleg ugyanezt a jogszokást fogja alkalmazni.

Arabok nélkül nyitották meg a palesztinai értekezletet

London, szeptember 11

Londonban a Lancaster házban tartották meg a palesztinai értekezletet. Attlee miniszterelnök kijelentette, hogy Palesztina helyzete nem maradhat igy tovább. Egyezség nem jöhet létre, ha mindkét fél nem szánja el magát az egyezségre és nem veszi számitásba a másik fél érdekeit. Kifejezte sajnálkozását, hogy az arabok nem küldték el képviselőiket az értekezletre, melynek az a feladata, hogy olyan egyezséget hozzon létre, mely megalapozza a békét és fellendíti Palesztinát. Végül figyelmeztette a resztvevőket, hogy nem lehet elkülönitve tárgyalni, hanem mély világpolitikai hátterével együtt kell megfontolni a dolgokat.

Benes Pozsonyban a németek és magyarok eltávolitását követelte

Pozsony, szeptember 11

Benes csehszlovakia elnöke Pozsonyban beszédet mondott és kijelentette, hogy a csehszlovákiai zavarok megszüntetése érdekében el kell távolitani az országból a német és magyar nemzetiségü lakosokat. A magyaroknak haza kell térniök. A kisebbségi politika a mult birodalmába tartozik. A csehek és szlovákok önmaguktól alapitották meg köztársaságukat. Lengyelországgal kapcsolatban kijelentette, hogy Lengyelországgal kivánják a megértést, azonban nem hajlandók tárgyalni a a Teschenre vonatkozó lengyel követelésről.

Bizonyitékok hiányában felmentettek több magasrangu román tisztet

A román népbiróság Brassóban a napokban tárgyalta több magasrangu román tiszt bünperét, akik a német éra alatt 873 szovjet foglyot, magyart és román zsidót megöltek. A népbiróság a bizonyitékok hiánya miatt valamennyi vádlottat felmentette. Az itélet Erdély demokratikus köreiben kinos feltünést keltett, annál is inkább, mert a kolozsvári hadbiróság a csekélyebb bünnel vádolt magyar diákokat sulyosan elitélte.

Hirek a világ fővárosaiból

Hédervári Sándor volt párizsi magyar követ Szentendre mellett a Dunába vetette magát és meghalt.

*

Francia kezdeményezésre Párizsban nemzetközi műszaki nagygyülés volt, amelyre 25 állam küldte el képviselőit. Mintegy 500 mérnökember jelent meg külföldről.

*

A posta igazgatósága közli, hogy Nagybritanniával, Észak-Irországgal és az ir köztársasággal a csomag forgalmát szeptember 9-től megnyitotta.

*

Kaligaris görög miniszterelnök már négy egymást követő napon halasztotta el utazását Londonba. Kedden azonban kijelentette, hogy szerdán feltétlen Londonba utazik, mivel szeptember 16. és 17-én Athénben kell lennie, hogy előkészitse a király szeptember 21, vagy 22-re tervezett érkezését.

Budapestről jelentik:

A miniszterelnök az iparcikkek árait megdöbbentően magasnak találta a kiállitáson

Nagy Ferenc miniszterelnök meglátogatta a mezőgazdasági és ipari kiállitást. A látogatás után kijelentette, hogy minden elismerés megilleti a rendezőséget, mely rövid idő alatt csaknem békeszinvonalon álló kiállitást hozott létre. Rendkivül nagy elismerés illeti a magyar ipart, hogy szép anyaggal szerepel a kiállitáson és ezzel a kiállitás jelentőségét magas szinvonalra emeli. Az árak megdöbbentően magasak és ezért fontos a mezőgazdasági árak és az iparcikkek árai közötti eltérések fokozatos megszüntetése.

Gordon Ferenc elutazása előtt nyilatkozott

Gordon Ferenc svájci követ elutazása előtt elmondta, hogy évtizedekre nyulnak vissza a svájci szellemi és gazdasági körökkel való kapcsolatai. Hiszem, hogy megujithatom kapcsolataimat a vezető gazdasági és politikai tényezőkkel. Az a tény, hogy én voltam a stabilizáció pénzügyminisztere, nem rossz ajánlás. Bizonyára értékelik, hogy a stabilizációt erélyes kézzel végrehajtó pénzügyminisztert küldte ki a magyar kormány Svájcba első diplomatájának.

Rövidesen aláirjuk az osztrákokkal kötött kereskedelmi egyezményt

Az osztrák-magyar árucsereforgalom létrehozására indult tárgyalások rövidesen eredményre vezetnek. Az októberi bécsi vásár alkalmából Rónai Sándor kereskedelemügyi miniszter Bécsbe utazik a szerződés aláirására. Körülbelül 12 millió forint értékü áru jön be Ausztriából és ugyanilyen értékü anyagot viszünk ki.

Az ifjuságí szervezetek meghallgatása után készül el a diákok önkormányzatát szabályozó rendelet

A vallás- és közoktatásügyi miniszter fogadta az ifjuságí szervezetek küldöttségét, hogy meghallgassa őket és előzetes tanácskozás után készitse el azt a rendelettervezetet, amely az iskolai ifjuság politikai pártokba való belépését, valamint a diákok önkormányzati működését szabályozza. A rendelettervezetet minisztertanács elé terjeszti és hamarosan döntés történik a rendelet kiadása ügyében.

Az UNRRA-segély felemelését kértük

Az UNRRA genfi ülésén a magyar kormány képviseletében Rátz Jenő pénzügyminiszter átnyujtotta Magyarország ujabb megsegitésére irányuló kérelmét. Az UNRRA azon csoportja, mely véglegesen birálja el a beterjesztett kérelmeket, még nem döntött, hogy a 4 millió dolláros segély keretét felemeli-e. Rátz Jenő igéretet kapott, hogy a magyar mezőgazdaság részére 5 millió dollár értékben tenyészállatokat, műtrágyát és gépeket szállitanak.

Megalakult a parasztszövetség földmunkás-szakosztálya

A magyar parasztnapok keretében ujjáalakult a magyar parasztszövetség 1943-ban megalakitott, de később feloszlatott földmunkás-szakosztálya. Doby István földmüvelésügyi miniszter üdvözölte az egybesereglett földmunkásokat. A legelesettebb társadalmi réteg a földmunkásság volt, mondotta, melynek gazdasági helyzetében a földreform következtében változás történt. 650.000 földmunkás jutott földhöz. A földmunkásoknak a szervezkedéssel az a célja, hogy számarányának megfelelő helyet tudjon biztositani a magyar közéletben.

Gyümölcskonzervet szállitunk Oroszországba

A dombóvári Döry-konzervgyár a magyar—szovjet árucsereforgalmi egyezmény keretében 100 vagon vegyesizre kapott megrendelést. Az első 8 vagonos szállitmány most indul el és az átvevők részéről a legnagyobb elismerésben részesült. A gyártáshoz szükséges cukrot az oroszok bocsátották a gyár rendelkezésére.

A megye hirei

Hat hónapot kapott egy nyilas amazon

Tegnap tárgyalta a zalaegerszegi népbiróság Alaszics Emma 22 éves andráshidai lakos háborus bünügyét. Alaszics Emma 1944 október 15 óta, mint nyilas vezető működött a községben és mint ilyen, házról-házra agitált a Szálasi-kormány mellett és mindenkit kényszeritett arra, hogy belépjen a nyilaskeresztes pártba. Ezért 6 hónapi börtönre és 5 évi politikai jogvesztésre itélték.

A B-lista miatt nem lesz fennakadás a megye adminisztrációjában

A vármegyei létszámcsökkentési eljárás során a belügyi tárca alá tartozó közalkalmazottak közül 586 közalkalmazott került elbocsátásra, illetve végelbánás alá. A létszámcsökkentés során vezető nélkül maradt községi körjegyzőségek, továbbá járási főjegyzőségek vezető állásainak betöltéséről az ötös bizottság javaslatára a belügyminiszteri kiküldött rendelkezése alapján a főispán már gondoskodott. A miniszteri kiküldött rendelkezését a vármegye valamennyi járásában, a megyei városokban és a vármegyei központi hivatalokban végrehajtották. Ezidő szerint már valamennyi járásban működnek az ujonnan megválasztott vezető jegyzők és járási főjegyzők. A létszámcsök-

kentési eljárás befejezése után a vármegye központi járási hivatalainál a 10 százalékkal csökkentett normál létszám szerint 15 fogalmazói és pedig vármegyei és járási aljegyzői és gyakornoki állás maradt betöltetlen. Tekintettel arra, hogy ezen körülmény a közigazgatás zavartalan menetét sulyosan megnehezíti, a főispán előterjesztéssel élt a belügyminisztériumnál és engedélyt kért az irányban, hogy ezeket az üres állásokat behelyettesítés utján betölthesse azokkal a közalkalmazottakkal is, akik a létszámcsökkentés során a vonatkozó rendelet szerint végelbánás alá kerülve, nélkülözhetőség cimén lettek elbocsátva, hogy ezeket létszámfeletti alkalmazottként a vármegye szolgálatába állithassák.

Gyorsvonatközlekedés Zalaegerszeg—Budapest között

A zalaegerszeg-budapesti vasutközlekedés megjavult. Reggel 3.40-kor a Zalaegerszegről induló vonat délelőtt 10 órakor érkezik Budapestre. Budapestről délután 16 órakor indul vissza és 22.25-kor érkezik Zalaegerszegre. Sürgős ügyek elintézésére utazók egy nap alatt visszatérhetnek Zalaegerszegre. A gyorsmotoron a menettérti jegy ára 220 forint.

Éjfélig tarthatnak nyitva a kávéházak és vendéglők az uj zárórarendelet szerint

A hivatalos lap szombati számában megjelent a belügyminiszter 276.500—1946. B. M. sz. rendelete, amellyel szabályozza a nyilvános étkező- és szórakozóhelyiségek záróráját. A rendelet szerint vendéglők, kávéházak, kocsmák, italmérők és más hasonló üzletek (cukrászda, kifőzde, kávémérés stb.) zárórája éjfélkor van.

Külön intézkedik a rendelet a vasuti éttermekről is. Ezeknek a záróráját az elsőfoku rendőrhatóság állapitja meg, a vonatok érkezése, illetve indulása időpontjának megfelelően.

Megöltek és kiraboltak egy ékszerészt

Az elmult héten Weiner László Wesselény-utca 61. sz. ékszerüzletében megjelent egy fiatalember és elmondta, hogy az egyik élesztőgyár munkása, ahonnét nagymennyiségü élesztőt loptak el és a tettesek nyomai a tuloldali házba vezettek. Azt kérte, hogy az üzletből figyelhesse a szemben levő házat. Az ékszerész erre engedélyt adott és a fiatalember egy vasdoronggal a kezében 3 napon keresztül megjelent az üzletben és ugy viselkedett, mint aki valóban figyeli a szemben levő házban történteket. Kedden délután 5 óra tájban, mikor senki sem volt az üzletben, az ismeretlen fiatalember leütötte Weinert, becsomagolta a kirakatban és az üzletben levő órákat és ékszereket és megszökött. Weiner László meghalt.

Göring sulya

A nácivezér Göring, akinek felfujt alakja az egész világon ismeretes volt, ma sovany ember. Amikor fogságba került, 130 kilót nyomott, pedig már akkor sem volt teljes sulyánál. A fogságban 35 kilót fogyott és ma mindössze 95 kiló.

Békehangulat és csodanő az országos vásár tegnapi premierjén

Országos kirakodó- és állatvásár volt tegnap Nagykanizsán. A felszabadulás óta először történt, hogy ily nagyméretü vásár szinhelye lett a nagykanizsai piactér. A kanizsai kereskedők és iparosok kivitték a piacra árujuk javát, hogy a falu népe kiválaszthassa azt, amire legjobban szüksége van.

A vásár a reggeli órákban még kialakulóban volt. Ekkor azonban a piac működött. A környező falvak termelői rengeteg terményt hoztak be, hogy azokat értékesitve, minél többet vásárolhassanak. Tiz óra felé a vásár már megszokott és régen nem látott békebeli képét mutatta.

A Deák Ferenc-téren régi, megszokott helyükön kirakták portékájukat a cipészek. A divatos női cipőktől a nehéz csizmákig, itt mindenféle cipő található volt.

A piactér ellenkező pontján állitották fel sátraikat a rövidárusok. Férfiruha, nőiruha, fehérnemü és textiláru bőséges választékban volt. De a rövidárusok között szép számmal akadtak bazárárusok is. Ezek elhozták a furulyától és a dominótól kezdve az evőeszközig minden jó békére emlékeztető holmijukat.

Testületileg vonultak ki a nagykanizsai zsibárusok is a vásárra. Használt ruhát itt éppen ugy megvehet az ember, mint használhatatlan bakancsot, kerékpárgumit éppen ugy, mint rozzant biciklinyerget. De kályha, csavarkulcs, kocsikerék, lyukas edény is volt szép számmal.

A piac közepén állitotta fel sátrát a bábos. Ugylátszik ez a szakma demilitarizálódott, mert a bábhuszár nyomtalanul eltünt az árusitóasztalról. Volt azonban bicikli, sziv és mézescsók.

A bábos közelében egy kis ládaalaku, zárt sátor vonta magára figyelmünket, amiről a következő piros és kékbetüs szavak kiabáltak: *Még ma nézze meg Ön, a budapesti telepatikus csodanőt!* A csodanő előjött kis lakából és bekötött szemmel egymásután nevezte meg azokat a tárgyakat, amelyeket partnere a nézők kezéből kivett. Ezután egy nézö rászánta magát arra, hogy a csodanő jóslásaiból megismerje multját és megtudja jövőjét. A csodanő néha rá is hibázott az igazságra.

A kirakodóvásárral egyidőben tegnap volt országos állatvásár a régi állatvásártéren. A felszabadulás óta szintén az első ilyen vásár volt ez Nagykanizsán.

Már korán reggel megkezdődött az eladásra szánt állatok felhajtása. Összesen mintegy 110 lovat és 30 marhát hoztak be a környékbeli gazdák. A felhajtott állatoknak nagy nézőközönsége volt, azonban délig mindössze egy csikó cserélt gazdát. A nagy érdektelenségnek valószinüleg az volt az oka, hogy a vásárt nem a megszokott idejében tartották meg. Az állatvásárt ugyanis mult szerdán kellett volna megtartani, azonban a közbejött akadályok miatt el kellett halasztani. A másik oka az érdektelenségnek bizonyára a még mindig mutatkozó pénzhiány. Igy, bár vásárlókedv volt, venni azonban mégis csak kevesen tudnak.

Igy azután részben jó, részben nem jó eredménnyel zárult az országos vásár. *Sikere azt mutatja, hogy a forint jó pénz.* Van megfelelő vásárlóereje. Azonban még most sincs elegendő belőle. Hisszük, hogy ami késik, az nem mulik és a menynyiség nem megy a minőség rovására. Sok forinttal majd éppen ugy lehet jó vásárt csinálni, mint kevéssel.

Részletes tudósitás az internáltakat felülvizsgáló miniszteri rendeletről

A Zala tegnapi száma részleteket közölt az internáltakat felülvizsgáló miniszteri rendeletről. Miután a kérdés széles rétegeket érint, a Zala most részletesen közli a belügyminiszter rendeletét, amelyet az államrendőrség budapesti és vidéki főkapitányságának, valamint valamennyi vármegyei és törvényhatósági jogu város főkapitányának végrehajtás céljából megküldött.

Az 1945. évi junius hó 25. napján kelt 138.000/1945. VI. B. M. sz. rendelet kibocsátása óta eltelt időre, valamint a magyar demokrácia megerősödésére való tekintettel, elrendelem az idézett rendelet alapján hozott és hatályban levő valamennyi rendőrhatósági őrizet alá helyezést kimondó végházatozat felülvizsgálását.

1. A felülvizsgálat során hatályon kivül helyezendők mindazok a hatályban levő végházatozatok, amelyeknek a meghozatalát a rendőrhatósági eljárás alá vont személynek a felszabadulás előtti magatartása tette szükségessé, amennyiben a végházatozat meghozatala óta hat hónap eltelt és a 6. pontban meghatározott sulyosbitó körülmények egyike a végházatozatban foglaltak fenntartását indokolttá nem tenné.

2. Meg kell szüntetni a rendőrhatósági őrizetet:

a) A 16. életévét be nem töltött vagy a 60. életévet már betöltött férfiak ellen.

b) A nők ellen, ha legalább egy 5 éven aluli, vagy legalább két 10 éven aluli gyermekük van, a 16. életévüket még nem töltötték be, vagy 50. életévüket már betöltötték.

c) Vagyontalan egyének ellen, ha legalább két vagyontalan, keresetképtelen és ellátásra szoruló hozzátartozójuk van.

d) A betegek ellen, ha a rendőrhatósági őrizet alatt tartásuk állapotuk lényeges rosszabbodását idézné elő.

e) A négy középiskolai vagy annál alacsonyabb végzettségü egyénekkel szemben, kivéve, ha 1934 december 31-től a felszabadulásig terjedő időtartam alatt közhivatali, politikai, társadalmi vagy gazdasági élet terén vezető szerepet töltött be.

3. Meg kell szüntetni a volt m. kir. csendőrség állományába tartozott és Németországból hazatért személyek rendőrhatósági őrizetét, kivéve, ha az egyéni elbirálás során megállapitást nyer, hogy 1934 december 31. napjától a felszabadulásig terjedő időben a csendőrség felügyelői tisztet, vagy csendőrkerületi, osztály vagy városparancsnoksági állást töltöttek be vagy az emlitett időtartam alatt bármilyen minőségben valamely csendőrnyomozó alosztálynál teljesitettek szolgálatot. Ugyancsak nem lehet megszüntetni ezidő szerint annak a csendőregyénnek a rendőrhatósági őrizetét, akire nézve a 6. pontban felsorolt valamely sulyosbitó körülmény fennforog.

4. Meg kell szüntetni mindazoknak a rendőrhatósági őrizetét, akik a felszabadulás után is meggondolatlan kijelentésük miatt kerültek rendőrhatósági őrizet alá, feltéve, ha a 6. pontban meghatározott valamely ténykörülmény folytán, szabadlábrahelyezésükkel az állami és társadalmi rendre veszélyessé vagy aggályossá nem válnak.

5. Gazdasági rendészeti szempontból kifogás alá eső magatartásuk miatt rendőrhatósági őrizet alá helyezetteket szabadlábra kell helyezni, ha:

a) a cselekményükkel elért vagy elérni kivánt haszon csekélyebb és üzletszerüség esete nem forog fenn,

b) rendes foglalkozásuk van és szabadlábrahelyezésük a gazdasági rend védelme szempontjából aggályosnak nem mutatkozik.

6. Nem szüntethető meg az 1—3. pontokban felsoroltakkal szemben a rendőrhatósági őrizet akkor, ha az eljárás alatt álló egyén már a felszabadulás után is olyan magatartást tanusitott, amely a demokratikus államrendünkkel szemben is veszélyessé és gyanussá tette és

a) az 1941. évi julius hó 22. napjától a felszabadulásig terjedő időtartam alatt az 1945: VIII. t.-c. II. fejezete 5. §-ának 9. pontjában felsorolt pártoknak, egyesületeknek vagy szervezeteknek országos, illetőleg vármegyei vagy városi törvényhatósági vezetője, tisztviselője, szervezője vagy Nagy-Budapest területén pártszolgálatos volt,

b) az 1934 december 31-ike és 1944 december 31-ike közötti időben az V. fizetési osztályban, illetőleg annak megfelelő rangosztályban vagy annál magasabb fizetési osztályba sorolt közhivatali állást töltött be,

c) az a) pontban megjelölt időtartamon belül nem harctéri érdemi alapján és nem várományosként vitézi cimet kapott,

d) az 1944 március hó 19. napját megelőző időben a fegyveres SS alakulatnak tagja volt, illetőleg az emlitett időpont után az 1941. évben megtartott népszámlálás alkalmával nemzetiségére és anyanyelvére vonatkozóan tett vallomása alapján a fegyveres SS-be nemcsak besorozatott, hanem ott szolgálatot is teljesitett.

(A Volksbundtagságuk miatt rendőri őrizet alá helyezettek felülvizsgálatára később történik intézkedés.)

A felülvizsgálattal foglalkozó bizottságok már megkezdték munkájukat és Nagykanizsára való érkezésüket is minden órában várják.

Két veszedelmes budapesti munkakerülőt tartóztatott le a nagykanizsai rendőrség

A nagykanizsai rendőrség politikai osztálya őrizetbe vette Kurucz Endre budapesti illetőségü lakost. Az ellene lefolytatott nyomozás során kiderült, hogy a mult évben lopásért elitélték 1 évi börtönre és azt a szegedi csillagbörtönben ki is töltötte. Juliusban történt kiszabadulása után Budapesten csavargott, majd áttette székhelyét Nagykanizsára, de itt a rendőrség hamarosan elfogta. Kuruczot egyébként a budapesti rendőrkapitányság politikai osztálya körözi a nyilas uralom alatt elkövetett cselekményeiért.

A politikai rendőrség őrizetbe vette Klein György ugyancsak budapesti illetőségü egyént, munkanélküli csavargásért. Kiderült, hogy sikkasztott és csavargásért már többször volt büntetve. Most Nagykanizsáról való kitiltással és illetőségi helyére való visszatoloncolással internálják.

Pisztolyt és lopott aranytálat ásott el egy nyilas: 2 évi börtön

A nagykanizsai népbiróság dr. Béres Sándor-tanácsa tegnap tárgyalta Gaál Sándor keszthelyi lakos háborus bünügyét. Gaált a népbiróság annakidején már elitélte 1 évi börtönre fegyveres pártszolgálatosi tevékenysége miatt és ezt a büntetést Gaál ki is töltötte. Most ujabb terhelő adatok jutottak a népügyészség tudomására és ezért ismét népbiróság elé állitották. A nyomozás adatai szerint Gaál mint nyilas fegyveres pártszolgálatos letartóztatta és átadta a csendőröknek Gerencsér György téglagyári munkást, akit közismert baloldali gondolkodása miatt a fasiszta biróságok kétszer börtönbüntetésre itéltek el, egyszer pedig hosszabb ideig internálták. A keszthelyi politikai rendőrség ez év junius 13-án házkutatást tartott Gaálnál, amikor a padló alá rejtve egy 6.35-ös pisztolyt találtak. Ezt az ügyet valószinü politikai háttere miatt az igazságügyminisztérium döntésével a törvényszék a népbiróság elé utalta.

Gaál a keszthelyi nyilas községvezető parancsára hivatkozott védekezésében Gerencsér György letartóztatására vonatkozólag. Elmondta, hogy a letartóztatásnál a legudvariasabban viselkedett. A pisztolyra vonatkozólag azt mondotta, hogy nem ő, hanem a lakás előző bérlője rejtette el azt.

Az ügyben sértettként szereplő Gerencsér elmondta, hogy Gaál gorombán lépett fel vele szemben, amikor letartóztatta. Az uton pedig megfenyegette, hogy ha szökni próbál, lelövi. A csendőrségről az őrsparancsnok, aki szerencséjére régi ismerőse volt, elküldte azzal, hogy bujjon el. Ő el is bujt. A felszabadulásig egy kemencében rejtőzött a naponta razziázó nyilasok elől. Rauch Jenő rendőrnyomozó hadnagy, aki a házkutatást végezte, elmondta, hogy a pisztolyon kivül egy 2 kilós aranytálat találtak Gaálnál.

A népbiróság Gaál Sándort a vád tárgyává tett büncselekményekben bünösnek találta és ezért kétévi börtönre és ötévi politikai jogvesztésre itélte. Dr. Nádassy Ferenc népügyész az itéletet megfellebbezte. A védelem szintén fellebbezett a fegyverrejtegetés ügyében.

Császár Sándor valkonyai nyilas fegyveres pártszolgálatvezető és társai háborus bünügyének tárgyalását a népbiróság bizonyitás kiegészitése miatt elnapolta.

—

Szinházi premieren bukkantak rá a Kun páterék által elrabolt brilliánsokra

Mint közöltük, a Markó-utcai fogház udvarán kivégezték Dunckel Károly müszerészt. Szálasi egyik legodaadóbb hivét. Dunckel tárgyalása rövid ideig tartott. A tanuk — akik olyan sokat szenvedtek a rémuralom idején — sulyosan terhelő vallomást tettek ellene és Dunckel nem is tagadott. Kegyelmet nem kapott, a sokszoros gyilkost pár óra mulva a bitófán érte el megérdemelt büntetése.

Ezen a tárgyalások sok szó esett a korábban kivégzett Kun páter gyilkosságairól, rablásairól. Az egykori minorita szerzetes, aki a szeretet igéje helyett a gyülölet igéjét hirdette, az utolsó pillanatig tagadta, hogy része lett volna a rablásokban, fosztogatásokban és gyilkosságokban.

Dunckel ügyének tárgyalásán ajból fellebbent a fátyol ennek az emberbőrbe bujt fenevadnak minden bünéről. Ismételten beigazolódott, hogy Kun páter cinkostársa volt a gyilkosoknak, rablóknak és megosztozott a zsákmányon, amit az alábbi eset is igazol.

Félmillió dolláros rablás

Dunckel parancsnoksága alatt egy csoport nyilas pribék jelent meg dr. Rácz Arthur bankigazgató lakásán. Az igazgatót vejével és leányával együtt a nyilasházba hurcolták, ahonnan Rácznak csodával határos módon sikerült megmenekülnie, leányáról, vejéről azonban azóta sincs hir.

Rácz a felszabadulás után visszatért bujdosásából. Lakását teljesen kifosztották, ékszereinek, amelyeknek értéke megközelitőleg félmillió dollár volt, hült helyét találta. Valóságos detektivmunkát végzett, hogy leánya és veje sorsáról tudomást szerezzen, sokáig sikertelenül. Egyszer aztán a véletlen játszott közre abban, hogy hol keresse hozzátartozóinak gyilkosait és elrabolt kincseit.

Rácz Arthur dr. igy mondja el az esetet:

— Néhány hónappal ezelőtt egyik ismerősöm figyelmeztetett, hogy szerencsétlen lányom egyes ékszerdarabjait az egyik premieren egy feltünően szép nőn látta. Ezen a nyomon indultam el s kitartó nyomozásom végül eredménnyel járt. Csakhamar rátaláltam a feltünő szépségü fiatal leányra. A lélekzetem is elállt, amikor ujján megpillantottam leányom vagyont érő briliánsát. Uralkodtam magamon, nem szóltam semmit, de ettől kezdve állandóan figyeltem a leány szórakozásait, utjait. Egy alkalommal az egyik bárban találtam hódolói körében is ez alkalommal leányom briliáns brossa is ott szikrázott a nyakán. Haza ig követtem, azzal az elhatározással, hogy felfedem kilétemet és felelősségre vonom. Igy is történt. A leány egy pillanatra zavarba jött, azután bevallotta, hogy az ékszerekkel Dunckel Károly nevü barátja ajándékozta meg. Nyomban kijelentette, hogy kész azokat visszaszolgáltatni; s a milliós értékekből sok mindent vissza is kaptam.

— Az anyagiakon felül azonban engem elsősorban leányom és vőm sorsa érdekelt. Hosszas kutatás után megtudtam, hogy Dunckel már a népügyészség foglya. Engedélyt kaptam, hogy meglátogassam. A feltünően jó megjelenésü szerelő — aki már tisztában volt sorsával — nem sokat kerlelt. Kijelentette, hogy leányom és vőm Kun páter elé kerültek, az ő kezébe jutottak ékszereim is. Ha van valami keresnivalóm s ha tudni akarok valamit hozzátartozóim sorsáról, keressem fel Kun pátert, akiről ugy tudja, hogy ugyancsak a Markó-utcai fogház lakója.

A kihallgatáltnál

— Az igazságügyminisztérium nem gördített akadályt, hogy szemtől-szembe álljak Kun páterrel. Az egykori szerzetes cinikusan jelentette ki: »Leányát és vejét kivégeztük, ékszereit a Dunckel-csoport kapta. Nekem is jutott valami...«

— Amikor Kun páter előtt kihirdették a kegyelem elutasitását, délutánra hirdették a kivégzést. Még az utolsó pillanatban is próbára tettem, hátha szólásra birom ezt az emberi fenevadat. Bementem hozzá a siralomházba. Már csak percei voltak hátra, de hiába beszéltem lelkére, csak ennyit felelt: »Már mondtam, ne keresse gyermekét, megölték...« Azután Kun páter cellája ajtaján kopogtak, csikordult a zár, fogházőrök jelentek meg és vitték a bitó alá.

Az elmult sötét kor történelméhez hozzá kellett fűzni ezt a tragikus epizódot is, hogy még élesebben rajzolódjék ki Kun páter sötét, ijesztő portréja.

Hordósi bácsi csodát tett

Az elmult napok egyikén nagy csomagot kézbesitettek Miháld község plébánosának. A csomag Amerikából jött és mikor felbontották, a legnagyobb csodálkozással látták, hogy abban 20 kifogástalan meleg gyermeköltöny van. Levél is volt a csomaghoz mellékelve, amelyben Hordósi József, valamikor miháldi gazda, arról értesiti a plébánost, hogy a küldött ruhákat ossza szét a falu nélkülöző gyermekei között. Hordósi József, ki évtizedek óta nem él már közöttünk, ugy érezte, hogy segiteni kell falujának elesett gyermekein és jó szive sugallatára elküldött 20 öltönyt, hogy a télen ne fázzanak azok a gyermekek, akiknek édesapját elsodorta a ránk nézve céltalan háboru vihara. De álljon itt a köszönőlevél, amit a gyermekek küldtek Hordósi Józsefnek:

A gyermeki szeretet és hála hangján mondunk köszönetet a jó Hordosi bácsinak azért a nagylelkü és meleg adományért, hogy miránk, husz kis miháldi gyermekre szives volt rágondolni. Istenem, hacsak kevés embernek is ilyen meleg szive volna mennyivel kevesebb gond, szegénység és aggódás volna a világon! Köszönjük a nagylelkü adományt az édesapánk és édesanyánk nevében. Ők annyit dolgoznak és fáradnak értünk. És talán az a legnagyobb fájdalmuk, hogy minden lemondásuk és munkájuk mellett isem tudják nekünk, gyermekeiknek megadni azt, amit szeretnének. Hány jó édesanyának és édesapának felszabadult gondját és téli aggódását köszönhetjük a jó Hordósi bácsinak. És mi, akik a kedves ajándékot megkaptuk, csak imádkozni tudunk a jó Hordósi bácsiért. Áldja meg a jó Isten a kedves Hordósi bácsit, nénit és gyermekeit, hogy amilyen nagy jót tett mivelünk, a jó Isten áldásával adja vissza ezt a jóságot ezerszer. Most már jöhet a hideg tél, a fagyos hó, amit a mi jó szüleink nem tudtak volna megadni, azt megadta nekünk a jó Isten a mi uj őrző angyalunk által. Betakart bennünket a mi messze idegenben levő védangyalunk meleg ruhával hogy ne érezzük, milyen hideg és fagyos a tél az annyit szenvedett magyar gyermekek számára. Mi valamennyien szegények, árvák vagyunk, vagy édesapánk még nincs idehaza, vagy talán nem is jön meg soha. Husz szegény miháldi gyermek imája száll a mindenható Istenhez, áldja meg azt nagyon sokszor, aki ekkora áldozatot hozott miérettünk. Nagyon szépen köszönjük szüleinkkel együtt a nagylelkü adományt. Sokszor gondolunk arra aki miatt nem érezzük a hideg telet, mert a szeretete melegit és véd minket. Husz miháldi árva, apátlan és szegény gyermek imája száll mindennap az Istenhez, hogy áldó keze legyen mindennap azon a jó Hordósi bácsin, aki a messze földön is gondolt miránk!

Miháld, 1946 szeptember 8-án.

Husz aláirás.

Igy tett csodát Miháldon a Hordósi bácsi.

A napokban megkezdődik a nagykanizsai kereskedők iparjogositványainak felülvizsgálása

Az iparengedélyek reviziója néhány napon belül Nagykanizsán is megkezdődik. Legelőször azokat az iparengedélyeket vizsgálják felül, a melyeket augusztus 15-ig adtak be. Ezeket már felterjesztették a soproni kereskedelmi és iparkamarához. A bizottság elnökét a minisztérium jelöli ki az iparkamara vezető tisztviselői közül. A bizottságnak öt tagja lesz, akik közül hármat a KOKSZ, kettőt pedig az alkalmazottak szakszervezete delegál.

A Kereskedők Országos Központi Szövetségének a revizios bizottságokba beküldött 640 véleményező tagja hétfőn indult utnak az ország különböző részeibe, hogy a már feldolgozott információs anyag alapján megkezdje a kereskedők kérelmeinek felülvizsgálását. A beérkezett jelentések szerint vidéken a kereskedők több, mint ötven százaléka nem kérvényezi az iparigazolvány kiadását. Ez a szám a stabilizáció következtében az alkalmi és spekulációs kereskedelem megszünését mutatja.

A Kereskedők Országos Központi Szövetsége a revizios bizottságba küldött tagjai számára most tartott értekezletén részletes tájékoztatót nyujtott az elvégzendő feladatokról. A gyülésen nyolcvannégy szakmai csoport delegáltja vett részt. Bródy Sándor elnök elmondotta, hogy a revizios rendelet egyik pontjával szemben a KOKSZ módositó inditványt terjeszt a kereskedelemügyi miniszterhez. A rendelet ugyanis csupán a már igazolt kereskedők ozá mára teszi kötelezővé a revizió t. Ez viszont a revizios munka végnélküli elhuzódását eredményezné, hiszen a kereskedők igazolása nagyrészt még nem fejeződött be. A módositó inditvány szerint a még igazolás előtt álló kereskedőknek is revizió alá kell kerülniök és a revizios bizottságok határozatai egyszersmind politikai véleményezést is jelentsenek. Rónai Sándor kereskedelmi miniszter igéretet tett, hogy az inditványt a közeli napokban miniszteritanács elé terjeszti.

— **Várható időjárás szerdán estig:** Gyengülő északnyugati, északi szél, kisebb felhő átvonulások, valószinüleg csapadék nélkül. A nappali hőmérséklet erősödik.

Szerdán délután 6 órakor

PÁRTNAPOT

tart a Magyar Kommunista Párt.

Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szeretettel vár a Pártvezetőség.

MAORT

Indul az őszi labdarugó-idény

A pécsi alszövetség megküldte egyesületeihez az 1946/47. MLSZ bajnoki évad kiirását és sorsolását, mely szerint folyó hó 15-én megkezdődnek a labdarugósportban a küzdelmek a büszke bajnoki címért.

A MAORT három csapatot indit. Az egységes I. osztályban indul a Lovászi Olajvidék Sport Egyesület és a nagykanizsai MAORT Munkás Sport Egyesület I. csapatai. A Kaposvár—nagykanizsai II. osztályban a nagykanizsai MAORT MSE II. csapata indul.

Mind a két MAORT egyesület komolyan készül a bajnokságban való jó szereplésre. Lovásziban a már meglévő szép pályát előkészitették az őszi mérkőzésekre és a játékteret bekoritették.

A játékos létszámot is emelték jóképességü fiatal tagokkal és edzőnek megkorestek a szombathelyi Haladás volt kitünő középcsatárát, Beraxát.

A vezetőségben is változások voltak, melynek során az agilis Perlay János vette át a labdarugószakosztály irányitását és munkájának eredménye már is látszik a csapaton.

A nagykanizsai MAORT is nagy előnnyel indul az elmult évaddal szemben, mert ha nagy küzdelem és áldozatkészség árán is, de megteremtette magának a saját pályát.

Nagy nyeresége az egyesületnek Majerszky Béla kerületi felügyelő, b. mérnök aktiv munkássága és agilitása, melynek eddigi eredménye az a pálya és fegyelem, amely alapbiztositéka a csapat jó szereplésének.

A játékosgárda is erősödött. Lett igazolva Sztraka, Téli, Kapornaki, Nardai és rövid idő mulva igazolható Róth Ferenc.

Az I. osztályban induló csapatok mind komoly játékerőt képviselnek és igy minden biztositék megvan arra, hogy a MAORT csapatért szurkolók kitünő sportot fognak élvezni a most induló évadban.

A MAORT II-nek 15-ére kisorsolt Sáska-Barátság elleni bajnoki mérkőzése minden valószinüség szerint el lesz halasztva, mert ugyanerre a napra van kisorsolva a balatonbajnoki kupadöntő utolsóelőtti mérkőzése a Balatonfüredi SC-vel, melyen ha győz, megnyeri a gyönyörü ezüst kupát és a Balatonbajnok cimet a MAORT II.

Az NVTE-nek az OB II-be jutása komoly vesztesége az I. osztálynak és főként a MAORT csapatoknak, mert a mindig nagy érdeklődés mellett lejátszott NVTE—MAORT találkozó jó sportot hozott.

Biztosak vagyunk abban, hogy az NVTE vezetősége megtalálja a módot arra, hogy csapatát a látszólagos pillanatnyi hullámvölgyből kiemeli és a korábban megszerzett jó hirnevéhez méltóan fog szerepelni a nehezen kiharcolt uj beosztásban.

A Kanizsán sorra kerülő OB II. mérkőzéseknek örömmel néz elébe a MAORT szurkoló tábor is, mert jó sportot láthat akkor is, ha csapata idegenben játszik.

Indul a bajnokság. December közepéig lesz játék, küzdelem és szurkolás. Játékosok, szurkolók készülni! Hajrá MAORT!!!

A bélyeg-spekuláció

megint egyszer alapos lecket kapott. A forint rendezte az árak és értékek fejtetőre állt viszonyát s azóta a bélyegpiac fantasztikus árai zuhannak és zuhanásuk mindegyre tart. A bélyegvüjtő nem ijedezik ezen, hiszen számára ez csak a számok nagyságában jelent eltolódást, de nem az érték-arányokban. Különben is a bélyeggyüjtő éppen akkor tud igazában hódolni szenvedélyének, ha az árak számára minél elérhetőbben alakulnak. Annál nagyobb csapás a nagy bélyeg-krach a spekulánsokra, akik a filatelisták szenvedélyére spekulálva csak konjunkturális vadászterületnek rándultak ki a bélyegpiacra és megnehezitették a gyüjtést az igazi gyüjtőknek. Most a spekulációs készleteket sietve dobják piacra országszerte, minek következtében napról-napra törnek le az árak. Amellett a nemzetközi bélyeggyüjtő kapcsolatok sorra élednek ujra s emiatt is egyre kevesebb árura van szüksége a filatelistáknak, hiszen megkapják a bélyegeket külföldi cseretársaiktól. A spekuláció helyzetében tehát nemhogy javulást nem lehet várni, hanem ellenkezőleg, az tovább fog romlani. Mindezen felül a spekulánsok legtöbbször minden szakértelem és rendszer nélkül »happolták« össze készleteiket s amikor értékesiteni akarják azt, akkor derül ki, hogy képzeletbeli »kincseket« őrizgettek. A bélyeggyüjtőnek tehát nincs miért kedvét veszitenie a bélyeg-piaci nagy földrengés láttán. Ellenben óvatosságra inti ez a jelenség a gyüjtőket is a spekulációs kezekből való vásárlások terén.

— Egy héttel elmarad a MKP értelmiségi gyülése

A Magyar Kommunista Párt nagykanizsai szervezete közli, hogy a folyó hó 14-re hirdetett értelmiségi gyülést szeptember 21-én tartja meg. A mai kulturális pártnap előadója Stolczer Emil.

A rádió csütörtöki műsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Hanglemezek. 10 Hirek. 10.10 Jazz-kedvelők iskolája. 12 Déli harangszó, hirek. 13.10 Angol irodalom a háboru alatt. Előadás. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Környei Kálmán szalonötösei játszik. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 16.10 Keringő-ütemben. Hanglemezek. 17 Párthiradó. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.15 A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság műsora. 18.30 Fenyvessy Éva és Angyal Nagy Gyula énekel. 19 Kun Imre előadása a genfi nemzetközi versenyekről. Utána a versenyre ajánlott művészek hangversenye a Zeneművészeti Főiskolából. 20 Hirek, sporthirek. 21.45 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 22.35 Wagner müveiből. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Mozart: D-moll zongoraverseny.

Budapest II. 20 Tánclemezek. 20.30 Rádió szabadegyetem. 21 Hirek. 21.15 Az USA katonai misszió ajándéklemezeiből.

Hirdetmény.

1946. évi szeptember hó 12-én reggel 6 órától este 20 óráig az egész város területére kiterjedő szesztilalmat rendelek el.

Rendőrkapitány.

A Zala közgazdasága

Mikor és hogyan kell az adókat befizetni

Adónaptárunkban mindenkor feltüntetjük az egyes adónemek végső határnapját. Különös tekintettel arra, hogy a szeptember 15-iko vasárnapra esik, felhivjuk olvasóink figyelmét a K. k. h. ö. 29. §-ra, amely szerint: »A fizetés határnapja, ha az vasárnapra vagy Gergely naptár szerinti, avagy nemzeti ünnepre esik, a legközelebbi köznapon jár le.«

Ezek szerint tehát e hónapban a 15-én esedékes adók még kivételesen késedelmi pótlékmentesen fizethetők 16-án is.

A fent hivatkozott § második bekezdése szerint pedig: »A befizetés napjának azt a napot kell tekinteni, amely napon a tartozást vagy közvetlenül befizették, vagy postán feladták.«

Adónaptár

Fizetés ill. bevallás végső határnapja	Adó neme	Megjegyzés
Szept. 10. Fizetés	Illetményadó	Aug. 11—25-e között kifizetett illetmények után
Szept. 15. Fizetés	Együttes ker. és jöv. adó	Nyers bevétel illetve osztálybasorozás utján.
Szept. 15. Fizetés	Társulati adó	Nyers bevétel, minimális adóosztály illetve állandó adótétei apján
Szept. 15. Fizetés	Ügynöki és alkuszi jövedelem után együttes ker. és jövedelmi adó.	Megbizó fizeti be augusztus hónap folyamán kifizetett jutalékok után.
Szept. 15. Fizetés	Tantiemadó	Vállalat által aug. hó folyamán kifizetett tantiem, illetve előleg után.
Szept. 15. Fizetés	Illetménytöbbletadó	Aug. hó folyamán felvett kollektiv szerződést meghaladó javadalmazás után
Szept. 15. Fizetés	Házadó	Szeptember havi házbérek első részlete után
Szept. 20. Fizetés	Forgalmiadó	Szeptember 1—15-e közötti forgalom után
Szept. 24. Fizetés	Illetményadó	Aug. 26.—szept. 8. között kifizetett illetmények után
Szept. 30. Fizetés	Házadó	Szept. havi házbérek második részlete után

A Nemzeti Bank hetijelentése

A bankjegyforgalom az előző heti forgalommal szemben 60,884.690.— forinttal, 355,642.330.— forintra emelkedett. A leszámitolt értékek összege 28,243.968·39 forinttal, 374,294.803.— forintra növekedett. Az állami zsiroszámlák egyenlege 26,823.938·69 forinttal 137,118.208·13 forintra csökkent, az egyéb számlák egyenlege 4.600.925·04 forinttal 9,736.389·60 forintra emelkedett s igy végeredményben a zsirokövetelések együttes állománya összesen 22.223.013·65 forinttal 146,854.597·73 forintra csökkent.

Mennyi pénz kerül forgalomba?

Az általános pénzszüke lassan enyhülőben van. A stabilizáció első hónapja alatt, amint ez a Nemzeti Bank jelentéséből is kitünik, 385 millió forint került forgalomba, a melynek arányag elég jelentős részét nem áruváltók alapján adta ki a Nemzeti Bank, hanem a beszolgáltatott valuták, devizák és arany ellenértékeképpen bocsátotta ki. Augusztus 15-ével nem ért véget a valuták és az arany felvásárlása, mert hiszen a különböző intézmények és szervezetek révén állandóan kerül idegen pénz az országba. Tehát mind a régebben, mind a folyamatosan beszolgáltatott valutamennyiség ellenében kiadott forint arányag jelentős tömege, fokozott óvatosságra int.

A jövőben is igen szigoruan fogják ellenőrizni, mennyi pénz kerül forgalomba és szigoruan betartják azt az elvet, miszerint pénzt csak jól fedezett és indokolt áruváltóra bocsátanak ki. Szeptember folyamán a bankjegyforgalom megkétszerezödése várható.

Előreláthatólag december 31-én éri el a bankjegyforgalom az egy milliárd forintot.

ami még a mai aránylag alacsony ipari termelés és forgalom mellett sem veszélyes. December 31-ike ugyanis az ultimók ultimója és mindig ebben az időpontban érte el a bankjegyforgalom nemcsak nálunk, hanem minden más országban is, a maximumot, hogy ezután ujból fokozatosan csökkenjen.

Amint a lapok is megirták, jelenleg az aprópénzhiány megoldása a legégetőbb a nagyközönség számára. A forgalomba hozott aprópénzmennyiség ugyszólván pillanatok alatt eltünik, még pedig minden valószinüség szerint a vidéken, a takarékos parasztok sublódjában. Semmi okot nem látunk arra, hogy emiatt szomorkodjunk vagy aggódjunk. Mert ez a jelenség azt mutatja, hogy a paraszt bizik a forintban, sőt mi több, bizik abban, hogyha most vár és nem vásárol, később többet kaphat pénzéért, olcsóbb áron.

Az első fecske

Amikor a hosszu tél után tavaszt hozva megérkezik, valami különös melegség járja át a szíveket, a napsugár a közelgő nyár. Az édes gyümölcs, az aranyló buza hirdetője ő. Nagykanizsára tegnap megérkezett az első fecske, ha nem is a levegőben cikázva és csicseregve, de jól öltözötten két kofferrel a kezében, beállitott a Centrál szállodába az első Vigéc.

Hosszu évek óta először láttunk viszont Nagykanizsán kereskedelmi utazót, aki a menetrendszerinti budapesti vonattal érkezett meg. Nehéz koffereiben különböző papiráruk rejtőztek, amiket majd felkinál eladásra kereskedőinknek. Miként a fecske, ugy ő is tavaszt és napfényt hozott kereskedelmünk számára. Megjelenésével mintha foszladoznának a gazdasági életünket beárnyékoló sürü nehéz felhők. A forint csodája sokkal hamarabb megmutatkozott, mint azt bárki is várhatta volna, és valósággá változtatta minden kereskedőnek a nehéz szenvedésteli esztendők ábrándját: Ha majd egyszer ujra utazót üdvözölhetünk?

Most itt van. Elfeledteti, hogy voltak nélkülözésekkel nem fukarkodó sovány esztendők és felcsillantja a reményt, hogy most már a jó kövér esztendők kopogtatnak a boltok ajtaján. Az első fecske megérkezett és vele a tudat, hogy most már mindig lesz bőven áru a polcokon. Pezsdülő élet költözik át az ürességtől szomoruan ásitó üzletekbe — és talán rövidesen ujra felhangzik: „irja be kérem" — gyönyörüségesen hangzó felkiáltás — amire a válasz „kérem ássan" lesz. Elhihető mind ez?

Igen! A kétkézzel dolgozók a romokból uj életet varázsoltak: ujjáépitették az összedőlt gyárakat, de közben meginditották a termelést is. Álomnak tünik fel, pedig igaz. Itt a bizonyiték: Az első vigéc.

— Betörőt fogtak

Pálfi György nagyrécsei lakos 9-én éjjel betört Somogyi János nagyrécsei házába és onnan nagymennyiségü ruhaneműt lopott el. Pálfit a nagyrécsei rendőrök elfogták és átadták a nagykanizsai rendőrkapitányságnak, ahol letartóztatták.

Rablógyilkosság áldozata lett Halasi Olivér olimpiai bajnok

Szerdára virradó éjjel fél 1 órakor Budapesten a Szent László-ut 137. számu ház előtt állt egy személygépkocsi, melyben Halasi Olivér volt olimpiai uszóbajnok és egy pilisvörösvári ismerőse ültek. Ismeretlen tettesek megtámadták őket, mindkettőjüket agyonlőtték és a gépkocsit elrabolták, miután a holttesteket kidobták az uttestre. Reggel 7 órakor a Hermina-ut és az Andrássy-ut kereszteződésénél a bokrok között megtalálták az elrabolt gépkocsit, melyről a rablógyilkosok minden értékes alkatrészt leszereltek.

APRÓHIRDETÉSEK

Tankönyveket az összes helybeli és vidéki iskolák részére **előjegyzem.** Schles Gyula, Ady Endre-ut 8. Telefon: 129.

Eladó egy pár 42-es számu, alig használt férfi félcipő. Cim a kiadóhivatalban megtudható.

Kisebb diákleányt vállalok teljes ellátásra. Matolitsné, Kölcsey-u. 17.

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 32.

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa"

Szerkesztéséért és kiadásért felel Bencze Jenő

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdáért felel: Zalay Károly

51. évfolyam. 207. szám. — Nagykanizsa, 1946. szeptember 13. péntek — Ára 40 fillér.

ZALA

Észak-Amerikában az élet 1939 óta 46 százalékkal drágult, — jelenti a munkaügyi minisztérium statisztikai osztálya. Július 15 és augusztus 15 között a drágulás 10 százalék volt.

Budáról Pestre

Irta: Dr. Ruttkai György

Napsütéses őszeleji délután a 49-es villamos lassan felkanyarodik a Szabadság-hidra. Elgondolkodom; pontosan 21 hónapja, 1944 december 4-én mentem át utoljára ezen a hidon. Akkor Ferenc József-hidnak hívták, mindkét oldalán SS pribékek és méltó társaik, Szálasi Ferenc árpádsávos katonái álltak őrt. Vigyáztak, — nem a hidra, az ország két felét összekötő rapocsra, hanem az ekrazitra, amit elhelyeztek, hogy a Sztálingrádnál megkezdett és Berlinben befejezett germán rombolás őrületének nehogy valaki utjába merjen állni. Csepel szigetén már egy hónapja dörögtek a Vörös Hadsereg ágyui, kelet felől már felragyogott a szabadság ötágu csillaga, a szabadság szimfóniája hangzott pár kilométerre tőlünk: tőlünk, hetvenünktől, akiket negyven feltüzött szuronyu, élesre töltött puskáju fenevad kisért. Bününk óriási volt: megelégeltük a céltalan háborut, illetve egyszerüen a háborut, mert minden háboru céltalan, hacsak azt a mérhetetlen sok szenvedést, könnyet és pusztulást, amit minden háboru okoz, célnak nem tekintjük. Vittek, hajtottak bennünket és egyikünk sem tudta, hogy hova. Gondolatban elbucsuztunk attól a várostól, melyben csaknem mind a hetvenen születtünk, sőt elbucsuztunk az élettől. Azután jött az Andrássy-ut 60, a »Hüség háza«, a koncentrációs tábor, a tifusz és nagyon kevesnek hetvenünk közül a felszabadulás. Mindez elvonul szemeim előtt, mialatt a villamos csörömpölése közben egy mögöttem ülő, éppen az nap érkező, fáradt, rongyos hadifogoly hangjára figyeltek fel. Milyen igazat mond: »akkor követtem el a legnagyobb hibát, amikor a lakásomba belépő első nácit nem lőttem le, de próbáljon csak még egyszer egy sváb állépni a lakásom küszöbén!« Valaki azt válaszolja neki, hogy csak a vezetők felelősek. (De sokat hallottam ezt a népbirósági tárgyalásokon.) A hazatérő hadifogoly felháborodik: »vadállat volt az kérem mindegyik« — mondja. A Szabadság-hidtól délre épül a magyar munka másik nagy eposza: az összekötő vasutihid. A Duna vize elhozza a munka zaját. Mellettem valaki ujságot olvas; tudósitást a párizsi békekonferenciáról. Arra gondolok, hogy ha a győztes nagyhatalmak a Szabadság-hid munkásai után itélnék meg Magyarországot, akkor nem azt kellene kilopnom szomszédom ujságjából, hogy »Romániával szembeni területi igényünket elutasitották«, hanem talán azt, hogy »Nagyvárad és Arad ujra magyar lett«. Igen, csak azt ne felejtsük el, hogy másfél éve vagyunk demokrácia, vagy talán helyesebben igyekszünk — már aki — demokraták lenni és 25 évig voltunk — már aki — fasiszták. Ezt a békét nem a magyar köztársaság, nem Tildy Zoltán, Nagy Ferenc, Szakasits Árpád vagy Gyöngyösi János kapta, hanem Horthy, Gömbös Sztójay, Szálasi és azok, akik 1945 április végén, amikor már Magyarországról kitakarodott a náci-nyilas horda, még Ausztria területén tovább harcoltak a felszabaditók ellen. Mert ilyenek is voltak és ezt vágták Nagy Ferenc fejéhez, amikor utolsó kisérletként kirepült Párizsba. A Héjjas Iványok, a Francia Kiss Mihályok kapták ezt a békét, amikor Jan Massaryk magyar szerzők müveiből olvasott fel a békekonferencián, akik büszkén hangoztatták, hogy a jobboldali gondolat Szegedről indult ki és nálunk már akkor antiszemitizmus volt, amikor Hitlert senki sem ismerte. Szomszédom lapoz az ujságban: kivégezték Budapest védőjét, a hidak gyilkosát, Hindy altábornagyot. Arra gondolok, hogy ha 21 hónappal ezelőtt az a negyven fegyveres pártszolgálatos, aki átkisért a hidon és aki végeredményben mégis magyar volt, alföldi, felvidéki vagy dunántuli földmüves vagy iparos, ahelyett, hogy minket kisért volna, a Dunába lőki az SS hidőrséget — mi puszta kézzel és foggal is segitettünk volna nekik — ha akad magyar katona, aki akkor puffantja le Hindyt, amikor még nem késő, akkor talán nem meredne kiégetten felém most Budáról a Vár, nem vádolna az Erzsébet-hid pillére és nem hallanánk mindig a mottót: az utolsó csatlós! Pestre ér a villamos. Szembekerülök a Gellérthegygyel, ahol orosz hősi emlékmü épül, ott, azon a helyen, ahonnan a germán fenevad és nyilas kiszolgálói utolsó lövegeiket szórták Pestre. Már a régi Vámház-körúton vagyunk, amelyet a dinasztiát alapitani akaró kenderesi tengerész fiáról Horthy István-körutnak neveztek el és amelyen ma uj tábla hirdeti: Tolbuchin-körut. És az orosz hősről elnevezett utcán amerikai csillagos lobogós autó: Kelet és Nyugat szabadságszerető fiai meghozták nekünk is a Petőfi által álmodott szabadságot, mi pedig éljünk vele, mert ez a legszebb, a legnagyobb dolog a világon.

Románia lemond a magyar kártérítésről?

Kodály Zoltán a magyar művészeti tanács elnöke a magyar rádióban felolvasta azt a kiáltványt, amit a magyar alkotó művészek társadalma intéz a párizsi békekonferenciához. A kiáltvány hangoztatta, hogy az Európának annyi értéket adó, teremtő magyar szellemet a kilátásba helyezett békével alkotásra képtelenné teszik és pusztulással fenyegetik. A magyar alkotó szellem sohasem ismerte a faji különbséget, mindig azt hirdette, hogy a demokrácia diadala hozza meg a magyarság felszabadulását. Felhivja a világ nemzeteit, hogy mentsék meg a magyar szellemet, segitsék a jövőjét kialakitó nemzetközi tanácskozásoknál, hogy a békés munkát lehetővé tegyék számára. A magyar szellem alkotó szellemei az uj munka lehetőségeit várják. Ha a békekonferencia hazánkkal szemben felmerült követeléseinek csak némi hányadát is érvényesitik, akkor a magyar demokrácia ügye forog kockán.

A román rádió jelentette, hogy a román kormány ugy döntött, hogy Románia lemond azoknak a károknak megtéritéséről, amelyet Eszakerdély négyéves magyar megszállása alatt a magyarok okoztak, tekintettel Magyarország nehéz gazdasági helyzetére. A kártérítést azon feltétel alatt nem követeli, ha Magyarország hasonlóképen lemond a négyéves megszállás alatt tett beruházással kapcsolatos kártérítési igényéről.

A magyar békeküldöttség uj emlékiratot terjesztett a békeértekezlet elé. Az emlékirat első része az erdélyi magyar javadalmaknak a román-magyar szerződés alapján történő zárolása alóli feloldását, továbbá a román állampolgári jogok megadását kivánja mindazoknak, akik az 1918 december 18-i gyulafehérvári nemzetgyülés napján, továbbá 1921 julius 26 és 1940 augusztus 30-án a bécsi döntés napján Erdélyben mint állandó lakhelyükön laktak. Akik Erdély területét kényszer hatása alatt hagyták el, azok visszatérhessenek lakhelyükre. Kéri az emlékirat azt is, hogy azoknak az állampolgároknak ügyei, akiket a mult évi román törvény megfosztott állampolgárságuktól, a békeszerződésben történő szabályozásig maradjanak függőben.

A békeértekezlet hirei

A magyar politikai és területi bizottság ülése

A magyar politikai és területi bizottság szerda délutáni ülésén a magyar béketervezet 2. cikkelyével foglalkozott. Ez a cikkely kötelezi Magyarországot legyen meg minden intézkedést, hogy területén faira, nemre, nyelvre és vallásra való tekintet nélkül mindenki számára biztositsák az alapvető emberi jogokat, beleértve a sajtó- és vallásszabadságot, vélemény nyilvánitás és gyülekezési szabadságot. A cikkelyhez Ausztrália és Anglia pótinditványt nyujtott be. Az ausztráliai kiküldött fenntartotta pótinditványát, mely az alapvető emberi jogok beiktatását kérte a magyar alkotmányba. Novikov szovjet megbizott az alapvető emberi jogok biztositását elengedhetetlennek mondta, de hangoztatta, hogy Magyarország már demokratikussá vált, törvényes intézkedéseket tett és olyan alkotmányt készitett elő, amely elegendő biztositék az alapvető emberi szabadságjogok biztositására. Igy tehát ez megengedhetetlen beleavatkozás volna a magyar állam szuverénitásába, hogy a törvényalkotás bizonyos formáját rákényszeritsék. Az ausztráliai kiküldött ezután inditványának első felét visszavonta, de a második részt, amely az átengedett területeken élő lakosság alapvető emberi jogainak biztositására vonatkozik, fenntartotta. Azok az államok, mondotta, melyeknek területeket engednek át, joguk van ahhoz, hogy a területeken élő lakosság alapvető jogait biztositva lássák. Az angol és amerikai delegátus a kérdés elnapolását kérte az 1. cikkely 4. szakaszának letárgyalásáig. A csehszlovák kiküldött a javaslat elutasitását kérte. A bizottság az elnapolási kérést 9 szavazattal 4 ellenében elvetette. Ezután a jugoszláv delegátus utalt arra, hogy a pótinditvány a legyőzött országok népét arról igyekszik meggyőzni, hogy a győztes államok képtelenek biztositani az alapvető emberi szabadságjogokat, egyben nemzetközi ellenőrzés alá vonná a győztes államokat és felbátoritja a revizionizmust.

Jugoszlávia nemcsak feleslegesnek, de sértőnek is találta egy ellenőrzési rendelet az alkotmányjogi törvény fölött. A jugoszláv alkotmány teljes egészében biztositja a kisebbségi jogokat a magyar kisebbségnek is. Az ausztráliai pótinditványt visszautasitotta. Az angol megbizott megállapitotta, hogy az inditvány a Csehszlovákiának visszaadandó területre vonatkozik és ellene foglalt állást. Végül a bizottság a pótinditványt 12:1 (ausztráliai) szavazat ellenében elvetette.

Pestvármegye törvényhatósági bizottsága a békéért

Pest vármegye törvényhatósági bizottsága egyhangulag elfogadta a Magyar Kommunista Párt törvényhatósági csoportjának deklarációját, melyet a munkásosztályhoz intézett. A munkások, parasztok és értelmiségiek, tehát a dolgozók tudják, hogy tisztázni kell a mult büneit, mégis kérik a békekonferenciát, hogy ne tegyék lehetetlenné a magyar demokrácia felépülését. Az öt szinmagyar községre bejelentett igény nem segiti elő Csehszlovákia és Magyarország békés együttmüködését, amely mindkét nép érdeke. A határokon kivül maradt magyarság üldözése a békétlenség magvát hintené el Európa ezen részében. A magyar dolgozók harcolnak a sovinizmus ellen és Délkelet-Európa népeinek békés együttmüködéséért.

Október 23-ig véget ér a párizsi békeértekezlet

London, szeptember 12

A Daily Mail irja, hogy a párisi békeértekezlet 6 hét mulva véget ér, mivel az Egyesült Nemzetek közgyülését október 23 án meg kivánják kezdeni. A Times megállapitja, hogy a párizsi békeértekezlet anyagának elrendezésére és a bizottságok munkájának befejezésére a rendelkezésre álló hat hét nem elegendő, az igazi veszély azonban abban rejlik, hogy a konferenciak valószinüleg október 23-a körül lépnek döntő szakaszukba.

Az amerikai rádió a cseh-magyar kérdésről

New-york, szept. 12

A new-yorki rádió magyar adásában részletesen ismertette a magyar területi és politikai bizottság hétfői ülését. Rámutatott arra, hogy az Egyesült Államok kiküldötte ellenezte a lakosság kényszerattelepitését és magyar területnek kényszerü módon Csehszlovákiához való csatolását. A pozsonyi rádió bejelentette, hogy a szlovák telepitésügyi hivatal a napokban nyujtja át az illetékes magyar hatóságoknak a hazatelepitendő szlovák földmüvesek első névjegyzékét.

68 szlovák pogromista a vádlottak padján

A csehszlovák belügyminisztérium közleménye szerint a szlovákiai zsidóellenes tüntetések miatt 48 személyt vettek őrizetbe. Ezek ellen és 21 további személy ellen bünvádi eljárás indult. A csehszlovák közlemény szerint többségben magyarszármazásu személyekről vagy a Hlinka-párt és Hlinka-gárda volt tagjairól van szó. Megjegyezzük, hogy az első hivatalos közlemény szerint a zsidóellenes tüntetések és pogromok szervezőinek vezető szlovák politikai körökkel volt kapcsolatuk. Nem látszik valószinünek tehát, hogy ezek magyar származásuak lettek volna.

Az angol konzervativ párt megváltoztatja nevét

London, szeptember 12

Az angol konzervativ-párt október 3-án tartja Blackpoolban három napra tervezett evi értekezletét. A tanácskozás befejeztével Churchill beszédet mond. A párt uj tervet akar kidolgozni, hogy visszanyerhesse régi tekintélyét és szó van arról is, hogy uj nevet választ magának, amely nagyobb vonzást gyakorolhat a néptömegekre. Elsősorban a „demokrata-párt" névre gondolnak. A konzervativ-párt felhivást fog intézni a szabadelvü-párthoz, hogy a két párt alkosson közös arcvonalat az államositási tervek ellen.

Amerika lemondott az olasz jóvátételről

Párizs, szeptember 12

Az olasz gazdasági bizottság ülésén, Anglia és a brit dominiumok példáját követve, az Egyesült Államok lemondott jóvátételi követeléséről Olaszországgal szemben. A washingtoni olasz nagykövet kérte, hogy Olaszország jóvátételi kötelezettsége ne haladja meg az 50—70 millió fontsterlinget. Bonomi az értekezleten azt javasolta, hogy az olasz-jugoszláv határkérdésben tartsanak népszavazást.

A repülés legujabb csodája

Genf, szeptember 12

A svájci rádió jelenti, hogy az uj, lökhajtásu Meteor-mintáju angol repülőgép 32 perc alatt tette meg a 900 kilométeres utat Genf és Párizs között. Kedden délután ez a repülőgép Genfből Zürichbe repült és az utat 14 perc alatt tette meg.

A szocializmus két utja

Sztálin világszenzációt keltő nyilatkozata

A »Zala« annakidején megemlékezett arról, hogy Laski és Morgan Philips vezetésével angol munkáspárti küldöttség járt Moszkvában. A küldöttséget fogadta Sztálin. A találkozóról Morgan Philips színes riportban számolt be a »Daily Herald«-ban. A Sztálinnal való eszmecsere leirása méltán keltett világszenzációt. Sztálin a következőket mondta:

— Két ut vezet a szocializmushoz, az orosz és az angol. Magától értetődő, hogy mindketten a szocializmus megvalósitását tüztük ki célunkul.

Az orosz ut a rövidebbik, de a nehezebbik és véráldozattal is járt, de jól emlékezetünkbe véste, hogy a marxista-leninisták szerint ez nem az egyetlen lehetséges ut. A parlamentáris eljárás nem jár véráldozattal, de ez a hosszabbik folyamat.

Bármilyenek is legyenek közöttünk a pillanatnyi ellentétek, fennáll az a nagy és történelmi tény, hogy Oroszország és Nagybritannia, a világ két nagyhatalma egyaránt a szocializmus felé halad.

— Angliában — folytatta Sztálin — a parlamentáris módszer következtében minden felelős személy kifejtheti véleményét, akarja-e a szocializmust vagy sem; de Oroszországban azelőtt igen alacsony volt a kulturális szinvonal és a parasztság, mely igen nagy problémát jelentett, hallani sem akart a szocializmusról.

Lényeges, hogy a helyi viszonyok adta különbségeket szem előtt tartsuk. A dolgok természeténél fogva két különböző uton járunk, de mindkettőnk célunk közös, igazán meglepő volna, ha országaink között nem volna barátság.

Általánosan ismert dolog, hogy az angol dolgozók mennyire rokonszenveznek az oroszokkal, de nem eléggé köztudomásu, hogy az orosz nép ugyanezeket az érzéseket táplálja az angol néppel szemben.

Sztálin kijelentette, hogy figyelemmel kisérte az angol kormány lépéseit a kulcsiparok államositására vonatkozóan. Ha az állam kézben tartja a kereskedelmet, — mondotta — tervszerüen csökkentheti az árakat és emelheti a béreket. Még akkor is, ha nem ellenőrzi teljesen a kereskedelmet, mindig közbelépheti és alacsonyabb árajánlatával letörheti az árszintet és ezzel a dolgozók javát szolgálja. Az orosz tapasztalat azt mutatja, hogy a kulcsiparok, a bankok és kereskedelem államositása révén a profit egy részét az árak letörése és az életszinvonal fokozására, másik részét pedig az ipar fejlesztésére lehet forditani. A szovjet kormány ilyen módon elérte, hogy az árleszállitással egyidőben változatossá tehette és fokozta a termelést.

Általában az a véleménye, hogy az angol nehézségek meg sem közelitik azokat, amelyekkel Oroszországnak kellett megbirkóznia a forradalom után (polgárháboru és éhinség) de figyelmeztetett, hogy okos és tapasztalt burzsoáziájuk esetleg nagyobb problémát jelenthet mint nálunk, ahol szerinte a régi uralkodó osztály egyszerüen ostoba volt.

A megye hirei

Olaj és szappan

Dr. Papp Andor főispán visszaérkezett több napos budapesti utjáról, ahol eredményes munkát végzett, különösen a vármegye közellátása ügyében. Sikerült 25 métermázsa olajat biztositani a zsirollátatlanok részére, továbbá nagyobb mennyiségü szappankiutalást kapott. Ennek a két fontos közszükségleti cikknek szétosztása a közeli napokra lesz várható. Ezenkivül a tüzkárosultak, a jégkárosultak és intézmények részére nagyobb összegü fejkvótát tudott biztositani, igy az elemi csapások által sujtottakat a vármegye segélyezni tudja.

Közellátási értekezlet a főispánnál

Tegnap délelőtt közellátási értekezlet volt a főispánnál, ahol a közellátási felügyelőség, a hus és zsiradék hivatal és tormény hivatal vezetői vettek részt. Az értekezlet legfontosabb tárgya a téli sertéshizlalás megszervezés és beállitása volt. Megállapodtak, hogy egyelőre 3000 drb sertést állitanak be azonnali hizlalásra. Ebből a célból még a mai nap folyamán az egész vármegye területén kiküldöttek fogják bejárni a falvakat és a sertést tartó gazdákkal megállapodást kötnek. Minden gazda, aki hajlandó sertést hizlalni, 50 forint előleget kap. A hizlaláshoz szükséges takarmányozást a főispán biztositja. Az értekezleten a főispán bejelentette, hogy a husellátást a jövőben a közellátásügyi miniszter egységesen szabályozza.

A magyar-jugoszláv határ kérdése

Muraszombatban a magyar-jugoszláv vegyes bizottság megtárgyalta a két ország közötti határmenti kérdéseket. A bizottságban magyar részről a következők vettek részt: Dr. Dávid János alispán, dr. Szalay Gyula vármegyei tiszti főügyész, Farkas József, Zala vármegye rendőrfőkapitánya, dr. Korács József pénzügyigazgatóhelyettes. A jugoszlár és magyar bizottság a lehető legnagyobb egyetértésben határozott a határmenti kérdésekről, a kis határközi forgalom lebonyolitásáról, a kettős birtokosok átlépő helyeinek kijelöléséről és a távolsági forgalom megindításáról. A bizottság elhatározta, hogy mindkét állam kormányához felterjeszti azokat az adatokat, amely szerint az Alsólendva—Rédics közötti vasutvonal megindítását kérik a távolsági forgalom lebonyolitására. Ugyanez a bizottság hétfőn Kotorba száll ki, hogy ott is megtárgyalják a kettős birtokosok határátlépési ügyét.

A vendéglátó iparosok vándorgyülése Hévizen

Tegnap fejeződött be Hévizen a zalavármegyei vendéglősök vándorgyülése. A gyülésen Juhász Béla vendéglős elnökölt. Megalakitották a Zalavármegyei Vendéglős Iparosok Szabad Szakszervezetét. A gyülésen felszólaltak az alispán és a főispán. A főispán biztositotta a vármegyei vendéglős iparosok részére az intézményes zsir- és husellátást, ugy hogy üzemeikben a jövőben fennakadás nem lehet.

35 kilós harcsát fogtak a Tiszában

Tóth János szentesi halász 35 kilós harcsát fogott a Tiszában. Belső részében egy három kilós csukát találtak, melyet még nem emésztett meg.

Mindszenti hercegprimás:

Az emberek szájukkal hirdetik az igazságot, de kezükkel másként cselekszenek

A görög katolikusok ősi kegyhelyén, Mária-Pócson a vasárnapi bucsun körülbelül 250.000 ember vett részt. Megjelent Mindszenty József hercegprimás is, aki beszédet mondott. — Ha nem volnának mesterséges akadályok és határok, még többen lennénk itt. Most egyedül vagyunk a kegykép előtt és Mária lábaihoz tesszük a mai történelmi napok szomoru eseményeit. Soha ennyi könny nem gyült össze ezen a kegyhelyen. Azonban, amit az emberek megalkotnak, holnap eltüntetik. Mi Istenhez fordulunk, akinél egyedül van az igazság. Az emberek hirdetik szájukkal az igazságot, de kezükkel mást cselekszenek.

Ausztriából kivonulnak az amerikai csapatok

Newyork, szeptember 12

Az Egyesült Államok Frankfurtban idózó katonai hatóságai közölték, hogy az ausztriai amerikai megszálló csapatok négy hónappal a békeszerződés aláirása után elhagyják Ausztria területét.

Bulgária készül a választásokra

Szófia, szeptember 12

Bulgáriában megkezdték az előkészületekot a nemzetgyülési választásokra, amelyek október 27-én lesznek.

Megmérették... megszámláltatták...

Amerikai élelmezési szakértők utcai járókelőket vizsgáltatnak meg Budapesten

Négy tagu UNRRA-csoport érkezett Magyarországra. Amerikai élelmezési szakértők jöttek, akik kioktatják a magyar egészségügyi hatóságokat azokra az uj módszerekre, amelyekkel eredményesen tanulmányozni lehet a népélelmezési helyzetet. A megbeszélések után rövid idő mulva magyar orvosok csoportjai jelennek meg majd a pesti utcákon, megszólitják a járókelőket, felkérik őket, hogy álljanak a mérlegre, testsulyuk és magasságuk megállapitása végett.

Ezekből az adatokból majd tiszta képet nyernek arról, hogy a lakosságnak mely elemei nem részesülnek megfelelő táplálkozásban s a jövőben az UNRRA-szállitmányok ezeknek az adatgyüjteseknek megfelelően osztódnak szét az ország lakossága között.

A vizsgálatnak nincsen kényszeritő jellege, remélik, hogy a közönség megértéssel segiteni fogja ebben a munkában a magyar orvosokat.

A vizsgálatok során tanulmányozzák a gyárak, iskolák, árvaházak, sőt mint emlitettük, a járókelők táplálkozási-egészségügyi helyzetét is.

Só- és szacharinkiosztás a vidéken

Szeptemberben a vidéki lakosság között, mind az önellátó, mind az ellátatlan jegyekre szelvényenként 15 deka sót osztanak ki. Az állami egyedáruság szacharinból ugyancsak jegyre minden vidéki felnőtt egy csomag 30 tablettás 450-szeres édességü szacharint fog kapni hatósági áron. Előreláthatólag októberben az ország egész területén minden fogyasztó részére fél kilogramm sót fognak kiosztani.

Tegnap tárgyalták a nyilasvilág három emberölő szörnyetegének háborus büntetteit

A népügyészség többrendbeli háborus és népellenes bűncselekmény miatt vádat emelt Fehérhegyi János szobafestő, Torma József sütősegéd és Weber József segédmunkás ellen. A vád szerint a nyilas rendszer alatt 1944 karácsonyáig a Városmajor-utcai nyilas pártházban teljesített szolgálatot mint pártszolgálatosok. Ide hozták be a kivégzésre való továbbhurcolás céljából a svábhegyi magyar Gestapo által a nyomozás folytatása után átadott baloldali érzelmű vagy zsidó származásu embereket. Ide kerültek a razziákon összefogott üldözöttek. Ezeket a szerencsétleneket a pincében levetköztették, majd kinvallatásnak vetették őket alá. Gumibottal vagy korbáccsal addig ütötték őket, amig eszméletlenül összeestek. Az embertelen kinzások következtében többen a helyszinen meghaltak. A vallatás során kiderült, hogy mind a három vádlott részt vett abban a bűncselekményben, amikor 1945 január 15-én a Biró Dániel-féle szanatóriumban SS-katonák és nyilasok jelentek meg és azokat a betegeket, akik származásukat nem tudták igazolni, mintegy 150 embert, agyonlőttek. Ugyancsak Fehérhegyi János, Torma József és Weber József vezetésével 1944 december 3-án hajnalban 30 férfit, december 9-én 20 férfit és nőt, végül karácsony táján 40 férfiból és nőből álló csoportot kisértek a Dunaparthoz, ahol kivégzésükben résztvettek. Fehéregyházi János és társainak főtárgyalását a népbiróság szerdára tűzte ki.

Elfogták az egész Európát behalózó autógengszter-banda vezéreit

Egész Közép-Európára kiterjedő nemzetközi autós gengszter banda ügyében folyik a nyomozás a budapesti főkapitányságon. Egy autórablással kapcsolatban elfogták a banda vezérét, Tamás Bélát és alvezérét, Wunder Tibort, az ismert motorversenyzőt, aki néhány évvel ezelőtt a párizsi Grand Prixen magyar színekben versenyzett.

A nyomozás megállapitotta, hogy a felszabadulás után Tamás és Wunder nemzetközi autólopásokra rendezkedtek be. Svájcban, Ausztriában, Lengyelországban, Romániában, Jugoszláviában és Törökországban szervezték meg az autótolvajbandákat és Budapesten rendezték be a központot. Rendszeresen foglalkoztak autóeladással és amikor valahol vevő akadt, valamelyik külföldi, további fővárosban »rendeltók meg« a kocsit, az ellopott autókat egyes határőrökkel összejátszva, többnyire hamis papirokkal behozták az országba. Budapesten, Debrecenben és Szegeden voltak műhelyeik, ahol a kocsit átfestették, uj számot tettek a motorba és az alvázba és azután mint uj kocsit eladták.

Az eddigi adatok szerint körülbelül 600 kocsit loptak igy el Közép-Európa különböző fővárosaiban és Wunder éppen most kezdett hozzá, hogy nyugateurópai fővárosokban is megszervezze az autótolvajokkal való együttmüködést. Természetesen nemcsak külföldön lopott autókat hoztak Magyarországra, itt is lopták az autókat és vitték ki külföldre.

A budapesti rendőrség értesitése alapján európaszerte minden rendőrsége nyomoz ebben az ügyben. Budapesten eddig több előállitás történt ebben az ügyben és nagyszámu letartóztatás várható.

Kongeteg orgazdasági ügy is kapcsolódik a tolvajbanda felderitéséhez. A nagyszámu lopott autók miatt egyes nyugati államok már azt a rendszert vezették be, hogy a hozzájuk érkező középeurópai rendszámu autókat kivétel nélkül lefoglalják és csak abban az esetben engedik tovább, ha kétségtelenül bebizonyosodik, hogy nem lopott jószág.

Budapestről jelentik:

A magyar-osztrák árucsere-szerződés

A kereskedelmi kormányzat tervbevette magyar-osztrák tárgyalások felvételét árucsereforgalmi egyezmény megkötésére. A tárgyalások időpontját még nem állapitották meg. Illetékes helyről kijelentették, hogy korai volna még arról beszélni, hogy Rónai kereskedelemügyi miniszter az egyezmény megkötése céljából utazik Bécsbe. Utazásának célja csupán a bécsi vásár megtekintése.

Tizián-képet találtak Vácon

A váci püspöki palotát restaurálják. A szakértők a palota egyik vendégszobájában egy régi madonnaképet találtak, melyről megbizhatóan megállapitották, hogy Tizian alkotása. Ez a megtalált kép az egyetlen hiteles Tizián-alkotás Magyarországon.

Visszakapjuk a budapesti rádió elhurcolt leadókészülékét

Kőrösi József polgármester nemrég járt Brüsszelben, hogy Budapest rádiókészülékét, melyet annakidején a nyilasok nyugatra hurcoltak és jelenleg Brüsszelben őriznek, adják vissza. A rádiót szállitó autót legutóbb támadás érte és a rádió alkatrészei szétszóródtak. A belgák elismerték a főváros tulajdonjogát, de közölték, hogy a rádió alkatrészeinek összeválogatása nagy költséget igényel. A polgármester Schoenfeld amerikai követ közbenjárását kérte, akinek közbelépésére folynak a tárgyalások az illetékes brüsszeli körökkel a rádió visszaadására és remélhetőleg még ebben az esztendőben Budapest visszakapja rádiókészülékét.

Doráti Antal és Jehudi Menuhin ajándéka a fiatal magyar művészeknek

Doráti Antal európai hirü magyar karmester közölte Keresztury Dezső vallás- és közoktatásügyi miniszterrel, hogy Jehudi Menuhin amerikai hegedümüvésszel együtt, a genfi zenei hangversenyen résztvevő fiatal magyar művészek rendelkezésére ötezer forintot adományoznak. Keresztury Dezső az egész magyar köztársaság nevében köszönetet mondott a két müvész példaadó és önzetlen elhatározásáért.

A beszolgáltatott terményeket azonnal készpenzben kell kifizetni

Bárányos Károly közellátási miniszter közlése szerint a Gazdasági Főtanács a termények összevásárlására megfelelő összegü pénzt bocsátott a kereskedők rendelkezésére és a beszolgáltatott termények árát a kereskedőknek kell kifizetni. Ha ez nem történik meg, az csak a kereskedő hibája és a közellátási miniszter ezuton is felhivja a gazdákat, hogy amelyik kereskedő a felajánlott termény vételárát nem fizeti ki, erről tegyenek jelentést a megfelelő illetékes közellátási felügyelőségeknek.

Bakancs és ruhanemü Budapestnek

A londoni magyar szocialisták 4000 katonai bakancsot vásároltak és elküldték Budapestre a polgármester címére szétosztás céljából. Rövidesen két tonna használt ruhanemü érkezik, melyet az Actio Catholikának kell szétosztania.

Nem szünt meg az igazolás a katonaságnál

A Magyar Közlöny szerdai számában megjelent rendelet alapján a honvédség tagjait, polgári alkalmazottait, nyugállományu tisztjeit és tisztviselőit továbbra is igazoló eljárás alá kell vonni, illetve a folyamatban volt és befejezetlen igazoló eljárásokat tovább kell folytatni.

A kormány a hadirokkantakért

Molnár Erich népjóléti miniszter a hadirokkantak ügyével foglalkozó értekezleten elmondta, hogy Debrecenben hadirokkant gyógyintézetek müködnek és hadirokkant átképző tanfolyamokat állitanak fel. Eddig 17 ilyen tanfolyam müködik. A vállalatokat szigoruan ellenőrzik, hogy az előirt számban alkalmaznak-e hadirokkantakat. A jövőben a trafikok és italmérések több mint 50 %-t hadirokkantak fogják kapni. Nagyszabásu reformtervezetek vannak előkészületben, melyek a hadigondozottak minden problémájának demokratikus szellemben történő megoldását fogják célozni.

Katasztrófális szárazság Erdélyben

A romániai általános aszály, mely a Székelyföldet sem kimélte, hatalmas arányokat öltött. Hosszu évek óta nem volt a mainhoz hasonló szárazság. Csikmegyében a termés 90 százaléka elpusztult. A nagy kárhoz hozzájárulnak a szárazság folytán keletkezek tüzek, amelyek gyorsan terjednek és felbecsülhetetlen károkat okoznak Erdélyben, különösen a Székelyföld erdőségeiben.

Visszalépnek az áttelepülésre jelentkezett szlovakok

A Szlovákiából visszatérő áttelepültek elbeszélései nyomán egyre többen mondják vissza az illetékes hatóságoknál az áttelepülésre vonatkozó szándékukat. A 14.600 békéscsabai jelentkező közül 5000-en léptek vissza az áttelepüléstől.

210 millió magánhitelek céljaira

A Gazdasági Főtanács szeptemberben 210 millió forintot folyósit magánhitelek céljaira. A hitelek nagyrésze 45 napos lejáratu. Az ipari hitelek valamennyi 90 napos és csak egyes mezőgazdasági hitelek hosszabb lejáratuak. A kincstári bevételek a mult hónapban kedvezően alakultak és eddig 30 millió forinttal haladták tul az előirányzatot.

Szivén lőtte magát egy próbarendőr, akiről kiderült, hogy nyilas tömeggyilkos

A nyilas idők alatt a dunaparti tömegkivégzésekben tevékeny része volt Dudás Vilmosnak, aki a felszabadulás után valahogy bekerült a rendőrlegénység sorába, mint próbarendőr. Kedden délben valaki felismerte a tömeggyilkost, bejelentette a rendörségen, ahol a politikai osztályra előállitották. Mielőtt megmozdulhattak volna, kiment a mellékhelyiségbe és szolgálati puskájával szivén lőtte magát. Azonnal meghalt.

Halálra itélték a „Hüség háza" portását

A népbiróság háborus bűncselekmények miatt emelt vádat Truczka András ellen, aki 1938-ban lépett a nyilas pártba, ott az Andrássy-ut 60 számu ház portása lett, később Málnási Ödön és Omelka Ferenc ajtónállója, majd a »Hüség háza« őrségének parancsnoka, végül pedig pártszolgálatot teljesített és a nyomozókhoz került.

A biróság a bizonyitási eljárás lefolytatása és a perbeszédek elhangzása után a vádbeli cselekményekben mondta ki bünösnek Truczkát és ezért kötéláltali halálra itélték. Az itélet jogerős. Truczka kegyelmet kért, a biróság ezután kegyelmi tanácskozásra vonult vissza, ennek határozataa azonban titkos.

A pécsi munkáspártok szoros együttmüködése

A pécsi kommunista és szociáldemokrata pártszervezetek vezetősége pártközi megbeszélésen megállapodott abban, hogy az ország közgazdasági életére döntő fontosságu jó pénz példátlan sikere után is elmaradhatatlanul bekövetkezett nehézségek leküzdésére a két párt a munkásegység testvéri szellemében kiván és fog eljárni. Minden erejükkel azon lesznek, hogy a szabad szakszervezetek müködését elősegitsék és támogassák, hogy a munkások gazdasági érdekének döntő harcában minél eredményesebben és egyöntetübben léphessenek fel.

Albán-görög konfliktus

Az albán kormány tiltakozó jegyzéket intézett az Egyesült Nemzetek főtitkárságához, azzal vádolva a görög kormányt, hogy összetüzéseket provokál annak érdekében, hogy megszállhassa a délalbániai tartományokat.

Félremagyarázták a rendeletet: A kávés helyett a kávéházat zárták be

A Cafe de la Paix kávéházat a főkapitányság engedélyügyi osztályának intézkedésére záróratullépés miatt két napra bezárták. A főkapitányság engedélyügyi osztályáról nyert értesülés szerint a kávéházat éjjel negyed háromkor nyitva találták.

Ugyanezek záróratullépés miatt még öt budapesti kávéházat akartak bezárni, de erre nem került sor.

A kávések ipartestületének vezetősége értetlenül áll a rendőri intézkedés előtt, mivel az ismeretes belügyminiszteri záróórarendelet szankciói között bezárásról szó sincs: a rendelet csak pénzbüntetésről, vagy a tulajdonos elzárásáról intézkedik.

Az Országos Földbirtokrendező Tanács figyelmeztetése

Az Országos Földbirtokrendező Tanács felhivja a községi földigénylő bizottságokat, valamint a földhözjuttatottakat, hogy előzetes felhivás nélkül ne jöjjenek ügyük tárgyalására vagy annak megsürgetésére Budapestre. A tapasztalat azt mutatja, hogy a meghivás nélkül érkező küldöttségeknek, amelyeknek ügye megfelelően előkészitve nincsen, eredmény nélkül 3—4 napig kell Budapesten tartózkodni.

MAORT

Még e héten aláirásra kerüli Nagykanizsa város gázszerződése a MAORT-tal

A Zala a város felszabadulása óta sohasem szünt meg követelni, hogy illetékes hatóságok végre tegyék lehetővé a gáz általános bevezetését Nagykanizsán. Mint ismeretes, a közelben fekvő olajmezőkről a MAORT már behozta a gázt Nagykanizsára, de kompresszor hiányában a város szükségletének csak kis részét tudta gázzal ellátni. Mint azt a Zala tegnapelőtti számában dr. Papp Simon alelnök-vezérigazgatóval történt beszélgetésből megtudtuk, a kompresszor-hiány most már nem képez akadályt, mert a vállalatnak sikerült e célra megfelelő gépet találnia, amit kisebb javitásokkal azonnal munkába lehet állitani. A gép teljesitőképessége feltétlen elegendő ahhoz, hogy a már meglévő csővezetéken keresztül a szükségletnek megfelelő gázmennyiséget nyomjon a városba. Dr. Papp Simontól tudtuk meg azt is, hogy a MAORT-nak eddig a várossal csak provizórikus megállapodása volt, mig most hosszas és jól átgondolt tervek alapján mindkét fél érdekeinek figyelembevételével elkészült a végleges gázszerződés, amelynek aláirása még e héten okvetlenül megtörténik.

A város gázszerződését a MAORT-tal még nem láttuk, igy ahhoz hozzászólni sem tudunk. Értesülésünk szerint azonban a polgármester azért nem irta még alá a szerződést, mert a MAORT által kért árakat, amelyeket szén és nem fa alapon számitottak ki, kissé magasnak tartja.

Meggyőződésünk, hogy a MAORT ebben a kérdésben is, mint minden eddig felmerült kérdésben, készséggel siet majd ennek a lerongyolódott és elszegényedett városnak: a segitségére és helyt ad a polgármester azon kérésének, hogy a MAORT a gázt a fa mai árának alapján kalkulálja és adja tovább a város lakóinak.

A MAORT-on nem mulik, hogy lesz-e gáz a télen minden házban a kunyhótól a palotáig, mert eddig is a város minden szociális és kulturális ügyében oly előzékenységet tanusitott, amely messze tultesz más nagy vállalatok hasonló cselekedetein.

Meg kell mondanunk, hogy a várostól a gázszolgáltatásért eddig a MAORT egyetlen fillért sem kapott. Ez a tény magában is elegendő ahhoz, hogy rávilágitson a MAORT nagylelkűségére, amivel a várossal szemben viseltetett. Ha figyelembe vesszük ezen áldozatnak nevezhető cselekedetét, akkor nem lehet kétséges senki előtt, hogy a gáz árának megállapitása nem lesz akadálya a szerződés aláirásának.

A MAORT teljesiti vállalt kötelezettségét. Most a városon mulik majd, hogy cselekedjék, a meglévő csöveket a városban lerakassa és a ma már fix értékü pénzünk mellett megtalálja a lehetőségét, hogy a gáz a lakásokba be is kerüljön.

Ügyes, financiális elgondolásokkal nagy üzlet is ez a város részére, éppen ezért nem kételkedünk abban, hogy a város polgármestere, aki otthonos a pénzügyek terén, megtalálja majd a módját, hogy erre a célra megfelelő összeget teremtsen elő azoktól a lakosoktól, akik lakásaikba a gázt bevezetni kivánják.

Tudjuk, hogy a pénzszűke óriási, de azt is tudjuk, hogy Nagykanizsa város összlakossága feltétlen jó arra az összegre, amibe a gáz bevezetése kerül. Nemcsak városi, de országos érdek is, hogy minél több lakásban égjen a gáz, mert ezzel közel 3000 vagon fát szabaditunk fel, mely mennyiség országos viszonylatban is számottevő. Az Alföld iaszegény városai, de a lőváros is jó pénzért átvennék az itt felszabaduló tamennyiséget.

Ezért azt proponáljuk, hogy mindenki, aki a téli faszükségletét már beszerezte, a gázbevezetés költségeit, vagy annak egy részét fával fizethesse ki.

Ez nagyban megkönnyitené a gázbevezetés lehetőségeit, mert nagyon sokan vannak, akik fájukat még az inflációs pénzzel fizették ki. A város vezetősége bizonyára meg fogja találni a lehetőségét, hogy a nagymultu pénzintézeteinkkel ezt a nagy üzletet lebonyolittassa és ha máskép nem megy, a kormánykörökkel kell megértetni a már fentemlitett érvek alapján a gázbevetés országos gazdasági jelentőségét.

Nem szabad egy pillanatra sem elcsüggedni, ha nehézségekkel találjuk magunkat szemben. Nincsen olyan akadály, amelyet legyőzni megfelelő elszánt akarattal ne lehetne. Ne felejtse el a város vezetősége, ha ezt a kérdést sikeresen megoldotta, akkor olyan csatát nyert meg, amit a város lakói sohasem felejtenek el.

HIREK

A rádió pénteki műsora

Budapest I. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Hanglemezek. 10 Hirek. 10.10 Dalok hanglemezekről. 12 Déli harangszó. 13.15 Török Károly cigányzenekara játszik. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Párizsi hiradó. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 16.10 Hires operakettősök. 17 Szakszervezeti tanácsadó. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.45 Világhiradó. 19.30 Falurádió. 20 Hirek, sporthirek. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 22.35 Bartók Béla müveiből. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául.

Budapest II. 20 Orosz operett és könnyü dalok. 20.30 Rádió szabadegyetem. 21 Hirek. 21.15 Déri Tibor jazz-együttese játszik.

— Halálozás

Tóth István (bugyi) szabómester Nagykanizsán elhunyt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a temető halottasházából.

— Felhivás

A Magyar Kommunista Párt nagykanizsai szervezetének titkársága felhivja Csitnekt András hadifogoly hozzátartozóit, hogy fontos ügyben jelentkezzenek a pártirodában.

— A dézsmát a maga céljaira forditotta a berzencei bercsépiő

A somogymegyei Berzence község rendőrsége őrizetbe vette Páva Józsefet, a Futura bizományosát, mert bércséplést vállalva, a gazdáktól beadott dézsmát saját céljaira forditotta s a közellátást megrövidítette. A házkutatás során pisztolyt és lőszert is találtak nála. A csurgói kapitányság átadta az államügyészségnek.

— Mennyit kell fizetnünk a marhalevélért?

Több gazda érdeklődésére közöljük, hogy a marhalevél kiállitási diját a belügyminiszter állatfajtánként és koronként állapitotta meg. Juh, kecske és a félévesnél fiatalabb malac után 6, félévesnél idősebb, vagy hizott sertés után 15, kétévesnél fiatalabb ló, továbbá korukra való tekintet nélkül őszvér vagy szamár után szintén 15 forint kiállitási dijat kell fizetni. Ugyancsak 15 forintba kerül a kétévesnél fiatalabb szarvasmarha, vagy bivaly járlatlevele is. Kétévesnél idősebb ló, bivaly vagy szarvasmarha járlatlevelének kiállitási dija 30 forint. Kezelési költség cimén a kiállitási dij baromadrészénél több sehol fel nem számitható.

— Szüreti mulatság

Az Iparoskör szüreti mulatságára mindenkit szeretettel várunk szombaton este 7 órakor az Iparoskör nagytermében. *Elnökség.*

— Anyakönyvi hirek

Augusztus 29. és szeptember 2. között 10 fiu és 7 leány született: Dara György MAORT élelemtári kiadó és Popovics Ágnesnek fia, Károlyi György földmüves és Penczinger Margitnak fia, Jáger Anna napszámosnőnek fia, Baa József földmüves és Szokoly Katalinnak leánya, Dianiska Aranka háztartásbeli alkalmazottnak leánya, Horváth László MAORT altiszt és Pihler Máriának leánya, Tarnóczay Károly rendőr és Födő Annának fia, Radanovics György szaabósegéd és Kaczor Matildnak fia, Dávidovics Antal MÁV fütőházi munkás és Soos Annának leánya, Szabadkai István kőmüvessegéd és Magyar Máriának leánya, Farkas József kereskedősegéd és Varga Annának [illegible]skrilecz László hentes és mészáros mester és Guta Annának fia, Vécsi Franciska háztartásbeli alkalmazottnak fia, Horváth Ernő rendőr és Panykó Juliannának leánya.

Házasságot kötöttek: Szmodits Károly borkereskedő és Szücs Emma, Nyári Lajos ht. zenész főtörzsőrmester és Takács Anna, Bernáth Béla molnár és Neufeld Irma.

Elhaltak: Özv. Gorenesér Józsefné Pál Janka 63 éves, Binder Gézáné Kolo Paula 59 éves, Déry András 67 éves, Horpácsi Ferenc 20 éves, Sipos György 76 éves, Farkas Ferenc 7 napos, Vincze Mária 8 hónapos, özv. Mihalecz Györgyné Knausz Anna 51 éves, Gyurán József 51 éves, Kozarics Erzsébet 82 éves, Büki József 65 éves.

A debreceni malom igazgatóinak visszaélése

A debreceni gazdasági rendőrség hosszabb nyomozás után letartóztatta Harsányi Sándort, az Apafy-malom igazgatóját és társtulajdonosát, Szabó József raktárnokot és Sümegi Pál főmolnárt. Az államügyészség sorozatosan elkövetett árdrágitó visszaélésekkel vádolja mindhármukat. A vád szerint julius 1 után vámőrlési engedély nélkül és anélkül, hogy a dézsmát beszolgáltatták volna, nem a megállapitott mázsánkénti 10 forint vámért, hanem a 25 százalékos természetbeni részesedésért őröltek. Aljas üzelmeikkel mintegy 400 mázsa lisztet harácsoltak össze és vontak el a közellátástól. Ügyük az uzsorabiróság elé kerül.

Itt a teljes vasuti menetrend

A nagykanizsai vasutállomásról a következő időpontokban indulnak, illetve érkeznek a vonatok:

	Nagykanizsáról indul:	Nagykanizsára érkezik:
Székesfehérvár—Budapest	7 óra 10 perc	17 óra 33 perc
Gyékényes—Kaposvár—Dombóvár—Budapest	5 „ 55 „	10 „ 16 „
Zalaegerszeg—Szombathely	15 „ 30 „	19 „ 52 „
Balatonboglár	16 „ 35 „	7 „ 25 „
Pécs—Barcs	2 „ 00 „	23 „ 08 „
Murakeresztur	15 „ 30 „	6 „ 55 „
„	5 „ 55 „	16 „ 30 „

A pénzügyminiszter a cukortermelésért

Tegnap a cukorrépatermelők küldöttsége jelent meg a pénzügy- és földmüvelésügyi miniszter előtt. Rátz Jenő pénzügyminiszter megigérte a küldöttségnek, hogy abban az esetben, ha a cukorrépa kitermelése az eredeti 12 százalékot meghaladja, a métermázsánkénti 8 kg-os átvételi árat a cukorhozadék arányában felemeli. Dobi István földmüvelésügyi miniszter kijelentette, hogy mindent elkövet az utólagos árrevizió érdekében.

Bán Antal iparügyi miniszter a munkafegyelemről

Bán Antal iparügyi miniszter a teljesitmény-bér rendezésével foglalkozó üzemi értekezleten kijelentette, hogy ma a legszigorubb akkord is tulszerény ahhoz, hogy a szükséghez képest kellően dijazva legyen és főcélja a termelés folyamatosságának megteremtése. Jó munka és fegyelem nélkül nincs termelés. Az üzemi bizottságokon belül még nem müködnek nagy általánosságban ezek a feltételek. Értesülése szerint szeptemberben megnövekszik a pénzforgalom és az üzemekben is érezhetően meghozza a javulást.

MOZI

Az alvilág alkonya

Edward Bartlett közkatona az első világháboru végén leszerel és hazamegy. Otthon régi szakmájában akar elhelyezkedni, de azt tapasztalja, hogy minden állás be van töltve és neki nincs hely sehol. Ekkor veszik be az Egyesült Államokban a szesztilalmat. Ez neki kapóra jön és egy barátnője segitségével kis szeszfőzdét alapit. Evek mulnak igy el. Bartlettnek jól megy, amig a szesztilalom tart. De 1932-ben Roosevelt elnök megszünteti a szesztilalmat. A szeszcsempészeknek befellegzett. Bartlett is visszakerül a volán mellé. Azonban megtudja, hogy egy gengszterbanda meg akarja gyilkolni barátját, Lloyd Hartot. Tüzharcba kerül a gengszterekkel. A banda vezetőjét lelövi, de a tüzharcban ő is életét veszti.

Kisérő müsorként az amerikai külügyi hivatal 37. számu Egyesült Amerikai Hiradóját mutatják be.

— **Várható időjárás csütörtök estig:** Déli délnyugati szél, ma jobbára szárazó, holnap valamivel több felhő egy-egy helyen, inkább nyugaton, keserb eső is lehet. Továbbra is erős éjszakai lehülés van, a nappali hőmérséklet lassan emelkedik. Budapesten ma reggel gyenge szél mellett a hőmérséklet, 15 Celsius.

Hirdetmény.

Felhivom azon tehéntartó gazdákat, akik termelői tejutalványra adnak ki tejet, hogy az augusztus havi utólványokkal számoljanak el a Közellátási Hivatalban. 1155

Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Tankönyveket az összes helybeli és vidéki iskolák részére **előjegyzem.** Schles Gyula, Ady Endre-ut 8. Telefon: 123. 858

Szabad **sóra előfizetést elfogad** Tenke Drogeria, Szabadság-tér 2. 139

Eladó egy pár **42-es számu,** alig használt férfi félcipő. Cim a kiadóhivatalban megtudható. 4

Fürészpor kapható Hungária kefegyárban, Szemere-utca 4. 1158

Elcserélném egy szoba-konyhás lakásomat két szoba-konyhás lakással. Cim a kiadóban. 1156

Bejáróné ajánlkozik egész napra. Hébor Józsefné, Petőfi ut 12. sz. 1153

Mindenféle kézi kötést vállalok. Farkas Józsefné, Vörösmarty-ut 22. 1171

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: **Beneze Jenő** főszerkesztő. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 3. Telefon 2. Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa". Szerkesztésért és kiadásért felel Beneze Jenő. Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán. Nyomdáért felel: Zalay Károly.

51. evfolyam. 208. szam. Nagykanizsa, 1946. szeptember 14. szombat Ára 40 fillér.

ZALA

Felszabadították a trafikárut

Hétfőn, szeptember hó 16-án az egész ország területén megszüntetik a dohánygyártmányok jegyre való árusítását és valamennyi cigaretta a trafikokban jegy nélkül hivatalos áron kapható lesz.

Zárt ülésen tárgyalják a magyar békét Párizsban

A magyar területi és politikai albizottság tegnap ugy határozott, hogy a megtárgyalandó kényes kérdésekre való tekintettel szombaton zárt ülést tart. A párizsi értekezlet összeülése óta első eset, hogy zárt ülésen foglalkoznak a felmerült kérdésekkel. Az albizottság egyébként több mint egy órán át vitatta meg a magyar békeszerződés ama cikkelyét, amely semmisnek nyilvánította az 1938 évi bécsi döntést. A csehszlovák küldöttség azt kivánta, hogy a bécsi döntést az ebből folyó következményekkel együtt tekintsék semmisnek. Ezt a pótindítványt az albizottságban Ujzeeland, Kanada, Ukrajna, és Ausztrália kiküldöttje mindaddig nem támogatja, mig ujabb megbeszélést nem tartanak a szakértőkkel. Az elnök javaslatára az ülést szombatig elnapolták.

A békeértekezlet bizottságainak október 5 ig kell befejezni a munkát. A párizsi békeértekezlet főtitkársága csütörtökön figyelmeztetőt küldött valamennyi bizottság elnökéhez és megerősitette azt a korábbi határozatot, mely szerint október 5-re végezzék el munkájukat. Erre azért van szükség, hogy idő maradjon a békeszerződések végleges megszövegezésére az Egyesült Nemzetek október 23-ra kiüzött közgyülése előtt. A békeértekezlet munkájának meggyorsitása érdekében a bizottságok ezért nemcsak délelőtt és délután, hanem éjszaka is üléseznek.

A jugoszláv-magyar lakosságcsere ügyében megtörtént a megállapodás. Ennek szövegét levélváltás formájában fogják közzétenni. A megállapodás azt tartalmazza, hogy a lakosságcsere önkéntes jelentkezésen alapul és mindkét fél részéről legfeljebb 40.000 emberre korlátozódhat. Ha egyik országban kevesebb jelentkezik, a másikból is csak ugyanannyit lehet áttelepiteni.

A békeértekezlet hirei

A magyar-cseh kérdés nem az albizottságokban dől el

Párizs, szept. 13

A magyar területi és politikai bizottság nemrégiben megalakult albizottsága csupán tanácskozási és előkészitő szerv, szavazási joga nincs. A magyar-csehszlovák viszony kardinális érdekei nem az albizottságok ülésein dőlnek el első fokon, hanem magában a területi és politikai bizottsági üléseken. Az amerikai delegátus ugy vélte, hogy legjobb lesz, ha Csehszlovákia két községet Bezenyét és Rajkát kiszakitja a kért területből. Az amerikai delegátus azt célozta ezzel, hogy a Rajkáról Oroszvár megkerülésével Bécs felé vezető dülőutat tegyék alkalmassá a Budapest—Bécs közötti országuti összeköttetésre. Ezért a békeértekezlet körében igen nagy érdeklődéssel tekintenek a magyar politikai és területi bizottság albizottságának küszöbön álló működése elé.

Az olasz területi és politikai bizottság ülésén az ukrán kiküldött támogatta azt a javaslatot, hogy Venezia Giuliát Jugoszláviához csatolják. A jugoszláv kiküldött megindokolta azon javaslatát, hogy Goriziának és környékének Jugoszláviához való csatolására szükség van és határozottan tiltakozott a francia vonal ellen. A csehszlovák delegátus albizottság kiküldését kérte, de a döntést elhalasztották addig, amig a jugoszláv delegátus befejezi az olasz-jugoszláv határra vonatkozó fejtegetéseit.

Kincs megegyezés az olasz-jugoszláv határkérdésben

Párizs, szeptember 13

A jugoszláv—olasz területi és politikai bizottság tegnapi ülésén a jugoszláv küldöttségnek sikertelen maradt az a törekvése, hogy megegyezésre jussanak. A négy nagyhatalomnak sem sikerült kompromisszumos megoldást találni, amely arra mutatna, hogy megegyezésre jutottak a jugoszláv—olasz kérdésben. Kardelj jugoszláv kiküldött felszólitotta a bizottságot, hogy igazságos megoldást hozzanak, mert az igazságtalan döntés óriási erkölcsi hatással lenne az egész világra. A katonai bizottság 3 olasz katonai szakértőt hallgatott meg, akik engedélyt kértek arra, hogy Olaszország növelhesse hajószemélyzetét és a békeértekezlet által megengedett hajóürtartalmat. Ezután áttértek a Romániával kötendő békeszerződés katonai záradékának vizsgálatára.

A román és finn politikai bizottság ef ejezte munkáját

Párizs, szeptember 13

Párizsban a békekonferencia két bizottsága befejezte munkáját. A román és finn békeszerződéstervezet politikai szakaszaival elkészültek. Az Egyesült Nemzetek 51 tagállama közül 37 belegyezett abba, hogy a közgyülés megnyitása október 23-án legyen.

Kiadták Jugoszláviának Kvaternik tábornokot a „Poglavnik" miniszterelnökét

Innsbruck, szept. 13

Az ausztriai amerikai hatóságok Jugoszláviának kiadták Kvaternik volt horvát tábornokot és 5 más magasrangu usztasa személyiséget. Kvaternik a háboru alatt a quisling kormány miniszterelnöke volt.

Európában nyolcszázezer hontalan személy van

Newyork, szeptember 13

Az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának ülésén La Guardia kijelentette, hogy Európában 800.000 hontalan személy van. Ezekből 405.000 személyt haza tudnak telepiteni, a többiek számára uj hazát kell kitalálni.

Munkáshiány Csehszlovákiában

Prága, szept. 13

A csehszlovák nemzetgyülés ujjáépitett nagytermében csütörtök délutáni ülésén Gottwald miniszterelnök beszámolt a kormány terveiről és a hatheti szünet alatt végzett munkájáról. Minden hiba és hiány ellenére, mondotta, a programunk halad előre. A németek és egyéb kitelepitések miatt nagy hiány mutatkozik a mezőgazdasági munkásokban. A nehézségek ellenére is az aratási és cséplési munkálatok befejeződtek és ezek eredményeképp az élelmiszeradagokat sikerült felemelni. Az ipari és földmunkáshiány továbbra is változatlanul fennál és elutasitott minden arra vonatkozó inditványt, hogy emiatt nem ragaszkodik a németek és magyarok kitelepitéséhez. Ennek megvalósitása olyan nagyszabasu terv, amelynek érdekében vállalt minden nehezséget. Végül felszólitotta a lakósságot, hogy fokozott erővel lásson hozzá munkájához.

Görögországban zavaros a helyzet

Athén, szeptember 13

Görögország rendkivüli biztonsági intézkedéseket tett. Erre a lépésre azért volt szükség, mert a veszedelmes utcai harcok egyre nagyobb méreteket öltenek. A zavargásokra kivetett büntetés életfogytiglani börtön vagy halál. A görög köztársasági sajtó élénken foglalkozik a választásokon történt visszaélésekkel. Egyik faluból például 665 királypárti szavazatot hoztak be, holott a faluban mindössze 250 választójogosult van. A legtöbb községben a csendőrök a szavazókat csak a szavazóhelyiség ajtajáig engedték, a szavazók neveit bediktálták. Szofulis nyilatkozatot tett közzé, amelyben kijelentette, hogy a népszavazás nem rendezte az államforma kérdését, minthogy a népszavazás nem erkölcsi alapon történt. Egyesek arra számitanak, ha a király megelégszik az alkotmányos államformával, lehetséges lesz, hogy Görögország visszanyerje belső békéjét.

A demokratikus érzelmü német hadifoglyokat hazaengedi Anglia

Párizs, szeptember 13

Az angol kormány elhatározta, hogy Angliából 15.000 német hadifoglyot bocsát haza az ott levő 394.000 hadifogolyból. A német hadifoglyok nagy része főleg a mezőgazdasági iparban van foglalkoztatva. Azoknak a német hadifoglyoknak ellátási körülményeit, akik Angliában maradnak, megjavitják. Főleg azokat a hadifoglyokat engedik haza, akik demokratikus hajlandóságot mutatnak.

—

Budapestről jelentik:

A miniszterelnök beszámolt a külügyi bizottságnak párizsi utjáról

A nemzetgyülés külügyi bizottsága Berecky Albin elnöklésével gyülést tartott, amelyen Nagy Ferenc miniszterelnök részletesen beszámolt legutóbbi párizsi utja alkalmából a magyar béke kérdéseivel kapcsolatban szerzett tapasztalatairól. Az ezt követő vitában többen felszólaltak és a bizottság megnyugvással vette tudomásul a békeértekezlet munkáját.

Szakasits Árpád itthon

Tegnap este érkezett haza Szakasits Árpád és Justus Pál a párizsi szociáldemokrata párti Franco-ellenes értekezletről. Az értekezlet után tudvalevőleg az olasz szociáldemokrata párt meghivására Olaszországba is ellátogattak. A pályaudvaron Bán Antal iparügyi miniszter fogadta őket. Ugyanezzel a vonattal érkezett a bolgár kereskedelemügyi miniszter is, akit Rónai Sándor fogadott. A kereskedelemügyi miniszter tárgyalásokat kiván folytatni a bolgár kereskedelemügyi miniszterrel a bolgár-magyar árucsereforgalmi egyezmény megkötésére.

Őrszemélyzeti pótlékot kap a rendőrség

A kormány tagjai Nagy Ferenc miniszterelnök elnökletével tegnap délután minisztertanácsot tartottak a béketárgyalásokkal kapcsolatban. Rajk László belügyminiszter előterjesztésére az alsó fizetési osztályban levő rendőrőrszemélyzet részére szeptember hóra őrszemélyzeti pótlékot allapitottak meg.

Napi öt millió forint adóbevétel Kedvezően alakulnak az állami bevételek

A kincstár bevételei kedvezően alakultak és az utóbbi napok eredményei igazolják ezt. A bevételek elérik a napi ötmillió forintot. A kormány havi 90 millió forintra számitott és az eredmény meghaladja 30 millióval az előirányzott költségvetést. Az állami mérleg még némi deficitet mutat.

Negyedmillió munkanélkülinek kell kereseti lehetőséget nyujtani

A Szakszervezeti Tanács kimutatása szerint a szanálás során 106 ezer 400 közalkalmazott és mintegy 50.000 munkás és magántisztviselő kerül elbocsátásra. A munkanélküliek száma igy a közeljövőben körülbelül 275.000-re emelkedik. Az illetékes szervek mindent elkövetnek, hogy uj munkaalkalmakat teremtsenek.

Kivégezték a halálraitélt Városmajor-utcai tömeggyilkosokat

A Népbiróság Kiss Endre tanácsa szerdán kötéláltali halálra itélte a Városmajor-utcai tömeggyilkosokat, Fehérhegyi Jánost, Torma Józsefet és Weber Józsefet. Miután kegyelmet kértek, tegnap délután két órakor hirdették ki előttük a biróság kegyelmi kérvényük tárgyában hozott döntését, amely nem találta a három tömeggyilkost kegyelemre méltónak. A népbirósági határozat kihirdetése után két órával mindhármat felakasztotta Bogár János ítéletvégrehajtó.

Hirek a világ fővárosaiból

A csehszlovák vezérkar főnöke visszatért Moszkvából és kijelentette, hogy a csehszlovák hadsereg ujabb rendkivüli beruházási költségeket kap a Szovjetuniótól.

*

Hanson svéd miniszterelnök kijelentette, minden alapot nélkülöz az a jelentés, hogy az Egyesült Államok kormánya támaszpontokat kér a svéd kormánytól.

*

A palesztinai értekezlet tegnap esti ülésén résztvevő 7 arab állam közül 6 ellenezte a Palesztina elosztására irányuló brit tervet. Hat arab állam később fogja közölni állásfoglalását.

*

A Bombayben történt zavargások után Wevel alkirály magához kérette Dzsinnát, a moszlim liga elnökét személyes eszmecserére. Dzsinna elfogadta a meghivást.

*

A romániai magyar népi szövetség kezdeményezésére az erdélyi egyházak, a magyar gazdasági egyesület, a magyar mezőgazdasági tanács és a magyar segélyező bizottság együttesen inditják meg az aszály sujtotta magyar vidékek megsegélyezésére irányuló akciót. A szárazság ezeken a vidékeken oly nagy, amilyen emberemlékezet óta nem volt. Ha gyors segitséget nem kapnak, az ország magyar lakossága kénytelen lesz kis vagyonkáját elherdálni. A központi magyar népi szövetség végrehajtó bizottsága az aszály sujtotta vidékek megsegitésére beadványt intézett az illetékes román minisztériumhoz és az országos demokrata arcvonal főtitkárságához, melyben kéri sürgős intézkedések megtételére.

*

A frankfurti rádió jelenti, hogy Berlin és Hamburg amerikai katonai hatóságai jóváhagyták a brit és amerikai övezetek egységesitésére vonatkozó megállapodást.

*

A magyar politikai és területi bizottság Párizsban ma délután 4 órakor ülést tart.

*

Olteano, a Maniu-gárdák hirhedt parancsnoka öngyilkos lett.

*

Fierlinger helyettes miniszterelnök kijelentette, hogy a németek kitelepitése e hét végén befejeződik. 110.000 német marad Csehszlovákiában, akikre különleges szakképzettségük miatt van szükség.

Kiss Károly Nagykanizsán

Kiss Károly, a Magyar Kommunista Párt központi vezetőségének tagja, a káder-osztály országos vezetője, nemzetgyülési képviselő, kedden Nagykanizsára érkezik.

A munkásmozgalmak e kitünő tagja bel- és külpolitikai szemlét tart a Magyar Kommunista Párt helyi szervezetének keddi pártnapján. Kiss Károly az ellenállási mozgalomnak egyik vezéregyénisége volt, akit még a Kállay-kormány alatt elfogtak és internáltak. Hosszu időt töltött a nagykanizsai internálótáborban. Munkáját a legnehezebb körülmények között azonban itt is folytatta.

Értesülésünk szerint a kedden megtartandó pártnap iránt az egész városban komoly érdeklődés nyilvánul meg. Pártállásra való tekintet nélkül mindenkit szivesen látnak.

Nagy visszaélések egy szombathelyi malomban

A tulajdonost már internálták

Tegnapi lapunkban irtuk meg, hogy egy debreceni malom igazgatóját, egy tisztviselőjét és főmolnárját a rendőrség sorozatos visszaélések miatt letartóztatta s ma már ujból — most már egy közelebbi, szombathelyi malom tulajdonosáról kell hasonló esetben megemlékeznünk.

Mint szombathelyi tudósitónk irja: A gazdasági rendőrség régóta figyeli már az Éva-malom ügyeit. Sok gyanus körülmény engedett arra következtetni, hogy nincs minden rendben a malom körül.

A mult hét csütörtökén azután a gazdasági rendőrség a közellátási felügyelőség szakembereivel együtt kiszállt és rajtaütésszerü helyszini vizsgálatot tartott. Már az első pillanatoknan megállapitható volt, hogy sulyos visszaélések történtek. Sántha János malomtulajdonost őrizetbe is vették és felelős malomvezető kirendelését kérték az illetékes hatóságoktól.

A vizsgálat során kihallgatták a malom munkásait is, akik egyöntetüen vallották, hogy a malomban őrlési engedély nélkül őröltek, nagyobb mennyiségü lisztet szállitottak el tehergépkocsikon, az őrlés diját nem pénzben, hanem terményben szedte be Sántha. Feltünő, hogy egyedül Tarján Zoltán, volt főmolnár, most a gabonaraktár kezelője nem tud semmiről.

A malomkönyv alapján megállapitották azoknak a névsorát, akik az utóbbi időkben az Éva-malomban őröltettek. Kihallgatásuk során valamennyien megerősitették a gyanuokokat és a munkások vallomását.

Megdöbbentő részletek kerültek napvilágra. Az egyik oladi őröltető 110 kg. buzát vitt a malomba, ebből 20 kg. dézsmát levettek, maradt tehát őrlésre 90 kg. A kiadott szállitási jegyzékben viszont csak 73 kg. szerepel. A 20 kg. dézsmáért járó összeget nem fizették ki az őröltetőnek, hanem őrlési dij cimén visszatartották. Végeredményben a

110 kg. buza után 17 kg. finomlisztet, 32 kg. kenyérlisztet és 20 kg. korpát kapott a szerencsétlen gazda,

ami a két százalék porlással és a két százalék hulladékkal együtt 73 kg.-ot tesz ki, 17 kg. buza tehát szőrén-szálán eltünt. Nyilván ez is beleszámitott az őrlési dijba.

A minden legapróbb részletekre is kiterjedő nyomozás megállapitotta, hogy Sántha János malomtulajdonos a 10.7000/1946. K. M. számu rendelet 17. §-ának 1., 2. és 3. pontjaiba ütköző kihágások sorozatát követte el. A rendelet szerint ugyanis gabonát csak az őrlési engedéllyel lehet megőrletni, az őrlés idejét, a gabona mennyiségét, az engedély számát be kell jegyezni, a dijat pedig csak készpénzben szabad beszedni. Sántha pedig engedély nélkül őrölt, emiatt az engedély számát sem jegyezhette be, a dijakat pedig legtöbbször természetben követelte.

A kihallgatott gazdák nemcsak a nyomozás adatait erősitették meg, hanem a szállitási bárcák alapján az is kiderült, hogy az engedély nélküli őrlésekből és a természetben beszedett dijakból nagymennyiségü elszámolatlan gabonához jutott a malom.

Volt olyan hét, hogy 80 mázsa gabona került ilymódon Sántha tulajdonába.

A könyvekben ennek természetesen nyoma sem volt.

A két százalék hulladék magot sem szolgáltatta ki a malom a gazdáknak, hanem részben visszatartotta, részben beleőrölte a korpába. Nagyon sok esetben azonban korpát sem adott az őröltetőknek.

A könyvekben alkalmazott titkos jelekből megállapitást nyert, hogy csupán augusztus hónapban a természetben szedett őrlési dij 110, a ki nem adott hulladék mag pedig 22 mázsát tesz ki.

A vizsgálat során megállapitást nyert, hogy a malom a közellátás céljaira az egységes lisztnél rosszabb minőségü lisztet adott a kijelölt kereskedőknek, amit azok több izben kifogásoltak is.

A hatóságilag előirt vörösliszt helyett közönséges korpát kevertek a lisztbe.

Megállapitotta a vizsgálat, hogy a malomban talált készletek pontosan egyeznek a könyvekben hivatalosan felfektetett adatokkal. Ebből viszont az következik, hogy az illegálisan szerzett hatalmas készletek eltünlek. Hogy hova tünt el, azt a folyamatban lévő nyomozás van hivatva felderiteni. A kiadási utalvány nélküli szállitások már bebizonyosodtak, remélhetőleg az összes bünösöket eléri az igazságszolgáltatás keze.

Megyei hirek

A hercegprimás vasárnap Zalaegerszegen szentmisét és szentbeszédet tart

Vasárnap érkezik Zalaegerszegre Mindszenty József bibornok hercegprimás. Kiséretében lesznek Kovács János szombathelyi püspök, dr. Bánass László veszprémi apostoli kormányzó, valamint számos főpap. A megye minden részéből, igy Nagykanizsáról és a többi állomásokról valószinüleg különvonatok viszik a hiveket a megye székhelyére. Többezer ember jelentette be már eddig megjelenését. A főispán és az alispán a biboros hercegprimást a vármegye határában fogadják. Az ünnepi szentmise a Notre Dame kertjében lesz és mikrofonon közvetitik ugy a szentmisét, mint a szentbeszédet. A hercegprimást Budapestről is többen kisérik le a megye székhelyére.

Százhuszezer ürméter fát utaltak ki Zalamegyének

A főispán budapesti utja alkalmából érintkezésbe lépett az illetékes körökkel, a vármegye tüzifaellátásának ügyében. Sikerült elérnie, hogy 120.000 ürméter fára kapott Zala vármegye kiutalást. Az egész szükséglet 264.000 köbméter lenne és igy csak 50 százalékban sikerült biztositani a téli tüzifaszükségletet. Ez azt jelenti, hogy a megye lakosságának tüzifaszükségletét felére kell csökkenteni. Külön rendelet fogja szabályozni az intézmények és a közhivatalok tüzifaellátását. Mint a főispán mondotta, magánál a vármegyénél nincs kilátás, hogy a tüzifán kivül szénnel is tüzelhessen, miután a széntermelésből tüzelés céljaira csupán Budapest kapott kiutalást. Tőzeggel való tüzelésre sem adott engedélyt a miniszter. A téli tüzifaellátás ügyében szombaton Zalaegerszegre érkezik Sarlós Béla a Belkereskedelmi Rt. igazgatója, aki a helyszinen győződik meg a megye fakészletéről és ennek kapcsán jelentést tesz az illetékes miniszterhez, ami után sikerül talán még valamelyes tüzifát biztositani a megyének. A tüzifakészleteket szeptember 15-ig zárolják. Falusi készleteket a városban eladni nem szabad. A tüzifaellátás jegyrendszer alapján történik. Mindenki naponta bizonyos mennyiségü tüzifát kap. Akinek tehát módjában áll, az igyekezzék téli tüzifaszükségletét még a záros határidő előtt beszerezni. Ez mindenkinek egyéni érdeke, de közérdek is annyiból, hogy a jegyrendszerre biztositandó mennyiségből igy több jut az egyes lakosoknak.

Hazakerülnek elhurcolt gyáraink berendezései

A nyilasok, német segitséggel, elhurcolták gyáripari berendezéseink legnagyobb részét. Több mint 400 gyár legfontosabb gépi berendezéseit Ausztriában találtak meg és az odahurcolt vagyonok és gyári értékek felkutatására Bécsben egy állandó bizottság működik. Ez a bizottság, amely dr. Varsasovszky László külkereskedelmi igazgató vezetésével működik, most fejezte be egyik rendkivül fontos munkasságát: leltárba vette az összes elhurcolt értékeket. Ez igen nagy munka volt és most már megkezdődhetik a tulajdonjog igazolása után az elhurcolt értékek hazaszállitása. A bizottság, amely Nyárády államtitkár irányitása mellett működik, az Ausztriába hurcolt gyári berendezések közül elsőnek az EMAG-gépgyárat szállitja haza Budapestre. Az EMAG egyike a legnagyobb magyar mezőgazdasági gépgyárnak.

Ellopták a bikini atomba-kisérlet filmfelvételeit

A Szabadság cimü amerikai magyar napilap washingtoni értesülése szerint a Bikini-öbölben lezajlott atómbomba-kisérletről készült titkos filmfelvételeket ismeretlen egyének ellopták attól a katonai futártól, aki a filmet Newyorkba vitte.

Az amerikai kémelháritószolgálat széleskörü nyomozást inditott és az összes külföldre irányitott csomagokat felbontották a postán, nehogy kicsempészhessék a rendkivül fontos felvételeket.

A haditengerészeti minisztérium nyilatkozata szerint nem a robbanás filmjei, hanem az előzetes próbák alatt készült felvételek tünteknek el. A tolvajt az egész országban keresik.

A római II-es nem hozott szerencsét

A római kettes a második világháboru alatt szerencsétlenséget hozott az uralkodókra — állapitja meg az amerikai hirszolgálat. II. Károly román és II. Péter jugoszláv király számüzetésben van, II. György görög király Londonban várja sorsának kibontakozását. II. Simeon bolgár cár apjának halála után kénytelen volt elhagyni országát, II. Umberto pedig Portugáliában keres menedéket. Az 1914—1918-as világháboru sem hozott szerencsét a nevük előtt római kettest viselő uralkodók számára. II. Miklós orosz cár és II. Vilmos német császár letünnek a történelem szinpadáról és néhány évvel azelőtt, amikor Portugália köztársaság lett, II. Manuelnek le kellett mondania a trónról.

— Várható időjárás péntek estig: Mérsékelt északnyugati szél, felhőátvonulások, néhány helyen kisebb eső, a hőmérséklet alig változik.

A világ nem változott...

Lapszemle a legelső magyar ujságnak egy Kanizsára került számából

Ma, amikor már Havannában is jelenik meg magyar ujság (legalább is a háboru előtt még megjelent) és amikor közel 100.000 a világon megjelenő ujságok száma, nem nagy dolog magyar lapszemlét csinálni. De 150 év távolából ma is érdekes belelapozni sárguló magyar ujságlapokba és látni, hogy másfél évszázad alatt nagyot fordult a világ kereke és — a világ mégsem változott...

A „német sógor" és a magyar ujság

A háboru forgetege, Isten tudja, hogyan, Kanizsára sodorta a Magyar Kurir egy példányát, annak az 7-ik számát, amely »költ Bétsben Januariusnak huszonharmadik napján 1798-ik esztendőben.« De nem »költ« ám csak amugy egyszerüen, mint a kiscsibe vagy a patakparti nefelejcsmag, hanem »a Fels. R. Tsászárnak és Ap. Királynak kegyelmes engedelméből«.

Amikor Ráth Mátyás 1780-ban megindította az első magyar nyelvü ujságot, a Magyar Hirmondót Pozsonyban, az hetenként kétszer jelent meg, szépirodalmi mellékletével együtt 16 akkora oldalon, mint ma egy kisebbfajta könyvlap. Hiába volt azonban 318 előfizetője, 8 év mulva Magyar Kurir cimen, ugyanolyan külsőben, Bécsben próbált szerencsét. Igy éldegélt el az első magyar hirlap 1834-ig. Tovább nem futotta a »kegyelmes engedelemből«, mert átlag kétévenként megevett a cenzura egy-egy szerkesztőt (Ráth Mátyás után Szabó Dávidot, Mátyus Pétert, Révai Miklóst, Szacsvay Sándort, stb.) és ha a helytartótanács cenzorai már mindent a német sógor szájaizére formáltak is, még mindig bizonytalan volt, hogy vajjon a Kurir odajut-e az előfizető kezébe, mert minden vidéki postafőnök is felülcenzurázta az akkori idők ujságját és nem kézbesitette, ha nem tetszett neki. A szerkesztőkkel is folyton bajok voltak, mert hiába volt a Kurirnak később már 1200 előfizetője, abból évi 200 forint jutott csak a szerkesztőnek s bár ez akkor nagy ujságiró-fizetés volt, megélni nem lehetett belőle. Bezzeg a budai német ujságnak mégegyszerannyi volt az előfizetője, a pozsonyié meg ötszörannyi is... (Még a Széchenyi alapitotta »Jelenkor« sem mert magyar politikai hireket közölni, külföldi hirt is csak a bécsi lapokból s mikor Kossuth Lajos később bátrabb akart lenni elődeinél és bizony politizált az Országgyülési Tudositások hasábjain: — egykettőre börtönbe került.)

Egy császári pixis a világpolitikában

Semmi sem uj tehát a nap alatt. Ás sem, hogy az ujságolvasó később is sokszor tudta meg a cáfolatokból azt, amit a politika hatalmasságai nem akartak az orrára kötni. A Magyar Kurir 1798 január 23-iki számában a »Prussziai ifju Király« és »a Berlini Kir. Kabinet jelenvaló systemájáról« szárnyra kelt hirekre utal, melyek szerint a németek szövetségeket kötnek »a Frantzia Respublika s ennek frigyesei ellen«. A kis magyar ujság siet a cáfolattal, mondván: »hogy ezen vélekedéseknek fundamentoma nintsen, bizonyossan tudjuk a Berlini közönséges és magános tudósitásokból. Azt is bizonyossan tudjuk, hogy a Bétsi és Berlini Fels. udvarok közt a legszebb barátság és egyet értés vagyon. Ha több okunk nem volna is ezen tárgyról való meg győzettetésünkre, még is csak az a környülállás is elegendő volna e végre: Hogy B. Reck Prussziai Komornyikot, a kit a Király királyi székbe lett ülésének ki jelentésére a Tsászári Kir. udvarhoz küldött, egy olly betses brilliantos és Tsászár Ő Felsége képével fel ékesitett pixist kapott Tsászár Ő Felségétől ajándékba, mellyel két annyira is lehet betsülni, mint más illy alkalmatosságokkal adatni szokott ajándékokat.«

Lám: — milyen meggyőző volt már akkoriban is a nemzetközi diplomácia érvelése!

150 évvel ezelőtt is készült az amnesztia-rendelet

Azt irja továbbá a Magyar Kurir: »Ezen holnapnak kezdetiben egy olly parantsolatot küldött a Fels. Prussziai Király a Birodalmában lévő várbeli Kommendánsokhoz, melly szerént mindenik arra kötelezetik, hogy a vigyázások alatt lévő várbeli raboknak neveiket, vétkeiket, büntetéseknek idejét irásban adják bé. Melly környülállásból azt huzzák ki, hogy Ő Felsége vagy egésszen el engedi, vagy meg könnyiti az illy bünösöknek büntetéseket.«

A politikai menekültek akkoriban is Svájcot tekintették az igéretföldjének, de ebben az időben »a Helvétzia Cantonokból is ki üzettetnek, minekutánna kemény protestációt adott volna ellenek a Frantzia Directórium.« Londonban is éltek francia emigránsok, akik közül »32-en fogattattak el a reájok való gyanuság miatt.« Németországban sem lebetett jó dolguk az oda menekült politikai bünösöknek, mert »senki a Német Országi fejedelmek közül meg nem akarja őket szenvedni.« De nem is csoda, ha nem szenvedhették őket, mert Párizsban ugyanakkor több idegen ágenst fogtak el, akiknél nagyösszegü pénzt találtak azzal a céllal, hogy Franciaországban ellenforradalmat szervezzenek.

150 évvel ezelőtt is volt tehát bünbocsánat és akkor is volt külföldön áskálódó reakció...

Négy vezércikk a Zalában a politikai megbékélés jegyében

Minden becsületes, igaz magyar ember előtt világos, hogy elérkezett annak az ideje, hogy megértsük egymást. A párizsi békeértekezleten történt, ránknézve szomoru események azt mutatják, hogy odakint nem értettek meg bennünket. Miért csodálkozunk ezen, amikor napról-napra azt kell tapasztalnunk, hogy idebent sem értjük meg egymást. A Zala »Harcolunk a békéért« cimü vezércikkében rámutatott arra a döntő körülményre, hogy a koalicióban tömörült pártok a szuverén Magyarország megteremtésében, életszinvonalának felemelésében egyek és csak a részletkérdésekben térnek el utjaik.

Sajnos, ezek a részletkérdések napról-napra jobban elmérgesitik a helyzetet és most, amikor a legnagyobb szükség lenne, hogy egymást megértsük, azt kell tapasztalnunk, hogy közeledés helyett mindjobban eltávolodunk az egymás iránti szeretettől, az egymásrautaltság roppant jelentőségü tényétől. Pedig ezek felismerése, gyakorlati müvelése lenne az az elszakithatatlan pánt, amely a magyarságot összetarthatja. Ha ez az igazság vérré és tudatossá válik bennünk, akkor majd rájövünk, hogy bármi történt és történjen is Párizsban, valójában semmit sem veszteltünk, mert az egész magyarság intaktul, lélekben egyetlen tömbben, megdönthetetlenül, tömören áll a helyén.

De rájövünk arra is, amit a világtörténelem minden lapja bizonyit, hogy a politika, a határ, csak efemer jelentőségüek: a történelem egyetlen pillanatai. Ezek a pillanatok lehetnek kellemesek és kellemetlenek, de végeredményben csak muló jelenségek. Az egymás szeretete azonban örökre való, soha el nem tünő, legpozitivabb, minden politikán és minden határkérdésen felülálló tény, amellyel nincs az a földi nehézség, amit leküzdeni ne lehetne.

Ennek felismerésében a Zala felkérte a nagykanizsai pártok vezetőit, hogy négy egymás után következő ünnepi számban vezércikket irjanak a politikai megbékélés jegyében. Nagykanizsa sajtója az első, amely utat mutat a magyarság e legnagyobb aktuális kérdésében.

A pártvezetők, megértve a nagyhorderejü kérdést, készséggel állnak e célból lapunk rendelkezésére. A Zala holnapi számában dr. Szabad Lajos a Kisgazda-párt főtitkára ir elsőnek vezércikket.

Sulyos birsággal sujtották a nagykanizsai járásban feketén őrlő malmokat

A közélelmezés tengelye a malmokon nyugszik. Nem vitás, hogy a kormányzat figyelme e rendkivül fontos, a legközvetlenebbül a közt szolgáló iparágra összpontosult. Hónapok nehéz munkájával a rendelkezésre álló tapasztalatok alapján hozták meg az őrlési rendeleteket, amelyek pontos betartásával áll vagy bukik a magyar dolgozók kenyérkérdése.

A malmok körül heves vita folyik egyes pártok között. Amig a munkáspártok a malmok községesitése mellett törnek lándzsát, addig a Kisgazdapárt magánvagyoni aggályai miatt ezt ellenzi és csupán a fővárosi nagymalmok községesitése az, amelyet hajlandó megszavazni. A vidék élelmezését azonban a kismalmok látják el, igy azok ellenőrzése a köz érdekében nélkülözhetetlenül fontos. Ezt bizonyitják az alábbi esetek is:

A nagykanizsai forgalmiadóhivatal a gazdasági rendőrséggel karöltve sorozatos rajtaütésszerü ellenőrzést tartott a nagykanizsai járás malmaiban. Tizennyolc malom munkáját vizsgálták felül, egyrészt adózási, másrészt közellátási szempontok figyelembe vételével. Megvizsgálták, hogy a kiadott rendeleteket pontosan betartják-e?

Megállapitást nyert, hogy valamennyi malomban voltak apróbb vagy nagyobb szabálytalanságok, de voltak olyanok is, amelyek rendkivül sulyos adóeltitkolási és közellátási visszaéléseket követtek el.

A nagyrécsei Balázs-malomban, a Nitzinger és Lukács-féle bajcsai malomban megállapitották, hogy ott nagymennyiségü dézsma-gabonát nem szolgáltattak be, de azt is megállapitották, hogy a két malom üzletszerüen foglalkozik feketeőrléssel is. A két malmost az adóhivatal közegei adóeltitkolás cimén sulyos büntetéssel sujtották, amelynek összege több ezer forintra rug. Ezenkivül természetesen a gazdasági rendőrség az eljárást folyamatba tette a malomtulajdonosok ellen és ügyük rövidesen az uzsorabiróság elé kerül.

Kedden este 6 órakor

PÁRTNAPOT

tart a Magyar Kommunista Párt.

Előadó: *Kiss Károly* nemzetgyülési képviselő.

Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szeretettel vár *a Pártvezetőség*.

Munkanélküliség kérdése a nemzetgyülés előtt

A nemzetgyülés csütörtöki ülését fél 11 órakor nyitotta meg Kéthly Anna alelnök. Bejelentette, hogy Gordon Ferenc budapesti választókerületének mandátumáról lemondott és helyette Borsa Mihály soronkövetkező pótképviselőt behivják. A nemzetgyülés augusztus 23-án tartott ülésén Kossa István kommunistapárti képviselőt a Ház megkövetésére itélték. Kéthly Anna felkérte, hogy a Ház határozatának tegyen eleget. Kossa István a házszabályok ellen tanusitott magatartása miatt a Házat ünnepélyesen megkövette. Miután a nemzetgyülés napirendjén a további teendők iránti intézkedés szerepelt, elhatározták, hogy a legközelebbi, szeptember 17-iki kedd délelőtt 10 órakor kezdődő ülésen a következő tárgyak szerepelnek: 1. A vegyes bizottságokban megüresedett tagsági helyek betöltése. 2. Épitési ügyek, városrendezés, városi munkaügyi igazolványok szabályozása és az 1946—47. évi költségelőirányzat tárgyában benyujtott felszólalások. Dénes István pártonkivüli képviselő, tekintettel a lapokban megjelent azon hirre, hogy 30.000 földmunkás hagyná el az országot külföldi munkák elvégzésére, a munkanélküliség kérdésének sürgős napirendre tüzését kéri. Kossa István szólalt fel ezután és kijelentette, hogy foglalkozni kell az egyre nagyobb arányokban növekvő munkanélküliség kérdésével. Scheffer Pál szociáldemokrata képviselő megállapitotta, hogy a kérdés sürgős és időszerü, de az illetékesek már foglalkoznak vele és a kérdésnek a kellő előkészületek nélkül való felvetése a Házban a megoldást hátráltatná. A nemzetgyülés az alelnök napirendi javaslatát elfogadta, majd áttértek az egyes interpellációkra adott válaszok ismertetésére.

A népbiróság felmentett egy nagykanizsai nyomozót

A nagykanizsai népbiróság dr. Béres Sándor-tanácsa tegnap tárgyalta Csányi József nagykanizsai lakos, nyugalmazott rendőrnyomozó népellenes bünügyét. A vádirat szerint 1944 juniusában igazoltatás során elvette Zsitvai Józsefné, házassága révén kivételezett asszony személyi okmányait. Igy Zsitvainét, aki gettóban levő családtagjain akart segiteni, annak a veszélynek tette ki, hogy esetleges igazoltatás alkalmával letartóztatják. Mivel a tárgyalás adatai szerint az okmányokat nem a vádlott, hanem Mészáros csoportvezető tartotta vissza, a népbiróság felmentette. Egyébként is megállapitást nyert, hogy ahol lehetett, segitett az üldözötteken.

Ugyancsak tegnap tárgyalta a népbiróság Kovacsics Rémusz molnári nyilas községvezető népellenes bünügyét. A vádlott tevékenységével segitséget nyujtott a nyilasoknak a hatalom megtartásában, ezért a népbiróság 6 hónapi börtönre és politikai jogainak 3 évre való felfüggesztésére itélte. Németh Rémusz molnári kisnyilast, aki a pártban különösebb tevékenységet nem fejtett ki, a népbiróság felmentette.

MAORT

Az ország legkiválóbb atlétái Nagykanizsán

Hosszu és fáradságos munkával elkészült a MAORT Munkás Sport Egyesület sportpályája. A munkálatokból a vállalat minden munkás kivétel nélkül kivette részét. Felváltva dolgozott itt mérnök és munkás, sportoló és sportbarát. Áldozatos rohammunkával készült el ez a sportpálya, amely jelenleg az ország egyik legjobb pályája. A városban mindenfelé a megnyitó ünnepségekről lehet hallani. A Zala munkatársa ezért felkereste Binder Béla mérnököt, a MAORT MSE vezetőjét, hogy pontos értesülést szerezzen a megnyitó ünnepségek müsoráról. Binder Béla mérnök a következő tájékoztatást adta az ünnepélyes megnyitásról:

A szerdai választmányi gyülésen határoztuk meg az ünnepi müsor pontos rendjét. A megnyitásra meg akartuk hivni a Ferencváros csapatát, de az sajnos nem fogadhatta el a meghivást, mert ugyanakkor Debrecenben kell bajnoki mérkőzést játszania. Várni azonban nem akarunk, ezért szeptember 22-én, vasárnap délután fél 3 órai kezdettel ünnepélyesen megnyitjuk a pályát. A Himnusz után néhány üdvözlő szó lesz a MAORT MSE vezetősége részéről, majd a kerettyei és a pusztaszentlászlói MAORT csapat játszik kétszer 15 perces bemutató mérkőzést. Ezután a MAORT nagykanizsai és kerettyei női kézilabdacsapatának bemutató mérkőzése lesz. A két előmérkőzés után kerül sorra a Pécsi Bőrgyári Torna Club és a MAORT MSE közti I. osztályu bajnoki labdarugó mérkőzés. A PBTC az I. osztály egyik legjobb csapata és a bajnokság esélyese, ennek folytán a mérkőzés méltó lesz a pályaavató ünnepi müsorához. A félidőkben és az egyes mérkőzések közötti időben atlétikai bemutató lesz az ország legjobb atlétáinak részvételével.

Itt lesz a jelenleg legjobb magasugro, Dulgyovai László, aki a MAORT-MSE lovászi csepartjának tagja. Azonkivül eljön az ország legkiválóbb atlétikai csapata, a Vasas, élén Garaival, aki a legutóbbi oslói Európabajnokságon oly nagyszerüen szerepelt. De itt lesz a délnyugati kerület kitünő atlétacsapata, a Pécsi Vasutas Sport Klub is.

Ezekkel a számokkal nyitjuk meg ünnepélyesen sportpályánkat. Az ünnepségre meghivtuk Ruedemann Pált, a MAORT elnökét, dr. Papp Simont, a vállalat vezérigazgatóját, valamint a megye és a város vezetőségét. De meghivjuk Nagykanizsa minden sportbarátját is erre a nem mindennapi sporteseményre — fejezte be nyilatkozatát Binder Béla.

Ezután munkatársunknak Binder Béla mérnök megmutatta a sportpályát. Valóban az ország egyik legjobban felépitett sportpályája ez. A futballpálya hossza 116 méter, szélessége 70 méter, méreteivel tehát egyike a legnagyobb középeurópai pályáknak. A pálya körül 450 méteres futópálya van. Az egyik kapu mögött korszerü kosárlabda, lábtennisz és volley-ball (hálólabda) pálya van. A másik oldalon rud-, magas- és távolugrópálya, valamint sulylökő és diszkoszvetőpálya van. A futballpálya kifogástalanul sima, gyeptéglával van kirakva, ami sokkal egészségesebb, mint a salakpálya. Ugyanis a salakpor a játékos tüdejébe hatol és ott sokkal nagyobb pusztitást végez, mint amennyit erősödnek a játékos izmai a játék folyamán. A nézőtér egyelőre még nagyon egyszerü, azonban már most vannak tervek a pálya kibővitésére.

Szó van arról, hogy a MAORT átveszi a várostól az állatvásárteret, amikor is nagyszerü tribünöket lehet majd epiteni.

A játékosok öltözése egyelőre a gépüzem teljesen korszerü, hideg-melegvizes fürdőszobával ellátott munkásöltözőjében történik.

A MAORT most elkészült sportpályája nagy haladást jelent Nagykanizsa sportéletében, mert itt az eddig háttérbeszorult kanizsai atlétizálók is pályához jutnak. Reméljük, hogy a nagykanizsai sportegyesületek ezen a pályán sok dicsőséget szereznek szineiknek és méltó helyére emelik a nagykanizsai sportot.

Sportrovat

Emlékezés egy világhirü magyar sportemberről

Halasi Olivér halála

Rövid budapesti értesités alapján lapunk már megirta, hogy szerdán éjféltájban ismeretlen tettesek a Szentlászló-uton rablótámadást intéztek egy autó ellen s ennek utasát Halasi Olivért és a kocsi sofőrjét, Csikány Gyulát agyonlőtték és a kocsit elrabolták. A kocsit másnap reggel 7 óra tájban az Andrássy-ut és a Hermina-ut sarkán megtalálták, de akkorra a gumik és az autó nemesebb szerelékei hiányoztak. A rablók ezeket a könnyebben értékesithető darabokat leszerelték, mig a könnyen árulójukká válható karosszériát, alvázat és motort a bokrok közé rejtve sorsára bizták.

A rendőrség azonnal teljes apparátussal meginditotta a nyomozást a tettesek kézrekeritésére.

A köznapi rablógyilkossági hir azonban a magyar uszósport egyik világhirü, a magyar névnek sok-sok dicsőséget szerzett tagjának tragikus végét és uszósportunk pótolhatatlan veszteségét jelenti, mert Halasi Olivérben, az egykor világhirü magyar vizipóló-csapat talán legkitünőbb játékosát és sokszoros hosszutávuszó bajnokunkat vesztette el.

A tragikus véget ért Halasi Olivér a világ egyik legismertebb sportembere volt. Mint gyermekuszó tünt fel Ujpesten. Diákkorában villamosszerencsétlenség érte és ballába fejét amputálni kellett. Nem hagyta abba az uszást, évről-évre fejlődött, sorra megjavitotta a magyar rekordokat és sorra nyerte a bajnokságokat. Élete legnagyobb uszósikerét 1931-ben Párizsban aratta, amikor 1500 méteren legyőzte az akkor a világ leggyorsabb uszójának elismert francia Taristot és győzelmével az európai rangsor első helyét biztositotta a magyar uszósportnak.

Érdekes megemlékeznünk arról, hogy ennél a versenynél, mikor a versenyzők az induláshoz felsorakoztak, köztük Halasi Olivér is, a közönség, sőt a versenyrendezőség maga is bizonyos megrökönyödéssel látta a hóna alatt mankóval, lábfej nélkül bebicegő magyar versenyzőt és bizony nem volt hija a franciás szellemességü megjegyzéseknek, hogy mit akar itt ez az „invalidus", amikor a „nagy" francia Taris, a „legyőzhetetlen" is itt van.

Nagy volt azután a csodálkozásuk, amikor azt látták, hogy ez az „invalidus" ugyancsak szorongatja verseny közben a kedvenc és verhetetlennek vélt Taristot, sőt végeredményben meg is előzi azt a célban.

Több éven át volt a magyar folyambajnokság és az évenként kiirt Balaton-átuszó bajnokság győztese, legkedvesebb sportja azonban a vizipóló volt. Az UTE csapatában és a válogatott együttesben egy évtizeden át a centerhalf posztján játszott. Hihetetlenül fürge volt, szivós és ügyes, a világ legjobb vizipólójátékosai közé tartozott. Tagja volt annak a magyar csapatnak, amely több olimpiászon bajnokságot szerzett.

A felszabadulás előtt olyan hirek terjedtek el róla, hogy szimpatizál a jobboldali pártokkal, de mint kiderült, aktiv jobboldali tevékenységet nem fejtett ki olyan mértékben, hogy a politikai rendőrség szükségesnek tartotta volna ügyében a nyomozást meginditani. Halasi Olivért édesapja, édesanyja, felesége és három kisgyermeke gyászolja.

Három labdarugómérkőzés a Vasut-pályán

15-én egynegyed 4 órakor kerül sorra a MAORT II. utolsóelőtti Balaton-kupa döntő mérkőzése a Balatonfüredi SC-vel. A BSC a tapolcai csoportban a legjobb együttes és a döntőkben is veretlenül áll. A vasárnapi találkozón fogja a két csapat eldönteni véglegesen az 1946. évi Balaton bajnokság sorsát és ezzel bebizonyitani, hogy a Tapolca-kerületi vagy Kanizsa-kerületi labdarugás áll-e magasabb nivón.

Az NVTE II. az első bajnoki mérkőzését játssza a babócsai vasutas csapattal fél 2 órai kezdettel.

Itt is nagy »foci« lesz, mert Babócsa erősen készül a bajnokságban való indulásra és az NVTE tehetséges fiataljait az első csapat tartalékai erősitik.

5 órakor a Székesfehérvári MÁV Előre az NVTE-vel játszik barátságos mérkőzést.

A két NB II-es csapat kihasználva a szabadnapot barátságos mérkőzés keretében próbálja ki erejét és első alkalommal mutatja be Kanizsán az NB II-es iramot és játéknivót.

Ezen a bőséges és egy pályán rendezett labdarugó müsoron minden fajta érzelmü és igényü szurkoló megtalálhatja örömét és szórakozását. *G. J.*

HIREK

A rádió szombati müsora

Budapest I. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Schubert, Liszt és Weinberger müveiből. Hanglemezek. 9 Az I. honvédkerületi zenekar játszik Pongrácz Géza vezényletével. 10 Hirek. 10.10 Orosz balettzene. 12 Déli harangszó, hirek. 12.30 A Bubi vibrafon-együttes játszik. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Roósz Emil szalonzenekara játszik. 15.15 Pásztor Lajos előadása a magyar-német érdekellentétekről. 16 Hirek. 16.10 Magyar nóták hanglemezről. 17.20 Nagyvárosi fények — nagyvárosi árnyak. A Munkás Kulturszövetség müsora. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.30 Eysen Irén és ifj. Toronyi Gyula operettrészleteket énekel. 20 Hirek, sporthirek. 20.20 Mit suttognak a pesti házak. Tiszai Andor zenés összeállitása. 21.15 Hangos heti hiradó. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 22.35 Havel és Walton müveiből. Hanglemezek. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Magyar tánclemezek.

Budapest II. 20 Esti hangulat. 21 Hirek. 22 Mendelssohn müveiből. Hanglemezek.

— **Izr. istentiszteletek időpontja:** Pénteken este 7 órakor, szombaton reggel 7.30 órakor.

— **Kisgazdapárti hir**

A honvédség létszámfölötti és nyugdijas tagjai részére a Független Kisgazdapárt f. hó 14-n. (szombaton d. u.) 7 órakor gyülést tart Deák-tér 2. szám alatti helyiségében. Vasárnap fél 10 órakor taggyülés. *Vezetőség*

— **Magyar nótaest**

Hétfőn 16 án este 9 órakor a Katholikus Legényegylet Magyar nótaestje a Városi Szinházban.

— **Felhivás a létszámfeletti honvédtisztek és tiszthelyettesekhez!**

Felhivjuk az összes létszámfeletti tiszteket és tiszthelyetteseket, hogy 14-en 17 órakor saját érdekükben a Kommunista Párt nagytermében fontos megbeszélés végett jelenjenek meg.

— **Szüreti mulatság**

Az Iparoskör szüreti mulatságára mindenkit szeretettel várunk szombaton este 7 órakor az Iparoskör nagytermében. *Elnökség.*

— **A szombathelyi vonat indulása**

Lapunk tegnapi számában „Itt a teljes vasuti menetrend" cim alatt közlemény jelent meg a nagykanizsáról induló és az ide érkező vonatok menetrendjéről. Ebben a közleményben elirás folytán a szombathelyi vonat indulása az tévesen jelent meg. A szombathelyi vonat nem délután 15 óra 30 perckor, *hanem hajnali 4 óra 30 perckor indul a nagykanizsai állomásról.*

— **Állat- és kirakodóvásár**

Tótszerdahely község szeptember hó 16 án, hétfőn állat- és kirakodóvásárt tart. *Körjegyzőség.*

1,800.000 dollár újabb vásárlási hitelt kapott Magyarország

Az amerikai rádiószolgálat jelentése szerint az amerikai kormány Magyarországnak az Olaszországban tároló amerikai felszerelési készletekből leendő vásárlás céljaira újabb 1,800.000 dollár összegü árunitelt engedélyezett.

Husz esztendő óta nem volt ilyen rossz tengeri termés

A gazdasági felügyelőséghez beérkezett jelentés alapján megállapitható, hogy az idei magyar tengeritermés katasztrófális. Husz év óta nem volt ilyen rossz tengeri-termés.

APRÓHIRDETÉSEK

Tankönyveket az összes helybeli és járási iskolák részére **előjegyzem.** Schlesz Gyula, Ady Endre-ut 8. Telefon: 129. 880

Szabad **sóra előfizetést elfogad** Tentsch Drogeria, Szabadság-tér 2. 1164

Fürészpor kapható Hungária kefegyárban, Szemere-utca 4. 1165

Elcserélném egy szoba-konyhás lakásomat **két szoba-konyhás lakással.** Cim a kiadóban. 1166

Eladó bontásból származó **tégla, ajtók, ablakok, épület faanyag.** Érdeklődni lehet Halmos Painal, Fő-ut 6. 1172

Üzlethelyiség városunk legforgalmasabb helyén áru és berendezéssel **betegség miatt azonnal átadó.** Érdeklődni lehet Molnár, Szabadság-tér 17. Providentia Biztositó irodában. 1173

Eladó egy pár 42-es számu, alig használt férfi felcipő. Cim a kiadóhivatalban megtudható. 4

Kisebb **diákleányt vállalok** teljes ellátásra. Matolitsné, Kölcsey-u. 17. 6

Jólfőző nő házvezetőnek vagy bejárónak ajánlkozik. Bajza-utca 8. 1174

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31.
Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa"
Szerkesztésért és kiadásért felel **Bencze Jenő.**
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdáért felel: Zalay Károly.

51. évfolyam. 209. szám Nagykanizsa, 1946. szeptember 15. vasárnap Ára 40 fillér.

ZALA

Az Egyesült Nemzetek élelmiszer- és földmüvelésügyi világértekezlete a tegnapi teljes ülésén Magyarországot felvette tagjai sorába. A felvételi kérelmet 30 : 2 ellenében fogadták el.

Nagy vita a területi és politikai bizottságban a bécsi döntés anyagi következményeiről

Csütörtökön délután 4 órakor ismét összeült a magyar területi és politikai bizottság által kiküldött 5 tagu választmány, hogy döntsön a csehszlovák pótinditvánnyal kapcsolatban felmerült kérdésekben. Ez a pótinditvány azt kéri, hogy nyilvánitsák semmisnek a bécsi döntést és annak minden következményét.

A pénzügyi biztositékok megállapitásakor a bécsi döntés alapján átadott gördülő anyagokra vonatkozó szakasznál az ausztráliai kiküldött hangoztatta, hogy a csehszlovák pótinditvány tul-ágosan általánosságban mozog és világosan kérte körülirni, hogy a csehszlovák pótinditvány mire terjed ki, például a gördülő anyagok és más tárgyaknál a csehszlovákok nem sorolták fel leltárilag, hogy mi a követelésük. Nem járulhat hozzá általánosságban mozgó követelésekhez.

Dr. Haydu csehszlovák megbizott hangoztatta, hogy Csehszlovákiának az az elve, hogy az albizottság elvileg ismerje el, hogy a bécsi döntés anyagi következményei is semmisnek tekintendők.

Ujzeeland megbizottja inditványozta, hogy Csehszlovákia és Magyarország kétoldali tárgyalásokban rendezze a bécsi döntés összes következményeit. Ez a pénzügyi következményekre azért is helytálló, mert 1938-ban a Magyarországhoz átcsatolt területeken lévő bankokban elhelyezett betétek és a bankok aktivái Magyarországhoz kerültek. A gördülő anyagokkal kapcsolatban nem csupán vagonokról van szó, hanem más közlekedési eszközökről is.

Stirling ausztráliai megbizott ezután ujra felszólalt, hogy a csehszlovák delegátus által adott részleges felvilágositás sem elégitheti ki. A csehszlovák pótinditványt csak abban az esetben fogadhatja el, ha leltárilag kimerítő tájékoztatást kap.

Haydu csehszlovak bizottsági tag ujabb felszólalásában hangsulyozta, hogy a bécsi döntés értelmében a Magyarországnak átadott anyagokról két példányban jegyzőkönyv készült, amelynek egy példánya Prágában van. Abból kitünik, hogy a csehszlovákok 1938 november óta mit voltak kenytelenek a magyaroknak átadni a bécsi döntés értelmében. Pénzügyi szempontból a részletezés nagy nehézségekbe ütközik. Ausztrália delegátusa ragaszkodott, hogy a csehszlovák pótinditvány sorolja fel részletesen a csehszlovák követeléseket.

A bizottság hosszas tanácskozás után végül is ugy határozott, hogy a legközelebbi ülésen, szombat délután 4 órakor a csehszlovák kiküldött átadja a bizottságnak azt a jegyzőkönyvet, amely a Magyarországnak átadott javak leltárát tartalmazza, továbbá a bécsi döntés jegyzőkönyvét, mely a gazdasági következményekről szól. A bizottság csak ezek ismeretében tud érdemileg foglalkozni a kérdéssel. Ujzeeland képviselője még felvetette a kérdést, hogy a sajtót meghivják e a tanácskozásra? Az ausztráliai kiküldött hangoztatta, hogy miután a békekonferencia főelve a nyilvánosság előtti tárgyalás, a sajtót ujból be kell engedni a tárgyalásra.

A békeértekezlet hirei

Gyöngyösi és Gerő miniszterek Párizsban Puskin követtel tárgyaltak

Párizs, szeptember 14

Gyöngyösi János külügyminiszter, a magyar békeküldöttség vezetője, Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter, a küldöttség helyettes vezetője társaságában csütörtökön este megbeszélést folytatott Puskin budapesti szovjet követtel. A megbeszélés szivélyes légkörben folyt le. A külügyminiszter délután látogatást tett Spaak belga külügyminiszternél, akivel a két országot és az általános politikai helyzetet érintő kérdésekről beszélt.

A magyar revizionista egyesületek feloszlatását követeli Csehország

Párizs, szeptember 14

A magyar területi és politikai bizottság péntek esti ülésen folytatták a békeszerződéstervezet második cikkelye tárgyalásának folytatását. A második szakasz tárgyalásához két pótinditványt nyujtottak be. Nagybritannia a szerződéstervezetbe annak bevételét kérte, hogy Magyarország nem tesz különbséget az állampolgárság megállapitásánál faj, vallás vagy származás miatt. A bizottság hosszabb vita után szavazott és a brit pótinditványt 8 szavazattal 3 ellenében elfogadta. Csehszlovákia és Jugoszlávia tartózkodtak a szavazástól. A bizottság ezután áttért a harmadik cikkelyre, amelyben Magyarország kötelezi magát, hogy szabadlábra helyezik mindazokat, akik az Egyesült Nemzeteknek tettek szolgálatokat és ilyen irányu szolgálataikért fosztották meg szabadságuktól. A bizottság ezt a cikkelyt egyhangulag elfogadta. Utána a negyedik cikkely tárgyalására tértek át, amely a fasiszta társadalmi, politikai és katonai szervezeteknek feloszlatását követeli. Ehhez a cikkelyhez Csehszlovákia pótinditványt nyujtott be, amelyben a revizionista egyesületek feloszlatását kéri. Csehszlovákia és Jugoszlávia kiküldöttjének felszólalása után a bizottság tagjai abban állapodtak meg, hogy a legközelebbi ülésen folytatják a revizionizmusra vonatkozó csehszlovák pótinditvány feletti vitát, a lakosságcserére vonatkozó pótinditványt és az amerikai delegátusnak a lakosságcserére vonatkozó deklarációja feletti vitát.

Byrnes külügyminiszter szeretne Bécsbe utazni

Washington, szeptember 11

Byrens külügyminiszter azt az óhaját nyilvánitotta, hogy szeretne Bécsbe utazni és ott személyesen kifejteni egy beszédben az Ausztria irányában követendő amerikai politikát. Utazása attól függ, hogy a békeértekezlet munkálatai hogyan haladnak előre.

Ismét Trieszt van az olasz-jugoszláv békeértekezlet gyujtópontjában

London, szeptember 14

Az olasz politikai és területi bizottság ülésén Trieszt kérdésében a csehszlovák kiküldött a jugoszláv igények mellett szólalt fel. A francia megbizott Trieszt teljes függetlensége mellett szállt sikra. Az angol kiküldött felszólalásának lényege az volt, hogy ellenzi mind az olasz, mind a jugoszláv tulsuly érvényesülését Trieszt. Véleménye szerint nagy hatáskörrel felruházott, erős kormányzót kell Trieszt élére állitani. A kormányzót a biztonsági tanács nevezné ki a jugoszláv-olasz kormány véleményének meghallgatása után.

Wallace:

Mi, amerikaiak elvárjuk, hogy az oroszok féluton elénk jöjjenek

Wallace, az Egyesült Államok kereskedelemügyi minisztere a baloldali képviselők előtt mondott beszédében hangoztatta, hogy a legnagyobb esztelenség volna, ha az amerikai külpolitika angol szemmel nézné a közelkeleti angol imperialista politikát és annak orosz visszahatásait. Az Egyesült Államokat egyenesen háborúba taszitaná, ha nincs világosan meghatározott és a valságokkal számoló politikája, valamilyen tartós európai elrendezés érdekében. Rendkivül fontos az egységes német nemzetre vonatkozó kérdések rendezése. „Mi, amerikaiak, mondotta, valljuk és kivánjuk az együttmüködést az oroszokkal, de elvárjuk, hogy a féluton elénk jöjjenek.

Truman elnök teljes egészében jóváhagyta Wallace kereskedelemügyi miniszter beszédét, amely nem jelent eltávolodást Byrnes politikájától, hanem pontosan az amerikai külügyi politika vonalán mozog.

Budapestről jelentik:

Holnap adja át a köztársasági elnök a Szabadság-rend kitüntetéseit a szovjet tiszteknek

A honvédelmi minisztériumból hivatalosan közölték, hogy Tildy Zoltán magyar köztársasági elnök vasárnap 15-én déli 12 órakor az eredeti tervtől eltérően nem a Hősök-terén, hanem az országház épülete előtt adja át ünnepélyesen a Szabadság-rend kitüntetéseket a Vörös Hadsereg azon tisztjeinek, akik a magyar szabadság kivivásában és a magyar demokrácia megerősödésében érdemeket szereztek. Az ünnepséget a szovjet és magyar csapatok diszmenete zárja be.

Szakasits Árpád külföldi tapasztalatairól nyilatkozott

Szakasits Árpád miniszterelnökhelyettes külföldi utjának tapasztalatairól egy interju keretében ezeket mondotta: — A Franco-ellenes szocialista kongresszus a nemzetközi szolidaritás egyik jelentékeny állomása volt. Mi, magyar szocialisták nem kis mértékben járultunk hozzá, hogy a kongresszus határozatai megfeleljenek a nemzetközi kivánalmaknak. A francia szociáldemokrata párt rendkivül érdekes céljairól és a francia munkásmozgalom helyzetéről sok hasznos tanusággal lettünk gazdagabbak. A magyar szociáldemokrata magatartás és szellem semmi kivetnivalót nem hagy maga után. Tapasztalatunk szerint a nyugateurópai munkásság nincs tudatában veszélyérzetének, ami a mostani kondiciójában nagyon is indokolt. Párizsban ismertette a magyar munkásosztály hősies küzdelmét és a kongresszus a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a magyar dolgozókról, akiknek testvéri üdvözletét küldte. Majd a miniszterelnökhelyettes bejelentette, hogy előkészületek folynak legközelebb Budapesten szocialista kongresszus megtartására.

A keresztények és zsidók közös világkongresszusára Londonba utazott Szentiványi Sándor

Szentiványi Sándor unitárius püspök, a Polgári Demokrata Párt elnöke tegnap reggel Londonba utazott. Meghivást kapott a szabadelvü keresztények világkongresszusára, valamint a zsidók és keresztények közös világkongresszusára.

„Gugyerás Joska" a vásártelepi áldozat

Ma délben a főkapitányság bünügyi osztályán fordulat állt be a tenyészállatvásártelepen felfedezett bestiális gyilkosság nyomozása ügyében. Megállapitották, hogy az áldozat, akit ugy öltek meg, hogy szőlőkarót vertek a szájába, az alvilágban »Gugyerás Jóska« néven ismert öreg csavargó.

A természetbeni jóvátételi szolgáltatásokról a magyar stabilizáció sikerének érdekében lemondott a Szovjet, Jugoszlávia és Csehország

A Szövetséges Ellenőrző Bizottság szovjet részlege, valamint a csehszlovák és jugoszláv delegáció a magyar kormányzat iránti előzékenységből, a stabilizáció érdekében igényeit erősen csökkentette és máris lemondott, hogy szükségletének fedezésére élelmiszereket és egyéb szolgáltatásokat kapjon a magyar kormánytól.

Megszűnik a nyári időszámitás

A kormány tagjai pénteken délelőtt Nagy Ferenc miniszterelnök elnöklésével délelőtt 11 órakor tartották meg rendes heti minisztertanácsukat. A közlekedésügyi miniszter előterjesztésére elfogadták a nyári időszámitás megszüntetésére vonatkozó rendeletet. A nyári időszámitás október 6-án éjjel megszünik és az órákat 6.-áról 7.-ére virradó éjszaka éjjel 2 órakor 1 órával hátrább kell igazitani. Ugyancsak elfogadta a minisztertanács az ujjáépitési miniszternek az ujjáépitési közmunkakötelezettség szabályzatára vonatkozó rendeletét. Azután folyóügyeket tárgyaltak és délután fél 3 órakor ért véget a minisztertanács.

A házasságon kivül született gyermek jogállása az igazságügyi bizottság előtt

A nemzetgyülés igazságügyi bizottsága szeptember 16-án gyülést tart. Tárgysorozaton szerepel a házasságon kivül született gyermekek jogállásáról szóló törvényjavaslat. A nemzetgyülés földmüvelésügyi bizottsága szeptember 17-én tart ülést a mezőgazdasági érdekképviseletről szóló törvény folytatólagos tárgyalásáról.

Ne alakuljanak uj vadásztársaságok

A földmüvelésügyi miniszitérium illetékes ügyosztálya felhivja az érdeklődők figyelmét, hogy ujabb vadásztársaságok alakitásának az idei vadászati évben már nincsen értelme, mert az ország összes vadászterületei birtokba jutottak.

Hirek a világ fővárosaiból

Bevin külügyminiszter a jövő hét szerda vagy csütörtöki napja előtt nem tér vissza Párizsba.

*

A katonai bizottságban Damasianu tábornok kifejtette Románia észrevételeit a békeszerződés 15. és 16. cikkelyével kapcsolatban.

*

Ausztria amerikai megszállási övezetében 150 különböző magyar hajó van. A szovjet megbizottak több izben szóvá tették a magyar hajók visszaszármaztatását.

Kedden este 6 órakor

PÁRTNAPOT

tart a Magyar Kommunista Párt.

Előadó: *Kiss Károly* nemzetgyülési képviselő.

Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szeretettel vár *a Pártvezetőség.*

Egy tanuvallomás szerint Kaufmann Antal hivatlan vendégként vett részt a kiskunhalasi tömegmészárlásban

A Zala annak idején megirta, hogy a rendőrség politikai osztálya őrizetbe vette Kaufmann Antal nagykanizsai kádármestert, akit a kiskunhalasi tömegkivégzésekben való résztvéttel gyanusitanak.

Tegnap hallgatta ki dr. Ruttkai György népügyész Kaufmann Antalt, dr. Hegyi Lajos, a deportálást adminisztráló nagykanizsai polgármester tömeggyilkossággal gyanusitott fivérét. Kaufmann, aki a kiskunhalasi 300 munkaszolgálatos kivégzésének alaposan gyanusitható részese volt, a kihallgatás során mindent tagadott. Csak annyit volt hajlandó elismerni, hogy jelen volt a kivégzésnél, azonban ő abban részt nem vett. Vallomása alapján fény derült a tömeggyilkosság szörnyü részleteire.

1944 szeptemberében a 103. ellátó oszlop visszavonulóban volt a román frontról Lepsény felé. A szerelvény a kora reggeli órákban futott be Kiskunhalasra, majd körülbelül félóra mulva egy másik szerelvény is megérkezett, amelyen egy zászlós parancsnoksága alatt mintegy 300 munkaszolgálatos utazott. A szerelvény beérkezése után Kaufmann és társa, Horváth Gyula, a melléje beosztott honvéddel elmentek az állomástól körülbelül 50 méternyire lévő kocsmába ebédelni. Azonban alighogy betértek a kocsmába, heves lövöldözésre figyeltek fel; a mely az állomás felől hallatszott. Az utcan és a kocsmában azt kiabálták, hogy itt vannak a partizánok és azok lövöldöznek. Kaufmann hadapródőrmester társával kiment az állomásra, hogy megnézze, mi az oka a lövöldözésnek. Az állomáson látták, hogy a munkaszolgálatos szerelvényről feltartott kezekkel egyenként ugrálnak le a munkaszolgálatosok és a vasutasok, valamint az időközben előkerült SS banditák egy részüket nyomban agyonlőtték. Az életben maradottak SS kisérettel bementek a városba ásókért és kapákért. Kaufmann vallomása szerint több szerencsétlen odament a magyar őrmesteri egyenruhában lévő Kaufmannhoz és kérték, hogy próbálja valamiképpen megmenteni őket az SS-ek keréből. Ugyanakkor a munkaszolgálatosok parancsnoka, egy eddig ismeretlen nevü zászlós is megpróbált közbenjárni emberei életéért a vérengző SS-ek parancsnokánál, de az megfenyegette azzal, hogy ha nem hallgat, őt is odaállitja emberei közé és agyonlöveti.

Miután Kaufmann Antal — saját vallomása szerint — végignézte a vonatból egyenként kiugráló munkaszolgálatosok legyilkolását, mintha semmisem történt volna, visszament ebédjo mellé, amit nyilván jó étvággyal fogyasztott el. Az ebéd után sétara indult a városban — mint ő mondja — kicsit körülnézni. Amikor már kitapasztalta a látnivalókat Kiskunhalason, visszatért az állomásra, ahol — mint mondja — már meg volt ásva egy körülbelül 6x4 méteres sir, amelybe éppen akkor dobálták bele a lőgyilkolt munkaszolgálatosok hulláit, természetesen az akkor még életben maradt bajtársai. Amikor ezt a munkát elvégezték, kihajtották őket a közelben levő ligetbe és itt megismétlődött sokkal szörnyübb körülmények között a vasuton már látott tragédia. A kihajtott munkaszolgálatosokat egytől egyig géppisztollyal agyonlőtték. Az áldozatokat ezután anyaszült meztelenre levetkőztették és a tömegmészárlásban résztvevők ruháikat maguk között felosztották.

Igy vallott Kaufmann Antal nagykanizsai kádármester, volt őrmester.

Kaufmann vallomásával szemben áll Horváth Gyula vallomása, aki azt állitja, hogy Kaufmann a kivégzés utolsó szakaszában élesre töltött pisztollyal a kezében állott a tömegsir mellett és részt vett az utolso hat munkaszolgálatos agyonlövésében és a tömeggyilkosság utáni hullarablásban.

Horváth Gyula, aki csak később érkezett a tett szinhelyére, látta, hogy Kaufmann közvetlenül a tömegsir mellett állt. Horváth már az induló vonatról kiáltott Kaufmannak, hogy siessen, mert lemarad. Kaufmann a figyelmeztetésre négy darab különböző bakancsával a kezében ugrott fel a már mozgásban lévő vonatra, amelyeket siettében az agyonlőtt munkaszolgálatosokról huzott le.

Kaufmann egyébként, mint a nyomozás adataiból kiderült, 1944 nyarán, mikor alakulatával Szolyván állomásozott, résztvett az ottani zsidólakások kifosztásában. Századparancsnoka ezért le is tartóztatta, hadbirósági tárgyalásra azonban a visszavonulás miatt nem került sor.

Kaufmannt a népügyész letartóztatta, Horváth Gyula pedig az internálótáborban várja meg a tárgyalás kitüzését.

A népügyészség egyébként érintkezésbe lépett a budapesti politikai rendőrséggel, hogy a tárgyalásra megkapja a kiskunhalasi verengzés másirányu nyomozati iratait.

—

Mit jelent forintban egy megkezdett és befejezett élet

Nagy izgalom van a város egyik kis házában. Az összegyülekezett család egy apró ember érkezését várja. Megtörténik a nagy esemény. A szülésznő boldogan jelenti, hogy megszületett a kis jövevény. De a nagy örömmel még nagyobb gondok köszöntenek be az ujszülött otthonába. A kis csöppség még jóformán tudomásul sem veszi, hogy létezik és él, szükeinek azonban már gondoktól fő a fejük. Mert bizony sokba kerül egy uj élet elindulása a küzdelmes világban.

De a mi kis ujszülöttünknek szerencséje van, mert a mamája lakásán köszöntött be a világba. Igy az indulást elég olcsón ussza meg. Mindössze 20—25 forintba kerül. Nehezebb azonban, ha kórházban látja meg a napvilágot a csecsemő, mert itt a 8—10 napos ápolás és kezelés költsége bizony 200 forintig is felkapaszkodik.

De a kis csöppséget fel is kell öltöztetni, pólyát kell neki venni. Az ujdonsült apuka, a keresztmama és a nagymama elindulnak, hogy beszerezzék a szükséges kelengyét. Bemennek az egyik rövidáruüzletbe, majd a másikba és a harmadikba. Végül is megállapitják, hogy nehéz apának lenni. Az egyik boltban azután megvették a baba ruhácskáit. A kereskedő összeállitotta a számlát. Nyolc pelenka 70 forint, két gumipelenka 15 forint, három ingecske és három rékli 70 forint, két pólyapárna 100 forint, pólyabetét 55 forint, takaró 30 forint, kis kabát sapkával 25 forint, az összesen 365 forint. Elég tekintélyes összeg, de kifizetik, mert nélkülözhetetlen.

Ezután egy butorkereskedésbe mennek be kocsit nézni. De innen hamar távoznak, mert a kereskedő 300 forintos ajánlatot tesz. Elhatározzák, hogy inkább ruháskosárba fektetik a csöppséget. Az nem olyan költséges.

De lehet, hogy pelenkát lepedőből készitenek, ingecskéket és pólyapárnát a keresztmama hoz és igy a költségeket a legkisebbre szoritották, amelyek a nagy öröm mellett egész jelentéktelennek tünnek.

A város egy másik házában ugyan akkor nagy szomoruság vert tanyát. Egy öreg bácsi csillaga futott le az égről. A jelenlévő családtagok siratják, hiszen apjukat, testvérüket, a ház asszonya pedig a férjét veszitette el. De egy valaki nem veszitette el a fejét. Szomoru szivvel, de józan ésszel megállapitja, hogy sulyos költségeknek néz elébe a család.

Legelső teendő, mint ilyenkor szokás, az elhunyt megborotválása. A család egyik tagja benegy tehát a borbélyhez és elképedve hallja, hogy bizony az nem egy olcsó dolog, mert az előirt rendelkezések szerint azzal a késsel, mivel már egyszer halottat beretváltak, sem élőt, sem holtat többé megborotválni nem szabad. Tehát uj kést, uj pamacsot, uj szappant kell venni és természetesen uj kendőt is. Ez a müvelet legkevesebb 70—80 forintba kerül. Ha történetesen nő az, aki buesut mondott a földi életnek, ez a kiadás elmarad. A gyászolóknak fekete ruhára van szükségük, amit vagy megvesznek, vagy egy meglévőt megfestetnek. Ennek a kiadása természetesen az anyag minőségétől és attól függ, hogy hol varratják meg. Nem valószinü, hogy 200 forinton alul sikerülne ezt a problémát megoldani.

A halottat el kell temetni. Ehhez legelsősorban sirhelyre, koporsóra, fejfára van szükség. De meg kell fizetni a ravatalozót, a sirásókat és a harangozót. Egy egyszerübb temetésnél ez a költség csaks 500 forint. És álljunk meg egy pillanatra. Koszoru is kell és ezek ára 100 forintnál kezdődik. A temetkezési vállalatok viszont csak készpénzfizetés ellenében temetik el a halottat.

Igy tehát a kedves olvasó is megállapithatja, hogy melyik érdemesebb? Megszületni vagy meghalni. Semmi esetre sem meghalni. Mert az elhalt talán meg is szabadul a földi gondoktól, de szomoruságot, tetemes költségről szóló számlát hagy maga után. Az ujszülött pedig örömet hoz, egyrészt magával a születés tényével, másrészt, mert nem kerül sokba megjelenése.

Hazamegy a görög király

London, szept. 14.

II. György görög király rövidesen elhagyja Londont, repülőgépen Máltába megy majd innen hajón Görögországba.

Kedden tárgyalják dr. Riedelmayer István nagykanizsai orvos népellenes bünügyét

Amint azt a Zala annakidején közölte, a népbiróság dr. Béres Sándor-tanácsa dr. Riedelmayer István orvos bünügyének tárgyalását elnapolta, mert az ügyész elfogultsági inditványt terjesztett elő. A népbiróság az iratokat felterjesztette a NOT-hoz, ahonnét most jött meg az ügyben a döntés, amely elutasitja az ügyész inditványát. Az elutasitás következményeképpen az ügyet folytatólagosan dr. Béres Sándor-tanácsa kedden tárgyalja le. Mint ismeretes, dr. Haba Antal kórházi főorvos, valamint dr. Fendler Károly kórházi orvos vallomásukban előadták, hogy dr. Riedelmayer a nyilas világ alatt többször olyan kijelentéseket tett, amely arra enged következtetni, hogy nyilas érzelmü és beállt az ártatlannokat üldözők soraiba. Dr. Fendler Károly ezt szemébe is mondta dr. Riedelmayernak. Hasonló értelemben vallott Csoboly Ferencné is. A városban nagy érdeklődéssel várják a keddi tárgyalást.

Ugyancsak kedden tárgyalja a népbiróság Csiszár László MAORT-tisztviselő népellenes bünügyét, aki Fazakas miniszterrel együtt a MAORT alkalmazottait az Imrédy-féle Magyar Megujulás Pártjába akarta be szervezni.

Szinképek a budapesti népbiróság egy napjáról

Tanu voltam a budapesti népbiróságon. Furcsa érzés: ezt érezheti a szinész, amikor a nézőtéren vagy a sportember, amikor a tribünön ül. Ügyem utolsónak kerül sorra és igy alkalmam van egy egész tárgyalási napot végighallgatni és összehasonlitást tenni.

Az első érdekesség a női népbiró: a Polgári Demokrata Párt egy idősebb hölgyet delegált. A főtárgyalási terem zsufolva. Az érdeklődés nem az én tárgyalásomnak szólt, mert az, hogy egy tábori csendőrfőhadnagy és a felesége önagysága, az uri középosztály e két prototipusa kifosztotta azt a lakást, amely elhalt édesapám harminc évi munkájának egyetlen eredménye volt, nem közérdekü dolog.

Két nagy ügyet tárgyalt a tanács. Az egyik Hain Péter egyik beosztottjának ügye. Érdekes eset, nem jogilag, hanem emberileg. A vádlott mindent elkövetett, hogy a magyar Gestapotól áthelyezzék. Amig Hain Péternél dolgozott, részt vett az üldözöttek összeszedésében, de ezt is emberségesen csinálta, majd mikor saját kérésére elhelyezték onnan, sorra mentette az üldözötteket és soha egyetlen fillért sem fogadott el senkitől. Nem véletkezik nagyhangon, az általa megmentettek sokkal hangosabbak. Amikor elhangzik a felmentő itélet, megható és megköszöni. Kár volt népbiróság elé állitani, de arra jó példa, hogy: igy is lehetett. A közönség megtapsolja az itéletet. Pedig a közönség nagy része azokból került ki, akiket a következő ügy vádlottja. Szőke Mihály százados özveggyé, árvává, gyermektelenné tett.

Szőke Mihály városi tisztviselő a legalacsonyabb fokozatban. 1942-ben Szentendrén 200 zsidó munkaszolgálatos korlátlan úra lett. Egy 60 éves apát, aki a frontra induló fiának engedélye nélkül egy pár bakancsot akart átadni, megrugdalta, a pucsuzó anyák és feleségek közé lovagolt és a Duna partjáról a vizbe szoritotta őket. Ukrajnában kiirtotta az egész századot. Három ember megszökött, most fejére olvasnak mindent. Egy tiszttársa arról vall, dicsekedett neki hazajövetele után, hogy ő volt a legügyesebb századparancsnok: egy embert sem hozott vissza. Tagad mindent és szinte meglepődik, amikor kötéláltali halálra itéli a népbiróság. Nagy hangon kegyelmet kér, aki az aranycsillag és negyedszázados butitás árnyékában 200 ember gyilkosa volt.

A következő ügy tipikusan pesti ügy. A nyilas korszak a házmesterekből hatalmasságokat csinált. A házmester intett, jöttek a pártszolgálatosok. Kis séta a Dunához, vetköztetés és géppisztoly. A vádlott irni-olvasni nem tud. Három gyerekkel jelenik meg. Feljelentett egy üldözött házaspárt; feleséget és gyereket a Dunába ölték, a férj kiuszott. Még most is a házmesterné kiabál, hogy ő csak a kötelességét teljesitette és legyenek tekintettel a gyerekeire. Ő nem volt tekintettel a máséra. A gyászoló férj és apa csak tényeket vall, nyugodt és végtelenül szomoru. Nem kivánja a vádlott megbüntetését. Itélet: 7 évi kényszermunka.

Most következik egy villámügy. Betetovált SS. Ténykedéseit bizonyitani nem lehet. Ki tudja, melyik haláltáborban kergette halálba áldozatait. A tanácsvezető biró megkérdi, hány embert ölt meg. Persze egyet sem. Az egész tárgyalás nem tartott tiz percig: nyolc évi kényszermunka.

Utolsó volt az én ügyem. Ezt elnapolták.

Elég tanulságos volt, amit láttam. Főleg meglepett a nagy érdeklődés. Öt-hat tanács tárgyal naponta és minden teremben sok a hallgató. Az itéletek közmegnyugvást keltenek, de a NOT-nál Pesten sincsenek megelégedve. Viszont megtudtam, hogy a NOT-nál változások lesznek a demokrácia szempontjából kedvező irányban.

Dr. Rutkai György

Nem marad Nagykanizsa télre üveg nélkül

Két évvel ezelőtt, 1944 őszén még nap mint nap bombarobbanások rázták meg a levegőt. A félelem nélküli életre vágyó emberek remegve bujtak pincéjük mélyére és várták, hogy vége legyen a szörnyü háborunak. De a bombarobbanások zajába egy más hang is vegyült minden alkalommal. Üvegcserepek csörömpölése volt ez a hang. Az emberek a légitámadások után szomoruan tapasztalták, hogy bizony az ablakaik betöredeztek. Ekkor már hüvös ősz volt, az ablaktalan lakásokon süvitve fujt keresztül a dermesztő szél. Valamit tenni kellett az ablakok pótlására. De háboru volt és üveget nem lehetett kapni. Tehát nekiláttak és ugy ahogy helyrehozták ablakaikat. — Az egyiknek volt egy kis üvege otthon. Ez bedeszkázta az ablakkeretet és egy kis rést hagyott és az üveget ide illesztette. A máiak nem volt ilyen szerencsés. Ez csak egyszerüen bedeszkázta. A harmadik csak kemény papirral tudta ideiglenesen pótolni a hiányzó üveget. És igy volt ez országszerte. Nagykanizsán is. Azóta már két tél mult el. A háboru is elmult, az infláció is, de a helyzet nem sokat változott, mert bizony még nagyon sok helyen látunk a városban csillogó üveg nélkül, vakon bámuló ablakot. A Zala munkatársa végigjárta a nagykanizsai üvegkereskedőket, akik kérdésére elmondták, mi a helyzet jelenleg az üvegpiacon.

A Gazdasági Főtanács a közelmultban megállapitotta az üveg árát. Ez az ár az ország egész területén egyforma. Tehát Budapesten ugyanolyan árban lehet egy négyzetméter üveget kapni, mint Nagykanizsán, vagy akár a legkisebb faluban. Az üvegkereskedők állandóan kapnak ajánlatokat a nagy üveggyáraktól, amelyek szerint egy négyzetméter üveg nagykereskedői ára 12—15 forintig váltakozik. A hiba csak ott van, hogy a gyárak csak nagy tételben való vásárlás esetén, ami egy vagon, azaz 15 tonnánál kezdődik, szállitják le a kivánt mennyiséget.

Igy az a helyzet, hogy üveg korlátlan mennyiségben áll a kereskedők és ezáltal a nagyközönség rendelkezésére is. De ugyanakkor fennáll az a helyzet is, hogy a kereskedők nem rendelkeznek elég pénzzel, mert egy vagon üveg 30.000 forintba kerülne.

A nagykanizsai üvegkereskedők most elhatározták, hogy együttesen oldják meg a kérdést és felmennek Budapestre, hogy az üveggyárak és nagykereskedők vezetőivel személyesen tárgyaljanak.

Reméljük, hogy ez az ut sikerrel jár és a kereskedők olyan mennyiségü üveget tudnak vásárolni, ami elegendő lesz egyelőre a közérdekü hivatalok, később pedig a magánlakások üveggel való ellátására. Mire beköszönt a tél, nem lesz üvegtelen ablak semerre.

A Zala közgazdasága

Kik számithatnak rövid lejáratu forint-hitelre

Szeptember hónapban 345 millió forint értékü bankjegy kerül kibocsátásra, az augusztusban kibocsátott 260 millióval együtt a bankjegyforgalom összesen 605 millió lesz.

A bankjegykibocsátás a legteljesebb mértékben a stabilizációs programm alapján történik és augusztusban forgalomba került bankjegymennyiség mindössze másfélmillió forinttal volt több a megállapitott határnál. Ezek a pénzek 45 napos váltóhitel formájában kerülnek folyósitásra, hogy stabilizáció-ellenes kiengés esetében azt hitelmegszoritással tegyék lehetetlenné.

Szeptemberben az előirányzott 345 millió forintból a Nemzeti Bank 210 millió forintot a magánszükséglet kielégitésére fordit, mely hitel érdekesebb tételei a következők: gabonafelvásárlásra 30 millió, a fővárosban való élelmiszertárolásra 4 millió, vállalatoknak élelmiszerbeszerzésre és tartalékolásra 3 és fél millió, Budapest lakossága részére tüzelőanyag tartalékolásra 2 millió forint hitelt folyósitanak. A vidéki bankok és hitelszövetkezetek 8 millió, az iparvállalatok beruházására és forgótőkeszükségletének ellátására 38 millió, egyes iparvállalatoknak a béketermelésre való átállitására 40 millió, az exportkövetelések leszámitolására és a kiviteli tevékenységet előmozditó nyersanyagok beszerzésére 30 millió forint hitelt szavazott meg a Gazdasági Főtanács. A magánkereskedelem borvásárlására 10 millió, állami borvásárlásra 5 millió, nemesitett magok összegyüjtésére 8 millió forint jut.

A vidéki bankok és hitelszövetkezeteknek engedélyezett 8 millió forintból egy-egy intézetre jutó hitelkeret nagyságát a Nemzeti Bank a napokban közölte az érdekeltekkel, mely szerint hiteleket a következő feltételek mellett lehet folyósitani: egy-egy adós részére 3000 forintnál nagyobb összegü hitel nem folyósitható. A hitelek folyósitása 6—8 heti, kivételes és indokolt esetekben legfeljebb 3 havi lejáratu váltók ellenében, a prolongáció lehetőségének kizárásával történhetik. Kizárólag olyan váltók kerülhetnek benyujtásra, melyeknél a hitelnyujtás célja a mezőgazdasági vagy ipari termelés előmozditása. Kereskedők részére, továbbá renoválás (tatarozás, helyreállitás) és beruházás céljára — kivéve a mezőgazdák kisebb állatbeszerzéseire és a mezőgazdaság termelési eszközeinek beszerzésére szolgáló hiteleket — egyáltalán nem folyósitható hitel. Iparvállalatok részére hitel csak vevőváltók ellenében folyósitható.

A kereslet óráról órára nő!

Siessen megvásárolni osztálysorsjegyét.

Szerencsés esetben nyerhető:
300.000 forint
200.000 forint
100.000 forint
50.000 forint
35 000 forint
30.000 forint stb. stb.

Első osztály
huzás október 4-én

Minden második sorsjegy nyer.

Sorsjegyárak:
Egész 24·— Ft, fél 12·— Ft,
negyed 6·— Ft, nyolcad 3·— Ft.

Kisorsolásra kerül Ötmillió és 568.000 forint.

1146

Az adóbevételek nem várt emelkedése

Az állami költségvetés összeállitásánál végzett előzetes számitások szerint a szeptemberi adóbevételt 90 millió forinttal állitották be a költségvetésbe. Ezzel szemben — illetékes helyről szerzett értesülés szerint — a napi adóbevétel országos viszonylatban máris elérte az 5 millió forintot. Az adóbevételnek ez a nem várt emelkedése azért is örvendetes, mert ennek a segitségével az államháztartás előreláthatólag jóval előbb éri el a pénzügyi egyensuly-helyzetet, mint azt remélni lehetett volna.

Megyei hirek

Az erdőhivatal Zalaegerszegen szétszórtan több helyen végzi feladatát székház hiányában. Most arról értesülünk, hogy megvett az egyik főutvonalon egy leégett házat nagy telekkel és a közeljövőben felépül az erdőgazdaság székháza. Ez a nagy munkanélküliség egyhitése szempontjából is fontos jelleggel bir, mert az épületet háromemeletesre tervezik. Ha lehetséges, vagyis az illetékes minisztérium hozzájárul, akkor még az ősz folyamán megkezdik az épitkezést ugy, hogy a tavaszra befejezést nyerne.

*

A B-listával kapcsolatban az ötös bizottság összesen 19 szolgálatba állitást rendelt el. A 19 közigazgatási tisztviselő közül kettő a fogalmazási osztályba tartozik és 17 községi jegyző. Erre vonatkozólag most jött le a belügyminiszter rendelete, mely szerint a visszaállitással a szakminisztériumok foglalkoznak és valószinüség szerint a visszahelyezett tisztviselőket véglegesiteni fogják.

*

Zala vármegye törvényhatósági bizottsága szeptember 28-án tartja rendes évi közgyülését. Tárgysorozatának főbb pontjai a következők: közuti költségvetés, az állattenyésztési alap költségvetése, a B-lista során nyugdijazott tisztviselők nyugdijának megállapitása, a baloldali érzelmü vértanuk és munkások hozzátartozóinak megsegitése és érdemeiknek emlékmüben való megörökitése.

— **Várható időjárás szombaton estig: Gyengülő légáramlás, kevés felhő, erős éjszakai lehülés, a nappali hőmérséklet alig változik.**

MAORT

Kosárlabda villámtorna Kerettyén

A folyó hó 8-án Székesfehérváron szerepelt kerettyei kosárlabdázók vasárnap, 15-én Kerettyén vendégül látják a Székesfehérvári MÁV és ARAK női, a fehérvári MÁV férfi, valamint a nagykanizsai MAORT női kosárlabdacsapatát.

A 3 órakor kezdődő női csapatok körmérkőzését igen nagy érdeklődés előzi meg és ennek megfelelően reméljük, hogy értékes és szép látványosságban lesz része a közönségnek. A fehérvári férficsapat ellenfele a Kanizsa-Kerettye kombinált csapata lesz. A női csapatok körmérkőzést játszanak a »győztes« címért.

Ez a mérkőzés igen nagy lendítőkerekre lehet a MAORT kosárlabda sportjának, mert az I. o. vendégcsapatoktól sokat tanulhatnak játékosaink.

A nivós ellenfelek ellenére is reméljük, hogy a MAORT csapatok meghozzák a tőlük elvárható odaadással teli játékukkal azt az eredményt, amit egyesületük és fáradságot nem kímélő edzőik tőlük elvárhatnak.

Fél 6 órakor Bázakerettye—Nova barátságos futballmérkőzés lesz a nap utolsó sporteseménye.

Hogy méltó befejezést nyerjen ez a nagy sportnap, a kerettyei SZIM este 8 órai kezdettel szüreti mulatságot rendez (tánc reggelig), melyen minden vendégünk, szurkolónk és játékosunk ott legyen, hogy a sportszellem követelménye szerint ne csak az ellenfél, hanem sportbarát voltunkat is bebizonyítsuk. *R. Gy.*

Mind a két MAORT csapat nagy érdeklődés mellett idegenben rajtol vasárnap

Lovászi ma szombaton elutazott Bataszékre, hogy a hosszu utazás fáradalmait kipihenve vehesse fel a harcot az eddig még Kanizsán ismeretlen játékerejü vasutas csapat ellen.

A kanizsai MAORT vasárnap reggel utazik Kaposvárra és ott fél 11 órai kezdettel mérkőzik a kaposvári vasutas csapat ellen. A KVTE az elmult bajnoki fordulóban Nagykanizsán 3:1 arányban győzedelmeskedett a MAORT csapat felett és most a nyári átigazolási időt felhasználva négy jóképességü ujonnan szerzett játékossal erősitett.

A MAORT csapatnak minden tudására és a legielkesebb játékára felépitett küzdelemre van szüksége, hogy tőrlesszen és a két pontot elhozza az eddig is jóképességü és lelkes vasutas csapattól.

Ha a MAORT fedezetsora azt a játékot nyujtja, amelyet tőlük már többször láttunk és amit játszani kell, akkor nyugodtan nézünk a mérkőzés elé.

A csatársor Sztraka nélkül áll ki, kinek helyét Nardai foglalja el. A felállitás a következő: Kovács — Millei, Tálasi — Szabó, Mihalecz Papp — Nardai, Héjja, Csöngei, Takacs, Kapornaki. *G. J.*

A Nemzeti Bank 26 kiló aranya egy szombathelyi kutban

Szombathely, szept. 14

Egy fővárosi nyomozás során tudomására jutott a rendőrségnek, hogy Szombathely közelében egy kutban van elrejtve a Nemzeti Bank aranykészletének egy része. Két nyomozó tiszt ment Szombathelyre, hogy a kincseket kiemeljék.

Kanzsó Gábor a Nemzeti Bank szombathelyi fiókjának ellenőre 1945 március 29-én dobta be a Kelemen-major egyik kutjába az aranyat. A nyilasok Németországba akarták ezt is elhurcolni, Kanzsó azonban megtagadta a kivitelt. Több mint egy éve feküdt már az arany a kut fenekén, amikor öt nappal ezelőtt a két pesti nyomozó a helyi gazdasági rendőrség és a tüzoltóság segitségével és Kanzsó utmutatásai alapján hozzáfogott a kazetta kiemeléséhez.

Ötnapi megfeszitett munkába került, amig a tüzoltók a 7 méteres vizoszlop legnagyobb részét kiszivattyuzták és a másfél méteres vizbe Fazekas Péter rendőrnyomozó leszállhatott. A bádogdobozt az iszapba furódva találta.

A 24 aranytömb és 2 aranylemez — a nemzetközi árfolyamot véve alapul — körülbelül 1 millió forint értéket képvisel.

Most a Nemzeti Bank szombathelyi fiókjánál megállapitják a pontos sulyt. A megtalált kincs azután a bank páncélszekrényében várja be a további intézkedéseket.

A rádió vasárnapi műsora

Budapest I. 6.45 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.05 Reggeli zene. 8.10 Liszt és Sibelius müveiből. Hanglemezek. 9.30 Református vallásos félóra a Studióból. 10 Hirek. 10.10 Római katolikus istentisztelet a Jézus Szive templomból. 11 A népmüvelési tanév megnyitásának közvetitése az uj városháza közgyülési termében. 12 Déli harangszó, hirek. 12.45 Faludi János előadása a Fővárosi Népmüvelés 25 évéről. 14 Hirek. 14.10 Ünnepi hanglemezek. 16 Hirek. 17 Falurádió. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.10 Gogolák Lajos előadása »A demokrácia magyar utőrői« sorozatban Trefort Ágostonról. 19 Operahangverseny a Zeneművészeti Főiskola nagytermében. 20 Hirek. 20.20 Szerelmi álmok. Tarkaest. 21.35 A rádió hangja. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek, sporthirek. Vöröskereszt közlemények. 22.40 BBC-lemezek. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Rácz György lemez-antiquáriuma.

A rádió hétfői műsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Hanglemezek. 10 Hirek. 10.10 Francia dalok. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 Sebestyén Sándor gordonkázik. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Bor Kálmán szalonzenekara játszik. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 16.10 Hidy Márta hegedül, Máthé Jolán énekel. 17 Párthiradó. 17.30 Az ifjuság hangja. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 19 A Rádiózenekar játszik, vezényel Paul Tibor. 20 Hirek, sporthirek. 20.20 Magyar muzsika. 21.20 Mi történik a világgazdaságban. Dr. Kiss Dezső előadása. 21.40 Villámhiradó. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. 22.20 Lucienne Boyer énekel. 22.35 A Hazahozatali Kormánybiztosság közleményei a külföldön lévő magyarokhoz. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 A Magyar Hadifogoly Hiradó közleményei. 23.40 Rádió kereső-hirszolgálat.

Ciánozás!

Nagykanizsán **irtja** jelenleg a **poloskákat** a Pax Ciánozó Vállalat Budapestről.

Érdeklődők adják le cimeiket a Centrálban a portán.

A jelentkezők dijtalan ajánlatot kapnak.

HIREK

— Tildy Zoltán köztársasági elnök Zalamegyében

Tildy Zoltán köztársasági elnök kiséretével szeptember 21-én Balatonfüredre érkezik, ahol résztvesz a balatoni hajózás 100 éves évfordulóján rendezendő ünnepségeken. A köztársasági elnök másnap, vasárnap délelőtt Siófokra látogat, majd délután visszatér Zalába, Badacsonytomajra, ahol a Kisfaludy-házat látogatja meg. A programm szerint az esti órákban visszatér a fővárosba.

Vasárnapi istentiszteiet a piarista templomban

A piarista templomban az iskolaév alatt vasár- és ünnepnap fél 10 órakor is lesz állandó szentmise az általános iskolások részére.

— Házasság

Lukács Klári és Pollák Ede házasságot kötöttek. (Minden külön értesités helyett.)

— Pártnap a Szociáldemokrata Pártban

Kedden délután 6 órakor tartja a minden héten szokásos pártnapját a Szociáldemokrata Párt. Ezon a pártnapon Tibelt Jolán polg. iskolai tanárnő »A mult politikai erkölcse« cimen és dr. Béres Sándor törvényszéki biró »A szocialista eszme térfoglalása« cimen tart előadást. Szabó Berény központi járási titkár a hét bel- és külpolitikai eseményeiről tart tájékoztatót. A pártnapon ugy a Párt tagjait, mint vendégeket szivesen lát a Vezetőség.

— Négy vezercikk a politikai megbékelés jegyében

A Zala tegnapi számában cikket közölt, amelyben olvasóközönségének tudtul adja, hogy a politikai megbékélés jegyében a nagykanizsai négy párt négy vezetője, egymást követő ünnepnapokon vezércikket ir a Zalába. Megirtuk, hogy az első vezércikket dr. Szabad Lajos, a Kisgazdapárt főtitkára a mai számunkban irja. Ma dr. Szabad arról értesitett bennünket, hogy halaszthatatlan elintézni valói miatt lapzártáig nem tud a cikkel elkészülni, ezért annak megjelenése csak a jövő héten szombaton történik meg.

— Hadifogoly-értesités

Major János hadifogoly levelezőlapot küldött hadifogságából a Magyar Kommunista Párt címére, melyben hogylétéről küld értesitést. Hozzátartozóinak egyike a levelezőlapot átveheti a Kommunista Párt Ady Endre-uti székházában.

Gyüjtés a tüdőbetegeknek

A szakszervezetek folyó hó 15-én, 18-án és 20-án gyüjtést rendeznek a tüdőbetegek megsegitésére. Kérjük a közönség szives támogatását.

— Áramszünet

Kedvező időjárás esetén folyó hó 15-én, vasárnap reggel kb. 7 órától 12 óráig karbantartási munkálatok miatt áramszünet lesz. *Drávavölgyi.*

— Állat- és kirakodóvásár

Tótszerdahely község szeptember hó 16-án, hétfőn állat- és kirakodóvásárt tart. *Körjegyzőség.*

Tankönyveket az összes helybeli és vidéki iskolák részére **előjegyzem.** Schless Gyula, Ady Endre-ut 8. Telefon: 129. 1140

Elfogták Halasi Olivér egyik gyilkosát

A budapesti rendőrség alapos gyanuokok alapján letartóztatott egy fiatalembert, aki a Halasi autójáról való autógumikat kinálta eladásra. Három bünlársál még eddig nem sikerült elfogni.

A szovjethatóságok átadták a Bolyai akadémiát

Tegnap délután a szovjet hatóságok ünnepélyes keretek közőtt adták át a magyar hatóságoknak a hüvösvölgyi Bólyai-akadémia épületét. Az átadásra megjelent S. Szabó István földmüvelésügyi államtitkár, Kovágó József polgármester. Hir szerint a Bólyai-akadémia épületében helyezik el a parasztkollégiumot.

Nagyüzemek állami kezelésbe vétele

Tárcaközi értekezleten megállapodtak abban, hogy a Weisz Manfréd, a Rimamurányi, a Salgótarjáni és a Ganz ipári müveket a jóvátételre való szállitás időpontjáig, 1953-ig állami kezelésbe veszik.

Hirdetmény.

Felhivom az 1925 évben született állitásköteles ifjakat, hogy f. évi szeptember hó 17—20 közötti időben összeirás végett a városi szállásmesteri hivatalban (Bazár udvar III. lépcső I. em.) jelentkezzenek.

1183 **Polgármester.**

APRÓHIRDETÉSEK

Szabad sóra előfizetést elfogad Tenteti Drogéria, Szabadság-tér 2. 1164

Eladó bontásból származó **tégla, ajtók, ablakok, épület fanyag.** Érdeklődni lehet Hamos Pálnál, Fő-ut 6. 1177

Elcserélném a förhénci öreghegyen levő uj pinces 914 négyöles **szőlőmet lakóházzal** Nagykanizsán vagy Kiskanizsán. Bővebbet Csengery-ut 165. sz. alatt. 1176

Zongora rövid kereszthuros, kiváló gyármány, **eladó** Csengery-ut 43. apró 3. 1177

Főuton egy szép nagy **szoba** bútor nélkül fürdőszoba használattal **kiadó.** Cim a kiadóban. 1178

Ujság **makulatura papir** minden mennyiségben **eladó** „Fischel" könyvkereskedésben. 1179

Boros hordók eladók Petőfi-ut 39. 1180

Elsőosztályu, nagyméretü, száraz, használt **tégla kapható** Károly laktanya. 1185

Használt **épületfa, zsindelyléc, deszka, vasgerenda kapható.** Király utca 4. sz. 1186

Ápolónőt keresek idősebb beteg mellé Dr. Fodor, Csengeri-ut 2. 1187

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31.
Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa"
Szerkesztésért és kiadásért felel **Bencze Jenő**
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdáért felel: **Zalay Károly.**

A nagykanizsai vasutállomás hivatalos menetrendje

A Zala 13-i számában közölte a Nagykanizsáról induló és a Nagykanizsára érkező vonatok menetrendjét. A tudósitásba több apróbb hiba csuszott be, amiért is a MÁV, nagykanizsai állomásfőnöksége most megküldte a teljes hivatalos menetrendet amit alább közlünk:

	Nagykanizsáról indul:	Nagykanizsára érkezik:
Nagykanizsa—Székesfehérvár—Budapest	7 óra 10 perc	17 óra 33 perc
Gyékényes—Kaposvár—Ujdombóvár—Budapest	18 . 50 .	10 . 16 .
Szombathely-(Zalaegerszeg f. estl.)	4 . 34 .	19 . 52 .
Zalaegerszeg (IX. 15-től)	15 .	6 . 37 .
Balatonboglár	16 . 35 .	7 . 25 .
Barcs—Pécs (Kaposvár f. csatl.)	2 .	23 . 08 .
Murakeresztur	5 . 55 .	6 . 55 .
„	15 . 30 .	16 . 30 .

51. évfolyam. 210. szám. Nagykanizsa, 1946. szeptember 17, kedd Ára 40 fillér.

ZALA

A hivatalos lap vasárnapi száma közli a kormány rendeletét az építkezés során az uj, vagy ujraépítendő házak, illetve épületek után nyujtandó egész vagy részleges házadókedvezményekről, valamint a helyreállitás és átalakitási munkálatok elvégzéséről.

Az utolsó szó jogán...

A nürnbergi nagy per, mint azt lapunk közölte, véget ért. A per közel háromnegyed esztendeig tartott. Ennek a pernek nemcsak az adott jelentőséget, hogy a föld legnagyobb gonosztevőit őket megillető büntetéssel sujtsa, hanem elsősorban az, hogy a világtörténelem számára fellebbentse azt a nehéz függönyt, amely mögött feltárul az emberiség ellen szőtt legborzalmasabb összeesküvés. A tárgyalás folyásáról a Zala minden alkalommal részletes tudósitást hozott, amelyekből nyilvánvalóvá vált, hogy a nagyhatalmak ügyészei oly anyagot gyüjtöttek össze, amely évekig fogja foglalkoztatni nemcsak a politikai, kriminológiai irodalmat, de minden bizonnyal rányomja bélyegét az egész világirodalomra is.

Most érkezett meg Speer fegyverkezési miniszter utolsó szó jogán elmondott védőbeszéde, amelyben olyan problémákat fejteget, amely minden világosan gondolkodó embernél komoly érdeklődésre tarthat számot. Speer ebben a beszédében többek között a következőket mondta:

»Hitler diktatúrája egy alapvető pontban különbözött minden történelmi elődjétől. Ez volt az első diktatúrája egy ipari államnak a modern technika mai korában, olyan diktatura, amely a technikai eszközöket a legteljesebb módon igénybevette saját népének leigázására. E folyamat sok valószinütlennek látszó jelensége a technika segitségo nélkül lehetetlen lett volna. A technika eszközeivel, amilyenek a telefon és a hangszóró, fosztottak meg nyolcvanmillió embert az önálló gondolkozástól és tették egyetlen akarat engedelmes szolgájává. A telefon, távíró és rádió tették lehetővé, hogy a legmagasabb hatóságok parancsai közvetlenül a legalsóbb tagozatokig jussanak el, ahol azokat nagy autoritásuk miatt kritikátlanul végrehajtották. Ezek a technikai eszközök tették lehetővé azt is, hogy számtalan szolgálati hely és parancsnokság közvetlenül a legfelsőbb vezetéssel állt kapcsolatban és onnan direkt parancsokat kapott. De ugyancsak ezeknek volt köszönhető, hogy az állampolgárok legszövevényesebb ellenőrzése keresztülvihető volt és a bünös üzelmek titokbantartása a legnagyobb mértékben sikerült.

Kivülállók számára ez az állami gépezet ugy tünhetik fel, mint valamely telefonközpont kábeleinek látszólag rendszertelen zürzavara — valójában azonban milyen nagy mértékben irányitotta ezt és uralkodott ezen egyetlen akarat. Korábbi diktatúráknak szükségük volt az alsóbb vezetésben is nagytehetségü munkatársakra, olyan emberekre, akik önállóan tudtak gondolkozni és cselekedni. A technika korának tekintélyuralma könnyen nélkülözi őket. Már egyedül a hirterjesztő lehetőségek lehetővé teszik az alsóbb vezetés mechanizálását. Következmény: a kritikátlan parancsfelvevők uj tipusa.

Mi ennek a fejlődésnek még csak a kezdetén voltunk. Az emberiségnek az a félelme, hogy egyszer a technika uralkodik a népeken. Hitler tekintélyuralmi államrendszerében majdnem megvalósult. Az a veszély, hogy a technika terrorizmusa a nyakára ül, ma már a világ minden államát fenyegeti. Az a meggyőződésem, hogy ez a veszély egy modern diktatúrából kiküszöbölhetetlen. Éppen ezért: minél jobban fejlődik a technika, annál inkább szükség van az ellensulyra, az egyéni szabadságnak és az egyes ember öntudatának fejlesztésére.

Hitler a technikát nemcsak saját népének leigázására használta fel, csaknem sikerült neki, hogy technikai előnye révén egész Európát térdre kényszeritse. Nyilvánvalóan az alapvető összekapcsolási hibáknak köszönhető, amilyenek a diktatúrákban, éppen a kritika hiánya miatt, tipikusan megismétlődnek, hogy 1942 előtt nem volt annyi tankja, repülőgépe és tengeralattjárója, a mennyi a kontinens leigázásához szükséges lett volna.

Ha azonban egy modern ipari állam egész tudományos felkészültségét, technikai fejlettségét és termelését évekig át arra összpontositja, hogy a fegyverkezés terén előnyre tegyen szert, akkor emberanyagának bevetésével technikai fölénye révén az egész világot teljesen legyőzheti, ha a többi nemzet ugyanabban az időben képességeit az emberiség kulturális haladásának szolgálatába állitja. A technika minden haladásával nő ez a veszély, amely különösen nagy, ha a haditechnika fejlődéséről van szó. A haditechnika öt-tiz éven belül kontinensről kontinensre tudja kilőni majd borzalmas preciziós rakétáit. Az atomrombolás révén képes lesz egyetlen rakétával, amelyet mindössze tiz ember, mondjuk, Newyork középpontjában hoz mozgásba, egyetlen másodpere alatt egymilliő embert elpusztitani észrevétlenül, minden előzetes bejelentés nélkül, gyorsabban, mint a hang, éjjel és nappal. A különböző országok tudományának módjában van az emberek és állatok között járványokat terjeszteni és rovarháboru révén a termést megsemmisiteni. A kémia borzalmas módokat eszelt ki, hogy a védtelen embereknek kimondhatatlan szenvedéseket okozzon.

Vajjon akad-e ujra állam, amely ennek a háborunak a technikai felismeréseit egy uj háboru előkészitésére használja fel, mialatt a világ többi része a háboru technikai eredményeit az emberiség üdvére forditja és ezáltal megkisérli, hogy némi kárpótlást szerezzen szenvedéseinek kiegyenlitéseképpen? Mint egy nagyon fejlett hadiipar egykori vezetője utolsó kötelességemnek tartom, hogy a következőket állapitsam meg:

Egy uj nagy háboru az emberi kultura és civilizáció megsemmisitésével kell, hogy végződjék. A szabadjára engedett technikát és tudományt semmi sem gátolhatja meg, hogy befejezze pusztitó munkáját, amelyet ebben a háboruban oly borzalmas módon megkezdett. Éppen ezért ennek a tárgyalásnak hozzá kell járulnia ahhoz, hogy a jövőben ne lehessenek elfajult háborúk és az emberi együttélés alapszabályai megalkottassanak.«

Molotov a demokratikus elvek tiszteletben tartásáról

Szombaton Molotov szovjet külügyminiszter az olasz politikai és területi bizottságban mondott beszédet Trieszt alkotmánya ügyében. Kijelentette, hogy egyedül a szovjet tervezet a helyes, mert ez tartja a demokratikus elveket tiszteletben. Az amerikai és brit tervezet minden hatalmat a kormányra ruház és nem a lakosságra, ezért szok a javaslatok, melyeket Anglia ajánl Trieszt alkotmánya ügyében, hasonlóvá tennék Trieszt helyzetét a brit gyarmatokhoz Erélyesen védelmébe vette a vétojogot az ausztráliai delegátussal szemben. A régi népszövetség is csupán eszköz volt a hatalomra törekvők kezében, mely arra a háborura vezetett. A vétójog megszüntetése azt eredményezhetné, hogy ujabb tömbök alakulnának és ezek ujabb katasztrófát idéznének elő. Ezután ismertette a szovjet javaslatot Trieszt szabad övezetének kormányzására. A szabad övezet demilitarizálása, az idegen csapatok 30 napon belüli való visszavonása, a törvényhozási hatalom átruházása egy népi testületre, a végrehajtó hatalomnak a szabad területek kormányzására vonatkozó szabályozása. A nagyhatalmakból szövetségközi bizottságot alakitanának, és a békeszerződés életbelépte után ez a bizottság lenne a trieszti szabad terület ideiglenes kormánya. Molotov állásfoglalása után megállapitható volt, hogy nincs közeledés a Szovjetunió és a többi nagyhatalmak álláspontja között a trieszti kérdésben.

Egy heti megfeszitett munka után a párizsi értekezlet részvevőinek vasárnap pihenője volt. Csak Bevin külügyminiszter utazott el Párizsból, hogy a palesztinai értekezlet tárgyalásain részt vegyen és valószinüleg csak e hét közepén tér vissza a francia fővárosba. Vasárnap a bizottságok sem ültek össze és csak a főtitkárságon dolgoztak a hétfői nap ügyrendjének megállapitásán. E héten a békekonferencia nyolcadik hetébe lép. Ma ismét Trieszt alkotmányának kérdéséről tárgyalnak, amely a békekonferencia menetében döntő fontossággal bir. Délután a görög-bolgár határkérdés kerül szőnyegre. A Daily Herald Molotov Triesztre vonatkozó beszédéről megállapijat, a beszéd célja az volt, hogy olyan légkört teremtsen a konferencián, amelyen lehetetlenné válnak a nyugodt megbeszélések és csökkentené a megegyezésre való kilátásokat. Molotov figyelmeztette a világot, különösen az olaszokat Trieszt illetően, hogy Oroszország el van határozva, hogy a konferencia munkáját elgáncsolja, ha a jugoszláv követeléseknek nem tudna érvényt szerezni.

A békeértekezlet hirei

Október közepéig befejezik a békeértekezletet

Párizs, szeptember 16

A békeértekezlet nyolcadik hetében a szövetségesek lényegesen egyetértenek abban, hogy ezt az értekezletet végig kell vinni és oda kell hatni, hogy a békeértekezlet kitüzött céljait valóban elérje. Ez pedig az, hogy Olaszországgal, Romániával, Magyarországgal, Bulgáriával és Finnországgal megkössék a végleges békeszerződést. Bármennyire fontos is az öt legyőzött állammal a békekapcsolatok megteremtése, az elmult héten nyilvánvalóvá vált, hogy még ennél is fontosabb a német és osztrák probléma. Általános az a vélemény, hogy az öt legyőzött állam csak közvetlen függvénye a német és osztrák szerződésnek, ezért általános a remény, hogy a párizsi értekezlet munkáját október közepéig csakugyan be tudják fejezni.

Ma kerülnek a döntő magyar kérdések az értekezlet elé

Párizs, szeptember 16

A magyar-csehszlovák viszony döntő kérdései ma kerülnek a magyar politikai és területi bizottság elé. A párizsi csehszlovák delegáció körében meglehetősen erős a bizonytalanság, hogy a csehszlovák pótinditványt a bizottság végre magáévá teszi-e. Magyar részről az az álláspont, hogy a kiutasitási javaslat elfogadása esetében semmivé foszlik az Atlanti Charta fenkölt eszméibe vetett magyar hit és egyetlen magyart sem lehet többé meggyőzni arról, hogy a békeértekezleten az igazságos és jobb jövő kialakitásának egyedül helyes politikáját folytatják.

—

Ujabb fordulat Wallace beszéde körül

Truman nem hagyta jóvá a beszédet

Wallace mult héten elhangzott beszédével kapcsolatban Truman elnök kijelentései arra engedtek következtetni, hogy teljes egészben jóváhagyta a beszédet. Wallace beszédében most döntő fordulat következett be. Truman külön sajtóértekezletet hivott egybe. Mindenekelőtt kijelentette, hogy nem hagyta jóvá Wallace beszédét, mely birálatot tartalmaz az Egyesült Államok külpolitikájával szemben. Angliát közelkeleti imperialista politikai törekvésekkel vádolta. Korábbi sajtónyilatkozatában, melyet csütörtökön tett, Wallace beszédét félreértette. Azt akarom kifejezésre juttatni, hogy Amerika külpolitikája változatlan és nem is lesz benne változás. Amerikai körökben mozgalom indult meg, hogy Wallace kereskedelemügyi minisztert elmozditsák. Angol politikai körökben Truman kijelentését a Byrnesi külpolitika nagy győzelmének tartják. Az amerikai munkásszervezetek viszont teljes mértékben támogatják Wallace beszédét. Wallace beszédének választási jellege volt és valószinüleg a baloldal többségét akarja megszerezni ahhoz, hogy miniszterelnök lehessen.

Lenin szülővárosát Uljanovot ujjá épitik

Moszkva, szeptember 16

A Szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége elhatározta Lenin szülővárosának, Uljanovnak ujjáépitését. A nagy részt elpusztitott városkát az uj tervek szerint nagyvárossá fogják kiépiteni.

Faruk király Törökországba látogat

Kairó, szeptember 16

Faruk király holnap Törökországba látogat. A közeljövőben fontos fejleményeket várnak az egyiptomi király látogatásától, bár az nem hivatalos jellegü. Sittki pasa az ujságirók előtt rámutatott a látogatás jelentőségére az egyiptomi török kapcsolatokat illetőleg. A középkeleti brit köröket különösen érdekli az egyiptomi és török közeledés jelentősége.

Francia csatahajó barátságos látogatása a török vizeken

A Jeane d'Arc nevü francia csatahajó és több cirkáló barátsági látogatást tesz a török vizeken. A Bosporusnál ünnepélyes fogadást rendeznek a francia hadihajók számára.

Jugoszláv jegyzék Amerikához bántalmazott katonák miatt

Belgrád, szeptember 16

A jugoszláv kormány jegyzéket intézett az Egyesült Államok kormányához, mert a trieszti amerikai megszálló hatóságok a napokban sulyosan bántalmaztak jugoszláv katonákat.

A moszkvai rádió megkezdi a magyar hadifogoly-tudósitást

A moszkvai rádió szombati magyar nyelvü adásában bejelentette, hogy a legközelebbi napokban megkezdi a magyar hadifoglyok névsorának, címének és üdvözleteinek rendszeres közlését.

Kikiáltották a bulgár köztársaságot

Óriási ünneplő közönség előtt és a tömeg üdvrivalgásától kisérve kiáltották ki tegnap a bolgár szobranjeban a köztársaságot. A kormányzat képviselőinek és a köztársasági kormány jelenlétében a szobranje képviselői hüséget esküdtek a köztársasági alkotmányra. A nemzetgyülés megválasztásáig a legfőbb hatalom teendőit a szobranje elnöksége végzi. A bolgár cár családjával bétfőn vagy kedden elhagyja az országot és Egyiptomba utazik.

Az uj gazdák értekezlete Budapesten

Tegnap kezdődött meg Budapesten az uj birtokosok és földhözjuttatottak értekezlete. Nagy Imre volt földmüvelésügyi miniszter mondott beszédet. A földreform volt a magyar demokrácia legnagyobb alkotása és ezzel a legerősebb csapást mérte a demokrácia ellenségeire. Ma a magyar demokrácia közös cél megvalósitására forditja minden erejét. Szükség van a tömörülésre a reakció elleni küzdelemre, amely még mindig harcol a demokrácia ellen.

Kedden délután 6 órakor

PÁRTNAP

a Szociáldemokrata Párt helyiségében

Előadók: *Tibolt Jolán* polg. isk. tanárnő és dr. *Béres Sándor* törvényszéki biró.

Vendégeket szivesen látnak.

Szakasits Árpád miniszterelnökhelyettes nagyjelentőségü rádiónyilatkozata

Szakasits Árpád miniszterelnökhelyettes, a Szociáldemokrata Párt főtitkára a magyar rádióban beszélgetés formájában a következő nyilatkozatot tette:

— A Franco-ellenes nemzetközi kongresszus fő célja az volt, hogy megmozgassa Európa demokratikus tömegeinek lelkiismeretét és egységes cselekedetre birja a dolgozókat a spanyol fasiszta terror ellen irányuló küzdelemben. A magyar kormány még a nemzetközi kongresszus előtt elismerte a Girald köztársasági kormányt és a magyar demokrácia vetette fel az illegális spanyol forradalmi mozgalom megsegitését. A kongresszus a nemzetközi szolidaritás ragyogó példáját mutatta és hatalmas lépés volt a népek megbékélése és egyetértése felé. Franciaországban a dolgozó tömegek a francia szociáldemokrata párt felé tekintenek nagy várakozással és általános a vélemény, hogy a jöv önagy pártja a szociáldemokrata párt lesz.

Kijelentette, hogy a dunavölgyi szociáldemokrata pártok nagy konferenciáját most már egészen bizonyosan összehivják. Párizsban már meg volt az előkészitő konferencia és valamennyi résztvevő egyetértett abban, hogy a konferencia szükséges, hasznos és közelebb hozza egymáshoz a szomszédos és egymásra utalt népeket.

A békeértekezletről elmondta, hogy a magyar delegáció hősiesen dolgozik, még a legreménytelenebb helyzetben sem veszíti el fejét és hitét. A magyarokat nem gyülölik, igaz, hogy mélyebb rokonszenvet sem éreznek velünk. Bármilyen sorsdöntő békét kapunk, a magyar nép kifogja érdemelni helyét a világban és ha igazságtalanság történik a béke körül, ki fogja korrigálni. A francia szociáldemokraták nagy rokonszenvvel tekintenek a tragikus sorsu Magyarországra és megigérték, mindent megtesznek Magyarország érdekében. Végül a világpolitikai légkörről ugy nyilatkozott, hogy tele van feszültséggel, mégsem hisz a háboru fehetőségében. Sőt bizonyos, hogy a nézeteltérések és ellentétek ki fognak egyenlitődni.

—

Bravuros nyomozás után elfogták Weiner László ékszerész vasdorongos gyilkosát

A Zala hirt adott arról a bestiális rablógyilkosságról, melynek áldozata Weiner László Wesselényi-utcai órás volt. Megirtuk, hogy egy fiatalember állitott be az órásüzletbe, azzal az ürüggyel, hogy mint gazdasági detektiv, a szemközti ház lakóit kell megfigyelnie. Három napon át állt őrt az üzletben, mig elérkezett az alkalmas pillanat, hogy előre kitervezett gyilkosságát elkövethesse. A nála levő vasdoronggal az órás fejére sujtott, aki nyomban összeesett és rövidesen meghalt. Az óriási apparátussal megindult nyomozás végül is teljes eredményt hozott, mert elfogták Balogh Sándor üvegesiszolót, aki a rendőrségen már be is ismerte a szörnyü gyilkosságot. A rendőrség kideritette, hogy a 23 éves elvetemült gyilkos már hetekkel előbb készült a tett elkövetésére.

Az elrabolt órákat a gyilkos vallomása alapján már meg is találták.

Hirek a világ fővárosaiból

Az esztországi szovjet rádióállomás tegnap kezdte meg müködését. Egyike a Szovjetunió legnagyobb állomásainak és erőssége folytán világszerte hallható.

*

A görög fővárosban megkezdődtek az előkészületek György görög király fogadására.

*

Az angol kormány csak az alapvető ipari ágakra terjesztette ki az államositást. Ez az angol ipar 20 százaléka.

*

Az angol kommunista párt tüntetést rendezett a Hyde-parkban a hajléktalanok érdekében. A tüntetők táblákat vittek a következő felirásokkal: Segitsük a hajléktalanokat, kutassuk fel az üres és el nem foglalt tuxuslakásokat, a hajléktalanokat telepitsük az üresen álló katonai táborokba.

*

Kisházi Ödön, a magyar szakszervezetek elnökének vezetésével háromtagu magyar szakszervezeti bizottság érkezett Párisba.

*

A szakszervezetek Stockholmi kongresszusa tegnap véget ért. Böhm Vilmos stockholmi magyar követ fogadást rendezett a szakszervezeti kongresszuson megjelent kiküldöttek részére. A fogadáson megjelentek a svéd szakszervezetek tanácsának tagjai, a szovjetorosz, holland és lengyel kiküldöttek.

*

A biztonsági tanács szombati ülésén az ukránok folytatták a görögök ellen felhozott vádakat.

Nem valószinü, hogy Amerika rövidesen autót szállitson Európának

Január 1-én a kilenc legnagyobb amerikai autógyárnál összesen 20 millió kocsirendelést számláltak össze. Az év első felében ebből csak 640.624-et tudtak leszállitani. Leszállitásra vár tehát még 19,359.376 kocsi. A gyártás mai üteme mellett ehhez majdnem 15 évre volna szükség. Az autógyártás messzire elmaradt a tervek mögött. Azt remélik, hogy az első félévben 2.3 millió, az egész évben pedig 5 millió kocsit hoznak ki, de a bérmozgalmak miatt a gyártás ütemét nem tudták megfelelően fokozni. Nemcsak az autóipari sztrájkok okoztak zavarokat, hanem egyéb iparágakban lezajlott bérmozgalmak is, amelyek kihatottak az autóiparra. A bérmozgalmak azonban ujabban lecsendesedtek és most az ipar nagy fellendülésére számitanak. A statisztikusok kiszámitották, hogy az amerikaiak 161 milliárd dollárra becsült nemzeti jövedelméből legalább 8 milliárdot autóvásárlásra költenek. Ezidőszerint még a belső keresletet sem tudják kielégiteni és igy éppen ezért autókat nem igen exportálnak.

Megyei hirek

A vonatban izgatott a demokrácia ellen: letartóztatták

Fónai István a keszthelyi vonaton utazott és az utasok előtt lázitott a demokrácia ellen. Kritizálta a földosztást és kijelentette, hogy jobb volt a nagybirtok-rendszer, mert akkor a cselvargók nem jutottak földhöz. A keszthelyi rendőrség letartóztatta.

Bőrert bor: letartóztatták

Friedl Ferenc és Vadas Lajos soproni lakosok nagyobb mennyiségü bőrárut borra akartak átcserélni. A pacsai rendőrség Egeraracsa községben elfogta őket és lefoglalta az árukat. A nagykanizsai ügyészségnek adták át őket.

A németek besugója volt: letartóztatták

Kovács Józsefné dömeföldei lakos, mint a nyilaspárt nővezetője, az ott állomásozó német katonák besugója volt és zsidókat jelentett fel. A német katonák ezeket a feljelentetteket véresre verték. Kovácsné ezután a német katonákat meghivta lakására és vidáman mulatoztak együtt. A politikai rendőrség letartóztatta.

A honvédelmi miniszter vacsorát adott a kitüntetett szovjet tisztek tiszteletére

Barta Albert honvédelmi miniszter estebédet adott azoknak a szovjet tiszteknek a tisztelatére, akiket a köztársasági elnök a magyar Szabadság-érdemrenddel tüntetett ki. Az estebéden megjelentek a kormány és a diplomáciai testületek tagjai, a politikai és társadalmi élet vezető egyéniségei. A honvédelmi miniszter pohárköszöntőjére Jasnikov örnagy válaszolt, majd Sztálint, Tildy Zoltánt, a magyar köztársaságot és a szovjet-magyar barátságot éltették.

A belügyminiszter édesanyját gépkocsibaleset érte

A főkapitányság központi ügyeletére bejelentés érkezett, hogy Rajk László belügyminiszter személykocsija Püspökladány és Karcag között az árokba fordult. A rendőri nyomozás megállapitotta, hogy a kocsiban a belügyminisizter édesanyja ült, aki kisebb sérüléseket szenvedett.

Halassy Olivér gyilkosainak nyomában

Halassy Olivér gyilkosait hajszolják most azok a detektivcsoportok, amelyek a Wesselényi-utcai rablógyilkos elfogása után felszabadultak. Valószinü, hogy az ujjnyomok alapján napok alatt hurokra kerülnek az autógengszterek.

Kedden este 6 órakor

PÁRTNAPOT

tart a Magyar Kommunista Párt

Előadó: *Kiss Károly* nemzetgyülési képviselő.

Minden érdeklődőt pártállására való tekintet nélkül szeretettel vár *a Pártvezetőség.*

Mindszenty hercegprimás Zalaegerszegen

(Zalaegerszegi tudósitónktól) Több ezer főnyi közönség fogadta Mindszenty Józsefet, Magyarország hercegprimását Zalaegerszegen, a hol 20 éven át mint plébános müködött. Az egész vidékről, környékről, Zala vármegyéből és Vas vármegyéből is számos katolikus jött el, hogy meghallgassa a hercegprimást. Pontosan háromnegyed 10 órakor érkezett a határba, ahol dr. Papp Andor és dr. Dávid János alispán fogadták és üdvözölték. 10 órakor a Notre Dame zárda kertjében felállitott oltárhoz vonult a papság. Elsőnek Kovács Sándor szombathelyi megyéspüspök üdvözölte. Megemlékezett arról, hogy Magyarország hercegprimása mindenütt otthon van, különösképpen otthon érezheti magát ebben a városban, ahol annyi esztendőn át hirdette a szeretetet hivei körében.

Kovács Sándor püspök után Baráth Ferenc, Zalaegerszeg polgármestere üdvözölte a hercegprimást.

A hercegprimás röviden megköszönte az üdvözléseket, majd az ékesen feldiszitett oltár elé vonult, ahol kezdetét vette a nagymise, melyet a hercegprimás nagy papi segédlettel celebrált. A mise után beszédet intézett az egybegyültekhez.

— Ugy jöttem közétek, mint Krisztus szolgája, mint az Isten titkainak sáfárja, mint méltatlan közvetitője Istennek, hogy azokat a kapcsolatokat, melyeket hiveim, irányatokban érzek, kimélyitsem.

Ezután visszapillantott arra az időre, amit a zalaegerszegi plébánián töltött el. Itt munkálkodtam Isten szőlőjében, régi emlékek ujulnak meg a lelkemben és ha az országban ezer és ezer helyen melegség csap ki a lelkemből, akkor különösen áll ez hozzátok, ahova olyan régi kapcsolatok füznek engem. 1944 március 26-án szólottam utoljára hozzátok kedves hiveim. Két és fél esztendő alatt sok minden zajlott el felettetek és felettem, de nem panaszkodni jöttünk össze.

Ezután megemlékezett egy belga bányarosról, aki a háboru idején tért vissza hazájába épen akkor, amikor székesegyháza a német ütegek tüzében összeomlott.

Ez a világháboru sok mindent elvitt és hozott. Az örvénynek még nem vagyunk a végén. Ez a második Trianon még mélyebb, még sulyosabb, még vészesebb, mint volt az első. Külön részletezzem-e, hiszen úgyis ebben sajog minden magyar szív. De nem hirdetjük és nem hordozzuk magunkban a kétségbeesést, mert mi nem vagyunk pogányok és nem vagyunk reménytelenek. Ami emberek révén ezzel az országgal történt, az jóvátehetetlen és helyrehozhatatlan. De ezt a nemzetet sohasem emberi gyógyszerek hozták rendbe, hanem természetfeletti eszközök gyógyitották meg.

Ezután beszélt a török és a tatárok ejtette sebekről és akkor is Mária országát a Máriába vetett hit és bizalom gondolata és kiteljesülése gyógyitotta meg. Ennek a hitnek kell élni minden magyar lelkében, minden egyes család szentélyében, iskolákban, egyénekben és társadalomban egyaránt. Ha ez megvan, akkor van lehetőség arra, hogy Magyarország meggyógyuljon. Ez csak egy lehetséges, ha egész egyéniségünket odaadjuk ennek a célnak. Sok jel mutat arra, hogy a gyógyulás lehetséges. Ha rágondolok arra, hogy Máriaremetére ezrek zarándoklatát vezettem nemrébigen, hol többségben voltak a férfiak, ha rágondolok az augusztus 20-án lezajlott Szent Jobb körmenetére, vagy arra, ami egy héttel ezelőtt Máriapócson történt, ahova 25.000 görög katolikus zarándokolt el, hogy felajánlják Rómának magukat, akkor nyugtalanság tölthetni el a lelkeket. A szenvedések fekélye ugy felszántotta az emberek lelkét, hogy például Tokajban Tállyán 400-an áldoznak Istennek minden első pénteken és ha azt látjuk, hogy az emberek százai ostorozzák magukat ezért a nemzetért, akkor reménykedhetünk abban, hogy ezt a vezeklést és könyörgést meghallgatja az Ur. Egy a fontos, hogy nyilt legyen a szentségnek és a tisztaságnak ez a vonulása a földön. Ne mondja senki azt, hogy a vallás valami mellékes, mert egyetlen gyógyulásunk ebben van. Ha a hitetlenség kint mutatkozik az utcán, akkor a hit és a vallás nem járkálhat a kertek alatt. Mindig Krisztus szavára hallgattunk és nem emberek tiszavirág-életü tanitására. Amit Krisztus 2000 év óta hirdetett, az kipróbált tanitás és az igazságokat tartalmazza. Példa erre, hogy Newyorkban az idén nyáron összejöttek a birák, ügyvédek, rendőrök, egyházi személyzet és tárgyaltak a nép lelki helyzetéről. Megállapitotta ez az ankét, hogy a nevelés csődöt mondott és gangszterizmust eredményezett és kérték, hogy hozzák vissza a 10 parancsolatot, mert csak ezen az alapon tudnak hivőbb embereket nevelni. Mi nem mentünk el a 10 parancsolattól s ezért ragaszkodik a magyarság a hitvallásos iskolákhoz, ahol a 10 parancsolathoz hivek maradnak s ezzel hüek maradtunk az evangéliumhoz is. Végül kérte a hiveket, hogy ne rettenjenek meg az ő hitükben és Szent Pál szavaival fejezte be beszédét:

„Ezután legyetek szilárdak, s akkor az én látogatásom köztetek nem lészen hiábavaló."

A hercegprimás ezután a zárdában fogadta a katolikus egyházközségek és katolikus intézetek küldöttségét, majd fél egy órakor ebéd volt a plébánián és pontosan 3 órakor édesanyja társaságában elhagyta a várost.

Tildy Zoltán átnyujtotta a magyar „Szabadság" érdemrendjét a felszabaditó hadsereg tisztjeinek

Tegnap délelőtt az Országház előtti téren diszes ünnepség keretében Tildy Zoltán köztársasági elnök átnyujtotta a Vörös Hadsereg 58 tisztjének a Szabadság érdemrendet, annak az érdemnek elismeréséül, melyet a magyar szabadság kivivása és a magyar demokrácia megerősitése terén szereztek.

Az ünnepség első szónoka Nagy Ferenc miniszterelnök volt, aki hangsulyozta, hogy a fasizmus igájából való felszabaditásban örök időkre elévülhetetlen érdemeket szerzett Magyarországon a felszabaditó Vörös Hadsereg. Mi megbecsüljük barátainkat és azokat, akik nagy áldozatokat hoznak értünk, nemcsak formailag részesitjük kitüntetésben, hanem a magyar nép hálájában is részesiteni kivánjuk őket.

A kormány törekvése a magyar nép ellenőrzésével folytatott államvezetés, mellyel leghatásosabban szolgálják a népi közösséget és annak boldogulását. A miniszterelnök után Barta Albert honvédelmi miniszter mondott beszédet. A demokratikus kormányzat eredményei mutatják, hogy a magyar nép méltó a felszabaditásra és a boldogulásra. Kérte a Vörös Hadsereg kitüntetettjeit, hogy a jövőben is minden erőnkkel épitsük a szovjet-magyar barátságot. A köztársasági elnök hatalmas óváció közben átnyujtotta a kitüntetéseket, majd Szviridov altábornagy, az egyik kitüntetett beszélt. A szovjet hadsereg kitüntetett tábornokai és tisztjei nevében őszinte köszönetet mondott a köztársasági kormány érdemrendjéért. Büszkék vagyunk szovjet hadseregünk diadalaira és örülünk, hogy alkalmat adott egy népnek demokratikus köztársaság létrehozására. Őszintén kivánjuk a demokratikus Magyarországnak, hogy az egész magyar nép örömére erősödjék és virágozzék Európa békéje. Ezután egy szovjet, majd magyar diszzászlóalj vonult el a felállitott tribün előtt.

Egy nemzet politikai életét nem szabad hazugságra épiteni

Ezekkel a szavakkal kezdi Vámbéry Rusztem, az Amerikában élő világhirü tudós »Magyarország a lét és nemlét kérdése előtt« cimü cikkét. E cikk egy előkelő angol lapban jelent meg. A cikkében Vámbéry Rusztem többek között a következőket irja:

— Horthy, akár csak Goethe tudósa, nem tudta megfékezni a szellemeket, akiket felidézett. Az egyre növekvő német befolyás és az uralkodó osztályok rövidlátó és önző politikája döntötte nyomoruságba Magyarországot. Ez a nyomoruság nem 1944 márciusában a német megszálláskor, vagy októberében, a nyilas hatalomátvételkor kezdődött. Még csak nem is Magyarország 1920-as feldarabolása, vagy az elvesztett első világháboru volt az ok, hanem az uralkodó osztályoknak az a gerinctelen és gyáva odaadása, amellyel a Habsburgokat kiszolgálták és nekik a dolgozó osztályokat és a nemzetiségeket kiszolgáltatták. Egyetlen láncszeme sem hiányzik annak a sornak, amely Mohácstól egyenesen vezetett Trianonon át a mai állapotokig és a vesztes fél is mindig ugyanaz volt — a dolgozó magyar nép.

— A reakció már nem kergeti a szentisváni birodalom ábrándját, hiányzik hozzá a reális alap, mégis nagy gondot kell forditani a magyar demokrácia kialakitására.

Nincs demokrácia demokraták nélkül és semmilyen állandó jellegü kormányformát nem lehet egy népre kivülről rákényszeriteni.

Először is a legszélesebbkörü közoktatási reformokra van szükség, amelyeknek segitségével a népet át kell nevelni. Akár tetszik, akár nem, a háboruutáni kényszerhelyzetben sokszor diktatórikus eszközökre is szükség van, a szó szoros értelmében vett demokrácia csak ez után jöhet, ha az ország lakói maguk is már demokraták lettek.

Vámbéry a dunai konföderációban látja legjobban biztositva Magyarország jövőjét és igy fejezi be irását: »Bármilyen feltételeket is szabjon a békeszerződés Magyarország számára, bele kell törődnie és minden erejével épitenie kell az országnak a saját demokráciáját.«

—

A télen már meleg kocsiban utazunk

Az ujjáépités csodája legjobban a vasutakon mutatkozott meg. A páratlan bestialitással összerombolt vasutainkat ugyszólván a semmiből teremtettük ujjá. A most eljövő télen már kényelmesen és meleg kocsiban utazhatunk. Illetékes helyen erről a kérdésről a következő felvilágositást adták:

A mult esztendővel ellentétben odtóber 1-től a távolsági szerelvények minden személykocsijának jól záródó ablaka és békeviszonyoknak megfelelő világitása lesz. Október 15-től pedig éppen ugy, mint háboru előtt, megkezdődik a személykocsik fütése. Sajnos, kocsiparkunk hiányossága folytán a személyjáratokat nem tudjuk süriteni, de minden igyekezetünkkel azon leszünk, hogy a közönség a ritkább közlekedés mellett is megtalálja a kényelmét. Ennek érdekében a belföldi gyorsvonatokkal — november 1-től — étkezőkocsi is jár.

A galamboki gyöngyösbokréta táncolt az épitőmunkások szüreti mulatságán

Tegnap rendezte meg az épitőmunkások szakszervezete nagy szüreti mulatságát a Szociáldemokrata Párt disztermében. A termet ez alkalomra gyönyörüen feldiszitették, dus szőlőlevelek közül aranyló és pirosló szőlőfürtök csüngtek alá, beboritva a nagy terem egész menyezetét. A hegybirói tisztséget Dombai János nemzetgyülési képviselő, a hegybiróné tisztét pedig Dombai Jánosné töltötték be. A szüreti mulatság 8 órakor kezdődött a galamboki gyöngyösbokréta táncával. Tiz pár mutatta be a bájosabbnál bájosabb magyar táncokat. A galamboki gyöngyösbokrétát már többször láttuk Nagykanizsán, de müvészetük igazán csak most bontakozott ki. Előadásukat szünni nem akaró taps követte. Az előadás után tánc következett, amely záróráig tartott. A gyönyörü szüreti mulatságra sokáig emlékeznek majd vissza mindazok, akik azon részt vettek és nem felejtik el Balog József mókáit, amit mint a falu baktere követett el.

MOZI

Botrány a cirkuszban

Gaucsó, Csikó és Harpó nemek vigjátékát ma mutatja be a Városi Mozi. A három kitünő komikus jó barátja Jeff Wilson cirkuszt alapit. Dusgazdag nagynénje azonban nem támogatja ebben és igy egy másik cirkuszigazgatótól kér pénzt vállalkozásához. A cirkusz nagyszerüen indul, de a másik vállalkozó jelentkezik a pénzért, mert tudja, hogy Jeff nem tudja visszafizetni azt és a cirkusz az övé lesz. Csikó és Harpó az ügy elintézésére régi ismerősüket, Loopholet ügyvédet kérik fel. Az ügyvéd megérkezik, de közben a másik vállalkozó ellopatja Jefftől az időközben megszerzett pénzt. Loopholet a pénzt nem tudja visszaszerezni, de elhatározza, hogy a gazdag nagynénitől szerzi meg a pénzt. A nagynéni nagy estélyt tervez, az ügyvéd pedig ide küldi Jeffet cirkuszával együtt vendégként. A nagynéni előbb dührohamot kap, de mikor látja, hogy a vendégek meg vannak elégedve, kibékül unokaöccsével és a kivánt összeget is megadja neki. Igy azután a cirkusz továbbra is Jeff birtokában marad.

Kisérő müsorként Harold Dutch Smithnek és Farid Simaikának, a világ két legjobb müugrójának sportfilmje szerepel, amelynek külön érdekessége a kettős müugrás és a különböző szebbnél-szebb müugrások, valamint az Életmentők veszélyben cimü ismeretterjesztő film kerül bemutatásra.

— **Varható időjárás hétfőn estig:** Mérsékelt időnként élénk északnyugati szél, felhőátvonulások, több helyen, nyugaton és északon futó eső. A hőmérséklet kissé süllyed. Ma reggel Budapesten gyenge nyugati szél mellett a hőmérséklet 15 Celsius.

MAORT

A nagykanizsai szimfonikusok szerdán Kerettyén hangversenyeznek

A Nagykanizsai Szimfónikus Zenekar folyó hó 18-án, szerdán este 8 órai kezdettel Kerettyén szabadtéri hangversenyt rendez. A zenekarnak az uj évadban ez lesz az első szereplése, amely a junius 29-én Lovásziban nagy sikerrel megtartott hangverseny folytatása. A hangverseny iránt már most nagy érdeklődés nyilvánul meg és Nagykanizsáról is sok zenebarátot várnak erre a napra Kerettyére.

A hangverseny műsorát ugy állitották össze, hogy a komoly muzsika kedvelői éppen ugy kielégitést nyerjenek, mint a könnyü zene hivei. A műsor első részében Mozart Don Juan nyitányát, Suppé Költő és Paraszt nyitányát, valamint Kodály Zoltán Háry János cimü daljátékából a toborzót játssza a zenekar a nehéz zene barátainak. A hangverseny második részében Schubert Három a kislány cimü operettjéből egyveleg, Strauss János Déli rezsák keringője és Pécsi József Pusztai látomás cimü daljátékának előjátéka lesz a Szimfónikus Zenekar előadásában.

A Nagykanizsai Szimfónikus Zenekar kerettyei vendégjátéka minden bizonnyal olyan nagy sikerrel zajlik le, mint annak idején a lovászi, bár a zenekart azóta nagy veszteség érte. Vándori Erichet, a zenekar legjobb hegedüsét ugyanis a szegedi operaház leszerződtette, igy ő a zenekar további munkájában nem vehet részt. Ezzel szemben a zenekar egy kürtössel és egy trombitással gyarapodott.

A zenekar kerettyei szerepléséről a Zala egy későbbi számában számolunk be olvasóinknak.

A rádió keddi műsora

Budapest I. 6.30 Faluradió. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Hanglemezek. 10 Hirek. 10.10 Részletek Ponchielli: Gioconda cimü operájából. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 Fejér György gordonkázik. 13 A Scala jazz-együttes játszik. 13.45 Szövetkezeti negyedóra. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 14.30 Szines dallamok és ritmusok. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 16.10 A Molnár—Szilvássy vonósnégyes játszik. 17 Párthiradó. 17.20 Saljapin énekel. 18 Hirek. Vöröskereszt Hközlemények. 18.15 Mit üzen a rádió? 18.45 Világhiradó. 19 A BSZKRT budai főműhelyének Szabadság Dalköre énekel. 19.30 Faluradió. 20 Hirek, sporthirek. 20.40 A Budapesti Kamarazenekar játszik. 21.50 Hirek és krónika oroszlu. 22 Hirek. 22.45 Schubert: Die Winterreise. Részletek. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.35 Tánclemezek.

Budapest II. 20 Balettrészletek. 20.30 Rádió szabadegyetem. 21 Hirek. 22 Operarészletek.

Hirdetmény.

Az 1080/1945. M. E. sz. rendelet 11. § a értelmében közhirré teszem, hogy a III. sz. Igazoló Bizottság 1946 szept. 21 én délután 4 órakor az alább nevezettek igazolása tárgyában fog határozni:

Nopek István, Szegő József, özv. Duc Istvánné, özv. Boszák Istvánné, özv. Singer Pálné, Zimmermann Györgyné, Németh József, özv Hirsch Lászlóné, Jambrits Józsefné, Hirschl József, Kiss László Gálosi József és Argent Jánosné kereskedők, Hejas József, Hirschler István, Böhm Andor, Reithoffer József, Czupi József, özv. Gáspár Istvánné, Németh József, Szioboda Erzsébet, Godinek György, Furmen László, Magyar István, Kaman Vendel, Horváth János, Antalits Alajosné, Párta János és Vass József iparosok, Tófejü Boldizsár.

Felhivom a lakosságot, hogy akik az igazolás alá vont fentnevezettek olyan magatartásáról vagy cselekedetéről tudnak, amely a magyar nép érdekeit sértette vagy sérti, ezt és az erre vonatkozó bizonyitékokat zárt borítékban haladéktalanul jelentsék be.

A bejelentéseket Hofier Viktor, az igazoló Bizottság elnökéhez, Nagykanizsa, (KOKSz helyiség) Kölcsey-utca 2 sz. kell küldeni. Ugyanott minden délután 4—6 óráig személyes bejelentések is tehetők.

Felhivja az Igazoló Bizottság a fentnevezetteket, hogy az igazolási határozatokat szept. 23-án a KOKSz helyiségében átvehetik.

— Felhivás hadirokkantakhoz, hadiözvegyekhez és hadiárvákhoz!

Az 1182/ké. 1946 polgármesteri leirat alapján minden hadigondozott a hadigondozási igazolványával és a közellátási fejlappal haladéktalanul jelentkezzen a Közellátási Hivatalnál (Hunyady-utca 16.), ahol részére fejenként és havonta 6 kg. kenyérgabonát, mint pótadagot utalnak ki három hónapra egyszerre.

HONSZ elnöksége.

Árverés

Nagyradai Legelletési Társulat közhirré teszi, hogy a tulajdonában levő kocsmát tartozékával együtt, folyó év október hó 6 án d. u. 2 órakor nyilvános árverésen három évre kiadja. Bővebbet a Társulat vezetőségénél. 1189 Elnökség

Hirdetmények.

Értesitem a fogyasztóközönséget, hogy Zalavármegye Alispánja a város lakossága részére szabadcukrot utalt ki.

A cukorfejadag családonként fél kilogramm, melyet a Szervezett Munkások Szövetkezete, Csengeri ut és az Általános Fogyasztási Szövetkezet, Szabadság-tér ad ki. MAORT alkalmazottak a vállalatnál részesülnek cukorellátásban igy ebből a cukorból kiutalást nem kapnak.

A cukor kiosztási módozataira vonatkozó intézkedésem a Közellátási hirdetőtáblán (Muszel és Stampf üzlet kirakatában Fő-ut) van kifüggesztve. 1196

Közhirré teszem, hogy Nagykanizsán csak január és julius hónapban nincs országos vásár. 1191 Polgármester.

Ciánozás!

Nagykanizsán **irtja** jelenleg a **poloskákat** a Pax Ciánozó Vállalat Budapestről.

Érdeklődők adják le cimeiket a Centrálban a portan.

A jelentkezők díjtalan ajánlatot kapnak.

Tankönyveket az összes helybeli és vidéki iskolák részére **előjegyzem. Schless** Gyula, Ady Endre-ut 8. Telefon: 129.

Mély gyermekkocsi eladó, Sugár-ut 71. szám.

Fűrészpor kapható Hungária kefegyárban, Szemere-utca 4. 118

Pléh-kályha eladó megtekinthető délután, Ady Endre-ut 59. 118

Dohány nagyárudában gyufa nagyban és kicsinyben **kapható.** 118

Elcserélném a város belterületén levő egyszobás-konyhás lakásomat hasonlóra, esetleg két kisebb szobával ugyancsak a város belterületén. Cimeket a kiadóba.

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: Bencze Jenő főszerkesztő. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 3. Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa"

Fényes győzelmet aratott Kaposváron a MAORT

MAORT—KVTE 6:1 (2:0)

A kaposvári Rákóczi-pályán már délelőtt eldőlt az I. osztály legelső mérkőzése két pontjának sorsa.

Papp rosszulléte miatt nem vállalta a játékot. Helyét Tálasi foglalta el és hátvéd Vojnovics lett.

A csapat hamar kiheverte a reggeli hüvös időben való utazásnál szerzett dermedtségét és 10 percnyi játék után fölébe kerekedett a kissé elbizakodottan kezdett vasutas csapatnak.

A KVTE nem okozott csalódást, mert a második félidő 20. percéig egyenrangu ellenfél volt és az uj szerzemények közül a balösszekötő és balszélső sokszor hozták zavarba a MAORT védelmet.

Tálasi az ellenfél legjobb csatárát, Olajost teljesen kikapcsolta a játékból és ezzel megölte a vasutas csatársorát.

Csöngei nagyszerüen feltalálta magát a jól játszó csatártársai között és régi napjaira emlékeztetően korlátlan ur volt az ellenfél 16-osán, amit öt gólja is bizonyit.

Kapornaki külön szám volt vas szorgalmával és mindent elsöprő lendületével. Gólja is remek csatárteljesitmény volt.

A játékvezető sokat tévedett a MAORT terhére. Sok támadást leállitott és négy szép akcióból lőtt gólt nem adott meg les cimén.

Kalmár Tibor, a KVTE intézője: Nem számitottunk vereségre. Nagyon jó a MAORT csatársora.

Lyka edző: A védelemnek sokat kell javulni, hogy továbbis jól szerepeljünk.

MAORT II.—Sáska Barátság 4:4 (2:1)

Balatonfüred szombaton este telefonon lemondta a Balaton-kupa döntő mérkőzést és uj terminusban, szerdán, 18-án állapodott meg.

A MAORT II. az eredetileg bajnoki mérkőzésre kisorsolt ellenfelével, a Sáska-Barátsággal játszott barátságos mérkőzést. A lelkesen és jól játszó Sáska csatársor megérdemelte volna a győzelmet.

A Sáska csapatmunkája értékét nagyon lerontotta az egyik játékos sportszerütlenül durva játéka.

Ez a játékmodor már kezdett eltünni a kanizsai pályákról és zajos nemtetszésnyilvánitással látta ujra

A Zala közgazdasága

Adónaptár

Fizetés ill. bevallás végső határnapja	Adó neme	Megjegyzés
Szept. 15. Fizetés	Együttes ker. és jöv. adó	Nyers bevétel illetve osztálybasorozás utján.
Szept. 15. Fizetés	Társulati adó	Nyers bevétel, minimális adóosztály illetve állandó adótétel alapján
Szept. 15. Fizetés	Ügynöki és alkuszi jövedelem után együttes kér. és jövedelmi adó.	Megbizó fizeti be augusztus hónap folyamán kifizetett jutalékok után.
Szept. 15. Fizetés	Tantiemadó	Vállalat által aug. hó folyamán kifizetett tantiem, illetve előleg után.
Szept. 15. Fizetés	Illetménytöbbletadó	Aug. hó folyamán felvett kollektiv szerződést meghaladó javadalmazás után
Szept. 15. Fizetés	Házadó	Szeptember havi házbérek első részlete után
Szept. 20. Fizetés	Forgalmiadó	Szeptember 1—15-e közötti forgalom után
Szept. 23. Fizetés és bevallás	Illetményadó	Aug. 26—szept. 8. között kifizetett illetmények után
Szept. 30. Fizetés	Házadó	Szept. havi házbérek második részlete után

A Nemzeti Bank hetijelentése

A bankjegyforgalom augusztus 31-i forgalommal szemben 59,954.590.— forinttal, 415,596.920·— forintra emelkedett. — (Arany-, deviza- és valutavásárlás folytán 128,469.130·— forint került forgalomba.) A leszámitolt értékek összege 22,094 147·41 forinttal, 396,388.950·41·— forintra növekedett. Az állami zsirószámlák egyenlege 45,269.693·49 forinttal 91,848.514·64 forintra csökkent, az egyéb számlák egyenlege 6,464.788·18 forinttal 16,201.177·78 forintra emelkedett s igy végeredményben a zsirókövetelések együttes állománya öszszesen 38,804.905·31 forinttal 108,049.692·42 forintra csökkent.

Minden kiskereskedő kérheti a hatósági áruk elosztását

Rendkivül nagyjelentőségü értekezleten döntöttek a kereskedelmi minisztériumban arról, hogy a hatósági jegyellátás végrehajtására a kereskedőket milyen rendszer szerint kapcsolják be. A Kereskedelmi és Iparkamara javaslatára olyan értelmü döntés született, hogy a nagykereskedőket továbbra is a törvényhatóságok első tisztviselője kijelölési rendszer alapján határozza meg. A kiskereskedői kijelölési rendszert azonban megszüntetik, ami nagy örömet kelt kereskedői körökben. Az eddigi rendszer igazságtalanságai ezzel egy csapásra megszünnek. A közeli napokban megjelenő rendelet lényege a következő:

Az iparigazolványok reviziójával kapcsolatban kiadott rendelet elveit alapul véve, csak megfelelő szakképzettséggel rendelkező kereskedő, továbbá olyan, aki ellen közellátási büncselekmények miatt eljárás nem volt, vehet részt a hatósági jegyelosztásban. Ez azt jelenti, hogy gyakorlatilag minden kereskedő résztvehet az elosztásban és a tőkeszegény kiskereskedők igy nem esnek el vevőkörüktől. Tehát nem állhat elő olyan helyzet, hogy a vásárló, miután a szokott helyen jegyekre kiutalt árut vásárolni nem tud, olyan kereskedőhöz jár, ahol összes szükségleteit egyszerre tudja beszerezni, amiben eddig a ki nem jelölt kiskereskedők indokolt sérelmet láttak. A rendelet szerint minden kiskereskedő kérheti az elosztók névjegyzékébe való felvételét és amennyiben ez nem történne meg, ugy fellebbezéssel élhet a Kereskedelmi és Iparkamarához.

Országos vásárok szeptember 17-től 23-ig

Szeptember 17, kedd: Bicske (Fejér), áv., Csipkerek (Zala) 16—17, Patcsa (Somogy), Törökkoppány (Somogy).

Szeptember 18, szerda: Beregszász (Bereg) áv., Bicske (Fejér) kv., Ikervár (Vas), Iharosberény (Somogy), Nagymajtény (Szatmár), Vásárosléd (Veszprém).

Szeptember 19, csütörtök: Balatonandréd (Somogy), Böhönye (Somogy), Keszthely (Zala).

Szeptember 20, péntek: Göle (Somogy), Felsőlövő (Vas) áv.,

Szeptember 21, szombat: Csonkavisonta (Somogy), Iharosberény (Somogy).

Szeptember 23, hétfő: Alsóság (Vas), Botornya (Zala), Körmend (Vas), Somogysárd (Somogy), Szentgotthárd (Vas), Szigetvár (Somogy), Tab (Somogy).

Több vásárt nem a szokott időben tartanak meg, miért is kivánatos, hogy az érdekeltek posta utján vagy személyesen kérdésükkel a vásárt tartó elöljáróságokhoz forduljanak.

A tőzsde

A magánforgalom lanyhán indult, —37. Szén 80—84—85

51. évfolyam. 211. szám. Nagykanizsa, 1946. szeptember 18. szerda Ára 40 fillér.

ZALA

A kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy az egész ország területén október 15-ig kell benyujtani felülvizsgálatra az iparigazolványokat.

A szlovákiai magyarok áttelepitésének ügyét tárgyalják ma Párizsban

Molotov tegnap este nyilatkozatot adott a lengyel távirati iroda tudósitójának, amelyben kijelentette, hogy helytelenîti Byrnes nézeteit a lengyel-német határokkal kapcsolatban, melyekre vonatkozólag az amerikai külügyminiszter kijelentette, hogy a jelenlegi határok a németekkel történő végleges békeszerződés határozmányaitól függnek. A szovjet külügyminiszter kijelentette, hogy a kérdést a berlini konferencia véglegesen eldöntötte és a határozat csupán megerősitésre vár. A németek eltávolitása és a lengyelek letelepülése olyan dolog, amit már nem lehet visszacsinálni.

Sztankovics elnök tegnap délután 16 óra 20 perckor nyitotta meg a magyar politikai és területi bizottság hétfői ülését. A napirenden szerepelt a magyarországi revizós szervezetek feloszlatására vonatkozó csehszlovák pótinditvány. Először Fehéroroszország képviselője szólalt fel és kiemelte, hogy a magyar revizionizmus mindig a csehszlovák állam léte és függetlensége ellen irányult, és azt a fasizmus használta ki céljaira. Nehogy a jövőben ilyen irányu mozgalom kifejlődhessék, elengedhetetlen, hogy valamennyi revizionista szervezetet feloszlassák és lehetetlenné tegyék ujabb szervezetek létesülését és revizionista propaganda folytatását Magyarország részéről, mert ez csak megzavarhatná Magyarország és a szomszéd államok, elsősorban Csehszlovákia békéjét. Javasolta, hogy az idevonatkozó vitát halasszák el a legközelebbi ülésre. A Szovjetunió szintén amellett szólalt fel, hogy ezen Massaryk-féle javaslat vitáját halasszák el. Ezt az inditványt 11 szavazattal elfogadták. Az ukrán delegátus tartózkodott a szavazástól.

A bizottság ezután áttért a következő csehszlovák pótinditvány tárgyalására, mely javasolja, hogy Csehszlovákiából 200.000 magyart telepitsenek ki. Az elnök felkéri Csehszlovákia képviselőjét, fejtse ki a pótinditvány indokait. Massaryk emlékeztett arra a korábbi amerikai javaslatra, hogy a pozsonyi hidfő kérdést kapcsolják össze a csehszlovákiai magyarság kitelepitésének kérdésével, ezért kérte, hogy először hallgassák meg Csehszlovákiát, utána a magyar delegáció álláspontját, majd a csehszlovák és magyar delegációt közösen, mindkét fél részéről történő beleegyezéssel, kössön ebben a kérdésben megállapodást.

Massaryk furcsának és meglepőnek mondotta azt az amerikai javaslatot, amely ezt a kérdést a győztes nemzetek megkerülésével akarta ilyen formában elintézni. Az amerikai delegátus nem vette figyelembe, hogy Magyarország legyőzött állam, Csehszlovákia szövetséges hatalom, s ezért nem lehet a két államot egyenlő elbánásban részesiteni és egyszintre helyezni. A csehszlovák pótinditvány középeurópa szempontjából oly messzemenő horderejü, hogy azt a békekonferenciának is kell tárgyalni.

A békeértekezlet hirei

A kitelepitendő szlovákoknak nem kell adót fizetni

Párizs, szeptember 17

A magyar kormány a jövő héten válaszol arra a csehszlovák jegyzékre, mely tiltakozik az ellen, hogy a Csehszlovákiából való áttelepitésre jelentkezett magyarországi szlovákok jelentkezésük után is kötelesek adót fizetni és a jóvátételi szolgáltatásokhoz hozzájárulni. Jól értesült körök szerint a magyar kormány a julius 8-iki egyezmény szövegére való hivatkozással fogja igazolni, hogy az áttelepülésre jelentkező szlovákok személyenként mentesek minden megadóztatás alól attól kezdve, amikor a csehek átnyujtják a kitasitandó magyar kisebbségek utolsó listáját. Mindezideig a magyarok egyetlen listát kaptak, amelyen 23.000 háborus bünös szerepel. A politikai bünösök listáját még nem küldték meg.

A jugoszláv delegátus elfogadta Trieszt nemzetközivé tételét

Párizs, szeptember 17

Párizsban az olasz területi és politikai bizottság hétfőn délelőtt folytatta az általános vitát Trieszt nemzetközi jogi helyzetéről. Kordelj jugoszláv kiküldött 1 óra hosszat tartó beszédében megállapitotta, hogy bármily megoldást is hoznak, Trieszt sorsa Jugoszláviához kapcsolódik, mert összefüggő része Jugoszláviának. Trieszt hinterlandját Jugoszlávia képezi és azzal gazdasági, politikai és kulturális egészet alkot. Dacára ezeknek, elfogadta Trieszt nemzetközivé tételét, bizonyos feltételekkel. Trieszt érdekeinek biztositása szempontjából lényeges probléma a városhoz kapcsolódó hátországra vonatkozó Jugoszláv terv, melyet Jugoszlávia jóváhagyás végett nyujtott be a békeértekezlethez.

Az osztrák külügyminiszter tárgyalásai

Párizs, szeptember 17

Gruber osztrák külügyminiszter, aki rövid bécsi tartózkodás után visszautazott Párizsba, folytatta megbeszéléseit a tárgyalás alatt levő Déltirol kérdéséről. Vasárnap este Spaak belga külügyminiszterrel tárgyalt. A Déltirolra vonatkozó osztrák-olasz megegyezéssel kapcsolatban Spaak külügyminiszter megigérte, hogy támogatni fogja az osztrák kérést. Gruber külügyminiszter párizsi megbeszélései barátságos légkört teremtettek Jugoszláviával és Csehszlovákiával is.

Görög—bolgár ügyrendi vita

Párizs, szeptember 17

A bolgár területi és politikai bizottság legutóbbi ülésén történt incidens után, amikor a bizottság elnöke felfüggesztette az ülést és kivonult az üléstermből, a bizottság most elhatározta, hogy ismét megkezdi az üléseket. Azonban el akarják kerülni a sulyos nézeteltéréseket, ezért elhatározták, hogy a görög-bolgár határra vonatkozó ügyrendi vitára térnek át.

A brit megszállita Németországban a szociáldemokrata párt vezet a községi választásokon

Berlin, szeptember 17

A németországi amerikai hirszolgálat közölte, hogy a szovjet megszállási övezetben uj községi választásokat tartottak. Az alkotmányozó német szerveknek az egységes és osztatlan demokratikus Németország törvényei szerint kell működni. A szovjet katonai kormányzat jóváhagyta azt az alkotmányt, amely megadja azt a keretet, amelyben az elmult három vasárnapon megválasztott községi és városi képviselők működni fognak. Németország brit övezetében tartott községi választásokon a szavazatok összeszámlálása szerint eddig a szociáldemokrata párt vezet.

A Duna-kérdés nehézségei

Moszkva: ***Csak azok az államok szólhatnak bele, amelyeknek területén átfolyik***

London: ***Nemzetközi ellenőrzést követelnek az angolszászok***

London, szept. 17. A jugoszláv és magyar delegátusok között elvi megállapodás jött létre a vizi utak ügyében és erre vonatkozóan valószinüleg rövidesen hivatalos nyilatkozatot adnak ki. A dunai szabad hajózás ügyében nézeteltérés mutatkozik, a Szovjetunió és a nyugati nagyhatalmak állásfoglalása között. A Szovjetunió szerint a Duna ellenőrzésében csak azok az államok vehetnek részt, amelyek területén a Duna keresztül folyik. A nyugati nagyhatalmak ezzel szemben biztositani kivánják, hogy más országok kereskedelmét se zárják ki a Duna forgalomból és ezért nemzetközi ellenőrzést óhajtanak. A másik sarkalatos probléma a szakszervezeti világszövetség kérdése, hogy minden békeszerződésbe iktassák be az ugynevezett szociális alapokmányt, mely gondoskodni kiván a munkanélküliség elkerüléséről, a szakszervezetbe való tömörülés jogáról, valamint a politikai, gazdasági, kulturális és társadalmi szabadság jogokról.

Bizonytalan a Csehországban élő hatszázezer magyar sorsának alakulása

Prága, szeptember 17

A két hónap után összeült csehszlovák parlament igyekezni fog Csehszlovákiából olyan államot teremteni, melynek csak a csehek és szlovákok lehetnek teljes jogu állampolgárai. Azt a kérdést, hogy mit csináljanak a nemzeti kisebbségekkel, melyekért a nemzet vezetői felelősek, sokan ugy vélik, hogy ezt akkor kell majd megoldani, amikor a parlament megszerkeszti az uj alkotmányt. Sok képviselő helyesli azt az álláspontot, hogy végső döntést ne hozzanak a kisebbségekről addig, mig a békeértekezlet állásfoglalása nem tisztázódott. A nemzeti kisebbségek kiutasitása jól előrehaladt, de bizonytalanság van azzal a javaslattal kapcsolatban, hogy kiutasitsanak közel 600.000 magyart.

Gromiko a biztonsági tanácsban felszólitotta Görögországot tartózkodjon a provokálástól

Newyork, szeptember 17

A biztonsági tanács ma este Gromiko elnökletével ismét gyülést tart, amelyen a görög-ukrán ügyet tárgyalják, mert e kérdésben tegnap este nem határoztak. Azokkal a körülményekkel kapcsolatban, hogy a közönség könnyen hozzájuthat a biztonsági tanácsra vonatkozó hirekhez, az értekezlet szóvátette, hogy egyes államok a biztonsági tanácsot platformnak használják eszméik propagálására. Az ilyen törekvésekkel szemben meg kell védeni a tanács méltóságát. Gromiko az ukrán panasz ügyében inditványt terjeszt be, hogy szólitsák fel Görögországot, tartózkodjék provokáló magatartásától és szüntesse be a kisebbség üldözését.

A jugoszláv külügyminiszter vendégül látta a magyar békeküldöttséget

Párizs, szeptember 17

Kordelj jugoszláv külügyminiszter hétfőn délben vendégül látta a magyar békeküldöttséget. Kordelj pohárköszöntőjében hangoztatta, hogy a mostani megbeszélések a két nemzet közötti barátságot elmélyitik és még fokozottabbá teszik az együttműködést. Gyöngyösi külügyminiszter válaszában arról szólt, hogy az a meleg rokonszenv, amely a magyar delegációt fogadta, a két nép barátságának uj korszakát jelenti. Amikor a magyar kormány a jószándék és a barátság politikáját követi a szomszéd Jugoszláviával szemben, a magyar nép érzelmeinek ad kifejezést. A magyar kormány melegen köszönti azt a baráti kezet, amelyet feléje nyujtottak és azt most örömmel és hálával szoritja meg. Károlyi Mihály közvetlen hangu pohárköszöntőjében személyes jugoszláv kapcsolatairól emlékezett meg.

Külön listával indulnak a magyarok a román választásokon

Bukarest, szeptember 17

A román rádió jelentése szerint az erdélyi magyar népi szövetség önálló listával indul a rövidesen kiírásra kerülő román választásokon. A magyar népi szövetség annak ellenére, hogy külön listán indul, csatlakozott a romániai demokrata arcvonalban tömörült pártok választási tömbjéhez.

Wallace beszéde körül kavarog ma is Amerika közvéleménye

Newyork, szeptember 17

Wallace amerikai kereskedelemügyi miniszter nagyjelentőségű beszédével kapcsolatban nyilatkozatot adott ki. Ebben bejelenti, hogy Amerika népének nagy része hajlandó a békéért dolgozni és ezért folytatni fogja erőfeszitéseit az igazságos és tartós békéért és a közeljövőben ujabb beszédet mond ebben az ügyben.

Byrnes a közeljövőben szintén minden kételyt eloszlató beszédet mond az amerikai külpolitikai irányelveikről, különös tekintettel a Szovjetunióhoz való viszonyra. Ezt Truman elnök különös nyomatékkal fogja majd jóváhagyni. Truman elnök személyi titkára kijelentette, hogy az elnök Wallace beszédének elhangzása után nem lépett érintkezésbe még sem Byrnes külügyminiszterrel, sem Wallace kereskedelemügyi miniszterrel.

Csehszlovákia a magyar honvédség megállapitott létszámának lényeges csökkentését javasolja

Párizs, szeptember 17

Csehszlovákia pótinditványt nyujtott be a magyar békeszerződés 10. cikkelyéhez. Ebben arra kéri a békértekezletet, hogy a magyar szárazföldi haderő létszámát 65.000-ről 45.000-re csökkentsék. A magyar repülőgépek számát a tervezett 90 helyett 70-ben állapitsák meg és ebből csak 35 lehessen harci repülőgép. A magyar légierő személyzetének létszámát 5000 fő helyett 3500 főben kérte megállapitani. A magyar delegáció ezen legujabb csehszlovák pótinditványra adott válaszában hangsulyozta, hogy ez az inditvány az egységes elbánás elvének sárbatiprása és különleges megkülönböztetést jelentene a többi legyőzött állammal szemben. Lehetetlenné tenné a határok védelmét, Magyarország légmentes területté válna, melyet bármikor meg lehetne támadni. Semmi esetre sem indokolt, hogy Magyarország régi haderejének fél százalékával rendelkezzen, ugyanakkor, amikor a többi államok egyszázalékos létszámra jogosultak.

Hirek a világ fővárosaiból

A Franko-kormány ujabb letartóztatási hullámot inditott el Madridban. Egy nap alatt 30 baloldalinak ismert személyt tartóztattak le.

*

A romániai országos választások előkészületei több mint 10 milliárd leibe kerülnek. A választások október 27-én lesznek Romániában és a legszélesebb propagandát folytatják a pártok.

*

A görög sajtó élesen birálta György király megfogalmazott szózatát. A görög baloldali lapok szerint a király nem talált egyetlen elitélő szót sem a volt fasiszta rendszer elitélésére és nem veszi figyelembe a második világháboru fasiszta-ellenes jellegét sem.

*

A vatikáni rádió közlése szerint az Albániában müködő összes szerzetesek, körülbelül százan és a Segitő Szüz Máriáról elnevezett apácák Durazzóban hajóra szálltak és Olaszországba távoztak.

Nagykanizsa közellátása a forintstabilizáció tükrében

Itt a cukor

A város közönsége örömmel olvasta a Zalában a polgármester hirdetményét, amelyben közölte, hogy minden család 11 forint 40 fillér kilogrammonkénti árban egy félkiló szabad cukrot kap. A cukor kiosztásával az alispán a Szervezett Munkások Szövetkezelét, valamint az Általános Fogyasztási Szövetkezetet bizta meg. A felszabadulás óta ez az első eset, hogy a nagyközönség cukorhoz juthat. Dr. Dávid János alispán a Zala szerkesztője előtt kijelentette, hogy minden reménye meg van arra, hogy a cukorellátást állandósithatja, mert minden törekvése oda irányul, hogy megfelelő szabadcukor-mennyiséget biztosithasson a megyének.

A cukorkérdésben a nagykanizsai KOKSz panasszal fordult az illetékes miniszterhez, kifogásolva, hogy a cukor elosztásánál nem érvényesült az egyenlő elbánás elve. Sulyosan sérelmezi, hogy egyes szövetkezetek ismét nemzeti ajándékképpen juthatnak kiosztáshoz, akkor, amikor a kiskereskedelmet kizárják a közellátásból.

Burgonya-káposzta és hagyma-ellátás

Mint ismeretes, az aszály, amely emberemlékezet óta nem volt olyan nagy, mint az idén, a hagyma-, burgonya- és káposztaellátás terén komoly zavarokat okoz a megyében. A katasztrófálisan rossz termés közelről sem fedezi a lakosság szükségletét, igy felmerült az a gondolat, hogy a téli szükségletet mindenképpen biztositani kell. Az ország egyes helyein kitünő burgonya- és káposztatermés van, ahonnan a megfelelő mennyiséget el kell hozni, leraktározni, hogy a lakosság részére télen ezekből a nagyon fontos élelmiszerekből megfelelő mennyiség álljon rendelkezésre. Ehhez a transzakcióhoz azonban szakértők számitása szerint legalább 200.000 forintra volna szükség, amely összeget a város előteremteni sehogy sem tudja. Tegnap megbeszélés folyt ez ügyben dr. Varga József polgármesternél, aki most minden idejét ennek a rendkivül fontos ügynek szenteli. Negyven vagon burgonyáról, öt-hat vagon káposztáról és pár vagon vöröshagymáról van szó. A rendkivül nagyjelentőségü dologra való tekintettel nem lehetetlen, hogy a magántőke is bekapcsolódik a város lakosainak burgonya- és káposzta-ellátási ügyébe.

A kereskedők záróraja

A forint csodája ezen a téren is megmutatta már hatását. Az ujságolvasó jól emlékszik arra a harcra, amit a Zala annakidején folytatott, hogy a város kereskedői délután is tartsák nyitva üzleteiket, hogy a közönség igényeit kielégithessék. Különösen a falusi és városi dolgozók nem jutottak be az üzletekbe, mert azok délben bezártak és délután nem nyitottak ki. Most megfordult a helyzet és mint értesülünk, a KOKSz a következő körlevéllel fordult tagjaihoz:

Tisztelt Kartársunk! Sajnálattal halljuk, hogy egyesek a hatósággal közösen megállapitott zárórát nem tartják be. Nehogy ez a jelenség elharapódzon, a legbarátságosabban, de éppoly nyomatékosan kérjük, hogy különösen az 5 órai zárórát inkollégiális és a tisztességtelen verseny határát suroló módon senki tul ne lépje! Ezen jelenséget saját jól felfogott érdekünkön kivül, már csak az alkalmazottak szociális helyzete szempontjából sem nézhetnénk tovább szó nélkül.

Tempora mutantur, nos et mutamur in illis.

Kiss Károly Nagykanizsán

A Magyar Kommunista Párt helyi szervezete ma vendégül látja Kiss Károly nemzetgyülési képviselőt, a Központi Káderosztály vezetőjét. Kiss Károly ma 6 órai kezdettel a Kommunista Párt disztermében beszámol a bel- és külpolitikai helyzetről. A Párt helyi szervezete ezért a szerdai pártnapot ma, kedden tartja meg, hogy a pártnap keretében hallgathassák meg a központi vezetőség tagjának, Kiss Károlynak nagy érdeklődéssel várt beszédét. Kiss Károly beszámolója iránt az egész városban politikai pártállásra való tekintet nélkül nagy az érdeklődés. A Párt helyi szervezete mindenkit szivesen lát a ma esti pártnapján.

Megnyitották a munkásegyetem második tanévét

A Pázmány Péter Tudományegyetemen rendezett munkástanfolyam második tanévét most nyitották meg. Kossa István a megnyitó ünnepélyen hangoztatta, hogy azok, akiknek eddig nem volt meg az anyagi lehetőségük a tudományok elsajátitására, most pótolhatják ezeket a hiányokat és elfoglalhatják azokat a poziciókat, amelyre hajlamuk van. A tanfolyamok célja, hogy felfrissitsék a magyar intelligenciát.

Nincs többé tanonc, csak ipari tanuló

Az általános iskola nyolc osztályát mindenkinek el kell végezni

Budapesten hétfőn délután tartották az ifjumunkás- és tanoncotthon épitő akció segitő értekezletét, amelyen Tildy Zoltán köztársasági elnök hangoztatta, hogy meg kell menteni az ipari pályákra készülő fiatalságot és lehetővé kell tenni számukra, hogy szakmájukban képezhessék magukat és emberhez méltó körülmények között élhessenek. Sürgősen meg kell tenni mindent, hogy a magyar jövendőn dolgozó magyar fiatalság sorsán javitsunk. Ezután Bán Antal iparügyi miniszter felsorolta az eddigi tanoncvédelmi intézkedéseket, majd rámutatott, hogy a legsürgősebbnek látszik a munkásifjuság helyzetének javitása és a tanoncotthonok épitése. A készülő tanonctörvényjavaslat megszünteti a tanonc elnevezést és helyébe az ipari tanuló elnevezést helyezi. Gondoskodik a tanuló szerződéskötések rendezéséről és az általános iskola 8 osztályának elvégzését teszi kötelezővé. Kibőviti a szakmunkások kiképzésének lehetőségét és gondoskodik arról, hogy a tanuló megfelelő helyre kerüljön.

Kedden délután 6 órakor

PÁRTNAP

a Szociáldemokrata Párt helyiségében

Előadók: *Tiboll Jolán* polg. isk. tanárnő és dr. *Béres Sándor* törvényszéki biró.

Vendégeket szivesen látnak.

— **Várható időjárás kedden estig:** Gyenge légáramlás, kevés felhő, reggel egy két helyen köd, erős éjszakai lehülés, a nappali hőmérséklet kissé emelkedik. Távolabbi kilátások, néhány napig száraz idő lesz.

Álmodó Tiszapart...

szivünk, lelkünk odavolt, mikor felcsendültek az örökszép magyar nóták a Katolikus Legényegylet tegnapi magyar nóta estjén. A városi szinházat zsufolásig megtöltő közönség két rövid órára átadta magát a felejthetetlenül szép, örömmel, bubánattal és szerelemmel teli magyar dalnak. A szereplők énekeltek a faluvégi kurta kocsmáról, a nádfedeles kicsi házról, a Bodri kutyáról, a szerelemről és a hüségről. De énekeltek a fokosát forgató betyárról és a száz-szál gyertyáról is.

A szereplők a rövid két óra alatt komoly müvészi élményt nyujtottak a közönségnek. Nagyon jó volt Litvay Piroska, aki lehetségének már nem egyszer adta tanujelét és most is beváltotta a hozzáfüzött reményeket. Jól énekelt Pék Anni, a közönségnek tetszett is, megtapsolták, de nem értjük, miért nem akart ismételni. Bedenek Margit kissé erőltetett volt, de nagyon jó alakitást nyujtott a csárdajelenet csaplárosnéjának szerepében. Babits Ferencet már többször hallottuk, most is csak dicséret illeti. Azonban figyelmeztetnünk kell, hogy ne sugdolózzon a szinpadon, mert ott a közönségnek játszik, nem pedig a partnerének. Jól adta elő énekszámait Peti János is. Meg kell dicsérnünk a Legényegylet tánc-együttesét, amelyet a táncokra Pallay Paulette, a kolozsvári Nemzeti Szinház volt primaballerinája tanitott be, valamint az egylet zenekarát.

Köszönjük a Legényeknek ezt ez estet, amely sokáig emlékezetes lesz az est közönsége számára. Reméljük, hogy a kitünő együttest rövidesen ismét megtapsolhatjuk a városi szinházban egy hasoló magasszinvonalu hangverseny alkalmával.

Hárs

Október hat: A békeértekezlet teljes ülése

Párizs, szeptember 17

A Reuter jelenti, hogy az öt békeszerződéstervezet albizottsági jelentéseinek tárgyalása a békeértekezlet teljes ülése előtt október 6-án kezdődik.

Budapestről jelentik:

Nagyjelentőségü magyar gyógyszertalálmány

Dr. Jancsó Miklós egyetemi tanár, a szegedi gyógyszertani intézet igazgatója, nagyjelentőségü tudományos felfedezéssel gazdagitotta az orvostudományt. Azilonil nevü uj gyógyszert állitott elő, amely forradalmi jelentőségü a gyógykezelésben. Különösen nagyhatásu szaruhártyagyulladásnál és a vérbaj okozta sebeknél. A legrosszabb indulatu fekély is tüneményes gyorsasággal gyógyul, ha azilonillal kezelik. Ezen orvosságot a fészek virágu gyógynövényekből állitják elő és Budszentmihályon már meg is kezdték nagybani előállitását.

Kedvezményes utazás a soproni őszi vásárra

A soproni Nemzeti Bizottság szeptember 22 és 29-ike között Sopronban őszi vásárt rendez. A vásárra utazóknak a Győr—Ebenfurt—Sopron-i vasutvonal intézősége 50 százalékos kedvezményt biztosit.

Valami nincs rendjén a West-Orientnél

A Zala szerkesztője budapesti tartózkodása alatt felkereste Komandinovits Istvánt, a KOKSz vidéki főosztályának vezetőjét és kérdést intézett hozzá a West-Orient vállalattal kapcsolatosan. Tudvalevő, hogy itt Nagykanizsán is pár kiválasztott kereskedő kapott West-Orient árut, viszont nagyon sokan vannak olyanok, akiket érthetetlen okokból az árusitásból kirekeszetettek. Ez az egész úgy ugy néz ki, mintha az elmult és szégyenteljes idők kereskedői kijelölései jönnének vissza és éppen ezért nagy érdeklődésre tarthat számot Komandinovits István nyilatkozata a West-Orientről:

A fenti nem tudom minek nevezendő vállalkozás szerencsétlen megszületésétől kezdve a KOKSz vidéki főosztályát elárasztják táviratok, telefonok, levelek és a személyesen sorbanálló vidéki kisemberek panaszaikkal. Nem tudom a kormányzat melyik szerve az illetékes, hogy sürgősen választ adjon a sokezer vidéki kiskereskedő jogos létérdekét, exisztenciáját veszélyeztető West-Orientel kapcsolatban.

Hatalmas teherautókkal különféle árukkal megrakodva járja az országot a West-Orient. A városokban, községekben, falvakban kiválasztva a kiskereskedő üzletét, az üzlet előtt megkezdi az árusitást.

Nem akarom vitatni, hogy ugyanezeket a portékákat, vagy talán még ennél jobbat és szebbet a sulyos adót fizető vidéki kiskereskedőnél is beszerezhet a fogyasztó. Csak azt szegezem le, hogy ezzel a tevékenységével az oly ritkán előforduló forintot szivja ki a vidékből és ezzel az egészséges gazdasági vérkeringést és pénzforgást akadályozza meg.

Azonkivül tisztelettel kérdem az illetékesektől, hogy az iparrevizió küszöbén és az annyit hangoztatott egykézben egy iparigazolvány, vagy nagy vagy kicsi, de együtt semmiképpen sem igazság, miként érvényesül a West-Orientnél?

Mert szerintem az a ténykedés, hogy a West-Orient vidéken teherautókon közvetlen a fogyasztónak szolgálja ki a portékát, azt hiszem kimeriti a kiskereskedői tevékenység minden kritériumát. Budapesten ellenben nagykereskedőket is kiszolgál. Meg kell jegyeznem, hogy akkor, amikor a nagykereskedelem ellen bizonyos hangok hallatszanak, mint közbeiktatott szerv ellen, miért iktattak közbe még egy láncszemet, a West-Orientet?

Sürgősen követeljük a vidéki kiskereskedelem nevében azt, hogy a kereskedelmi miniszter vegye revizió alá a West-Orient iparigazolványát és ha nagykereskedői iparigazolvánnyal rendelkezik, csak kiskereskedőt szolgáljon ki, ha pedig kiskereskedői iparigazolványa van csak ott árusitson fogyasztónak, ahol az iparigazolványát kiadták.

Szükséges ez azért, mert ha a West-Orient egyáltalán iparigazolvánnyal rendelkezik, az ő iparigazolványa a fennálló iparreviziós rendelet értelmében, mivel az csak 1946 év folyamán adatott ki, nem esik revizió alá.

Ezt is a háboru csinálta

Hosszu ut után eljutott Nagykanizsára az egyik legnépszerűbb amerikai folyóirat, a Saturday Evening Post egyik legutóbbi száma. A lap különböző cikkei közül különösen megragadta figyelmünket Nathaniel Gorkon amerikai haditudósító egy riportja, amely arról számol be, hogy az amerikai expedíciós hadsereg miként viselkedett a megszállást követő napokban az elfoglalt területeken. A cikk olvasása érdekes gondolatokat vetett fel bennünk és rájöttünk arra, hogy bizony a háboru nem gyermekjáték, mert ahol csak harcok voltak, kilengések is voltak. A harcoló katona nem nagyon válogatja meg az eszközöket, amikor el akarja érni azt, amit éppen akar. A cikk őszintén és leplezetlenül mondja a valóságot és világit rá arra, hogy az Egyesült Államok pénztárának mennyibe került a yankke katonák kilengései okozta károk megtérítése.

Amikor a családi ház zavarja a kilátást

Két, szemmelláthatóan bekonyakozott amerikai katona valahol a nyugati arcvonal mögött felsétált egy dombra. Azonban az ott épült kis családi ház zavarta a kilátásukat. Nem sokat gondolkoztak, felrobbantották a házat, miután annak lakóit udvariasan kitessékelték onnan. Most már zavartalan volt a kilátás. De a kis ház tulajdonosa nem zavartatta magát. Elment az illetékes amerikai katonai parancsnokságra, ahol biztosították arról, hogy Uncle Sam megfizeti a megjavitott kilátás okozta kárt. Ezzel a kis esettel kezdi cikkét Nathaniel Gordon.

Az amerikai parancsnokságoknak már rutinjuk van a károk felvételében és különféle megrongált tárgyaknak már tarifájuk is van. Ilyenformán 50 centbe kerül egy betört ablak, 5000 dollárba az előbb említett családi ház. Egy belga templom arany tiarája, amely nagyon megtetszett egy illuminált állapotban lévő yankkenek, 150 dollárba, 4000 dollárba egy megölt feleség.

Eddig már hozzávetőlegesen harminc millió károsult jelentkezett a külön erre a célra felállitott jóvátételi szolgálatnál, ami ezeknek mintegy ötmillió dollárt utalt ki, de megegyszer ilyen összegre szükség van.

Gengszterfilm a gyakorlatban

Néhány amerikai katona erősen beborozott egy kis francia kocsmában. Mikor megunták a bort, be akartak menni egy házba, de nem tudtak bejutni. Fegyverért mentek és utánozták azt, amit a »jó« gengszterfilmekből tanultak. Gyilkosság történt, amit szintén Uncle Sam fizetett meg.

A jóvátételi szolgálat tisztjei mind egytől egyig jogászok, mert jogilag is meg kell vizsgálni a panaszokat. Ugyanis a panaszok majdnem minden esetben elfogultak. A károkozókat legtöbbször egy kanál vizben megfojtanák.

A kár összegét a jóvátételi tisztek mindenütt az illető ország hadseregében szokásos eljárást mérlegelik. Igy például, ha egy amerikai katona lelőtt egy francia asszonyt, akkor megállapitották, hogy az asszony milyen erőben volt és még hány évig tudott volna dolgozni. A kártérítést pedig ilyen alapon fizették ki.

Mit ér a női becsület?

A kár összegét azonban nem minden esetben ilyen egyszerű megállapitani. Mert mi történjék abban az esetben, amikor néhány amerikai katona betört egy franciaországi házba, a család férfitagjait ártalmatlanná tette, a nőkön pedig erőszakot követtek el. A jóvátételi szolgálat tisztjei ilyenkor komoly fejtörő előtt állnak, mert a női becsületen ejtett kárt nehéz megfizetni.

Hogyan fizet John Bull?

Nathaniel Gordon nem röstelli bevallani, hogy az angolok általában ötven százalékkal többet fizetnek az okozott károkért, mint az amerikaiak.

Az amerikai jóvátételi szolgálat az ötezer dollárnál nagyobb összegü károk megtérítését a kongresszusra bizza. Akik tehát sulyos károkat szenvedtek, azok bizony sokáig várhatnak, amig a kártérités megtörténik.

Nem igy képzeltük

Végül egy kis esetet mond el Nathaniel Gordon.

Egy francia városban 40 polgárnak panasza volt az amerikai katonákra. A jóvátételi tiszt, egy ezredes, összehivta ezeket és megkérte őket, hogy adják elő panaszukat. Mire egy idős francia anyóka sipitva kiabálta oda:

— Vegye tudomásul nem igy képzeltük a felszabadulást!

Eddig tart a Saturday Evening Post érdekes riportja.

Ez a kis riport válasz azoknak, akik háborus beszámolójukat mindig azzal kezdik, hogy: »bezzeg ahol az amerikaiak vannak«. Megnyugtatjuk ezeket, hogy a yankke is ember és ahogy az egyik megtéved, ugyanugy megtéved a másik is.

Pozsonyban elfogták a nyilasok karnagyát

A szlovák politikai rendőrség átiratban értesitette a magyar hatóságokat, hogy letartóztatta a Pozsonyban tartózkodó Rajter Lajos karnagyot.

Mint ismeretes, Rajter Pozsonyból levélben kérte az igazolását a Zenészek Szabad Szakszervezetétől. A szakszervezet azonban Rajter fasiszta beállitottságára és a Szálasi-féle rémuralom idején kifejtett működésére való tekintettel nem igazolta. Rajter ezek után természetesen nem jött vissza az országba. A szlovák politikai rendőrség most átiratban értesitette a magyar hatóságokat, hogy Rajtert Pozsonyban letartóztatták. Az értesités alapján dr. Donner Tibor népügyész megkezdte a karnagy bünlistájának összeállitását és megindította a kiadatási eljárást.

Gabonavásárlási engedélyt kapnak a törpebirtokosok

Gabonavásárlási engedélyt kapnak az 5 holdnál kisebb területen gazdálkodó őstermelők az esetben, ha igazolni tudják, hogy önhibájukon kivül nem termett földjükön annyi gabona, amelyből fedezhetnék évi kenyérszükségletüket.

A gazdák részére kiállitott szállitási engedély, a közönséges önellátói engedélytől eltérően, őstermelői fejadag megvásárlását teszi lehetővé. Minden személy után 188 kg. buzát lehet igényelni. Az augusztus elseje óta eltelt minden hónap után 15 és fél kilót és azt a mennyiséget vonják le, amely a gazdáknak saját földjén termett. Nem kaphat szállitási engedélyt az, aki mezőgazdasági munka vállalásával a fejadagot megkereshette volna, vagy az őszi munkák alkalmával megkeresheti.

Megyei hirek

Előkészületek a köztársasági elnök fogadtatására

Mint lapunkban közöltük, Tildy Zoltán köztársasági elnök vasárnap Balatonfüredre látogat, hogy jelen legyen a balatoni hajózás centennáriumi ünnepségein. A balatonfüredi ünnepségek után a köztársasági elnök Siófokra, majd onnan hajón Badacsonyba utazik, ahol megtekinti a Kisfaludy-házat és az abban levő muzeumot. A köztársasági elnök fogadtatásának előkészületei serényen folynak a megyében. Mint értesülünk, dr. Papp Andor főispán és dr. Dávid János alispán Veszprémbe utaztak, hogy a fogadtatás részleteit megbeszéljék az ottani főispánnal. Ezen megbeszélés után alakul csak ki a köztársasági elnök látogatásának teljes programmja.

Átszervezik a Szovjet-Magyar Művelődési társaságot

A Szovjet-Magyar Művelődési Társaság kiküldöttje, Radványszky Rózsa két napot töltött Zalaegerszegen, ahol a Szovjet-Magyar Művelődési Társaságot újraalakitották. A társaság elnöke dr. Czeglédy Ferenc, a népbiróság elnöke lett. A központi kiküldött Zalaegerszegről Nagykanizsára érkezik, ahol ugyancsak átszervezik a Szovjet-Magyar Művelődési Társaságot.

Balogh István miniszterelnökségi államtitkár Badacsonyban érdekes beszédet mondott

Balogh István miniszterelnökségi államtitkár Badacsonytomajban a Független Kisgazdapárt vasárnapi ülésén beszédet mondott, amelyben kitért egyik régebbi beszédének azon megállapitására, hogy nem mindenki tudhat olyan magyar lenni, mint amilyenekre szükség van.

— Beszédem célja — mondotta — az volt, hogy minden magyar figyelmét Párizsra hivjam fel, had érezze az ott dolgozó magyar küldöttség, hogy minden magyar vágy összpontosul az ő törekvéseikkel. A Magyar Kommunista Párt ezen nyilatkozatomat sértőnek találta és magára vonatkoztatta azt a megállapitásomat, hogy egyesek közömbösek a Párizsban történtek iránt s hogy ezzel a Kommunista Pártot hazafiatlannak bélyegeztem. Beszédem ezen részéről meggyőztem a Kommunista Pártot és hajlandónak mutatkoztam arra, hogy a nyilvánosság előtt megismétlem kijetéseimet, melyeket a Kommunista Párt tudomásul vett. A Kommunista Párt már másodizben állit fel velem szemben sérelmet, azonban a Kommunista Pártnak tudnia kell, hogy beszédemnek ilyetén beállitása téves

Kedden este 6 órakor
PÁRTNAPOT
tart a Magyar Kommunista Párt.
Előadó: *Kiss Károly* nemzetgyülési képviselő.
Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szeretettel vár a Pártvezetőség.

Noah mustot, bort
készpénzfizetés mellett
minden mennyiségben
vásárolunk
Dunántuli Szeszgyár
4185 Szabadság-tér 12. szám.

MAORT

Szerdán a vasutas-pályán lesz MAORT II.—Balatonfüredi SC kupadöntő

A BSC szombaton este abban állapodott meg a MAORT MSE vezetőségével, hogy szerdán, 18-án utazik le Kanizsára a 15-én esedékes volt Balaton-bajnoki kupadöntő mérkőzés lejátszására. A MAORT — tekintettel az MLSZ által kisorsolt bajnoki mérkőzésekre — már korábban kérte a BSC-t, hogy 12-én jöjjenek Kanizsára. A BSC arra hivatkozott, hogy játékosait nem tudja összeszedni, miután azok egy része Pesten és egyéb helyeken vannak szolgálatban. Ezek szerint világos, hogy a legjobb együttesével utazik le a BSC és veszi fel a küzdelmet a MAORT II.-vel Ez nagyon érthető, mert ezen a mérkőzésen a BSC-nek győzni kell, ha a Balaton-bajnokságot megakarja nyerni.

A MAORT II. erősen készül a mérkőzésre és nagy küzdelemre van kilátás, mert egész nyári munkájának eredményét biztosithatja be végleg ezen a mérkőzésen és tudja azt, hogy Kanizsa sporszerető közönségének sem közömbös, hogy kanizsai vagy balatonfüredi nyeri-e az értékes Balaton-kupát.

A mérkőés egynegyed 4 órakor kezdődik. Előttük 2 órakor NTE—MAORT kölyök csapat mérkőzik.

G. J.

A bélyeg gyüjtése

nevelő hatásu, éppen ezért nem hangoztathatjuk eléggé annak fontosságát. Ma különösen nagy fontossága van ennek a demokratikus irányzatu nevelésnek, hiszen egy gyorsan fejlődő, egészséges demokratikus államnak a hasonló irányzatu nevelés az alapja. Ne a züllés és az élelem legyen minden gondja a társadalom legszélesebb rétegeinek, hanem az általános müveltség megszorzése. A fiatalságot bele kell kapcsolni ebbe a szórakozó tanulásba, mert hiszen eddig nem ismert mást, mint riadót, bombázást, harcot és gyülöletet. Pedig — tudhatjuk magunkról — ifju éveikből való események mily nyomot hagynak lelkük mélyén. Ezt el kell tüntetni a most következő, nyugulmasabb idők nevelésével. Ne riasszon vissza bennünket az, hogy ma sok az álgyüjtő, magyarán »spekuláns«. Ez a mult eseményeinek természetes folyománya. Hogy a bélyeggyüjtés menynyire növeli az általános ismeretet, azt bizonyitja, hogy földrajzi, nyelvi, történelmi, nyomdatechnikai ismeretek mellett játszva marad meg a gyüjtők emlékezetében az a körülmény, mely elősegitette egy-egy sorozat megjelenését. Vele kapcsolatosan müvészeket és müveket ismer meg. Fejlődik esztétikai érzéke is (itt nem gondolok az inflációs bélyegekre). A bélyeggyüjtés oly közösséget foglal magában, amelyen belül leomlanak a társadalmi válaszfalak és egészséges, demokratikusan gondolkodó kollektiv egységgé válik. A bélyeggyüjtők mindenhol egymásra találnak, még idegen országban is. Elégendő csupán a jelképes bemutatkozás (szaklap olvasása, katalógus lapozgatása stb.) és már kész a barátság. Nem egy ilyen esetből kifolyólag jött létre, az illető egész életére kedvező kihatásu barátság.

Tehát ne sajnáljuk az időt és a pénzt, amit a bélyeggyüjtésre szánunk, mert a spekuláció most kapja legnagyobb orrbavágását a jelenlegi árzuhanásokkal s jó időre elmegy a kedve attól, hogy belekontárkodjék a mi ártatlan szórakozásunkba.

S. A.

HÍREK

Muki bünhődni akar

Az eset itt történt Nagykanizsán. Hőse egy lompos fülü, szurokfényü spánier-kölyök. ami hét hónappal ezelőtt látta meg a napvilágot egy barátom konyhájában. Muki jó nevelést kapott és olyan tanulékonynak mutatkozott, hogy amikor háromhónapos születésnapjának megünneplésére barátom vendégeket hivott. boldogan jelenthette: Hölgyeim és uraim, Muki garantáltan szobatiszta! Erre az örömre természetesen ekszet ivott a társaság, mert nem kisebb dolgot jelentett, mint Muki nagykoruságát.

Nincsen öröm üröm nélkül — mondja egy jó közmondás. Ez történt barátoméknál is. Pár héttel ezelőtt vendégeskedtek valahol és Mukit erre az időre bezárták a szobába. Amikor hazaértek, megdöbbenéssel tapasztalták, hogy Muki, a héthónapos lomposfülü. olyasmit tett, ami kiábránditó ugyan egy kutyánál, de természetes egy ugyanilyen idős gyermeknél. A szoba közepén szükölve ült, csunya tettének szinhelyén egy szemétlapát, egy seprő és a kutyakorbács társaságában. Muki az ilyenkor szükséges eszközöket nagy fáradsággal a büncselekmény szinhelyére hordta. Várta és vállalta tettének következményeit.

Barátom, aki jogász, haragjának elmulta után igy szólt feleségének: Valójában kényszerhelyzet tényálladékával állunk szemben, mert nem vitatható, hogy a szoba be volt zárva. Kétségtelen, hogy Muki elkövette a bünt, de enyhitő körülmény, hogy megbánta tettét, annak jóvátevésére mindent elkövetett és becsületesen elismerte: a bünért büntetés jár.

Ezt a kis történetet elmeséltem egy budapesti ujságirónak aki mint aranyos humort, le is közölte lapjában. Engem sokáig foglalkoztatott Muki esete. Arra gondoltam, hogy az elmult szomoru időkben az Embert, éppen ugy, mint Mukit, vezetői bezárták saját torz szellemük által teremtett gonosz világba és amig ők vendégeskedtek, addig »a teremtés koronája« bepiszkitott saját erkölcsi életébe, amit évezredekig csinositott, épitgetett és amire olyan nagyon büszke volt. Milyen másként alakult volna és alakulna minden, ha ugy, mint Muki, ők is belátnák, hogy hibát követtek el, vállalnák annak konzekvenciáját. Ha a lelkükben felgyülemlett szemetet igyekeznének minél gyorsabban eltávolitani és mea culpázva ostoroznák meg saját magukat. Ha lobogó máglyával égetnék ki lelkükből a förtelmet és gonoszságot, amiket az elmult évtizedekben oly mohón gyüjtöttek.

Mukitól tanulni lehet, kedves Homo Sapiens!

A rádió szerdai müsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Hanglemezek. 9 A Budapesti Hangversenyzenekar játszik. 10 Hirek. 10.10 Részletek Verdi: Don Carlos cimü operájából. 12 Déli harangszó, hirek. 12.45 Előadás a háborus angol irodalomról. 13 A Harmonia müvészegyüttes játszik. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 14.40 Ányos Irén és Tóth Valéria operettkettősöket énekel. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 16.40 Elő antológia. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.10 Államositás és földreform Európában. Előadás. 18.25 A végzet embere. G. B. Shaw tréfája egy felvonásban. 19.45 Orosz müvészlemezek. 20 Hirek, sporthirek. 21.20 Fontos kérdések — érdekes válaszok. 21.40 Villámrádió. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Könnyü dalok.

Budapest II. 20 Az amerikai katonai misszió ajándéklemezeiből. 21 Hirek. 22 Beethoven és Schubert müveiből.

— **Értelmiségi gyülés az MKP.-ban**

MKP nagykanizsai szervezete f. hó 21-én, szombaton d. u. 6 órakor párthelyiségében értelmiségi gyülést tart, melynek előadója *Gerencsér György* elvtárs megyebizottsági tag lesz *„Egyház és demokrácia"* cimen, melyre az elvtársakat ezuton is szeretettel meghivjuk és kérjük, hogy ismerőseiket, barátaikat (minden érdeklődőt) hozzák magukkal. *MKP. Értelmiségi Bizottság.*

— **Anyakönyvi hirek**

Szeptember 2—12-ig 5 leány és 4 fiu született: Ferk László tanitó és Lendvai Lujzának leánya, Weisz Gyula kovácsmester és Horváth Magdolnának fia, Csiszár István famunkás és Erdődi Katalinnak leánya, Dalosi Ferenc postaaltiszt és Turzó Juliannának leánya, Marton János biztositási tisztviselő és Nagy Irmának leánya, Varga István MÁV altiszt és Kotnyek Rozáliának fia, Varga János órássegéd és Széchényi Margitnak fia, Munkácsi Ferenc napszámos és Mihályi Katalinnak leánya, Bertók Ferenc állatkereskedő és Marton Annának fia. — Házasságot kötött hét pár: Liplin László földmüves és Baj Julianna, Bálint Ferenc h. körjegyző és Németh Erzsébet, Borbély Endre gyógyszerész és Barabás Irma, Rulak Ignác földmüves és Jordán Mária, Kaszás József rendőrhadnagy és Aczél Ilona, Thoma Gábor magántisztviselő és Strubél Jolán, Papp István ingatlanközvetitő és Odor Magdolna. — Elhaltak heten: Flumbort Lászlóné Krisztián Anna 66 éves, Szente István 85 éves, Földes Em[illegible] 21 éves, Kovács János 24 éves, [illegible]. Tóth Józsefné Pusztai Rozália 72 éves, özv. Horváth Györgyné Lóránt Mária 67 éves, Tóth István 74 éves.

A gazdasági rendőrség letartóztatott egy élelmiszerrel feketéző társaságot

Tegnap a késő esti órákban a gazdasági rendőrség nyomozóihoz jelentés érkezett be arról, hogy Dávidovics Ferenc autófuvarozó MATEOSZ tehergépkocsiján egy élelmiszercsempész banda nagyobb mennyiségü közszükségleti élelmicikket akar kicsempészni Nagykanizsáról Budapestre. A gazdasági rendőrség nyomozói az utolsó pillanatban fülelték le a csempészeket, mikor azok már éppen indulni akartak. A csempészek is már az autón voltak, az áru is.

A gazdasági nyomozók az autón farlózkodó Kuti Józsefné, Fekete Istvánné, Kangyalics Anna, Kálovits Ferenc, Mihályi József és Kovács Antal kiskanizsai lakósokat azonnal letartóztatták. Az árut pedig lefoglalták és a helyszinen számba vették. A csempészek mintegy kétezer tojást, 30 kilogramm zsirt, 60 kilogramm hentesárut, lisztet és szeszes italokat akartak Budapestre szállitani. A letartóztatott csempészeket bekisérték a rendőrségre, ahol kihallgatásuk nyomban megkezdődött.

Ciánozás!

Nagykanizsán **irtja** jelenleg a **poloskákat** a Pax Ciánozó Vállalat Budapestről.

Érdeklődők adják le cimeiket a Centrálban a portán.

A jelentkezők dijtalan ajánlatot kapnak.

Sportrovat

Vereséget szenvedtek a Vasut ökölvivói Barcson

NVTE—BVSE 3:9

Az elmult vasárnap az NVTE ökölvivó csapata a Barcsi VSE ökölvivó csapatával mérkőzött Barcson. Az NVTE ökölvivói 3:9 arányu vereséget szenvedtek el a jó formában levő barcsi ökölvivóktól. A vereséget nem szépitjük, de mégis figyelembe kell venni azt a körülményt, hogy a mérkőzéseket igen elfogultan a barcsi biró, Piros Ferenc vezette. A részletes eredmények a következők:

Elől NVTE versenyzők. Wimmer—Magyar. Wimmer mind a három menetben jobb, mégis eldöntetlent hirdet ki a biró. A hazai közönség kifütyöli az eredményt. Rácz—Várhegyi II. Rácz is igen zabos, mert itt csak ugy lehet győzni, ha valamelyik fekszik. Várhegyi igy hamarosan fekszik. Breider—Podány. Breider oly »friss« ökölvivónk, hogy még igazolva sincs, kb. 1 hónapja kezdett. Podány pedig tréner Barcson és már többszörös magyar válogatás áll mögötte. Az ujonc Breider az első menetet becsületesen állja és igen szépen küzdött, de a második menetben feladja. A barcsi közönség örül a győzelemnek és nem tudja azt, hogy Podány amatőr versenyeken nem indulhat, mert ő fizetett tréner és igy professzionista. Anlauf—Récsei. Récsei legalább 4—5 kilóval nehezebb és 20 centiméterrel magasabb fiu Anlaufnál. Győz Récsei kiütéssel. Szekszárdi—Gigler. Igen szép, kemény, tiszta ütések váltják egymást és csak a harmadik menet végénél sikerül Giglernek Szekszárdit harcképtelenné tenni. Győz Gigler, a pesti ökölvivó, aki jelenleg Barcson katona. Büki—Várhegyi I. Bükire hatott az egész mérkőzés forró hangulata, idegesen kezd, csapkod, verekszik és sokat is szabálytalankodik, már kétszer kap intést, de most már megy nála valamit, Várhegyit a kötelekre szoritja és már a kiütés elkerülhetetlen, amikor a biró ismét szabálytalanságot lát és Bükit lelépteti. Az egész mérkőzést gyerekes együgyüséggel füszerezték. Az egyik menet végén Várhegyi I. szabályosan földre került és csak a gong mentette meg, persze hosszabb ápolás kell neki és az egy percből az nem futja. A gong jelzésére a hazai biró Várhegyi I.-et, aki még mindig grogyi, visszaküldi segédeihez, hogy töröljék le róla a vizet (persze nem is volt vizes a teste), azok elkezdik törölgetni és közben kioldják a kesztyü füzőjét is és ujból azt kötözik, hogy időt nyerjenek versenyzőjük részére.

Mindent összegezve Barcs igen jó csapat, de vereségünk tulzott. Vasárnap a visszavágón azt bebizonyitjuk.

APRÓHIRDETÉSEK

Tankönyveket az összes helybeli és vidéki iskolák részére **előjegyzem.** Schless Gyula, Ady Endre-ut 8. Telefon: 129.

Dohány nagyárudában gyufa nagyban és kicsinyben **kapható.**

Nagy **boroshordók eladók** Királyi Pál utca 6.

Egy mély **gyermekkocsi eladó** Csengery-ut 13

Elköltözés miatt ágynemü és **ruhanemü sürgősen eladó**, Csengery-ut 69.

Eladó egy pár 42-es számu, alig használt férfi félcipő. Cim a kiadóhivatalban megtudható.

Kisebb **diákleányt** vállalok teljes ellátásra. Matolitsné, Kölcsey-u. 17.

Mély gyermekkocsi eladó, Sugár-ut 21. szám.

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: **Beneze Jenő** főszerkesztő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 7.
Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa"
Szerkesztésért és kiadásért felel Beneze Jenő.
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdáért felel: Zalay Károly.

51. évfolyam. 212 szám. Nagykanizsa, 1946. szeptember 19. csütörtök Ára 40 fillér.

ZALA

A londoni rádió közlése szerint az Európában állomásozó amerikai hadsereg tagjai engedélyt kaptak arra, hogy feleségül vegyenek magyar, román és bolgár leányokat. Az engedély a hadsereghez tartozó polgári személyekre is kiterjed.

Wallace levelet intézett Trumanhoz

Wallace amerikai kereskedelemügyi miniszter, akinek mult heti csütörtöki beszéde olyan nagy feltűnést keltett és vihart váltott ki amerikai politikai körökben, ma tárgyal Truman elnökkel. Tegnap este a kereskedelmi minisztérium közzétette Wallace azon levelét, melyet Truman elnökhöz irt julius 23-án s amelyben felhivta Truman figyelmét, hogy vesszen gátat annak az uj izolációs mozgalomnak, mely a katasztrofális atomvilághaboru lehetőségével számol. Vádolta az amerikai kü politikát, hogy a békekonferencián kegyeletes szavakkal beszél, de nem tesz semmit. Az amerikai nép körében az az érzés erősödik, hogy ujabb háboru van készülőben és a háboru elháritásának egyedüli módja az, hogy állig felfegyverkezzünk. Könnyen megtehet, hogy a most következő hónapok döntő időszakot jelentenek a békére, mert akkor dől el, vajjon a civilizált világnak nem kell-e összeomlani. Truman titkára a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy az elnök nagyon helytelenitl ennek a hozzá intézett levelének a nyilvánosságra hozatalát. Clayton, az Egyesült Államok külügyi államtitkára kijelentette, hogy a jövőben az Egyesült Államok kormánya részéről elhangzó kü-politikai beszédek előzetesen valószinüleg a külügyminisztérium elé kerülnek. Azt hiszik, Wallace legközelebbi beszédét már a külügyminiszterium elé terjesztik hozzájárulás céljából.

A magyar delegáció a béketervezet katonai feltételeihez füzött beadványában kérte, hogy a magyar hadifoglyok hazaszállitása a békeszerződés aláirása után 6 hónapon belül megtörténjék. A magyar delegáció azt is kérte, hogy a magyar hadsereg fogságba esett tagjai visszatérhessenek illetőségi helyükre és senkint se érhessen hátrány abban a városban, ahol beszorozás előtt lakott, azért, mert a magyar hadsereg tagja volt.

A bolgár területi és politikai bizottság ülésén pótinditványt terjesztettek be, mely a zsidók jogainak védelméről intézkedő szakasznak a békeszerződésbe való felvételét javasolja. A bizottság ugy határozott, hogy felkérik Bulgáriát, ismertesse irásban álláspontját ezzel a kérdéssel kapcsolatban. Az ülésen elfogadták a bolgár béketervezet kilenc cikkelyét. Ezek közül egy záradék arról intézkedik, hogy a szovjet csapatokat a békeszerződés aláirása után 90 napon belül visszavonják Bulgáriából.

A békeértekezlet hirei

Nem oszlik a trieszti sötét felhő

Az olasz politikai és területi bizottság kedd délelőtti ülésén Trieszt szabad terület határának kérdésével foglalkoztak. A bizottság elé négy módositó inditványt terjesztettek. Jugoszlávia és Fehéroroszország módositó inditványa a szabadállam területét egyedül Trieszt városára és külvárosaira óhajtja korlátozni. Ezzel szemben az ausztráliai és délafrikai kiküldöttek a nemzetközivé tett terület kibővitését akarják az isztriai félszigeten. A jugoszláv kiküldött szólalt fel, támadta a külügyminiszterek által javasolt ugynevezett francia határvonalat és kijelentette, ha ezt beveszik a békeszerződéstervezetbe, akkor Jugoszlávia nem irhatja alá az Olaszországgal kötendő békeszerződést.

A szövetségesek anyagi érdekeinek megvédését tárgyalták a román politikai és területi bizottságban

A balkáni gazdasági bizottság a Romániával kötendő békeszerződéssel foglalkozott, melyben szó van a szövetségesek különféle pénzügyi és kereskedelmi érdekeinek védelméről Romániában. Hosszu vita után elvetették azt a brit javaslatot, mely kárpótlást követel Romániától a háboru alatt lefoglalt szövetséges kereskedelmi hajókért. A bizottság ezután egy már előzőleg elnapolt kérdés tárgyalásába fogott, mely a brit tőke, illetve a brit biztositó társaságok védelméről szólt. A franciák kisérletet tettek a brit és a szovjet álláspont közötti ellentétek áthidalására, mert a brit javaslatot a szovjet küldöttség nem helyeselte.

A nürnbergi per elitéltjeinek kivégzési helyét csak annak megtörténte után hozzák nyilvánosságra

A nürnbergi-perben az itélethozatalt egy héttel elhalasztották, mert a biráknak még nem volt módjuk, hogy szeptember 26-ig a védelemhez benyujtott összes iratokat áttanulmányozhassák. Kijelentették, hogy az itéletet és az elitéltek kivégzési helyét nem hozzák nyilvánosságra, csak ha már az itélet végrehajtása megtörtént.

Ujabb olajforrásokra bukkantak Romániában

Bukarest, szept. 18

A román rádió jelentése szerint Bacau megyében ujabb olajforrásokra bukkantak. Már el is kezdték az uj kutállványzatok épitését.

Itélet a házaárulással vádolt horvát papok perében

Zágráb, szept. 18

A varsadi törvényszék előtt lefolytatott négy horvát pap és bűntársai elleni hazaárulási bünperben pénteken mondták ki az itéletet. A vádlottakat a „Keresztesek" horvát egyházi soviniszta egyesületben kifejtett népellenes tevékenységükért, földalatti terroristikus szervezkedésért és a felszabadító hadsereg ellen szervezett fegyveres felkelés előkészitéséért vonták felelősségre. A törvényszék a vádlottakat 6 hónaptól 12 évig terjedő kényszermunkával és vagyonelkobzással büntette.

Milyen pártokra szavazott Németország

Berlin, szept. 18

A németországi községi választások eredményeiről jelentették, hogy a szovjet-zónában a többséget a szocialista egység pártja, a francia zonában a keresztény demokraták és az angol övezetben a szociáldemokrata párt nyerte el. A kommunisták mindhárom övezetben a legkevesebb szavazatot kapták.

Emelkedik az olasz kommunista párt létszáma

Róma, szept. 18

Az olasz kommunista párt tagjainak létszáma erősen emelkedik. Az olasz kommunista párt egyik vezető tagjának kijelentése szerint a párt tagjainak száma 1945. decemberben 1,762.000 volt. Ez a szám 1946. juliusáig 2,125.000-re emelkedett.

A Szovjetcsapatok kivonulnak Bulgáriából

Párizs, szept. 18

A bolgár politikai és területi bizottság ülésén elfogadták, hogy a szovjet csapatok visszavonulnak Bulgáriából a békeszerződés aláirása után 90 napon belül.

Budapestről jelentik:

A köztisztviselők leépitését Budapesten október 5-ig kell befejezni

A hivatalos lap mai száma közli a kormány legujabb rendeletét, mely szerint az elbocsátások felülvizsgálása tárgyában szabályozott eljárást Budpesten október 5-ig, egyebütt október 20-ik napjáig kell befejezni.

Ma kerül a népbiróság elé Ereky Károly a „Most jövök a furóval" szerzője

A budapesti népügyészségen dr. Csillag Dezső népügyész összeállitotta Ereky Károly volt miniszter, a rosszemlékü »kurzus« egyik legismertebb lovagja bünlajstromát. Ereky 1915-ben kezdte meg szélsőjobboldali működését. Az első nemzetgyülésben a keresztény nemzeti párt programmjával választották meg. Pártja képviseletében elvállalta a közélelmezési miniszteri tárcát a Friedrich-kormányban. Később átvette Hallertól a kultusztárca irányitását. Mint kultuszminiszter beterjesztette az első fajvédelmi törvényt, a numerus clausust. A numerus clausussal kapcsolatos éles parlamenti vitában tette meg hirhedté vált politikai kijelentését: »Most jövök a furóval.«

Később a fővárosi politikába kapcsolódott be és a vásárpénztár igazgatója lett. Ebben a beosztásában 370.000 pengővel kárositotta meg a fővárost. Hitler hatalomrajutása után németnyelvü könyvben dicsőitette a »Führert«. A Fáraóktól Hitlerig cimü könyvében azt irja, hogy »a fáraók óta nem volt a világon olyan dicsőséges uralkodó, mint Hitler Adolf«.

Az elsők közölt menekült nyugatra. 1945 februárjában még utoljára felajánlotta szolgálatait az SS-eknek, akik ekkor már magyarszármazásu emberrel nem álltak szóba. Ügyét a népbiróság dr. Rátz-tanácsa ma tárgyalja.

Szabad folyást engedtek Kolosvári-Borcsa, Kassai-Schalmayer és társai itélet-végrehajtásának

Az amerikai hatóságok értesilették Ries István igazságügyminisztert, hogy a nemzetközi biróság elé terjesztett László-Lauschek Dezső, Hellebront Vilmos, Feketehalmi-Zeisler Jenő és Görgey Vince halálra itélt magyar háborus főbünösök kivégzése ellen, amennyiben az itélet jogerőssé emelkedik, nem emelnek kifogást. Ezidőszerint a felsoroltak közül csupán Hellebront Vilmos itélete jogerős. Feketehalmi-Zeislert kiadták a jugoszláv hatóságoknak, László-Lauschek és Görgei itélete fellebbezés alatt áll. A nürnbergi nemzetközi biróság már régebben engedélyezte az ugyancsak halálra itélt Kolosvári-Borcsa Mihály és Kassai-Schalmayer itéletének végrehajtását. Az ő irataik most érkeztek meg az igazságügyminisztériumba, tehát a másik négy háborus bünös ügyével együtt Kolosvári-Borcsa és Kassai-Schalmayer sorsa is eldől a közeli napokban.

Öt évet kapott a Rókus-kórház nyilas főorvosa

A népbiróság Molnár László-tanácsa tárgyalta dr. Campián Aladár közkórházi főorvos bünügyét. A vád szerint a nyilas időben elvállalta a Rókus-kórház és a közkórházak központi igazgatói állását. Működése alatt történt, hogy a nyilasok többször razziáztak a kórházban és több zsidószármazásu beteget és ott tartózkodót elhurcoltak. Ebben az időben hurcolták el dr. Berend Miklós orvost is, akit később a nyilasok meggyilkoltak. A népügyészség vádja szerint Campiánnak szerepe volt a rádiumnak Németországba való szállitása körül is. A vádlott tagja volt a MONE-nak s mint egyetemi magántanár, patrónusa lett a Csaba bajtársi egyesületnek.

Campián tagadta bünösségét. Védekezése szerint Mohai-Mohaupt Gyula főpolgármester valósággal kényszeritette őt, hogy vállalja el az igazgatói állást, noha nem is volt a nyilaspárt tagja. Tagadta, hogy része lett volna zsidó bujkálók, vagy Berend Miklós elhurcolásában. A népbiróság több tanut hallgatott ki, majd Szmetán Károly népügyész vádbeszéde után bünösnek mondta ki a vádlottat a háborus és népellenes bünettben és ezért ötévi börtönre és állásvesztésre itélte. A népügyész sulyosbitásért fellebbezett.

A bünözö Budapest

Angyalgyár

Néhány nappal ezelőtt a főkapitányság bünügyi osztályán megjelent Klima Rózsa szülésznő és megdöbbentő bejelentést tett. Elmondotta, hogy a Széher-uti szülőotthonban valóságos angyalgyár működik. A bejelentés után a detektivek azonnal kimentek a szülőotthonba. Kihallgatták dr. Szlabely Ernő főorvost, aki nyomban beismerő vallomást tett. Kiderült, hogy dr. Szlabely iparszerüleg üzte a magzatelhajtást. Számtalan esetben végzett tiltott mütétet és különösen a szegényebb néposztályból szerezte klienseit. Klima Rózsa vallomása során megállapitották, hogy a megtévedt főorvos nem volt válogatós · és ezüstkanalakért, pár kiló zsirért, cukorért, vajért, lisztért vállalkozott a mütétekre.

A főkapitányságon vallatóra fogták Klima Rózsát is, akinek feltehetőleg szerepe volt az angyalgyár működésében, mire Klima Rózsa is beismerő vallomást tett. A feljelentőből nyomban gyanusitott lett. Kiderült, hogy a szülésznő összeveszett a főorvossal és haragjában tette meg a feljelentést Szlabély ellen.

Szlabélyt és Klima Rózsát letartóztatták.

Agyonverte férjét

Borzalmas családi dráma játszódott le a Váci-ut 166. számu házban. Bayer Ferencné gyári munkás hangos veszekedés után agyonütötte férjét, majd öngyilkosságot követett el, felvágta ereit. A házbeliek lettek figyelmesek a veszekedés zajára és amikor Bayerék lakásába benyitottak, a házaspárt vérbefagyva találták. A férfi azonnal meghalt, az asszonyt sulyos sérüléseivel a Rókusba vitték.

Kasszafurás

A főkapitányság bünügyi osztályára feljelentés érkezett, hogy a Weiss Manfréd-konzervgyár Széchenyi-utca 8. szám alatti városi irodájának páncélszekrényét felfeszitették. Vasárnap délben detektivek szálltak ki a helyszinre és megkezdték a nyomozást. A detektivek megállapitották, hogy az emeleti lépcsőházablakon másztak be a banditák, a mintegy nyolccentiméteres vasrácsot elfürészelve. A kasszát a legmodernebb villanyfurókkal furták meg, de olyan szakértelemmel, ami azt bizonyitja, hogy régi kasszafurókkal van dolga a rendőrségnek. A kár ismeretlen. Az egyik gyanusitott, akire a rendőrség gyanakszik, eltünt a lakásáról.

Elfogták Prónay alvezérét

A Prónay-dandár a Szálasi-időkben az egyik józsefkörüti házban székelt és innen kiindulva razziázta végig a várost. Rengeteg gyilkosságot követett el. Prónay alvezére volt Bocskay István, aki 1944 októberétől kezdve a nyilasok elől bujkáló katonaszökevény honvédekre és baloldaliakra vadászott. Bocskayt szeptember 17-én felismerték az utcán. Átadták a politikai rendőrségnek.

— **Várható időjárás szerdán estig:** Déli, délnyugati szél, kevés felhő, reggel egy-két helyen köd, a hőmérséklet tovább emelkedik.

Müködik a népbiróság

Dr. Vit Ferenc büntetését a NOT leszállitotta
Csiszár László ellen a vádat elejtették
Dr. Riedelmayer Istvánt felmentették

A nagykanizsai népbiróság dr. Béres Sándor-tanácsa tegnap hirdette ki dr. Vit Ferenc nagykanizsai imrédista ügyvéd előtt a NOT itéletét. A Népbiróságok Országos Tanácsának dr. Sarlós-tanácsa a népbiróság itéletét, amely két évi börtön és 10 évi politikai jogvesztés volt, azzal az indokolással, hogy az itélet sulyos, másfélévi börtönre és 5 évi politikai jogvesztésre mérsékelte.

Ezután Csiszár László MAORT tisztviselő népellenes bünügyét tárgyalta a népbiróság. A vádirat szerint Csiszár, mint az Imrédy-párt tagja a vállalatnál agitációt fejtett ki a párt érdekében és tagokat szervezett be. A tanuvallomásokból azonban kiderült, hogy Csiszár ugyan tagja volt a pártnak, de Fazekas mérnök agressziv hatása alatt állt. Nem agitált a párt érdekében, tagokat sem szervezett be, sőt 1944-ben kizárták onnan azért, mert nem felelt meg a tevékenysége. Dr. Nádassy Ferenc népügyész, mivel a vádat nem látta bebizonyitottnak, azt elejtette és Csiszár ellen a további eljárást megszüntette.

Végül dr. Riedelmayer István népellenes büntettét tárgyalta a népbiróság. Tekintve, hogy ebben az ügyben már május 7-én és junius 21-én volt főtárgyalás és az utóbbi tárgyalás után a népügyész elfogultsági kifogást jelentett be a NOT-hoz, a NOT azonban az iratokat visszaküldte, elutasitva a népügyész inditványát és igy tegnapra tüzte ki a népbiróság az uj határnapot. Mint ismeretes, a vád szerint dr. Riedelmayer annakidején feljelentette a nyilaskeresztes pártban dr. Haba Antal főorvost azért, mert a gettóból egy zsidó nőt megszöktetett és Bagolasáncon rejtegette a nyilasok elől. Egy légitámadás alkalmával pedig Ciboly Ferencnét rendreutasitotta, amikor az a nyilasokat és a németeket szidalmazta. Riedelmayer most is, mint az előző két tárgyaláson, tagadta, hogy a büncselekményeket elkövette. A kihallgatott tanuk nem bizonyitották a vádat, hanem igazolták, hogy nem volt demokráciaellenes, sőt a németeket és a nyilasokat gyülölte. A népbiróság ezért a vádak alól felmentette. A népügyész az itéletet megfellebbezte.

—

Ne legyen példa!

Magyar tragédia hire járta be az ujságokat: — Khuen-Héderváry Sándor, volt párizsi követünk a Dunába ölte magát a párizsi döntések felett érzett elkeseredésében.

»Igaz magyar ember volt, derék, egyszerü és becsületes« — irja halálának egyik méltatója.

Nyugodjék békességben a ferencjózsefi idők és a bethleni decennium tisztes emlékü magyar diplomatája. És ha lelke találkoznék valahol a bárányfelhők felett a magyar tragédia másik nagy öngyilkosának, Teleki Pálnak a lelkével, legyenek ügyvédei szomoru perünknek az egész világgal és mondják el ott, ahol minden sorsot intéznek, hogy nem érdemeltük meg a párizsi korékbetörést. Mondják el, hogy azért haltak meg, mert nincs igazság számunkra ezen a földön. Mi pedig millió és millió magyarok, akik éltünk Trianon után és élünk Párizs után is, hallgassuk meg, hogy az égi rapporton mit felelnek Khuen-Héderváry Sándor jelentkezésére.

Azt felelik:

— Meghaltál, Khuen-Héderváry Sándor, a néped igazáért akkor, amikor élned kellett volna érte! Napihir lett gazdag magyar életedből. Napihir, aminek hangja el sem jut a párizsi itélőszék füléig, vagy ha eljut is, ugy vész el a modern Bábel világépitő, száznyelvü zsivajában, mint riadt madár-pityegtetés a földrengés pokoli hangversenyében. A hazáért most nem meghalni kell, Khuen-Héderváry Sándor, hanem élni kell érte. Élni és dolgozni. A ma minden erejével, a tegnap minden tapasztalatával dolgozni. Mi lenne, ha minden magyar, aki hozzád hasonlóan átérzi a párizsi itélet fájdalmas keserüségét, eldobná az életét? Mi lenne, ha mindenki, akinek lelkét megrendíti a józan ész és igazság kudarca, kimenekülne a világból? Az életetek asztalát magatok terititek ottlenn, Khuen-Héderváry Sándor! Jól, rosszul, mindakettőnek magatokban hordjátok a lehetőségét. Amit elhibáztatok, azt ti tudjátok jóvátenni is. De nem a holtak, hanem az élők. Nem az önkéntes vértanuság glóriájával, hanem az élet mécsvilágának őrzésével. A megmaradt életerők vigyázása, élesztgetése, továbbszitása, minden magyar szivbe szétosztása nehéz és vannak pillanatok, amikor emberfeletti feladat. De az igazi emberi nagyság próbája is. Halálod tehát, Khuen-Héderváry Sándor, ne példaként álljon az uj golgothát járó magyarság előtt, hanem mementóul. Emlékezésül arra, hogy az élőknek most a te helyedbe is oda kell állniuk és helyetted is hirdetni, hogy a magyar népre nem lehet halálos itéletet kiszabni. Emlékeztetőül arra, hogy válságos időkben, a hér-uralom idején is voltak a m[illegible]r felsőtizezerben meg nem szédült, igaz emberek, akik nem uri előjogaik elefántcsonttornyából nézték a világot, hanem az ország egészének szolgái voltak bármi magas méltóságokban is. Nem halálod, hanem életed legyen példa azoknak, akik még ma sem találják helyüket a megujuló magyar életben. »Igaz magyar ember voltál« — igy hirdették koporsód felett — »derék, egyszerü és becsületes.« Minden szó igaz itélet rólad, Khuen-Héderváry Sándor! De most ez a te halálba menekült igaz magyarságod, önkezeddel felszámolt emberséged hirdesse a milliónak, akik megrezzent lélekkel néznek elszálló árnyékod után, hogy igaz magyar ember mindaz is, aki nem roskad össze a párizsi kereszt sulya alatt, hanem kihuzza a derekát és kemény magyar marokkal fogja kétkézre a szerszámot, akármi legyen is az, épiteni, vigyázni, élni tovább a magyarság meggyötört életét. Igaz magyar és derék ember mind, aki megérti, hogy immár nem hősi halottak, hanem hősi élők kellenek. Akik vállalnak izomtépő munkát, sorsdöntő idők felelősségét. Akik neki tudnak iramodni a reménytelenségnek, neki tudnak feszülni a kétségbeesésnek. Akiknek tekintete a ma sötét horizontján tul is ér és látja ott a célt, amiért érdemes, lát egy uj, egy romjai fölé kiviruló életet, a magyar szív és férfijellem uj, igaz értelmezésével törvénnyé vált hazafias kötelességet. Ez a kötelesség: — az élet jogán eggyé lenni a magyar dolgozókkal, a magyar dolgozókért, az egyetlen igaz hazáért: — a dolgozók magyar közösségéért.

...os

Elfogták a Wesselényi-utcai gyilkos társát

A Zala jelentette, hogy a budapesti rendőrség bravuros nyomozás után elfogta a Wesselényi-utcai vasdorongos rablógyilkosság tettesét, Balogh Sándor üvegcsiszolót. Balogh már első kihallgatásakor részletes beismerő vallomást tett.

A helyszinen lejátszatták vele a rablógyilkosságot s ezután ujból kihallgatták. Ez a második kihallgatása megdöbbentő ujabb adatokat hozott napvilágra.

Kiderült, hogy a suhanc bizalmas barátságban élt egy 50 év körüli férfival, minden szabad idejét annak lakásán töltötte és saját vallomása szerint is teljesen a férfi hatása alatt állott.

A nyomozók feltevése szerint lehetséges, hogy ez a férfi biztatta fel a fiut a rablógyilkosság elkövetésére. Ma délelőtt Balogh Sándor barátját előállitották a főkapitányságra.

Eltünt Békéscsabáról az antifasiszta front fasiszta elnöke

Kinos meglepetést keltett néhány hete, amikor kiderült, hogy Francisci Mihály, a magyarországi szlovák antifasiszta front elnökének előéletét bizonyos fasiszta foltok tarkitják. Ancsin András, az antifasiszta front szarvasi körzeti titkára és Szekerka János békéscsabai körzeti titkár egy röpiratban leleplezték az antifasiszta elnök fasiszta multját s a leleplezésnek most érdekes következménye lett: Francisci elnök tiz napja eltünt a városból és azóta nyoma veszett.

Próbapert inditottak a julusi telefonszámlák forintban való elszámolása miatt

Gereben János és Dezső András kecskeméti ügyvédek beperelték a postát, mert a telefonszámlákat a junius 15-től augusztus 1-ig terjedő időre — tehát az adópengő idején — forintban fizettették velük. A per a budapesti központi járásbiróságon próbaperként indult s az itélet elvi jelentőségénél fogva nagy érdeklődésre tarthat számot.

A rádió csütörtöki müsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Római katolikus vallásos félóra a Studióból. 8.15 Hanglemezek. 10 Hirek. 10.10 Jazzkedvelők iskolája. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 Radics Béla és Jani cigányzenekara muzsikál. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Rátonyi Róbert és Hlatky Edit rádiós müsora. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 16.10 Cigányzene hanglemezről. 17 Párthiradó. 17.10 Az operaházi vonósnégyes játszik. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 19 Előadás Moszkva ujjáépitéséről. A MSZMT müsora. 19.15 Az orosz követség ajándéklemezeiből. 21.20 Rádió a rádióról. 21.35 Basilides Mária Liszt és Wagner dalokat énekel. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Szimfónikus jazz. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 22.45 Részletek Wagner: Lohengrin cimü operájából. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Tánclemezek.

Budapest II. 20 J. S. Bach zongoramüveiből. 20.30 Rádió szabadegyetem. 21 Hirek. 22 Wallace és Rachmaninoff müveiből.

Elcserélném a város belterületén levő egyszobás-konyhás lakásomat hasonlóval, esetleg két kisebb szobával ugyanezek a város belterületén. Cimeket a kiadóba d

Amit Nagykanizsa közönsége sehogysem ért meg

Mi van a temetői híddal?

A Zala már többizben foglalkozott azzal a lehetetlen állapottal, hogy a nyilasok és a németek által felrobbantott temetői híd roncsai még mindig ott éktelenkednek a vasutparton. A város közönségének valósággos ekvilibrista mutatványokat kell végeznie, ha egyik partról a másikra akar átjutni, hogy elhunyt szeretteit a temetőben meglátogassa. Száraz időben még csak megy valahogyan ez a dombról le, dombra fölfelé mászás, de esős időben csak életveszéllyel lehet a vasutmélyedésen átjutni. Már több nyilatkozat hangzott el e téren, de ezek mindenkor csak nyilatkozatok maradtak, mert azokat a vasutihid megépitésére vonatkozó tettek nem követték. Ugy tudjuk, hogy a MÁV-nak kötelessége lenne a hidat rendbehozni, illetve ujra megépiteni. Varga József polgármester több izben tárgyalt már a MÁV épitészeti osztályával, ahol terveket is mutattak neki, amit a Zala annakidején közölt is a város lakóival. Augusztusra igérték a hid megépitését, amihez a város a MÁV-nak tetemes mennyiségü nyersanyagot ajánlott fel. A MÁV igérete azonban csak igéret maradt, mert mind a mai napig nem kezdték el a munkát és most már bizonyosra vehető, hogy tavasz előtt meg sem kezdik. Nagykanizsa város közönsége nem érti, miért nem épitenek legalább egy gyalogjáró szükség-fahidat addig is, amig a végleges hid elkészül.

A bankok panaszkodnak

azon, hogy a közönség nem akarja pénzét, mint a régi világban, könyvecskére a banknál betenni. Arról beszélnek, hogy a gazdasági élet csak ugy indulhat meg, ha a közönség pénzét a bankoknál helyezi el. Ez igaz is, mert kétségtelen, hogy bankjaink csak ugy tudják a város kereskedelmi és ipari igényeit kielégiteni, ha megfelelő tőkével rendelkeznek, amit mint régen, betétekkel kivánnak elérni. Egészséges pénzügyi politika csak abban az államban lehet, — mondják bankigazgatóink — ahol a tőkeképződés megindult. Ezek szép mondások, igazak is, de a város közönsége nem érti meg, hogy a nagy hitelkamatok mellett, miért olyan pélkátlanul mellett miért olyan példátlanul nem érdemes a pénzt takarékbetétként elhelyezni.

Kisért a sötét mult,

s még keményebb kifakadások hangzottak el többoldalról néhány napja, amikor a kiskereskedői kijelölésekről szóló átiratot ismertettem, — s valóban az ország demokratikusan gondolkodó kereskedői felháborodva utasitják vissza a mult csökevényeként ittmaradt kijelölési rendszer fenntartását.

Csak ilyen körülmények közt fordulhatott elő, hogy a megye első tisztviselője (demokráciában: szolgája) az egyenlő elbánás annyiszor hangoztatott elvének sulyos megsértésével nemzeti ajándék gyanánt juttathat kiosztásokat, a magasabb közterheket viselő kiskereskedőt pedig kizárja a »Szabad? cukor« szétosztásából. A következmény természetesen nem is lehetett más egy közel 30.000 léllekszámu városban, minthogy 2 helyre zsufolva tumultuozus jelenetek közt, zugolódva tudott csak az oly nehezen várt cukorhoz hozzájutni a város közönsége, holott célszerű elosztás mellett simán, kényelmesen félnap alatt lebonyolódhatott volna a szétosztás.

Panaszunk bizonyára már illetékes helyre került és időközben, amint a tegnapi lapokból értesültünk, részben (kiskereskedői kijelölések) már orvoslást nyert.

Végül még meg kell emlitenem, hogy büszkeségemre egyetlen felszólaló sem akadt, aki azt kérdezte volna: »Ez hát a mokrácia?« — pedig már készen voltam a válasszal: — Nem kedves kartársam, ezek a demokrácia gyermekbetegségei!

Neu Pál, KOKSz-titkár.

Jól emlékszik

mindenki azokra a nyilatkozatokra, amelyeket illetékes helyen tettek és amelyek kilátásba helyezték az adópengő kisbetétesek kártalanitását. Azóta, hogy ez az igéret elhangzott, már jónéhány hét telt el és a közönség köréből egyre gyakrabban sürgetik, hogy a nyilatkozatokat most már intézkedések is kövessék. Teljesen joggal kérdezi tehát mindenki, hogy amennyiben a kormányzatnak tényleg szándékában van, mint ahogy nyilatkozatában kifejtette, a kis betéteket valorizálni, akkor ezt miért nem teszik meg? Nagykanizsa lakossága értelmetlenül áll e kérdés előtt, mert ezt sehogy sem érti!

A „Zala" szerkesztőségének
Nagykanizsa

Amidőn elismerem a városi közellátás intézőinek fáradozását, mellyel a város közönségét igyekeznek különféle elsőrendű közélelmezési cikkekhez hozzájuttatni, mégis nem hagyhatom megjegyzés nélkül a most folyó cukorkiosztás ügyét. Nagyon méltánytalan és igazságtalan ugyanis az, hogy a kiosztás fejlaponkint történik, vagyis minden család egyforma mennyiséget kap, akár 1 személyből, akár 10 személyből áll is. A jövőre vonatkozólag arra kérem a városi közellátás intézőit, hogy legalább ilyen különösen fontos népélelmezési cikk szétosztását ne családok szerint, hanem személyek számára való tekintettel végeztesse, mert különösen a munkabérből élők számára nem közömbös, hogy miképpen juthatnak ilyen fontos közélelmezési cikkhez.

Tudván azt, hogy b. lapjuk minden közérdekü ügyet magáévá tesz, kérem a fentiek érdekében támogatásukat és vagyok teljes tisztelettel.

Biró Ernő igazgató
Nagykanizsa, Csengery-ut 2.

Falulátogatásom dr. Biacsek András országos gazdasági felügyelővel

Eszteregnyén van az ország legszebb legelője

Dr. Biacsek András országos gazdasági főfelügyelő néhány napos tartózkodásra hivatalos minőségben Zalaegerszegre érkezett. A vármegyében való tartózkodását felhasználta arra, hogy megnézze a megye falvait és községeit és ahol lehet, segitsen tanácsaival. Kiséretében járták a falvakat a megye gazdasági felügyelői, élükön a megyei gazdasági főfelügyelővel. Megyei körutjuk során kedden Eszteregnyére látogattak el. Erre az alkalomra Eszteregnyére ment dr. Monostory Tibor járási főjegyző és Rendek Géza járási gazdasági felügyelő, akiket erre az utra elkisért a Zala munkatársa is.

A járási főjegyzőt és kiséretét Eszteregnyén a község jegyzőjével az élén a község birája, előljárói és az összegyült gazdák fogadták. Röviddel a megérkezés után a gazdák körülvették a főjegyzőt és a gazdasági felügyelőt és előadták ügyesbajos dolgaikat, felvilágositást kértek, majd pedig megmutatták a község büszkeségét, a gyönyörü legelőt.

A legfontosabb kérdés a vetőmag ügye, mert már rohamosan közeledik az őszi vetés ideje és a gazdáknak nincs elegendő vetőmagjuk. A száraz és szinte trópusi nyár erősen éreztette hatását. A gazdáknak alig termett annyi gabonájuk, amennyi a saját és családjuk szükségletét fedezné. Ebből a kevésből még be is kell szolgáltatniok. Igy bizony vajmi kevés marad a vetésre. Rendek Géza megnyugtatta a gazdákat, mert a kormány intézkedik arról, hogy az aszálysujtotta vidékeket gabonavetőmaggal lássák el. Az intézkedés foganatositása már folyamatban van és rövidesen Zala vármegye is részesedik a segitségből.

Ugyanez a helyzet a burgonyával is. Egy holdon, ahol azelőtt 15 mázsa burgonya is megtermett, most alig két mázsát tudtak betakaritani. De a gazdasági felügyelőtől megtudjuk, hogy ilyen szerencsétlen helyzetben csak a mi vidékünk van. Ugyanis Szabolcsban például ugyanugy voltak a burgonyával, mint nálunk a paradicsommal. Igy a gazdáknak nem kell kétségbeesni, mert ugyanugy, mint a gabonafélékkel, vetőburgonyával is segitséget nyujt a kormány.

Ezután Rendek Géza gazdasági felügyelő tanácsokat adott a gazdáknak, hogy a földjüket miképpen tehetik minél jobb termővé. Szemléltető példát mondott el arról, hogy az ugyanolyan földben, mint a magyar, az amerikai farmer hogyan termel háromszorannyi kukoricát, mint a magyar gazda. Az amerikai farmer nem tesz egyebet, mint a kukoricából kiválogatja a szép nagy csöveket, ezekből csiráztató próbát végez és a következő évben csak azokat a szemeket veti el, amelyeknek testvérei a próbán megálltak a helyüket. Igy azután könnyüszerrel eléri a termés megháromszorozódását. Ha a mi gazdáink is ezt megcsinálnák, mi is nagyobb kukoricatermésre számithatnánk.

Ezután még felvilágositást nyujtott a gazdasági felügyelő a föld trágyázására vonatkozólag is. A gazdák nagy érdeklődéssel hallgatták ezt is. Bizonyára sokan lesznek közöttük, akik megfogadják a jó tanácsokat és a jövőben még jobb gazdák lesznek.

Miután mindenki megtudta azt, amit tudni akart, megnéztük a község gyümölcskiállitását. A gazdák kitettek magukért és elhozták termésük legszebb példányait. Szebbnél szebb almákat, körtéket és szőlőfürtöket láttunk. Egyik gazda egy kb. 20 kilogrammos takarmánytököt hozott el. Volt itt alma, ami pajzstetüvel volt tele. Ez ellen az elmult nehéz évben nem volt orvosságuk a gazdáknak.

A délutáni órákban megérkezett kiséretével dr. Biacsek András országos gazdasági főfelügyelő. A tiszteletére rendezett ebéd után valamennyien kimentünk a község legelőjére.

A legelőre gyönyörü, festői ut vezet. Az ut völgyben huzódik. Két oldalt gyönyörü erdővel. A legelő egy östölgyes közepén van. Itt legel a község tehénállománya kora tavasztól egészen addig, mig az első hó le nem hullik. A legelőt a község gazdái a háboru előtt áldozatos munkával hozták létre. Most pedig az ország egyik legszebb és legjobb legelője.

Nagyon tanulságos és szép volt az eszteregnyei látogatás. A község vezetőségének ezuton is köszönetet mondunk a meleg fogadtatásért és a magyaros vendégszeretetért. A gazdákat kérjük, hogy ezután is jó magyar gazdák legyenek. A jó tanácsokat bizonyára megfogadják és azon lesznek, hogy földjük minél többet és minél jobbat teremjen.

(Hárs)

Megyei hirek

Nagyjelentőségü tanácskozásokat folytatott dr. Papp főispán a jugoszlávokkal

A magyar-jugoszláv vegyesbizottság találkozója volt hétfőn Kotorban. Magyar részről Zala vármegye és Somogy vármegye csurgói járásának kiküldöttei vettek részt. Zala vármegyéből jelen volt dr. Papp Andor főispán, dr. Dávid János alispán, Farkas Ferenc Zala vármegye rendőrfőkapitánya, Balla Antal, a vármegyei politikai rendőrség vezetője és dr. Kovács József pénzügyigazgató-helyettes. A magyar bizottság elnöke dr. Papp Andor főispán volt. A jugoszláv bizottság elnöke pedig Kobal Vlado. A bizottság a legkedvezőbb baráti légkörben tárgyalta meg a két ország közötti határkérdéseket. Különösen behatóan letárgyalták a kettősbirtokosok adóztatása körüli vitákat és még sok mást. Egyes átkelőhelyek megszürtetését határozták el és helyettük másutt ujakat nyitnak meg. Tárgyalták továbbá a termények átszállitásra vonatkozó intézkedések végrehajtását és megállapodtak abban, hogy a terményeket kölcsönösen csak a két ország kormányának tudtával és beleegyezésével lehet a határokon átszállitani.

Zalamegye főispánja intézkedést tett a munkanélküliség tetemes enyhitésére

Dr. Papp Andor főispán az épitőmunkások körében dulo nagy munkanélküliség enyhitésére mindent elkövet. A lakóházak renoválását rendelte el és a városoknak teszi kötelezővé, hogy olyan épületek, melyek háborus károkat szenvedtek, felülvizsgáltassanak és mielőbb használható állapotba hozzák őket. Zalaegerszeg máris megkezdte ezeket a munkálatokat és elsősorban az ONCsA-telepen levő megrongált és még befejezetlen házakat hozzák rendbe, illetve tető alá. Ezzel sok ipari munkás, mivel az épitkezés a legtöbb iparágat foglalkoztatja, juthat munkához.

27-ikén tárgyalják Zalaegerszeg deportáló polgármesterének bünügyét

A zalaegerszegi népbiróság folyó hó 27-én tárgyalja dr. vitéz Tamási István, volt Zalaegerszegi polgármester népellenes bünteltét. A volt polgármester azzal van vádolva, hogy a Sztójay-kormány alatti kormányintézkedések végrehajtását tulmenően hajtotta végre. A tárgyalásra sok tanut idéztek meg.

MAORT

Gyászeset miatt péntekre halasztották a kerettyei szimfonikus hangversenyt

A Zala szeptember 17-i számában közölte, hogy a Nagykanizsai Szimfónikus Zenekar Ivankovits Ferenc zeneiskolai igazgató vezénylésével egy egész estét betöltő hangversenyt ad Kerettyén. Most arról értesitenek bennünket, hogy miután Apor András mérnököt gyászeset érte, a hangversenyt péntek estére halasztották el.

Kosárlabda mérkőzések Kerettyén

Vasárnap nagyszabásu kosárlabda tornát rendeztek Kerettyén a Székesfehérvári MÁV, ARAK, Nagykanizsai MAORT és a Kerettyei MAORT női és férfi csapatok részvételével.

Az első forduló eredményei a következők voltak: Sz. MÁV—Kerettye női 24:2, Sz. ARAK—Nagykanizsa női 26:6, Sz. MÁV—Kerettye férfi 58:18.

Az első fordulóban a MAORT mindkét csapata gyengén mozgott és már ugy látszott, hogy csalódást fognak okozni. A férfi mérkőzésen hatalmas iram alakult ki, különösen a második félidőben. A fehérváriak technikailag felette álltak a kerettyeiekkel szemben, viszont a helyi csapat lelkesedésükkel pótolták a hiányt. A csapat legjobbja Somogyi Kálmán és Kukucska Ferenc.

A második forduló már izgalmasabb játékot mutatott, amit az eredmények is igazolnak.

Sz. MÁV—Nkanizsa női 19:14, Sz. ARAK—Kerettye női 14:8.

Itt már komoly és izgalmas játékot látott a közönség, mintha kicserélték volna a kanizsai lányokat, pompásan passzoltak és szebbnélszebb támadásokat inditottak. A mezőny legjobbja Benedek Ilonka. Erre a kanizsai játékosra már a multban felfigyeltek egyes kosárlabda szakértők nemcsak a kerületben, hanem Pesten is. Reméljük, hogy sokszor fogunk róla hallani. Jó volt még Tőke Katalin, Viola Teréz és Pintér Magda, akik örvendetesen javuló formát árulnak el.

Az utolsó mérkőzést a kerettyei lányok és az ARAK lányok játszották. A kerettyeiek is hatalmas iramot diktáltak, de a rutinosabb fehérváriak eredményesebbek voltak. Tárgyilagosan megitéive a kerettyeiek nagyobb küzdőképességgel birnak, mint a kanizsaiak. A csapat legjobbja Rákos Magda, a második félidőben erősen feljavuló Foki Marika és Somogyiné.

Az eredményektől függetlenül a torna kitünően sikerült és a visszavágó előreláthatólag 29-én kerül sorra Székesfehérváron.

Jön a PBTC

Kedden futótüzként terjedt el az a hir Kanizsán, hogy a PBTC bekerült az NB II.-be és nem jön 22-én Nagykanizsára.

Kedden este 8 órakor telefonon megkerestük a Pécsi Alszövetséget, hogy ez a hir mennyiben felel meg a valóságnak? Kovács főtitkár a következőket mondta: A PBTC-nek az NB II.-be való beosztásáról nem tudunk az Alszövetségnél és feltétlen Kanizsán lesz szeptember 22-ére kisorsolt MAORT—PBTC bajnoki mérkőzés. A nyugati kerület NB II.-es csoportjába az NVTE került be, mint 13-ik és helyette az NTE jött fel az egységes I. osztályba.

A fentiek szerint tehát itt lesz a PBTC 22-én és bajnoki mérkőzést játszik a pályát avató MAORT-tal.

G. I.

A magyar ifjuság országos tanácsának kiáltványa a világ ifjuságához

Ifju testvéreink!

A magyar ifjuság aggódva tekint Párizsra, ahol a háboruban győztes hatalmak a béke világának alapjait épitik. A párizsi konferencia hosszu időre megszabja a világ rendjét és hosszu időre dönt hazánk sorsa felett is. A szörnyü háboru után a világ népei egységesen tartós békére várnak. Különösen elevenen ég a vágy bennünk ifjakban, akik az elmult háboruban, mint minden háboruban, legtöbbet szenvedtünk. Mi, magyar ifjak, mi is tartós békét akarunk. Meggyőződésünk, hogy tartós béke csak az igazság és a méltányosság elvére épülhet. Eppen ezért az igazság és a méltányosság elvének érvényesitése, tehát a tartós béke érdekében kiáltvánnyal fordulunk a világ ifjuságához és a demokratikus ifjusági világszövetséghez. A magyar nép nyakán ülő zsarnokok népünk és ifjuságunk ellenére vitték harcba az országot. A zsarnokok hosszas, tudatos lélekmérgezéssel készitették elő ifjuságunkat hazaáruló és népellenes céljaira. A magyar ifjuság legjobbjai élen jártak a fasizmus elleni harcban. Hazánk területén harcoló partizánok nagyrésze ifjuságunk soraiból került ki. De magyar ifjak harcoltak a szabadság zászlója alatt Spanyolországban, Szovjetunióban, Jugoszláviában, Csehszlovákiában, Franciaországban, sőt Belgiumban is. Ebben a harcban sokan, mint Sásvári Endre, a magyar ifjuság vezetője, életüket áldozták. Ezek a hősök harcukkal és halálukkal váltották meg a jogot, hogy a magyar nép helyet foglalhasson a demokratikus népek családjában. Megindítottuk vasutjainkat, üzembe helyeztük iparjainkat, ujjáépitettük felrobbantott hidjaink egyrészét és megkezdtük a munkát a parasztok között elosztott földeken. Ha a Magyarországgal kötendő békeszerződések elviselhetetlen gazdasági terheket fognak ránk róni, egyik percről a másikra meg fog semmisülni mindaz, amit a magyar nép áldozatos munkája alkotott és eddig soha nem látott nyomor tanyája lenne lendületesen ujjáépülő hazánk. Erkölcsi kötelességnek tartjuk, hogy jóvátételi kötelességeinket pontosan teljesitsük. Hasonlóképpen rendezni akarjuk háboruelőtti adósságainkat is. Ha azonban a békeszerződés esetleg elviselhetetlen terheket ró ránk, megbénul gazdasági életünk, nyomorba jutunk, sőt ezenkivül jóvátételi és egyéb kötelezettségeinket sem tudjuk teljesiteni. Magyarországon ma szillárd filléreken nyugszik a demokrácia. A világ valamennyi békeszerető népének és elsősorban az ifjuságnak érdeke, hogy a Dunavölgyében demokratikus békeszerető Magyarország legyen. Mi magyar ifjak eddig is következetesen harcoltunk a demokráciáért, a népek barátságáért. Most az egész világ ifjuságához fordulunk, ne tegyék lehetetlenné harcunk sikerét.

Ifju testvéreink! Valamennyien, akik hatalmas szervezetünkbe, a Demokratikus Ifjusági Világszövetségbe tömörültünk »Előre a tartós békéért! Előre a jövőnkért!« jelszavakat irtunk zászlónkra. Ugy érezzük, a magyar ifjuságnak is joga van tartós békét kivánni a maga számára, a magyar ifjuságnak is joga van bizni a jövőjében. Ifju testvéreink, kérünk benneteket, tegyetek meg minden tőletek telhetőt, ne sujtsák Magyarországot olyan békeszerződéssel, amely veszélyeztetné a tartós békét és szétzuzná a magyar népnek és a magyar ifjuságnak a jövőbe vetet hitét.

Az OTI felhivása a munkaadókhoz

»Az OTI a munkásoké«. Ezzel a jelszóval inditotta meg az Országos Társadalombiztositó Intézet uj demokratikus és a munkáspártokból kikerült vezetősége ennek a szociális és társadalombiztositási szempontból is az ország legfontosabb intézményének müködését. Az Intézet munkásirányitás mellett kizárólag a munkásság érdekeit szolgálja. Célját azonban csak az esetben tudja elérni, ha a munkaadók a törvényben előirt kötelességeiket teljesitik. Sajnos a nagykanizsai kerületi pénztár és annak kerületi választmányának megállapitása szerint is, nem minden munkaadó tartja kötelességének, hogy a törvényben előirt és a munkássággal fennálló kötelezettségeinek eleget tegyen. Vannak munkaadók, akik bejelentéseiket (be-, ki- és változás-jelentéseiket) egyáltalán nem, vagy csak elkésetten jelentik be és ezáltal az Intézetnek felbecsülhetetlen károkat okoznak. Különösen nagy nehézséget okoznak a munkaadók azáltal, hogy az esedékes járulékokat — dacára annak, hogy a munkabéreket kifizetik — a kerületi pénztárnak nem fizetik be.

A kerületi pénztár ezuton utoljára felhivja az összes munkaadókat, hogy kötelességeikot mindenkor a törvényben előirt módon és határidőben teljesitsék, hátralékaikat pedig 1946 szeptember 25-ig a kerületi pénztár hivatalos helyiségében, vagy a pénzbeszedőnél annál inkább is fizessék be, mert nem fizetésük kihágásnak minősül és a 250/1946. M. E. sz. [illegible] 10. §-a alapján sulyosabb esetekben a büntetőjogi felelősségrevonáson kivül rendőrhatósági őrizetbehelyezésüknek (internálásnak) is helye van.

A jövőben pedig kérjük a munkaadókat, hogy járulékaikat (ipari munkavállalók után javadalmazásuk 12 százaléka, háztartási alkalmazottak után havi 18 forint) ugyancsak a pénzbeszedő bevárása nélkül az esedékesség napján fizessék be.

OTI Kerületi Pénztár

Sportrovat

Kikapott a Vasut

Székesfehérvári MÁV-NVTE 4:3 (2:1)

Barátságos. 2000 néző. Vezette Flumbort.

A két csapat felállitása a következő volt:

Előre: Magyar — Adorján, Ignácz — Márhoffer, Bódi, Dombóvári — Bögyös, Millye, Szép, Bába, Tóth.

NVTE: Zalán — Gazdag, Munkácsi — Kőfalvi, Németh I., Both — Szabó II., Szekedinszki, Molnár, Tura, Horváth.

Erős iramban indul a játék. A 8. percben Horváth lábáról szedi le a labdát Magyar. A 9. percben Szabó II. a 16-osról szabadrugást rug, Molnár kapja a labdát és a kapuba kotorja. 1:0 az NVTE javára. A 13. percben Szabó II.-nek van nagy helyzete, de kapu fölé vágja. A 23. percben Bögyös lövi az Előre egyenlitő gólját. 1:1. A 29. percben Millye védhetetlen gólt lő Zalán hálójába. 2:1. Utána küzdelmes mezőnyjáték van az első félidő végéig.

A második félidő 2. percében Munkácsi 11-est vét, Márhoffer lövi, de kapu mellé. A 11. percben Molnár megszökik és gólt lő. 2:2. A 11. percben Turának van nagy helyzete, de kapu fölé vágja a labdát. A 24—25. percekben a Vasutnak két nagy helyzete van, de nem lesz belőle semmi. A 28. percben Szabó II.-nek van nagy helyzete, de Magyar gyönyörüen védi. A 30. percben Németh I. faultot vét a 16-oson, Bódi a sorfalba lövi és igy oda a nagy helyzet. A 34. percben a Vasutnak van nagy helyzete, de Horváth lövését Magyar csak szögletre tudja tolni. A 35. percben Molnár Szabó II.-nek adja a labdát, az megugrik és védhetetlen gólt lő. 2:3. A 40. percben egyenlit az Előre. Egy hosszu labdára Zalán kiszalad és a labda mellé rug, Szép ott terem és az üres kapuba gurítja azt. 3:3. A 43. percben ujból Zalán hibájából kap a Vasut gólt, amit szintén Szép lő a hálóba és igy 4:3-as vereséggel hagyja el a pályát az NVTE csapata.

Élénk iramu mérkőzés, az első félidőben az Előre, a másodikban a Vasut volt jobb és igy egyenlő erők küzdöttek. Az NVTE veresége Zalán könnyelmüségének tulajdonitható.

Egyénileg a győztes csapatból Magyar a mezőny legjobbja, utána Ignácz, Bódi, Bögyös és Szép volt jó.

Az NVTE csapatából Gazdag, Munkácsi, Both, Németh I. és Molnár érdemel dicséretet.

(Hj)

NVTE II—Babócsai VSC 13:0 (8:0)

II. osztályu bajnoki. Vezette Tóth. Góllövők: Placskó I. 6, Balogh 3, Kőrös, Hoffmann, Semsi és egy öngól. A jobb formában lévő Vasut könnyen győzte le első ellenfelét.

(Hj)

A vállalatok hiteligényléséről ma döntenek

Beszámoltunk már arról, hogy a magángazdaság részére szeptember hónapra a Gazdasági Főtanács 210 millió forintos hitelkeretet állapitott meg. Ebből az összegből 40 millió forint az ipari átallitás céljait szolgálja, amely a jóvátételi terhek csökkentése következtében vált szükségessé.

Eddig csak néhány hiteligénylést sikerült elintézni. amelyeket a második hitelügyi fórum, a tárcaközi hitelvéleményező tanács (ebben a tanácsban Varga István elnökletével a Gazdasági Főtanács, a Nemzeti Bank, a Pénzintézeti Központ, a pénzügy, ipar, kereskedelemügy, a földmivelésügy és a közellátásügyi minisztérium kiküldöttei vesznek részt), valamint legfelsőbb fokon a Gazdasági Főtanács is jóváhagyott.

A vállalatok hiteligényléséről ma döntenek a hitelvéleményező szervek, az egymilió forintos hiteleknél nagyobb összegeket pedig legközelebbi ülésén birálja el végső fokon a Gazdasági Főtanács.

Itt emlitjük meg, hogy a Nemzeti Banknak továbbra is jogában áll vétót emelni az engedélyezett hitelek folyósitásának kérdésében, ha az illető cégeknél a megfelelő bonitást nem látja biztositva. Ilyen vétóra azonban eddig csak egyes szövetkezetek részére engedélyezett hitelek folyósitásánál került sor.

APRÓHIRDETÉSEK

Tankönyveket az összes helybeli és vidéki iskolák részére **előjegyzem.** Schless Gyula, Ady Endre-ut 8. Telefon: 129. 1140

Dohány nagyárudában gyufa nagyban és kicsinyben **kapható.** 1197

Elköltözés miatt **ágyneműt** és **ruhaneműt sürgősen eladó.** Csengery-ut 69. 1195

Modern **gyermek sportkocsi eladó.** Cim a kiadóban. 1197

Rádió eladó. Kegler, Ady Endre-ut 18. (Majer) 1198

Elcserélném két-család részére alkalmas 4 szobás, fürdőszobás lakásomat a város belterületén levő 2 szobás lakásra. Cim a kiadóban. 1199

Eladó egy pár 42-es számu, alig használt férfi félcipő. Cim a kiadóhivatalban megtudható. é

Kisebb **diákleányt** vállalok teljes ellátásra. Matolitsné, Kölcsey-u. 17. é

Mély gyermekkocsi eladó, Sugár-ut 21. szám. é

Mai és régi levelezésből származó **tömeg bélyegért** pénzt, magyar sorokat vagy külföldi bélyegeket adok. Iv-anyagot is átveszek. Rozgonyi-utca 19. Barbarits. (Ez a hirdetés mindig érvényes.) é

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: **Benczo Jenő** főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 3.
Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa"
Szerkesztésért és kiadásért felel Benczo Jenő.
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdáért felel: Zalay Károly.

51. évfolyam. 213. szám. Nagykanizsa, 1946. szeptember 20. péntek Ára 40 fillér.

ZALA

A kormány rendelete szerint a közszolgálatból való elbocsátások felülvizsgálata tárgyában a határidő szeptember 30, illetve október 15-én jár le.

Még mindig Trieszt a vita központjában

A magyar békeszerződéssel kapcsolatban megalakult albizottság kedd délutáni ülésén elhatározta, hogy a magyar politikai és területi bizottság elé terjeszti azon kérését, hogy a bécsi döntés megsemmisítésére vonatkozó szakasznál a szövegből „annak minden következményeivel együtt" a *minden* szót az amerikai delegátus javaslatára hagyják ki. Ezt a döntést az albizottság elfogadta.

Párisban mindjobban felülkerekedik az a felfogás, hogy a párizsi békeértekezlet október 5-ig nem ér véget és az Egyesült Nemzetek közgyűlése szeptember 23-tól kezdve a párizsi békeértekezlettel egyidőben folytatja munkáját. Az olasz, bolgár, román, magyar békeszerződés-tervezetek munkálatait október 5-ig be kell fejezni. Megbízhatatlanok azok a hírek, hogy a négy külügyminiszter New-Yorkban a Németországra vonatkozó kérdésben külön megbeszéléseket tart. Valószínűnek látszik, hogy az 5 békeszerződés befejezése után Párizsban a német kérdést vizsgálják meg.

A békeküldöttségek között egyre inkább elterjed az a vélemény, hogy a békekonferencia nem ér véget az Egyesült Nemzetek közgyűlésének megkezdése előtt. A megegyezés fő akadálya Trieszt. Tegnap az albizottság ülésén még mindig a kormányzati kérdéssel foglalkoztak és arról vitatkoztak, hogy mennyi hatalmat adjanak a kormányzónak és mennyit a nemzetgyűlésnek, pedig még 237 cikkely van, amiben nem egyeztek meg. A katonai bizottságokban a nyugati csoportokban felváltva hangoztatták azt a vádat Amerika és Anglia ellen, hogy a két ország túlzott gyengédséggel viseltetik Olaszország iránt és túlságos kevés megértéssel Albánia, az áldozat iránt. Két módosító indítványról is tárgyaltak, mely az olasz hadsereg és hajóhad létszámának csökkentését kívánta. Alexander, a brit delegáció vezetője kijelentette, hogy két hasonló jugoszláv indítványt a bizottság már egyszer visszautasított s ezért időpocsékolás lenne az új albán indítványról tárgyalni. A jugoszláv kiküldött, aki az albán indítványt beterjesztette, ezeket visszavonta.

A biztonsági tanács tegnapi ülését határozat nélkül elnapolták. A gyűlés az ukrán panasz tárgyalásával foglalkozott. Az amerikai kiküldött javasolta, hogy tartsanak vizsgálatot Görögország északi határán, hogy tisztázzák a szomszédaival, köztük Jugoszláviával és Bulgáriával felmerült zavarokat. A holland delegátus sajnálotta, szólítsák fel ezen országokat, hogy szüntessék meg ezeket a sajnálatos határincidenseket. Gromiko szovjet delegátus ellenezte ezt a vizsgálatot és azt mondotta, hogy az amerikai javaslat csupán taktikai manőver és az a célja, hogy elterelje a figyelmet az igazi kérdésről melynek háttere gazdasági érdek. A nyugati hatalmakat ugyanis nem érdekli a balkáni népek sorsa, itt csak az olaj érdekli őket. Cadogan támogatta az ausztráliai megbízott javaslatát, hogy az ukrán panaszt vegyék le a napirendről. Ha a világ látja, hogy Görögország szomszédainak 5-ször annyi katonája van, mint magának Görögországnak, nyilvánvaló, hogy nem hatalmi törekvésekről van szó, csupán érdekei megvédéséről.

György görög király rövidesen haza utazik

Athén, szept. 19

György görög király szeptember 25-én vagy 27-én érkezik repülőgépen Máltába és onnan hajón tér vissza hazájába.

A Svájcban tartózkodó Churchil ma délelőtt Bernben beszédet mondott

Bern, szeptember 19

Winston Churchil, akit Bernben ünnepélyesen fogadtak, beszédet mondott csütörtökön délelőtt a berni egyetemen Európa jelenlegi és jövő sorsáról, különös figyelemmel a német kérdésre. A beszédet a svájci és a brit leadó is közvetítette délelőtt 11.15 perctől kezdve. A beszédről a Zala holnapi számában adunk részletes közlést.

Kivándorolt a bolgár cár és családja

Szófia, szeptember 19

A bolgár királyi család valamennyi tagja elköltözött Bulgáriából. Különvonaton Isztambulba mentek, onnan török hajó fedélzetén folytatták utjukat Alexandriába.

Eltűnt egy utasszállító repülőgép

Brüsszel, szeptember 19

Az Atlanti Óceán átrepülésére indult belga repülőgép sorsa még mindig ismeretlen. A gép Brüsszelből Uj-Foundland felé repült és eltűnt. A repülőgépen a legénységgel együtt 44 személy volt.

A román katonából lett nyilas gyilkost Nagyváradon letartóztatták

Bukarest, szeptember 19

A bukaresti román rádió jelentése szerint letartóztatták Patócsi Balázs régen körözött háborus bűnöst. Patócsi Balázs nagyszalontai születésű, mint román állampolgár a román hadseregben szolgált, 1940-ben megszökött a román hadsereg kötelékéből és Magyarországon Szálasi híveihez csatlakozott. Mint hü Szálasi-párti vezetőt Ukrajnába küldték, ahol a munkaszolgálatosok parancsnokává nevezték ki. A parancsnoksága alá tartozott zsidók közül rendkívül sokat meggyilkoltatott, később egy magyarországi internálótábor parancsnoka lett. Hosszas nyomozás után most Nagyváradon letartóztatták és az ottani ügyészségen várja a felelősségrevonását.

Hirek a világ fővárosaiból

Az olasz politikai és területi bizottságnak a trieszti kérdésben kiküldött albizottsága megállapodott abban, hogy a szabad terület minden férfi és női lakosa számára megadja a választói jogot és az országgyűlés egykamarás házból fog állani.

*

Gordon Ferenc Magyarország svájci követe megérkezett állomáshelyére. Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter kedden este haza indult Párizsból.

*

Görögország egész területére kiterjesztették a statáriumot és folytatják a tisztogató katonai műveleteket.

*

A békeértekezlet katonai bizottsága elvetette azt a javaslatot, hogy az olasz békeszerződés katonai vonatkozású szakaszait 5 éven belül vizsgálja felül, viszont elfogadta Olaszország demilitarizálására vonatkozó négy nagyhatalmi tervezetet.

*

Északfranciaországban keletről északi irányba tartó két titokzatos lövedéket láttak. A francia hirszolgálat jelentése szerint a lövedék vöröses magból és hosszu aranysárga uszályból állott. A rakéta a vadászgépeknél jóval nagyobb sebességgel haladt.

Budapestről jelentik:

30-ig befejezik a honvédségnél a létszámapasztást

Kormányrendelet értelmében a honvédség kötelékében is a létszámapasztási eljárást szeptember 30-án, illetve október 15-én kell befejezni.

Albrecht volt főherceg Dél-Amerikában

A Zala már hirt adott arról, hogy Albrecht volt főherceg Feldkirchenből megszökött. Most érkezett jelentés hirül adja, hogy Albrecht megérkezett Dél-Amerikába.

Elindult az első szlovák áttelepülő csoport

A magyar-csehszlovák lakosságcsere-egyezmény végrehajtása során szerdán délelőtt 11 órakor indult el az első vonatszerelvény, amelyen a lakosságcserére önként jelentkező szlovákok hagyták el az ország határát. Ezután következik Ajka község, ahol főleg bányászok laknak, azután Csév, Nagykovácsi, Dorog, Pilisszántó, Pilisvörösvár, Pilisszentiván, Sárilelep és Tokod szlovákjai, összesen 137 család. A kitelepülők főleg bányászok és ipari dolgozók voltak. A határrendőrségen rendkívüli tapintattal és gyorsan végeztek a vámkezeléssel. A határállomáson mind a magyar, mind a csehszlovák áttelepítési kormánybiztosság megbízottain kívül a magyar és csehszlovák belügyminisztérium is képviseltette magát. Mindkét részről jelen volt a sajtó nagyszámu képviselője. Az áttelepítés első szakasza megkezdődött és hatalmas szerelvények fogják szállitani Esztergomból a többi szlovák áttelepülőt is, uj hazájuk felé.

Petőfi az orosz rádióban

Az »Ogonyok« cimü moszkvai folyóirat kiadásában nemrég jelent meg orosz nyelven egy 22 Petőfi-verset tartalmazó gyüjtemény. A moszkvai rádió ezzel kapcsolatosan megjegyzi, hogy a nagy magyar költő versei nem most jelennek meg először orosz nyelven. Szovjet folyóiratokban és gyüjteményekben régebben is jelentek meg Petőfi-költemények. A mostani kis gyüjteményt, — amelyet ismert orosz irók nagy gonddal fordítottak — százezer példányban adták ki és néhány nap alatt szétkapkodták.

A szovjet folyóirat szerint ez csak egy szerény kisérlet volt, hogy megismertesse az orosz olvasókat a gazdag és szép Petőfi-örökséggel. A szovjet szépirodalmi vállalat tervbevette, hogy Petőfi verseit nagy gyüjteményben viszi a szovjet közönség elé.

A moszkvai rádió ez alkalommal meleg hangon méltatta Petőfi költészetét, kiemelve a haza és népe iránti lángoló szeretetét, a szülőföldjéhez való ragaszkodást, lángoló lelkesedését a szabadságért és izzó gyülöletét a német Habsburg-zsarnokság ellen. Érthető, — mondja a moszkvai rádió — hogy a Horthy-éra alatt a költő legjobb verseit elhallgatták és alakját elforzitották. Amikor a Vörös Hadsereg Magyarországot felszabaditotta, a felszabadult magyar területeken a demokratikus magyar lapok és folyóiratok címlapjukon Petőfi-versekből vett idézetekkel jelentek meg.

A nemzetgyülés ülése

A nemzetgyülés tegnapi ülését 10.45-kor nyitotta meg Kossa István alelnök. Ries István igazságügyminiszter benyujtotta a képviselők összeférhetetlenségéről szóló törvényjavaslatot és kérte a javaslatra a sürgősség kimondását. Sári István szabadságpárti képviselő hozzászólása után a nemzetgyülés elfogadta a javaslat sürgős letárgyalására vonatkozó indítványt, majd a napirend tárgyalására került a sor. Meghallgatták a gazdasági bizottság jelentését az 1946—47. évi költségvetésről. Előadó ismertette a javaslat részleteit és kérte ennek elfogadását. Ezután áttértek a napirend második pontjára, az épitésügyi, városrendezési és közmunkaügyi igazolások szabályozásáról szóló törvényjavaslat tárgyalására. A javaslatot általánosságban elfogadták. A nemzetgyülés legközelebbi ülését szeptember 26-án tartják. Kéthly Anna alelnök felolvasta a belügyminiszter átiratát, mely szerint Drózdy képviselőnek julius 31-én elhangzott interpellációjának minősithetellen hangjára való tekintettel arra nem ad választ. 54 interpellációt jegyeztek be, melynek meghallgatására háromnegyed 5 órakor tértek át.

— Várható időjárás csütörtök estig: Átmenetileg megélénkülő déli, délnyugati szél, többfelé kisebb futóeső, reggel helyenként köd, az éjszakai lehülés gyengül, a nappali meleg mérséklődik.

A Budapesten tartózkodó John Haire angol képviselő nyilatkozott

John Haire angol munkáspárti képviselő két napig Budapesten tartózkodott és szállodai lakásán fogadta a Magyar Távirati Iroda munkatársát.

— A magyaroknak a békeszerződés megkötése után minden erejükkel Európa és az ország teljes ujjáépitésén kell dolgozniok. Ezután röviden vázolta mindazokat a pénzügyi és gazdasági jelenségeket, melyeket a megkötendő békeszerződés Magyarország számára nyujt. Ha Magyarország az Egyesült Nemzetek Szervezetének tagjává válik, akkor természetesen igen kibővülnek a többi hatalmakkal való szorosabb kapcsolatainak lehetőségei. A megszállás időtartamát is szabályozták és a békeszerződés megkötése után 90 napon belül valamennyi megszálló csapat kivonul Magyarországról, kivéve természetesen azokat a szovjet megszálló erőket, amelyeket Ausztria továbbtartó megszállása miatt a közlekedési vonalak biztositása magyar területen tart. Angol katonai erők nem maradnak Magyarország területén. Igen fontos pont a magyar békeszerződéstervezet azon rendelkezése, mely a magyar hadifoglyok hazahozataláról szól. Valamennyi hadifoglyot szabadon kell bocsátani és ezek gyors hazaszállitása attól függ, hogy a békeszerződést mielőbb aláirják-e, vagy sem. Nagybritanniában nincsen magyar hadifogoly. John Haire igen nagy elismeréssel szólt az ország stabilizációjáról és a forint bevezetéséről és az ezzel járó szanálásról. Közölte az angol kormány megbizásából, hogy Nagybritannia és a magyar kormány a jövőben gazdasági tárgyalásokat is folytat.

MOZI

Cirkusz

A Szovuzintorgkino ujdonságának története Amerikában indul el. A tömeg egy fiatal nőt hajszol az utcán, akit azzal vádolnak, hogy négerrel élt együtt. A fiatal nő egy fekete babyvel menekül a tömeg dühe elől. Menekülése közben megismerkedik egy német impresszárióval, aki európai körutra viszi. Szeretne megszabadulni tőle, de a német hatalmában tartja azzal, hogy felfedi titkát. Utjuk során Moszkvába is eljutnak, ahol leszerződnek egy nagy cirkuszhoz. Marion Dixon, a fiatal nő Martinovval kerül össze, akivel meg is szeretik egymást. A német ezt nem nézi jó szemmel és el akar utazni Marionnal Moszkvából. Marionnal cserél egy barátnője, aki a némettel kimegy az állomásra. A német észreveszi a cserét. Visszamennek a cirkuszba, Marion azonban akkor már kint van a porondon. A német tajtékzó haragjában a közönség előtt felfedi Marion titkát, azonban kinevetik és kifütyölik. Marion uj hazát talál a Szovjetunióban, ahol mindenki szabad és az embereket nem a szinük és fajuk szerint itélik meg.

Marion Dixon szerepében L. P. Orlovát, a hires orosz filmszinésznőt láthatjuk.

A kisérő müsorban az Egyesült Amerikai Hiradó 88. számát és egy MAFIRT hiradót mutatnak be, a mely a magyar kormányférfiak moszkvai látogatásáról szól.

Felhivom a város lakóit, hogy a lakóházakban összegyült szemetet a jövőben ne az uttestre vagy a szántóföldre, hanem a városi szeméttelepre hordassák ki.

1202 **Polgármester.**

Dolgozók Iskolája a piaristáknál

A tankerületi főigazgató leiratban utasitotta a nagykanizsai kegyesrendi gimnáziumot arról, hogy az iskola keretén belül indítsanak tanfolyamot a továbbtanulni akaró dolgozó felnőttek részére.

Tekintve, hogy Nagykanizsán már minden iskolában megnyilt a Dolgozók Iskolája, örömmel üdvözöljük most a főigazgatóság ezen elhatározását. Felkerestük a gimnázium igazgatóját, aki a következőkben nyilatkozott a Dolgozók Iskolájáról:

— Az elmult tanév folyamán is terveztük a Dolgozók Iskolájának megnyitását. Azonban akkor nem nyilvánult meg kellő érdeklődés iránta. Egy-egy osztályba ugyanis mindössze négyöt dolgozó jelentkezett. A tanév befejezése után azonban a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki a Dolgozók Iskolájára vonatkozólag. A rendelet előirja, hogy egy osztályba legalább 15, de legfeljebb 30 jelentkezőt lehet felvenni. Már ez is egészen minimális keret, azonban kérdés, hogy lesz-e most már elegendő jelentkező. A tanfolyamra jelentkezni lehet bármikor, férfinek vagy nőnek egyaránt, 16-45 éves korig. Szeretnénk, ha minél előbb, minél többen jelentkeznének a Dolgozók Iskolájába, hogy megkezdhetnénk a munkát — fejezte be nyilatkozatát a piarista gimnázium igazgatója.

A Dolgozók Gimnáziumába már most is lehet jelentkezni. A tanfolyam megkezdését kellő számu jelentkezés esetén a Zala idejében közli.

Előkészitő tanfolyamot létesitenek a dolgozók iskolájában

A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki arról, hogy ahol a paraszt Dolgozók Iskolájának előfeltételei nincsenek meg, ott előkészitő tanfolyam létesitendő. A dolgozók általános iskolájában gimnázium és polgári iskolában való tovább tanulásra nyernek kiképzést. A tanfolyam tanulói a tanév végén a kiküldött vizsgáztató bizottság előtt vizsgát tesznek. A parasztdolgozók iskolájában megnyitható gimnázium, polgári iskola, tanitónőképző és óvónőképző. Az iskolában minden osztályban egy éven belül legfeljebb két osztály végezhető el és a szorgalmi időt a mezőgazdasági munkálatokban levő elfoglaltság figyelembevételével kell megtartani.

HIREK

Olvasóinkhoz

Ssives elnézést kérünk kedves olvasóinktól, hogy mai számunkat kénytelenek vagyunk a szokottnál kisebb terjedelemben megjelenteini, de erre egy elháritathatatlan technikai hiba adott okot. — A hiba még ma estig orvoslást kap s lapunk holnap a szokott terjedelemben jelenik meg.

— Izr. istentiszteletek időpontja

pénteken este háromnegyed 7 órakor, szombaton reggel fél 8 órakor, vasárnap, szeptember 22-én reggel szölichosz 7 órakor.

— Eljegyzés

Pikó János hentesmester eljegyezte Kovács Terézke háziipari oktatónőt. (Minden külön értesités helyett.)

— Hadifogoly-értesités

A Magyar Kommunista Párt nagykanizsai szervezete felhivja Bogár József, Gábor József és Nagy József hadifoglyok hozzátartozóit, hogy a Párt irodájában jelentkezzenek.

— Köszönetnyilvánitás

Mindazoknak, akik felejthetetlen férjem temetésén megjelentek vagy bármi módon részvétüket fejezték ki, ezuton mondok hálás köszönetet. *Özv. Tóth Istvánné.*

A KOKSz

felhivja a tanoncokat foglalkoztató kereskedőket, hogy 48 órán belül jelentsék az egyesületnél nyilvántartásbavétel végett délelőtt 10 órától 1 óráig Kölcsey-u. 2. emelet.

— Pénzhez jutnak a szőlősgazdák

Az elmult vasárnap és hétfőn városunkban tartózkodott a pénzügyminisztérium X. b. osztályából dr. Előd Zoltán miniszteri tanácsos, Toronyi számvevő és dr. Magyar Lajos titkár. Idejövetelüknek célja az volt, hogy felülvizsgálják a mult évben befolyt adóborok, valamint a szeszegyedárusági igazgatóság részére vásárolt borok elszámolását. Ennek megejtése után megbizást adtak a Dunántuli Gazdasági Szeszgyárosok Szeszfinomitó R. T.-nek, hogy Nagykanizsa környékén direkttermő szőlőből szürt mustot, bort vásároljon szeszfőzési célra a szeszegyedárusági igazgatóság részére. Ezekre a vásárlásokra a pénzügyminisztérium már most rendelkezésére bocsátott a Dunántuli Szeszgyárnak nagyobb összeget. Kilátás van további kiutalásra is, ha a vásárlás kedvező mederben megindul. Igen jól jönne Nagykanizsának és környékének, ha ez a nagyobb összegű pénz itt kerülne bele a gazdasági vérkeringésbe.

— A Magyar Demokratikus Nők a gyermekekért

A Magyar Demokratikus Nők Szövetsége akciót inditott a szegénysorsu és árva kisgyermekeknek felsőruhával és fehérneművel való segélyezése ügyében. A polgármester ur felhivja Nagykanizsa város szociálisan gondolkodó asszonyait, hogy erre a célra szánt használt vagy uj ruházati cikkeit a demokratikus nők hivatalos helyiségében, Fő-ut 5. sz. alatt vagy a városi elemi iskolák igazgatóinál sziveskedjenek leadni. Az erősen használt holmikat a szövetség tagjai megjavitják és átalakitva juttatják a gyermekeknek. Minden adományért előre is hálás köszönetet mond a szövetség.

— Felhivás

Felhivjuk azokat a hadigondozottakat, akik a szabad cukrot még nem váltották ki, a sorbanállás elkerülése végett a fejlapjukat és a cukor árát adják le a HONSZ helyiségében pénteken délután 5-től 7 óráig, ahol a cukrot majd át is vehetik. — A közellátásügyi miniszter 10.860/1946. K. M. sz. rendeletének 6. §. 2. pontja alapján az I. és II. járadékosztályba sorolt hadirokkantak testi munkás pótjegyéro igényjogosultak. Felhivjuk ezért bajtársainkat, akik I. és II. j. o. hadirokkantak, hogy ennek igazolásával a Közellátási Hivatalban jelentkezzenek, ahol a testi munkás pótjegyet részükre kiadják. A testi munkás pótfejadagja napi 10 dekagramm. *Elnökség.*

— Árdrágitók

A nagykanizsai rendőrség gazdasági osztálya a következő árdrágitók ellen inditotta meg az eljárást: Özv. Plánder Józsefné Nagykanizsa, Yarasdi-utca 41. szám alatti lakos ellen, aki a burgonya kilogrammját a megállapitott 30 filléres ár helyett 1 forintért árusitotta. — Kiss Józsefné, Szent Rókus-utca 43. szám alatti lakos ellen, aki egy kilogramm káposztát az 50 filléres maximális ár helyett 1.20 forintért adott el. — Németh Józsefné, Kisrác-utca 28. szám alatti lakos ellen, aki az uborkát 36 fillér helyett 1 forintért adta el.

A rádió pénteki müsora

Budapest I. 7 Hirek. Az Attelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Hanglemezek. 10 Hirek. 10.10 Olasz dalok. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 Gerard Laboch énekel. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 16.10 A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége müsora. 16.25 Az orosz követség ajándéklemezeiből. 17 Szakszervezeti tanácsadó. 17.10 Szakszervezeti hiradó. 17.15 A londoni BBC lemezeiből. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.30 A Rádió kamarazenekara játszik. 19.35 Falurádió. 20 Hirek, sporthirek. 21 Európa és a magyar közvélemény. 21.25 Zongoraszólók. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 22.45 Strawinszky és Honegger müveiből. 28.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.35 Könnyü dallamok.

Budapest II. 20 Balettzene. 20.30 Rádió szabadegyetem. 21 Hirek. 22 Operarészletek.

A bünöző Budapest

Háromévi börtönre itéltek egy uszitó lelkészt

A népbiróság háromévi kényszermunkára itélte Irányi Kamill volt székesfehérvári evangélikus lelkészt, aki több háborura uszitó cikket irt, beszédeiben pedig kijelentette, hogy a németek és nyilasok a legigazságosabb harcot folytatják. Követelte, hogy nyilasokat helyezzenek vezető állásokba. A NOT Sarlós-tanácsa másodfokon Irányi büntetését háromévi börtönben szabta meg.

Nyilas banditák rendőrkézen

A vidéki főkapitányság politikai osztálya elfogta Bicskén Bodriczker Ferenc SS-katonát, az auschwitzi tábor egyik őrét, Gede Gyulát, aki Kőbányának volt nyilas széktartója és orosz tiszteket lőtt agyon, Péceleu Nagy Istvánt, akinek parancsára gyilkolták le a péceli munkaszolgálatosokat és Kapuváron Keszeg Sándor 21 éves napszámost, a kopházai tömegvérengzés egyik tettesét.

Sporthirek

NTE beosztást nyert az egységes első osztályba

Az NVTE az OB II.-be jutása folytán az NTE csapata került be a kerületi egységes első osztályába. Városunk 80 éves egyesülete és annak szurkolói örömmel fogadták a hirt, mert most már a kijavitott sporttelepen megindulnak a bajnoki küzdelmek. Az NTE helyére a második osztályba az NTE II. csapata nyert beosztást. Bővebbet holnapi számunkban közlünk.

APRÓHIRDETÉSEK

Tankönyveket az összes helybeli és vidéki iskolák részére előjegyzem. Schless Gyula, Ady Endre-ut 8. Telefon: 129. 1140

Gazdasági konvenciást keres a Gazdaképző iskola, Ady-ut 47/a. 1201

Eladó egy 555 literes jó boroshordó épületfa és uj szecskavágó. Simon István hentes, Kiskanizsa. 1205

Telefunken kis super-rádió eladó Magyar utca 51. 1206

Kisebb diákleányt vállalok teljes ellátásra. Matolitsné, Kölcsey-u. 17. d

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: **Benczo Jenő** főszerkesztő

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31.

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa"

Szerkesztésért és kiadásért felel **Benczo Jenő.**

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdáért felel: Zalay Károly.

51. évfolyam. 214. szám. Nagykanizsa, 1946. szeptember 21. szombat Ára 40 fillér.

ZALA

Az egyik amerikai tudományos folyóirat szerkesztője közölte, hogy az amerikai hadsereg oly gyilkos hatásu méreg birtokába jutott, melynek egy grammja 7000 ember megölésére alkalmas.

Churchil az uj Európai Egyesült Államokról

Winston Churchil a rádió által is közvetitett beszédet mondott csütörtökön délelőtt Európa békéjéről. Ha Európa egyszer egységes lenne, akkor három, vagy négyszáz millió lakosságát boldoggá tehetné, jólétben és megelégedettségben élhetne. A győzteseket hangzavar, a legyőzötteket kétségbe esésfogja el. Ennek köszönhetjük oly sok esetben, hogy a legszebb tervek megvalósulása is örvénybe torkollik. Az Oceánon tuli nagy köztársaság az Egyesült Államok észrevette Európa rohanását, mely a saját végzetet vonja maga után és kinyujtotta támogató kezét. Az európai Egyesült Államok megalkotása volna az egyetlen ut, amelyen járva, visszanyerhetik azokat az egyszerü örömöket és derüs békés életet, melyek az egyszerü emberek életét értékessé teszik. A népszövetség gondolatát nem az alapelvek gyakorlatiatlansága miatt szüntették meg, hanem azok az államok, amelyeket legyőztek, cserbenhagyták ezeket az elveket. Ezt a szerencsétlenséget nem szabad megismételni. Erre nem lehet ok az, hogy Európában valamely nemzet összeütközésbe kerül az Egyesült Nemzetek szervezetével Ellenkezőleg azt hiszem, hogy az Egyesült Nemzetekkel való összefogáson, a Németország körüli csoportosuláson épül fel Európa jövő békéje. Az egyesüléshez az első lépést Franciaországnak kellene megtenni és a németekkel való összefogással el lehetne érni az európai államok egyesülését. Az Egyesült Nemzetek szervezete kisebbiteni fogja az egyes államok erejének jelentőségét.

A harc véget ért, de a veszélyek még nem multak el. Ha az uj európai Egyesült Államokat meg akarjuk alkotni, akkor ennek munkáját most kell elkezdeni. Az atombomba titka még csak egy állam és nemzet birtokában van, amelyet ők előreláthatólag sohasem fognak használni még ha a jog és szabadság ügyéről is van szó, de lehet hogy évek mulva e borzalmas pusztitó eszköz általánosan ismeretes lesz és használata általános katasztrófát idézhet elő és nemcsak annak vetheti végét, amit most emberi kulturának és civilizációnk nevezünk, de szétvetheti a földgolyót is.

Az első gyakorlati lépés az Európai Egyesült Államok megvalósitása felé egy nemzetközi tanács létesitése és ebben a sürgös munkában Franciaországnak és Németországnak kell a vezető szerepet játszani a brit államszövetséggel és az Egyesült Államokkal és végül a Szovjetunió közreműködésével együtt s akkor remélem, hogy e szövetséggel valóra válnak azok a remények, hogy Európában minden rendben lesz.

A békeértekezlet hirei

A bizottságok ülései

Párizs, szeptember 20

Az olasz politikai és területi bizottság tegnapi ülésén szavazásra került a sor Brazilia módositó inditványa fölött, amely azt javasolta, hogy Isztriának az angol vonaltól nyugatra eső részét juttassák vissza Olaszországnak. A javaslatot 17 szavazattal 1 ellenében elvetették. Tegnap befejeződött a trieszti szabadterület határaira vonatkozó vita. A jugoszláv kiküldött ismét kérte, hogy a négy nagyhatalom külügyminisztere tanácskozásaiknál kedvező megoldást találjanak Jugoszlávia számára. Ha erre nem kerül sor, nem irja alá a békeszerződést. Az angol, amerikai és lengyel kiküldöttek hozzászólásaikban közölték, hogy Trieszt számára nem tudnak kielégitő alkotmányt elfogadni, bár a szabadállam függetlensége biztositva van, de még akkor sem kötelezhetik magukat, hogy a külügyminiszteri tanácsban javasolt határvonalat elfogadják. Az alkotmány megszövegezésével foglalkozó bizottság folytatta a kormányzó hatáskörének tárgyalását. A két tárgyaló fél közötti nagy különbség nem csökkent. A Magyarország ügyével foglalkozó albizottság Csehszlovákiának azzal a kérésével foglalkozott, hogy a Duna jobbpartján Pozsonnyal szemben területhez jussanak. A kanadai kiküldött kijelentette, ha ilyen területi igényekre sor kerül, Magyarország kapjon megfelelő területet ennek ellenében Csehszlovákia másik részéből. A balkáni gazdasági bizottságban az angol kiküldött a nácik által 1942 óta engedélyezett olajszállitmánynak a romániai angol érdekeltség rendelkezésére bocsátását és az 1938 előtti állapot visszaállitását kérte addig, amig a román kormány szabadon dönthet és hozhat törvényeket. Anglia ezzel szemben kötelezte magát, hogy acélt szállitson a romániai olajmezőknél igényelt acélszükséglet fedezésére. A bizottságok elnapolták üléseiket, anélkül, hogy döntést hoztak volna.

A balkáni gazdasági bizottság

Párizs, szeptember 20

A békeértekezlet balkáni gazdasági bizottsága csütörtökön délelőtt elhatározta, hogy minden délelőtt, még vasárnap is ülésezik, hogy befejezze munkáját október 5-ig. Észak-Irország delegátusa tette ezt a javaslatot. Eddig a bizottság 19 ülésen 2 cikkellyel végzett. Legalább 20 ülés megtartása lehetséges még. Szükség esetén figyelmen kivül hagyják a Duna-kérdést.

Bevin Párizsba megy a négy külügyminiszter tanácskozására

London, szeptember 20

A brit külügyminisztérium szóvivője csütörtökön közölte, hogy Bevin külügyminiszter a hét végén néhány napra Párizsba megy és a jövő csütörtökig ott marad, hogy részt vegyen az ujabb külügyminiszteri tanácskozásokon, melyeken a négy külügyminiszter mindent el fog követni a megegyezések létrehozása érdekében.

Az olasz kérdés

Párizs, szeptember 20

A békeértekezlet katonai bizottsága teljes mértékben elfogadta az olasz békeszerződés katonai vonatkozásu rendelkezéseit. Az olasz területi és politikai bizottság tegnapi ülésén a jugoszláv megbizott nyomatékosan kijelentette, hogy ameddig valamely kielégitő megoldást nem találnak a Julia-tartomány és a trieszti szabad terület kérdésében, Jugoszlávia nem irja alá a békeszerződést Olaszországgal.

Megtalálták a lezuhant belga repülőgépet

London, szeptember 20

Az ujfoundlandi repülőtérről jelentették, hogy tegnap reggel a lezuhant belga atlanti repülőgépet elérte egy mentőcsoport, amely kora reggel rádión jelentette, hogy a gép alsó része kiégett és minden kisérletet megtettek, hogy a nap folyamán elszállitsák azokat, akik még az utasok közül életben maradtak. Mikor azokat akarta jelenteni, akik a katasztrófát tulélték, elromlott a rádiókészülék. Egy repülőgép, amely elrepült a lezuhant belga gép felett, azt állitotta, hogy legalább heten maradtak életben az elpusztult gép utasai közül. A repülőgépen helyet foglalt négy gyermek közül egyet a gép körül látott szalonigálni. Élelmiszert és gyógyszert már juttattak a megmenekülteknek.

Kisházi Ödön párizsi megbeszélései

Párizs, szeptember 20

A montreali munkaügyi értekezletre utazó magyar küldöttség vezetője, Kisházi Ödön Párizsban megbeszélést folytatott a szakszervezeti tanács vezetőjével, a vas- és fémmunkások szervezetének elnökségével. A magyar küldöttség tegnap este tovább utazott Montrealba.

A magyar-cseh probléma

Párizs, szeptember 20

A magyar albizottság tegnap délutáni ülésén Hope kanadai megbizott feltette a kérdést, hogy Csehszlovákia hajlandó lenne-e Magyarországnak ugyanolyan nagyságu földdarabot cserébe adni azért a területért, amelyet a Duna déli oldalán kért Pozsony kifejlesztésével kapcsolatban. Csehszlovákia kérelme inkább imperialista szándéknak tünik fel, mint hadászati szükséglet kielégitésnek. Hajdu, a csehszlovák megbizott azt válaszolta, hogy semmi okát sem látja ellenérték biztositásának, mert az értekezlet más területet is átcsatolt anélkül, hogy az átcsatolt területekért ellenértéket kértek volna. Hope azt is megkérdezte a csehszlovák delegátustól, vajjon a pozsonyi hidfőre vonatkozó igény összefe van kapcsolva azzal a csehszlovák kérelemmel, amelyben 200.000 magyar csehszlovákiából való eltávolitásának engedélyezését kéri. Haydu erre nyomatékosan azt válaszolta, hogy a két kérdés semmiféle módon nincs összekapcsolva egymással. A Csehszlovákia által kért területen mindössze vagy kétezer magyar él és Csehszlovákia, valamint Magyarország ugy véli, hogy ezt a kérdést a két ország közötti kétoldali tárgyalással rendezni lehet.

Az uj francia alkotmány

Párizs, szeptember 20

Az uj francia alkotmány még mindig politikai viharokat kelt Franciaországban. Bideault miniszterelnök tegnap este megvédte az uj francia alkotmányt abban a kompromisszumos bizottságban, amely a nemzetgyülés megbizásából foglalkozik a kérdéssel. Bideault kijelentette, hogy bizalmi szavazat tárgyává teszi ezen ügyet de Gaulle-al szemben, aki előzőleg a nyilvánosság előtt elitélte az uj alkotmánytervezetet és felajánlotta, hogy támogatni fogja az uj választásokon azokat a jelölteket, akik az alkotmánytervezet ellen foglalnak állást.

Gerő Ernő hazaérkezett Párizsból és nyilatkozott a M. T. I. munkatársának

Csütörtök délután a Keleti-pályaudvarra minden külsőség mellőzésével megérkezett Párizsból Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter, a magyar békedelegáció helyettes elnöke. A Magyar Távirati Iroda munkatársának a következőket mondotta:

— Véglegeset természetesen még nem mondhatok, hiszen a párizsi tárgyalások még folynak. Eddig sikerült baráti megállapodást kötni Jugoszláviával, melynek jelentősége különösen a csehszlovák-magyar vonatkozásu ügyek megvitatásánál igen figyelemreméltó, mert azt bizonyitja, hogy Jugoszlávia hajlandó két oldalu megállapodást kötni, mig Csehszlovákia csak egyoldalu intézkedéseket akar a magyarok kitelepitésének igen fontos problémájában. A megállapodás bizonyitja azt is, hogy nem vagyunk annyira elszigetelve, mint azt egyesek feltételezik. Hátra vannak még a gazdasági kérdések, amelyeknek a tárgyalására 1 és fél hét mulva kerül csak sor. Ezekhez a tárgyalásokhoz rendkivül fontos érdekek fűződnek.

—

Sok szó — egy cselekedet

(Széljegyzet egy kiskanizsai levélre)

De sok szép, magasztosan emberi eszmény egyesül ebben a szóban: »demokrácia« és mégis, mire az eszmények szavakban keresnek kifejeződést, mennyi hullik azokból puszta sziklára.

Azt mondjuk: »szabadnak lenni« és rabjai vagyunk saját alantas emberi ösztöneinknek, anyagiaknak, hiúságoknak, érvényesülésnek, szerzésnek, helyzetek kihasználásának.

Azt mondjuk: »egységben összefogni« és hanggal, betűvel, doronggal, gáncsal törjük, marjuk egymást, ahányan vagyunk, annyifelé húzunk és ellenséget látunk abban is, akiben tisztes ellenfelet becsülhetnénk.

Azt mondjuk: »áldozatot hozni« és elirigyeljük a falatot a szomszéd asztaláról, zsugorgatjuk földi javainkat és szemforgató panasszal térünk ki, ha a köz vagy a nyomor hozzánk fordul a jóság nevében.

Azt mondjuk: »szeretni« és jobban tudunk gyülölni, mint szeretni, inkább vagyunk kész sobot útni, mint megérteni, hamarabb tudunk gyilkolni is, mint megbocsátani.

Eszmények és gyakorlati életelvek, szavak és cselekedetek között minden vonalon igy tátonganak mérhetetlen szakadékok, amelyekben elveszik sok-sok emberi szép, jó és igaz.

Az ellentéteknek ebben a meddő zavarosában milyen jó kivételre találni. Kivételre, amelyet a demokrácia uj embert faragó képessége termelt ki s amelytől remélni lehet, hogy lesz egyszer a kivételből általános, igaz ember-tipus a demokrácia jegye alatt.

Egy levél nyomán ver bennünk gyökeret ez az embert átformáló hit. A levelet a Szervezett Munkások Szövetkezetének igazgatósága kapta egy kiskanizsai tagjától, Bánki Józsefnétól, aki jelen volt a Szövetkezet vasárnapi közgyülésén, meghallgatta ott a felszólalásokat, amelyek mindegyike, vezetőség és tagok részéről egyaránt, hangsulyozta a Szövetkezet demokratikus jelentőségét, a kisember önsegélyét a kapitalizmussal szemben folytatott harcában. Igy szól a levél:

»Tisztelt Igazgatóság! Amint végig hallgattam a 15-i közgyülést, arra az elhatározásra jutottam, hogy valamiképpen nekem is segitségére kell lennem a Szövetkezet vezetőségének nehéz napjaiban. En pénzt nem tudok adni, mert — sajnos — férjem munka nélkül van. Azonban ha az Igazgatóságnak nem lenne kifogása ellene, bátor vagyok felajánlani szolgálatomat, még pedig olyan tekintetben, hogy méterárut feldolgozok. Elvállalnám 25 darab női kombiné elkészitését és 5 darab női bluz varrását, amiért természetesen munkadijat nem fogadok el, hogy annyival is olcsóbban tudja a Szövetkezet azokat tagjai számára áruba bocsátani.«

Eddig a levél. A sorok mögött pedig egy uj, a mainál sokkal tisztultabban emberi világ körvonalai rajzolódnak ki. Azé a világé, amikor nemcsak szó lesz az »erők összefogása«, amikor nemcsak frázis lesz a »kölcsönös megsegités« és amikor nem pusztába hulló szó lesz a demokrácia sok nagyszerü elgondolása, hanem élet lesz a programmból, abból a programmból, ami a teremtés szándéka volt, amikor embert telepitett a földre...

Elrabolták kerékpárját

Pősze István kemendollári lakos folyó hó 15-re virradó éjjel kerékpárral haladt a zalaegerszegi országuton. Ismeretlen tettesek megtámadták, agyba-főbe verték és elvették kerékpárját. A rendőrségi nyomozás megindult a tettesek kézrekeritésére.

Novembertől-márciusig tart az ingyenes gazdaasszonyképző iskola

Jelentkezés a gazdasági iskolában

Az ország ujjáépitése érdekében nemcsak képzett gazdákra, hanem körültekintő, a háztartás minden ágában jártas gazdaasszonyokra van szükség.

Ennek tudatában a földmüvelésügyi miniszterium a gazdaképző iskolát kibővitette gazda- és gazdaasszonyképző iskolákká, ahol a gazdafiukkal párhuzamosan, de a nők érdeklődési- és munkakörnek megfelelően háztartási irányu kiképzés folyik.

A nagykanizsai gazda- és gazdaasszonyképző iskola ezévben megnyitja a háztartási tagozatát, megfelelő számu jelentkező esetén. Jelentkezési korhatár 15 év, az előirt iskolai végzettség legalább 6 elemi. Leányok részére internátus nincsen, csak bejáró növendékek jelentkezhetnek. Tandij nincs.

A tanév a téli hónapokban tart csupán, novembertől márciusig, mely idő alatt a leánytanulók megismerkednek mindazzal az elméleti és gyakorlati ismerettel, amire egy házasszonynak szüksége van.

Az elméleti órák anyaga: háztartástan, állattenyésztés, kertészet, gazdasági ismeretek, egészségtan stb. A gyakorlati órák tananyaga: szabásrajz, szabás, varrás, sütés, főzés, fejés, tejkezelés. A beiratkozás megkezdődött. Jelentkezni lehet a nagykanizsai gazda- és gazdaasszonyképző iskolánál. (Ady Endre-ut 74/a.)

Kik remélhetnek rendkivüli helyreállitási házadókedvezményt

A „Magyar Közlöny" f. hó 15-i száma közli a kormány 10750/1946. M. E. sz. rendeletet, mely szerint

Rendkivüli ideiglenes házadó mentességben részesül:

1. A beépitetlen területre emelt épület. (Beépitetlen terület az, amelyen legalább két éven át állandó épület nem állott.)

2. A toldaléképület, ha épitése következtében uj helyiség keletkezik.

3. A meglévő épületre ráépitett emelet.

4. A föld szinéig lebontott épület helyén emelt uj épület akkor, ha a használható területe a lebontott épület használható területét ennek legalább felo részével meghaladja.

5. A föld szinéig lebontott, önállóan használható épületrész helyére emelet épületrész, vagy a tetővel együtt lebontott emelet helyére épitett emelet.

6. A föld szinéig lebontott épület helyén emelt, tulnyomórészt lakás céljaira szolgáló épület abban az esetben, ha a lebontott épület korábban lakás céljára nem szolgált és arra alkalmas sem volt.

A föld szinéig való lebontáson az épületnek a természetes talajszintig terjedő lebontását kell érteni.

Az ideiglenes házadómentesség az uj épületet (épületrészt) csak akkor illeti meg, ha az uj épület épitését a rendelet megjelenése után kezdték meg és az illető városban vagy községben az érvényes épitésügyi szabályoknak megfelel.

A rendes ideiglenes házadómentesség időtartama:

1. Társasháznál és családi háznál, továbbá az ilyen jellegü épület toldalékainál és az ilyen épületre ráépitett emeleteknél 15 év.

2. Kislakásos bérháznál (kislakásos bérház az olyan épület, amelyben a használható területek legalább fele részét kislakások foglalják el), továbbá az ilyen jellegü épület toldalékainál és ilyen épületekre ráépitett emeleteknél 12 év.

3. A fenti 1—2. pontokban meghatározott épületek közé nem sorolható lakóházaknál, üzlethazaknál és egyéb épületeknél (gyárak, mühelyek, stb.), továbbá az ilyen jellegü épületek toldalékainál és az ilyen épületekre ráépitett emeleteknél 10 év.

Fentiek alapján engedélyezhető ideiglenes házadómentesség a házadónak 50 százalékára terjed ki. A házadó kulcsa tehát 60 és 80 százalék helyett 30, illetve 40 százalék.

A pénzügyminiszter felhatalmazást kapott, hogy az ujjáépitési miniszterrel egyetértve a házadómentességnek időtartamát felemelhesse, valamint a házadómentesség jogalapját az épittetőre előnyösebben állapithassa meg.

Rendkivüli ideiglenes házadómentességben részesül:

1. A rombolt városokban városfejlesztési szempontból különösen fontos, közművekkel már ellátott területen be nem épitett telekre emelet és 1952 december 31-ig használható állapotba helyezett bérház és társasház.

2. A rombolt városokban a hatóságok által romháznak nyilvánitott épület helyére emelt épület, ha

a) az a városnak különösen fontos területén fekszik,

b) a romok, illetőleg a romház használhatatlan részének lebontása 1947 december 31-ig befejeződik, valamint

c) az uj épület 1950 december 31-ig használható állapotba helyezik, végül

d) az uj épületben levő lakásoknak legalább felerészo kislakás.

A rendkivüli ideiglenes házadómentesség fenti esetekben 30 évre terjed.

Ezenkivül 25, 20 és 15 évre terjedő rendkivüli ideiglenes házadómentességet állapit meg a rendelet bizonyos esetekben.

A rendelet előirja azokat a módozatokat, melyek alapján a rendkivüli ideiglenes házadómentesség engedélyezhető.

A rendkivüli ideiglenes házadómentesség a házadónak 70 százalékára terjed ki. A házadó kulcsa tehát 60 és 80 százalék helyett 18, illetőleg 24 százalék.

A jelen rendelettol felhatalmazást kapott a pénzügyminiszter, hogy háborus események következtében megrongált épületek (épületrészek) helyreállitására, valamint a lakásinség enyhitését célzó átalakitásokra a házadó összegének 60 százalékából az elfogadott költségek háromnegyed részének erejéig legalább 2, de legfeljebb 15 éven át adókedvezményt engedélyezhessen.

A pénzügyminiszter az adókedvezményt kiterjesztheti azokra az épületekre is, amelyek helyreállitása 1945. év január 1. napjától a jelen rendelet hatálybalépéséig már megtörtént.

A házadómentesség megállapitását és engedélyezését az épület fekvése szerint illetékes állami adóhivatalhoz intézett és a városi adóhivatalnál (községi elöljáróságnál) benyujtandó kérvényben kell kérni. A kérvényt az épület (épületrész) egész vagy részleges használatbavételétől számitott 30 nap alatt kell benyujtani.

A bünöző Budapest

Kézrekerült a pestszenterzsébeti gyermekek réme

A főkapitányságra az utóbbi időben sok panasz érkezett Pestszenterzsébetről. Kisgyermekek szülei tettek feljelentést egy ismeretlen férfi ellen, aki megszólitja a gyermekeket az utcán, cukrot igér nekik, azt, akit sikerül elcsalni, elhagyatott helyre viszi és ott fojtogatni kezdi. A gyermekek minden esetben csak a csodálatos véletlennek köszönhették, hogy megmenekültek, a szenterzsébeti szülők pedig már hetek óta nagy aggodalomban éltek.

Legutóbb Ráth Mátyás 7 éves Mátyás nevü fiát és Nagy Ernőné 8 éves Ilona nevü leányát csalta el az ismeretlen férfi.

A rendőrség széleskörü nyomozást inditott. Megállapitották, hogy Czuczi Zoltán 22 éves foglalkozásnélküli fiatalember garázdálkodik a gyermekek között. Őrizetbe vették. Kihallgatásakor zavarosan viselkedett. Rendőrorvos vigygálta meg, megállapitották, hogy ön- és közveszélyes elmebeteg. Elmegyógyintézetbe vitték.

Egy szőke nőt állitottak elő a Halassy-gyilkosság ügyében

Halassy Olivér meggyilkolásának ügyében folytatja a főkapitányság bünügyi osztálya a nyomozást. A Zala annakidején részletes riportjában jelentette, hogy a gyilkosság estéjén a négy rablótámadó egy szőkehaju nő társaságában borozott egy ujpesti kocsmában. A detektivek bravuros nyomozás után előállitották ezt a szőkehaju nőt. Kihallgatása során bevallotta, hogy egy barátnője »hozta össze« a négy suhanccal, a gyilkosság elkövetése előtti napon. Az együtt töltött éjszaka után abban állapodtak meg, hogy másnap este a vendéglőben találkoznak és autózni mennek. Ő meg is jelent pontosan a kocsmában, amely elé néhány perc mulva odagördült a rablótámadók szürkéskék kocsija. A nő pontos személyleirást adott a négy férfiről, ez a személyleirás tökéletesen megegyezik azzal, amelyet a gyilkosságról a Szent László-uti szemtanuk adtak. Ugyancsak előállitották a szőke nő barátnőjét is, aki az ismeretséget létrehozta. Ő is ugyanolyan leirást adott a négy támadóról, mint az előző tanuk. Itt emlitjük meg, hogy a Zichy Jenő-utcából előállitott egyik suhancnál talált autógumi Halassyék autójáról való. Az előállitott suhanc azt vallja, hogy az autógumikat a Teleki-téren vette s neki semmi köze sem lehet a gyilkossághoz, mert a büntény éjszakáján a Szent László-ut közelében sem járt, ennek ellenére az ügyben rövidesen érdekes fordulat várható.

Ötévi kényszermunkára itélték a WM-gyár nyilas karhatalmi vezetőjét

A népbiróság Gálfalvy-tanácsa előtt volt vádlott Gréczi József gyári munkás, aki annakidején a Weiss Manfréd-gyárban dolgozott. Gréczi 1937-től kezdve tagja volt a nyilaskeresztes pártnak, majd a nyilasok hatalomrajutása után pártszolgálatra jelentkezett, még a kerékpárjára is nyilas jelvényt szereltetett, zöld ingben, Árpád-sávos karszalaggal és fegyverrel járt

Később a gyár ugynevezett karhatalmi vezetője lett.

A vádlott részben beismerő vallomást tett. A bíróság Fenesi Ferenc dr. népügyész vádbeszéde után Gréczi Józsefet ötévi kényszermunkára ítélte. Az ítélet nem jogerős.

Négy letartóztatás a Leszámitoló-bank valuta ügyében

A Leszámitoló Bank ügyében több mint két hét óta tartó nyomozás eredményeképp szerdán a főkapitányság gazdasági rendészeti osztálya a következő jelentést adta ki: A gazdasági rendészeti osztály a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank ellen vizsgálatot részben befejezte. Megállapitást nyert, hogy a bank egyes főtisztviselői a 8400—1946. M. E. számu rendeletbe ütköző bünc selekményeket követtek el, ezért előzetes letartóztatásba helyezték Rónai Bernát ügyvezető igazgatót, Barta Sándor igazgatót, Kovács Sándor igazgatót és Bayer István valutapénztárost. Az iratokat a letartóztatásba helyezettekkel együtt az államügyészségnek adták át.

Gyilkosság a Margitszigeten

Kedden késő délután a Margitszigeten a járókelők sikoltozásra, majd revolverdörrenésre lettek figyelmesek. A sziget egyik padján megtalálták Bőrőcz Mária 22 éves háztartási alkalmazottat, aki már halott volt. Megállapitották róla, hogy kéjgyilkosság áldozata lett. Nem régen szabadult az internálásból. Szerdán délben egy fiatal suhancot már előállitottak a főkapitányságra, aki régen ismerte Bőrőcz Máriát és valószinü, hogy köze lehet a gyilkossághoz.

Nyolc halálraitélt pestszentimrei gyilkos közül négyet azonnal kivégeztek

A pestszentimrei nyilas tömeggyilkosság bünügyében szerdán reggel hirdetett itéletet a népbiróság Tutsek-tanácsa. A népbiróság Zsiros Mihály, Kotthencz József, Csordás János, Török Imre, Varga Géza, Balogh István, Bálogh József és Petrovics Ferenc vádlottakat kötélhalálra itélte. Orbán Ferencet életfogytiglani kényszermunkára itélték.

A nyolc halálos itélet közül hét azonnal jogerőre emelkedett, csak Török Imre ügye került a NOT elé. A vádlottak kegyelemért folyamodtak. A biróság döntését délben tizenkét órakor hirdették ki. Zsiros Mihályt, Csordás Jánost, Balogh Istvánt és Petrovics Ferencet kisérték a fogházőrök a biróság elé. Tutsek Gusztáv tanácselnök közölte velük, hogy a biróság nem találta őket kegyelemre méltónak és a halálos itéletet délután háromnegyed kettőkor végrehajtják rajtuk.

Háromnegyed kettőkor az ügyészség fogházának udvarán a négy halálos itéletet végrehajtották.

A népjóléti minisztérium kiküldöttje a megyében

Zala megyébe érkezett Hidvégi József egészségügyi felügyelő, a népjóléti minisztérium kiküldöttje, hogy az egész vármegye területén felülvizsgálja az óvodákat, iskolákat, kórházakat és más közegészségügyi intézményeket.

Uj élet a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság nagykanizsai csoportjában

Nagykanizsa városa előtt nem ismeretlen a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság. Egy esztendő leforgása alatt számos előadást, hangversenyt, filmbemutatót rendezett a helyi csoport. Az országos központban mégis ugy gondolták, hogy néhány ujitást végrehajtani feltétlenül szükséges.

Barátságban és jószomszédi viszonyban csak olyan néppel élhetünk, amelynek ismerjük kulturáját, művészetét, tudományos életét, gazdasági és társadalmi berendezkedését. Természetesen nem elég, ha ez a tudás csak néhány ember birtokában van, nem elég, ha Magyarországon csak egy kis réteg tudja, mi van valójában a Szovjetunióban. A legszélesebb néprétegekkel, értelmiséggel, munkásokkal, parasztokkal kell megismertetnünk nagy szomszédunkat. Hiszen akit nem ismerünk, attól idegenkedünk, azt nem szeretjük, hát még ha hozzávesszük azt, hogy a magyar nép eddig csak hazug propagandán keresztül értesült a Szovjetunióban lévő állapotokról.

Hatalmas feladat vár itt a helyi Magyar-Szovjet Művelődési Társaságra. Tévedések elkerülése végett, ennek a Társaságnak nem célja propagandát kifejteni a Szovjetunió mellett és legfőképpen nem kiván napi- és pártpolitikát belevinni működésébe. Hiszen ma ténylegesen a párt- és világnézeti felfogást félre kell tennie minden józanul gondolkodó embernek és tisztán kell látnia, hogy Magyarországnak elsőrendü érdeke kivánja, hogy egyetértésben éljünk nagy szomszédunkkal, a Szovjetunióval. Le kell, hogy döntsük azt a mesterséges válaszfalat, amit a mult fasisztái emeltek a két nép közé.

Erdeklődést felkelteni és érdeklődést kielégiteni kell ennek a Társaságnak. Hogyan lehet mindezeket megoldani? Erről volt szó a tegnapi napon a városháza tanácstermében, ahova a budapesti kiküldött, Radványszky Rózsa szervezési titkár felkérésére összehivta Varga polgármester Nagykanizsa szellemi, politikai, társadalmi, gazdasági életének vezetőit. Az értekezlet eredményeképpen a következő határozatokat hozták: 1. A Társaság részére székházat, illetve helyiséget utal ki a város, ahol irodát, klubot, könyvtárat és előadótermet rendez be a vezetőség. 2. Amig a helyiség elkészül, rendszeresen előadásokat rendez a Társaság az üzemeknél, gyáraknál, vasutnál, közületeknél stb. 3. Kiváló szovjet filmeket mutat be előadással összekapcsolva a Társaság rendkivül kedvezményes áron. 4. A Zala cimü lap minden vasárnapi számában 2 oldalas mellékletet lesz a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság hiradója cimen. 5. A vezetőség mellé intézőbizottságot választottak a feladatok végrehajtására. Az intézőbizottság tagjai: dr. Béres Sándor törvényszéki biró, dr. Fendler Károly orvos, dr. Ruttkai György népügyész, Stolczer Emil tisztviselő, Teutsch Gusztáv nagykereskedő és Tibold Jolán tanárnő.

Meggyőződésünk az, hogy ilyen formában, ha a Társaságnak állandó helyisége, klubja, könyvtára lesz, ahol a tagok rendelkezésére fognak állni az összes fővárosi napilapok, hetilapok, folyóiratok, valamint a Moszkvában megjelenő lapok és idegennyelvü (német) folyóiratok és kiadványok, rendszeresen tartanak előadásokat, filmbemutatókat, koncerteket és nem utolsósorban a sajtóban hetenként megjelenő hiradója olyan hatalmas léptekkel viszi közel céljának elérésében a Társaságot, hogy az hazánknak nagy szolgálatot tesz. Városunk pedig gazdagodni fog, mert a Társaság kulturközponttá válik, ahol az igazi magyar és szovjet népi művészetet, irodalmat, valamint azt a hatalmas területet felölelő országot ismerheti meg, a melyik például 64 nemzetiségével olyan egyetértésben és békében él, hogy példát kellene vennie róla az összes többi népeknek.

—

Másfélévi börtönre itélték és azonnal letartóztatták Radó Lászlót, Nagykanizsa nyilas állomásfőnökét

A nagykanizsai népbiróság dr. Béres Sándor-tanácsa tegnap tárgyalta Radó Lászlónak, a nagykanizsai vasutállomás volt nyilas állomásfőnökének népellenes bünügyét. A vádirat szerint Radó a nyilaskeresztes párt bizalmija volt a MÁV pécsi üzletvezetőségénél, a kiürítéskor szorgalmazta a vasutasok Németországba való kitelepitését. A vasuton beszédeket mondott, amelyekben Hitler és a nácizmus győzelmét hirdette. 1945 telén pedig feljelentette a nyilas hungarista légiónál ifj. Dessewfy Arisztidet, mert az nem tett eleget a bevonulási paracsnak és a katonaság elől bujkált.

Radó László a vád tárgyává tett bünc selekményt nem volt hajlandó elismerni és azt hangoztatta, hogy kényszerből lépett a nyilaskeresztes pártba. Azt mondta, hogy közóhajból lett pártbizalmi, amire dr. Ruttkai népügyész megjegyezte, hogy Szálasi is »közóhajból« lett nemzetvezető. Dessewfy Arisztidet nem jelentette fel előadása szerint, hanem ő önként jelentkezett. A tárgyalás során a tanuk bizonyitották, hogy Radó valóban hagoztatta a német győzelmet és a kitelepülést szorgalmazta. Igy, mivel a népbiróság a vádat bizonyitottnak látta, Radó Lászlót bünösnek mondta ki és 1 és félévi börtönre és politikai jogainak 5 évre való felfüggesztésére itélte. A népügyész inditványára, aki az itéletet megfellebbezte, a népbiróság elrendelte Radó azonnali letartóztatását.

Ezután a népbiróság rátért Bódis Gábor pusztamagyarodi fegyveres pártszolgálatos háborus bünügyének tárgyalására. Ezt a tárgyalást azonban a népügyész inditványára bizonyitáskiegészités végett elnapolták.

Szombaton tárgyalja a népbiróság „Szittya" Szabó Gyulának, a nagykanizsai nyilaspárt megalapitójának bünügyét

A nagykanizsai népbiróság dr. Béres Sándor-tanácsa e héten szombaton is tart tárgyalást, melyen Szittya-Szabó Gyula népellenes bünügyét tárgyalják. Nagykanizsán köztudomásu dolog, hogy Szabó Gyula volt az, aki itt megalakitotta a nyilaskeresztes pártot, később pedig, mikor a párttal összekülönbözött, kizárták onnan. A tárgyalásra sok tanut vonultatnak fel, akik Szabó Gyula nyilas tevékenységéről vallanak.

— Várható időjárás péntekre estig: Megélénkülő, helyenként viharos nyugati, majd délre forduló szél, több helyen, főleg északnyugaton futóeső. A hőmérséklet kissé csökken.

Megyei hirek

A köztársasági elnök Zalában

Mint már megirtuk, Tildy Zoltán köztársasági elnök vasárnap érkezik Zala vármegyébe. A fogadtatás programmját véglegesen kidolgozták. Ezek szerint vasárnap délután érkezik meg a köztársasági elnök 25 főnyi kiséretével a badacsonytomaji hajóállomásra, ahol a főispán fogadja. A fogadáson résztvesznek Nagykanizsa és Zalaegerszeg polgármesterei, Keszthely és Tapolca járási főjegyzői. A négy város politikai pártjainak kiküldöttei és a vármegye székhelyéről még sokan. Az üdvözlések után a Kisfaludy-házhoz megy a köztársasági elnök, ahol népi bemutató lesz és borkóstoló. Este fél 8 órakor különvonattal tér vissza a köztársasági elnök Budapestre.

*

Mindszenty hercegprimás beszéde Zalaegerszegen az egyházközségek vezetői előtt

Mindszenty biboros hercegprimás zalaegerszegi tartózkodása alatt fogadta az egyházközségek és katolikus egyesületek képviselőit és érdekes beszédet intézett hozzájuk. A hercegprimás a következőket mondta:

— Volt hivein szeretete és ragaszkodása uj erőt ad nekem a további munkához. A bibor maga a mai sulyos időkben égetné a testemet, de az én biborom, ez a könnyel, piszokkal telefröcskölt és gyalázatokkal bemocskolt bibor, nagypéntek bibora, felemel és megacélozza munkaerőmet. A gyalázkodásokat és rágalmakat szivesen eltüröm a nemzet érdekében, melyért bármikor kész vagyok az életemet is feláldozni. Nem is ezek a dolgok bántanak engem és fájnak nekem. Fáj azonban az, hogy néhány héttel ezelőtt tulról a Dunán átuszott hozzánk két ember és arra kért, hogyha már rákényszeritik őket az ősi föld elhagyására, tegyék lehetővé azt is, hogy kilencszáz éven át ott elemetett szeretteik sirját is magukkal hozhassák. Fáj nekem az, hogy magyar testvéreink ezrei sinylődnek és pusztulnak el az elcsatolt területeken, rabtáborokban. Majd a következő megállapitást tette a hercegprimás: — Az elmult télen, bizonyos állásfoglalásomért majdnem hogy megköveztek engem. Most ugyanazok, akik akkor gyaláztak és becsméreltek, téli állásfoglalásom szerint próbálnak a nemzet szomoru sorsán enyhiteni.

*

A NOT bizonyitáskiegészitést kér

Még az elmult nyáron a zalaegerszegi népbiróság Somogyi Antal bucsuszentlászlói gyógyszerészt 15 évi kényszermunkára, Schultheisz Antal bucsuszentlászlói MÁV üzemi tisztet 10 évi börtönre, Kardos Józsefet négy évi börtönre és Balázs Károly bucsuszentlászlói kocsmárost 5 évi kényszermunkára itélte népellenes bünc selekmény miatt. A NOT most leküldte az iratokat és a bizonyitás kiegészitését rendelte el.

— Hirdetmény

A nagykanizsai járásbiróság közhirré teszi, hogy Horváth Jánosné született Szattler Klára nagykanizsai születésü és lakos, 86 éves háztartásbeli holtnaknyilvánitása iránt az eljárást megindította.

Budapestről jelentik:

John Haire hosszu megbeszélése Ortutay Gyulával

John Haire brit munkáspárti képviselő csütörtök délután meglátogatta Ortutay Gyulát, a Magyar Központi Hiradó igazgatóját és elnökét és több mint egy óra hosszat tartó szivélyes beszélgetést folytatott vele.

Eddig 12,000 hadifogoly érkezett haza

A hadifoglyok hazaszállitása Oroszországból rendszeresen folyik. A debreceni állomásra augusztus 11-ike óta 12.000 hadifogoly érkezett. Ha a hazaszállitás ilyen ütemben folyik, akkor október végére hazakerül a Szovjetunióban levő 25.000 magyar hadifogoly.

Hollandiába lehet táviratozni

A postaigazgatóság közli, hogy Hollandiával megindult a táviróforgalom. Táviratok csak közérdekü nyelven küldhetők.

Elitélt postaigazgató

A budapesti népbiróság Horváth László elnökletével működő tanácsa Kozmics Gábor nyug. postaigazgatót háborus és népellenes büntettben vonta felelősségre. A háborus büncselekményben a vád alól felmentette, azonban népellenes büncselekményben bünösnek mondta ki és 1 és félévi börtönre itélte. Az itélet nem jogerős.

A sertésvágás korlátozása

A közellátásügyi miniszter rendelete értelmében a 40 kg-on aluli sertést továbbtartás céljából történő adás-vétele korlátozás alá esik, de 100 kg-on aluli sertést— a kényszervágások kivételével — sem szabad levágni.

A gyógyszerárak szabályozása

A népjóléti miniszter a gyárakban a gyógyszerekre vonatkozó rendkivüli árengedményeket 10 százalékról 16 százalékra emelte fel, az OTI-nak engedélyezett nagy árengedményt pedig 20 százalékról 25.5 százalékra emelte.

Hadifoglyok hozzátartozóit fosztogatta

A főkapitányság elfogta Bereczki András 44 éves ácsmestert, aki hadifoglyok hozzátartozóinál jelentkezett azzal, hogy most érkezett a hadifogságból. A hozzátartozóktól ruhanemüt és pénzt csalt ki, álhireket hozva a hadifoglyokról. Letartóztatták.

Magyarország a világélelmezést intéző tanácsban

Koppenhága, szeptember 20

Az Egyesült Nemzetek élelmezési és mezőgazdasági világértekezlete koppenhágai gyülésén Magyarországot teljes jogu félként felvették a világértekezlet tagjai közé. Magyarország igy bekapcsolódik a világélelmezést intéző legfelsőbb tanács munkájába.

Forrongás Görögországban

Athén, szeptember 20

Görögországban a terroristák tevékenysége egyre fokozódik. A jelentések beszámolnak arról is, hogy a szélsőjobboldali magatartás nem kifogásolható.

MAORT

Országos atlétabajnokokat lát vendégül pályaavató sportünnepélyén a MAORT

Az egyesület a pályaavató sportünnepélyt 1946 szeptember 22-én délután fél 3 órai kezdettel rendezi a Vár-utcai uj sporttelepén. Az ünnepély müsora vázlatosan a következő:

A résztvevő egyesületek csapatainak felvonulása.

Himnusz, közben zászlófelvonás.

Üdvözlő beszédek.

Labdarugó mérkőzés a MAORT kerettyei és pusztaszentlászlói munkás sportegyesületeinek csapatai között.

Atlétikai verseny a legjobb budapesti, vidéki és helybeli atléták részvételével. A versenyen résztvesz Barta, a 100 m-es országos bajnokság második helyezettje, Garay, a 800, 1500 és 5000 m-es országos bajnok, az oslói Európa-bajnokság ötödik helyezettje, Klics diszkoszvető országos bajnok, Torday, a mult évi országos magasugró bajnok és Kiss, az országos sulydobó bajnokság második helyezettje. A verseny résztvevői között lesznek a legjobb pécsi atléták, azonkivül a Nagykanizsai Vasutas Sport Egyesület atlétái, valamint a nagykanizsai leány- és fiu-középiskolák versenyzői. A MAORT atléták sorában indul Dulgyovai, az idei országos magasugró bajnokság első helyezettje.

Kosárlabda mérkőzés a MAORT kerettyei és nagykanizsai női csapatai között.

Bajnoki labdarugó mérkőzés a PBTC (Pécs) és a MAORT (Nagykanizsa) csapatai között.

Verseny után dijkiosztás.

Este sportmulatság a Korona összes helyiségeiben.

Felhivás a MAORT értelmiségi alkalmazottaihoz

A MKP nagykanizsai szervezete f. hó 21-én, szombaton délután 6 órakor a Párt helyiségében értelmiségi gyülést tart, melynek előadója Gerencsér György elvtárs, megyebizottsági tag. Előadásának cime: Egyház és demokrácia. Gyülésünkre elvtársunkat, hozzátartozóit, barátait ezuton is szeretettel meghivjuk. *MKP Értelmiségi Bizottsága.*

MAORT II.-Balatonfüredi SC 10:1 (4:1)

A Balaton-kupa döntő mérkőzésen a kitünően játszó MAORT csatársor lelépte a tapolcai csoport favoritját. Az eredmény tulzott, mert a BSC jó játékával nem szolgált rá ilyen nagyarányu vereségre.

Ismét a kontárkérdés

Az asztalosmesterek szakosztálya tegnap népes gyülést tartott, hogy az egyre jobban elterjedő kontárkodásnak gátat vessen. Azért az alábbi memorandummal fordult Zala vármegye alispánjához:

Tisztelt Főispán ur! A nagykanizsai asztalosmesterek szakosztálya egy sulyos és nagyon elterjedt, iparunkat veszélyeztető jelenségre, a kontárkérdésre kér jogorvoslást. A mai nehéz anyagbeszerzés és tulmagas ipari árak mellett a munkavállalás lehetősége ugyis a minimumra csökkent. Ugyanakkor sulyos közterhek fizetésére vagyunk kötelezve. Városunkban a kontárok ugy elterjedtek, hogy nem ritkaság az sem, hogy a kontár többedmagával dolgozik. Ipartestületünk tehetetlen velük szemben, mert az illetékes biróság nem működik és igy szabadon garázdálkodhatnak, kibujva minden fizetési kötelezettség alól, mig a legális iparosok elől elveszik a munka lehetőségét. Azért tisztelettel kérjük a Főispán urat, hogy radikális intézkedéseket foganatositson és utasitsa a hatóságot a kontárság letörésére, a tettenért kontár anyagának és szerszámának azonnali elkobzására, valamint a megrendelőt is szigoruan megbüntessék. Ezeknek meghallgatására és orvoslására kérjük az igen tisztelt Főispán urat. Tisztelettel: Asztalosmesterek szakosztálya.

Egyben a közönség figyelmét is felhivjuk, hogy munkálatait mindig a legális iparossággal végeztesse, mert legtöbbször a kontár drágább is, munkája nem olyan megbizható és érte felelősséget sem vállal. Ugyanakkor kiteszi magát annak, hogy a munka elkobzása mellett még sulyos pénzbirsággal is megbüntetik.

Buza János szakoszt. jegyző

Mai és régi levelezésből származó tömeg bélyegért pénzt, magyar sorokat vagy külföldi bélyegeket adok. Iv-anyagot is átveszek. Rozgonyi-utca 19. Barbarits. (Ez a hirdetés mindig érvényes.) d

HIREK

A rádió szombati müsora

Budapest I. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. Reggeli zene. 8.15 Hanglemezek. 10 Hirek. 10.10 Kodály népdalfeldolgozásaiból. 12 Déli harangszó, hirek. 13 Előadás a Kossuth emigráció külpolitikájáról. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 A Pro Arte énekegyüttes müsora. 15.15 Előadás a szovjet—német háboru döntő jelentőségü csatáiról. 16 Hirek. 17 A Csepeli Általános Munkásdalkör énekel. 17.30 Hajnali fény. Kertész László zenés összeállitása. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 19.45 Dr. Gombos Pál előadása a modern fizikai világszemléletről. 20 Hirek, sporthirek. 20.20 Karády Katalin énekel a Harmónia müvészegyüttes kiséretével. 21.50 Hangos heti hiradó. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. 22.20 Jeanette MacDonald és Eddy Nelson énekel. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Táncslemezek.

Budapest II. 20 Rimszkij Korsakoff és Ravel müveiből. 21 Hirek. 21.15 Kamarazene. 22 Az amerikai misszió lemezeiből.

— Szerkesztőségi hir

Bencze Jenő, lapunk főszerkesztője néhány napra Budapestre utazott. Távollétében a lap szerkesztését Brónyai Lajos végzi.

— A téli időszámitás

Október 7-én éjjel 2 órakor középeurópai időszámitás lép életbe. Ennek megfelelően a jelzett időpontban az órákat egy órával hátra kell igazitani.

— Halálozás

Kapoli Rudolfné sz. Dobos Mária folyó hó 20-án Nagykanizsán elhunyt. Temetése folyó hó 22-én délután fél 4 órakor lesz a rom. kath. temetőben.

— Az iparesség figyelmébe!

Az iparjogositványok záradékolásának végső határideje folyó évi október hó 15-ig meghosszabbittatott. Felhivjuk azokat az iparosokat, akik ezen kötelezettségüknek még eddig nem tettek eleget, iparigazolványukat záradékolás végett mutassák be fenti határidőig az I. foku iparhatóságnál. *Az Ipartestület elnöksége.*

— Kézrekerült betörők

Tollár László miháldi lakos feljelentést tett a nagykanizsai rendőrségen Millei Erzsébet és ismeretlen társa ellen, mert mig ő Nagykanizsán tartózkodott, azok feltörték lakását és onnan egy férfiöltönyt, egy pár férficipőt, egy ballonkabátot és kisebb összegü pénzt, többek között egy darab osztrák 1000 schillingest és két darab kanadai 1 dollárost vittek el. A tetteseket üldözőbe vették, de azok eltüntek a szeme elől. A rendőrség meginditotta a nyomozást és az öltönyt és a cipőt megtalálták egy Magyar-utcai zsibárusnál. Az ószerestől megtudta a rendőrség a betörők tartózkodási helyét, ahol el is fogták Millei Erzsébetet és társát, Bencze István nagykanizsai lakost. A rendőrségen beismerték, hogy betörtek Tollár László miháldi házába és azt mondották, hogy a lopott holmik árából Németországba akartak menni. A két betörő a rendőrségi fogdában várja ügyének kivizsgálását.

Amerikai-szovjet kereskedelmi kapcsolatok

Washington, szeptember 20

Az amerikai kereskedelemügyi minisztérium megbizottja hathetes moszkvai látogatásáról visszatért Washingtonba. Hivatalos közlemény szerint a Szovjetunió és az Egyesült Államok közötti szorosabb gazdasági kapcsolatok alapját épitették ki.

Meghivó

A Nagykanizsai Városi Közjóléti Szövetkezet f. évi szeptember hó 29-én vasárnap d. e. 11 órakor a Városháza közgyülési termében

rendkivüli közgyülést

tart az alanti tárgysorozattal, melyre a tagokat tisztelettel meghivja

Nagykanizsa, 1946. szeptember 16.

az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Igazgatóság és Felügyelőbizottság választása.
2. Az alapszabályok 5, 13, 41. §-ainak módositása (üzletrészek forintértékben való megállapitása, szövetkezeti hirdetések közzététele) 1212

Hirdetmények.

Felhivatnak mindazok, akik az aknázás folytán személyi vagy tárgyi (eszközökben, állatokban) veszteséget szenvedtek, 3 nap alatt jelentkezzenek a városház közigazgatási ügyosztályán (Bazár épület II. lépcsőház 1 emelet) d. e. 10—12 óra között. 1209

Baloldali magatartásuk miatt elhurcolt egyének hozzátartozóit felhivom, hogy az elhurcolt egyének összeirása végett jelentkezzenek 3 nap alatt a városháza közigazgatási osztályán délelőtt 10—11 óra között. 1210

Felhivom a közlegelőkre kihajtott állatok gazdáit, hogy a legeltetési bárcákat a r. adóhivatalban váltsák ki még e héten. F. hó 22-től kezdve a pásztor csak azokat az állatokat veheti át őrzésre, melyekről a legeltetési bárcát megkapta. — A legeltetési bárcát azoknak is ki kell váltani, akik csak 1-2 napra hajtatták ki állataikat a legelőre. 1211

A 37.590/1946. K. Sz. M. rend. értelmében valamennyi (keletre való tekintet nélküli) iparjogositvány felülvizsgálását f. évi október hó 15. napjáig kell kérni.

U. e. határidőig pótlólag lehet kérni a f. évi április hó 30. napjáig be nem mutatott iparjogositványok (ipari és kereskedői) záradékkal való ellátását is.

1208 Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Tankönyveket az összes helybeli és vidéki iskolák részére előjegyzem. Schless Gyula, Ady Endre-ut 8. Telefon: 129. 1040

Eladó egy pár 42-es számu, alig használt férfi félcipő. Cim a kiadóhivatalban megtudható. d

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31.
Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa"
Szerkesztésért és kiadásért felel Bencze Jenő.
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdáért felel: Zalay Károly.

51. évfolyam. 215. szám. Nagykanizsa, 1946. szeptember 22. vasárnap Ára 40 fillér.

ZALA

A pénzügyminiszter kijelentése szerint a július 27-e óta az állammal szemben fennálló zárolt követeléseket 200millió adópengő 1 forint arányban fogják átszámitani és ezt az átszámitást kell követni a vállalkozóknak és kereskedőknek is egymásközötti tartozásuk és követelésük elszámolásánál is

A csehszlovák-magyar lakosságcsere nagy vitája

Párizs, szeptember 21

A magyar politikai és területi bizottság ülését tegnap délután negyed 5 órakor nyitották meg. Az elnök bejelentette, hogy a napirenden a 200.000 magyar kitelepitésére vonatkozó csehszlovák pótinditvány feletti vita szerepel. A gyülés első felszólalója Massaryk csehszlovák külügyminiszter volt, aki azt javasolta, hogy addig, amig a csehszlovák áilásfoglalás francia és orosz forditásban el nem készül, tárgyaljanak más pontot. A bizottság igy a fasiszta szervezetek feloszlatására vonatkozó cikkely tárgyalására tért át. A cikkelyt kevés változtatással egyhangulag elfogadták. A bizottság ezután a másik csehszlovák pótinditvánnyal foglalkozott, amelyet a bécsi döntés megsemmisitésére vonatkozó cikkelyhez nyujtottak be. A bizottság egyhangulag ugy határozott, hogy elfogadja az albizottság jelentését, mely a bécsi döntés jogi következményeiről szólott. Ugyancsak egyhangulag elfogadta, hogy a közgazdasági kedvezményekről szóló albizottsági jelentést a gazdasági bizottság elé utasitja, amely dönteni fog a magyar békeszerződés ezen cikkelyéről, összeegyeztetve a többi gazdasági természetü kérdésekkel. A bizottság ezután áttért a 200.000 szlovákiai magyar kitelepitésével foglalkozó csehszlovák pótinditvány tárgyalásra. Clementis csehszlovák külügyi államtitkár ismertette a csehszlovák javaslatot és felszólalásában mindenek előtt vitába szállt a magyar kiküldöttek által felhozott és a két országban élő szlovák-, illetve magyar nemzetiségüek számára vonatkozó statisztikai adatokkal. Azzal vádolta a magyar kormányt, hogy szabotálja a csehszlovák-magyar lakosságcsereegyezményt és kijelentette, hogy a szlovákoknak semmi szerepe nem volt a Csehszlovák állam felbomlasztásában. Majd méltatlannak találta a szlovák néphez, hogy válaszoljon egy olyan nemzet vádjaira, mely szerinte elsőnek lépett a fasizmus utjára. Csehszlovákia a világ közvéleménye előtt kötelezettséget vállalt, hogy a kitelepitést az emberiesség elveinek szemelőtt tartásával oldja meg és a csehszlovák kitelepités tekintetében aláveti magát az Egyesült Nemzetek Szervezete ellenőrzésének és ezt hajlandó beleszövegezni a pótinditványba. Ezután Bedell Smith amerikai kiküldött szólalt fel. Csehszlovákia tartós megoldást kiván a nemzetiségi kérdésben, de kiköti a javaslat, hogy miként kivánja ezt a célt elérni. Nem tudja aláirni a csehszlovák-magyar lakosságcsereegyezményt, mert a csehszlovák pótinditvány elfogadása azt jelentené, hogy a csehszlovákiai magyar kisebbség felforgató szerepét. Ezt megcáfolhatatlanul igazolják a szovjet kormány által Berlinben talált és nemrég nyilvánosságra hozott hivatalos okmányok. Magyarország azt mondta, hogy a csehszlovákiai kisebbség áttelepitése katasztrófát jelentene Magyarország számára. Ez nem más, mint propaganda-érvelés az egymásnak ellentmondo statisztikai adatokkal szemben. Hangoztatták, hogy Magyarországon nincs hely 200.000 áttelepülő számára. Magyarország pedig 500.000 németet telepit át az amerikai zónába. Szeptember elsejétől 136.000 svábot telepitettek ki és ha a teljes kitelepités megtörténik, akkor a szlovákiai magyarok befogadásának nincs akadálya. Sokkal jobb lenne Magyarország számára, mondotta Visinszky, ha svábjait jó magyarokkal helyettesitené. Csehszlovákia egy elvet kiván leszegezni, biztositja a kitelepülők tulajdon- és magánjogi kérdéseit. Bizonyos vagyok abban, hogy a kitelepités a cseheknél jólismert pedantériával történik meg, amellyel Csehszlovákia mindig teljesitette kötelességét. Beszéde végén bejelentette, hogy ilyen formában támogatni fogja a csehszlovák javaslatot. A bizottság ugy döntött, hogy a 200.000 magyar kitelepitésére vonatkozó vitát a politikai és területi bizottság, héifői ülésén folytatja.

Az amerikai megbizott tiltakozik a lakosságcsere becikkelyezése ellen

Párizs, szeptember 21

Tegnap a magyar béke ügyében tárgyaló bizottságban az amerikai megbizott nem egyezett bele, hogy bármely szerződésbe beleveegyenek cikkelyt a nemzeti kisebbség áttelepitése ügyében. Nyilatkozatát annak a csehszlovák javaslatnak tárgyalásánál tette, mely 200.000 magyar áttelepitését kivánja Csehszlovákiából Magyarországra.

Magyar állampolgárok orosz kitüntetése

Moszkva, szeptember 21

A Szovjetunió legfelsőbb tanácsának május 9-i és julius 9-i rendelete értelmében a Vörös Hadsereg központi csoportjának haditanácsa a napokban 61 magyar állampolgárt, akik a Vörös Hadsereggel együtt résztvettek a német fasiszták elleni harcokban és küzdöttek Budapest felszabaditásáért, a Németország feletti győzelemért a nagy honvédelmi háboruban 1941—46 és Budapest bevételéért feliratu érmekkel tüntette ki.

A zágrábi érsek — népellenes büntény gyanusitottja

Róma, szeptember 21

Vatikáni körökben kijelentették, hogy Stepinac zágrábi hercegérsek letartóztatása fájdalmas benyomást keltett és még mindig nincsenek arra vonatkozólag értesülések, hogy a letartóztatásnak mi az oka. Jugoszláv részről kijelentették, hogy Stepinac érseket népellenes büntényekkel vádolva állitják a biróság elé. A nácik üzelmeiben résztvevő horvát terroristák tárgyalására 10 nap mulva kerül a sor.

Budapestről jelentik:

Kéthly Anna előadása a budapesti müegyetemen

Kéthly Anna, a nemzetgyülés alelnöke nagy érdeklődéssel kisért előadást tartott a budapesti müegyetemen »Az egyetemi ifjuság és a demokrácia« cimmel. A munkásosztály küzdelmeiről kijelentette, hogy a technika fejlődésével a társadalom és a gazdasági élet rendszeres átalakitására kell törekedni. Ha a demokráciát nem sikerül kiépiteni, akkor nem lehet megmenteni az országot. A mi demokráciánk alapja, eleme az önrendelkezési jog, a felelősségvállalás és az ezekből kiinduló egész kezdeményezés. A tények valódi ismerete csak a demokráciában érhető el. Ezzel a tárgyismerettel tudunk kialakitani olyan közvéleményt, mely a maga akaratából hajlandó részt venni a felépités munkájában.

Miss Kealing látogatása a népjóléti miniszternél

Molnár Erich népjóléti minisztert meglátogatta miss Kealing, a liverpoli egyetem diszdoktora. Tájékozódott a szociálpolitikai doktornő a demokratikus állam szociálpolitikai szervezeteiről és az ország szociális helyzetéről.

Kormányintézkedés a munkanélküliség csökkentésére

A munkanélküliség csökkentés-

Auer Pál követünk válasza a csehszlovák külügyi államtitkárnak

Párizs, szeptember 21

A Newyork Herald Tribune Auer Pál párizsi magyar követ levelét közli, amely Clementis csehszlovák külügyi államtitkár hétfői beszédével foglalkozik. A levél utalt Clementis beszédének egyetlen mondatára, amely igy hangzik: »Magyarország ezzel azt akarta bizonyitani, hogy semmit sem változott s ma is ugyanazt a revizionista politikát folytatja, mint az előző magyar kormány.« A különbség azonban az, irja a levél, hogy a régi rendszer kormányaival az mében. Most uj szerződés vitája folyik és közismert dolog, hogy a mostani magyar kormány nem támasztott reviziós követeléseket Csehszlovákiával szemben. Éppen ellenkezőleg, a csehszlovák kormánynak vannak reviziós követelései, amikor a most érvényben levő kisebbségi szerződéseket semmisnek akarja nyilvánitani, ezenkivül határkiigazitást követel és uj területet igényel a pozsonyi hidfő kiszélesitésére, megváltoztatva ezzel a státusquot. Ezek után döntse el a közvélemény

igénybevesznek munkaerőket. A napszámbér ugyan csekély, de a napi megélhetést biztositja.

Komoly lépés történt most a textilfronton. A nagy gyárak már napi négy szakaszban dolgoznak s ezen a réven sikerült 15.000 ujabb munkást beállitani a termelőmunkába.

A NOT is életfogytiglanra ítélte Olaszi Sándor festőművészt

A NOT Bojta-tanácsa szerdán hozott jogerős itéletet Olaszi Sándor festőművész, a nyilas pártszolgálat országos vezetőjének bünügyében. A NOT jogerőre emelte az elsőfoku bíróság életfogytiglani kényszermunkára szóló itéletét.

Ugyancsak szerdán tárgyalta másodfokon a Bojta-tanács Fabinyi Lili uszító nyilas ujságirónő bünügyét. Fabinyi Lili büntetését 8 évről négy évre szállitotta le.

A bíboros hercegprimás Nagykanizsára jön

A Szent Margit ereklye diadalútja Zalaországban

Nagy ünnepe lesz Nagykanizsának, Dél-Zalának és Dél-Somogynak október 19-én és 20-án. A Szent Margit ereklye, melyet Veszprémben őriznek, Nagykanizsával megkezdi országjárását. Kiséretében a két egyházmegye — veszprémi és szombathelyi — püspökei és papjai sokezer hivővel érkeznek Nagykanizsára.

Az ünnepséget Vajay József prépost, P. Vados Pál ferences guardián, P. Janzsó Jácint plébános rendezik.

Az ünnepély sorrendje:

1. Október 19-én d. u. 4 órakor érkezik városunkba autón Nagyrécse felől Kovács Sándor szombathelyi megyéspüspök, dr. Bánass László apostoli kormányzó és dr. Szemes József pápai kápián, veszprémi plébános, a Szent Margit ereklye őrzője kiséretében az ereklye.

Fogadás: Az Erzsébet-téren a város és az egyházközségek fogadják a Főpásztorokat és az ereklyét. Utána a város közönsége körmenetben kiséri a Fő-utvonalon át a ferencrendi plébánia-templomhoz.

A cinktóriumban Kovács Sándor püspök beszél. A beszéde után a kiskanizsai hivők körmenetben viszik ki az ereklyét a kiskanizsai ferences plébánia templomba dr. Kiss György kaposvári prépost és dr. Szerecz Imre keszthelyi apátplébános kiséretében. Itt dr. Szerecz Imre beszél. A templom egész éjjel nyitva lesz a hivők számára.

2. Október 20-án délelőtt fél 10 órakor a kiskanizsai hivők, valamint a letenyei esperesi kerület községeiből érkező hivők kiséretében körmenetileg hozzák vissza az ereklyét Nagykanizsára, az ünnepség színhelyére. Az ünnepség színhelye a Jézus Szive templom előtti tér a Fő-uttal. Itt helyezkedik el Nagykanizsa és a vidék lakossága.

3. Fél 11 órakor a főispán — aki a megye határától kiséri a bibaros hercegprimást — kíséretében érkezik az ünnepség színhelyére a hercegprimás, akit az apostoli kormányzó és a város polgármestere köszönt.

4. Nyomban utána szentmise és szentbeszéd. Tartja a Hercegprimás.

5. A szentmise után a papság a hivők sorfala között a Jézus Szive templomba viszi az ereklyét, ahol az tisztelgésre lesz elhelyezve.

6. Délután 4 órakor litánia lesz. Tartja az Apostoli Kormányzó. Befejező szentbeszédet mond dr. Burka P. Kelemen ferences tartományfőnök.

Nincs üzemanyaga a Pálcsics-féle festőgyárnak

150 munkás van kenyér nélkül

Nagykanizsán van egy gyár, a mely már hosszu hónapok óta mozdulatlanul áll, munkásainak legnagyobb része munka nélkül van, mert szakmájukban nem tudnak elhelyezkedni. A Tarján-Pálcsics-féle festő- és tisztitógyár ez. A város vezetősége, a pártok és a szakszervezetek vezetői tudatában vannak annak, hogy Nagykanizsa iparának szempontjából milyen fontos ennek a gyárnak megindulása, azonban mindeddig nem történt intézkedés ebben az ügyben.

Az üzem több, állás nélkül lévő munkása felkereste szerkesztőségünket és kérték lapunk támogatását a gyár megindítása és igy az ő kenyérhezjutása érdekében. A Zala munkatársa ezért már többször felkereste a Tarján-Pálcsics-féle festőgyárat, azonban legnagyobb meglepetésére a gyár zárva volt, mig végül egy alkalommal sikerült az üzemet nyitva találnia.

A gyár jelenlegi tulajdonosnője munkatársunkat végigvezette a kihalt telepen, közben pedig érdekes dolgokat mondott el üzeméről.

A Tarján-Pálcsics-féle festőgyár azelőtt 100—150 vegyipari munkás családjának adott kenyeret, jelenleg mindössze 12 munkást tudnak foglalkoztatni a hatalmas üzemben. Azonban ezek is heti 48 óra helyett 16—24 órát dolgozhatnak, mert bár munka volna, üzemanyag nincs.

Munkatársunk megkérdezte, hogy mi igaz abból, hogy az üzem jóvátételbe dolgozik majd és mint ilyen, rövidesen nagyobb mennyiségü szenet kap.

— Erről nem tudok semmit — mondja Tarján Ferencné —, illetve csak annyit, hogy a közelmultban a vegyipari munkások szakszervezeti gyülésén az előadó megemlitette, hogy üzemünk rövidesen mint jóvátételi üzem dolgozik és e célra 10 vagon szenet kapunk. Mikor munkásaink ezt megtudták, másnap már teljes számban jelentkeztek munkára. Örömünk azonban korai volt, mert mikor elölről az illető előadót és a szakszervezetet megkérdeztük, nem tudtak felvilágositást nyujtani. Ezidőszerint üzemanyagunk nincs és kilátás sincs arra, hogy rövidesen hozzájussunk, mert a kazánokat csak szénnel lehet fütteni, fa ugyanis sokkal költségesebb volna. Szenet azonban az Anyaggazdálkodási Hivataltól kell kérnünk, az pedig csak jóvátételbe dolgozó üzemnek utal ki üzemanyagot. Nagy segitséget jelentene az, ha a MAORT-tól megkapnánk a gázt. A tervek szerint azonban a városnak erre a részére egyelőre nem vezetik be a gázt, nekünk pedig nem áll olyan összeg rendelkezésre, hogy külön vezettessük be az üzembe. Annak pedig mi örülnénk a legjobban, ha mégis utasitanának, hogy jóvátételbe dolgozzunk, mert ebben az esetben azonnal megindulhatna az üzem teljes erővel és az első hetekben már 50, később pedig 80, majd 100 munkást tudnánk foglalkoztatni. A meginduláshoz elegendő volna két vagon szén is, de sajnos erre valószinüleg nem számithatunk.

Ezalatt munkatársunk megtekintette az üzemet, amely az ország egyik legjobban felszerelt festőgyára, sőt a Dunántulon nincs is még egy hozzámérhető nagyságu és korszerü üzem. A két hatalmas kazán, amelyek azelőtt minden hétfő reggeltől szombat estig egyhuzamban üzemben voltak, most hosszu hónapok óta hidegen és fütetlenül várják az uj munkát. A gépi erőre berendezett festőterem kádjai és üstjei szintén üzemen kivül vannak. A festés most ugyanugy történik, mint valamikor. Két kis üst alá fütenek be minden reggel és abban festik meg ami éppen van. A gőzvasalógépek is elhagyatottan szomorkodnak. Jelenleg mindössze öt vasalónő vasal, de ők is csak kézierővel. És igy van ez végig az üzemben. Minden áll. Az embernek az a benyomása, amikor végigmegy a gyáron, hogy ezt csak ugy véletlenül hagyták itt a háboru folyamán. Erre senkinek nincs szüksége, pusztulásra van itélve.

Valóban. Ugylátszik nincs szükség rá. Pedig Nagykanizsa városának büszkének kellene lennie erre a gyárra és mielőbb hathatós segitséget nyujtani. Csak arra gondoljunk, hogy a nyomasztó munkanélküliségen lehetne segiteni, hiszen egy csapásra ötven állástalan munkás találna megélhetést, amivel hozzávetőlegesen is 150 nyomorgónak a kezébe lehetne kenyeret adni. Igenis, nagy szükség van rá. Reméljük, az illetékesek is átlátják ezt és rövidesen intézkednek ebben az ügyben. A Tarján-Pálcsics-féle festőgyár pedig megindulhat, ha csak mint jóvátételi üzem is.

Hárs

Jugoszláviában nem csalódtunk

Apáinktól hallottuk s akiket belesodort a nagy forgószél már a régi háboruba, magunk is tudtuk, hogy az akkori ellenségek közül egyet tanult meg becsülni a magyar katona: Szerbia keménykötésü népét. Álltunk szemben egymással fegyverrel a kézben, de az emberi megbecsülés sohasem szenvedett csorbát, déli szomszédainkat gyülölni sohasem tudtuk. A kétfejü sas habsburgi gőgje és dinasztikus méregkeverése hiába igyekezett a Ballhausplatz szájaizére formálni a magyar népet. Hiába énekeltették a menetszázadokkal a »Megállj, megállj, kutya Szerbiá«-t és hiába tanitották iskoláinkban szemérmetlen történelem-hamisitással Jellasich bán negyvennyolcas magyarországi szereplését, a magyar nép lelkében soha nem tudták meggyökereztetni a gyülöletet a délszláv népekkel szemben. Egymásnak rugtathatott bennünket a háboru ördögi praktikája, nekik is, nekünk is idegen érdekekért, szembeállithatott bennünket a nemzetiségi politika bécsi boszorkánykonyhája, vagy a fasiszta fertőzés hazaáruló sovinizmusa, de a józan magyar paraszti ész és szív mindig hiányzott ezekből a jelenségekből, mert a magyar tömegek mindig férfias jellemü, őszinte szándéku, becsületes, munkás népet, földjét tiz körmével is megvédő hazafit, tiszta lelkü embert láttak a szláv szomszédságban. Ezért lélekzett fel örömteljesen egész Magyarország, amikor Horthy elmondta a dél felé barátságot hirdető mohácsi beszédét. És ezért hördült fel minden tisztességes magyar lélek, amikor a rosszemlékü és párhetes érvényü »örök barátsági szerződés« hazug kulisszája mögül lecsaptak a »müvelt« tömeggyilkosok stukái Belgrádra és temetővé szántották az egész országot.

A kegyetlenül szorosra hurkolt német járszalag, sajnos, minket is belevitt szégyenletes kalandokba déli határaink mentén. Az ujvidéki vérfürdő ámokfutó örülete azonban nem a magyar lélekből fakadt. Ezer éven át harcon, háborun nevelődött nép a magyar, azzá tette földrajzi helyzete és ütközö-szerepe az imperialista törekvések országutján. De állattá aljasodni ez a harcos nép nem tudott soha. Csak mikor a hitleri őrület baziliszkusz-tekintetétől megbénultak Európa országai, akkor tiporták bele Magyarországot is a germán csizma bábeli rabszolgaságába, akkor lettek szájtépő »magyarok«, akik az egyéni koncleséS erkölcstant tették nemzeti programmá és a szajré-magyarság szépen cifrázott szólamaival belehajtották népünket a lelkétől idegen szörnyüségekbe. Igy lett szerepe magyaroknak Ujvidékben, háttérben Kain vértől csepegő kezének félelmetes árnyékával.

És mégis...

Amikor más szomszéd-népek, amelyeknek nincsenek velünk kapcsolatban Ujvidék-számlái, egymás után kelnek fel a párizsi itélőszék előtt, hogy elesett magyarságunkból minél nagyobb darab koncot haraphassanak, akkor Jugoszlávia, az egyetlen, amelytől eddig mást, mint baráti kezet, baráti szót nem kapott a magyar ügy a háboru befejezése óta. A Murán tul nem sikoltanak az éjszakába egy szál ruhában kiutasitott magyarok ezrei. A Vajdaságban magyar szinház nyitott kaput a napokban magyar irók müsorával. A Délvidéken magyar iskolákban magyar szóval tanitanak ma is és nem tilos a magyar szó még állami hivatalokban sem. A németek kiverése után tettek át pár magyart a határokon, de csak olyanokat, akik nem tudták fékezni a nemzetközi életet romboló sovinizmusukat, vagy tulságosan eljegyezték magukat annak idején a fasizmussal. Csehországban az efféle magyarokkal nem sokat tekelőriáznak, a többit pedig, még a csecsszopót sem türik meg határaik között. Jugoszlávia nem igényel területeket a megmaradt kis hazánk földjéből, nem követel tőlünk jóvátételt, amire pedig még a hála fejében nyomorgatóink sorába lépett Lengyelország is ráfizetett.

A fényes párizsi békepalota asztalainál szabad préda a magyar sors, a bünlistán már a keresztvizet is leszedték rólunk. A jugoszláv delegátus is nem egy magyar bünre mutathatott rá és mégis ezzel zárta beszédét:

— Mi nem akarjuk kivánságokkal sulyosbitani a legyőzött Magyarország politikai és gazdasági helyzetét. Ellenkezőleg, segiteni kivánjuk gyors megujhodását.

Ime: — amelyik régi szomszédnak a legnagyobb lehetne velünk a számadása, amelyik ellen legtöbbet vétettünk, az az egyetlen, amely nemcsak szavakban, hanem nagyon komoly tettekben jóbarátnak bizonyult Magyarország legnehezebb óráiban, amikor kényre-kegyre kiszolgáltatva ott áll a párizsi itélőszék előtt. Egyetlen régi szomszéd, aki meglátta és értékeli a mai Magyarországban az uj magyar lelket, a becsületes demokratikus épitkezés nagy erő-

Hoffmann kalapszalon

kalap- és turbán-modelljei bemutatását megkezdte.

Csengery-ut 18. szám. 125

feszitését. Egyetlen a volt ellenséges szomszédok közül, aki történelmi távlatban itél meg bennünket és már most helyet mutat számunkra maga mellett a jövő demokratikus Európájában.

Nem! Jugoszlávia nem volt ellenség. Jól érezte a magyar baka 1914-ben és jól érezte az egész magyar nép a mohácsi beszéd után és azóta is. Jugoszlávia népe ellenfél volt, elvakultság és gyülölet nélkül. Ellenfél volt férfiasan, keményen, de lovagiasan és tisztességgel. S mihelyt vége a harcnak s a legyőzött emberséges egyezségre kész, Jugoszlávia azonnal segiteni kész barát és jószándéku szomszéd.

Jugoszlávia egyszer csalódott bennünk! De többet nem fog. A magyar nép pedig nem csalódott Jugoszláviában.

—cs.

Válasz

a KOKSZ titkárának

A »Zala« folyó hó 19-iki számában megjelent »Kisért a sötét multa kezdetü cikkére legyen szabad a következőket válaszolni:

Nincs semmi okuk felháborodni a *most* demokratikusan gondolkodó kereskedőknek azon, hogy a felszabadulás óta először sikerült a város dolgozóinak egy kis cukorhoz jutni, és legkevésbbé azon, hogy ennek a cukornak a fogyasztókhoz való *legelőször* eljuttatására a megye első tanácselnöke a legegyszerübb és legmegbizhatóbb módját választva, annak szétosztását a Szervezett Munkások Szövetkezetére bizta.

Mindenekelőtt engedje meg a KOKSZ titkára, hogy két dologra hivjuk fel a figyelmet. Először: a kérdéses cukor »szabad« cukor volt, amit nem fejadagként való porcióval kiván az alispán szétosztatni, mert akkor az elosztással a Közellátási Hivatal utján a kereskedőket bizták volna meg. Ez a cukor azoknak a dolgozóknak volt szánva, akik a felszabadulás óta fogcsikorgatva nézték és látták azt, hogy »feketén« lehet cukrot kapni és azok, akik az élet naposabb oldalán járva, könnyü keresetükből meg tudják fizetni az árát — mig ők szükös keresetükből sohasem juthattak hozzá. Ezeknek volt szánva a cukor. Másodszor: szabad cukor a KOKSZ által ismert nagykereskedőknél majdnem korlátlan mennyiségben áll a kereskedők rendelkezésére, tehát bármelyik kereskedőnek módjában áll annyit venni és boltjában árusitani, amennyit akar, mint ahogy ezt az egyik nagykanizsai üzletben láttuk is, de ugy, hogy ezt a »szabad« cukrot, melynek hatóságilag megállapitott ára 11.40 ugy árusitották, hogy ezen az áron felül a vevővel különböző »költségeket« (pl. fuvarozást, a zacskót) fizettettek. Tessék a kereskedőknek minél több szabad cukrot Kanizsára hozni, *azt normális haszonnal* árusitani, akkor majd nem kell felháborodni.

Különösnek tartjuk a felháborodást azért is, mert emlékezünk arra, hogy akkor, amikor »szabad só« címén csak egy kanizsai kereskedő árusitott sót, nyoma sem volt KOKSZ-éknál a felháborodásnak. Az édesztő-árusitásról nem is szólunk.

Ami pedig titkár urnak a demokráciára vonatkozó szellemes megjegyzését illeti: Igenis ez a demokrácia, mert azokat juttattuk végre egyszer egy kis cukorhoz *még a megszabottnál is olcsóbb áron* (mert emellett, hogy semmiféle mellékköltséget, mint fuvar vagy papirzacskó, nem számitottunk fel, tagjaink a cukrot 11.30-as áron kapták), akiknek eddig a »fekete« cukorból nem jutott.

A Szervezett Munkások Szövetkezete

A szovjetcsalad és az iskola

A Szovjetunióban a család és az iskola a gyermekek nevelésének feladata terén szoros kapcsolatban vannak. Az iskola ebben a kérdésben nagy segitséget nyujt a szülőknek. A gyermeket nem állitja szembe a szülőkkel, nem szakitja el a családtól, sőt nevelési rendszerénél fogva minden módon növeli a család tekintélyét a gyermek előtt, becsületes és igazságos viselkedésre oktatja mind a családban, mind az iskolában.

Az éghajlati viszonyok (hosszu tél) miatt csak hétéves korban kezdik meg a gyermekek a tanulást az iskolában, ahol majnem félnapjukat töltik el. Itt tapasztalt pedagógusok vezetése, nevelése alatt állnak.

A szovjetcsaládok, melyek gyermekei iskolába járnak, nem vesztik szemük elől gyermekeiket és nem háritják át a nevelés és fejlődés felelősségét az iskolára. Az iskola és a család közösen viselik a felelősséget a szovjettársadalom jövendő teljesjogu tagjának kiképzéséért és fejlődéséért. A család és az iskola tényleges szoros kapcsolatának biztositása rendszeresen ki van épitve. Ennek első és kötelező dokumentuma a tanuló naplója, melyen keresztül a tanitók és szülők, mintegy naponként érintkeznek egymással.

A városokban 10 év, falvakban még egyelőre csak 7 év az általános iskolakötelezettség ideje. A gyermeknek ezekben az években alakul ki jelleme, kiderül és kifejlődik képessége és tehetsége. Mire a mindenkire kötelező iskolát befejezi, majdnem kialakult emberré válik s ekkor választhatja meg jövendő pályáját. Vagy tovább tanul főiskolákon, vagy dolgozni kezd olyan technikumon, melyen elsajátitja mesterségét és egyben tovább fejleszti általános ismereteit. De még ha közvetlenül gyárba is megy dolgozni, akkor még mindig rendelkezésére állnak az esti tanfolyamok, ahol tovább képezheti magát.

A család és az iskola kapcsolatának másik módja a szülők osztálygyüléseinek időnkénti összehivása. Ez bizonyosfajtáju beszámolás az iskola munkájáról. Az osztályvezető pedagógus ismerteti tanitványai sikereit, képességeit, hajlamait és fegyelmezettségét. Itt mutatják be a tanitványok legjobb irodalmi munkáit, képzőművészeti és kézimunkáit. Mükedvelő előadásokat rendeznek, darabokat adnak elő. Ilyenmódon a szülők megtudhatják, hogyan fejlődnek s milyen szokásokat sajátitanak el gyermekeik az iskolában. A gyüléseknek azonban nincs »bemutató« jellegük s ezeken a gyüléseken az iskola közli a szülőkkel szemben támasztott követelményeket. A szülők megtudva, hogy gyermekük a zene, vagy rajzolás iránt érdeklődik, otthon is megteremtik azokat a feltételeket, melyek tehetségének kifejlődését biztositják. A gyülésektől függetlenül azonban a szülők bármikor elmehetnek az iskolába, hogy megtudják gyermekükről azt, ami őket érdekli. Nagyobb jelentősége azonban annak van, hogy a tanitók gyakran otthon látogatják meg a szülőket — igy erősödik a szovjetiskola és a család állandó kapcsolata.

Nagy eseménynek számit az évenként legalább háromszor összehivott általános iskolagyülés, mely az iskola munkájának felülvizsgálatát célozza. Erre a gyülésre az iskola, a tanulók és a szülők egyaránt előkészülnek. Az iskola beszámoló kiállitásokat, sportbemutatókat és kóruselőadásokat is rendez.

A szülők általános gyülésén, saját sorukból, »támogató tanácsot« választanak. Ennek a tanácsnak feladatá az iskola tanitói karát támogatni, a tanulók szórakozásának, pionirtáborok, gyermekjátszóterek és a nyaralás szervezésében segédkezet nyujtani. A gyülés sorából képviselőket küld a pedagógiai tanácsba, melyben a szülők, a pedagógusok és a nevelők a nevelői rendszabályokat tárgyalják meg.

Az utóbbi években néhány iskola a szülőkkel való kapcsolat uj módját vezette be. Az iskolában tanfolyamokat rendeztek a szülők részére nevelési, pedagógiai, pszichológiai és más kérdésekről, melyek gyermekeik nevelésével kapcsolatosak. Ezeket a tanfolyamokat »szülők egyetemének« nevezték el.

A szovjetiskolást mind otthon, mind az iskolában gondoskodással és figyelemmel veszik körül. Helyes nevelésben részesül és helyesen fejlődik. A jövő szovjetember kialakulásában az iskola döntő szerepet játszik, a szülőkkel együtt felelős az uj generáció neveléséért. A család és az iskola szoros kapcsolata biztositja a szovjetifjuság helyes és sokoldalu fejlődését és kialakulását.

Megtörtént a B-lista a vasuton

Az állomásfőnökség B-listája

Végelbánással kerültek B-listára: Sarlós György, Surányi Elek, Tóth Ferenc állomáselőljárók, Sziklás Zénó intéző, Baj József, Balogh József, Jegorov Alexa főtisztek, Buzási István, Németh János, Rohs László tisztek, Ács Géza, Bogáthy József, Baj György, Bogdán György, Böröcz Gyula, Buzási György, Garai Lajos, ifj. Gazda Imre, Gálos Antal, Honfi Ferenc, Láng Miklós, Miklósi Ferenc, Salamon László, Tóth II. Ferenc, Varga Zoltán állomásfelvigyázók, Bogáthy Ferenc ellenőr, Cserpes Jenő, Csigaházi Ferenc főraktárnokok, Simon László, Rácz Károly, Bertalan Sándor, Baj Ferenc főkalauzok, Czuppon Ferenc, Bolla László, Bujtás II. István, Kövesi György, Szentgyörgyi József, Vass II. József kalauzok, Agoston Ferenc, Bolla Jenő, Benkő József, Nagy László, Pongrácz József, Rezsőfi Antal tolatásvezetők, Laurentsik János, Loskai Ferenc állomási málhások, Petőfi Lajos raktárvezető, Beke László, Friss István, Kuti József, Istiván György, Sasvári János váltókezelők, Pálmai György értesitő, Abonyi György, Aradi László, Andronikov Genadij, Ács János, Bolf György, Boros István, Böröcz Kálmán, Bujtás I. István, Czári József, Ferencz István, Garabics János, Gulyás Sándor, Halász Gyula, Ható Lajos, Imre András, Jákfalvi László, Kantó István, Kórász Károly, Kertész Vince, Knausz László, Kobán Gyula, Kocsis János, Kondorosi Tibor, Korpavári Lajos, Kovács II. Ferenc, Kothyek László, Kovács Jenő, Kovács I. József, Kucsebár László, Lovretics János, Mándl József, Mócsi Lajos, Nagy János, Péntek József, Pländer Boldizsár, Pländer József, Poczak József, Rozner Lajos, Sajni István, Sashalmi Lajos, Sárecz István, Sebők István, Sneff Béla, Szollár József, Szörcsök János, Tóth II. István, Tóth László, Varga Dénes, Vinczo Lajos, Vucskics Ferenc, Zadravecz István órabéres vonatfékezők, Dóczi András kapus, Gyimesi Ferenc, Horváth Dezső őrök, Mezőfi Ferenc órabéres kocsirendező, Pesztrikova Ludmilla, Ackermann Margit, Baranyai Lajosné, Csáki Istvánné, Domján Magdolna, Fitos Irén, Geröcs Anna, Horváth II. Margit, Horváth Mária, Huszár Rózsa, Imrei Mária, Kálovics Ferencné, Kocsis Matild, Kulcsár Mária, Lukács Józsefné, Németh Dánielné, Szita Károlyné, Tura Aranka, Varga Erzsébet kezelőnők.

Minden igény kizárásával: Pintér István főtiszt, Bánki József főkalauz, Heves László, Sipócz Lajos állomásfelvigyázók, Borsós Gyula kalauz, Szentes Lajos, Sasvári Ferenc, Bányász Ferenc, Kovács II. István, Kocsis Ferenc, Molnár József, Pongrácz Imre órabéres fékezők, Mustos László irodasegédtiszt, Guóth Katalin és Horváth I. Margit kezelőnők.

Az osztálymérnökség B-listája

Végelbánással kerültek B-listára: Várfalvi Gyula főpályamester, Sárvölgyi János, Kalauz Ferenc pályamesterek, Horváth István, Bálint Pál, Simon László, Papp István irodasegédtisztek, Horbolyi Imre, Szabó István segédellenőrök, Zalavári István, Köves János, Hóka József, Tátrai Mihály, Mérei János, Horváth István, Rózsafi István, Böröcz Lajos pályaőrök, Horváth Irma és Árgyelán Jánosné kezelőnők.

Én is,
Ön is megnyerheti a főnyereményt!

Vásároljon

osztálysorsjegyet

Első osztály
huzás október 4-én
Minden második sorsjegy nyer.
Sorsjegyárak:
Egész 24·— Ft, fél 12·— Ft,
negyed 6·— Ft, nyolcad 3·— Ft.
Kisorsolásra kerül Ötmillió és 568.000 forint.
1140

Szigoruan ellenőrzik a malmokat

Az ország lisztellátásáról közel 2000 malom gondoskodik. Egyes vidéki malmok szabályellenességei miatt számos panasz merült fel. Tekintettel arra, hogy a malomellenőrzést a multban ellátó pénzügyi és közellátási közegek nem állnak oly számmal rendelkezésre, hogy a malomellenőrzés hatásosan keresztülvihető és e panaszok megszüntethetők legyenek, Dobi István földmüvelésügyi miniszter elhatározta, hogy az 500 főt számláló gazdasági felügyelői kart beállitja e munkába.

A földmüvelésügyi minisztérium most kiadott rendelete előirja, hogy a gazdasági felügyelők kiszállásaik alkalmával dobszó utján közzétett panasznapot tartsanak, vizsgálják meg a helységben működő vámmalmot abból a szempontból, hogy az őröltetőket minőségi és mennyiségi szempontból megfelelően szolgálják-e ki az előirt őrleményekkel. A felmerült panaszokat, amelyek a gazdasági felügyelők tudomására jutnak, a közellátási felügyelőségek soronkivül tartoznak kivizsgálni és megtorolni.

Eladó
a város főutvonalán egyemeletes sarok bérház nagy üzlethelyiséggel, vasut feloli részen 1 x 2, 1 x 1 szobás kertes lakóház, Rdy Endre-utcában kb. 100 □ házhely. Balaton mellett villák, telkek, szőlők.
Keresek 1220
megvételre 2, 3 szobás magánházakat, bérházakat, a város környékén szőlőket, szántókat és gyümölcsösöket.
Ingatlanforgalmi Iroda
Fm. eng. Kinizsy-utca 27.

Kedden délután 6 órakor
PÁRTNAP
a Szociáldemokrata Párt helyiségében
Vendégeket szivesen látnak.

A Szociáldemokrata Párt politikusai a megyében

A Szociáldemokrata Párt politikusai közül nagyon sokan látogatnak el Zalavármegyébe. Dr. Székely Miklós népjóléti államtitkár politikai beszámolót tart Zalaegerszegen és Zalavégen. Reisingér Ferenc belügyi államtitkár Hévizen és Sármelléken, dr. Kemény György pénzügyi államtitkár Keszthelyen és Tapolcán, Dávid János nemzetgyülési képviselő Csapon és Zalalövőn, Kovács Pál párttitkár Söjtörön és Felső Bagodon, Csizner Dénes nemzetgyülési képviselő Letenyén és Szent Margitfalván, Csicsics Sándor nemzetgyülési képviselő Muraszemenyén és Csörnyeföldön, Haristyák József központi titkár Zalabaksán, Pintér Lajos az Országos Földbirtokrendező Tanács tagja Csesztregen és Zalaszentgyörgyön, Péter Miklós nyugalmazott polgármester Kehidán és Zalacsányban, dr. Chikán Béla volt polgármester Zalaszántón és Nemesbükkön, Lestyán Sándor nemzetgyülési képviselő Balatonerdicsen és Badacsonytomajon.

Minisztertanács

A kormány tagjai pénteken rendes heti minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács szabályozta a létszámcsökkentés végrehajtása körül felmerült egyes sérelmek orvoslását és ezen ügyek rendezését a miniszterelnök hatáskörébe utalta. Rajk László belügyminiszter rendeletet terjesztett elő a tüzkeresztes jelvények viselésének és adományozásának eltiltásáról. A minisztertanács rendeletet fogadott el a magtermelés fejlesztéséről és hitelt engedélyezett az 1946. évi inség vetőmagakció költségeire. Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter beszámolt párizsi tárgyalásairól a minisztertanács előtt. A tanácskozás két órakor ért véget.

Hogyan lehetne kölcsönt kapni?

Ipari és pénzügyi körökben egyre inkább sürgetik a hitelélet és a hitelforgalom mielőbbi megindítását. Normális viszonyokhoz mért hitel- vagy kölcsönnyujtás ugyanis még nem alakulhatott ki. Egyedül a nagyobb iparvállalatok részére szavaz meg a Gazdasági Főtanács bizonyos célhiteleket.

A kereskedelmi váltók terén teljesen rendezetlen a helyzet. Az ilyen hitelezés csak nagyon szórványos s a ritkán előforduló váltóhitel igénybevétele rendkivül nagy költséggel jár. Az ilyen váltókat különféle jogcimeken annyi költség terheli, hogy manapság havi 8—10 százalékos áldozattal kell az adósnak számolni. A mellett egyhónaposnál vagy negyvenötnaposnál hosszabb lejáratu hitelezés nincs is. Ingatlanokra pedig ugyszólván nem lehet pénzt felvenni.

A hitelélet bénult állapota elsősorban a kamatviszonyokkal függ össze. Magánhitel ugyanis nem lehetséges betétképződés nélkül, már pedig a mai 1, 3, 5 százalékos betétkamat mellett az elhelyezésre váró pénz inkább a kevésbé legális kosztpénzlehetőségeket keresi fel. Jelenleg nagyobb tételekben heti 2 százalékra adnak kosztpénzt, ami az elmult hetekhez képest már enyhülést jelent, mert eddig 5 százalék volt az illegális heti kamat.

A kamatlábpolitika rendezésével kellene a betétképződést elősegiteni s igen sokat lenditene a gazdasági életen az is, ha a Nemzeti Bank a kisebb pénzintézetek részére is biztositana visszleszámitolási hitelkeretet, amelynek terhére a kisiparosok és kereskedők kisösszegü váltóit is elfogadnák. A városi tömegek megélhetése és a gazdasági élet normalizálódása szempontjából mindenesetre döntő fontosságu volna, ha elsősorban a kisiparos- és a kiskereskedőréteg hitelellátását szerveznék meg az erre illetékes körök.

Sportrovat

Barcsi VSE—Nagykanizsai VTE meghivásos ökölvivó verseny

Vasárnap d. e. 11 órakor a gimnázium tornatermében lesz megrendezve a barcsi visszavágó ökölvivó verseny.

Az ökölvivó táborban nagy az izgalom, vajjon itthon is fekete napot fognak-e ki az NVTE versenyzők. Egész héten komoly készülődés folyt, hogy a csorba kiegyenlitést nyerjen, Szekszárdi, Anlauf és Büki kikapott Barcson de itthon mind a három győzni akar.

Nem vitás, hogy Barcs ökölvivői pillanatnyilag még jobbak nálunknál, de 1—2 hónap mulva elérjük őket. Utánpótlásunkban egyszerre 4 uj igen komoly tehetség került elő, akik rövid idő alatt számottevő értékei lesznek csapatunknak. — Vasárnap már látni fogjuk őket az előmérkőzésen és hamarosan a csapatban. — A jegyeket már reggel 7 órakor a pénztárnál meg lehet váltani, hogy a tolongást elkerüljük. *(S-s.)*

Sporthirek

Mint csütörtöki lapunkban beszámoltunk, az egységes kerületi első osztályban 12 csapat lett beosztva. A bajnoki küzdelmek már f. hó 15-én megindultak és eddig a következő eredmények vannak:

Kanizsai MAORT—KVTE 6:1, Lovászi MAORT sulyosan kikapott Bátaszéken az ujdonsült elsőosztalyu vasutastól. *Kaposvári Rákóczi sulyosan kikapott a Pécsi Bőrgyártól, Nagymányok megverte a Postásokat, Bajai Munkás Simontornyát.*

*

Az NTE II. és MAORT II. vasárnap délelőtt fél 11 órakor játszik az NTE Dózsa György-uti sporttelepen. Előmérkőzés NTE—MAORT kölyök mérkőzés fél 10 órakor.

*

NTE I. csapata reggel fél 7 órakor autón indul Pécsre. Találkozó vasárnap reggel fél 7 órakor az Eötvös-téren a szobornál.

Razziák a pécsi üzletekben

Az Ár- és Anyaghivatal már régebben bejelentett vidéki razziái megkezdődtek. Ezek során legutóbb Pécsett tartott a hivatal repülőbizottsága razziát a hatóságok közreműködésével. A razzia igen sok kihágást deritett fel: sok kereskedő nem tudja igazolni a legnagyobb eladási árat, nem állitott ki számlát az eladott cikkekről, nem számitották ki irásban az egyes cikkel: fogyasztói árát. A pécsi közönség megnyugvással vette tudomásul, hogy a vidéki árellenőrzés a gyakorlatban is megkezdődött.

— Várható időjárás szombaton estig: Élénk déli, délnyugati szél, felhőátvonulások, több helyen futóeső. A hőmérséklet alig változik.

Kudarcba fulladt mentési akció dr. Hegyi Lajos volt polgármesterhelyettes érdekében

A népügyészség tudomására jutott, hogy a népbiróság által három rendbeli népellenes büntett vádja alól nem jogerősen felmentett dr. Hegyi Lajos érdekében akció indult meg, hogy az internálások most soron következő reviziója alkalmával a deportáló polgármester kiszabaduljon. Ivet köröztek a városban, amely dicshimnuszt zeng és az egekig magasztalja a népellenes büntett vádja alatt álló dr. Hegyi Lajost. A népügyészség rendelkezésére a politikai rendőrség órákon belül bravuros nyomozással birtokbavette a már számtalan aláirással ellátott körözvényt és bemutatta a népügyészségnek. A népügyészség utasitására az értelmiszerzők ellen a demokrácia védelméről szóló törvénybe ütköző vétség miatt indul meg az eljárás. A népügyészség a nyomozás érdekében sem az értelmiszerzőket, sem az aláirókat egyelőre nem közli a nyilvánossággal.

HIREK

A rádió vasárnapi műsora

Budapest I. 6.45 Hirek. 7.05 Reggeli zene. 7.20 Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 8 Hanglemezek. 9 Római katolikus vallásos félóra a Studióból. 9.30 Evangélikus vallásos félóra a Studióból. 10 Hirek. 10.10 Református istentisztelet a Kálvin-téri református templomból. 11 Párizsi hiradó. 11.10 Barokk kamarazene. 12 Déli harangszó, hirek. 12.20 A Szent Gergely kórus énekel. 13.20 Zenés részletek az Uj Isten Thébában cimü szatirikus vigjátékból. 14 Hirek. 14.10 Magyar müvészek muzsikálnak. 16 Hirek. 17 Falurádió. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.10 Vége a szép nyárnak. Schöpflin Aladár vigjátéka. 20 Hirek. 21 A rádió hangja. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek, sporthirek. 22.25 Mária Caniglia énekel. 22.40 Vöröskereszt közlemények. 22.50 A BBC ajándéklemezeiből. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Rácz György lemez-antiquáriuma.

Budapest II. 19 Az Erkel Ferenc zenekar játszik, vezényel Eördögh János. 21 Hirek. 22 Operettrészletek.

A rádió hétfői műsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Hanglemezek. 10 Hirek. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 Náray Irén zongorázik, Dósa Mária énekel. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Sovinszky László szalonzenekara játszik. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 16.10 Gábor Mária és Kisfalvy Ferenc énekel. 16.40 Hegedüs Géza előadása az uri magántulajdon kialakulásáról a Magyar társadalomtörténet cimü sorozatban. 17 Párthiradó. 17.10 Részletek Verdi: Trubadur cimü operájából. 17.30 Az ifjuság hangja. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.15 Az amerikai misszió ajándéklemezeiből. 18.35 A Magyar Thália cimü sorozatban előadásra kerül Az igazi papságnak tüköre, Comédia Balassi Menyhárt elárultatásáról és a Debreceni disputa cimü egyfelvonásosok. 20 Hirek, sporthirek. 20.20 Magyar muzsika. 21.40 Villámhiradó. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. 22.20 Erica Morini hegedül. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Hadifogoly hiradó. 23.40 Rádió korosó-szolgálat.

Budapest II. 20 Ravel: F-dur vonósnégyes. 20.50 Rádió szabadegyetem. 21 Hirek. 22.15 Bach és Brahms müveiből.

— Bérmálás a megyében

A veszprémi egyházmegye terü-tén Bánáss László apostoli kormányzó a következő helyeken bérmál vasárnap és hétfőn: Zalaszentgrót, Zalaudvarnok, Türje, Pakod, Zalabér, Zalavég, Tekenye, Kisgörbő, Zalaszentlászló és Zalakoppány.

— A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság előadása

Hétfőn délután 3 órakor a Városi Szinházban a nemzetiségi kérdésről tart előadást Radványszky Rózsa a Magyar-Szovjet művelődési társaság országos szervezője. Utána a Cirkusz cimü orosz film kerül vetitésre fé helyárakkal.

— A kommunista párt szüreti mulatsága

Vasárnap este 7 órakor tartja a Magyar Kommunista Párt nagykanizsai szervezete a párt termeiben nagy müsoros szüreti mulatságát, ahol a jó müsoron kivül számtalan móka és kitünő zene szórakoztatja a közönséget és a tánckedvelőket.

— Áramszünet

Folyó hó 22-én, vasárnap reggel kb. 7 óra és kb. 12 óra között a szükséges ideig feszültségváltó és transzformátorállomás karbantartás miatt áramszünet lesz. *Drávavölgy*

— Orvosi hir

A Magyar Orvosok Szabad Szakszervezetének nagykanizsai csoportja f. hó 23-án hétfőn d. u. 7 órakor a Zöldkereszt helyiségében adóügyben fontos megjelenést kér. *Vezetőség*

— Eljárás árdrágitásért

A nagykanizsai rendőrség gazdasági osztályán a következő árdrágitók ellen indult meg az eljárás: Pintér Lászlóné nagykanizsai lakos ellen, aki a kelkáposzta kilóját 80 fillér helyett 1 forintért árusitotta és Lovászi Endréné nemesdédi lakos ellen, aki hizott libát árusitott 4.80 forint kilogrammonkénti ár helyett 6.50-ért.

Szerdán este 6 órakor

PARTNAPOT

tart a Magyar Kommunista Párt.

Előadó: *Kirschner Béla* jar. titkár.

Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szeretettel vár a *Pártvezetőség*.

APRÓHIRDETÉSEK

Tankönyveket az összes helybeli és vidéki iskolák részére **előjegyzem.** Schless Gyula, Ady Endre-ut 8. Telefon: 129.

Alig használt **gyermek sportkocsi eladó.** Teleky-utca 64.

Eladó egy fejős kecske. Magyar-utca 103 sz.

Családiház 4 szobás komfortos adómentes, Nagykanizsán főutvonalon eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó egy kiváló gyártmányu rövid keresztühuros **zongora,** Csengery-utca 6 3 ajtó.

Butorozott szoba kiadó, Teleki-ut 19 sz. alatt.

Elcserélném 2 szobás lakásomat 1 szobásért, Széchenyi-tér 4.

Modern Singer **szabógép eladó,** Sugár-ut 16/a fsz. 2.

Mai és régi levelezésből származó **bélyegért** pénzt, magyar sorokat vagy külföldi bélyegeket adok. Iv-anyagot is veszek. Rozgonyi-utca 19. Barbarits. (Ez a hirdetés mindig érvényes.)

Kisebb **diákleányt** vállalok teljes ellátásra. Matolitsné, Kölcsey-u. 17.

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 78.
Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa"
Szerkesztésért és kiadásért felel **Bencze Jenő**
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdáért felel: **Zalay Károly.**

51. évfolyam. 216. szám. Nagykanizsa 1946. szeptember 24. kedd Ára 40 fillér

ZALA

Truman elnök a lemondott Wallace kereskedelemügyi miniszter helyébe Harrimant, az Egyesült Államok volt moszkvai nagykövetét nevezte ki.

A magyar-csehszlovák probléma csak kompromisszummal oldható meg

A magyar albizottságban szombaton délután meghallgatták a magyar delegáció álláspontját a pozsonyi hídfő ügyében. Ezt megelőzően a csehszlovák delegátus szükségtelennek mondotta a magyar delegáció meghivását de végül is nem ellenezte. Ezután Kertész István magyar delegátus mondotta el beszédét, melyben ellenezte a csehszlovák álláspont alátámasztására felhozott érveket és szükségtelennek tartotta a pozsonyi kikötő fejlesztését és kiépitését. Csehszlovákiának a kérdéses területre nincs szüksége, mert a jelenleg birtokában levő terület elég lehetőséget nyujt a kikötő fejlesztésére, és az igényelt 5 község tul távol esik Pozsonytól, hogy azok a város rendezése és fejlesztése szempontjából kaposolhatók legyenek. Csehszlovákiának a terület megszerzésére irányuló követelése mögött más be nem vallott szándékok vannak és kétségtelenné teszik, hogy az igényelt területnek stratégiai jelentősége van; még pedig nem defenziv, hanem offenziv jellegü. A magyar delegáció szilárd meggyőződése, hogy Csehszlovákia területi terjeszkedését Magyarország rovására akarja érvényesiteni Ezt stratégiai szempontok sem indokolhatják, tekintettel a demokratikus Magyarország békés szándékaira és lefegyverzett állapotara. A magyar delegáció Csehszlovákia győztes hatalmi politikájával szemben ismét hangoztatta az Atlanti Chartában a nagyhatalmak által tett kijelentéseket, melyszerint a nyertesek nem törekednek területi terjeszkedésre. Kérte a magyar delegáció, hogy ezen elveknek szerezzenek érvényt, a csehszlovák módositó javaslatot pedig vessék el. A magyar delegátus hangoztatta, hogy Csehszlovákia a vitás terület átcsatolása esetén a magyar lakosságnak az emberi jogok tekintetében a legmesszebbmenő biztositékot nyujt, ezzel kapcsolatban a csehszlovák magatartásban ellentmondás mutatkozik, amidőn az ország területen élő magyaroktól megtagadja az emberi jogokat.

Ezután az albizottság tagjai a magyar delegációhoz több kérdést intéztek. Az ausztráliai megbizott azt kérdezte, hogy amennyiben az 5 község átcsatolásával elvágnak a Bécs—Budapesti vasutvonalat, van-e lehetőség egy másik elágazó utvonal megépitésére. — Sebestyén Pál válaszolt, hogy egy uj vasutvonal épitése nagy anyagi terhekkel járna és az uj utvonal megépitése érdekében Ausztriával külön megállapodást kellene kötni annak lefektetésére és csatlakozására nézve.

A tárgyalás alatt álló két fontos kérdésben a vita eddigi alakulásából megállapitható, hogy egyik félnek sem adnak teljes mértékben igazat. Valószinü, hogy a két legfontosabb magyar problémában döntés egyik félnek javára sem történik, hanem egy magyar-cseh kompromisszum lesz a vita vége.

A békeértekezlet hirei

Ma kezdődik a négy külügyminiszter tanácskozása

Párizs, szeptember 23

Bevin külügyminiszter Párizsban élénken tevékenykedik a ma tartandó külügyminiszteri tanácskozások előkészületeiben. A laptudósitók ugy értesülnek, hogy a külügyminiszteri konferencia meggyorsitásáról van szó és az üléseken Németország és Trieszt kérdését fogják tárgyalni. A Times azt irja, hogy a trieszti probléma megoldása, mely a nyugat és kelet közötti ellentétek fokmérője, csak ugy képzelhető el, ha a négy nagyhatalom között, vagy Jugoszlávia és Olaszország között uj kompromisszumos megállapodás jön létre. Nickholson párizsi angol megfigyelő szerint az orosz ügyekben szakértő országokban megvannak győződve arról, hogy a Szovjetuniónak szüksége van a békére, kivánja is a békét és azt hiszik, hogy kelet és nyugat között 5 éven belül békében intézik el az ügyeket. Talán öt év után az Egyesült Nemzetek Szervezete annyira megerősödik, hogy rákényszeritheti akaratát tagjaira. Anglia semmit sem tesz olyant, ami a békét megnehezíti.

Dodekanezesz végleg a görögöké

Az olasz területi és politikai bizottság szombati ülésén elfogadták a Venezia Giulia övezetén kivül eső olasz-jugoszláv határvonalra eső cikkelyt. Elfogadtak egy másik cikkelyt is, mely Dodekanezoszt Görögországnak itélte oda. Az olasz bizottság 14 szavazattal 6 ellenében elfogadta azt az amerikai javaslatot, mely az alapvető emberi jogokat biztositja az átengedett területek lakosságának.

Franciaországban sztrájkolnak az adóhivatali tisztviselők

Párizs, szeptember 23

A francia nemzetgyülés mai vitáját az uj választási törvény alkok és tőzsde alkalmazottak. Szomszavazásra kerülő uj alkotmánytervezetet tárgyalják. A francia pénzügyminisztérium alkalmazottainak sztrájkja még mindig terjed. Most csatlakoztak hozzá a vámhivatalnokok és egyéb munkások, a francia rendőrség szakszervezetének tagjai, északfranciaországi bankhivatalnokok és tőzsje alkalmazottak. Szombaton Franciaországban az összes pénzügyi hivatalok zárva voltak, a nyugdijkifizetések és adóbehajtások szüneteltek. A vámőrök távollétében a határokon élénk csempészkereskedelem fejlődött ki, különösen sok valutát, dohányt csempésztek. A kormány ezidőszerint nem teljesitheti a sztrájkolók bérkövetelését, anélkül, hogy az államháztartás egyensulyát ne veszélyeztetné.

Emelkedett a világ rizs- és burgonyatermése

Newyork, szeptember 23

Az Egyesült Államok mezőgazdasági minisztériumának jelentése szerint a világ rizstermelése 10 százalékkal emelkedett, a burgonyatermelés 13 százalékkal haladja meg a mult évi termést. A világélelmezési szervezet vezérigazgatója a londoni rádióban beszédet mondott, amelyben sürgette a világélelmezési tanács felállitását. Kifejtette, ha a tanács megszünteti az élelmiszerek igazságos elosztásával az éhinséget, ezzel orvosolja a legelemibb bajokat, egymáshoz közelebb hozza a népeket és megszünteti a nemzetek közötti nagy ellentéteket. A világélelmezési szervezetnek Magyarország is tagja.

Megjelent Sztálin müveinek második kötete

Moszkva, szeptember 23

A Pravda és az Izvesztija több cikket közöl abból az alkalomból, hogy megjelent Sztálin müveinek második kötete, mely Sztálin irásainak Marxizmus és nemzetiség cimü fejezetét is tartalmazza.

Spanyol válasz Degrelle ügyében

Brüsszel, szeptember 23

A spanyol kormány válaszolt Belgiumnak Degrelle kiadatása ügyében hozzá intézett átiratára. A válasz után Belgiumnak továbbra is az a szándéka, hogy az Egyesült Nemzetek elé viszik az ügyet.

Budapestről jelentik:

Megszünik a West-Orient

Az utóbbi napokban a kereskedelmi körökben szenvedélyes viták folytak a West-Orientről. Illetékes hely közlése szerint a West-Orient felszámol. — Természetesen ennek lebonyolitása hosszabb időt igényel. Valószinü azonban, hogy a textilvonalon szükség lesz egy olyan állandó hivatalra, amely az elosztás terén a szükséges munkákat elvégezze.

Magyar dunai hajók németek használatában

Bécsi jelentés szerint a dunai magyar hajókat, melyek Passaunál vesztegeltek a Dunán, augusztus végén használatra átadták a bajor Lloydnak. Az átadott nagy hajók között vannak a Szent László, Szent István, Szent Gellért és több más magyar hajó, összesen 40 hajó és 150 teherszállitó bárka. Az amerikai övezet parancsnoksága és a bajor Lloyd megállapodása értelmében a német hajózási társaság fizeti a hajók személyzetét.

Németországból hazajönnek a magyarok

A hamburgi katonai kormányzat és a magyar kormány megállapodást kötött egymással, mely szerint hetenként két izben 1500 Németország amerikai övezetében tartózkodó magyar állampolgárt szállit haza.

Bevonják az adópengőjegyeket

Az adópengőjegyeket október hó folyamán bevonják és helyettük érc váltópénzt hoznak forgalomba. A pénzverde most már olyan üzemmel dolgozik, hogy rövidesen fedezni tudja a váltópénz-forgalmat.

Négy évet kapott Mocsáry Dániel

A budapesti népbiróság Mocsáry Dániel volt nyilas államtitkár bünügyét tárgyalta. Mocsáry 1935 óta a szélsőjobboldali politika élharcosa volt és mindvégig megmaradt annak. 1944-ben a Szójay-kormányban elvállalta a földmüvelésügyi államtitkárságot és állását a Szálasi-kormány alatt is megtartotta. Teljesen kiszolgálta a német érdekeket. Budapestről az oroszok elől Sopronba menekült és ott is államtitkárként működött. Mocsáry — mint a többiek — tagadta bünösségét és azt hangoztatta, hogy sohasem rokonszenvezett a nyilas eszmékkel. Négyévi börtönre itélték. Az enyhe itélet kinos feltünést keltett. A népügyész sulyosbitásért fellebbezett.

A Leszámitoló Bank valutabotránya

A valutaügyészség vezetője, dr. Kleitsch Imre, az alábbiakban tájékoztatta a sajtó képviselőit a Leszámitoló Bank valutaügyéről.

— A kihallgatások során megállapitást nyert, hogy Bayer István, a Nádor-utcai fiók pénztárosa a maga büntetlét teljesen függetlenül követte el a többi vádlottaktól. Ügyét elkülönitve tárgyalja az uzsorabiróság. Folyik a kihallgatás, amelynek során Kovács Sándort, az elmegyógyintézetbe szállitott igazgatót is kihallgattuk. Rám melancholikus, de gondolkodni képes ember benyomását tette. Az ujonnan felmerült adatok alapján ma reggel több előállitást rendeltünk el.

Csallóköz visszakerül Magyarországhoz?

Londoni diplomáciai körökben néhány napja derülátóbban itélik meg a párizsi értekezleten kiütközött magyar-csehszlovák ellentétek ügyét. Beavatott körökben azt hiszik, remény van rá, hogy Budapest és Prága között egyezmény jöjjön létre. — Legmesszebb a »New Statesman« ment el a derülátásban. A lap mindig kitünően értesült tudósitása szerint a közvetlen tárgyalások a magyar és csehszlovák kormány között máris megindultak olyan egyezmény érdekében, amely a Szlovákiában élő magyar kisebbségek igen komoly részét átviné Magyarországra, még a Duna jobbpartján három magyar falut Csehszlovákiához csatolnának. Ennek az ellenszolgáltatásaképpen kapnánk néprajzi határkiigazitást, melynek során a Csallóköz mintegy százezer lakossal kerülne Magyarországhoz.

Tildy Zoltán köztársasági elnök nyilatkozott a „Zalá"-nak

Az első balatoni gőzhajó vizrebocsátásának 100. évfordulóján ünnepségeket rendeznek Balatonfüreden, Siófokon és Badacsonyban. Tildy Zoltán köztársasági elnök és felesége, Jékely László miniszter, az elnöki iroda vezetője, Papp Kökényesd vezérőrnagy, a testőrség parancsnoka, Hankovszky János, a Balatoni Hajózási Rt. vezérigazgatója és Debrits Lajos államtitkár kiséretében szombaton reggel Balatonfüredre érkezett, ahol rendkivül melegséggel fogadták. Délelőtt 11 órakor a Széchenyi-szobornál nagyszabásu ünnepség volt.

Balatonfüreden

A Széchenyi-szobor talapzatán elhelyezett emléktábla leleplezése után Tildy Zoltán köztársasági elnök mondott beszédet. Széchenyi István jelentőségét vázolta a magyar történelemben és hangsulyozta,

hogy Széchenyi István épitőakaratára, mélységes hazaszeretetére soha nagyobb szükségünk nem volt, mint most.

A dolgozó rétegek a Balaton szépségeit megismerve, a Balaton épitőivé fognak válni és a magyar tenger az egész nemzet kincsévé lesz.

A köztársasági elnök nagy lelkesedéssel fogadott beszéde után Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter szólalt fel. Hangsulyozta, hogy Széchenyi korszaka és a mi korunk között van egy közös vonás. Akkor is arról volt szó, hogy elmaradtunk és előre kell mennünk, most is ez a helyzetünk. kivezető utat kell találnunk abból az elmaradott helyzetből, amelybe a magyar reakció vitte bele az országot. Szólott ezután a magyar békedelegáció nehéz küzdelméről

és kifejezést adott annak a reményének, hogy bizonyos eredményeket el fogunk érni.

Végül szólt a Balatonról és hangoztatta, hogy a magyar demokrácia rövid időn belül biztositani fogja a Balaton kifejlesztését.

Az ünnepség után Tildy Zoltán köztársasági elnök kiséretével együtt a balatonfüredi hajógyárba ment. A kikötőben felavatták a most elkészült »Széchenyi« vontató-motorost. A hajógyárban folytatódott az ünnepség. A közlekedésügyi miniszter az ujjáépités munkájában kivált hajósoknak kitüntetéseket adott át.

Siófokon

Vasárnap a köztársasági elnök feleségével és kiséretével Siófokra utazott. Hatalmas tömeg éljenzése közben meleg szeretetteljes fogadást rendeztek tiszteletére. A fogadáson megjelent Somogy vármegye teljes közigazgatási vezetősége, élükön a főispánnal és a megyei főkapitánnyal. A köztársasági elnök a fogadás után megtekintette a háboruban sokat szenvedett divatos balatoni fürdőhelyet és annak a reményének adott kifejezést, hogy a károkat hamarosan rendbehozzák és a jövő fürdőévadban már teljes felkészültséggel fogadhatja Siófok ujra a vendégeket.

Majd igy folytatta:

— Tudom, hogy a magyar értelmiségnek azok a tagjai és az a rétege, amelyek eddig egynek tudták magukat a dolgozó magyar milliókkal, megtették kötelességüket. Ehhez a réteghez is van szavam.

Tudom, hogy soraikból száll a legtöbb birálat a magyar demokrácia szellemi épülete felé. Tudom, hogy azok az állampolgárok, akiket kénytelenek voltunk leépiteni, keserüséggel szemlélték a mai helyzetet, de nem származik ebből az, hogy amikor sorsunk nehezebbé válik, tagadólag szembeálljanak azzal az épülettel, melyet a nép emelt nagyra. Vegyék tudomásul, hogy minden eszközzel meg fogjuk védeni a demokráciát.

Nem támad abból semmi jó, ha a magyar demokráciát okolják azért, amit a mult vétkezett. Értse meg mindenki, hogy mi megbecsülünk minden dolgozó kezet, de azt valljuk, hogy a munkának egyforma a becsülete, akár munkaeszközzel, akár tollal is dolgozik valaki.

Badacsonyban

A köztársasági elnök kiséretével délután 4 órakor érkezett meg a Tünde motoroshajón Badacsonyba, aki megválasztása óta most tette először Zala földjére a lábát.

Fogadására a molón megjelentek dr. Papp Andor Zala megye főispánja feleségével, dr. Dávid János alispán és felesége, Farkas József vármegyei főkapitány, Varga József Nagykanizsa polgármestere, Baráth Ferenc Zalaegerszeg polgármestere, Dombai János nemzetgyülési képviselő és még sokan mások. A hajóból kilépő köztársasági elnököt dr. Papp Andor főispán üdvözölte:

— Amikor az Elnök ur és Elnökasszony Zala földjére lép, engedje meg, hogy mint e megye főispánja tolmácsolhassam megyénk minden lakójának forró szeretetét, amellyel az Elnökur és Elnökasszony iránt éreznek. Ez a föld mindig teljesitette kötelességét és mikor Budapest a legnagyobb inségben volt, a Zala földdel dolgozó népe több mint 150 vagon gabonát küldött az ország fővárosába. Ebben a megyében a megmüveletlen föld még két százalékot sem ért el, ami a legékesebb bizonyitéka a kötelességteljesitésnek. Beszéde befejezésében Isten áldását kérte az Elnökre és az Elnökasszonyra.

A főispán beszéde után küldöttségek következtek, melyek zalai kenyeret és bort adtak át. A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége nevében dr. Gábor Ernőné, Zala megye tisztifőorvosának felesége üdvözölte a vendégeket. A fogadtatás után a Kisfaludy-házba hajtattak, amelynek terraszáról az elnök és felesége hosszasan nézték az eléjük táruló panorámát. Megtekintették Szegedy Róza otthonát, majd a dombon épült Kisfaludy-házat és az abban berendezett muzeumot.

A zalaegerszegi ifjuság tánc- és énekszámait nagy gyönyörüséggel élvezte végig, amelynek befejezése után az elnök meleg szeretettel köszöntötte Varga Ferenc tanitót, aki ezeket a szép számokat betanitotta.

Az uzsona, amelyet a megye adott a vendégek tiszteletére, a legjobb hangulatban folyt le. Dr. Dávid János alispán rövid köszöntője hangzott el, majd a cigány az elnök kedves nótáját, [illegible] re velem akáclombos [illegible] játszotta, amit a köztársasági elnök és felesége csendesen a cigányzenére el is dudolt.

Nyilatkozik a Zalának.

Uzsonna után a köztársasági elnök fogadta a Zala szerkesztőjét, aki előtt a következőket mondta:

— Boldog vagyok, hogy elnökségem óta most alkalmam nyilt arra, hogy Zalát, az ország egyik leggyönyörübb megyéjét meglátogathattam. Amit innét a Kisfaludy-házból látok, az olyan felemelően szép, hogy a világ legszebb tájaival is felveheti a versenyt. Köszönetet mondok a szivélyes fogadtatásért és azt üzenem Zala népének, hogy úgy mint eddig, továbbra is legyen meg mindent az ország felemelése érdekében. Igéretet teszek, hogy a főispán ur vendégeként rövidesen ujra eljövök a megyébe és az a szándékom, hogy pár napot itt el is töltsek, hogy jobban megismerhessem Zala megye dolgozó népét.

A köztársasági elnök kiséretével fél 6 órakor különvonaton Budapestre utazott.

Hét hónapi börtönre itélte a népbiróság „Szittya" Szabó Gyulát, a nagykanizsai nyilaspárt létrehozóját

A nagykanizsai népbiróság dr. Révffy Andor-tanácsa szombaton tárgyalta a nyilaskeresztes párt nagykanizsai szülőatyjának bünügyét. Az ügy hosszas huza-vona után jutott el oda, hogy a főtárgyalás napját kitüzhette a népbiróság. A népügyészség eredetileg arra az álláspontra helyezkedett, hogy Szabó Gyula ügyét népellenes bünügyként mérlegelje. Azonban tekintve, hogy Szabó Gyula legkésőbb, 1938-ban kilépett az általa megalakitott nyilaskeresztes pártból és ettől az időponttól a felelősségrevonásig több mint öt év telt el, az volt a népügyész álláspontja, hogy a népellenes bünügy elévült. Közben referensváltozás történt a népügyészségen. Az uj népügyész szerint egy nagy dunántuli városban a nyilaskeresztes párt megalakitása nem népellenes, hanem háborus bünügy, mert ezzel Szabó segitséget nyujtott a nyilasoknak a hatalom megszerzésében. Igazságügyminiszteri hozzájárulással azután tovább folyt az eljárás és a népbiróság elfogadta a népügyész álláspontját és Szabót háborus büntettben mondta ki bünösnek.

Az ügyészség vádiratában csak az szerepelt vádként, hogy Szabó Gyula Nagykanizsán megalakitotta a nyilaskeresztes pártot. Szabó Gyula beismerte a nyilaspárt megalakitását, de hangoztatta, hogy amikor rájött a mozgalom tulajdonképpeni céljára, azonnal kilépett onnan. Elmondta, hogy egy alkalommal pángermán agitátor érkezett Nagykanizsára és a pártban agitált a Nagynémet birodalom mellett. Ezzel az agitációval nem értett egyet és otthagyta az általa életrehivott pártot. Szabó Gyula a szellemet kiengedte a palackból, mint a mesebeli büvészinas, de visszaparancsolni nem tudta. A nyilasmozgalom elindult országromboló utjára, ami végül is október 15-höz vezetett. Szabó azt bizonyitotta, hogy ezután ő minden vonalon szembehelyezkedett a nyilasokkal, ugy hogy egy alkalommal le is ütötték az országuton. Németellenes kijelentéseiért internálási eljárás is volt folyamatban ellene. A kihallgatott tanuk megerősitették Szabó Gyula állitását: Windisch Dénes volt polgármester németellenes beállitottságunak ismerte. Béres Sándor dr. népbirósági tanácselnöknek nyilt tábori lapon irta 1944-ben, hogy a németek a háborut elveszitik. Volt katonái azt bizonyitották, hogy Szálasira nem eskette fel őket.

A bizonyitás után dr. Ruttkai György népügyész előterjesztette indítványát, hogy a népbiróság háborus büntettben mondja ki bünösnek Szabó Gyulát. A népbiróság ilyen értelemben hozta meg itéletét is és Szabó Gyulát egyrendbeli háborus büntett elkövetéséért 7 hónapi börtönre és 5 évi politikai jogvesztésre itélte. A börtönbüntetést a népbiróság a vádlott 7 hónapi rendőrhatósági őrizetével kitöltöttnek vette. A népbiróság az itélet kiszabásánál enyhitő körülménynek tudta be a vádlott későbbi német- és nyilasellenes magatartását, de bünösnek találta a nyilasmozgalom nagykanizsai elinditásában.

Az itéletet a népügyész megfellebbezte.

MOZI

Waterloo Bridge

A Metro nagy filmjét közkivánatra mutatja be ismét a Városi Filmszinház. A háboru kitörésének napján indul el a film története a londoni Waterloo-hidnál. Roy Cronin ezredes indul a frontra, közben megáll a hidnál és egy leányra gondolt. Az első világháboru jut az eszébe, amikor ugyanott állt a hidon és megismerkedett Myra Lesterrel. De ismeretségük rövid idő alatt megszakad, mert a frontra kell mennie. Myra, aki balett-táncosnő, elveszti az állását és mikor megtudja Roy állitólagos halálhirét, csaknem meghal. De Roy német hadifogságból előkerül és találkozik Myrával. A leány azonban ugy érzi, hogy nem méltó Roy szerelmére. Ezt meg is mondja neki és örökre bucsut vesz tőle. Roy mindenfelé kerestett, de nem találja. Végül is megtudja, hogy Myra öngyilkos lett. Roy Cronin ezredes erre gondol, mikor a hidnál áll és a frontra indul. Cronin ezredes szerepében Róbert Taylort, Myra szerepében Vivien Leightet láthatjuk.

A debreceni személyvonaton kirabolták és az ablakon át kidobtak egy utast

A Debrecen felé haladó személyvonaton Püspökladány közelében ismeretlen tettesek megtámadták Gyurka Miklós budapesti lakost, elrabolták tőle 4000 forint értéket tartalmazó böröndjét, majd Gyurkát kidobták a robogó vonatból. Sulyos állapotban szállitották a debreceni klinikára.

A bünözö Budapest

Statáriális bíróság előtt a Wesselényi-utcai rablógyilkos

A büntető törvényszéken szombat délben tárgyalta a Dán Andor elnöklete alatt álló tanács, mint statáriális bíróság a Wesselényi-utcai rablógyilkos ügyét. Szokolányi Zoltán ügyész ismertette a terjedelmes vádiratot, amely szerint Balogh Sándor üvegcsiszoló szeptember 10-én vasdoronggal agyonverte Weiner László Wesselényi-utcai órást, majd több értékes órát magához vett és elmenekült az üzlethelyiségből. Balogh Sándorral együtt jóbarátja, Bürgés Sándor is a vádlottak padján ül, mert az ügyészi rádinditvány szerint a rablógyilkosságot Balogh az ő felbujtására követte el. Ítélethirdetésre ma kerül a sor.

A póruljárt áldetektiv

A főkapitányság bünügyi osztálya előzetes letartóztatásba helyezte Magyar Árpád magántisztviselőt és Szántó Andor rendőrnyomozó alhadnagyot zsarolás vétsége cimén. Az ügy előzményei a következők:

Szántó Andor alhadnagy a bóri bányákban ismerkedett meg Váradi Sándor fővárosi ékszerésszel. Néhány nappal ezelőtt Szántó polgári ruhában meglátogatta Váradit. Előadta, hogy jegygyürüt szeretne vásárolni. Az ékszerész néhány karikagyürüt mutatott egykori bajtársának. Egyszerre belépett egy karszalagos férfi a kereskedő üzletébe:

— A gazdasági rendőrségtől vagyok — mondta — ön dollárüzletekkel foglalkozik — fordult Váradihoz, — igazolja magát!

Váradi, aki mit sem gyanitott, rendelkezésére állt az állitólagos gazdasági rendőrség detektivjének. A karszalagos férfi ezután a rendőralhadnagyot igazoltatta, az utóbbit azután kiküldte az üzletből és Váradit felszólitotta, hogy mutassa meg áruraktárát. Közben olyan célzásokat tett, hogy hajlandó elállni a további lépésektől, ha az ékszerész ezt »honorálná«. Váradi erélyesen visszautasitotta a detektiv ajánlatát, sejtette, hogy áldetektivvel áll szemben, szó szót követett, majd az ékszerész nagy meglepetésére az állitólagos detektiv egyszerre csak kirohant üzletéből.

A véletlen a legjobb detektiv: Váradi összetalálkozott az utcán az áldetektivvel. Szólt egy rendőrnek, aki a főkapitányságra kisérte a »detektiv urat«, ott kiderült, hogy az illető Magyar Árpád magántisztviselő.

Az ügy rövidesen tisztázódott: a zsarolás szellemi atyja, a jóbarát, az egykori bajtárs: Szántó Andor volt. Ő tervezte ki az egész manővert. Az alhadnagy szerzett Magyar részére karszalagot és hogy nem sikerült az összenészt megzsarolni, az már nem rajta mulott.

Szántó Andor a szembesités során bevallotta a zsarolást. A rendőralhadnagy és az áldetektiv a Markóutcai államügyészség foglya e pillanatban.

Gömbös Ernő megszökött a szegedi Csillagbörtönből

Gömbös Ernő, volt százados, Gömbös Gyula fia, Szálasi Ferenc egykori segédtisztje, megszökött a szegedi Csillag-börtönből. Gömbös Ernőt a budapesti népbiróság háborus bünteltért tizévi fegyházra itélte el.

— Álmodó Tiszapart

A nagykanizsai Katolikus Legényegylet ma este fél 9 órai kezdettel ismétli meg mult héten nagy sikerrel megtartott magyar nóta-estjét ugyanazokkal a szereplőkkel és ugyanazzal a műsorral. A magyar nóta-est ma is a Városi Szinházban lesz megtartva.

Dr. Dávid János alispán válasza a cukorügyben öt ért támadásra

„A megye nem tud árut szerezni a kereskedőknek"

A »Zala« szeptember 19-iki számában Neu Pál, a KOKSz titkára aláirásával közlemény jelent meg, mely szerint a kiskereskedők sérelmezik a kijelölési rendszer fenntartását és a vármegye alispánjának azt az intézkedését, miszerint a »szabad« cukrot Nagykanizsán csupán két helyen, mégpedig a Szervezett Munkások Szövetkezetében és az Általános Fogyasztási Szövetkezet üzletében osztották széjjel.

Ezzel kapcsolatban dr. Dávid János alispán, lapunk zalaegerszegi szerkesztőjének a következő nyilatkozatban világitotta meg a sérelmezett kérdést:

— Meglepetéssel olvastam a Zalában, hogy a cukorelosztással kapcsolatban támadás ért a nagykanizsai KOKSz vezetősége részéről. Mint ismeretes, a vármegye cukorellátását már hónapok óta magam irányitom és a jegyes árut az összes kereskedőknek, tehát kiskereskedőknek juttattam. Az ugynevezett »szabadcukor«-nál más a helyzet. Amint az elnevezéséből is látható, ugynevezett szabad árukról van szó és igy az alispáni hivatalnak, mint ilyennek, nem feladata az ilyen cukor biztositása és szétosztása. Hogy Nagykanizsán mégis történt szabadcukor-elosztás és hogy ez az én közreműködésemmel történt, annak egyetlen oka az, hogy addig, amig más megyékben már régebben bevezették a szabadcukor árusitását, addig az én megyémben semmiféle kezdeményezési hajlandóságot a kereskedők részéről nem tapasztaltam. Utána járva a dolgoknak, meg kellett állapitanom, hogy szabadcukrot azért nem árusitanak kereskedőink, mert kellő tőke hiányában nem tudnak beruházást eszközölni és igy a megye lakossága, amely hosszu hónapok cukortalansága után, érthető izgalommal várta már a szabadcukor megjelenését a piacon, nem részesül cukorellátásban. Csupán azért, hogy a fogyasztók végre cukorhoz juthassanak, másrészt, hogy a bénult kereskedelemnek bizonyos impulzust adjak, vállalkoztam arra, hogy az első ilyen szabadcukor beszerzésénél közreműködjek. Sérelem a kiskereskedelmet ezzel nem érte, mert számukra minden percben nyitva áll a lehetőség ahhoz, hogy szabadcukrot árusitsanak és bocsássanak a fogyasztók rendelkezésére. Ebben őket sem most, sem pedig a jövőben senki meg nem akadályozhatja, de nem is akarja megakadályozni. Az egészséges vérkeringés a kereskedelemben akkor fog bekövetkezni, amikor minden üzletben megkaphatja a közönség azt a mennyiségü cukrot, amelyre háztartásának szüksége van. A »nemzeti ajándék«, amint azt a cikkiró nem egészen jóakaratuan megjegyzi, nem azt jelentette, hogy Nagykanizsán csak a két szövetkezet árusithat szabadcukrot, de a cukor kis mennyiségére tekintettel, annak szétosztása minden kereskedő között nem volt lehetséges. Az általam biztositott árumennyiség szétosztását azért biztam a szövetkezetekre, mert rajtuk keresztül oldhattam meg minden gyanusitást kizárólag ezt a problémát.

— Egészen bizonyos, ha ugyanekkor még más üzletben is lehetett volna cukrot kapni Nagykanizsán, a közönség, a saját kényelmi szempontjait figyelembe véve, nem tódult volna ebbe a két Szövetkezetbe, hanem megvették volna a cukrot ott, ahol előbb érik vagy kényelmesebben juthatnak hozzá.

— Ami pedig a kiskereskedői kijelöléseket illeti, tekintettel arra, hogy a demokráciában magunk sem vagyunk hivei az ilyen rendszernek, kényszermegoldásnak tartjuk éppen a tisztességes kereskedelem érdekében. Sérelmekről itt sem lehet beszélni, hisz a KOKSz-nak módjában áll javaslatait elénk terjeszteni és érdekeit megvédeni. Biztositom a KOKSz nagykanizsai vezetőségét, hogy a kiskereskedői kijelöléseknél figyelemmel és tekintettel leszünk az ő javaslataira.

— Végül pedig a cikkiró intézkedéseimet birálva a »demokrácia gyermekbetegségének« minősiti, de ugyanakkor elfelejti, hogy a kiskereskedők is demokráciánk teljes jogu tagjai és amiről itt szó lehet az nem a demokrácia, hanem a kereskedők betegsége. Azt soha nem fogom tudni biztositani, hogy minden kereskedőnek a megye szerezzen árut, azt az asztalára tegye, hanem elvárom, hogy szakmájukhoz hiven a nehézségeken segitsenek, tömörüljenek és kis tőkéjüket összerakva komoly beszerzéseket eszközöljenek. És akkor ki fognak gyógyulni a betegségből és velük együtt fiatal demokráciánk is erősödni fog. Elvárom a kereskedőktől, hogy tetteikkel bizonyitsák életrevalóságukat és igérem, hogy ez esetben minden erőmmel támogatni fogom őket munkájukban.

Megszünik a nagykanizsai internálótábor

Zalaegerszegre a belügyminisztériumból három tagu bizottság érkezett és megkezdte a zalamegyei internálások felülvizsgálását. Ennek során szabadlábra kerülnek azok, akik az internálás alatt kifogástalan magaviseletet tanusitottak és részt vettek az ország ujjáépitési munkálataiban. Nagykanizsa és a vármegye területén levő összes internálótáborok megszünnek és az internáltaknak körülbelül kétharmadrésze kerül szabadlábra.

A bizottság ma nagykanizsára érkezett. A bizottság vezetője lapzártakor fogadta munkatársunkat, amelyről tudósitást a holnapi Zala közöl.

Budapesti „Őszi Vásár"-ra féláron lehet utazni

Szeptember 28-án nyilik a budapesti Állatkert területén a béke első mezőgazdasági őszi vására. A vidéki látogatók részére a Vásár rendezősége féláru utazási kedvezményt biztositott oly módon, hogy a Vásár látogatói már szeptember 23-án felutazhatnak Budapestre és a kiállitás ingyenes megtekintése után október 8-ig kell visszautazni a kiindulási állomásra. Az IBUSz menetjegyirodák, sőt a vasuti állomásokon lévő pavillonok is árusitják e rendkivüli kedvezményekre jogositó igazolványokat, melyek korlátolt számban kerülnek kiadásra.

A Vásáron bemutatásra kerülnek a kisállattenyésztés uj eszközei, gyümölcs- és szőlőtermelés és vele kapcsolatos házi-ipar és gyáripar. A Vásár rendezősége gondoskodott arról is, hogy a megvásárolt árukat kedvezményes áron szállithassák el a vásárlók.

A Vásáron nemcsak kertgazdasági és kisállattenyésztési eszközöket vásárolhatnak, hanem szakemberek elméleti oktatásban is részesitik a látogatókat. Gondoskodás történt a szórakozásról is, mert a vidékről felutazók nagymérvü szinház-jegykedvezményben részesülnek.

Eladó egy pár 47-es számu, alig használt férfi félcipő. Cim a kiadóhivatalban megtudható, d

HIREK

A rádió keddi müsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.20 A Magyar Zsidók Országos Társas Szövetségének áitatos félórája. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Hanglemezek. 10 Hirek. 10.10 Olasz dalok. 12 Déli harangszó, hirek. 12.45 Megemlékezés Sz. Gollértről, halála 900. évfordulóján. 13.45 Szövetkezeti negyedóra. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Uj orosz lemezek. 14.45 Madarasz Gizella füttyszámai. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 17 Párthiradó. 17.20 BBC-lemezek. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.45 Világhiradó. 19.30 Falurádió. 20 Hirek, sporthirek. 20.20 Kállai Gyula előadása a népi demokráciáról. 20.35 Mai angol zene. 21.50 Rádiónkét a középosztály mai problémájáról. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. 22.20 Tino Rossi énekel. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 22.45 Magyar müvészlemezek. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.35 Szerenádok.

Budapest II. 20 A komoly zene kedvelőinek. 20.30 Rádió szabadegyetem. 21 Hirek. 22.15 Kamarazene.

— Helyreigazitás

A vasuti B-listával kapcsolatban Kobán Gyula forgalmi napidijas tisztjelölt nevét tévedésből az órabéres vonatfékezők között tüntettük fel.

— Felhivás az ifjusághoz

A MADISZ megyei titkára 1946 szeptember 24-én délután négy órától este 6 óráig a MADISZ székházban, Hunyadi-utca 10. sz. alatt ifjusági panasznapot tart. A panasznap után, fél 7 órai kezdettel, országos ifjusági beszámolót tart, a beszámoló után ismerteti azoknak a tagtársaknak a kinevezését, kiket a MADISZ megyebizottsága részéről kért fel a MADISZ nagykanizsai szervezetének az ujászervezésére. *Péter Géza* megyei titkár.

— Kereskedelmi Alkalmazottak nagygyülése

Ma, 23-án délután 6 órakor a szakszervezeti székházban a kereskedelmi alkalmazottak nagygyülése lesz, előadó Mészáros elvtárs, budapesti kiküldött. Pontos megjelenés kötelező. *Vezetőség.*

— Köszönetnyilvánitás

Mindazoknak, akik Kapoli Rudolfné temetésén részvétükkel fájdalmunkat enyhiteni szivesek voltak, ezuton mondunk hálás köszönetet. *Gyászoló család.*

MAORT

Káprázatos külsőségek között avatta fel a MAORT az ország egyik legszebb sportpályáját Nagykanizsán

A Vár-utcában, a Nagykanizsa és Kiskanizsa közötti ut felénél, épitette meg a MAORT az ország egyik legszebb sportpályáját. Hosszu hónapok kitartó munkájával, amelyet a MAORT dolgozók — legnagyobb részt szabad idejükben — végeztek el, létesült ez a pompás sporttelep, amely nemcsak futballpálya, de az atlétika minden igényét kielégitő otthona is lesz a sportkedvelő ifjuságunknak. A futballpályát, amelyet több százezer gyepteglából raktak össze, egy remekül megépitett salak futópálya öleli át, amelyen minden bizonyára itt látjuk majd nemcsak az ország, de a világ legjobb futóit is.

A pálya ünnepélyes megnyitása fél 3-kor volt, de már két órakor tele volt a nézőtér a város minden részéből idesereglett sportbarátokkal. De erre a sporteseményre Korettyéről és Lovásziból is szép számmal jöttek érdeklődők. Fél 3 előtt néhány perccel érkezett meg Paul Ruedemann a MAORT vezetőségének kiséretében.

Pontosan fél 3-kor vonultak be a pályára a vidékről meghivott csapatok és a MAORT MSE csapatai. A felvonulás élén Dulgyovai László, az idei legjobb magyar magasugró két MAORT sportoló között vitte egyesületének, a MAORT MSE-nek uj zászlaját. Utánuk a MAORT nagykanizsai női kosárlabdacsapata és a korettyei női kosárlabdázók mentek. A két női csapat után a nagykanizsai piarista gimnázium és a leányliceum tornászai mentek. Ezek után vonultak el a közönség előtt a pesti Vasas, a Pécsi Vasutas Sport Klub atlétái, a MAORT MSE korettyei, pusztaszentlászlói futballistái és a balatoni kupáért küzdő nagykanizsai MAORT és a Pécsi Bőrgyári Torna Egylet csapatai. A felvonuló csapatok a nézőtér előtt állottak meg, majd miközben a korettyei munkás dalárda a Himnuszt énekelte, a MAORT MSE zászlaját Dulgyovai László felhuzta a pálya előterében lévő zászlórudra.

A Himnusz után Binder Béla mérnök lépett az emelvényre és a következő szavakkal kért engedélyt Paul Ruedemann elnöktől a sportpálya megnyitására:

A hazája jövőjéért aggódó magyar előtt nem titok, hogy válságos időket élünk. Mig a bennünket körülvevő közönyfalat lebontjuk, mindent meg kell tennünk, hogy az élethez való jogunkat hirdessük. Ennek a harcnak leghatásosabb fegyvere a sport és a sport szeretete. A sportnak ez a szeretete hozta létre ezt a pályát. Nem véletlenül került ez a pálya éppen a MAORT legnagyobb gépmühelye és legnépesebb irodája közé. Hid akar lenni ez a pálya a szellem és a testi erő munkásai között, ahol csupán és egyedül a tehetség érvényesül. És mielőtt megindulna a nemes küzdelem az uj pályán, köszönetet mondok a város vezetőségének, amiért átadta a MAORT Munkás Sport Egyesületnek ezt a földterületet. Köszönetet mondok mindazoknak, akik munkájukkal hozzájárultak ahhoz, hogy most az ország egyik legszebb sportpályáján az ország legjobb atlétáit üdvözölhessük. A Mindenható áldását kérem uj pályánkra és kérem Ruedemann Pál elnökünket, adjon engedélyt a sportpálya megnyitására — fejezte be beszédét Binder Béla.

Ezután Paul Ruedemann lépett a mikrofon elé és bár törten, de magyarul a következő szavakkal nyitotta meg a sportpályát:

Kedves barátaim! Sok szép sikert és jó szerencsét kivánok szivből minden sportolónak.

A MAORT elnöke után Szmoli alezredes, orosz városparancsnok szólt a közönséghez és a sportolókhoz. Üdvözölte a jelenlévőket és sok sikert kivánt a MAORT MSE-nek és éltette a magyar népet és a szovjet-magyar barátságot.

A városparancsnok után egy munkás a MAORT munkásság nevében üdvözölte a közönséget.

A beszédek után megkezdődött a látványos sportversenyek sorozata. Legelőször a 4x60 méteres női váltófutás volt, melyet a Notre Dame leányliceum csapata nyert meg a következő összeállitásban: Juhász, Kosztelnik, Imrei, Bogdán. Idejük 40.1 másodperc volt. Második a MAORT csapata volt, harmadik a gimnázium.

A 100 méteres ifjusági sikfutás nyertese Kolman Pál (kereskedelmi) lett 12 mp. idővel. Második Csobánczi (gimn.), harmadik Szentirmay (gimn.).

A 100 méteres szenior sikfutásban első lett Barta, a Vasas atlétája 11.3 mp. idővel, második Solymosi PVSK, harmadik Koivanovszky Vasas.

Az ifjusági sulylökés első helyezettje Dormann (gimn.) volt 10.61 méteres legjobb eredménnyel. Második Gaál, harmadik Hegedüs (gimnázium) volt. Az ifjusági sulylökők 5 kilós sulyt dobtak.

A szenior sulylökés nyertese Kiss, a Vasas versenyzője volt, aki 13.31 métert dobott. Második Horváth PVSK, harmadik Klics Vasas volt.

Az ifjusági magasugrást Hegyi nyerte, aki 155 cm.-t ugrott. Hegedüs 150 cm.-t ugrott.

Ezután következett a nap kimagasló eseménye, a szenior magasugrás, amikor Dulgyovai László meg akarta javitani eddigi eredményét. Legutóbb Budapesten 176 cm.-t ugrott. Most sikerült is jobb eredményt elérnie, mert legmagasabb ugrása 180 cm. volt. Második helyezett Cziffra, a kanizsai MAORT versenyzője lett 160 cm.-rel. A verseny után Dulgyovai a legujabb amerikai magasugró stilust mutatta be, amivel a jövő évi versenyen akar indulni.

Mig a pálya egyik oldalán az atlétizálók mérték össze erejüket, a másik oldalon a nagykanizsai és a korettyei MAORT MSE női kosárlabdázói viaskodtak az elsőségért. A mérkőzést a kanizsaiak nyerték meg 20:7 eredménnyel. A mérkőzésben, amely lanyhán indult, hamar felülkerekedtek a kanizsaiak és rutinosabb játékukkal könnyedén győztek a korettyeiek felett.

Ezalatt indultak az ifjusági versenyzők a 400 méteres sikfutásra, melyet Vass György (gimn.) nyert meg 63 mp. idővel. Második Szántó, harmadik Szentirmay lett. A 400 méteres szenior sikfutást Solymosi, a PVSK versenyzője nyerte meg 51.2 mp. idővel.

A távolugrópályán pedig tovább folyt a vetélkedés. Az ifjusági távolugrást Kollmann nyerte 6.20 méterrel, második Gaál 5.96, harmadik Sándor.

A szenior távolugrást Karácsony PVSK nyerte 6.15 méterrel, második Dulgyovai 5.79 méterrel.

A diszkoszvetésben Klics idei magyar bajnok második helyezést ért el. Első lett Horváth, a PVSK versenyzője az idei legjobb diszkosz eredménnyel, 47.52 métert dobott. Klics 45.53-at tudott csak dobni.

Az atlétikai viadalok alatt a korettyei és pusztaszentlászlói MAORT csapatok bemutató mérkőzést játszottak 1:1 eredménnyel.

Ezek után került sor a főmérkőzésre, a PBTE és a nagykanizsai MAORT csapatai között a Balatoni-kupáért. A mérkőzést Temesi vezette. A két csapat a következő összeállitásban küzdött:

PBTE: Gulyás I. — Kincsei, Kővári — Garami, Lugosi I., Gulyás II. — Bognár II., Nagy, Horváth, Karácsony IV., Karácsony III.

Nagykanizsai MAORT MSE: Kovács — Millei, Vojnovits — Szabó, Mihalecz, Tálasi — Sztraka, Héja, Csöngei, Takács, Kapornaki.

A PBTE erős iramban kezdett. A 9. percben Takács szabadrugást lő, de Gulyás a kapu fölé üti. Ezután a MAORT támad, de nem kiséri szerencse, bár Csöngei gyenge lövését Gulyás nem tudja kivédeni. Pár perc mulva a PBTE egyenlit. Az egyenlités után a MAORT szeretné a vezetést megszerezni, de nem sikerül. A 35. percben a védelem hibájából Horváth gólt lő és igy 2:1 a PBTE javára. A félidőig az eredmény nem változik.

A második félidőben a MAORT Sztraka nélkül indult, amit az egész játék folyamán észre lehetett venni. A 11. percben Csöngei egyenlit, de a PBTE magához ragadja a vezetést és Karácsony III. berugja a PBTE harmadik gólját. A MAORT a kezdeményezést nem tudja magához ragadni a játék további folyamán és igy a Balatoni-kupát a PBTE csapata vitte el.

A mérkőzés félidejében bonyolitották le a 4x100 méteres ifjusági és szenior váltófutást. Az ifjusági versenyt a gimnázium csapata nyerte meg 51.8 mp. idővel. A szenior futást a Vasas csapata nyerte 46.4 mp. idővel Kalotai, Gazdag, Koivánszky, Barta összeállitásban. Második a PVSK csapata, harmadik a kanizsai MAORT csapata lett. Az ezután inditott 1500 méteres futást Garai, a Vasas futója nyerte, aki az oslói Európa-bajnokságon az ötödik helyezést érte el. Második Baranyai lett. A másik két versenyző nem birta az iramot és kiállt a pálya közepén.

Ezzel ért véget a pálya felavatása. Ezután Paul Ruedemann kiosztotta a dijakat a nyertesek között. Szebbnél szebb serlegeket és cigarettatárcákat adott át a versenyzőknek. Végül pedig emlékérmet adott át Mayerszky Bélának, aki a legtöbbet tett a sportpályáért és a munkálatokat vezette.

A közönség ezután eloszlott. Késősre járt már az idő. Mindenki haza sietett, de a nagyszerü élményt sokáig senki sem felejti el. Az egész városban mindenfelé erről beszélnek. Nagykanizsának uj kitünő sportpályája van, ahol valószinüleg még sok olyan szép eredmény születik meg, mint a megnyitáson. Jó szerencsét a MAORT Munkás Sport Egyesület sportolóinak az uj pályához.

A Zala közgazdasága

Adónaptár

Fizetés ill. bevallás végső határnapja		Adó neme	Megjegyzés
Szept. 23.	Fizetés és bevallás	Illetményadó	Aug. 26—szept. 8. között kifizetett illetmények után
Szept. 30.	Fizetés	Házadó	Szept havi házbérek második részlete után
Okt. 3.	Fizetés	Háztartási alkalmazotti adó	20 forint adó, 24 forint OTI, összesen 44 forint
Okt. 5.	Fizetés	Forgalmi adó	Szeptember 15—20. közötti forgalom után
Okt. 5.	Bevallás	Forgalmi adó	Szeptember havi forgalomról félhavonkénti részletezéssel
Okt. 7.	Fizetés	Illetményadó	Szeptember 9—22. közötti fizetések után.

A Magyar Nemzeti Bank hetijelentése

A bankjegyforgalom a szeptember 15-i kimutatás szerint a szeptember 7-i forgalommal szemben 44,552.850 forinttal 460,149.770 forintra emelkedett. (A forgalomban levő bankjegyekből arany-, deviza- és valutavásárlás folytán 126,663.080 forint került forgalomba). A leszámitott értékek összege 24,339.293.31 forinttal 420,728.243.72 forintra növekedett. Az állami zsirószámlák egyenlege 13,520.749.72 forinttal 78,518.764.92 forintra csökkent, az egyéb számlák egyenlege 1,408.832 forint 37 fillérrel 14,792.345.41 forintra csökkent s igy végeredményben a zsirókövetelések együttes állománya összesen 14,738.582.09 forinttal 93,311.110.38 forintra csökkent.

Emelkedő árak a tőzsdei magánforgalomban

A szombati tőzsdén az irányzat megfordult és a vezető papirok árfolyama öt százalékkal emelkedett. A hangulat alapvetőleg kedvezőbbre fordult, különösen arra a pénzügyi körökből érkező hirre, hogy a Bauxit forgalmát ujból meg fogják engedni. A pénzpiaci helyzet is kedvezőbb. Árfolyamok: Kereskedelmi Bank 33.75—35.75, Nemzeti Bank 70, Szén 83—88, Salgó 5—5.50, Trust 10, Ganz 3.75—4, Rima 22.75—24, Magyar Cukor 101.5—107, 27-es fővárosi kötvény 660—700, 14-es fővárosi kötvény 510—525.

Leszállitották a gyógyszerek árát

Augusztus folyamán a gyári gyógyszerkészitmények megállapitott forintárából a népjóléti minisztérium 10%, a gyógyszertárakban előállitott gyógyszerekből 8% rendkivüli árengedmény adását rendelte el. Szeptemberben a gyári készitményekre vonatkozó rendkivüli árengedményt 10 százalékról 16 százalékra emelték fel. Ezeken az engedményeken kivül a népjóléti miniszter intézkedésére a betegbiztositó intézetek külön árengedményeket is kapnak. Szeptemberben ez a külön-árengedmény az Országos Társadalombiztositó Intézetnél 20 százalékról 27 százalékra emelkedett. A gyógyszerárak további leszállitása várható.

Tizenöt nap alatt meg kell kezdeni, hat hónap alatt be kell fejezni a romházak lebontását

A hivatalos lapban kormányrendelet jelent meg, amely szerint a városokban romépületté nyilvánitott házak lebontását a tulajdonos tizenöt nap alatt megkezdeni és hat hónap alatt befejezni tartozik. Amennyiben a tulajdonos nem bontatja le a romépületet, a hatóság végzi el a munkát és a költséggel megterheli a tulajdonost.

Megállapitották a növényolajok és a margarin uj árát

Az Anyag- és Árhivatal a növényolajok és a margarin árát igy állapitotta meg: A nyers napraforgó vagy tökmagolaj gyári eladási ára mázsánként 409, a finomitott olaj ára 474, a margarin ára 594 forint. A fogyasztói ár kilogrammonként: nyers olaj 5.70 forint, finomitott olaj 5.70, margarin 8.90 forint.

Kedden délután 6 órakor
PÁRTNAP
a Szociáldemokrata Párt helyiségében
Vendégeket szivesen látnak.

Szerdán este 6 órakor
PÁRTNAPOT
tart a Magyar Kommunista Párt
Előadó: *Kirschner Béla* jár. titkár.
Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szeretettel vár *a Pártvezetőség*

APRÓHIRDETÉSEK

Tankönyveket az összes helybeli és vidéki iskolák részére előjegyzem. Schless Gyula, Ady Endre-ut 8. Telefon 128.

Modern Singer szabógép eladó. Sugár-u 16/e fsz. 2.

ZALA demokratikus politikai napilap
Szerkeszti: Bencze Jenő főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 5.
Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa"
Szerkesztésért és kiadásért felel Bencze Jenő.
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdáért felel: Zalay Károly.

51. évfolyam. 217. szám. Nagykanizsa, 1946. szeptember 25. szerda Ára 40 fillér.

ZALA

Sztálin generalissimus üzenetet intézett az amerikai szlávok „Nyerjük meg a békét" jelszóval megtartott kongresszusához. Az egész világ számára a feladat, kiirtani a fasizmus maradványait és megteremteni a tartós békét az egész világon. A nagygyűlés 10.000 főnyi hallgatósága lelkesen megéljenezte Sztálin üzenetét.

Molotov külügyminiszter vendégül látta a magyar békedelegációt

A szovjet békeküldöttség elnöke Molotov külügyminiszter és a Szovjetunió helyettes külügyminiszterei tegnap a szovjet nagykövetségen fogadást rendeztek Gyöngyösi külügyminiszter és a magyar békedelegáció tiszteletére. A fogadáson magyar részről megjelentek Gyöngyösi külügyminiszter továbbá Sebestyén Pál, Szegfű Gyula, Auer Pál magyar követ, Faragó László gazdasági fődelegátus, Boldizsár Iván a magyar információs szolgálat vezetője. Szovjet részről megjelentek Molotov külügyminiszter, Visinszky és Gussev külügyminiszterhelyettesek, Bogomolov párizsi szovjet nagykövet, Bjela Russia köztársasági elnöke, az Ukrán köztársaság miniszterelnökhelyettese, Lovrencsov követ, a moszkvai külügyminisztériumban a magyar és a balkáni ügyek vezetője.

Molotov pohárköszöntőjében hangoztatta, ha van is véleménykülömbség a béketárgyaláson a Szovjetunió és Magyarország között, hisz abban, hogy a két állam politikája a jövőben is a béke szempontjait követik. Poharát a magyar köztársaság jövőjére ürítette.

Gyöngyösi János külügyminiszter megköszönte a szives fogadtatást és hangsulyozta, hogy nemcsak a magyar kormány, de a magyar nép is a felszabadulás után felismerte, hogy Kelet- és Középeurópában a Szovjetunió politikája tud tartós békét biztositani. Ha békecéljainkban ellentétbe is kerülünk a Szovjetunió békecéljaival, reméljük, hogy azokban a kérdésekben, melyek eldöntötték Magyarország sorsát, megkapjuk a Szovjetunió támogatását, hogy a szomszédainkkal ápolt jóviszony és a béke kielégitő legyen.

Bevin külügymiszter kérelmére a külügyminiszteri tanács ma ül össze, hogy megfejtse azt a kérdést, miképen lehetne meggyorsitani a párizsi békekonferencia ütemét. Tegnap Bevin Molotovval tárgyalt 40 perces barátságos megbeszélés keretében. A konferencia kilencedik hetében van és a hátralevő 3 hét alatt még sok munkát kell elvégeznie. Tegnap a négy külügyminiszter együttesen kidolgozott tervet küldött az olasz politikai bizottságnak az olasz gyarmatokra vonatkozóan. Ebben a tervben megigérik, hogy az olasz gyarmatok sorsát véglegesen eldöntik egy évvel az olasz békeszerződés életbelépte után.

A békeértekezlet hirei

Trieszt kormányzójának hatásköre

A trieszti albizottság megkapta azt az uj jugoszláv javaslatot, mely azt kérelmezi, hogy a trieszti kormányzó hatáskörével kapcsolatban valamennyi nagyhatalom függesszen fel minden olyan törvényt, mely veszélyezteti a szabad terület függetlenségét. A fogalmazó bizottságot felszólitották, hogy a javaslat alapján fogalmazzák ujra a Trieszt kormányzójának hatáskörére vonatkozó szakaszt.

A biztonsági tanácsban még élnek az ellentétek

A biztonsági tanács tegnapi ülésén azt a szovjet kérelmet tárgyalták, hogy a Szövetséges Nemzetek közöljék, hány katonájuk van külföldön a volt ellenséges országok területétől eltekintve. A biztonsági tanács tegnap elnapolta ülését, anélkül, hogy döntést hozott volna ebben a kérdésben, vagyis hogy napirendre tűzze-e ezt a szovjet kivánságot. Tegnap este minden delegátus, dr. Lange lengyel kiküldött kivételével, Gromiko ellen foglalt állást. Cadogen brit megbizott a javaslatot átlátszó politikai manővernek jellemezte. A szovjet kormány ebben az ügyben nem lépett érintkezésbe Angliával, már pedig az Egyesült Nemzetek alapokmánya szerint ez lett volna kötelessége. Az ausztráliai és amerikai kiküldött támogatta Cadogen felszólalását.

Gromiko válaszában közölte, hogy a mindig nagyobb létszámban érkező brit csapatok veszélyeztetik Irak függetlenségét és az amerikai csapatok azért tartózkodnak Japánban, hogy azt lefegyverezzék, azonkivül brit, holland és amerikai csapatok tartózkodnak más országokban.

Mindez sulyos helyzetet teremtett. A holland delegátus megjegyezte: Nem tudtam, hogy a Szovjetunió mindezeknek az országoknak a megbizottja. Az ügyet a legközelebbi ülésen tárgyalják.

A győztes és legyőzött állam első közvetlen megegyezése: a magyar-jugoszláv lakosságcsere

A párizsi békeértekezlet nagy döntő kérdései mellett, melyekben a nagyhatalmak sok világnézeti kérdésben állanak egymással szemben, a jugoszláv-magyar lakosságcsereegyezmény nem tarthat számot különösebb érdeklődésre. A tengernyi kérdés közül egy, amely magára vonta a figyelmet az, hogy a győztes és a legyőzött állam közötti egyezség ez, amely nagyban hozzájárul a dunavölgyi népek megbékéléséhez. Szerte foszlottak azok a csehszlovák részről ápolt hiedelmek, hogy győztes állam legyőzött állammal nem ülhet le a tárgyalóasztalhoz. A csehszlovák állam, mely diplomáciai cselvetésnek köszönheti nagyhatalmi mivoltát, megalázónak tartotta, hogy a magyarokkal egy asztalhoz leüljön tárgyalni. Ezek után fel kell tenni a kérdést, mi szolgálja jobban az egyetértést, a Jugoszlávia által követett megbékélési politika, vagy a csehszlovák kiküldött által követett politika, mely uton-utfélen hangoztatja győztes mivoltát Magyarországgal szemben.

Churchill Szovjetunióra vonatkozó tervei csődöt mondtak

A Pravda nemzetközi szemléjében foglalkozott Churchill volt angol miniszterelnöknek a zürichi egyetemen elmondott beszédével. Rámutatott arra, hogy az imperializmus Németországot akarja eszközül felhasználni céljai elérésére. — Churchill beszédében Páneurópa megfakult gondolatát vetette fel, sürün emlegetve a békét és ez a háboru gondolatát vetette fel. Tulajdonképpen a nyugati blokk megalakitását sürgette Németország részvételével, angol felügyelet alatt. Churchill beszéde Franciaországban rossz benyomást keltett, ahol nem felejtették el Franciaországnak tett és be nem váltott igéreteit, de Londonban is tartózkodással fogadták a beszédet. Churchillnak a Szovjetunióra vonatkozó tervei csődöt mondtak a régi Európában és csődöt fognak mondani most is, mert az uj Európa demokratikus erői éberen őrködnek a béke felett.

Eden: A Szovjetunióval együtt harcoltunk a háboruban és együtt akarunk maradni a béke megoldásában is

Eden volt angol külügyminiszter beszédet mondott a konzervativ párt nagygyülésén. Utalt azokra az elkeseredett vitákra, melyek a párizsi békeértekezlet ülésein történnek. Esztelenség lenne lekicsinyelni a helyzet sulyosságát. A helyzet mélységesen nyugtalanitó. A válság mostani állapotában azonban nincs szó közvetlen háborus veszélyről, bár az ellentétek és surlódások hétről-hétre nőnek. A volt külügyminiszter sajnálkozásának adott kifejezést, hogy Északamerikában brit imperializmusról beszélnek, majd utalt a Szovjetunióra, akivél való viszony bizonyitja, hogy a brit és amerikai nép óriási többsége azt kivánja, hogy most is a lehető legbarátságosabb viszonyt tartsák fenn a Szovjetunióval. Kifejtette,

hogy a Szovjetunió mily hősiesen szerepelt a közös győzelem kivivásában s most együtt akarunk maradni a békében is, ugyanugy, mint a háboruban. Nemzetközi ügyekben tartós barátság nem képzelhető el a Szovjetunió nélkül.

Az egész világ kötelessége, hogy tegyenek ujabb kisérletet a vitás kérdések megoldására, mert az egész emberiségnek szüksége van erre. Követelte, hogy a kormányok tegyenek határozott erőfeszitéseket a négy nagyhatalom egymásközti gyanakvásának eloszlatására és ujból teremtsék meg a bizalmi légkört.

Szakasits:

A világ egyetlen népét sem lehetne harcba vinni a Szovjetunió ellen

Tegnap délután a Szociáldemokrata Párt összvezetőségi ülésén Szakasits Árpád beszédet mondott a külpolitikai kérdésekről és felvázolta a nemzetközi helyzetet. A nemzetközi helyzet jellemző tünetei közül a bizonytalanságot, a tétovázást, a bizalmatlanságot jelölte meg a mostani feszültség okának, melyet a nemzetközi tőke kizsaroló hadjárata még teljesebbé tesz és amelyet a háborus trösztök és kartellek mozgalmával idéznek fel. Végül a reakció támadásai a szocializmus megujulásaival szemben a gátló okai annak, amelyek késleltetik egy uj rend s egy uj világ megvalósitását.

A reakció erői bármilyen feszült légkört is teremtenek, háboru mégsem lesz, mert maguk a háborus uszitók is tudják, hogy a háboru uj forradalmakat is jelentene. A világ egyetlen népét sem lehetne harcba vinni a Szovjetunió ellen.

Majd a béke kérdéseivel foglalkozott. Tőlünk most kérik számon a magyar békét és mi most kérjük számon a világtól az igazságot. Az egész világon bizalmatlanságot kell tapasztalni a magyar nép demokratikus szándékaival szemben, aminek a magyar reakció az oka. Beszédének további részében tiltakozott az ellen, hogy fasiszta módszerekkel embereket kergessenek át Csehszlovákiából Magyarországra. Magyar véreink áttelepitése nemcsak gazdaságilag, de politikailag is a legvakmerőbb támadás a Duna-medence népeinek demokratikus törekvése és megbékélése ellen. Megkülönböztetett tisztelettel és bizalommal tekintünk Jugoszlávia népe felé, melynek magatartásában több megértő gesztust láttunk velünk szemben a lakosságcsereegyezmény tárgyalásánál, a melynél a két állam a demokrácia jegyében fogott kezet. Eltökélt szándékunk, mondotta, hogy megteremtjük a Duna-medence népeinek békés együttmüködését. Ezután ismertette a Franco elleni kongresszus anyagát, majd belpolitikai kérdésekkel foglalkozott.

A Szociáldemokrata Párt koalicióban van és ez a koalició nagyon sok áldozatot követel. A Párt nem akarja a koaliciót felboritani.

Mindenesetre csak azokkal vagyunk és maradunk a koalicióban együtt, akik felismerték az uj történelmi helyzetet, tudnak és akarnak is a magyar demokráciával uj társadalmat csinálni. A békekötés előtt nem akartunk izgató anyagot dobni a politikai életbe és a reakció azt hitte, elveszitettük bátorságunkat.

Nincs szó megalkuvásról. A stabilizációval lezárult az engedékenység és türelem korszaka. Uj politikát akarunk kezdeni és ennek homlokterében a dolgozó tömegek problémái állanak. Az ország sorsa azt követeli, hogy tiszta helyzetet teremtsünk. Követeljük a márciusi megállapodások végrehajtását, készüljünk fel erkölcsileg és anyagilag az elkövetkezendő küzdelemre. Mindenképpen fel akarunk készülni, hogy megerősödve, több sullyal szólitsuk fel a kormányt a feladatok elvégzésére.

Zalamegyei mozgalom a népi kollégium érdekében

Nemrégiben »Mezitlábasok« cimmel közölte egy rövid cikkemet a Zala. Sok száz magyar dolgozónak a kérelmét tolmácsoltam benne. Soksok mezitlábasnak a vágyát, aki tanulni akar, akinek meg van rá a tehetsége, de vonat hiányában nem tudtak a városi iskolába eljutni. Ez a kérésünk meghallgatásra talált, ma minden reggel befut már a vonat Kanizsára, hozza faluról a piros, nyilt arcu »utánpótlást« az irodáknak, a gyáraknak, az igazságos jövőnek. Ez a siker felbátorit arra, hogy ujra kérjek. Ha ez a kérésünk nyitott fülekre és igazi magyar szivekre talál, rövidesen szétoszlik az a rágalomfelhő, amivel illetnek bennünket »sötét zalaiakat«.

A mult sok büne közül a legnagyobb talán az volt, hogy a szegénysorsu paraszt- és munkásgyermektől a tanulás lehetőségét teljesen elzárták. Ez egy olyan igazság, amit minden párt, testület, ujság elismer és szüntelen hangoztat. Viszont azt már tapasztalatból igen jól tudjuk, hogy sokkal könnyebb a hibákat megtalálni és kipolengérezni, mint azokat orvosolni. Pedig most orvoslásra van szükség. Szeretném tehát, hogy ne csak beszéljünk a mult vétkeiről, hanem tettekkel bizonyitsuk be, hogy mások vagyunk!

Dávid János, vármegyénk alispánja országos viszonylatban is élenjárva, vetette fel a gondolatát a népi kollégiumnak, amelyben 50 szegénysorsu, valóban tehetséges paraszt- és munkásgyermek kapna elhelyezést, lakást, teljes ellátást, tanitást teljesen ingyen. Azóta ez a terv már a kivitelezés gödrös utját rója. Az épület már biztositva van. És ha döcögve, nehézségekkel küzdve is, de tovább megy a munka. Nagykanizsára is megérkeztek a gyüjtőivek, hogy eljussanak minden egyes házba forintokért és fillérekért, valamint más természetbeni felajánlásokért egyaránt. A nagy és szép szavakat, a biztató igéreteket valóra lehet váltani! Tudom, mindnyájunknak sok a baja, általában szegények vagyunk, alig-alig birjuk már az áldozatokat és mégis mindnyájunktól kérni fognak és mindenkinek adni kell! Ez egy olyan parancs, amit a jövő kötelességszerüen ró ránk. Aki ebből az adakozásból nem veszi ki az arányosan ráeső részt, az akármilyen pártnak, társadalmi egyesületnek is a tagja, árulója a dolgozók jövőjének. Talán tulkemény szavak ezek, talán olyanok, amit kérésnél nem szivesen hallanak és mégse vonom vissza őket, mert látom, hogy a sokat hangoztatott szellemi ujjáépitésnek ez az első téglája, aminek a beépitését haladéktalanul el kell kezdeni.

Szeretném és hiszem, hogy ezt a feladatot: »ingyenes iskolát és otthont teremteni szegény paraszt- és munkásszülők gyermekének vármegyénkben« — ami első bástyája lesz annak a szétzuzhatatlan várnak, a mely hivatva lesz védeni a demokratikus magyar jövőnket, — közösen pártállásra való tekintet nélkül valódi koalicióban összefogva oldjuk meg. Munkára fel: Adakozz a népi kollégiumra!

Szabó Berény

Zavargások Törökországban

A Peloponesosban történt zavargásokban 16 embert megöltek. Nagyon meglepő a hir, hogy a kommunista tevékenység ezen a részen állandóan erősödik, mert a Peloponesos mindenkor a monarchia bástyája volt.

Szerdán este 6 órakor

PÁRTNAPOT

tart a Magyar Kommunista Párt.

Előadó: *Kirschner Béla* jár. titkár.

Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szeretettel vár *a Pártvezetőség.*

Megyénk pénzügyi, mezőgazdasági és szociális helyzete az alispáni beszámoló tükrében

Zala vármegye alispánja a felszabadulás óta most első izben tette meg jelentését a közgyülésnek, a melyben megvilágitotta a vármegye helyzetét.

A megye pénzügyi helyzete

Az alispán jelentése szerint a vármegye háztartási helyzete sulyosnak mondható. Amikor augusztus elsején a forint bevezettetett, a háztartási alap vagyona 2000 forint volt. Augusztus havában 43.000 forint kölcsönt kapott az országos háztartási alapból. A vármegyének egyedüli bevétele a vármegyei pótadó volt, ami 1946 julius végével megszünt és helyébe az államadó-részesedés lépett, amit olyan arányban kap meg a vármegye, amilyen arányban a vármegye területén a közadók befolynak.

A közellátás

A közellátás terén a lisztkiutalás az ellátatlanok létszámának megfelelően havonként pontosan megtörtént. A legutolsó hónapban, vagyis szeptemberben az egész vármegye területén a lisztben ellátatlanok száma 63.963. A cukor- és sóellátás javult, miután az ugynevezett szabad só és cukor került országos forgalomba. Husellátásunk kielégitő, miután az állattenyésztés javult, igazolvány nélkül szarvasmarhát levágni nem szabad, de igy is sok kerül a fogyasztóhoz. Zsir- és étolajkiutalás csak Zalaegerszegen, Nagykanizsán, Keszthelyen és Tapolcán történtek egy izben, akkor is igen csekély fejadaggal.

Burgonya a vármegye területén elégséges termett.

A tejellátásra jogosult kórházak, népjóléti intézmények szükségletét a beszolgáltatott mennyiségből jelenleg biztositva van.

A tüzifa

A tüzifa használatát és forgalmát miniszteri rendelet szabályozza. E rendelet értelmében a magánháztartásokban levő 50 métermázsát meghaladó készletet, valamint a fakereskedők összes készleteit augusztus elsejétől kezdve zár alá vették. A lakosság tüzifaszükségletét a helyi hatóságok elégitik ki a Belkereskedelmi R. T. igazgatósága által rendelkezésükre bocsátott készletekből. A városokban és a 10.000 lelket meghaladó községekben tüzelőellenőrző lap és pótlap bevezetése kötelező. Ezekben a helységekben egy háztartás az ellenőrző lapra 6 métermázsa, a pótlapra 2 métermázsa tüzelőanyagot kaphat.

A megye mezőgazdasága

Ezután a jelentés foglalkozik a vármegye mezőgazdasági helyzetével. Egészen a tavasz kezdetétől száraz meleg időjárás volt, csapadék csak elvétve volt. Ugy az őszi kalászosok, mint a tavasziak fejlődése nem volt kielégitő. A kapásokat több helyen ujból vetették és igy pótolták a kárt, bár helyenként a szárazság és a nagymértékü csimaszkártétel az uj vetést is részben tönkretette. Az őszi kapások a téli csapadék hiányában és a száraz tavaszban csak nehezen fejlődtek, a répafélék egyenlőtlenül keltek, azokat részben szintén ujra vetették. Az olajos növények fejlődésére volt a legkedvezőtlenebb az időjárás. Mert a tavaszi vetések részben a szárazságban elszáradtak, részben a földi bolha pusztitásai miatt mentek tönkre. A gyümölcsök közül a már beérettek kielégitő termést adtak. A szőlő a szárazságot jól birta, keményen fejlődött és jól kötött.

A közegészségügy

A közegészségügy helyzetéről a jelentés megállapitja, hogy az kielégitő volt, sokkal jobb, mint az előző ugyanazon időszakokban. A hevenyfertőzőbetegségek közül csak a vérhas lépett fel járványosan és pedig főleg a zalaegerszegi járásban. Aránylag nagyobb mérvü kiütéses tifuszmegbetegedés a tél folyamán fordult elő Türjén. A tanulók között tömegesen előforduló hörghurutmegbetegedések miatt több iskolát be kellett zárni. A tavaszi időkben nagy mértékben terjedt a rühesség a zsufolt helyiségekben lakók között a szappan hiánya miatt. Teljes napközi gondozás és oktatás, téli étkeztetéssel Nagykanizsán, Zalaegerszegen, Sümegen és Lentiben volt, valamint a Szociális Missziótársulat nagykanizsai napközi otthonában. Ingyen tejakciót a zalaegerszegi városi óvodában és a nagykanizsai egészségügyi körzetben rendszeresitettünk.

Az állategészségügy, a rühességet kivéve, kielégitőnek mondható.

Az országutak karbantartása

A törvényhatóság területén levő közutakról a jelentés igy hangzik: Az állami és törvényhatósági közutak állapota, bár a háboruelőttivel nem hasonlitható össze, kielégitő. Csak a közutak mentén levő ágyu- és harckocsi-roncsok, valamint a felrobbantott hidak területén levő provizóriumok emlékeztetnek az itt elviharzott háboruk nyomaira. A felrobbantott hidak helyreállitásánál általában az infláció okozta nehézségek miatt [illegible] előző évinél kevesebb, de szép [illegible]ények voltak elérhetők. Elkészült hat darab végleges jellegü fahid. Nagyrészt készen van az uj zalavári Zala-hidat is, mely ingyenes községi közmunkával épült fel.

Amit elhurcoltak

A nyugatra elhurcolt tulajdonok közüli nyugaton van még két darab vármegyei gőzhenger, egy kötőrógép, egy vármegyei utgyalu, egy vármegyei teherkocsi két pótkocsival, három darab vármegyei autóbusz, valamint az összes mérnöki müszerek 250.000 aranypengő értékben.

A vármegye szociális helyzetével foglalkozva megállapitotta, hogy nagyon jó és eredményes munka folyt szociális téren a vármegye területén. Téli népkonyhákat szerveztek a dolgozók gyermekei számára, kiket a napközi otthonokban is felkaroltak. A szeretetházak és a szegényházak működése is kielégitő volt. A társadalmi megsegités szempontjából a fővárosi gyermekek kitelepitési akciójában a menhelyi gyermekek kitelepitése volt és elhelyezése volt fontos tevékenység. A közjóléti szövetkezetek szervezése még folyamatban van.

Elintézett és folyamatban levő ügydarabok

A zalavármegyei szabad müvelődési felügyelőség tevékenységének egyik legfontosabb része az ideiglenes községi helyi tanácsok megszervezése és az ügyvezetők kijelölése volt. Végül is a jelentés beszámol a központi és járási, valamint a megyei hivatalok ügyforgalmáról és tevékenységéről és megállapitja, hogy Nagykanizsa megyei városhoz beérkezett 11.076 ügydarab, ebből elintéztek 8559 darabot, elintézetlen maradt 2643 darab. Zalaegerszegre beérkezett ügydarab 4174 volt, ebből elintéztek 3637 darabot, elintézetlen maradt 1420 ügy.

Simon hadbiró: 1 év!

A népbiróság Lukácsy-tanácsa szombaton tárgyalta dr. Simon Gyula volt hadbirószázados ügyét, aki elnöke volt annak a katonai biróságnak, mely Szenes Annát, az angol hadsereg repülőhadnagyát halálra itélte. Kihallgatása után a biróság népellenes büntettben mondotta ki bünösnek Simon Gyulát és egyévi börtönre itélte. Egyben elrendelte azonnali szabadlábra helyezését.

A bünöző Budapest

Nagy Valér volt főkapitányhelyettest nyolc évre itélték

Nagy Valér, aki a Sztójay-kormány alatt Budapest főkapitányhelyettese volt, szombaton állott a népbiróság elé. Az volt a vád ellene, hogy mint magasrangu rendőrtiszt tényleges tevékenykedett baloldali politikusok összefogásában és része volt a rendőrségnek Szálasiékhoz való »átmentésében«. A biróság bünösnek mondotta ki az egykori főkapitányhelyettest és összbüntetésül 8 évi fegyházra itélte.

Halálra itélték Weiner ékszerész dorongos gyilkosát

A budapesti büntetőtörvényszék, mint rögtönitélő biróság, Dán Andor tanácselnök vezetésével szombaton a késő délutáni órákig tárgyalta Balogh Sándor üvegcsiszoló bünügyét, aki mint ismeretes, szeptember 10-én a délutáni órákban agyonverte és kirabolta Weiner László Wesselényi-utcai órást.

A statáriális tárgyalás iránt rendkivül nagy érdeklődés nyilvánult meg. A tárgyalótermet annyira megtöltötte a főleg nőkből álló közönség, hogy egymás után került sor tumultuózus jelenetekre és a rendőrség tehetetlen volt a kiváncsiak inváziójával szemben.

A rögtönitélőbiróság szándékos emberölés és rablás bün tettében mondta ki bünösnek Balogh Sándort és ezért halálbüntetéssel sujtotta. Bürgés Sándor ügyét a rendes biróság elé utalták.

Az elitélt kegyelemért folyamodott. A rögtönitélő tanács zárt ülésben határozott a kegyelmi kérvény felett, melynek eredményeképpen közölte, hogy Balogh Sándort kegyelemre ajánlja.

Egy vivóbajnok mint árdrágító

A gazdasági rendőrség detektivjei előállitották Erdélyi Jenő gépkereskedőt, az ismert többszörös vivóbajnokot, aki az adatok szerint, meg nem engedett üzleteket folytatott és árdrágitást követett el. A nyomozás megállapitása szerint különböző tiltott árukat csempészett ki az országból.

Az ismert sportember meg akarta vesztegetni az őt előállitó detektiveket, amikor felajánlott 3000 forintot, ha olyan jelentést adnak le feletteseiknek, hogy ő büntetlenül szabadulhat az ügyből. A gazdasági rendőrség nyomozói látszólag belementek az ügybe, átvették Erdélyitől az ajánlott összeget, majd feletteseiknek jelentést tettek és jegyzőkönyvbe rögzitették le a büncselekményt.

Erdélyi Jenő kihallgatása során részben beismerő vallomást tett, mire letartóztatásba került.

Szenes Béla kitünő iró leányának kivégzése a népbiróság előtt

A népbiróság szombaton folytatta Simon Gyula hadbiró ügyének tárgyalását. Simont a népügyészség azzal vádolja, hogy törvényellenesen kivégeztette Szenes Annát, az angol hadsereg hadnagyát, aki a partizánokkal együttmüködött.

A szombati tárgyaláson tanuként kihallgatták Kerekes Mihály hadbirószázadost, aki Szenes Anna ügyében az ügyészi szerepet töltötte be. Vallomásá-

ban előadta, hogy Simon rosszindulatúan kezelte Szenes Anna ügyét és törvényellenesen viselkedett a tárgyaláson is.

A magyar zsidóság felhivása az igazságos jó békéért

A magyar zsidóság felhivással fordult a világ zsidószervezeteihez. A magyarországi zsidók kérő szóval fordulnak a világ zsidóságának szervezeteihez, támogassák a magyar kormány törekvéseit és a demokratikus Magyarországnak igazságos és méltányos békét biztositsanak. Magyarországon a zsidóság irtózatos veszteségeket szenvedett, mérhetetlen erkölcsi és anyagi csapások után 1942—44. években több mint kétharmadát kiirtották. A demokratikus Magyarország számos rendeletben intézkedett a zsidóság jogainak ujból való biztositása végett a gazdasági és jogi élet különböző területein. Minthogy az eddigi intézkedések, különösen azok gyakorlati megvalósulásai korántsem eredményezték azt a jóratételt, melyre a magyar zsidóságnak joga van, mégis sikra szállunk a demokratikus Magyarország érdekében, kedvező béke erősitemi fogja a demokratikus magyar kormányzatot, viszont a kedvezőtlen békefeltételek növelik az elégedetlenek számát és kétségtelenül gyengitik a kormány törekvéseinek erejét. A magyar zsidóság csak a demokráciában erős Magyarországtól várhatja jövőjét és jogainak teljes helyreállitását, mert a magyar zsidóságnak életérdeke, hogy a demokratikus Magyarország kedvező békét kapjon. A felhivást a magyarországi izraeliták országos irodája, valamint a magyarországi orthodox izraelita hitfelekezet központi irodája irták alá.

A nagykanizsai vasutállomás fűtőházának B-listája

Végelbánással: Bánhidi László intéző, Pokecz Rudolf tiszt, Dévai Antal, Nádasi József és Onódi János főmozdonyvezetők. Varga János és Németh András főkocsivizsgálók, Gyimesi János mozdonyfelvigyázó, Czinder Imre irodasegédtiszt, Bogdán János, Villányi Károly Jutasi Béla és Kiss Pál mozdonyvezetők, Horváth Péter, Gémes Ferenc, Király Ferenc, Horgosi Sándor, Péter József, Kormos Ferenc fűtők, Vörös László értesitő, Töke György lámpatisztitó, Szabó József kocsivizsgáló, Gerócs Terézia, Csordás Mária, Kovács Margit és Takács Ilona kezelőnők.

Minden igény kizárásával került B-listára Placskó Ilona kezelőnő.

A vasutállomás szertárfőnökségétől végelbánással került B-listára Hajgató Sándor és Kővesdi György üzemi altisztek.

Kedden délután 5 órakor

PÁRTNAP

a Szociáldemokrata Párt helyiségében

Féláru utazási igazolványok

és vasuti jegyek az
1946. szept. 28-tól okt. 6-ig tartó

BUDAPESTI ŐSZI VÁSÁRRA,

továbbá bárhová

15 napos érvényességü menetjegyek

kaphatók az

IBUSZ Menetjegyirodában

a Néptakarékpénztár helyiségében,
Nagykanizsán, Csengeri-ut 4. sz.

Ugyanott **forintjait** összegyüjtheti és mindennemü bankügyletét a legelőnyösebben elintézheti.

FÓRUM

Mégegyszer a cukorkiosztás ügye

A Zala t. Szerkesztőségének, Nagykanizsa.

Az »adiatur et altera pars« elve alapján kérjük alábbi nyilatkozatunk közlését:

A Szervezett Munkások Szövetkezete aláirásu cikket illetőleg le kell szegeznünk, hogy titkárunk egy szóval sem állitotta, hogy a kereskedők amiatt vannak felháborodva, amiért a város dolgozói cukorhoz jutottak, ellenkezőleg azt fájlalta, hogy amikor végre hozzájutnak, miért oly tumultuozis sorbanállás és izgalmak árán. Kifejezést adott evvel szemben annak az elégedetlenségnek, mely a fasiszta időkből átvett kiskereskedői kijelölési rendszer fenntartásával szemben megnyilvánult. Amenynyiben az Alispán urat elhatározását illetőleg a szétosztásban — amint a cikk állitja — megbizhatósági szempontok vezették, ugy nem hisszük, hogy több évtizedes makulátlan multu kereskedők hátrányban lennének ily nagy multtal nem rendelkező ifju szövetkezeti üzletvezetővel szemben.

Az alispán ur nyilatkozatát illetőleg mindenekelőtt azt kivánjuk hangsulyozni, hogy mi sem áll tőlünk távolabb, mint hogy épp olyankor, amikor szociális gondolkodásának ujabb tanujelét adta, — őt támadjuk. Titkárunk cikke elvi síkon mozgott és főleg az egyenlő elbánás elvének álláspontját kivánta hangoztatni. Ami pedig a szabadcukor beszerzését illeti, szabadjon rámutatnunk, hogy a pénzszükétől eltekintve, a magánkereskedelem részére ezideig csak olyan lehetőségek álltak nyitva, amint azt titkárunk a »Kereskedelmi Élet« szeptember 15-én megjelent számában dr. Antos István államtitkár urhoz intézett nyilt levelében is leszegezte, melyeknél »a beszerzési és eladási ár közti különbözet nem fedezi az utazási és szállitási költségeket sem«.

Örömmel olvastuk alispán urnak a kijelölésekre vonatkozó azon kijelentését, hogy javaslatainkat figyelembe fogja venni. Ezeket időközben annál is inkább jelen nyilatkozatunk szellemében terjesztettük elő, miután szerény véleményünk szerint a szükséges selectiót a küszöbön álló revizió is elvégzi.

Ami végül alispán urunk befejező mondatát illeti: »Elvárom a kereskedőktől, hogy tetteikkel bizonyitsák életrevalóságukat és igérem, hogy ez esetben minden erőmmel támogatni fogom őket munkájukban«, ez megnyugvással töltötte el Nagykanizsa város kereskedő társadalmát és biztosithatjuk, hogy e tekintetben nem fog bennünk csalódni.

Fogadja a t. Szerkesztőség előre is köszönetünket nyilatkozatunk közléséért.

KOKSz vezetősége.

Kedves történet a kiskomáromi nyilas orvosról

Dr. Kovács Imre kiskomáromi körorvost, aki kartársának feleségét feljelentette, társaságban Szálasi képét csókolgatta, nyilas propaganda-előadást tartott, a közelmultban a népbiróság 4 évi börtönre és állásvesztésre itélte s a népügyész inditványára elrendelte a letartóztatását. Dr. Kovács Imre nem akarta tudomásul venni, hogy a bűncselekmények sorozatát börtön követi. Már az internálótáborból is »halálos« betegsége miatt kórházba utaltatta magát s a halálos beteget nap-nap után látni lehetett felesége társaságában, aki nyilas szervezés miatt a pécsi népbiróság előtt is állott, a városban sétálni. Már a börtönben ült dr. Kovács Imre, amikor tüdőszanatóriumból korábbi kezelésének eredményeként beutalást kapott. A fogházorvos véleménye alapján közvetlen életveszély egyáltalán nem forgott fenn s minthogy szabadlábra helyezésének csak ez esetben van helye, a népügyészség inditványozta, hogy a népbiróság az ellentmondó orvosi vélemények alapján keresse meg a szabadlábrehelyezés előtt az Igazságügyi Orvosi Tanácsot. A népbiróság az ügyészi inditvány ellenére szanatóriumi kezelés céljából dr. Kovácsot szabadlábra helyezte. Időközben a négyévi börtönbüntetés jogerőre emelkedett.

Az »életveszélyesen« beteg dr. Kovács Imrét a napokban Budapest utcáin felismerte Pécs város tiszti főügyésze és átadta a rendőrségnek. Dr. Kovács ellen ugyanis pécsi multja alapján az Amerikai Misszió is feljelentést tett és körözés van ellene kiadva. Dr. Kovács igy eljutott az Andrássy-ut 60-ba, ahol annak idején, mint »Hüség Házában« nyilván sokat tárgyalt azzal a Szálasi Ferenccel, akiről olyan büszkén állitotta, hogy Pécsett az ő fürdőszobájában fürdött. A politikai rendőrség egyelőre visszaengedte a szanatóriumba, azonban gondoskodott arról, hogy ne sétálhasson tovább. A pécsi nyomozás eredményeként esetleg uj tárgyalásra kerül majd a sor.

Megtörtént Nagykanizsan a rendőrségi B-listazás

A rendőrségen B-listázó miniszteri bizottság, mint megirtuk, három napot töltött Nagykanizsán. A bizottság a rendőrség tiszti- és legénységi állományának körülményeit alaposan átvizsgálta, elkészitette azoknak a névsorát, akiket B-listára helyeznek, hogy azt illetékes belügyminiszteri szervek elé terjeszthesse. A Zala értesülése szerint a minisztériumban egészen rövid idő alatt döntenek a felterjesztés ügyében, amikor is a Zalának módjában lesz a B-listára helyezett rendőrségi személyek névsorát közölni. A B-listázó bizottság jelenleg Pacsán tartózkodik.

Eisenhower utban Európa felé

Newyork, szeptember 24

Eisenhower tábornok, az Egyesült Államok vezérkarának főnöke tegnap Európába indult. Elutazása előtt kijelentette, hogy a világ nem birna ki egy ujabb globális háborut. Hozzáfüzte, hogy valamennyi nép tapasztalhatja, milyen rengetegbe kerül egy háboru.

Megyei hirek

Neves egyetemi tanárok tartanak előadásokat az orvosi szakszervezetben

A zalaegerszegi orvosi szakszervezet szombaton tartotta első tudományos összejövetelét a vármegyeház nagytermében. Dr. Susitzky György, a szakszervezet elnöke ismertette az orvosi szakszervezet kulturális programmját, megállapitva, hogy szükség van az orvosi kar összetartására és tudományos fejlesztésére.

Ezért a nagykanizsai és szombathelyi szakszervezetekkel felveszi a kulturális kapcsolatokat.

Neves egyetemi tanárokat kérnek fel előadások megtartására, orvosi felvilágositó és népmüvelési előadásokat tartanak. Ezután dr. Tóth László a bőr- és nemibetegségekről tartott előadást, Dr. Rotschild János a deportálásokkal kapcsolatos orvosi tapasztalatairól, különös tekintettel a kiütéses tifusz kóros elváltozásairól tartott értékes előadást. Az előadásokat hozzászólás követte. Ezután közös vacsora volt, amelyen részt vett dr. Hidvégi János közegészségügyi főfelügyelő is.

Országos reuma-kongresszus Hévizen

Országos reuma-kongresszus kezdődött Hévizen. Budapesten és az ország több részéből nagyon sok orvos vesz részt ezen a kongresszuson. Zala vármegyéből a főispán, az alispán és a vármegyei tisztiorvosok utaztak el Hévizre. A kongresszuson részt vesz dr. Hidvégi József közegészségügyi főfelügyelő, a népjóléti miniszter kiküldöttje.

Zalaegerszegi árdrágitók

A zalaegerszegi gazdasági rendőrség a környéken razziát rendezett és ennek során Gétye községben a gazdasági rendőrség vezetője felkereste Putnoki István gétyei kereskedőt, akinél lekötött 5 mázsa burgonyát, amiért a kereskedő az előirt 18 forintos ár helyett 40 forintos árat számitott fel. A kereskedőt a zalaegerszegi ügyészség fogházába szállitották. A gazdasági rendőrség ezenkivül eljárást inditott árdrágitás miatt Hegyi Lajos, Martinka János, Rózsa Ferenc és Weisz József zalaegerszegi árdrágitó piaci kereskedők ellen.

Pacsán letartóztattak egy pesti nyilast

A pacsai rendőrség körözés alapján felismerte és letartóztatta ifju Szentgyörgyi Lajos budapesti nyilast, aki a nyilas uralom alatt fegyveres pártszolgálatos volt és népellenes bűncselekményeket követett el.

Nehru lemondott a pánindiai bizottság elnökségéről

Pandit Nehru, az uj indiai kormány miniszterelnökhelyettese a pánindiai bizottság tegnapi ülésén bejelentette, hogy lemond kongresszusi elnökségéről. Elmondott beszédében hirdette, hogy India történelmében uj fejezet nyilik meg, melynek célja, hogy megvalósitsa India egységét és megmentse a nyomortól India 400 millió lakosát. Természetesen nem tudhatjuk, hogyan kerül ki India jelenlegi megpróbáltatásából, de biztos abban, hogy semmi sem állithatja meg a szabadság felé vivő uton.

Az „Egyház és a demokrácia" viszonya

Gerencsér György nagysikerű előadása

„Egyház és a demokrácia" viszonya cimen tartott előadást szombaton este a Kommunista Párt nagytermében Gerencsér György, a Kommunista Párt megyei bizottságának tagja. Az előadás, amellyel az előadó ezt az egészen különleges kényes problémát a hallgatóság elé tárta, egyike volt a legnivósabbaknak, amit Nagykanizsán hallottunk.

Gerencsér György, aki fiatal korában szerzetes volt, egészen megkapó összehasonlitást tett az evangélium tanitása és a történelem kialakulása között. Rámutatott arra, hogy a szocialista társadalom kialakulásáig mennyire eltávolodott az emberiség Krisztus tanitásaitól. Hiába tanitotta Krisztus, hogy az ember rejtse el fegyverét, mert fegyver által vész el, aki fegyvert fog, hiába harcolt a mammon, a pénz bálványa ellen, a kapitalista társadalmi rend mozgatórugói között sokkal nagyobb szerepe volt a militarizmusnak, a kapitalizmusnak, mint a pacifizmusnak és a javak egyenlő szétosztásának.

A demokrácia az evangélium utján a megbékélést, a fajok és felekezetek egyenlőségét hirdeti. Rámutatott az előadó arra, hogy a szovjet rendszerről mennyire hamis képet adott a propaganda, amikor a Szovjet Uniót vallásellenesnek akarta beállitani és mennyire meglepődtek maguk a papok is, amikor a felszabadulás után zavartalanul teljesithették egyházi kötelességüket. Hangsuyozta Gerencsér György, hogy az Egyház ha valóban az evangélium alapján áll, egyet akar a demokráciával és ez esetben mindenben számithat a demokrácia támogatására. Ha azonban a papság a templom oltárán Krisztus szobra mellé oda állitja a mammont, a vagyon istent, ezzel az egyházzal a demokrácia szembe fordul, mert ez az egyház is szemben áll a demokráciával.

Az előadás után Dombai János nemzetgyülési képviselő, Radványszky Rózsa a Szovjet-Magyar Művelődési Társaság Nagykanizsán tartózkodó központi kiküldöttje, dr. Ruttkai György népügyész, Vandra iskolaigazgató és még mások szóltak hozzá. Gerencsér György válaszában sajnálkozását fejezte ki, hogy az Egyház Magyarországon eddig nem sokat tett a demokrácia érdekében, azonban annak a reményének adott kifejezést, hogy a papság keretén belül kétségtelenül kialakult bal- és jobboldal között végül mégis a demokráciát magáévá tévő baloldal fog győzedelmeskedni.

A rádió szerdai műsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Hanglemezek. 10 Hirek. 10.10 Magyar operettrészletek. 12 Déli harangszó, hirek. 13.25 Előadás a leningrádi képtárról. 13.40 Knerr Antal harmonikázik. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Bölcsődalok. 14.30 Orosz lapszemle. 14.45 Szomolányi János énekel. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 17 Pesti dal, pesti lány, pesti szerelem. Ilniczky László zenés összeállitása. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.40 A Rádiózenekar játszik. 20 Hirek, sporthirek. 20.20 A mai magyar belpolitika szocialista szemmel. Előadás. 21.20 Fontos kérdések — érdekes válaszok. 21.40 Villámhiradó. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Tánclemezek.

Budapest II. 20.10 Beethoven és Brahms müveiből. 21 Hirek.

MAORT

Előkészületek a nagykanizsai bélyegkiállitásra

Bélyegvásár lesz a »Févbe« helyicsoport szerdai gyülésén. Végre eljutottunk odáig, hogy kapunk bélyegot munkánk béréért, a forintért. A bizalom megszilárdult a forinttal szemben és a kereskedelem is kezd élénkebb életet mutatni. Annak ellenére, hogy a bélyegárak ma a mélypontot érték el, napról-napra kapjuk a kereskedők árajánlatát. Nekünk gyüjtőknek talán soha vissza nem jövő alkalom, hiányaink pótlására. Tehát ragadja meg minden gyüjtő az alkalmat — tekintet nélkül arra, hogy tag-e — és jöjjön el hiányait pótolni. Nem jelszavunk: venni, mert az igazi gyüjtő kap, vagy cserél, tehát a legtelhetőbb értelemben gyüjt. Azonban a letünt idők pénzes »gyüjtői« összeharácsolták a gyüjtők elől a készleteket, melyeket most kénytelenek vagyunk visszavásárolni. Azonban ők ezt nem igy képzelték. Azt hitték, hogy diktálhatják a piaci árakat. A gyüjtő azonban ráér, türelmes. Ez a tipus azonban nem kedvez a spekulánsnak, mert ellenkező a természete. Szeretné pénzét forgatni és minden áron szabadulni akar kölöncétől. Ez alkalommal csalt a szimata és kénytelen lemondani a remélt haszonról, sőt kényszerül áldozatot hozni, ha pénzt akar látni.

Ismételten szeretettel hivjuk nemtag gyüjtőtársainkat, jöjjenek közénk, hogy cseréljük ki gondolatainkat, vitassuk meg problémáinkat. Készülünk a II. nagykanizsai bélyegkiállitásra, melyet az őszre jegyzett elő egyesületünk. Minden gyüjtő készüljön teljes erejével, hogy méltóképpen szerepeljen.

Tehát találkozunk minden szerdán délután fél 5 órakor a Legényegyletben (Ady Endre-ut 8., posta mellett).

S. A.

Sportrovat

Mi az igazság Molnár Sándor NTE edző és játékos igazolása körül?

Tekintettel a hozzám érkező sportbaráti érdeklődések nagy számára és hogy ezen ügyet kellő megvilágitásba helyezzem, itt a nagy nyilvánosság előtt számolok be az ügy mikénti állásáról.

Tudott dolog, hogy a 80 éves NTE talpraállitása s részére megfelelő hely kiverekedése csak éjt nappalá téve sikerült. Ez az ut nem volt rózsás, egy teljesen uj gárdát felnevelni, klubszeretetre birni a mai nehéz viszonyok közt nem csekély feladat és ez — a sok gáncsoskodás közepette csak részben sikerült. Rá kell mutatnom itt arra, hogy ezen fáradozásomat nagyban megnehezitették a Vasutas Sportegyesület azon vezetői, akik egyesületem ellen lépten-nyomon inkorrektül viselkedtek és játékos gárdámat, hol csak lehetett, lelkileg letörték oly kijelentésekkel, hogy egyesületem nem életképes, ott nem érdemes szerepelni, majd igéretekkel igyekeztek őket tőlünk elhóditani, ami részben sikerült is. 1916. év óta működök a nagykanizsai sportéletben, de ily jelenségekkel nem találkoztam soha s véleményem szerint az erősebb egyesületnek nem a megszüntetés, de a megerősités érdekében kellene segitséget nyujtani az egyetemes városi sport fejlődése érdekében. En minden megbeszélésünknél erre a közös munkára serkentettem, sajnos azonban csak igéreteket kaptam s a hátam mögött ellenkezően jártak el. Minden tenykedésükkel ellenünk dolgoztak és az a Molnár esetig vitt el, ahol természetesen egyesületem érdekében cselekednem kellett. Korábban Perendy, Mesics, Máderka, Czindris esetében igyekeztek egyesületünk játékos anyagát kikezdeni, részben sikerrel.

Molnár Sándort egyesületünk a tavaszi szezon folyamán az ismeretlenségből kérte fel az NTE labdarugó csapatának edzésére, amit az egyesület szerény anyagi viszonyaira tekintettel dijtalanul vallalt egyelőre. A munka szorgalmasan folyt s csapatunk lassan kezdett lábrakapni. Sikerült később edzőnket játékra is kérni, aki erre vállalkozott is s az ő személye ugy látszott, hogy sokat segitett ezen a fiatal együttesen, amit bizonyit a két hétköznap megtartott edzőmérkőzésen elért eredmény ugy a Vasut, mint a MAORT csapatai ellen. Erre természetesen felfigyeltek azok a Vasut vezetők, akik az NTE-n keresztül óhajtanak utánpótlást szerezni és megkezdték sikeres aknamunkájukat. Csak megfeledkeztek arról, hogy most már erősebb ellenállással fognak találkozni, mint eddig és ezuttal sajnos áldozata is akadt a harcnak Molnár Sándor személyében. Eljártam Pécsett az alszövetségnél, tájékoztattam a vezetőséget a történtekről és el lehetünk készülve, hogy ezekután példátmutató itélettel fogják sujtani mindazokat, akik a becsületes sportnak kárára és nem hasznára vannak.

Molnár Sándor jelenleg az NTE-hez igazolt játékos és az elkövetkező napok fog eldőlni, hogy sportszerüen jártak-e el vagy sem. Intő például fog szolgálni minden sportolónak, hogy ne hamarkodja el döntését és becsületesen tartson ki egyesülete mellett. En ezekután természetesen várakozó álláspontra helyezkedem a Vasuttal szemben mindaddig, amig garanciát nem látok arra, hogy viselkedésükkel a jövőben nem veszélyeztetik a csapatközi békét.

Még csak annyit kivánok megjegyezni, hogy tájékoztató nyilatkozatomat senki se vonatkoztassa magára, aki ezen ügyekben nem járt el sportszerütlenül.

Harangozó Lajos
az NTE üv. elnöke

Nem oszlatják fel a nagykanizsai internálótábort

A Zala tegnapi számában zalaegerszegi hiradás alapján közöltük, hogy a nagykanizsai internálótábort feloszlatják. Egyesek már azt is tudni vélték, hogy az internálótábor helyiségeiben Nagykanizsa középfoku iskolát kap. Ezek az információk tévedésen alapulnak, mert a Zala Budapestről beszerzett értesülése szerint szó sincs az internálótábor feloszlatásáról. Informátorunk kijelentette, hogy Magyarországon három internálótábort tartanak fenn: Budapesten, Kistarcsán és Nagykanizsán. A nagykanizsai internálótáborból a polgári és egyéb internáltakat, azokat, akiket a bizottság nem helyezett szabadlábra, a tegnapi napon Budapestre szállitották, ahol ügyüket ujból felülvizsgálják. Várható, hogy további szabadlábra helyezések történnek. A miniszteri bizottság a Nagykanizsán internálás alatt levő egyéneknek több mint egyharmadát már itt szabadlábra helyezte, akik vasárnap már el is hagyhatták az internálótábort.

A kiürült internálótáborokba rövidesen megérkeznek az egész országban internálás alatt levő SS katonák ugy, hogy a nagykanizsai internálótábor, mint a Zala értesül, kizárólag SS katonákat tart majd őrizetben. Ugy tudjuk, hogy e veszélyes társaság őrzésére megerősitik az őrszemélyzetet és a legszigorubb rendszabályokat léptetik életbe. A tábor parancsnokságában változás nem áll be.

HIREK

— **Adónaptári helyesbités**

A Zala tegnapi számában közzétett adónaptár rovatban X. 3-iki esedékességgel a háztartási munkavállalók után 24 forint OTI járulék van feltüntetve. Tekintettel arra, hogy a fenti járulék Nagy-Budapest területére vonatkozik, vidéki viszonylatban a háztartási munkavállalók után fizetendő OTI járulék havi összege 18 forint, felkérem t. Cimet, hogy e helyesbitést b. lapjukban közölni sziveskedjék. *OTI*

— **A MADISZ megyei titkárságának felhivása!**

A Magyar Demokratikus Ifjusági Szövetség zalamegyei titkársága felhivja a nagykanizsai, letenyei és lenti járás MADISZ helyi szervezeteit, hogy 1946. szeptember 23-án Délzalamegye titkárságát a Zalaegerszegen székelő megyei titkársághoz csatoltuk. Kérjük a felsorolt járásokban levő szervezeteinket, hogy szeptember 23-tól Zalaegerszeg, Apponyi-utca 17 alatt működő megyebizottsághoz küldjék jelentéseiket. Minden szervezet a kapcsolatot október 1-ig vegye fel a Zalaegerszegen székelő megyebizottsággal. *Péter Géza, megyei titkár.*

— **Nagykanizsai közalkalmazottak nagygyülése**

A nagykanizsai közalkalmazottak (állami, városi, postás, vasutas, pedagógusok stb.) csütörtökön délután 6 órakor a városháza tanácstermében gyülést tartanak, melyen a fizetésükkel kapcsolatos sérelmeket tárgyalják meg, hogy azt az illetékesek elé terjesztve azoknak orvoslását kérjék. A gyülésre minden néven nevezendő közalkalmazottat, akit a fizetése érdekel, a vezetőség feltétlen elvár.

— **Hetvenéves ember ne másszon a fára**

Dávidovics Antal 70 éves kiskanizsai lakos magas kora ellenére fürgén akart felmászni homokkomáromi szőlőjében az almafára. Dávidovics Antal azonban nem birta a mászást, megcsuszott és leesett a fáról. Hiába hozzátartozói segitségére siettek, már meghalt.

— **Hadifogoly-hir**

Kovács István anyjának, dr. Bamits Kázmér orvos-zászlós és Gerencsér Géza főhadnagy hozzátartozójának levelük van a Magyar Kommunista Párt nagykanizsai szervezeténél. Nevezettek hozzátartozói a leveleket a párthelyiségben átvehetik.

— **Motorkerékpárról lerugta a ló: meghalt**

Rusz János nagykanizsai lakos szombaton az esti órákban Gelse felől jött motorkerékpáron feleségével Nagykanizsára. Szembe jött velük egy lovaskocsi az uttest szabályos oldalán. A kocsi saroglyájához egy ló volt kötve, amely, mikor a motorkerékpár mellé ért, oldalt kirúgott és a motorkerékpárt felborította. A motorkerékpár pótülésén ülő Rusz Jánosné koponyaalapi törést szenvedett. Sérülésébe még a kórházba szállitás előtt belehalt.

APRÓHIRDETÉSEK

Tankönyveket az összes belvárosi és városkörüli iskolák részére előjegyzem. Schiess Gyula, Ady Endre-ut 8. Telefon: 129. 1140

Hálószoba, complett, továbbá vitrin, pohárszék, kredenc és egy keresztlhuros zongora elköltözés miatti azonnal **eladó**. Király-utca 34. Házfelügyelő. 1230

Megbizható iparos házfelügyelő azonnalra **felvétetik.** Cim a kiadóban. 1224

Butorozott **szoba kiadó.** Kisebb **diákot** teljes ellátásra **elvállalok.** Sugár-ut 25/b. 1225

ZALA demokratikus politikai napilap
Szerkeszti: **Benczs Jenő** főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 9. Telefon 31.
Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa"
Szerkesztésért és kiadásért felel **Benczs Jenő**
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdászért felel: Zalay Károly.

51. evfolyam. 218 szám. Nagykanizsa, 1946. szeptember 26. csütörtök Ára 40 fillér.

ZALA

A kormány rendelete értelmében a nemzetvédelmi kereszt és a tüzkereszt jelvények, valamint a felvidék és Erdély, továbbá a Délvidék emlékérmeket nem szabad viselni.

Sztálin világszenzációt keltő békenyilatkozata megszüntette az emberiség háborus félelmét

Sztálin generalisszimusz nyilatkozatot adott a Sundsy Times tudósitójának előre terjesztett kérdéseire. Kijelentette, nem hisz egy háborus veszélyben. E hireket főleg a katonai és politikai rend felboritói terjesztik és ezeknek azért van rá szükségük, hogy megfélemlitsék az ellentétben álló politikusokat. Háborus veszély valójában nem áll fenn és nem hiszi, hogy Nagybritannia és az Egyesült Államok, valamint a nyugati hatalmak nagytőkés körei meg tudják valósitani a Szovjetunió gazdasági bekerítését, még akkor sem, ha akarnák.

Valójában az sem áll, hogy a Szovjetunió fel akarja használni Németországot annak gazdasági és katonai felkarolásával Anglia és Amerika ellen. Ez a Szovjetunió saját érdekeivel is ellenkezne.

A béke legfontosabb biztositéka Nemetország teljes lefegyverzése és demokratikussá tétele. Az a feltevés, hogy Nyugat-Európában a kommunistákat üldözik, szért is kétséges, mert a nyugati demokráciák és a Szovjetunió a legteljesebb együttmüködésben dolgoznak együtt. Meg van győződve a Szovjetunió és Nagybritannia együttmüködésének lehetőségéről, de ehhez szükséges a küszöbön álló kapcsolatok kimélyitése. Az amerikai csapatok Kinából való visszavonása életbevágóan fontos volt a jövő békeje számára. Kijelentette, hogy nem hiszi, hogy az atombomba valójában olyan fontos és komoly tényező lenne, mint azt egyesek gondolják. Az atombomba megfélemlithet ideggyenge embereket, de nem döntheti el háborukat. Most még egy nemzet tulajdonát képezi, de évek mulva általánosan ismertté válhat és az atombomba használatát még fogják tiltani.

Sztálin kijelentései világszerte nagy érdeklődést keltettek. Az, hogy nem hisz egy uj háboru valóságos veszélyében, nagy megkönnyebbülést okozott az egész világon. Ezt a nyilatkozatot kapcsolatba hozzák a négy nagyhatalom külügyminisztereinek igyekezetével, mely arra irányul, hogy meggyorsitsák a párizsi konferencia menetét. Eden volt angol külügyminiszter legutóbbi nyilatkozatában tett felhivását, hogy a nyugati hatalmak Oroszországhoz füződő viszonyát uj alapokra kell helyezni, Sztálin nyilatkozatával hozzák kapcsolatba.

Wallace kereskedelemügyi miniszter, aki a mult héten távozott az amerikai kabinettből, Sztálin nyilatkozatával kapcsolatban kijelentette, hogy Sztálin és Eden nyilatkozatai reménységet hoztak az embermilliók számára, akik a békére áhitoznak.

A new-yorki értéktőzsdén a nyilatkozat hatására az árfolyamokban javulás állott be.

Orosz körökben igen nagy megkönnyebbüléssel fogadták a nyilatkozatot. Az oroszok vakon hisznek abban, ha Sztálin azt mondja, hogy nem lesz háboru, akkor nem lesz háboru.

Párizsban a békekonferencián ülésező delegátusok között nagy benyomást tett a nyilatkozat rögzitése és egyesek mint nagy fordulópontot üdvözölték a nemzetközi életben.

Londonban hivatalosan még nem füztek megjegyzést Sztálin nyilatkozatához, de az angol lapok nagy örömmel fogadták és hasábos cikkekben foglalkoznak vele. A Daily Telegraph szerint ez uj magatartást jelent azoknak a problémáknak, melyek szakadással fenyegettek és legrosszabb esetben is arra utaltak, hogy uj háboru van készülőben. A Daily Herald nagy örömmel fogadja Sztálin utalását a szovjet-angol együttmüködés lehetőségére. A nyilatkozatot, irja a lap, a világ egyszerü népeinek milliói megelégedéssel és megkönnyebbüléssel fogják olvasni. Sztálin kijelentései biztatóak és ellentétben állanak azzal a nyelvvel, amit eddig Párizsban használtak. A nyilatkozat a legalkalmasabb pillanatban jött és sokat tehet a feszültség enyhitésére, amely a párizsi békekonferencia és az Egyesült Nemzetek nagygyülésének sajnálatos elhuzását okozták.

A békeértekezlet hirei

Október 5-ig be akarják fejezni a békeértekezletet

Párizs, szeptember 25

A négy külügyminiszter tegnap tartott ülésén azt ajánlották, hogy a különböző bizottságok október 5-ig fejezzék be munkájukat és az utolsó ülést október 15-én tartsák meg. Ha valamelyik bizottság nem fejezné be munkáját október 5-ig, a külügyminiszterek összeülnek a további lépések megfontolására. A bizottságok munkájának meggyorsitására ajánlották, hogy korlátozzák a beszédek számát és a vitatkozások hosszát. A teljes ülésen a békeértekezlet a békeszerződésekkel az áttanulmányozott jelentések után teljes egészében foglalkozzék és nem külön-külön az egyes bizottságok jelentéseivel.

Párizs, szeptember 25

A négy nagyhatalom külügyminisztere ugy határozott, hogy a teljes ülésen minden egyes békeszerződést, mint egészet veszik fontolóra. Mihelyt a teljes ülés október 5-ike után összeül, megkezdik a javaslatok előterjesztését. Bevin javasolta, hogy a külügyminiszteri tanács ezután Newyorkban folytassa munkáját. Byrnes inditványozta, hogy maradjanak Párisban, de e tekintetben határozat nem történt. Bevin azt is javasolta, hogy amennyiben a bizottságok október 5-ig nem fejeznék be munkájukat, a hátralevő kérdésekben a döntést a teljes ülés elé vigyék. Molotov ellenezte a javaslatot, végül is elvetették. Bevin inditványozta, hogy a külügyminiszterhelyettesek október 22-i értekezletét Newyorkban tartsák meg a békeszerződés végleges szövegének elkészitésére. A külügyminiszterek Newyorkban november 1-től 7-ig üléseken folytatnák munkájukat és november végén kezdenének hozzá a Németországgal kötendő béke megtárgyalásához. Ezen inditványról még nem döntöttek. A Daily Telegraph párizsi jelentése szerint a külügyminiszteri tanács november 1-én ül össze Newyorkban, hogy véglegesen döntsön a békeszerződés fölött. Remélik, hogy a szerződéseket néhány héttel később Newyorkban aláirják és azután kezdik meg a Németország feletti vitát.

A pozsonyi hidfő kérdése a területi bizottság tárgyalásainak tengelyében

Párizs, szeptember 25

A magyar politikai és területi bizottság tegnap délutáni ülésén Uj-Zeeland kiküldöttje a nemzetiségek eloszlása szempontjából vizsgálta a pozsonyi hidfő kérdését és megállapitotta, hogy Rajka és Bezenye kivételével a többi község átcsatolása véleménye szerint elfogadható. Haydu csehszlovák kiküldött ezután felszólalásában köszönetet mondott Uj-Zeeland képviselőjének, mivel a csehszlovák álláspontot elvben elfogadta és elismerte a csehszlovák követelések jogosságát. Fehéroroszország kiküldöttje ugyancsak támogatta a csehszlovák javaslatot és kijelentette, hogy az öt község átcsatolását elfogadhatónak tartja, csupán a Rajka községnél levő zsilipek kérdését nem lehet figyelmen kivül hagyni. A kanadai delegátus az ügy további beható tanulmányozását ajánlotta. Az ülés második részét a sajtó kizárásával folytatták le.

Massaryk engedékenyebb

Párizs, szeptember 25

Massaryk csehszlovák külügyminiszternek a magyar politikai és területi bizottság ülésén hétfőn délután elmondott beszéde nem hozott változást a csehszlovák delegációnak a 200.000 szlovákiai magyar kitelepitésével kapcsolatos taktikájában. Ennek oka valószinüleg az, hogy a bizottság tagjaiban nem keltett hatást az a felületes mód, ahogy a csehszlovák delegáció tagjai Magyarország nehéz sorsát kezelték. A bizottság tagjai végül is határozottan ellenezték, hogy a kényszerkitelepitésre vonatkozó javaslatot a békeszerződés szövegébe beiktassák. Massaryk felszólalása után a ridegtények parancsolta szükségesség fogadtatta el a bizottsággal azt a megoldást, hogy az áttelepülés kérdését ujból az albizottság elé vigyék. Magyar diplomáciai körökben örömmel üdvözölték Massaryk engedékenyebb hangját, mert az a meggyőződésük, hogy a Duna-völgy békéje a két ország jószomszédi kapcsolatai nélkül el sem képzelhető.

Szeptember 30-ikán hirdetnek itéletet a nürnbergi perben

Nürnberg, szeptember 25

A berlini szövetséges ellenőrző tanács már részletesen kidolgozta a 21 nürnbergi vádlott kivégzésére vonatkozó terveket. Az amerikai hirszolgálat közlése szerint a nürnbergi törvényszék szeptember 30-án hirdeti ki ezeket a háborus főbünösökre vonatkozó itéleteket. Vannak hirek, hogy a kivégzéseket a börtönben hajtják végre. Ez csak egyik lehetőség, annyi azonban bizonyos, hogy a kivégzéseket a nyilvánosság teljes kizárásával hajtják végre.

Egy elvetett szovjet inditvány

Newyork, szeptember 25

A biztonsági tanács tegnapi ülésén 7 szavazattal 2 ellenében elvetették azt a szovjet inditványt, hogy az Egyesült Nemzetek tagjai tegyenek jelentést, milyen nagy haderejük van külföldi területen a volt ellenséges országokon kivül. Franciaország és Egyiptom tartózkodott a szavazástól, a javaslat mellett a Szovjetunió és Lengyelország szavazott. A lengyel kiküldött elitélte azt a nyilatkozatot, mintha a javaslat politikai propaganda volna.

Amszterdamban sztrájkolnak a munkások, mert ellenzik ujabb csapatok küldését a csendesoceáni szigetekre

Amsterdam, szeptember 25

Amsterdamban a munkások kedden sztrájkba léptek, hogy tiltakozzanak holland csapatoknak Kelet-Indiába való küldése ellen. A tüntetők a villamos kocsikat kövel dobálták meg, mert a sztrájk ellenére tovább is működtek. Több helyen a rendőrség fegyvert használt a tüntetők ellen. A kikötőket katonai alakulatok szállták meg, hogy távoltartsák a munkásokat. Az amsterdami városi tanács megparancsolta a holland szakszervezeti szövetségnek, hogy kedden estig nyilatkozzék azzal a céllal, hogy az amsterdami munkások sztrájkjának mielőbb vége legyen.

— **Várható időjárás szerdán estig:** Déli, délnyugati legáramlás, kisebb felhőátvonulások eső nélkül, ujra erős éjszakai lehülés, reggel helyenként köd, a nappali hőmérséklet tovább emelkedik.

Pénteken alakul meg a Megyei Művelődési Tanács

A zalavármegyei szabad művelődési felügyelőség most alakitja meg kerületi szabad művelődési tanácsát, melyben a vármegye minden részéből helyet kapnak azok, akik a kulturális életet irányitják. A megalakulásra leérkezik a kultuszminisztériumból dr. Asbóth miniszteri tanácsos is. Az alakuló gyülés pénteken délután 5 órakor lesz.

König francia tábornok drámai nyilatkozata a német népről

Az a nép, amely lelkileg odaadta magát a fasizmusnak, annyira sulyosan beteg, a méreg oly mértékben szivódott fel lelkébe, hogy gyógyulása roppant hosszu időt vesz igénybe. König francia tábornok alább közölt nyilatkozata, amelyet egy amerikai világlap tudósitójának adott, azt bizonyitja, hogy a német népet eltorzult lelkiségével nem lehet magára hagyni, mert ez ismét a legnagyobb veszedelmet jelentené az egész világ békeszerető népeire. Ime a nyilatkozat:

— Sajnos, a német nép — mondotta König tábornok — eddig semmiféle változáson nem ment át. Mi megadtuk a németeknek azt a lehetőséget, hogy politikai pártokat és szakszervezeteket alapitsanak, sőt választásokat is tarthassanak. E szabadságjogok ellenére a németek a világ szerencsétlenségére még mindig valaki után vágynak, aki leveszi vállaikról a felelősséget. A németeknek parancs kell és »vezér« és legjobban annak örülnének, ha valaki megparancsolná nekik, hogy melyik pártra szavazzanak. Harminc, negyven, sőt ötven esztendőre van szükség ahhoz, hogy a németek megértsék a demokrácia előnyeit. Csak akkor hagyjuk el Németországot, ha biztosak leszünk abban, hogy a demokrácia már mélyen gyökerezik a német népben és nem akadhat olyan uj Hitler, aki néhány hét alatt tönkreteszi többéves épitő munkánkat. Ha holnap elhagynánk Németországot, minden német antifasiszta 24 órán belül ugyancsak elhagyni kényszerülne ezt az országot, különben felkötnék őket. A németek egyelőre a szövetségesek ellentéteiben bizakodnak.

— Az a meggyőződésem — folytatta König tábornok, — hogy a porosz állam a német militarizmus központja. Ha tehát hozzájárulnánk ahhoz, hogy Poroszországgal az élén teremtődjék ujra a német központi kormányzat, egész megszállásunknak nem lenne semmi értelme. Az olyan Németország, amelynek Poroszország marad a centruma, automatikusan uj konfliktusok forrása lenne. Ezért teszek meg mindent, hogy a franciák által igazgatott területen kiirtsam a porosz ideológiát.

Huszonnégyezer kilogramm cukrot kap Zalamegye ingyenes kiosztásra

A közellátási miniszter leiratban értesitette a vármegyét, hogy a Nemzetközi Vöröskereszt közvetitésével Magyarországra nagyobb mennyiségü zsir- és cukoradomány érkezett. Ebből minden 17 éven aluli gyermeket, terhes- és szoptatósanyát, valamint 60 éven felüli személyeket kell részesiteni, személyenkint 20 dkg. juttatásban. A cukorjuttatás teljesen ingyenes és a vármegye tartozik gondoskodni, hogy a kereskedők, szövetkezetek, vagy esetleg a társadalmi egyesületek által/ osztassanak szét. Zala vármegye összesen 24.450 kg. cukorkiutalásban részesül.

Több mint 6000 hallgatója volt az elmult évben a dolgozók iskolájának

Mit mondanak a kultuszminisztériumban, mit mond a tanuló és az iskolaigazgató

A Zala szerkesztője felkereste Budapesten a dolgozók iskoláit irányitó kultuszminiszteri államtitkárt, aki a nagyjelentőségü kultureseményről az elmult tanévvel kapcsolatban a következőkben nyilatkozott:

— Azonkivül, hogy a demokrácia nem ismer ember és ember között különbséget és minden dolgozó, legyen az munkás, paraszt vagy értelmiségi, egyforma megbecsülésben részesül, a magyar társadalom egységét csak a kulturális téren mutatkozó különbségek megszünése teremtheti meg. Az elmult rendszer kulturpolitikájának mostoha gyermekei voltak a parasztok és széles munkásrétegek. Munkájuk és anyagi körülményeik mellett nem volt módjuk saját erejükből tanulni, ha szüleik gyermekkorukban nem tudták iskolába járatni őket. E mulasztás pótlására adnak lehetőséget a dolgozók iskolái, ahol a tanulni kivánó dolgozók napi munkájuk elvégzése után rendes iskolai tanulmányokat folytathatnak.

Már az elmult tanévben munkások és parasztok ezrei iratkoztak be az ország minden városában és nagyobb falujában dolgozók részére szervezett 44 gimnáziumba, 44 polgári iskolába, 6 tanitóképzőbe, 1 óvónőképzőbe és 1 általános iskolába. A közel 5000 tanuló közül 2820 gimnáziumba, 1542 polgári iskolába, a többi tanitóképzőbe és általános iskolába járt.

A közoktatásügyi minisztériumban szerkesztőnk beszélt egy alföldi gimnáziumi igazgatóval:

— Intézetünknek 36 parasztdiákja van, 22—42 éves korig. Kocsival járnak be délutánonként a környező tanyákról — mondja. — Esőben, sárban. Igazán megvagyok velük elégedve. Versenyeznek a faluk egymással. A jobbmódu parasztok könyvet vásároltak több uj telepesnek. Otthon együtt tanulnak a falu gyermekeivel.

Egy diák igy nyilatkozott:

— Megkezdődtek a beiratások az uj tanévre. Mondhatom, hogy tanáraink egytől-egyig jó előadók. Mi is teszünk fel nekik kérdéseket és még sohasem fordult elő, hogy felelni ne tudtak volna.

— Én — mondotta a megkérdezett öregdiák — két év alatt tehetek érettségit és azután minden szándékom az, hogy vegyészmérnök leszek. Ne tessék azt hinni, hogy tanáraink mitőlünk kevesebbet követelnek, mint a rendes diákoktól. Nagyon szeretném, ha megirná az ujságban, hogy ugy én, mint osztálytársaink szorgalmasan tanulunk, ami a nehéz napi munka után nem fáradságot, de szellemi felfrissülést jelent számunkra. Kijelentem, hogy nem bizonyitványra van szükségünk, de tudni akarunk, müveltek akarunk lenni, mert tisztában vagyunk azzal, hogy semmit sem ér a bizonyitvány adta jogunk, ha a szellemi téren továbbra is sötétségben maradunk.

Megtudtuk, hogy az elmult évben 246 paraszt ember tanult a dolgozók iskoláiban. Ebben az évben sokkal többen fognak tanulni, mert a részükre szervezett dolgozók iskoláinak tanulmányi idejét a mezőgazdasági munkák figyelembevételével oszjják ki.

Iparigazolvánnyal biró **gyógyszertárakban és drogériákban** bevezetett

KÖRZETKÉPVISELŐT

keres jónevü kötszergyár. - Ajánlatok **Kötszergyár** Budapest, **62 postafiók** 335 címre kérjük.

Le kell szállitani a keresettel arányban nem álló méregdrága villany árát

Ugy a fővárosban, mint más nagyobb vidéki városokban is mozgalom indult meg a tul drágán megállapitott villanytarifák leszállitása érdekében. Nagykanizsán, ahol mindig a legdrágább volt a villanyáram, ezen a téren még semmi sem történt. Szerkesztőségünkbe naponta érkeznek levelek, amelyekben hivatkozva a többi városok példájára, követelik a keresettel arányban nem levő áramdijak leszállitását. Elérkezett tehát az ideje annak, hogy az érdekelt testületek, a nagy fogyasztók, igy elsősorban maga a város, lépéseket tegyenek a rendeletileg megállapitott villanyárnak leszállitása ügyében. A szakszervezetek, amelyeknek Nagykanizsán több mint 8000 tagja van, mint értesülünk, rövidesen lépéseket tesz az áramleszállitással kapcsolatban és felkérik a város polgármesterét, hogy az Ármegállapitó Hivatalhoz Nagykanizsa város felterjesztést intézzen olyan értelemben, hogy sürgősen kéri az áramdijak budapesti nivóra való leszállitását.

Budapesten még e hélen megtörténik a közüzemi dijak mérséklése, de elsősorban a villany dijának tetemes leszállitása. Reméljük, hogy megfelelő lépésekkel Nagykanizsán is el lehet érni a kivánt eredményt és a dolgozók nem lesznek kénytelenk deflációs keresetük egy igen komoly hányadát villanyáramért kifizetni.

A Zala értesülése szerint a nagykanizsai járásbiróságon október 9-én tárgyalják Dene József MAORT kertész feljelentése alapján a Drávavölgyi árdrágitási bünügyét. A tárgyalás elé az egész városban nagy érdeklődéssel tekintenek, mert az elhangzandó itélet, amennyiben az marasztaló lesz, rengeteg polgári per megindit ását vonja maga után.

Három esztendei börtönt szabott ki a „szigoru" népbiróság egy szájhős bádogoslegényre

A nagykanizsai népbiróság Béres Sándor dr. tanácsa tegnap délelőtt tárgyalta Horváth Lajos és Sipos József volt pusztamagyaródi nyilas fegyveres pártszolgálatosok háborus bünügyét, akiket, mivel különösebb tevékenységet nem fejtettek ki a nyilas uralom alatt, az ellenük emelt vádak alól felmentette.

Ezután tárgyalta a népbiróság Bauer Árpád és társai, Kovács Kálmán és Belső János borsfai nyilasok népellenes bünügyét. A vádirat szerint 1944 novemberében Borsfára érkezett Budapestről Domján Ferenc, aki a kocsmában a nyilasokat szidalmazta és azt mondta, hogy azok mind angyalföldi csirkefogók. Bauer Árpád ezt hallotta és elmondotta Kovács Kálmánnak, akit felszólitott, hogy jelentse a kerottyei csendőrségnek. Kovács jelentette is, a kerettyei csendőrök pedig, akiket Belső János vezetett, letartóztatták Domjánt. Domján nyolc napig volt a csendőrség foglya és azután szabadonbocsájtották. Ezzel a tevékenységükkel egy ember törvénytelen üldözésének voltak részesei. Bauert még azzal is vádolta a népügyészség, hogy önként felajánlotta szolgálatait a nyilaskeresztes pártnak és a párt propaganda körutja során előadásokat tartott Pusztamagyaródon, Kerettyén, Lovásziban és Borsfán.

Bauer mindent tagadott. Nem akart semmit sem beismerni és mindent másokra szeretett volna háritani. Védekezésének legfőbb érve az volt, hogy már 1912 óta tagja a szociáldemokrata pártnak, tehát meggyőződéses szocialista. De a tárgyalás során bebizonyosodott, hogy csak érdekből lett annak idején a pártnak tagja, mert amint rosszul ment a sora, otthagyta pártját és átállt a másik oldalra, mert ott remélte kivánságainak teljesülését. Mikor nem sikerült ez sem, a felszabadulás után megpróbált befurakodni a demokratikus pártokba, de azok nem kivánták jelenlétét soraikban. Azzal védekezett, hogy részeg volt, mikor Kovácsot a feljelentésre bujtogatta. Bemutatott egy igazolványt az általa feljelentett Domján Ferenctől, amely szerint az elállt a feljelentéstől, de kidorült, hogy csak azért, mert Bauer ezt megfizette. Azt sem akarta elismerni, hogy nyilas lett volna, de vádlott társai rábizonyitották, hogy dicsekedett nekik azzal, hogy már régi nyilas. Beszédeket is csak azért tartott, hogy a MAORT-hoz bekerüljön. Állitása szerint beszédeiben csak azt hangoztatta, hogy a földjétől milyen jogtalanul fosztották meg. Földjét ugyanis elárverezték, mert nem fizette az adót. Kiderült azonban, hogy beszédeiben Szálasit és a nyilaskeresztes pártot éltette és hangoztatta a »végső győzelmet«.

A bizonyitó eljárás befejezése után a vád- és védőbeszédek elhangoztával hatalmas szónoklatot intézett a népbirósághoz az utolsó szó jogán, melynek lényege ártatlansága és szocialista multja volt.

A népbiróság azonban azt a körülményt, hogy szocialista volt, csak sulyosbitó körülménynek tudta be, mert hütlen lett a párthoz, amikor legjobban ki kellett volna tartani. Ezért 3 évi börtönre és 5 évi politikai jogvesztésre itélte. Társait, Kovács Kálmánt és Belső Jánost, akik egyébként községvezetők is voltak Borsfán, 1 évi, illetve 6 hónapi börtönre és politikai jogaiknak három évre való felfüggesztésére itélte a népbiróság.

Dr. Ruttkai György népügyész az összes itéleteket megfellebbezte.

Szerdán este 6 órakor

PÁRTNAPOT

tart a Magyar Kommunista Párt.

Előadó: *Kirschner Béla* jár. titkár.

Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szeretettel vár *a Pártvezetőség*.

Mai és régi levelezésből származó tömegbélyegért pénzt, magyar sorokat vagy külföldi bélyegeket zdok. Iv-anyagot is ivesszek. Rozgonyi-utca 19. Barbenits. (Ez a hirdetés mindig érvényes.) d

Budapestről jelentik:

Szombaton kezdődik óriási érdeklődés mellett a MKP III. kongresszusa

Az egész magyar dolgozó nép hatalmas érdeklődése kiséri a Magyar Kommunista Párt III. kongresszusának előkészületeit. A kongresszusra elküldi képviselőjét Európa majd minden nagy testvérpártja. Ezeken kivül résztvesznek a MKP III. kongresszusán a jugoszláv testvérpárt képviselői is. A most érkezett értesités szerint a JKP-t Puncar Gyuro, a Népköztársaság Szövetségi Tanácsa elnökségének tagja és Popivoda Kszta, a Jugoszláv Földbirtokrendező Tanács elnöke — mindkettő a JKP központi bizottságának tagja — képviseli.

Az MKP III. kongresszusát szombaton fél 3 órakor a Hősök-terén nagygyülés és seregszemle előzi meg. Ezen Rákosi Mátyáson kivül felszólalnak a finn, az olasz, az angol, francia, román és a jugoszláv testvérpárt képviselői is.

Egy Ausztriában megjelenő magyar lap riportja Páger Antalról

A Bécsi Napló cimü ausztriai magyar ujság nagy riportot közöl ma idekérkezett legfrissebb számában Páger Antalról, aki Seefeldben él.

Páger Antal és felesége, akiknek pompás budai villájában Endre László és Imrédy Béla állandó vendégek voltak, a nyilas idők utolsó napjaiban szöktek meg Budapestről két gyermekükkel. Előbb Sopronba mentek, azután egy sopronkörnyéki faluban bujkáltak, ahonnan eltüntek.

Most Págerék Seefeldben, egy magaslati üdülőhelyen tartózkodnak Tirolban, Innsbruck mellett, a francia zónában. A franciák nyilván nem tudják, ki keresett és talált náluk menedéket, szabad életet, békebeli üdülési lehetőséget és gondtalan, derüs napokat. Egyébként Páger — amint egy bécsi lap jelenti — azt állitja, hogy őt az amerikaiak igazolták.

Ellopták a miniszterelnök gépkocsiját

Hétfőn este 10 óra tájban a parlament VI. kapuja elől ellopták Nagy Ferenc miniszterelnök gépkocsiját, amelyet nemrég az orosz parancsnokságtól kapott ajándékba. A főkapitányság gépkocsi osztálya megindította a nyomozást a tettes kézrekeritésére.

A B-lista ujabb revíziója

A hivatalos lap keddi számában kormány rendelet jelent meg, amelyben a miniszterelnök az illetékes szakminiszterekkel egyetértve, megsemmisiti a közszolgálati alkalmazásból való elbocsátási rendeletet bizonyos esetekben. Ha létszámon felül bocsátottak el valakit a hadifogságban lévőket, vagy annak hozzátartozóit, ha viselkedésük ellen semmi kifogás nem merülhet fel, ha a minősitésnél antifasiszta, vagy demokratikus magatartása miatt hátrányt szenvedett, vagy nélkülözhetetlennek minősitett állása ellenére bocsátották el.

November 1-től kezdve az illetményhivatal utalja ki az állami fizetéseket és nyugdijakat

A pénzügyminiszter rendelete szerint az állami alkalmazottak mindennemü illetményét november 1-től kezdve a központi illetményhivatal folyósitja. Az üzemi alkalmazottak fizetésének módja nem változik. Ugyancsak a központi illetményhivatal folyósitja rendes postaforgalom utján a nyugellátási dijakat is. November 1-től kezdve segélylapra és családi segélylapra semmiféle járandóságot kifizetni és felvenni nem szabad.

A Zala eredeti riportja:

A füge és a mandula rövidesen megjelennek a magyar piacon

Valószinü narancsot is ehetünk már a télen

Bár a magyar föld páratlan gazdagsága ontja a gyümölcsöt, az ország lakossága azonban mégis igen nagymennyiségü tengerentuli déligyümölcsöt fogyasztott. Egy most megjelent kimutatás szerint a békebeli Magyarország 120—140 vagon mazsolát, 150 vagon fügét, 700 vagon citromot, 1500 vagon narancsot, 25 vagon mogyorót és közel 3000 vagon rizst fogyasztott.

A Zala szerkesztője budapesti tartózkodása alatt beszélgetést folytatott a legnagyobb déligyümölcsöt importáló cég főnökével, aki a következő felvilágositást adta az e téren várható helyzetről.

— Általánosan tudott, dolog, hogy a füge, mazsola és mandula fő piaca magyarországi relációban mindig Törökország volt. A felszabadulás óta több izben kisérletet tettünk kereskedelmi kapcsolatok felvételére, azonban inflációban levő pénzünk miatt és a velünk szemben megnyilvánult bizalmatlanság okából ez lehetetlen volt. Most azonban a forint stabil volta, valamint hogy a török fontot leértékelték, lehetővé vált a déligyümölcs importálása Magyarországra. Számitásunk szerint a mandula kilója körülbelül 40 forint, a mogyoróé 30 forint, a mazsola 20 forint, a füge pedig 18 forint lenne a kiskereskedelemben.

Ami a citrom és narancs importot illeti, arra vonatkozólag közölhetem, hogy ezeket a fontos cikkeket Magyarország közvetlen Olaszországból szerezte be. Köztudomásu, hogy a magyar kereskedelmi delegáció a jövő hónap elején utazik Olaszországba, hogy megkezdje a kereskedelmi tárgyalásokat, amelyek, ha sikerrel befejeződnek, ugy reméljük semmi akadálya nem lesz annak, hogy már ezen a télen olcsó citromhoz és narancshoz jussunk.

— Megjegyezni kivánom, — mondta informátorunk — hogy a banán kivitele eddig a termelő államokból hajótér hiánya miatt lehetetlen volt, most ugyan ez a nehézség megszünt már, de Magyarország hosszu ideig sem banánhoz, sem datolyához nem juthat, mert ezek luxus cikkek, amire ma nincsen pénze az országnak. A nagy szállitási költségek miatt ugyis elviselhetetlen magas ára lenne e nemes déligyümölcsöknek.

Nyilas ügyvédet és nyilas gyilkost fogott el a keszthelyi rendőrség politikai osztálya

Nagykanizsán tárgyalja ügyüket a népbiróság

A budapesti politikai rendőrség mindjobban kiterjeszti működését a vidéki városokra is. A keszthelyi rendőrség politikai osztálya, megerősitve budapesti nyomozókkal, két szenzációs letartóztatást eszközölt.

Őrizetbe vették dr. Stollár László keszthelyi ügyvédet, a nyilas párt megalakitóját és legfőbb funkcionáriusát, aki nemrég csempészte vissza magát nyugatról. Dr. Stollár, miután keszthelyen befejezte nyilas működését, ugy érezte, hogy nagyobb és hősibb tettekre hivatott, amiért is önként jelentkezett egy munkásszázad keretlegénységébe, amelynek később parancsnoka lett. A rábizott munkásszázad legénységéből nagyon kevesen tértek vissza, mert válogatott kinzásokkal és gyötrésekkel nagy részét elpusztitotta.

Ugyancsak letartóztatták Pénzes-Pecsanka Mihály csendőrőrmestert, aki a nyilas uralom alatt Keszthelyen mint őrsparancsnok teljesitett szolgálatot. E beosztása alatt teljesen uralkodott a városkán és ezt az uralmat rengeteg ártatlanul kioltott emberélettel pecsételte meg. Keszthelyen több baloldali gondolkodásu embert és szökött munkaszolgálatost ölt és öletett meg, kiméletlen kegyetlenséggel üldözött mindenkit, akik nem szimpatizáltak a nyilas rémuralommal. Rövid uralma alatt többszáz embert végeztek ki Keszthelyen. Gaztetteiért rövidesen a népbiróság előtt felel majd.

A nagykanizsai nép ügyészség már összeállitotta Pénzes-Pecsanka Mihály csendőrőrmester bünlajstromát. Eszerint Pénzes, mint a keszthelyi csendőrőrs parancsnoka részben saját maga, részben beosztott csendőrei 1944 decemberében minden birói határozat nélkül kivégeztették Antal István és Lőrincz Géza szombathelyi lakosokat egyszerü lopás gyanuja miatt. 1945 január második felében két katonaszökevényt végeztetett ki nyilvánosan Keszthelyen. Ugyancsak kivégeztette Frank Miklós munkaszolgálatost. Cserszegtomajon Dávid Gábor kecskeméti lakost lőtte agyon.

Frank Miklós kivégzésekor beszédet intézett az egybegyültekhez és hangoztatta, hogy mindenki igy jár, aki nem engedelmeskedik a nyilas törvényeknek. Ugyanekkor kényszeritette a Frank Miklóst rejtegető Balogh-családot, hogy a kivégzést nézzék végig.

— Megkezdődött a féláru vasuti igazolványok árusitása az őszi vásárra

Szeptember 28-án nyilik a kilencnapos őszi vásár a budapesti Állatkert területén, de az igazolványokkal már 28-tól féláron lehet felutazni Budapestre. A gazdaközönség és a kereskedők, akik áruszükségletoikat óhajtják beszerezni Budapesten, máris nagyszámban vásárolják az IBUSZ menetjegyirodákban az utazási igazolványokat, melyek egyben kétszeri dijtalan belépőjegyül is szolgálnak. A vásár rendezősége módot nyujt arra, hogy a megvásárolt árut kedvezményes fuvardij mellett szállithassák el a vevők. Ezen a vásáron kerül bemutatásra az ujjáépült gyáripar minden terméke és a legnagyobb érdeklődésre tarthat számot a textilipar, valamint a gépipar. A Pestre utazók elhelyezéséről is gondoskodás történt az IBUSZ utján.

Sportrovat

Pályanyitó mérkőzés az NTE-pályán

Az NTE vasárnap, folyó hó 29-én a Dózsa György-uti sporttelepén (volt Zrinyi-pálya) pályamegnyitó keretében játssza le a Kaposvári Rákóczi SC elleni I. osztályu bajnoki mérkőzését 4 órai kezdettel.

Előmérkőzés Kaposvári Rákóczi II.—NVTE II. másodosztályu bajnoki, egynegyed 3 órai kezdettel.

Fél 2 órakor NTE kölyök csapata játszik.

A pályaavató ünnepség egyelőre elmarad, tekintettel a tulzsufolt sportprogrammra. Az NTE vezetősége méltó keretek között akarja megünnepelni 80 éves fennállását és pályájának használatbavételét.

Az NTE II. csapata Kaposvárra rándul a Barátság elleni bajnoki mérkőzésre.

*

Az NTE folyó hó 28-án a Centrálban dal, zenés táncestélyt tart. Ezuton is meghiv minden sportbarátot a Rendezőség. »NTE nivó«.

*

Ökölvivó mérkőzés

Vasárnap délelőtt 11 órakor a gimnázium tornatermét zsufolásig megtöltő közönség előtt került lebonyolitásra a Barcsi VSC és az NVTE meghivásos ökölvivó mérkőzés. Az NVTE öklözői a mult vasárnapi 9:3-as vereséget hatalmas küzdelemben visszaadva, 10:4-re legyőzve ellenfelét, hagyta el a szoritót. (Elölállók az NVTE öklözők). Párositás a következő volt:

Légsuly: Rácz győz ellenfél nélkül 2:0.

Bantamsuly: Wimmer—Banta, győz Wimmer 4:0.

Harmatsuly: Breider—Guzmics, győz Breider 6:0.

Pehelysuly: Szekszárdi—Giegler, döntőfölénnyel győz az 5 kilóval nehezebb Giegler 6:2.

Könnyüsuly: Anlauf—Vécsei, erőfölénnyel győz a 8 kilóval nehezebb Vécsei 6:4.

Váltósuly: Horváth—Henger, hatalmas küzdelemben győz az 5 kilóval könnyebb Horváth 8:4.

Félnehézsuly: Büki—Várhegyi (a nap legszebb mérkőzése), győz kiütéssel az 5 kilóval könnyebb Büki 10:4.

A mérkőzést Szabados Márton (Kaposvár) szövetségi biró vezette teljesen elfogulatlanul.

(Hf)

*

Az I. oszt. bajnokság sorsolása

1946. szept. hó 15-én NSE—PVSK II., PBTC—KRSC, KMTE—MAORT, SBTC—BMTE, BVSE—LOVÁSZI.

Szept. hó 22-én *NTE—PSE*, SBTC—BVSE, BMTE—KVTE, MMSE—PBTC, KRSC—NSE, PVSK-LOVÁSZI.

Szept. hó 29-én *NTE—KRAC*, NSE—MMSE, PBTC—BMTE, KVTE—SBTC, LOVÁSZI—PSE, BVSE—PVSK.

Okt. hó 6-án *NTE—PVSK II.*

Okt. hó 13-án KVTE—BVSE, SBTC—PBTC, BMTE—NSE, *MMSE—NTE*, KRAC—LOVÁSZI, PSE—PVSK.

Október hó 20-án *NTE—BMTE*, NSE—SBTC, PBTC—KVZE, PVSK—KRAC, LOVÁSZI—MMSE, BVSE—NSE.

Okt. hó 27-én PBTC—BVSE, KVTE—NSE, SBTC—NTE, BMTE—LOVÁSZI, MMSE—PVSK, KRAC—NSE.

November hó 3-án *NTE—KVTE*, NSE—PBTC, PSE—MMSE, PVSK—BMTE, LOVÁSZI—SBTC, BVSE—KRAC.

November hó 10-én *PBTC—NTE*, NSE—BVSE, KVTE—LOSE, SBTC—PVSK, BMTE—PSE MMSE—KRAC.

November hó 17-én *NTE—NSE*,

KRAC—BMTE, PSE—SBTC, PVSK—KVTE, LOSE—PBTC, BVSE—MMES.

November hó 24-én *NTE—BVSE*, NSE—LOSE, PBTC—PVSK, KVTE—NSE, SBTC—KRAC, BMTE—MMSE.

December hó 1-én MMSE—SBTC, KRAC—KVTE, PSE—PBTC, PVSK-NSE, *LOSE—NTE*, BVSE—BMTE. Elölállók a pályaválasztók.

A betyárvilágot honositotta meg két nyilas a látrányi erdőben

Látrány és Visz községek határában elterülő hatalmas erdőségben két rendőrnyomozó igazolásra szólitotta fel Pál János volt csendőrtisztet és Vörös Károly volt SS-századost. Vörös lelőtte az egyik rendőrt, majd menekülni akartak, közben a rendőrök Vöröst agyonlőtték, Pál Jánost pedig elfogták. A két bujkáló nyilas ügyében a helyi rendőrség nyomozása rendkivül érdekes eredménnyeljárt. Kiderült, hogy hónapok óta tanyáztak az erdőben és bunkert épitettek maguknak, pokrócokkal szerelték fel, élelmiszert, pálinkát tároltak, még olvasnivalóról is gondoskodtak. A rendőrség szerint Látrány község lakói segitették a bujkálókat, ellátták őket élelemmel, fegyvert és lőszert szereztek nekik. A vizsgálat folyamán máris több őrizetbevétel történt. Még több letartóztatásra lenne szükség, a helybeli rendőrség azonban nem tudja sem élelmezni, sem elhelyezni a foglyokat.

Hirek a világ fővárosaiból

A nürnbergi háborus bünper itéleteinek kihirdetésére meghivják a német államok vezetőit, valamint a német lapok szerkesztőit, azzal a céllal, hogy Németországgal megértessék, milyen alapokon nyugszik a nemzetközi jog és biztonság ügye.

*

A békekonferencia katonai bizottsága kimondta, hogy Bulgária nem küldhet állandó katonai erősitéseket a bolgár-görög határra.

*

Az erdélyi magyar népi szövetség lépéseket tett a román kormánynál annak érdekében, hogy az idei választási névjegyzékbe vegyék fel az eddig kihagyott magyarok neveit is.

*

A világszakszervezet végrehajtó tanácsa elhatározta, hogy felhivással fordul a szövetség 70 millió tagjához, tudassák kormányaikkal, hogy a szakszervezetek határozottan ellenzik egy uj háborura való készülődést.

*

Anglia 20 millió font értékü hadianyagot ad el az olasz kormánynak. Minden hadifelszerelést, melyet átadnak, katonai célra használhatatlanná tettek. A megvásárolt municiót részeire bontották fel, hogy műtrágyának felhasználható legyen.

— Felhivás!

A 17. honvéd kiegészitő parancsnokság értesiti az összes létszámfeletti állományba tartozó tiszteket, tiszthelyetteseket — kivéve azokat, akiknek nyugállományba helyezése vagy végelbánása elintézést nyert — akiknek illetményeket utoljára a volt nagykanizsai, pacsai és letenyei bevonulási központok folyósitottak és 10 évnél hosszabb szolgálati idővel rendelkeznek, illetményeik folyósitása végett haladéktalanul jelentkezzenek a parancsnokság gazdasági hivatalában. Részükre nyugellátásuk terhére illetmények kerülnek kifizetésre.

17. honv. kieg. pság. gazdasági hivatala.

Jó és gyors adminisztráció nélkül nem müködhetnek kifogástalanul az adóhivatalok

Nyilatkozat a nagykanizsai adóhivatalokról

A köztársasági elnök badacsoni látogatásán a meghivott vendégek között megjelent dr. Csath Ferenc pénzügyi tanácsos, akivel a Zala szerkesztője a nagykanizsai adóhivatalok kérdéséről folytatott beszélgetést.

— A nagykanizsai adóhivatalok hatásköröm alá tartoznak, — mondotta a pénzügyi tanácsos — igy pontosan ismerem mindazokat a bajokat, amelyek a B-lista következtében előálltak. Előterjesztést tettem, ugy a pénzügy-, mint a belügyminiszternek, valamint a vármegye főispánjának is, amelyben kifejtettem, hogy a felduzzadt adminisztrációt a tulzott leépitéssel lebonyolitani csak a kincstár kárára lehet. Nagykanizsa részére személyenként megnevezve kilenc B-listázott tisztviselő visszavételét ajánlottam és remélem, hogy a felsőbb körök belátják kérésem okszerűségét és legalább részben teljesitik azt.

Megállapitottam, hogy dacára a felduzzadt munkának, a nagykanizsai adóhivatal igyekszik kötelességének eleget tenni és fokozott munkával elérni a legnagyobb eredményt.

Természetesen az emberi erőnek is vannak határai, igy a nagy leépitéssel beállott munkahiányt bepótolni teljesen lehetetlen. Márpedig a legjobb adómorál mellett is csak részeredmény érhető el megfelelő, gyors és pontos adminisztráció nélkül.

Különösen áll ez a falvak adóügyi szerveinél, ahol a régi kipróbált és szakértő embereket ujakkal cserélték fel, akik sajnos még nem ismerik, mert nem ismerhetik a nagy szakértelmet kivánó munkát.

Dr. Csath Ferenc ezután arról beszélt, hogy a jó adózás a legszilárdabb bázisa a stabil pénznek, amelynek nemcsak gazdasági, de politikai jelentősége is felmérhetetlen. Ebben minden szakember egyetért. Az a tapasztalatunk, hogy ahol szakemberek és megfelelő segédszemélyzet áll rendelkezésre, ott nincs hiba, mert az adók pontosan befolynak, mig azokon a helyeken, ahol ezek a feltételek nem állnak fenn, nagy kiesések mutatkoznak az adózás terén.

Hivatalosan is megállapitották, hogy Sklenszky Ferenc meghamisitotta a begyüjtött zsirt

Tárgyalása október 21-en lesz

Nagykanizsa közönsége még nem felejtette el azt a nagyszabásu zsirhamisitási botrányt, amelynek hőse Sklenszky Ferenc nagykanizsai hentesmester volt.

Mint ismeretes, augusztus 5-én felszólitották Sklenszkyt, hogy a magánvágásokból nála leadott sertészsirral számoljon el Fuchs Lajos palini hentesmesternek, aki a zsir központi gyüjtésével van megbizva. A felszólitásnak Sklenszky eleget tett és a zsirt átadta Fuchs Lajosnak. Fuchs a zsirt gyanutlanul átvette és kiszállitotta palini raktárába azzal, hogy a többi összegyüjtött zsirral együtt azt rendeltetési helyére juttatja. Egy feljelentés alapján a gazdasági rendőrség eljárást inditott Sklenszky ellen és a Palinba szállitott zsirt lefoglalta.

A rendőri nyomozás megállapitotta, hogy a 362 kg. zsirba Sklenszky nagymennyiségü burgonyát és sót kevert. A zsirhamisitó hentesmestert azonnal letartóztatták és ügyét áttették az államügyészséghez. Dr. Takács József államügyész felkérte dr. Gráf László MAORT vegyészmérnököt a szakértői vizsgálat megejtésére. A szakértői vizsgálat megtörtént. Eszerint Sklenszky Ferenc a 362 kilogramm zsirba 26 kg. burgonyát és 1 kg. sót kevert. A hamisitás mértéke körülbelül 7 százalék.

A Zala annakidején megirta, hogy az ilyen, a közellátás érdekeit sulyosan veszélyeztető bünügyben a legsulyosabb büntetés kötéláltali halál, enyhébb esetben azonban 10 évet szabhat ki az uzsorabiróság.

Az államügyésztől nyert értesülésünk szerint a tárgyalás határnapját már ki is tüzték október 21-re. A bünügyet öttagu uzsorabiróság tárgyalja, melynek elnöke dr. Almássy Gyula törvényszéki tanácselnök lesz.

A Zala közgazdasága

Nagykanizsán október 1-én, Letenyén 7-iken lesz országos vásár

Vásár naptár:

Október 1, kedd: Gyömöre (Győr), Kolocsa (Tolna), Nagyecsed (Szatmár), Nagykanizsa (Zala), Sásd (Baranya), Szikszó (A.-Torna) áv., Szombathely (Vas) áv., Tápiószentmárton (Pest).

2, szerda: Gács (Szatmár), Jászberény (Szolnok), Kállósemlyén (Szabolcs), Kaposvár (Somogy), Miskolc (Borsod) áv., Nyirbogdán (Szabolcs), Sárospatak (Zemplén), Tököly (Pest).

3, csütörtök: Berettyóujfalu (Bihar), Fertőrákos (Sopron), Hahót (Zala), Kislőd (Veszprém), Maza (Tolna), Onód (Borsod), Putnok (Gömör) áv., Tiszafüred (Heves).

4, péntek: Bánktorna (Zala), Bő (Sopron), Bükkösd (Baranya), Derecske (Bihar) áv., Kölese (Somogy), Mezőberény 4—6 (Békés), Őrihódos (Vas), Vásárosmiske (Vas), Zala (Somogy).

5, szombat: Somogyjád (Somogy), Szomnajom (Somogy).

6, vasárnap: Tiszaföldvár (Szolnok) 6—7, Senyeháza (Vas) bucsuvásár.

7, Hétfő: Balassagyarmat (Nógrád) 7—8, Battyánfalva (Vas), Beled (Sopron), Dombrád (Szabolcs), Forró (A.-Torna), Jánosháza (Vas) áv., Kisbárapáti (Szabolcs), Kerekegyháza (Pest), Laskó (Baranya), Letenye (Zala), Mád (Zemplén), Mágocs (Baranya), Moson (Moson), Ösi (Veszprém), Öskü (Veszprém), Pusztamérges (Baranya), Sajóvárkony (Gömör), Sopron áv., Tinye (Pest megye).

Eladó egy pár 42-es számu, **alig használt férfi** félcipő. Cim a **kiadóhivatalban** megtudható. d

HIREK

A rádió csütörtöki müsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Hanglemezek. 10 Hirek. 10.10 Jazz-kedvelők iskolája. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 Sándor Böske és Balassa János énekel. 13 Az I. honvédkerületi zenekar játszik. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Dankó Pista nótái. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 16.10 Bartók Béla emlékezete. 17 Párthiradó. 17.30 Wells-emlékest. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.45 Gergely Sándor előadása Szovjet-Csuvassziáról. 19 Az Opera megnyitó előadása. A kékszakállu herceg vára. 20.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 22.45 Operett és balett-részletek. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Magyar tánclemezek.

Budapest II. 20.30 Rádió szabadegyetem. 21 Hirek. 22.15 Preklasszikus muzsika.

— Művészek a mentőkért

Gondoljunk arra, hogy »mindenkit érhet baleset«. Arra gondoltunk mi is tüzoltók, amikor a mult év decemberében üzembe állitottuk talán az első mentőgépkocsit az ujjáépülő országban. Sajnos azonban az infláció miatt hónapok munkája kárbaveszett és ma már az a helyzet, hogy mentőgépkocsink gumi nélkül áll. A legsürgősebb balesetekhez is — amikor talán másodpercek is számitanak — lassu fogatos kocsival kell kimennünk. Nem akartunk gyüjtést rendezni. Sokkal alkalmasabbnak találtuk azt a megoldást, hogy a Nagykanizsán tartózkodó művészek közreműködésével előadást rendezünk és igy komoly ellenszolgáltatást nyujtunk Nagykanizsa lakosságának nehezen megkeresett pénzéért. Vasárnap, szeptember 29-én délelőtt 11 és este fél 9 órakor tartjuk meg valóban művészi előadásunkat a Városi Szinházban. A szereplők neve és tudása biztositék erre. Most már csak az van hátra, hogy Nagykanizsa közönsége is megértse, miért csináljuk mi ezt. Jöjjenek el előadásunkra, mert senki sem tudhatja, hogy 2—3 forintjával, melyért egy művészi nivóju előadást látott, mikor menti meg talán a saját életét.

— Felhivás!

Felhivjuk az összes B-listázott hadigondozottakat, hogy saját érdekükben pénteken délután 5—7 óráig jelentkezzenek a HONSZ helyiségében. Elnökség.

Hirdetmények.

Szabadcukorra a kereskedők előfizetéseket barmely mennyiségben elfogadnak. A cukor ára kg.-ként 11.40 Frt. 1237

Felhivom a tehéntartó gazdákat, hogy a kötelező tejbeszolgáltatásnak pontosan tegyenek eleget, mert a rendelet megszegői ellen szigoruan fogok eljárni. 995

Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Tankönyveket az összes helybeli és vidéki iskolák részére előjegyzem. Schless Gyula, Ady Endre-ut 8. Telefon: 129. 140

Hálószoba, komplett, továbbá vitrin, poharszék, kredenc és egy keresztbhuros zongora elköltözés miatt azonnal eladó. Király-utca 34. Házfelügyelő. 1239

Kukoricaszárat és buzaszalmat veszek. Ady Endre-ut 51. 1233

Ismét **megnyilt a Filléres Bazár!** Semmi, Riz Abadie cigarettapapir ismét kapható kereskedőknek Tarnóczky rövidárunagykereskedésben, Szabadság-tér 18 1235

Magyar vizslakölykek eladók. Báthory-u. 22. szám. 1236

ZALA demokratikus politikai napilap
Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 2.
Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa"
Szerkesztésért és kiadásért felel **Bencze Jenő**
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán
Nyomdáért felel: Zalay Károly.

51. evfolyam. 219 szam. Nagykanizsa, 1946. szeptember 27. péntek Ára 40 fillér.

ZALA

A közélelmezési minisztériumban kijelentették, hogy a jövő hónapban előreláthatólag a vidéki városok és községek is kapnak zsirt és cukrot.

Jugoszláviával felvesszük a szabályos diplomáciai kapcsolatot

Gyöngyösi János és a jugoszláv külügyminiszter között Párizsban tegnap történt levélváltásban elhatározták, hogy szabályos diplomáciai kapcsolatokat létesítenek. Gyöngyösi János külügyminiszter a magyar-jugoszláv diplomáciai kapcsolatok felvételéről mondott nyilatkozata szerint a magyar-jugoszláv diplomáciai kapcsolatokról szóló hivatalos közlemény azoknak a tárgyalásoknak a befejező része, melyet a magyar diplomácia a béketárgyalásoktól függetlenül folytatott a jugoszláv küldöttséggel. Arra a kérdésre, hogy a diplomáciai viszony felvétele milyen összefüggésben van a már létrejött önkéntes lakosságcsere-megállapodással, a külügyminiszter kijelentette, hogy a jugoszláv-magyar békeszerződés tárgyalásánál Jugoszlávia pótinditványt terjesztett elő a lakosságcserére és a vizügyi kérdések rendezése tárgyában. Ugyanakkor értesitette a magyar delegációt, hogy ezt a kérdést szivesebben intéznék el közvetlen tárgyalások utján. A megegyezés létrejött, a jugoszláv delegáció visszavonta inditványát. A javaslat befejező része a most megjelent közlemény, amely azt jelenti, hogy a nehézségek kiküszöbölése után Jugoszlávia felveszi velünk a diplomáciai kapcsolatokat.

Az egész tárgyalás példája annak, hogyan lehet kényes kérdéseket nemzetközi befolyás nélkül közvetlen tárgyalással rendezni, hogy mindkét fél csak az igazságot és a békét keresse. A diplomáciai viszony felvételének nagy gyakorlati jelentősége is van. Kifejezi, hogy a formálisan fennálló hadiállapot már a békekötés előtt megszünt és a politikai érintkezés a két ország között a rendes keretekben bonyolódik le.

A magyar külügyminiszter azt a reményét fejezte ki, hogy ilyen jóviszony kiépithető lesz Csehszlovákiával. Ennek alapfeltétele a most fennálló vitás kérdések rendezése. A külügyminiszter még kijelentette, hogy valamennyi diplomáciai kapcsolat közül, amelyet Párizsban épitettek ki, a jugoszláv kapcsolatok alakultak a legjobban és a baráti viszony Jugoszláviával a legközvetlenebb.

Az amerikai külügyminisztériumban tartott sajtófogadás alkalmával közölték a sajtó képviselőivel, hogy az amerikai kormány ujabb jegyzéket küldött a szovjet kormánynak, amelyben ujból felkérte, hogy Nagybritanniával és az Egyesült Államokkal közösen vizsgálják meg a magyarországi gazdasági helyzet megszilárditásának ügyét.

A békeértekezlet hirei

Elfogadták a bolgár katonaság létszámát

Párizs, szept. 26

A párizsi békeértekezlet katonai albizottsága egyhangulag elfogadta a bolgár békeszerződésnek azt a cikkelyét, mely 65 500 ban állapitja meg a bolgár hadsereg tisztjeinek és legénységének számát együttvéve. A bizottság ezután elnapolta tanácskozását.

Trieszten három hivatalos nyelv lesz: olasz, szlovén és horvát

Párizs, szeptember 26

A békekonferencia delegátusai között nyilvánvaló az igyekezet, hogy a konferencia munkáját meggyorsitsák és hogy a bizottságok október 5-ig befejezzék munkájukat. A négy külügyminiszter javaslataival szemben bizonyos birálat hangzott el. Holnap a konferencia teljes ülést tart, amelyen megvizsgálják a külügyminiszterek azon javaslatát, hogy a konferencia üléseit október 15-re fejezzék be. A trieszti albizottság is időt kért valamennyi tanácskozási számára. Tegnap este 8 óráig kellett befejezni a trieszti kormányzó törvényhozó és végrehajtó hatalmáról szóló vitát. Azt ajánlották, hogy Trieszten három hivatalos nyelv legyen, az olasz, a szlovén és a horvát nyelv. Tegnap a gazdasági bizottság az olasz jóvátételi kérdéssel foglalkozott és valamivel kevesebb, mint kétharmad szótöbbséggel megegyeztek abban, hogy Olaszország 75 százalék kártérités nyujt az Egyesült Nemzetek polgárainak. Egy kisebbségi javaslat teljes kártérités követelt. Mindkét javaslat a teljes ülés elé kerül. Ezek a kártérités csak a magántulajdonban levő értékekre vonatkoznak és nem érintik a jóvátétel kérdését, amit az angolok már feladtak. A balkáni bizottság elfogadta azt a javaslatot, hogy valamilyen szervezetet állitsanak fel a román kártérités megállapitására.

Harriman, Wallace utóda Párizsba érkezett

Párizs, szeptember 26

Bevin külügyminiszter tegnap Párizsból visszaérkezett Londonba. Elutazása előtt hosszan tárgyalt Byrnes amerikai külügyminiszterrel. — Harriman, az Egyesült Államok uj kereskedelemügyi minisztere tegnap Párizsba érkezett. Ugyancsak visszaérkezett Párizsba Pekkala finn miniszterelnök, a finn küldöttség vezetője. Kaligaris görög miniszterelnök a jövő hét végén utazik Párizsba a békeértekezlet plenáris ülésére.

A nürnbergi nagy per epilogusa felé közeledik

Nürnberg, szept. 26

A nürnbergi nemzetközi katonai biróság legközelebbi ülését szeptember 30-án és október elsején tartja. Szeptember 30 án egész napon át az 1945. november 20-án megkezdett per teljes anyagát ismertetik. Október 1-én a 21 fővádlott bünösségének megallapitása következik, majd felolvassák az itéleteket. Jackson biró már Nürnbergbe érkezett és az itéletek végrehajtása után visszatér New-yorkba.

Elhalasztották a román választásokat

Bukarest, szept. 26

Mihály román király kedden kihallgatáson fogadta Groza román miniszterelnököt és villásreggelit adott tiszteletére. Groza román miniszterelnök kedden délelőtt kihallgatáson fogadta Magyarország bukaresti képviselőjét. A romániai képviselőválasztásokat, amelyeket november 10-én kellett volna megtartani, elhalasztották és valószinüleg december 21-e körül tartják meg.

Sulyos harcok Görögországban

Athén, szeptember 26

Észak-Görögországban egyre erősödnek a harcok a kormánycsapatok és a baloldali ellenzék között. Kaligaris miniszterelnök Szalonikibe repült, hogy a helyszinen tanulmányozza a lázadás ügyét. Itt beszédet mondott, amelyben azt állitotta, hogy a bandák kapcsolatot tartanak fenn külföldi hatalmakkal, amelyek kiutat keresnek az Égeitengerhez és annak érdekében folytatják a harcot. György király valószinüleg szombaton érkezik haza Görögországba. A Daily Telegraph azt irja, hogy most, amikor György királyt óriási többséggel visszakérték Görögországba, olyan helyzet keletkezett, amely borzalommal tölthet el minden embert, aki nem hive a harcoknak. Reméljük, hogy a királynak sikerül erős kormányt alkotni, amely megakadályozza, hogy a görög határon ujból olyan állapotok keletkezzenek, mint most és megszünteti azokat az okokat, amelyek életben tartják ezeket a zavarokat. A királynak nagy türelmet kell tanusitani és fel kell adni a bosszuállás gondolatát.

A kereskedelemben minden nemzetnek egyenlő jogokat kell biztositani

Newyork, szeptember 26

Az Egyesült Nemzetek gazdasági és társadalmi tanácsa elé azt az angol tervet terjesztik, hogy a kereskedelem terén minden nemzetnek egyenlő jogokat kell biztositani. Az Egyesült Nemzeteket felkérik, hogy nemzetközi alapon szervezze meg az ujjáépités problémáit. A tervezet több javaslatot tartalmaz Európa gazdasági és pénzügyi problémáira vonatkozóan. Anglia, Amerika és Franciaország támogatta, a Szovjetunió és Ukrajna ellenezte a javaslatot. Kivánságuk lényegében az, hogy állandó gazdasági tanácsot állitsanak fel Európa számára és ez foglalkozzon a munka, a mezőgazdaság, a nyersanyag, az ujjáépitési tervek, a szállitás és pénzügy minden problémájával. Noel Baker helyeselte a javaslatot és hangoztatta, hogy ilyen bizottságot Európában előbb-utóbb ugy is fel kell állitani és reméli, hogy emiatt nem lesz szakadás kelet és nyugat között.

Az amerikai demokrata párt választási jelszava: Béke és termelés

Washington, szeptember 26

Truman elnök nyilvánosságra hozta a demokratapárt választási jelszavát, amely a következő: »Béke és tervelés.« Ez a jelszó az amerikai kül- és belpolitikát egyaránt jellemzi. Wallacet Truman feloldotta a szónoklási tilalom alól és szabadon tarthat választási beszédet.

Csak az osztrák békekötés után vonulnak ki teljesen a megszálló csapatok Magyarországról

Párizs, szeptember 26

A magyar területi és politikai bizottság tegnapi ülésén a jugoszláv pótinditvány feletti vita alkalmából Jugoszláviához hasonlóan Csehszlovákia is a Magyarországon levő csehszlovák kulturális és szellemi javak kiszolgáltatását kérte Magyarországtól. Bedell Smith amerikai delegátus Magyarország érdekében szállt sikra.

Ezután egyhangulag elfogadták a békeszerződés tervezet ama pontját, melynek értelmében a szövetséges katonai erők a békeszerződés életbelépésétől számitott 90 napon belül elhagyják Magyarország területét. A Szovjetunió azonban fenntartja magának a jogot, hogy magyar területen annyi fegyveres erőt tartson, amennyit szükségesnek vél az ausztriai megszállási övezet utvonalainak biztositására.

A napirend következő pontja a békeszerződés azon cikkelye volt, hogy a békeszerződés hatálybalépésétől számitott 18 hónapon belül a Szovjetunió, Nagybritannia és az Egyesült Államok budapesti missziójának vezetői megtárgyalják a magyar kormánnyal a szükséges lépéseket a szerződéstervezet végrehajtására és a három külképviselet vezetői tanácsot és felvilágositást nyujtanak a magyar kormánynak a békeszerződés gyors és hatásos végrehajtására. Ehhez három inditványt nyujtottak be. A bizottság a békeszerződés tervezet ide vonatkozó részét eredeti szövegezésben fogadta el. Annak a cikkelynek a tárgyalásánál, amely azokra az esetekre vonatkozik, amikor a békeszerződés végrehajtása tekintetében véleménykülönbség áll fenn az egyes kérdésekben az érdekeltségek között, amerikai és szovjet megfogalmazásban két inditványt nyujtottak be. A békeértekezlet szavazásra tette fel a kérdést és 8:5 ellenében az amerikai szöveget fogadták el.

Trygve Lie főtitkár érdekes beszéde

Montreal, szeptember 26

Trygve Lie, az Egyesült Nemzetek főtitkára tegnap beszédet mondott Montrealban, a nemzetközi munkaügyi szervezet értekezletén. A hatalmak között még komoly különbségek vannak, de bizonyos tekintetben ujabban a helyzet lényegesen javult. Mivel még fontos és lényeges kérdésekben fennállanak az érdekkülönbségek, hajlándóság mutatkozik, hogy ezeket a kérdéseket eltúlozzák. Egy interjuban kijelentette, hogy az Egyesült Államok nem szándékozik az Egyesült Nemzetek székhelyét Észak-Amerikából elmozditani. — Észak-Amerikából 3—4 egység fog eltávozni, ezek közül a nemzetközi munkásszervezet Genfben marad.

A nemzetgyülés mai ülése

A nemzetgyülés mai ülésén Varga Béla elnök bejelentette, hogy a budapesti főállamügyészség Futó Dezső kisgazdapárti képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kérte. A megkeresést a mentelmi bizottsághoz tették át. A legközelebbi ülés napirendjének megállapitása után a miniszterek 26 régebben elhangzott interpellációra adták meg a választ. Kiss Sándor kisgazdapárti képviselő azzal a kéréssel fordult Varga Bélához, hogy a mezőgazdasági érdekképviseletre vonatkozó törvényjavaslatot pótlólag terjesszék a pénzügyi és közigazgatási bizottság elé. A nemzetgyülés elnökének javaslatára a Ház igy határozott. Zsedényi Béla pártonkivüli képviselő benyujtotta a nemzetgyülés alkotmányjogi és közjogi bizottságának jelentését a nemzetgyülési képviselők összeférhetetlenségéről szóló törvényjavaslat tárgyában. Mivel a javaslatra sürgősséget mondtak ki, azonnal tárgyalás alá vették. Zsedényi Béla expozéjában kijelentette, hogy az összeférhetetlenségi törvény a magyar törvényhozás lelki függetlenségének alaptörvénye lesz. A képviselői összeférhetetlenség nem egyéb, mint a képviselők erkölcsi és anyagi integritásának biztositéka. Zsedényi a továbbiak során részletesen ismertette a javaslatot.

Budapestről jelentik:

Megtalálták a miniszterelnök autóját

Nagy Ferenc miniszterelnöknek hétfőn este az Országház elől ellopott gépkocsiját Balassagyarmaton megtalálták és a rendőrség balasagyarmati őrizetében van. A tettesekről még nincsen hir.

Erősen csökkent a főváros lakosainak száma

A legfrissebb adatok szerint Budapestnek 1,034.605 lakosa van. A sulyos életviszonyok és az infláció, a közélelmezési nehézségek és az elmult hadjárat következtében lecsappant lélekszám legjobban tükrözi vissza a magyar főváros átélt szenvedéseit.

A magyar jóvátétel uj tervezetét átadták a szovjet—magyar szállitási hivatal vezetőjének

Kedden délben 1 órakor ünnepélyes keretek között adta át a miniszterelnök a szovjet-magyar szállitási hivatal vezetőjének az 1946. évi jóvátételi áruszállitások tervezetét. A magyar tervezetet most már másodizben készitik el. A szovjet-magyar jóvátételi tervek ujból való elkészitésére módot adott a 6 éves szállitási terv jelentékeny enyhitése, amennyiben elfogadták a magyar kormány 8 éves progresszív szállitási tervezetét. A Szovjetunió ebben az engedményben a stabilizáció nélkülözhetetlen alapját adta meg és a 12 millió dolláros csökkentésnek megfelelően uj tervezetet kellett készitenie. Az uj tervezet mindazoknak a szállitásoknak jegyzékét foglalja össze, melyet 1946 januártól 1947 januárjáig a magyar kormány szállitani köteles.

— **Várható időjárás csütörtök estig:** Gyengülő légáramlás, kevés felhő, száraz idő, reggelenként ujból erősödik a ködképződés. A meleg tovább tart.

Rövidesen felülvizsgálják minden autó és motorkerékpár eredetét

Remény van a Kanizsán ellopott gépek visszaszerzésére

Minden ujságolvasót bizonyára megdöbbentett a napilapokban megjelent hir, amely tudtul adta, hogy a parlament elől ellopták Nagy Ferenc miniszterelnök gyönyörü autóját, amit a Vörös Hadsereg ajándékozott neki. Ez az autótolvajlás oly merészségre vall, ami páratlan az effajta bünesetek krónikájában. A napokban lopták el Gombosi Zoltán olajkormánybiztos vadonatuj kocsiját, amit mindössze egy napig élvezhetett. Naponta fordulnak elő a fővárosban és nagyobb vidéki városokban is fantasztikusnál fantasztikusabb autó- és motorkerékpárlopások. Bár Nagykanizsán még ilyen esetről nem tudunk, aminek oka abban keresendő, hogy a városban egy-két teherautón kivül kizárólag a MAORT rendelkezik személykocsikkal, amelyek azonban — egyet kivéve — olyan rossz állapotban vannak, amit ellopni egyáltalán nem érdemes. Nem olyan régen azonban még a Zala naponta közölt hireket motorkerékpárok ellopásáról, amelyeknek legnagyobb része még a mai napig sem került elő. A tolvajok minden valószinüség szerint ezeket a gépeket a fővárosba vitték, ahol értékesitették azokat. A felülvizsgálat éppen azt célozza, hogy az ilyen kocsik és motorkerékpárok visszakerülhessenek jogos tulajdonosaikhoz.

A Zala munkatársa kérdést intézett egy, az ügyben teljesen járatos szakemberhez, ki az alábbi érdekfeszitő nyilatkozatot tette:

Ostrom előtt és ostrom után

A háboru utolsó esztendejében mintegy 400.000 gépjármü közlekedett az országban. Ez az autóállomány azonban a háboru következtében ugyszólván teljesen megsemmisült. Most, másfél esztendővel az ostrom után az a helyzet, hogy a gépjárművek száma örvendetes gyarapodást mutat. A gépjárművek forgalma Budapesten már majdnem eléri a békebelit.

Vajjon honnan került elő az a sok gépjármü, amellyel a mai forgalom lebonyolódik? Az ostrom után Budapest utcáin roncs roncs hátán feküdt. Az élelmes pestiek felocsudva az ostromokozta kábulatból az értékes alkatrészeket kiszerelték ezekből a roncsokból és megkezdődött a legálisnak egyáltalán nem mondható autóalkatrész kereskedelem. Később ugyan a közlekedésügyi minisztérium felállittatta az országos gépjármü és roncsgyüjtő központot, a melynek az lett volna a hivatása, hogy felkutassa a kallódó alkatrészeket. Ezeknek az alkatrészeknek a felkutatása nem nagyon történt meg és az országos gépjármü és roncsgyüjtő központ inkább csak mint legalizáló szerv müködik.

Autócsempészek és tolvajok fénykora

A háboru befejezése után a legális és illegális autókereskedők lassan megkeresték a külföldi kapcsolatokat. Csempészés utján különösen Ausztriából és Németországból került Magyarországra sok kocsi. A németek és a nyilasok rengeteg autót vittek el Magyarországból német területre, igy mi sem természetesebb, hogy az elmult esztendő az autócsempészek és autótolvajok fénykorát jelentette. Mondanunk sem kell, hogy ezek a kocsik nem kerültek vissza eredeti gazdájukhoz, hanem arany, élelmiszer, zsir vagy esetleg nemesebb külföldi valutáért cseréltek mindenkor gazdát.

Ugyancsak csempészés utján kerültek az ország területére azok a kocsik is, amelyeket az autótolvajok loptak el eredeti tulajdonosaiktól. Ezért van az, hogy nagyon sok kéteseredetü kocsi közlekedik az ország területén. Éppen ezért vették tervbe, hogy rövidesen revizió alá vonják a forgalmi engedélyeket és ujból megvizsgálják a gépjárművek eredetét. Kétségtelen, hogy erre a nagy revizióra szükség van, mert vannak ugyan kocsik, amelyeket roncsokból állitottak össze és ezeknek legalizálása meg is történt, de igen nagy a becsempészett és lopott kocsik száma is.

Nem lesz elég az autóroncsgyüjtő legalizálása

Az országos gépjármü és roncsgyüjtő központnál a legalizálás bizonyos összegek lefizetése mellett elég simán és gyorsan megy. Az autók eredetét bizony nem nagyon kutatják, mert ha a legalizálni akaró autótulajdonos a kellő összeget lefizeti, hamarosan megkapja az ugynevezett eladási igazolványt, amelynek birtokában a rendőrhatóság kiállitja a gépjármü forgalmi engedélyét. Ezzel a laza ellenőrzéssel természetesen nagyon sok kocsi származását fedi homály és bizony gyakran előfordul, hogy ilyen módon minden rosszakarat nélkül még lopott autókat is legalizál az országos gépjármü- és roncsgyüjtő központ. Ezért válik feltétlenül szükségessé, hogy felkutassák a forgalomban lévő autók eredetét.

Hurokra kerülnek nemcsak a lopott autók, de a gazdáik is

A lopott és a homályos eredetü autók felülvizsgálása országos razziák során történik, amikor is hurokra kerülnek nemcsak a lopott autók, hanem azoknak gazdái és orgazdái is. A lopott autók tulajdonosainak mindenesetre figyelmébe ajánljuk, hogy autójuk pedigréjét jó lesz mielőbb tisztázni, mert a hatóságok könyörtelenül lecsapnak majd minden homályos eredetü és illegálisan forgalomba került gépjárműre.

Feloszlott és ujra megalakult a nagykanizsai MaDISz

A MADISZ megyei titkára felhivja Nagykanizsa ifjusága, polgársága figyelmét, hogy a MADISZ nagykanizsai szervezetét 1946 szeptember 24-ével feloszlatta. Tájékoztatásul közlöm, hogy ugy a MADISZ volt vezetősége, mint a tagsága nem képviselte azt az irányvonalat, melyet egyesületünk zászlajára tüzött. Folyó hó 24-ével ujjáalakult a MADISZ nagykanizsai szervezete, a régi vezetőség az általuk szervezett tagság magatartásával nem azonos az ujonan szervezett MADISZ nagykanizsai szervezete. Felhivjuk mindazokat, kikkel a volt MADISZ vezetősége ügyleteket kötött és a megkötött ügyletek még rendezve nincsenek, hogy személyileg tegyék felelőssé azokat, kikkel az ügyleteket megkötötték.

Felhivjuk Nagykanizsa haladó szellemü ifjuságát, hogy álljon be sorainkba, épitse azt az egységet, amely a magyar ifjuság gazdasági, kulturális felemelkedését jelenti.

Felhivjuk azokat a volt MADISZ tagokat, kik azért maradtak ki sorainkból, mert az ifjuság célkitüzéseit sárbataposó kalandorokkal egyet nem értettek, jöjjenek ismét közénk és ne engedjék, hogy a célkitüzéseink elé a jövőben bárki akadályokat gördítsen.

Egyesületünk székházát folyó hó 27-ével a HONSZ-nak átadtuk és szövetségünk ideiglenesen a Magyar Nők Demokratikus Szövetségének székházába, Fő-ut 5. szám alá költözik.

A lazsnaki csárda
folyó hó 29-én, vasárnap délután 2 órai kezdettel
megnyitó mulatságot rendez.
Szives pártfogást kér
1229 **SZIVA IMRE** kocsmáros.

Megyei hirek

Befejeződött a hévizi reumakongresszus

Az országos reuma-kongresszus, amely szeptember 11-től 24-ig tartott Hévizen, kedden este bezárult. A kongresszus jól sikerült. Az ország minden részéből neves orvosok és tanárok vettek részt azon. A nehéz közlekedési viszonyok mellett sajnos létszámban nem érték el azt az eredményt, melyet a kongresszustól várni lehetett volna. A népjóléti miniszter kiküldötteként dr. Medgyaszay Jenő miniszteri tanácsos, a fürdőosztály vezetője volt jelen. Előadásokat tartottak dr. Groo Péter, a Margitsziget fürdő-főorvosa, dr. Holl Károly, dr. Schulhof Hugó, a reuma-kórház igazgató főorvosa. *A vármegye részéről dr. Gábor Ernő vármegyei tiszlifőorvos vett részt a kongresszuson.* A kongresszus balneológiai kérdésekkel foglalkozott, különös tekintettel a hévizi gyógyfürdő gyógyhatására. A háborus reumatizmusról egy honvédezredes tartott igen érdekes előadást. Megállapodtak abban, hogy már a jövő évtől kezdve a téli-nyári üzemre rendezkednek át. Tervbevették egy nagy szálloda épitését, mely összeköttetésben lesz a téli fürdővel és igy a betegek zárt fütheto helyiségen keresztül jutnak a szállodából a fürdőbe.

Festetich hercegnő veszi át a hévizi fürdő vezetését

A tervek szerint visszaérkezik Keszthelyre Festetich hercegnő, aki jelenleg Svájcban szállodavezetést tanul és átveszi a hévizi fürdő vezetését.

Betegség cimén elnapolták Zalaegerszeg deportáló polgármesterének népbirósági tárgyalását

»Vitéz« Temesvári István, Zalaegerszeg volt deportáló polgármesterének háborus és népellenes büntettének tárgyalását a zalaegerszegi népbiróság folyó hó 27-re tüzte ki. A népbiróság a vádlott betegségére való tekintettel a tárgyalást elnapolta. A tárgyalás elnapolása kinos feltünést keltett Zalaegerszegen.

Nincs orvoshiány a megyében

Dr. Hidvégi József főfelügyelő befejezte szemleutját Zalaegerszegen. Kijelentése szerint meg van elégedve az egészségügyi viszonyokkal és a kórházi állapotok sem rosszabbak, mint más vármegyékben. Orvoshiány nincs. A B-listával beállott hiányok pótlására behelyettesitéssel igyekszik az egészségügyi követelményeknek megfelelő intézkedés megtételére. A legnagyobb hiba az orvosok, főleg a körorvosok járműhiányában van. Remény van arra, hogy intézményesen megfogják ezt a kérdést oldani.

Hirek a világ fővárosaiból

Szeptember 28-án indul vissza Háromszékmegyéből az a gyermekvonat, amely Romániába vitte a nyaraló gyermekeket. A hazatérő gyermekek mind kitünő állapotban vannak.

*

A Csehszlovák-lengyel határt végig lezárták, hogy megakadályozzák a lengyel zsidók átszökését.

A polgár fogalma elhalványult, a munkás fogalma kibővült

Szakasits Árpád miniszterelnökhelyettes a műegyetem hallgatói részéről rendezett »Politikai akadémia« cimü előadássorozat keretében előadást tartott. Ismertette az osztályharcok történetét, majd hangsulyozta, hogy a mostani helyzetben a polgár fogalma elhalványult és a munkás fogalma kibővült. A szellem emberei is beletartoznak a munkásosztály fogalmába.

A két munkáspárt a legnagyobb nehézségek ellenére is egyült marad és halad előre azon az uton, amelyen történelmi szerepét be kell töltenie.

A dolgozó tömegre vár az uj társadalom megreformálása és éppen azért fontos a munkásegység, mert ebben látja azokat a szellemi erőket is, amelyek a haladást szolgálják.

Polónyi György és Póra Ferenc előadásai a Szociáldemokrata Párt keddi pártnapjának programmján

Örömmel vesszük tudomásul, hogy a Szociáldemokrata Párt keddi pártnapjain fokozott mérvben történik a párttagok és érdeklődők számára felvilágositó és oktató előadások tartása, amelyek arra vannak hivatva, hogy a 25 éves butitás és sötétség helyett tudást és világosságot terjesszenek. Ezek a pártnapok hivatottak arra, hogy a hallgatók tisztán lássák az összes bel- és külpolitikai kérdéseket és ne engedjék magukat befolyásolni a kapitalizmus uszályhordozóinak aknamunkájától. Ezek az előadások ezenfelül a tudomány és irodalom eredményeit is közkincsévé kivánják tenni mindenkinek.

A jövő keddi, október 1-i pártnapon Polónyi György polgári iskolai igazgató tart előadást »Mit vár a pedagógus a demokráciától és mit ad a demokráciának« cimmel, mig Póra Ferenc MAORT mérnök »Fizikai és szellemi munkás együttműködése a demokráciában« cimmel tart előadást. A két előadást kiegésziti Szabó Berény központi járási titkárnak a bel- és külpolitikai helyzetről való tájékoztatója.

MOZI

Valamit visz a viz

Időtlen időben és ismeretlen országban egy folyam partján él egy boldog halászcsalád, János, a halászmester feleségével, Zsuzsannával és két gyermekével. De boldogságukat megzavarja egy kiáltás: Valamit visz a viz. Egy asszonyt hoz a viz. Titokzatos asszonyt. Kimentik és ő csak a nevét mondja meg. Anadának hivják. János csak nehezen akarja ezt a titokzatos asszonyt befogadni házába, mert érzi a veszélyt, amit hoz magával. János nem törődik Anadával, de egy alkalommal meglátja benne a nőt. Összehasonlitja feleségével és rájön, hogy Anada szebb, mint Zsuzsánna. János fél önmagától és kéri Anadát, menjen el. Az utolsó pillanatban azonban visszatartja. Anadának más is udvarol, amiért János féltékeny. Anada visszautasitja János szerelmét, de a halász nem adja fel a küzdelmet. Járvány tör ki a környéken. Anada csodálatosan megmenekül, de kéri Jánost, ölje meg őt. János elmegy a patikába mérget venni, de azzal feleségét akarja megölni. A gyilkossághoz nincs lelkiereje. Az utolsó pillanatban felhangzik ismét a kiáltás: Valamit visz a viz. Anadát, a titokzatos asszonyt viszi a viz uj élet felé.

Zilahy Lajos világhirü regényének filmváltozatában a főszerepeket Karády Katalin és Jávor Pál játsszák.

Elrendelték a Leszámitolóbank vezérigazgatójának Bun Józsefnek letartóztatását

A valutaügyészségen megszakitás nélkül folynak a Leszámitoló Bank ügyében a kihallgatások. A tegnapi napon hallgatták ki részletesen Kovács Sándort, aki mint ismeretes, a gazdasági rendőrségről idegklinikára került, majd később kiderült róla, hogy teljesen beszámitható és átszállitották a Markó-utcai fogházba. Kovács Sándor a tegnapi kihallgatáson teljesen megtört és őszintén elmondott mindent a valutaügyész kérdéseire. Beismerte, hogy hatalmas tiltott valutaügyeket bonyolitott le. Többezer dollárt vásárolt Bauer Kálmán tőzsdés, Fekete Iván a G. F. B. gyár társtulajdonosa és Lapidesz Sándor tőzsdebizományos megbizásából. Azt is bevallotta, hogy az ügyletek lebonyolitására Popper igazgatótól kapott utasitást.

A vallomás alapján azonnal előállitották a valutaügyészségre Bauer Kálmánt, Fekete Ivánt és Lapidesz Sándort. Bauer és Lapidesz mindent tagadnak. A nyomozás most bizonyitékok beszerzése céljából folyik ügyükben.

A valutaügyészségen szerzett megbizható információnk szerint ma befejeződik a nyomozás a Leszámitoló Bank botránya ügyében. Az iratokat azonnal áttesz:k az uzsorabirósághoz, tekintettel arra, hogy a letartóztatás ellen valamennyi gyanusitott felfolyamodást jelentett be.

A gazdasági rendőrség a tegnapi nap folyamán ismételten kihallgatta Bun József vezérigazgatót és Kádár Józsefet, a Leszámitoló Bank ügyvezető igazgatóját.

A Leszámitoló Bank valutabotrányának ügyében fordulat történt. A gazdasági rendőrségen és a valutaügyészségen befejezték a nyomozást, az iratokat a gazdasági rendőrségről átküldték a valutaügyészségre és ezek alapján kedden a késő esti órákban szükségesnek találták Bun József vezérigazgató előzetes letartóztatásba helyezését. A valutaügyészségre beosztott detektivcsoport emberei elmentek tehát Bun József lakására, hogy előállitsák. A család azzal fogadta a nyomozókat, hogy a vezérigazgató nem tartózkodik otthon, egészségi állapotára és megviselt idegrendszerére való tekintettel szanatóriumba vonult. Ma délelőtt megállapitották Bun József tartózkodási helyét és hatósági orvosi vizsgálatnak vetik alá a vezérigazgatót.

Gömbös Ernő, Szálasi szárnysegédének szökési titkát igyekeznek a hatóságok felderiteni

Az igazságügyminisztérium börtönügyi osztálya a legszigorubb vizsgálatot rendelte el a szegedi Csillagbörtön őrszemélyzete ellen, hogy megállapitsák, milyen mulasztások okozhatták Gömbös Ernőnek, Szálasi volt segédtisztjének szökését. A vizsgálatot a fegyház igazgatósága vezeti s már eddig is több szabálytalanságot állapitott meg.

Az eddigi adatok szerint, szabálytalanul engedték meg Gömbös Ernőnek, hogy betegek között napozzon, de szabálytalanság okozta azt is, hogy Gömbös egy óvatlan pillanatban besurranhatott az asztalosműhelybe, ahol létrát szerzett s ennek segitségével felmászott a tetőzetre, majd a kőfalra, ahonnan leugrott és nyomtalanul eltünt.

Az egyik fogházőr ugyan észrevette a szökést, de nem tudott utána lőni, mert nem volt töltényé. Kiterjesztik a vizsgálatot arra is, hogy vajjon voltak-e segitőtársai Gömbös Ernőnek, akik esetleg előkészitették szökését. Eppen ezért megállapitják azt is, hogy az utolsó időkben kik voltak Gömbös Ernő látogatói. Az igazságügyminiszter utasitására a legszigorubb eljárás indul a felelősek ellen, nemcsak fegyelmi, hanem büntetőuton is.

Ertesülésünk szerint Gömbös vitaminhiányról panaszkodott, lábszárain fekélyek mutatkoztak s orvosi vizsgálatra jelentkezett. Dr. Mecsér, a Csillagbörtön orvosa adott neki engedélyt arra, hogy napkurázzon.

Legutolsó hireink szerint a szökevény valahol Pusztaszer mellett bujkál a sándorfalvi erdőben, Shortbaningben szökött meg s valószinü, hogy Szegeden egy cinkosa ruhához juttatta.

—

Varga Béla felhivása a magánalkalmazottak érdekében

Varga Béla a nemzetgyülés elnöke a magánalkalmazottak B-listázó rendeletével kapcsolatban felhivással fordult az ipari és kereskedelmi munkáltatókhoz és arra kéri őket, hogy ne éljenek a rendeletben biztositott azon joggal, hogy korlátlanul bocsátják el alkalmazottaikat. A munkavállalók szakszervezetéhez pedig azzal a kéréssel fordult, hogy segitsék elő a munkáltatókat abban, hogy a nehéz napokban a nagyobb létszámu tisztviselőkkel és alkalmazottakkal vészelhessék át az átmeneti időket.

A szlovák bányászok elhagyták az országot

A legutóbbi napokban elhagyták az országot a tatabányai, felsőgallai, ajkai szlovák bányászok és üveggyári munkások. A bányászokat Hannover vidékére vitték, az üveggyári munkásokat a délcsehországi üveggyárakban állitották munkába.

Sulyosbit a NOT

A NOT felemelte Csaba Sándor nyilas pribék 12 évi fegyházbüntetését 15 esztendőre. Kinzásra és ütlegelésre utasitotta a csendőrnyomozókat Prókai János volt csendőrhadnagy. A népbiróság 10 évi fegyházra itélte. A NOT Szabó Zoltán tanácsa a büntetést életfogytiglani fegyházra emelte fel.

Hetven internáltat bocsájtottak szabadon Pécsen

Dr. Kálmán László rendőrőrnagy vezetésével bizottság érkezett Pécsre az internálótábor felülvizsgálatára. A felülvizsgálat kedden befejezést nyert és 70 internáltat helyeztek szabadlábra, illetve megszüntették a rendőrség előtti jelentkezési kötelezettségüket. 250 internáltat Budapestre szállitottak és az ottani internálótáborban helyezik el őket. A pécsi internálótábort feloszlatták.

Eladó egy pár 42-es számu, alig használt férfi félcipő. Cim a kiadóhivatalban megtudható. d

Eden és Eisenhower Sztálin nyilatkozatáról

London, szeptember 26

Eden, Nagybritannia volt külügyminisztere legutóbb nyilatkozott Sztálin kijelentéseiről. A nyilatkozat uj lehetőséget nyujt a megbékülésre, amelyet mindenki örömmel üdvözöl. Azt reméli, hogy ezt az alkalmat meg is ragadják majd.

Eisenhower, az Egyesült Államok vezérkari főnöke egy sajtóértekezleten ugyancsak foglalkozott Sztálin nyilatkozatával. Eisenhower egyet ért Sztálinnal, hogy az atombomba a háboru kimenetelére nem lehet döntő, majd hangoztatta, hogy a nagy világ kérdéseiben nyilt magatartást kell tanusitani. Amit mond az ember és amit cselekszik, azt 100 százalékosan kell csinálni. Sztálin azon kijelentésére, hogy a Kinában volt amerikai csapatok kivonása a jövő béke szempontjából életbevágóan fontos, kijelentette, hogy a Kinában állomásozó hadsereg létszáma igen csekély.

Meghalt Basilides Mária

Basilides Mária, az Operaház világhirü és közszeretetben álló művésznője hosszas szenvedés után csütörtökön hajnalban elhunyt. Halála pótolhatatlan veszteséget jelent zenei életünknek és az európai zenekulturának egyaránt. Temetéséről a Magyar Állami Operaház gondoskodik, a nagy művésznek és a rendkivüli embernek kijáró keretek között.

A nagykanizsai rendőrség politikai osztalyának hirei:

Bükky nyilas rendőrtanácsos hü csatlósa rövidesen népbiróság elé kerül

A nagykanizsai politikai rendőrség befejezte a nyomozást Pusztafi Ferdinándnak, a marcali politikai rendőrség volt vezetőjének népellenes bünügyében. Pusztafi Ferdinánd a nyilas időkben hüségesen teljesitette Bükky rendőrtanácsos embertelen rendelkezéseit és a német győzelembe vetett rendithetetlen hitét uton-utfélen hangoztatta. Ennek és sváb származásának ellenére befurakodott a demokratikus rendőrségbe és a marcali politikai osztály vezetője lett. A közelmultban B-listára került. A politikai réendőrség a nyomozati iratokat áttette a kaposvári népügyészséghez.

Részegen szidalmazták a demokráciát

A politikai rendőrség lefolytatta a nyomozást Baj Ferenc és Lancsák Kálmán nagykanizsai lakosok ügyében, akik szeptember 9-én ittas állapotban a demokrácia és a demokratikus rendőrség ellen izgattak több ember jelenlétében. Ezzel a büncselekményükkel az 1946. évi VII. t. c. II. szakasz b. pontjába ütköző büntettet követtek el. — Ügyüket áttették a nagykanizsai népügyészséghez.

A sormási „köpenicki kapitány"

Letartóztatta a politikai rendőrség Gozdán László sormási lakost több társával együtt, mert minden jogcim nélkül a sormási rendőrbiztosságon ellenőrzést akartak lefolytatni és ezzel a hatóság ellen követtek el erőszakot.

Oda került, ahol kegyetlenkedett

Ugyancsak letartóztatták Vörös József volt rendőrtiszthelyettest, aki a nagykanizsai internálótábor őrszemélyzetének a nyilasok alatt parancsnoka volt és az internáltakkal embertelenül bánt.

MAORT

Nagykanizsa gázellátása a megvalósulás stádiumában

Most, amikor küszöbön áll a MAORT és a város közötti gázszerződés aláirása, a városi mérnöki hivatalba egymásután érkeznek be a gáz bevezetésére vonatkozó különféle tervek. Részletes tervet adott be a közelmultban megalakult Hantos és Ruzsinszky magánmérnöki tervező, tanácsadó és műszaki iroda. Értesülésünk szerint ez a terv felel meg legjobban a város vezetősége terveinek. Munkatársunk ezért felkereste az uj vállalkozás vezetőit és beszélgetést folytatott a cég egyik alapitó tagjával, Ruzsinszky László mérnökkel az általuk benyujtott terv elgondolásairól.

Munkatársunk kérdésére Ruzsinszky László mérnök főbb vonalakban ismertette tervüket:

A földgáz, amelyet a MAORT a város rendelkezésére bocsát, a legideálisabb hőenergiaforrás, mert sokkal nagyobb a kalóriája, mint például a szénnek. Ezért nem mindegy, hogy ezzel az energiaforrással hogyan gazdálkodunk. Eddig sok visszásság fordult elő a gáz használata terén. Nem is akarok mást megemliteni, mint azt, hogy a városok főutvonalain a gázt csak egy atmoszféra nyomással szabad vezetni. Nálunk három atmoszféra nyomással vezetik. Ez nagy könnyelműség, mert komoly szerencsétlenség adódhatik elő. A mi tervünk ilyen hibákat ki akar küszöbölni. Ezért azt a közösségi és műszaki szempontok figyelembe vételével készitettük el. A közösség érdeke megkivánja, hogy a város a gázt ne adja ki kezéből egyes tőkecsoportosulásoknak, mert az a mai időkben, amikor mindenfelé az államositásról és községesitésről beszélnek, teljesen időszerűtlen. De sulyt kell helyezni az élet- és vagyonbiztonságra is, hogy a szerencsétlenségek ne fordulhassanak elő. Szem előtt kell tartani a nagykanizsai ipar fejlesztését is és munkát kell adni a városi kisiparosságnak. A város és a MAORT fogyasztóit pedig külön kell választani.

A műszaki szempontok megkivánják a vezetékek szakszerű lefektetését, gázórák és reduktorok beszerelését, a legmegfelelőbb tüzelőberendezések alkalmazását és a minél alacsonyabb nyomásu tüzelést.

Tervünk minden jogot a város részére biztosit, mig a felelősséget mi vállalnánk. A város gázellátása a viz- és csatornaművek vezetőségének a kezében lenne és ennek egy része, a gázüzemvezetőség pedig intézné a kapcsolatos ügyeket. A gázüzemvezetőség intézné a hálózat épitését és karbantartását, az engedélyek kiadását, gázóraleolvasásokat, a gázdij kivetését és behajtását és a rendelkezések kiadását. A gázüzemvezetőséghez tartozna a mérnöki iroda, melynek feladata a tervezés és kivitelezés műszaki felügyelete, az ellenőrzés, a fogyasztók szaktanáccsal való ellátása és az állandó gázinspekció. Itt kivánjuk bekapcsolni a városi kisiparosságot. A szerelési munkálatokat szakképzett iparosok végeznék az üzemvezetőség engedélyével és a mérnöki iroda terveivel. A kisiparosok gázórákat is készithetnek, de forgalomba hozni csak a megfelelő felülvizsgálat után lehetne.

Nehézségek csak a vezetékek lefektetésénél lennének. Jelenleg ugyanis a város nagy területén le vannak fektetve MAORT gázvezetékek. Igy körülbelül két évbe beletelne, mig a város minden lakója gázhoz jutna. Ezután fokozatosan be lehetne kapcsolni a MAORT vezetéket is a városi hálózatba. Ez azonban még hosszabb időt venne igénybe.

Ha a város minden részébe be lesz vezetve a gáz, azt szeretnénk, hogy mindenütt a legmegfelelőbb tüzelőberendezéseket szerelhetnénk be. Kiválóan megfelelnének hasonló berendezések, mint amilyeneket a budapesti gázfogyasztók használnak. Ezek a berendezések volnának a legcélszerűbbek takarékossági szempontokból is — fejezte be Ruzsinszky László mérnök Nagykanizsa város gázellátása tervezetének ismertetését.

—

Látogassuk a sporttelepünket

A MAORT szervezett ifjak nevében örömmel üdvözlöm azt a napot, amely közelebb hozott bennünket a haladáshoz.

Mi, ifju dolgozók, már elértük azt, hogy az egyoldalu testi vagy szellemi munka után a testet és lelket nemesitő sportban találjuk a fejlődés helyes irányát.

Éppen azért remélem, hogy dolgozóink nagyobb része nem mint nézők, hanem mint az egyéni és tömegsport versenyben résztvevő fogja látogatni ezt a sporttelepet. Mert hiszen nemcsak látványosságra, hanem testünk helyesirányu fejlődésére is szükség van. Főképpen nekünk fiataloknak. Éppen ezért köszönetet mondok mindazoknak, akik lehetővé tették, hogy az ország sok-sok városát megelőzve Nagykanizsán avathattunk fel először munkássporttelepet. A sportolóknak kivánok sok sikert, sok győzelmet, a nézőknek és drukkolóinknak pedig sok jó és kiváló sportélményt.

Jó szerencsét!

A MAORT szervezett ifjak
Skvorcz Ferenc

A rádió pénteki műsora

Budapest I. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Hanglemezek. 10 Hirek. 10.10 Két szvit. 12 Déli harangszó, hirek. 13.20 Benedikt Klára zongorázik. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 16.10 Filmdalok. 16.40 Előadás Teleki Lászlóról. 17.10 Szakszervezeti hiradó. 17.15 Perényi Gabriella énekel. 18 Hirek. 18.05 A Rádiózenekar játszik. 19 Holló a bollónak. Vigjáték. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 22.45 A Harmónia művészegyüttes játszik. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.35 Párizsi dallamok.

Budapest II. 20 Esti dalok. 20.30 Rádió szabadegyetem. 21 Hirek. 22.15 USA-lemezek.

—

A nagykanizsai rendőrség B-listája

Kiket boesátottak el a rendőrség kötelékéből

A nagykanizsai rendőrkapitányságon megtörtent a B-lista, melynek során a rendőrség kötelékéből ketten végelbánással, négyen pedig minden igény kizásával lettek elbocsátva.

Végelbánással került B-listára Kajdi Lajos rendőrtanácsos és Demjén András hivatali tiszt.

Minden igény kizárásával került B-listára Benedek Imre dr. rendőrfőhadnagy, Forgács Antal nyomozóhadnagy, Süle László nyomozó, Popovics István és Szűcs Zsigmond kezelők, Szegedy Irma segédhivatali tisztviselőnő.

Nyilatkozat a cipő dragaságanak okaról

A cipőárak rendkivüli magassága egészen kirivó tünet. Háboru előtt 12 és 30 pengő volt az alsó és felső határa a férficipő árának. Ma a tipuscipő 100 forint körül van, a jobb áruért azonban 250—400 forintot kérnek. Mi az oka a tiz, sőt tizenkétszeres áraknak? Az Anyag- és Árhivatal illetékes referense a következőket mondja erről a kérdésről:

— A háboru kipusztitotta a marhaállományt, nemcsak nálunk, de valamennyi európai országban nagy a bőrhiány. Igy érthető, hogy nyersbőrök iránt állandóan fokozódik az érdeklődés. A délamerikai államokban vannak ugyan hatalmas készletek, a fokozódó kereslet következtében azonban ezeket a készleteket csak emelkedő árakon hajlandók eladni. Ezekből a drága nyersbőrökből sem jut azonban hozzánk. Ezért a gyárak a hazai vágásokból származo bör feldolgozására vannak utalva, ez azonban olyan csekély, hogy a bőripar mindössze 25 százalékos kapacitással dolgozik. Nem csoda, ha ez a kis termelés rendkivüli mértékben megdrágitja a gyártási költségeket, amihez járulnak még az adók.

A drága bőripari termelés olcsobbátétele érdekében, ha időközben nem sikerül kellő mennyiségü külföldi bőrt behozni és valamennyi bőrgyár teljes kihasználását biztositani, még ebben az évben sor kerül a bőrgyárak összevonására. Az a szándékunk ugyanis, hogy csekély készleteinket két-három nagy bőrgyárra koncentráljuk és ezáltal a termelési költségeket lényegesen lecsökkentjük.

Hirdetmény.

A hazáért legtöbb áldozatot hozott hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák nevében kérem a munkaadókat, ha alkalmazottra, munkásra vagy egyéb munkaerőre van szükségük, akkor legelső sorban reájuk gondoljanak, ez uton is törlesszék le velük szemben a Haza hálaját. Alkalmazásra vonatkozó bejelentéseket minden kedden és pénteken d. u. 5—7 óráig Nagykanizsa és járása HONSZ csoportjánál Hunyady-utca 10. szám alatt (a volt vitézi szekházban) lehet megtenni.

1238 **Polgármester.**

Mai és régi levelezésből származó **tömegbélyegért** pénzt, magyar sorokat vagy külföldi bélyegeket adok. Iv-anyagot is átveszek. Rozgonyi-utca 19. Barbarits. (Ez a hirdetés mindig érvényes.) d

HIREK

— A forintvédő bizottság felhivása

A forintvédő bizottság folyó hó 28-án, szombaton tartja szokásos heti ülését a szakszervezet székházában, melyen a gazdasági rendőrség szakelőadója tart hasznos és értékes előadást, miért is kéri a tagok pontos megjelenését a *Vezetőség.*

— Háztartási munkaadók

augusztus 1-től a bejárónők, háztartási alkalmazottak után havi 18 forintot tartoznak befizetni utólag minden hó 3-ig, külön felhivás nélkül OTI járulék és balesetbiztositási dij címen.

— Anyakönyvi hirek

Szeptember 12-től 25-ig Nagykanizsán 15 fiu és 7 leány született. Kardos János malommunkás és Németh Máriának fia, Horváth Márton villanyszerelősegéd és Kustán Teréziának fia, Németh Sándor MÁV géplakatos és Pillár Magdolnának fia, Fischer János MAORT motorszerelő és Helle Eleonórának fia, Kepe István napszámos és Anek Katalinnak fia, Horváth József MÁV géplakatos és Csikós Juliannának fia, Szekeres József tanár és Schlosser Ilonának fia, Vadász Gyula épitőmunkás és Dara Máriának fia, Nagyidai József MAORT munkás és Bőjti Katalinnak leánya, Forberger Ferenc épitőmunkás és Dara Annának leánya, Rulek Ignác földmüves és Jordán Máriának fia, Ország József postatiszt és Ódor Jolánnak fia, Szomi János fuvarozó és Bukovecz Máriának fia, Ujvári Boldizsár földmüves és Henez Margitnak fia, Levrenez Ilona napszámosnőnek fia, Markó Vendel MAORT munkás és Németh Erzsébetnek leánya, Győri Ferenc magántisztviselő és Gábor Máriának leánya, Sándor György MAORT géplakatos és Lukács Annának fia, Klebolsberg Ödön őrnagy és Horváth Evának leánya, Rábavölgyi Pál rendőr és Somogyvári Erzsébetnek leánya, Ohidy István borkereskedő és Nagy Lidiának fia, Gróf Mihály MAORT gépkocsivezető és Baján Arankának leánya.

— Házasságot kötöttek: Bán Pál téglagyáros és Balázs Aranka, Merő János magántisztviselő és Sárkány Anna, Polfák Edo kékfestő és Lukács Klára, Szekrény József MÁV géplakatos és Martinecz Katalin, Gergály József kovács és Gombos Terézia, Mezővári József serfőzőmester és Kassai Mária, Deutsch Manó rövidárukereskedő és Schnitzer Ilona.

— Halálozások: Ozv. Sidó Lajosné Szélig Franciska 80 éves, Győri Mária 2 hónapos, özv. Vellák Ferdelné Horváth Terézia, Németh Sándor 3 éves, Németh György 78 éves, Vajda József 4 hónapos, özv. Bolf Ferencné Horváth Anna, Borányi Magdolna 8 hónapos, Balázs Ferenc 40 éves, Kapoli Rudolfné Dobos Mária 55 éves, özv. Hegedüs Lászlóné Feketo Katalin 59 éves, Rusz Jánosné Czimmermann Anna 27 éves, Batthyány Ilona 10 hónapos, Takács Károlyné Tamás Irén 38 éves, Jakab Vendel 67 éves, Benke József 82 éves.

APRÓHIRDETÉSEK

Tankönyveket az összes helybeli és vidéki iskolák részére **előjegyzem.** Schiesz Gyula, Ady Endre-ut 8. Telefon: 129. 140

Bort, mustot minden mennyiségben **veszek.** Papp bornagykereskedő, Csengery-utca 22. 1240

Különbejáratu uccai **butorozott szoba** fürdő zoba használattal **kiadó.** Kazinczy utca 18. 1240

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: **Benczo Jenő** főszerkesztő

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 3. Telefon 31.

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa"

Szerkesztésért és kiadásért felel Benczo Jenő.

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdáért felel: Zalay Károly

51. evfolyam. 220. szam. Nagykanizsa, 1946. szeptember 28. szombat Ára 40 fillér.

ZALA

A jugoszláv minisztertanács tegnapi ülésén elhatározta, hogy ismét felveszi a diplomáciai kapcsolatokat Magyarországgal

A magyar területi és politikai albizottság elvben elfogadta a pozsonyi hidfő kérdésében tett csehszlovák inditványt

A párizsi békekonferencia tegnap délutáni teljes ülését Byrnes külügyminiszter nyitotta meg. Beszédében többek között megemlitette, hogy két hónap telt el amióta első izben ült össze a békeértekezlet. Eddig a békeértekezlet vitájában nagyfoku szabadság volt, most azonban az értekezlet menetének megyorsitására van szükség, ha azt akarjuk, hogy a kongresszust befejezzük, mielőtt az Egyesült Nemzetek teljes ülése megkezdődik.

A plenáris ülés ezután elfogadta a négy külügyminiszter javaslatát, hogy a békekonferencia befejező teljes ülését október 15-én tartják meg. Megegyeztek abban is, hogy a bizottságok október 5-ig befejezik munkájukat.

A teljes ülés egy óra hosszat tartott és az idő legnagyobb részét az eljárásügyi kérdések megvitatásával töltötték ki, amely ismét heves vitákra adott alkalmat. A vita akkor merült fel, amikor Cordell jugoszláv külügyminiszter hosszan megemlékezett a görög albán vitáról. Oroszország és Ukrajna képviselői is résztvettek a vitában, amely néha oly heves volt, hogy az elnöklő Byrnes külügyminiszter is kénytelen volt beleavatkozni. Az előző teljesülésen a görög kiküldött kérte, hogy a görög-albán kérdést vegyék le a napirendről. A heves vita után a görög kiküldött visszavonta a görög-albán határkérdésre vonatkozó inditványát s ezzel az ülés befejeződött.

Tegnap öt bizottság tartott ülést és igyekezett munkájával előrehaladni. A magyar albizottságban megegyezés jött létre a Pozsonynál kért területi engedmények kérdésében.

A bizottság elvben elfogadta azt a csehszlovák követelést, hogy Magyarország Pozsonynál bizonyos területeket engedjen át Csehszlovákiának.

A balkáni gazdasági bizottság ülésén Visinszky szovjet megbizott szólalt fel és beszédében meghatározta a Szovjetunió álláspontját a román jóvátétel és kártérités ügyében. Elmondotta, hogy bár a Szovjetunió délkeleti része a román csapatok rombolásai következtében milliárdos károkat szenvedett, csupán részbeni jóvátétel cimén 300 millió dollár kártérítést követel. A román kormány nem vállalhatja elődjei cselekedeteért a felelősséget és azért a teljes kártérités jogtalan és igazságtalan lenne. Az amerikai kiküldött emlékeztette Visinszkyt, hogy a megszálló szovjet csapatok eltartása milyen nagy terhet jelent Románia részére.

Pénzügyi világkongresszus Washingtonban

Washington, szeptember 27

A pénzügyi világkongresszus washingtoni ülésén 39 nemzet képviselői vesznek részt. Nagybritannia kiküldöttje Dalton pénzügyminiszter, Franciaországot Chuman pénzügyminiszter képviseli. Törökországot. Szíriát és Libanont fel fogják szólitani, hogy lépjen a pénzügyi alap és a bank tagjai sorába. Oroszország nem tagja ennek az intézménynek és eddig nem nyilvánitotta, hogy kivánja-e magát képviseltetni. A bank hivatalnokai kijelentették, hogy Lengyelország máris 600 millió dollár hitelt kért és nagyobb kölcsön iránt érdeklődött Csehszlovákia és Kina.

A németek által elrabolt aranyat visszaadják

Brüsszel, szeptember 27

Brüsszelben Anglia, Franciaország és az Egyesült Államok képviselőiből bizottság alakult, hogy a háboru alatt az egyes országokból a Németország által elhurcolt 220 tonna aranyat visszaadják az illető államoknak. Igy csak az aranykészletük 40 százalékát kapják vissza.

A görög polgárháboru tragikus következménye a brit beavatkozási politikának

Athén, szeptember 27

A görög fővárosban hivatalosan közölték, hogy a nyugatmacedóniai tisztogató hadműveletek során 61 terroristát megöltek, 115-öt megsebesitettek. A hadműveletekben résztvevő katonai és csendőri alakulatok 8 halottat veszitettek. Az athéni jugoszláv követség tiltakozását fejezte ki a görög sajtó Jugoszlávia-ellenes támadásai miatt. Egyes lapok a határmenti incidenseket valóságos háborus uszitásra használják fel Jugoszlávia ellen azért, hogy a sulyos belpolitikai eseményekről elterelje a nép figyelmét.

A francia hirszolgálat munkatársa azt irja, hogy a görög polgárháboru tragikus eredménye annak, hogy a brit kormány beleavatkozott a görög belügyekbe. Csak akkor lesz ujra béke és a polgárháboru akkor szünik meg, ha a brit csapatok ujra kivonulnak Görögországból. Az a görög nép, mely hősies küzdelmet folytatott az ellenséggel, mely első volt a népi hadsereg felállitásában, most a felszabadulás után két évvel még mindig a szövetséges csapatok ellenőrzése alatt áll, nem lehet csodálni tehát, ha a görög nép harcot kezdett az elnyomók ellen.

Bideault francia külügyminiszter Németországról

Bideault francia miniszterelnök tegnap az amerikai clubban beszédet mondott a német kérdéssel kapcsolatban.

Kijelentette, hogy Franciaországnak nincs értékesebb és régibb kapcsolatai, mint azok, melyek az Egyesült Államokhoz füzik. Vannak a világon dolgok, amelyek változnak és nannak, amelyek változnak és vannak változik. Amikor Franciaország Németországról beszél, szólhat arról a pusztitásról, amelyet Németország okozott. Mindazáltal Németországgal nem a bosszu békéjét akarjuk megkötni. Célunk az igazság és a biztonság. Franciaországot nem a gyülölet és a nagyravágyás vezeti, de Németország ebben a békében nem lehet egységbontó tényező. Németországgal ellentétben a mi országunk nem Achilles-sarka a világ békéjének, ellenkezőleg Franciaország helyzete nagyon nyugodt és szilárd.

A török kormány meghivására Isztambulba érkezett Clark britt nagykövet

Mac Clark, Nagybritannia volt Törökországi nagykövete Isztambulba érkezett. Megérkezésekor közölte, hogy a török kormány meghivására hosszabb időt tölt el Törökországban. Tárgyalásokat folytat majd a törökországi politikai élet vezetőivel, hogy tájékoztassa a brit kormányt. Végül hangsulyozta, hogy Nagybritannia mindig Törökország mellett áll majd és mindig őszinte barátja marad a török népnek. Török politikai körökben kijelentették, hogy Törökországot nem nyugtalanitják azok az események, amelyek a tráciai határon lejátszódnak, mert a török határok védve vannak.

Montgomery tábornagy részt vett az angol minisztertanácson

Londoni jelentés szerint a tegnapi angol minisztertanácson résztvett Montgomery tábornok, a brit hadsereg vezérkari főnöke is.

Holnap az angolok legnagyobb lukszushajóján érkezik Görgországba György király

Róma, szeptember 27

György görög király kiséretével szombaton a King of England hajón érkezik Görögországba. Athénbe való megérkezése után a székesegyházba vonul, ahol Damaskinos érsek fogadja, majd rövid istentiszteleten vesz részt. Utána megkoszorúzza a névtelen katona sirját, majd szózatot intéz a néphez. A görög rendőrség alkalommal különleges intézkedéseket foganatositott, többek között az összes fegyverviselési engedélyek érvényességét hatálytalanitotta.

Budapestről jelentik:

A párizsi békeértekezlet kérdéseit tárgyalta a tegnapi minisztertanács

A kormány tagjai csütörtökön délelőtt 11 órakor Nagy Ferenc miniszterelnök elnöklésével igen nagyjelentőségü minisztertanácsot tartottak, amelyen a párizsi békeértekezlettel kapcsolatos kérdéseket tárgyalták meg. A kormány tagjai ezután ugyancsak Nagy Ferenc miniszterelnök elnöklésével rendes minisztertanácsot tartottak, amelyen foglalkoztak a rangok és cimek eltörlésével, amely inditványt Rajk László belügyminiszter törvényjavaslat formájában terjeszt a nemzetgyülés elé. Foglalkoztak tovább a forgalmiadó kezelésének kérdésével, a Sió-csatorna hátra levő munkálatainak befejezésével, az Anyag- és Árhivatal hatásköréről, továbbá hozzájárult, hogy Szakasits Györgyöt a köztársasági spanyol kormány ügyvivőjének nevezzék ki. A minisztertanács 1 órakor ért véget. Tekintettel arra, hogy a tárgysorozaton szereplő összes pontokat letárgyalták, a pénteki rendes heti minisztertanácsot nem tartják meg.

Külföldi lapok szerkesztői a csehek által követelt öt községben

Külföldi napilapok képviselői érkeztek Magyarországra, hogy a helyszinen tanulmányozzák a csehek által követelt 5 mosonmegyei községben a néprajzi és gazdasági viszonyokat. A bécsi országuton egészen Pozsonyig tájékozódtak, megvizsgálták a rajkai zsilipeket és megkérdezték több helyen a lakosságot is.

Megszüntetik a rendőrségek politikai osztályát

A belügyminisztérium foglalkozik a rendőrség teljes átszervezésével. Eszerint a rendőrség létszámát 5000 fővel csökkentik és október 1-ig befejezik a rendőrségi B-listát. Megszüntetik a budapesti rendőrség politikai osztályát és ennek helyébe az országos közigazgatási és rendészeti osztály lép. Megszüntetik a vidéki főkapitányságok politikai osztályát, valamint a járási politikai osztályokat.

Megérkezett az amerikai magyarok szeretet adománya

Az UNRRA közvetitésével az északamerikai magyarok adakozásából megérkezett Budapestre 71 tonna élelmiszer és 11 tonna ruhanemü. A budapesti amerikai segélyakció már előre elkészitette a tervet a kiosztásról. Eszerint a társadalmi intézmények, gyermekotthonok, szegényházak, menekültek, hadifoglyok, stb. részesülnek élelmiszer juttatásban. Az amerikai magyar segélyakció Budapesten tartózkodó vezetőjének az a ki-

vánsága, hogy az adományok sürgősen eljussanak a rászorulókhoz.

180 uj tanerőt neveztek ki

A vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztése alapján az eddig dijtalanul dolgozó segédtanerők közül 180-at fizetett állásba neveztek ki.

1000 művész és tudós nehéztesti munkás pótjegyet kap

A vallás- és közoktatásügyi miniszter a közellátási miniszterrel egyetértve elhatározta, hogy előzetesen megállapitott lista alapján 1000 művész és tudósnak a jövő hónapban nehéz testimunkás pótjegyet engedélyez.

Felemelték a nők közmunka kötelezettségének korhatárát

Rendelet jelent meg a közmunkakötelezettség uj szabályozásáról. Eszerint a közmunkakötelezettséget nőknél 42 évről 50 évre emelik fel s a férfiaknál meghagyják a 60 éves korhatárt. A közmunkaváltság megfizetésére uj fizetési kulcsot állapit meg a rendelet.

30 napos vadászati engedély illetéke 20 forint

A hivatalos lapban megjelent rendelet szerint az 1946—1947. évre a 30 napos vadászati engedély illetéke 20 forint.

Tettenért zsebtolvai

Kedden este a 44-es villamoson leleplezték és elfogták Ragványi Ferenc és Röthmann József többszörösen körözött zsebtolvajokat. Éppen aktatáskát loptak, amelyben 10.000 forint volt.

15 évi fegyházat kapott egy testőrezredes

Máthé-Török Gyula nyugalmazott testőrezredes bünügyét tárgyalta a népbiróság Kiss Endre elnöklete mellett. A vádlott a Nemzeti Figyelő cimü hetilapban cikksorozatot irt. Ebben a háboru fokozottabb mértékben való folytatása mellett irt hangulatkeltő cikkeket. — Ezenkivül a faji és felekezeti gyülöletet is felkeltette. A népbiróság 15 évi fegyházra itélte.

Szinte hihetetlen

Kedden délután a Visegrádi-utca 33. számu ház előtt egy banktisztviselő a földön száz darabból álló tizforintos köteget talált, amelyet beszolgáltatott az V. kerületi kapitányságra.

Felismerte besugóját

Egyed Antal próbarendőr Soroksáron felismerte Damstädter József cipészsegédet, aki őt 1942-ben, mint csepeli munkást, szocialista és németellenes magatartásáért a katonai hatóságoknál feljelentette. Egyedet azért Murai hirhedt nagykátai büntetőszázadába osztották be. A besugó cipészsegédet a rendőrség letartóztatta.

Lefoglalták a titokban sütött zsemlyét

A zalaegerszegi rendőrség razziát tartott a pékeknél. Ezek során Kocsis János péknesternél lefoglaltak 884 darab zsemlyét, amit titokban árusitott. Továbbá Sáska József péknél 318 kg. fehérkenyeret. Ezeket a közkórház és egyéb jóléti intézmények között osztották szét.

A jövő kilátásai biztatóak

Dr. Rácz Jenő, az uj pénzügyminiszter legutóbbi sajtóértekezlet keretében első izben adott pénzügyi tájékoztatót az ország pénzügyi helyzetéről.

Legfőbb célkitüzéseit a következőkben jelölte meg:

A stabilizációs válság

— Legfőbb feladatunk az, hogy az eddig elért eredményeket elmélyitsük, gazdaságilag alátámasszuk és állandóvá tegyük. Nagyon megnehezíti helyzetünket az ugynevezett stabilizációs válság, amely ennek a folyamatnak természetes velejárója. A stabilizáció műtéti beavatkozás volt és ami most folyik a gazdasági életben, az a műtét utáni vérátömlesztés. Ez a vérátömlesztés két csatornán keresztül történik: egyrészt a kincstári kiadások utján, másrészt pedig a Magyar Nemzeti Bank által leszámitolt hitelek utján. A vérátömlesztésnek, vagyis az uj pénznek a szervezetbe való óvatos beömlesztése valahogyan a pénzszegénység képét nyomja rá az egész gazdasági életünkre. Ha azonban nem volnánk elég óvatosak ebben, akkor — jól tudjuk az elmult idők tapasztalatain — ujabb infláció indulna meg.

— Baj lenne az is, ha tulságosan óvatosak volnánk, ha a termelést nem tudnánk abba a helyzetbe hozni, hogy dolgozhasson és a munkásokat fizethesse, vagy ha ebből a tul óvatosságból munkás elbocsátásokra kerülne sor.

— A normál gazdasági élethez szükséges pénzmennyiség csak nagyon lassan folyik vissza. Egyelőre 4 és fél millióra lehet becsülni az adóbevételek napi átlagát. A beszolgáltatott adógabona még nem készpénz.

Nincsenek bankbetétek

— A bankbetéteken keresztül visszafolyó pénz is aránylag kevés még. Az ország összes hitelintézetoinek betétállománya mindössze körülbelül 100 millió forint, de ebből alig 5% a takarékbetét. A többi látra szóló pénz, amivel hosszabb lejáratu vállalkozásokat finanszirozni nem lehet.

— Az állami kiadások és a bankhitelek az egyik oldalon, a másik oldalon pedig az adóbevételek és a bankbetétek mikénti alakulása jelenti azt a komplikált mechanizmust, amely a gazdasági életben forgalomban levő pénzmennyiséget, bankjegyforgalmat szabályozza. Szeptember végéig előirányzataink szerint 6—700 millió forint körüli összegre fog a bankjegyforgalom emelkedni. A gazdasági élet normális bankjegyszükséglete ezzel szemben 1000 millió forintra tehető.

Takarékosság

A pénzügyminiszter kijelentette, hogy a kiadásokat minden vonalon meg kell szoritani. Éppen ezért az állami tisztviselők fizetését, pénzügyi lehetőségek hiányában nem tudja felemelni, de mihelyt az állam pénzügyi helyzete erre módot ad az állami alkalmazottak életszinvonalán javitani fog.

— A hitelpolitikában is bizonyos elvekhez kell ragaszkodnunk: például a hitelek rövid lejáratához és ahhoz, hogy ezzel a fogyasztási áruk termelését segitsék elő.

— Az eddig megszavazott hitelek kb. 824 millió forintot tett ki, melyből 180 millió forint mezőgazdasági jellegü, a többi pedig ipari és kereskedelmi jellegü hitel.

— Sajátos gazdasági helyzetünknél fogva külföldről való nyersanyagbehozatalra vagyunk ráutalva. Minthogy az importokat valamivel ki is kell egyenliteni, tehát rákényszerülünk az exportra is. Ezért döntő jelentőségü, hogy a lehető legnagyobb mértékben igyekezzünk bekapcsolódni a világgazdaság természetes vérkeringésébe.

A West Orient felszámol

— West Orient kérdésében elmondhatom, hogy a stabilizáció előkészitése kapcsán nagyon nehezen volt kikalkulálható az, hogy az emberek az első napokban miként fognak reagálni a teendő intézkedésekre.

— A biztonság érdekében szükséges volt egy nagy készlettel rendelkező állami szervre, mely a kormány intenciójának megfelelően jár el a felhalmozott javak kezelésében. Minthogy a stabilizáció sikerült, a vállalat október 31-ével felszámol, mely már is folyamatban van a Legfelsőbb Állami Számvevőszék teljes ellenőrzése mellett. Amennyiben a kereskedelem megkönnyiti a West Orient árukészletének átvételét, ugy a felszámolás meggyorsul, amit azzal is elősegitek, hogy a West Orienttől kollektiv alapon vásárló kiskereskedői csoportosulások vevőváltóit hajlandó vagyok leszámitoltatni és ezzel a hitel engedélyezésével a vásárlást megkönnyiteni.

A jövő kilátásai

A jövő kilátásaira vonatkozólag a pénzügyminiszter kijelentette, hogy azok biztatók. Ennek azonban az az előfeltétele, hogy az erősen korlátozott kiadások mellett fokozni kell a bevételeket. Ez a stabilizáció alappillére.

Lesz-e gyorsmotoros Nagykanizsáról Budapestre?

A Zala szerkesztőségéhez naponta érkeznek levelek, melyek egybehangzóan arról panaszkodnak, hogy amig más nagyobb vidéki városokban már lehetővé tették egy gyorsmotoros-pár beállitását a fővárosba, addig Nagykanizsáról csak tizórás utazással lehet Budapestre jutni. A város kereskedői jogosan panaszolják, hogy semmit sem tesznek érdekükben ezen a téren, holott a Dunántul egyik legnagyobb kereskedelmi gócpontja vagyunk.

Ha Nagykanizsáról egy kereskedő vonaton Budapestre akar utazni, akkor három nappal kell számolni, mert két napot elvesz az utazással, egy napot pedig a bevásárlással. A fővárosban való tartózkodás nem olcsó mulatság, horribilis költségtöbbletet jelent, amit a kereskedő kénytelen a nélkülözhetetlen iparcikkek árához hozzáütni, amit a vásárló közönségnek kell természetesen megfizetni. A helyzet semmivel sem jobb, ha a kereskedők autót kénytelenek igénybe venni, bár ebben az esetben 24 óra alatt meg tudnak fordulni a fővárosból, de az igénybevett közlekedési eszköz olyan drága, ami semmivel sem marad alatta a háromnapos vonaton való utazásnak. De ezektől eltekintve egy teherautón 20-30 kereskedő is utazik, ami semmi esetre sem irigylendő és olyan fáradsággal jár, amit a szervezet csak nagyon nagy időközökben tud elviselni.

A MÁV üzletpolitikájának elsővonalbeli érdeke tehát, hogy a kereskedőforgalmat ne autókon, hanem vonatokon bonyolitsák le. Tudomásunk van arról, hogy Zalaegerszegről gyorsmotorost inditottak Budapestre, de rövidesen be is szüntették, mert a kisváros kereskedőtársadalma nem tudta nap, mint nap megtölteni a motorvonatot és igy az nem fizetődött ki.

Kézenfekvő tehát a gondolat, hogy a Zalaegerszegen beszüntetett motorost Nagykanizsán állitsák be forgalomba.

Itt lenne az ideje, hogy a MÁV igazgatósága teljesitené Nagykanizsa kivánságát és intézkedés történne olyan értelemben, amely lehetővé tenné egy motorosjárat beállitását Budapestre.

A Zala szerkesztősége kérdést intézett Nagy Rezső állomásfőnökhöz, aki a következő felvilágositást adta:

— A legnagyobb baj az, hogy a nagykanizsai állomás nem motoros állomás, mert csak gőzmozdonyokra van berendezve. De ez nem volna komoly akadály, ha a MÁV igazgatósága elhatározná a motorosjárat beállitását. Belátom, hogy kereskedőink kivánsága teljesen méltányos, mert a város kereskedelmi forgalma megkivánná Budapesttel a gyors összeköttetést.

Ez irányban már felterjesztéssel éltem az igazgatósághoz, de választ mindezideig nem kaptam.

Én, mint eddig is, továbbra is az igazgatóság érdekei mellett kivánom képviselni a város érdekeit is, mert mint már emlitettem, pontosan látom, hogy az ilyen motorosjárat milyen nagy jelentőséggel bir a város kereskedelmére nézve. Meg kell azonban mondanom azt is, hogy az ujjáépités még nem tart oly, hogy minden város részére megfelelő szerelvényt tudjunk beállitani. De hiszem és remélem, hogy rövid időn belül mégis sikerül Nagykanizsa részére egy gyorsmotorosjáratot Budapestre kieszközölni — fejezte be felvilágositását Nagy Rezső állomásfőnök.

A munkanélküliek száma nem olyan nagy, hogy zavarná a termelés menetét.

Bán Atal beszéde a tárcaközi értekezleten

A munkanélküliség leküzdésére Bán Antal iparügyi miniszter elnökletével tárcaközi értekezletet tartottak. Az iparügyi miniszter bevezetőjében azt mondta, hogy a munkanélküliek száma nem olyan nagy, hogy azok megzavarnák a termelés menetét. A munkanélküliség leküzdésére fejleszteni kell a termelést és legelsősorban a szakmunkások elhelyezéséről kell gondoskodni ugy az iparban, mint a gazdaságokban. Gondoskodni kell arról, hogy az ipari vállalatokat fokozottabban lássák el nyersanyaggal. Nagyszabásu közmunkákat kell létesiteni, elsősorban a közutak és bekötő utak épitése a fontos. Nagy jelentőségü azoknak az öntöző- és csatorna-müveknek a befejezése, amelyek munkálatait 1937-ben kezdték el, azonban a háboru miatt eddig nem tudták befejezni. Gondoskodni kell a B-listára helyezett alkalmazottaknak az iparban való elhelyezéséről. Ezzel a kérdéssel a közeljövőben külön az értekezleten foglalkoznak. Végül az értekezlet elhatározta, hogy állandó munkaügyi bizottságot alakit, mely sorozatos üléseken dolgozza ki részletesen a munkanélküliek elhelyezésére vonatkozó tervezetet.

Hirdetmény.

Felhivatnak a város lakói, hogy az ebeket azonnal meg kell kötni, éjjel pedig csak olyan zárt helyen szabad megkötni nélkül nagyni, ahonnan az el nem szabadulhat. A városban és a külső határban felügyelet nélkül járó ebek el lesznek pusztitva és tulajdonosuk kihágás végett fel lesz jelentve.

1244 Polgármester.

Megyei hirek

A Budapestre szállitott internáltakat munkába állitják

Az amnesztia-rendelettel kapcsolatban az internáltak nagy részét már eddig szabadon bocsátották Zala vármegyében. Ezek között főként csendőröket és azokat, akik példásan viselkedtek az internálás ideje alatt. Zala vármegyében 7—800 internált közül 300 került elbocsátásra. A többi internáltat Budapestre vitték, ahol ipari munkát végeznek.

Tendenciózus az a beállitás, hogy az elszállitott internáltakat a szibériai ólombányákba vitték volna. Nem kell kommentár ahhoz, hogy ez csupán a reakció kitalálása.

A rendőrségi felügyelet alá helyezettek felülvizsgálata most van folyamatban. Körülbelül 1000 személy van Zala vármegyében rendőri felügyelet alatt, ezek nagy része természetesen most felszabadul a rendőrségi felügyelet alól. Azok, akik a demokrácia ellenségei, továbbra is megfigyelés alatt maradnak.

Uj vezetőt kapott a zalaegerszegi rendőrkapitányság

A vármegye rendőrfőkapitánya Száraz István rendőrfőhadnagyot bizta meg ideiglenesen a zalaegerszegi városi rendőrség vezetésével.

Ujra megjelenik a „Független Zala"

A Független Zala cimü kisgazdapárti lap, mely hetek óta szünetelt betiltás miatt, tegnap ujból megjelent. Az ujságot dr. Pados Pál fővárosi ujságiró szerkeszti.

A zalaegerszegi rendőrségi B-lista

A rendőrségi B-lista megérkezett a vármegye főkapitányságához. Ezek szerint Zala vármegye rendőrtiszti B-listájára 48-an kerültek. Zalaegerszegről Nagy László főhadnagy, Nagy Lászlóné irodai alhadnagy, Kalmi László rendőrhadnagy, Szálkai Sándor főhadnagy, Kemény Lajosné irodai alhadnagy. B-listára került továbbá Balika István százados, a tapolcai rendőrség vezetője, Fazekas Antal százados, a lentii rendőrség vezetője, Pásztor Ágoston, a sümegi rendőrség vezetője.

Pfeiffer Zoltán államtitkár vasárnap beszédet mond Zalaegerszegen

Pfeiffer Zoltán igazságügyi államtitkár vasárnap Zalaegerszegre érkezik és a Független Kisgazdapárt nagygyülésén beszédet mond. Ezt megelőzően a Független Kisgazdapárt megyei nagyválasztmánya tart gyülést.

Sokan utaztak a megyéből a MKP III. országos kongresszusára

A harmadik komunista kongresszusra Budapestre Zala vármegyéből sokan utaznak. Elsősorban a kongresszus tagjai 11-en, minden járásból egy-egy kiküldött. Ezek közül 6 a parasztokat, 5 a munkásokat képviseli. Zala vármegyéből a kongresszuson résztvevők szép ajándékokat visznek magukkal. Népies göcseji faragásu tárgyakat, kenyeret és a nagykanizsai MAORT egy miniatür furótornyot visz ajándékba Rákosi Mátyásnak.

A B-listázott zalai hadirokkantakat azonnal visszahelyezik állásukba

A belügyminiszter leiratban értesitette a vármegyét, hogy azok a B-listázó bizottságok, melyek a hadirokkantakat helyezték B-listára, e határozatukat megváltoztatja és ezeket a B-listás hadirokkantakat azonnal vissza kell helyezni állásukba. Zala vármegyében igy több B-listás hadirokkant kerül vissza helyére.

A nagykanizsai piactéren agyonlött szökött csendőr tragédiája elevenedett fel a tegnapi népbirósági tárgyaláson

A nagykanizsai népbiróság dr. Béres Sándor tanácsa tegnap tárgyalta Bajcsa község volt vezető nyilasainak bünügyét.

Az ügynek hat vádlottja volt: Bányai Ferenc a község katonai parancsnoka volt, aki a nyilasvilág alatt felszólitotta a leventéket, hogy lépjenek be a Drávamenti Légióba. A németek által elrendelt sáncmunkákra a falu lakosságát Gondi Jánossal, Tátrai Kálmánnal és Magyar Györggyel kényszeritette kivonulni és ellenőrizte a munkálatokat. A menekülő német hadseregnek fogatokat bocsátott rendelkezésre. Bányainak része volt Rózsavölgyi csendőrszökevény elfogatásában. Rózsavölgyit a nagykanizsai piactéren nyilvánosan kivégezték. Moór Bálint kereskedő részt vett Ujlaki Kálmán nagykanizsai kereskedő Bajcsára szállitott áru raktárának feltörésében, ahonnan nagyobb mennyiségü cukrot vitt el. A hatodik vádlott Erdélyi Imre, aki a tárgyalás adatai szerint különösebb tevékenységet nem fejtett ki. A vád és a védelem mintegy hatvan tanut vonultatott fel, akiknek legnagyobb része — mint ilyenkor szokásos — mentőtanu volt. Egyes tanuk pedig haragos viszonyban voltak a vádlottakkal. Igy a vádakat nem lehetett bizonyitani. A népbiróság Bányai Ferencet, Tátrai Kálmánt és Erdélyi Imrét részben büncselekmény, részben a bizonyitékok hiányában felmentette. Bünösnek mondta ki azonban a népbiróság Magyar Györgyöt, mert mint azonossági tanu részt vett a csendőrszökevény elfogatásánál és igy segitséget nyujtott egy ember törvénytelen kivégzésében, Gondi Jánost, aki azonkivül, hogy községvezető volt, más népellenes büncselekményt nem követett el és Moór Bálintot a raktár kifosztása miatt. Mindhármukat 6 hónapi börtönre és 3 évi politikai jogvesztésre itélte a népbiróság. Az itéletek nem jogerősek, mert a népügyész fellebbezéssel élt.

—

Százötven kilogramm cukrot kap ingyenes kiosztásra a nagykanizsai Vöröskereszt

A Zala annak idején megirta, hogy az Ir Szabadállam kormánya a Nemzetközi Vöröskereszt utján nagymennyiségü cukrot juttatott Magyarországra. Az ir kormánynak az volt a kivánsága a cukorkiosztásra vonatkozólag, hogy abból lehetőség szerint a gyermekek, betegek és öregek részesüljenek elsősorban. A Magyar Vöröskereszt vezetősége most értesitette Benczik Lajost, a Néptakarék igazgatóját, aki a Vöröskereszt Nagykanizsa városi fiókjának elnöke, hogy a fiók rendelkezésére áll a Magyar Vöröskereszt budapesti központi raktárában másfél mázsa cukor az ir adományból.

A cukor jelenleg a budapesti Vöröskereszt raktárában tárol. A Vöröskereszt Országos Központjának nem áll módjában a cukrot Nagykanizsára szállitani. Ezért a városi Vöröskereszt fióknak kell gondoskodni a cukor leszállitásáról. A helyi Vöröskereszt vezetősége tehát ugy döntött, hogy a MAORT segitségét kéri a cukor Nagykanizsára szállitásában, amennyiben alkalmilag gépkocsit bocsájtana a Vöröskereszt rendelkezésére, hogy az ingyenes cukrot költség ne terhelje.

Az ir cukrot 12—18 életév között lévő beteg vagy fejlődésben elmaradt gyermekek és az otthon ápolt felnőtt betegek kapják. Ezért kivánatos volna, hogy az igényjogosultak már most megszereznék a szegénységi és orvosi bizonyitványt. A kiosztandó cukor fejadagja még nincs megállapitva, mert az attól függ, hogy mennyi lesz az igényjogosultak száma.

A cukor remélhetőleg a MAORT segitségével minél hamarabb Nagykanizsára érkezik és kiosztása megkezdődik. A cukor kiosztásának pontos időpontját a Zala időben közli majd.

Sportrovat

Vasárnap, folyó hó 29-én első és másodosztályu bajnoki mérkőzés lesz a Dózsa György-uti NTE-pályán.

Miután az NTE a jubileumi és pályaavató ünnepségre az idő rövidsége és a tulzsufolt programm miatt elkészülni nem tudott, igy csak pályamegnyitó keretében játssza le első Nagykanizsára kisorsolt bajnoki mérkőzését.

Mint többször irtuk már, az NTE csapata a pécsi alosztály egységes első osztályában nyert beosztást. Ebben a mezőnyben a legujoncabb játékos gárdával rendelekző együttes minden mérkőzésén a tudása legjavát kell nyujtania, ha a mérkőzéseken megfelelő eredményt akar elérni. Könnyelmüsködésnek sulyos következményei lehetnek azáltal, hogy kiesik a csapat és jövőre a másodosztály keserü kenyerét eheti.

Molnár Sándor kiválásával a csatársor teljesen uj összeállitást kivánt meg. Vasárnap már megerősitve és uj összeállitásban veszi fel a harcot a KRAC kitünő együttese ellen.

A mérkőzés 4 órakor kezdődik és értesülésünk szerint pécsi biró vezeti.

Előmérkőzés a KRAC II. és az NVTE II. csapatai között negyed 3 órakor kezdődik. A Vasut csapata előreláthatólag, mint ennek a csoportnak legjobb együttese, győztesként hagyja el a küzdőteret.

Fél 2 órakor NVTE—NTE kölyök-csapatok mérkőznek.

Az NTE vezetősége megfelelő büféről gondoskodott, ahol hüsitő italok és hideg élelem áll a fogyasztók rendelkezésére.

Előreláthatólag nagy tömegek keresik fel a régi nagy küzdelmek szinterét, az NTE-pályát, ahol ülőhelyek, fedett tribün és árnyas fák várják a közönséget.

Az NTE II. csapata vasárnap Kaposvárra rándul és ott a Barátság labdarugó csapata ellen játssza le bajnoki mérkőzését. Indulás reggel fél 7 órakor a MAORT Vár-uti telepéről. Minden játékos tartozik pontosan megjelenni.

Értesülésünk szerint október 6-án, vasárnap két erős mérkőzés kerül Nagykanizsán lejátszásra.

Az NVTE OB II. csapata budapesti csapattal játszik, az NTE az elmaradott PVSK II. elleni mérkőzését játssza le.

Bővebbet jövő heti sporthireinkben közlünk.

*

Az NTE Centrálban rendezendő táncestélyének programmja az énekesek másoldalu sürgős elfoglaltsága miatt nem mint dalos-est lesz megtartva. A táncestély a szokott nivón 9 órakor kezdődik. Az elmaradott dalos-est előreláthatólag két hét mulva lesz megtartva. A szombati táncestélyre szeretettel hivja meg a sport- és táncbarátokat a rendezőség.

— **Áramszünet.**

F. hó 29-én, vasárnap reggel kb. 7 óra és kb. 14 óra között a szükséges ideig hálózatfenntartási munkálatok miatt áramszünet lesz.

A kultuszminiszter szociális intézkedései

A kultuszminiszter ugy intézkedett, hogy az iskolák segitő egyesülete könyvtárából elsősorban a hadiárvák, hadigondozottak és hadirokkantak gyermekei kapjanak tankönyveket.

*

A vallás- és közoktatásügyi minisztériumban közölték, hogy a szegénysorsu, tehetséges és szorgalmas középiskolai tanulók támogatására az állam szociális ösztöndijat adományoz, amelynek összegét évről-évre állapitják meg. Ezeket az ösztöndijakat a tankerületi főigazgató utján osztják ki.

*

A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelete értelmében az iskolai év közben nem állami középiskolából állami iskolába átlépő tanulók az előző intézet tandijának 40 százalékát fizetik felvételi dij cimén. A rendelet a tandijat az eddig megállapitott dijcsoportok szerint irja elő.

A reakciótól megtisztitott köztisztviselői kar fontos szerve az ujjáépitésnek

A nagykanizsai közalkalmazottak nagygyülése

Csütörtökön délután a városháza tanácstermében a nagykanizsai közalkalmazottak, államiak és városiak, postások és vasutasok népes nagygyülést tartottak, amelynek egyetlen tárgya a közalkalmazottak fizetésrendezése volt. A közalkalmazottak fizetését ugyanis a stabilizáció előtt ugy állapitották meg, amint az a gazdasági viszonyok alakulásának előreláthatóan megfelelt. Az értékálló forint első két hónapjának tapasztalata azonban azt mutatta, hogy a közalkalmazotti illetmények megállapitása revizióra szorul, mert a közalkalmazottak javadalmazása egyáltalán nincs arányban a többi dolgozó fizetésével és különösen nincs arányban a magánalkalmazásban levő tisztviselők fizetésével. A demokrácia szociális követelményeinek ellentmond, hogy egy több évtizedes multtal rendelkező, felelős állásban levő közalkalmazott kevesebb fizetést kapjon, mint egy magánalkalmazásban álló gépirónő vagy egy 19 éves éppen leérettségizett fiatalember. A B-listával nagyjából sikerült kirekeszteni a reakciós köztisztviselőket, viszont a megtisztitott köztisztviselői kar nemcsak éppen ugy résztvevője az ujjáépitésnek, mint a többi dolgozó réteg, hanem a demokrácia megerősödése talán semmitől sem függ inkább, mint a megfelelően fizetett közalkalmazottaktól.

A nagykanizsai közalkalmazottak éppen ezért elhatározták, hogy felterjesztéssel fordulnak a Szakszervezeti Tanácshoz, a dolgozók legfőbb érdekképviseletéhez és megmozdulásukhoz csatlakozásra hivják a többi város köztisztviselői karát. A memorandum főbb kivánságai a fizetések és nyugdijak ujból való megállapitása, lakbérpótlék, a családi segélynek eddigi 18 forintról megfelelő összegre való felemelése és a gyermekek számával progresszíven emelkedése, Pénzintézeti Központ kölcsön folyósitása és mindezek elintézéséig téli beszerzési segély juttatása.

A felszabadulás után ez az első eset, hogy az értelmiségi dolgozók a fizikai munkások példamutatására egységesen lépnek fel jogos igényük kiharcolására, ami a szakszervezetek jelentőségének és erejének egyik fényes bizonyitéka.

A baranyai református egyház holnap iktatja be uj gondnokát: Nagy Ferenc miniszterelnököt

Az első baranyai református egyházmegye Nagy Ferenc miniszterelnököt felkérte az egyházmegyei gondnoki tisztség betöltésére. A miniszterelnök a kérésnek eleget tesz. Az ünnepélyes beiktatás Pécsett szombaton délelőtt lesz.

Meghalt Varga Béla édesanyja

Varga Bélának, a nemzetgyülés elnökének édesanyja, Varga Ferencné 68 éves korában Bőrcs községben elhunyt. A nemzetgyülés elnökét számosan felkeresték részvétnyilvánításukkal. A politikai ujságirók testülete is felkereste és őszinte részvétét fejezte ki. A nemzetgyülés elnöke meghatottan mondott köszönetet az ország minden részéből feléje irányuló részvétért.

Kettős halálos gázolás

Tegnap délután a Verpelétiés a Bercsényi-ut sarkán Széchenyi Endre főmérnök tulajdonában levő teherautó elütött egy motorkerékpárt, amelyen Pályi Algernon 22 éves gyári tisztviselő és Reichard Géza főmérnök ültek. A motorkerékpár a teherautó alá került és mire utasait sikerült onnan kiemelni, Pályi Algernon már nem élt és Reichardt Géza pedig éjfél felé a Rókus-kórházban szintén meghalt.

Jövő héten ujra politikai tárgyalások lesznek

A magyar politikai helyzet az utóbbi hetekben ugy alakult, hogy ugy látszik, a Kisgazdapárt és a Baloldali Blokk között ujabb tanácskozások lesznek szükségesek. Ennek következtében politikai körökben lehetségesnek tartják, hogy a jövő héten a Kisgazdapárt és a Baloldali Blokk vezetősége ujabb megbeszélésre ül egybe.

Eckhard Tibor fiát elbocsátották az angol rádiótól

Eckhardt Tibornak, Horthy hirhedt ügynökének mostohafia, Douglas John Graham ismeretlen módon az angol rádió magyar szerkesztőségének alkalmazásába került. Most vesszük a hirt, hogy — előttünk ismeretlen okból — eltávolitották a BBC-től. Az elmult napokban az egyik tekintélyes angol folyóiratban példátlanul perfidhangu cikket tett közzé a magyar demokrácia kompromittálására.

A rádió szombati műsora

Budapest I. 7 Hirek. Az Átlelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8 Közellátási helyzetkép. 8.15 Hanglemezek. 10 Hirek. 10.10 Fuvószenekari muzsika. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 Szücs István saxofonozik, Gyulai Gaál János zongorazik. 13 Koósz Emil szalonzenekara játszik. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények 14.45 Orosz lemezek. 15.40 Előadás a dunaföldi hajózásról. 16 Hirek. 16.10 Könnyü dalok. 17.30 A Magyar Kommunista Párt III. kongresszusának megnyitása. 20 Hirek. 20.40 Szabó Géza jazz-együttese játszik. 21.15 Hangos heti napiradó. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. 22.20 Szimfónikus táncok. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Magyar nóták.

Budapest II. 20 Operett és filmrészletek. 20.30 A Nemzeti Segély műsora. 21 Hirek. 22.15 Népszerű operarészletek.

MAORT

A polgári iskola igazgatója nyilatkozik a MAORT nagylelkü segitségéről

A MAORT mindenütt ott van az első helyen, ahol segiteni kell. A város intézményei bizalommal fordulhatnak hozzá, mert tudják, hogy a segélykérés nem marad meghallgatás nélkül. Igy volt ez az uj iskolaév megnyitása előtt is a város két iskolájánál. Az egyik a polgári fiués leányiskola, a másik a Vécsey-utcai elemi iskola. Köztudomásu dolog Nagykanizsán, hogy a polgári iskola 1942 óta állandóan igénybe volt véve katonai célokra. A háboru egész tartama alatt katonakórház volt az iskolaépületben és azóta bizony kevés gondot forditottak az épület karbantartására. Ez volt a helyzet a város legkorszerübb iskolájánál, a Vécsey-utcai elemi iskolánál is. Az iskolának pedig a háboruokozta károk helyrehozásához sürgős segitségre volt szüksége, hogy az uj tanévet a követelményeknek megfelelően nyithassák meg. A MAORT pedig készséggel sietett a két iskola segitségére. A város közönségét, különösen pedig az érdekelteket bizonyára érdekli a MAORT hathatós közbelépése az iskolák tatarozása ügyében. Azonban a nagyközönséget mindeddig nem tájékoztatták erről a körülményről. A Zala munkatársa felkereste Ketting Ferencet, a Zrinyi Miklós polgári fiuiskola igazgatóját, aki a következőkben számolt be a MAORT legujabb segélyakciójáról:

— Mikor 1945 szeptemberében visszakaptuk az iskolát, az olyan állapotban volt, hogy a tanitás csak nehezen indulhatott meg és még nehezebben folyhatott a szokott mederben. Akkor azonban az infláció okozta helyzetben nem gondolhattunk arra, hogy iskolánk tatarozhassuk. Ez az iskolaév azonban szerencsénkre elmult. Nyáron pedig már komolyan foglalkoztunk az iskolák helyrehozásának gondolatával. Megbeszélést folytattunk a város vezetőivel ebben az irányban, azonban a városnak más, sokkal sulyosabb kiadásai voltak és a kivánt összegeket nem tudták a rendelkezésünkre bocsátani. Társadalmi gyüjtésre is gondoltunk, de nem akartuk a város lakosságát megterhelni ezzel is. A két iskola tanári kara végül is elhatározta, hogy felkeresik Gyulai Zoltánt, a MAORT nagykanizsai igazgatóját. Erre azért gondoltunk, mert a MAORT legjobban ennél a két iskolánál van érdekelve. Egyrészt, mert a polgári iskolába sok MAORT-mukás gyermeke jár, másrészt pedig a MAORT lakótelepi gyermekek mind a Vécsey-utcai elemi iskolába járnak. A két iskola tanári küldöttségének utját siker koronázta. Gyulai Zoltán igazgató igéretet tett a költségek megtérítésére. Több helyen a katonaság által lebontott falakat most ujból felrakták. Mindezeken kivül pedig a MAORT mindkét iskolába bevezette a gázt is. Nagyon hálásak vagyunk a MAORT-nak, amiért ily nagy szükségben a segitségünkre sietett és ezuton is köszönetet mondok mindazoknak, különösen Gyulai Zoltán igazgatónak, akik lehetővé tették iskolánk tatarozását — fejezte be nyilatkozatát Ketting Ferenc polgári iskolai igazgató.

Hárs.

Sok most a gondja OTI-ra, adókra, —— mert nincs
Munkavállalók nyilvántartója.
Kaphat még néhányat
a Zala kiadóhivatalában.

Zala vármegye tüzifaellátása biztositva van

Zala vármegye főispánja, mint közellátási kormánybiztos a magyar állami erdőigazgatósággal oly értelmü megállapodást kötött, melynek alapján a vármegye közönségének tüzifaszükséglete biztositva van.

A tüzifaellátás megkönnyitése érdekében Zalaegerszegen, Nagykanizsán és Keszthelyen városi telepek létesültek, ugy hogy ezen városok lakosai tüzifájukat ezen telepekről kapják, mig a vármegye többi lakosai ezt a legközelebbi vasutállomáson vagonban vehetik át.

A kiutalásra kerülő tüzifa ára telephelyen vagy érkezési állomáson ab vagon métermázsánként 15 forint plus 5% forgalmi adó.

Az első szükségletek gyors kielégitése céljából minden egyes háztartás egyelőre 10 métermázsa (2 ürméter) tüzifa kiutalására tarthat igényt, de a további szükségletek is már most jelentendők az illetékes községi elöljáróságoknál (polgári hivatalnál), hogy azok leszállitásáról gondoskodás történhessék.

— **Várható időjárás péntek estig:** Gyenge légáramlás, kevés felhő, sok helyen reggeli köd, a hőmérséklet alig változik.

A népbiróság jövőheti tárgyalásai

A nagykanizsai népbiróság október 1-én, kedden tárgyalja Pfeiffer Ferenc nagyrécsei lakos népellenes bünügyét, aki a német lábori csendőrségnek nyujtott segédkezet a nyilas uralom idején és razziákon vett részt velük, valamint Andrasek István tótszerdahelyi volt fegyveres pártszolgálatos háborus bünügyét.

Csütörtökön áll népbiróság elé Tóth Árpád, a pacsai járás fegyveres pártszolgálatának vezetője, aki a nyilasokkal Németországba menekült, majd mikor visszatért, összegyüjtötte régi hiveit és röpcédulákat osztott ki közöttük, amelyek a nyilasok elcsépelt szólamait tartalmazta. Többeket igyekezett rábeszélni arra, hogy Németországba menjenek ki, mert ott nagyon jó az élet. Vele együtt vonják felelősségre Zsiga József volt zalaszabari községvezetőt is. Az ügyben még három vádlott szerepel: Fülöp István, Gerencsér János és Nagy Ferenc. Ezek azonban a győri internálótáborból megszöktek és a népbiróság ezért távollétükben hoz itéletet.

Október 4-én és 5-én a népbiróság Keszthelyen tárgyalja 14 keszthelykörnyéki kisnyilas ügyét.

Tildy Zoltán:
„Soha többé nem érheti igazságtalanság a munkásságot"

Szerdán reggel Tildy Zoltán köztársasági elnök meglátogatta a csepeli Weiss Manfréd gyár dolgozóit. Kiséretében volt Jékely László miniszter és Kossa István, a Szakszervezeti Tanács főtitkára.

Tildy Zoltán délben a gépgyárban a munkássággal egy tál ebéden vett részt, majd beszédet mondott:

— El kell érnünk azt az időt — mondta —, amikor a dolgozó nem lesz kiszolgáltatva többé a tőke önkényének, hanem ur lesz a munkahelyén. Soha többé nem érheti igazságtalanság a munkásságot. Szükséges azonban, hogy az ipari munkásság összefogjon a paraszti tömegekkel és a haladó értelmiséggel, mert csak ez a szövetség biztosithatja a szabadságot, a népi demokráciát.

Kossa István, a Szakszervezeti Tanács főtitkára beszélt ezután. Méltatta az elért eredményeket és további munkára buzditotta a dolgozókat.

A köztársasági elnök a késő délutáni órákig tartózkodott Csepel dolgozói között.

A pécsi népügyészséghez tették át Dr. Hegyi érdekében megindult mentőakció iratait

Mint a Zala azt megirta, az internálótáborok felülvizsgálása során Nagykanizsán mentőakció indult abban az irányban, hogy Hegyi Lajos volt deportáló polgármestert az internálótáborból kiszabaditsák. A városban egy ivet köröztek, amely Hegyit feldicsérte és aláirásokat gyüjtöttek a deportáló polgármester kiszabadítására. A politikai rendőrség azonban rövid nyomozás után megállapitotta a mentőakció értelmi szerzőjét Bazsó József volt ipartestületi alelnök személyében és az ivet is elkobozta, amelyen már sok aláirás volt. A nagykanizsai népügyészség az iratokat áttette a pécsi népügyészséghez, mert a Bazsó által szerkesztett nyilatkozat a népellenes büntettel vádolt dr. Hegyi Lajost feldicsérte és igy a demokrácia rendelméről szóló törvénybe ütköző bünselekményt lát fennforogni.

Kedden délután 6 órakor

PÁRTNAP

a Szociáldemokrata Párt helyiségében

APRÓHIRDETÉSEK

Tankönyveket az összes helybeli és vidéki iskolák részére **előjegyzem.** Schless Gyula, Ady Endre-ut 8. Telefon: 129. 1240

Bort, mustot minden mennyiségben **veszek.** Papp bornagykereskedő, Csengeri-utca 22. 1241

Bútorozott (vagy bútornélküli) 1 vagy 2 **szoba** lehetőleg Maortosnak kiadó. Ugyanott ventillátor eladó. 1242

Eladó egy pár 42-es számu, alig használt férfi felcipő. Cim a kiadóhivatalban megtudható. 1

Eladó egy irógép. Cim a kiadóban. 1243

Mindennemü **zsiradékot,** faggyut, olajhullott sertést **vesz** Perényi szappangyár. 1246

Kis **üvegeket** (kékilős), konzervdobozokat **vesz** Perényi szappangyár, Magyar-u. 22. sz. 1245

Erős stráfkocsi (25—30 q) **eladó.** Németh József, Iharos, Telefon: 4. 1248

Mai és régi levelezésből származó **tömegbélyegért** pénzt, magyar sorokat vagy külföldi bélyegeket adok. Iv-anyagot is átveszek. Rozgonyi-utca 19. Barbarits. (Ez a hirdetés mindig érvényes.) 4

ZALA demokratikus politikai napilap
Szerkeszti: **Benczo Jenő** főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31.
Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa"
Szerkesztésért és kiadásért felel **Benczo Jenő.**
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdáért felel: Zalay Károly.

51. évfolyam. 221. szám. Nagykanizsa, 1946. szeptember 29. vasárnap Ára 40 fillér.

ZALA

A pénzügyminiszter most megjelent rendelete szerint a közszolgálati alkalmazottak és nyugdijasok illetményét október hónapban két egyenlő részletben: 1-én és 16-án kell kifizetni.

Félmillió hiány a város költségvetésében

Hosszas vajudás után végre elkészült Nagykanizsa első forint költségvetése. A költségvetés, melynek részleteiről pontos adatok nem álltak rendelkezésünkre, érdemben nem nyilatkozhatunk, de a rendelkezésre álló összevont adatok alapján máris megállapitottuk, hogy a jövő héten közgyülés elé kerülő városi büdzsé 451.644 forint hiányt mutat, ami annyit jelent, hogy a kiadások a bevételeket ezzel a horribilis összeggel haladják tul. Miután a demokratikus kabinet rendelkezései szerint pótadót kivetni nem lehet, a deficit csak ugy tüntethető el, ha a város ujabb kereseti források után néz, vagy ha az állam belenyul a zsebébe és ezt a nagy összeget a város rendelkezésére bocsátja.

A költségvetés egész bevételi oldala 2,095.542 forintot tüntet ki, mig a kiadások végösszege 2547.186 forintot mutat. Régi tapasztalat, hogy a kiadások az előirányzaton felül csak nőhetnek, mig a bevételek csak apadhatnak, igy minden valószinüség szerint a tényleges hiány jóval nagyobb lesz, mint a költségvetésben feltüntetett összeg. Ha figyelembe vesszük az utolsó békeév költségvetési tételeit, amelynek bevételi oldala a 48 százalékos pótadó figyelembevételével 5.322.184 pengő volt, mig a kiadási oldala 5,352.039 pengőt mutatott, tehát az 1938. év költségelőirányzata 29.853 pengő kiesést mutatott, akkor megállapithatjuk, hogy a jelenlegi forint-költségvetés, a háromszoros szorzószámot figyelembevéve, az utolsó békeév költségvetésének ugy bevételi, mint kiadási oldalán egyhatodára esett le. A hiány ellenben az utolsó békeév hiányának huszszorosára emelkedett.

Ez a költségvetés hü képe városunk elszegényedésének, amely ugyan nem egyedülálló jelenség, de nem hinnénk, hogy az országban akadna még egy közület, amelynek költségvetése ilyen nagymérvü lerongyolódást és kilátástalanságot mutatna. Ebből a költségvetésből mindenki láthatja majd a háboru pusztitásainak szörnyüségeit, a fasiszta uralom garázdálkodásának és a mult bünös városvezetésének következményeit.

Mégis örömmel kell fogadnunk az élet megindulásának első komoly fundamentumát, ami kiindulópontja lehet és kell, hogy legyen egy jobb, egy biztosabb életnek, amelyben nem a vagyongyüjtés, nem az öncélúság lesz a város pénzügyi politikájának vezérfonala, hanem a szociális intézmények kibővitése, a lakosság életének szebbététele és kulturális szükségleteinek lényegesen jobb kielégitése.

Angol és orosz nyelven készitik el a magyar békeszerződés hivatalos okmányát

A békeértekezlet főtitkára a következő módositásokat javasolta a bizottságnak a munkaütem meggyorsitására: Egyik bizottsági tag sem szólalhat fel többször mint kétszer ugyanabban a tárgyban. Az első felszólalás nem tarthat tovább mint 10 percig, a második felszólalás legfeljebb 5 percig. A bizonyos célból elhangzott felszólalások forditását csak irásban fogják közölni az egyes bizottságokkal Ha a felszólalások hosszura nyulnak, az elnök befejezheti a vitát és szavazásra teheti fel a kérdést. Annak érdekében, hogy minden delegáció kifejthesse véleményét, minden kiküldött a gyülés jegyzőkönyvében felvétetheti hozzászólásra vonatkozó kivánságát. Ha a bizottság munkája tul hosszura nyulna az elnök azonnal értesitse a békeértekezlet főtitkárát, aki megteszi a sürgős intézkedéseket az időveszteség behozására. A legtöbb bizottságnak naponta 2 ülést kell tartani.

A magyar területi és politikai bizottság pénteki ülésén Stirling ausztráliai delegátus bejelentette, hogy az ausztráliai delegáció visszavonta azt a pótinditványt, mely a békeszerződések reviziójára vonatkozik. A bizottság ezután egyhangulag elfogadta a magyar béketervezet 36. cikkelyét, mely arról szól, hogy az Egyesült Nemzetek szervezetének valamennyi állama, mely háboruban állt Magyarországgal és még nem irta alá a magyar békeszerződést, csatlakozzék a szerződéshez és a végrehajtás szempontjából ugy tekintendők, mint társult hatalmak. A magyar küldöttség ehhez a cikkelyhez két észrevételt nyujtott be, de ezeket, minthogy a bizottság tagjai közül senki sem támogatta, nem tárgyalták.

Egyhangulag elfogadta ezután a bizottság a 37. cikkelyt, mely arról szól, hogy a békeszerződés hiteles szövegének nyelve az angol és orosz.

A békeszerződést egyfelől a szövetséges és társult hatalmaknak, másfelől Magyarországnak ratifikálni kell. A békeszerződés akkor lép hatályba, ha a Szovjetunió, az Egyesült Államok és Anglia ratifikálja. A békeszerződés példányait a Szovjetunió kormányánál letétbe helyezik.

Az elnök azután sajnálkozásának adott kifejezést, hogy a pozsonyi hidfőre vonatkozó albizottsági jelentés még nem érkezett meg, javasolta a bizottság ülésének elnapolását. — Bedell Smith amerikai delegátus szóba hozta, hogy egy a csehszlovákok által elfogadott pótinditvány, mely a kulturális és müvészeti javak visszaszolgáltatására vonatkozik, ezzel kapcsolatban Clementis azt mondotta, hogy a volt osztrák-magyar monarchia által elnyomott népek könyvtárai és levéltárainak anyaga és sok müvészeti kincsei, melyeket annakidején Bécsbe és Budapestre szállitottak, méltó hogy visszakerüljenek Jugoszlávia és Csehszlovákia tulajdonába, mivel eddig az errevonatkozó visszaszerzési lépések eredménytelenek maradtak.

Bedell Smith kijelentette, hogy ezen pótinditvány megszövegezése igen pontatlan és ezért nem tudja elfogadni. Javasolta, hogy ezt a kérdést kétoldali tárgyalással lehetne megoldani.

A jugoszláv kiküldött az amerikai delegátus felszólalását ellenségesnek minősitette és kérte a pótinditvány elfogadását. Az elnök ezután felolvasta a magyar delegáció levelét, melyszerint Magyarország visszaadja az 1938—44 évek óta Magyarországhoz ideiglenesen átcsatolt területek közigazgatási okmánytárát és ilyen értelmü cikkely beiktatását kérte a békeszerződéstervezetbe. A francia delegátus ugy vélekedett, hogy a pótinditvány szövege tulságosan általános és javasolta, hogy háromtagu albizottságot alakitsanak pontosabb szöveg megszerkesztésére. Fehéroroszország, Uj-Zeeland és Anglia kiküldöttje helyeselték az albizottság megalakitását. Bedell Smith javasolta, hogy Csehszlovákia és Jugoszlávia mint érdekelt fél ne legyen tagja az albizottságnak. A jugoszláv delegátus szintén helyeselte az albizottság megalakitását. Clementis az amerikai delegátus felszólalását meglepőnek mondotta és hozzátette, hogy Csehszlovákia nem ragaszkodik ahhoz, hogy tagja legyen az albizottságnak. Gussev szovjet delegátusnak az volt a véleménye, hogy az érdekelt államok jelenléte a bizottságban meggyorsitaná a bizottság munkáját.

Végül Uj-Zeeland, India és Dél-Afrika kiküldöttjeiből háromtagu bizottságot alakitottak.

A magyar területi és politikai bizottság legközelebbi ülésének napirendjén az öttagu albizottság jelentése szerepel.

A svájci szövetségi elnöknek átnyujtotta Gordon Ferenc megbizólevelét

Bern, szeptember 28

A svájci szövetségi köztársasági elnök pénteken délelőtt kihallgatáson fogadta dr. Gordon Ferenc magyarországi követet, aki ezalkalommal átnyujtotta megbizólevelét. A szövetségi elnök és a külügyi hivatal vezetője hosszabb eszmecserét folytatott Gordon Ferenccel.

A pápa egészségi állapota lényegesen javult

Róma, szeptember 28

A Vatikán városból jelentik, hogy XII. Pius pápa pihenésének megkezdése előtt igen rossz fizikai állapotban volt és csak injekciókkal tudták talpraállitani. Egészségi állapota most már sokkal kedvezőbb és október közepe táján visszatér a Vatikánba.

György király görög földre érkezett

Athén, szeptember 28

György görög király pénteken délután megérkezett a Tatoi-i repülőtérre. Damaskinos érsek, valamint Caligaris miniszterelnök fogadták. A régensség igy gyakorlatilag megszünt, amint a király és Damaskinos találkoztak egymással. A király megcsókolta az érsek kezét és köszönetet mondott szolgálataiért.

De Gaulle elnöksége kapott legtöbb szavazatot a francia közvéleménykutató intézetnél

Párizs, szeptember 28

A párizsi közvéleménykutató intézet kérdést intézett a lakossághoz, mely a következőképpen szólt: Ha elnökválasztásra kerül a sor, kit válasszak? A beérkezett válaszok a következőképpen oszlanak meg: De Gaulle 35 százalék, Leon Blum 11 százalék, Maurice Torrez 11 százalék, Georges Bideault 10 százalék, Felix Guen 6 százalék, Jaures de Gris 4 százalék, Vincenz Oriol 3 százalék. A megkérdezettek 5 százaléka nem válaszolt.

Ha tudásban, müveltségben gazdag országot akarsz: — adakozz a népi kollégiumra!

A legujabb rendeletek

Kormányrendelet értelmében az elsőfoku közigazgatási hatóságok a hatáskörükbe tartozó közrendészeti területen kivül az egyéni- vagy tömegsirban eltemetett hullákat legkésőbb 1948. december 31-ig kötelesek kiásatni és a temetőben ujból eltemettetni.

*

Kormányrendelet jelent meg, hogy a vallásfelekezeti iskoláknál alkalmazott személyzet létszámcsökkentését legkésőbb október 15-ig be kell fejezni.

*

A földmüvelésügyi miniszter rendelete értelmében az ebadó augusztus 1-től kezdődően a házőrző ebek után 6 forint, különleges célból tartott ebek után 24 forint, kedvtelésből tartott ebek után a fővárosban 90 forint, vidéken 60 forint.

*

Felemelik október 1-től a rendőrök és alkalmazottak fizetését s ezzel régóta vajudó kérdés jut nyugvópontra. A mintegy 50 százalékos fizetésrendezés a XV—XVI. fizetési osztályokra vonatkozik. Legalacsonyabb havi fizetés 200 forint lesz.

A miniszterelnök körvonalazta a Kisgazdapárt korszerü programmját

A Független Kisgazda-, Földmunkás- és Polgári Párt országos választmányának nagygyülésén Nagy Ferenc miniszterelnök közölte, hogy készül a párt korszerü programmja és a tervezet elkészül, a nagyválasztmányt fogják összehivni a program megtárgyalása végett. A miniszterelnök a sajtó részére a következőkben nyilatkozott a párt készülő programmjáról:

A Független Kisgazdapárt változatlanul az 1930. évi programm alapján áll. Annak nemes szándékait, tiszta törekvéseit a párt most is vallja és ennek szellemében szilárdan ragaszkodik. Belpolitikailag le fogja szegezni a Független Kisgazdapárt, hogy a köztársasági államforma hive, amelynek megalkotásában a kezdeményező szerepet vállalta s azért ezt végleges nek tekinti. A közügyek intézésében minden hatalmaskodást ki kell zárni és a nemzet ügyét közös megegyezéssel kell intézni, mert a nemzet életét csak a fokozott fejlődés utján látja biztositva.

Örök időkre véget kell vetni a fasiszta törekvéseknek. Mivel a magyar közvélemény nem ismeri teljesen a magyar demokráciát és annak alapvető elveit, nevelni kell a népet a demokrácia megismerésére, különösen azon a területen, hol a nemzet sorsát intézik, a közigazgatásnál.

A közigazgatásból és a rendészetből ki kell vonni a pártpolitikát, el kell vonni a pártpolitika elveit és ezeknek a szerveknek a munkáját elfogulatlanná kell tenni, ugyszintén a független bíróságok működését.

Külpolitikailag kimondja a párt, hogy a magyar nép erős szivvel viseli mai nehéz sorsát és nem viseltetik gyülölettel más népek iránt sem és minden háboruskodásból kirekeszti magát. Távoltartja a néptől a párt a sovinizmust és minden erőt arra fordit, hogy megteremtse Magyarország gazdasági jólétét, függetlenséget és szabadságát.

Mihelyt visszanyeri az ország szuverénitását, szükségesnek tartja leszögezni, hogy Magyarország független állam és kifejezett programmja, hogy a határon kivül rekedt magyarok sorsát nem fogják veszélyeztetni nacionalista törekvések.

A Független Kisgazdapárt gazdaságpolitikájában arra törekszik, hogy ugy belsőleg, mint külsőleg megszerezhető minden erőt gazdasági életünk ujjáteremtésére és megerősitésére felhasználjon. A Független Kisgazdapárt megingathatatlanul a magántulajdon elvén áll és erőteljes szövetkezeti mozgalmat kiván független altruista alapon.

Meg kell őrizni a stabilizáció eredményeit és vigyázni kell, hogy pénzszűke maradjon.

A Független Kisgazdapárt a munkanélküliség leküzdésére olyan programmal jön, amely alkalmas lesz minden munkáskéz foglalkoztatására. Elő kell segiteni az ország iparosodását és be kell kapcsolódni gazdasági életünkbe a tudományt és müvészetet, hogy a magyar nép szellemi életét és kulturáját fejleszsze. Egységesiteni kell külkereskedelmünket és arra kell törekedni, hogy a külkereskedelmi mérlegünk aktivvá váljék. Pénzügyi politikánk előfeltétele, hogy az államháztartás egyensulyát helyreállitsa. Nagy jelentőségü a mezőgazdaság fejlesztése. Ki kell szélesiteni a mezőgazdasági szakoktatást. Meg kell teremteni a belterjes gazdálkodás lehetőségét, az állattenyésztési, a baromfitenyésztést, mert ez a legjobb eszköz a munkanélküliség levezetésére. Be kell vezetni a mütrágyázást. A honvédség köréből ki kell küszöbölni a pártpolitikát.

A demokrácia szempontjából feltétlenül megbizható, a nép szeretetében álló honvédséget kell szervezni.

A Független Kisgazdapárt programmja vallja a teljes vallásszabadságot, hive az egyházi népoktatásnak, melyet mindenütt biztositani kell, ahol azt a nép kivánja. Szociális vonatkozásban meg kell teremteni a dolgozók szociális biztonságát, utat kell engedni az eddig alacsony társadalmi rétegek kulturális és gazdasági életigényeinek kifejlesztésére. Minden programm annyit ér, mondotta, amennyit megvalósitanak belőle. Hiszem, hogy a magyar társadalom minden erejével segitségünkre lesz és pártunk nagy nemzeti programmja minél több vonatkozásban meg is valósulhat.

Köpönyegforgatók

Irta: *Dr. Ruttkai György*

Budapesten a Belvárosi Szinházban hónapok óta zsufolt házak mellett adnak egy mitológiai hátterü szindarabot, amely a mai kor legelevenebb problémáit tárja a néző elé: Uj Isten Thébában. A darab témája röviden az, hogy Zeust, a régi istent legyőzik, kénytelen elhagyni az Olympust, az istenek lakhelyét; Prometheus az uj isten, akinek az emberi egyenlőséget és szabadságot megvalósitani célzó terveit a detronizált Reakzeus — a reakció megszemélyesitője — igyekszik megakadályozni, végül azonban győz a prometheusi eszme. Az emberi köpenyegforgatás egészen mesteri meglátása a darab: a korábbi isten hivei elakarják hitetni, hogy csak kényszerből szolgáltak Zeusnak és szivük mélyén mindig Prometheus hivei voltak és egyik napról a másikra megváltoznak, aminek mintegy jelképeként Dénes György, a néphangulatot képviselő kórus vezetője, zöld köpenyét kiforditja a piros oldalára.

Ez a szindarab jutott eszembe, amikor a legutóbb népbiróság előtt állott egy vádlott, aki 1912-től 1927-ig szociáldemokrata volt — legutóbb is papiron — 1944-ben nyilas propaganda beszédet mondott, 1945-ben kommunista szervező — ugyancsak papiron — és 1946-ban népellenes bünteti miatt három évre itélték. Ez az ember egészen természetesnek tartotta, hogy amikor a baloldalt Horthyék fokozott mértékben kezdték üldözni, ott hagyja pártját, majd a zöld maszlag idején a szocialista iskolában szerzett képességeit Coriolánus módjára a 15 éven át követett, de rutul elárult eszme legádázabb ellenségének a szolgálatába állitotta, hogy a felszabadulás után egy demokratikus párt védőszárnya alatti elpalástolja a fasiszta bünöket. A tárgyaláson kérkedve mutatta fel a sokat üldözött Népszava 25 éves elsárgult példányát, amit talán akkor is a zsebében hordott, amikor Szálasit dicsőitette, amint talán most, amikor tele szájjal hirdette utolsó szó jogán a demokrácia diadalát, talán ruhájában bevarrva valahol ott lapult az árpádsávos karszalag.

És hányan vannak az eszme árulói! Hányan hivatkoznak 1919-es érdemekre, hányan szolgáltak a forradalmi vörös hadseregben! Ha csak a fele lenne igaz, akkor fehér lován, kócsagtollal aligha lovagolt volna be Magyarországra az európai fasizmus megteremtője. És hány vádlott vallja hol nagy hangon, hol álszerénységgel, hogy ő bizony résztvett az ellenállási mozgalomban, üldözötteket mentett meg. Ha csak a fele lenne igaz, 1944 március 19-ike és október 15-ike eseményei másként alakultak volna, ami pedig az üldözöttek megmentését illeti, fele annyi üldözött sem volt, mint amennyit ezek a szájhősök a népbirósági adatok szerint megmentettek, megmentett üldözött pedig tizednyi sem volt, mint »megmentő«.

Az eszme árulóit megtaláljuk fenn, a legmagasabb tisztségekben, hiszen a kivégzett Kassai-Schallmayer Ferenc, Szálasi propagandaügyi minisztere szervezett munkás volt és megtaláljuk lent, a tömegben. A demokrácia nevel magának demokratákat, a megtévesztettek, a féirevezetettek tömegéből idők multán lesz és kell is hogy legyen becsületes demokrata. Aki eddig csak a fasizmust ismerte a maga bünével és szennyével, az megismerve a demokrácia tanait, gyülölettel fog elfordulni a halált és pusztulást hozó eszmétől, de aki a demokráciát egyszer felcserélte a fasizmussal, aki Marx után Hitler Mein Kampfját tette világnézetévé, aki a szabadság, egyenlőség és testvériség hirdetése után a faji és politikai üldözések zászlóvivőjévé alacsonyodott, az ne könyörögje vissza magát a demokrácia védőfalai közé, az maradjon csendben és tegye jóvá árulását azzal, hogy utódait emberibb embernek nevelje, mint ő maga volt. A demokratikus pártok pedig ne fogadják be, sőt sürgősen vessék ki magukból a Judásokat, mert egy ilyen Judás által okozott kár erkölcsi hatása felmérhetetlen.

Érdekes döntések a megyei kisgyülésen

A kisgyülés magáévá tette a malmok községesitéséről szóló javaslatot

Zala vármegye törvényhatósági kisgyülése tegnap összeült, hogy letárgyalja és előkészitse a mai törvényhatósági bizottsági ülés tárgysorozatát. A kisgyülés fontosabb határozatai a következők: Dr. Dávid János alispán soronkivül az V. fizetési osztályba kivánják előléptetni. A közmunkaváltságnál 25 százalékot a megyei városoknak és 10 százalékot a községeknek rendelnek el visszatartani. A baloldali érzelmüekért elhurcoltak hozzátartozóit intézményesen kivánják megsegiteni, mindaddig, mig a halottá nyilvánitás során nem lehet pontosan megállapitani az adatokat. Egyszeri segély cimén 40 Ft-ot utalnak ki a hátramaradottaknak, azután pedig rendszeres segélyben részesitik őket. A kisgyülés a malmok községesitésére vonatkozó inditványt magáévá tette és táviratot küldött ebben az ügyben a miniszterelnöknek. Kanizsa 2500 négyszögöl telket ajánlott fel egy vállalatnak, amely 1946-ban üveggyárat kiván létesiteni Nagykanizsán. A kisgyülés a gyárépités céljaira felajánlott ingyentelket nem javasolta, annál is inkább, mert az ajánlattevő csak két év mulva kivanna ott gyárat létesiteni, ezért a kisgyülés elutasitotta az ajánlatot.

Megalakult a Szabad Művelődési Egyesület zalamegyei tanácsa

Zala vármegye szabad müvelődési felügyelősége péntekre összehivott értekezletén dr. Dávid János alispán elnökölt. Megalakitották a kerületi tanácsot. Az alispán ismertette a Szabad Müvelődési Egyesület feladatkörét és a kerületi tanács munkakörét. Ezután megválasztották azokat az egyesületeket, amelyeket beállitanak a kulturális munka megkezdésébe. Ezek az egyesületek: Nagykanizsáról a Magyar-Szoviet Müvelődési Társaság, a Munkás Kultur Szövetség, a Bázakeresztyei és Lovászi Sport Munkás Otthon. A megye többi részéből szintén azokat az egyesületeket, amelyek kulturmunkát fejtenek ki. Ezután az uj kerületi tanács megállapodott abban, hogy népfőiskolákat létesit a megyében. Elsősorban Sümegen, azután Zalaegerszegen. A programm részletes kidolgozása után Asbóth Ferenc, a Magyar Népmüvelődési intézet kiküldöttje szólalt fel és követelte a megyében elhagyott kastélyok elvételét és azoknak a népi müvelődésbe való beállitását. Leszögezte, hogy a nyugati végvárakban csakis Zala vármegye az, ahol a népi müvelődést a legjobban és legeredményesebben lehet kifejleszteni.

A rádió vasárnapi műsora

Budapest I. 6.45 Hirek. 7.05 Reggeli zene. 8 Hanglemezek. 9 Görög-katolikus istentisztelet. 9.30 Unitárius vallásos félóra. 10 Hirek. 10.10 Görög-katolikus istentisztelet. 12 Déli harangszó, hirek. 12.20 A Bazilika-kórus énekel. 14 Hirek. 14.10 USA-lemezek. Francia muzsika. 15.20 Keresztessy Mária énekel. 16 Hirek. 17 Falurádió. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.10 Gigli-lemezek. 19 Operett-est. 20 Hirek. 20.20 Tarka-barka muzsika. 21 A Rádió hangja. 21.10 Vidám jelenetek. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek, sporthirek. 22.25 Saljapin énekel. 22.40 Vöröskereszt közlemények. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Lemez-antiquárium.

Budapest II. 19 Hanglemezek.

A rádió hétfői műsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Hanglemezek. 10 Hirek. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 Erdődi Olga énekel. 13.40 Közvetités a Magyar Kommunista Párt kiállitásáról. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Közvetités a karikatura kiállitásról. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 17 Párthiradó. 17.10 Kazal László énekel. 17.30 Az ifjuság hangja. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 19.30 Magyar nóták. 20 Hirek, sporthirek. 20.20 Magyar muzsika. 21.30 Előadás a világgazdaság hireiről. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. 22.20 Chansonok. 22.35 A Hazahozatali Kormánybiztosság közleményei. 22.45 Ritkán hallott operaáriák. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Hadifogoly hiradó. 23.40 Rádió kereső-szolgálat.

Budapest II. 20 Magyar tánczámok. 20.30 Rádió szabadegyetem. 21 Hirek. 22.15 Operettrészletek.

Munkás — paraszt — értelmiség egységet akarsz? Segitsd tanulni a paraszt és munkás gyermekét: — adakozz a népi kollégiumra!

„Rövid ideig tartott, csak álom volt"

Munkatársunk látogatása a jogerősen életfogytiglanra ítélt Fider Györgynél

A nagykanizsai »Számonkérő szék« nagy főnöke, a nyilasvilág legrejtélyesebb, legkegyetlenebb alakja kétségtelenül Fider György volt. Mint ismeretes, a népbiróság dr. Arató Antal tanácsa kétnapos tárgyalás után kötéláltali halálra ítélte. Bár a népügyészség és a politikai rendőrség hónapokig gyüjtötte a terhelő adatokat Fider György megszámlálhatatlan gaztetteiről, annt nem egészen 6 hónap alatt követett el, mégsem sikerült teljes mértékben fellebbenteni a fátylat a nagykanizsai nyilasuralom borzalmas titkairól. A lefolytatott bizonyitási eljárás alatt ugyan kétségtelenül bebizonyosodott, hogy Fider György részese volt emberek törvénytelen megkinzásának, de egyetlen bizonyitékot sem tudott a vád produkálni oly értelemben, mely kétségtelenné tette volna, hogy a vádlott közvetlen gyilkosságot is elkövetett. A Népbiróságok Országos Tanácsa éppen ezért, mint előre várható volt, nem hagyta helyben a népbiróság halálos itéletét, azt megsemmisitette és Fider Györgyöt életfogytiglani kényszermunkára itélte.

Szemtől-szemben Fiderrel

A népügyészség engedélyével munkatársunk a fogházban meglátogatta Fider Györgyöt. A »Zala« látogatását az tette indokolttá, hogy a nyilasvilág megirandó történelmének hiteles adatokat szolgáltathasson és ezzel lehetővé tegye, hogy a közvélemény betekintést nyerhessen abba a titokzatos, pokoli mechanizmusba, ami a rövid, de páratlanul véres és kegyetlen rémuralom hajtóerejét mozgatta és Nagykanizsán üzemben tartotta. Jogosan feltételezhettük, hogy a jogerős itélet, amely pontot tett a Fider-ügy után, végül is megoldja ennek a sötétnézésü embernek nyelvét, annál is inkább, mert már nem kellett tartania, hogy őszinte nyilatkozatával ront helyzetén. E feltevésünkben nagyrészt csalódtunk, mert a »Számonkérő szék« rettegett főnöke éppen ugy, mint a főtárgyalásán, a feleleteiben óvatos volt. Nem tud, vagy nem akar visszaemlékezni Pálesics kelmefestő és dr. Szabó rendőrtanácsos eltünésének titkára, nem oszlatja el Bedo zászlós körüli ködöt, pedig az igazságszolgáltatásnak nagyjelentőségü dolog lenne, ha a kinzókamrák e szörnyalakjáról közelebbit megtudhatna. Sem a dohányraktár leégéséről, sem a városháza elpusztulásáról nem tud semmit, de azt sem akarja elárulni, hogy hova hurcolták el az elrabolt óriási értékeket. Makacsul hallgatag. Kemény vonásai semmit sem enyhültek, mélyfekvésü sötét szemeiből gonosz lángocskák lobbannak fel, ha kellemetlen kérdésre kell felelnie. Kevés segitséggel saját lábán jött le cellájából, tiszta ing, rendes ruha és kifogástalan cipő van rajta.

Lelki dekadencia

Munkatársunknak arra a kérdésére, hogy mit érzett a halálos itélet kihirdetése után, percekig nem felel, majd meglepően a következőket mondja: »Három napig halálfélelmem volt, de azután elhatároztam, hogy ezt a gondolatot számüzöm magamtól. Minden akaraterőmet összpontosiwottam és megtiltottam magamnak, hogy valaha is erre gondoljak. Ez sikerült is. Kijelenthetem szerkesztő urnak, hogy egyetlenegyszer sem gondoltam a halálra a három nap eltelte után, különben minden bizonnyal ma tébolydában lennék. Igy nem volt különösebb örömem, amikor megtudtam, hogy nem akasztanak fel. Megmondom őszintén, nem vagyok optimista, az élettől nem várok már semmit és éppen ugy, mint a hatalom átvétele után, jelenleg is lelki dekadenciában szenvedek.

Hogy mi az a dekadencia, erre Fider nem tud felelni, ezt a szót is valahonnan a nyilasirodalom szemétdombjáról szedte fel, ezen rágódik, de fogalma sincs arról, hogy mi az értelme. Tépelődőnek, társtalannak mondja magát, azt állitja, hogy sohasem volt senki, akivel igazában kibeszélhette magát annak ellenére, hogy hosszu ideig élt Ausztriában és Olaszországban. Amikor feleségéről és gyermekéről beszél, hangja szintelen és nem mutat különösebb érdeklődést.

Csak álom volt

Ön azt állitja Fider, mondta munkatársunk, hogy társtalan volt. Ez az állitása nyilvánvalóan valótlan, mert mindenki tudja, hogy volt egy asszony, aki a jólétet és a biztos exisztenciát hagyta ott azért, hogy Önnel tarthasson.

Fider munkatársunk e kérdésére halkan csak ennyit mond: »Rövid ideig tartott, csak álom volt, amit épp ugy elfeledtem, mint a halálbüntetést«.

Kétségtelen, hogy Fider hatalmi vágyának őrületében döntő szerepet játszott ez az asszony.

Bükky, Szerecz, Bárány és a többiek

A Fiderrel folytatott beszélgetés egyetlen pozitivuma talán az, hogy kétségtelenül megállapitható: nem volt egy egységes vezetése a nagykanizsai nyilas rémuralomnak. Itt csupán vezérek voltak, akik függetlenül egymástól, sőt legtöbbször egymás ellen működtek és követték el gaztetteiket. Egyéni elgondolások és az ezt követő egyéni cselekedetek sorozatából állt a rémuralom ez ideje. A hatalom átvétele után voltak még egyes jelenségek, amelyből arra lehet következtetni, hogy felülről jövő parancsra cselekedtek, de decemberben már mindenki a saját szakállára dolgozott. Fidernek csak Szerecről van jó véleménye, akit jó katonának tart, de rossz politikusnak. Bükkyről azt mondja, hogy álnok cselszövő volt, aki minden irányban orientálódott és a mozgalom számára nem tartotta teljesen megbizhatónak. Bárány — mondja Fider — kifelé tényleg bárány volt, de befelé a legnagyobb farkas és azt állitja, hogy sok minden másképpen történt volna itt Kanizsán, ha Bárány nincs itt. Lengyelről, a nyilas vezércikkiróról van a legrosszabb véleménye. Tehetségtelen szélkakasnak nevezi, könnyen megvásárolható, kis tolvajnak, aki azt hitte magáról, hogy az ország legkitünőbb publicistaja. A többi nyilast, közöttük Szittya Szabó Gyulát, veszedelmes, politikailag sötét alvilági alaknak mondja. Különösen Szabó Gyulával nincs kibékülve és azt mondja róla, hogy annak az embernek tartja, aki pénzért méri ki elveit.

Bucsuzáskor Fider annak a kivánságának adott kifejezést, hogy szeretne olvasgatni és arra kérte munkatársunkat, hogy tegye lehetővé Marx könyveinek olvasásához juthasson. Fider e kérelmét a Népügyész Ur elé terjesszük.

—

Egészségdij bevezetését javasolja a megye vezetősége a válságba jutott megyei egészségvédelmi intézmények megmentése érdekében

Hat hónapon keresztül a lakások szobaszámának arányában vetik ki a hozzájárulási összeget

(Zalaegerszegi szerkesztőnktől) A vármegye egészségügyi és egészségvédelmi intézményei (közkorházak, gyermekotthonok, egészségvédelmi gondozóintézetek stb.), mint köztudomásu, a legválságosabb anyagi helyzetbe jutottak. Ennek fő okát abban kell látnunk, hogy az inflációs időszakban bevételeik a semmivel voltak egyenlőek. Ezen időszak alatt nem egyszer felmerült a torv összeknek az intézményeknek szüneteltetésére, de a közérdek szemelőtt tartásával, a közönség érdekében, találékony és szinte hősies erőfeszitéssel és önfeláldozással a legsulyosabb viszonyok mellett is folytatták munkájukat remélve azt, hogy az állandó pénzérték bevezetésével a munka további fenntartása lehetségessé válik. Ennek aztán az lett a következménye, hogy az intézmények az értékálló pénzegység megjelenését jelző augusztus elsejét minden anyagi tartalék nélkül, sőt hatalmas deficittel és adósságokkal érték el.

Ilyen körülmények között a vármegye egészségügyi és egészségvédelmi intézményei még az előzőnél is válságosabb helyzetben vannak és munkájuk beszüntetésének elkerülésére sürgős és hathatós anyagi segitséget igényelnek.

Országunk ismert pénzügyi nehézségei miatt állami támogatásra semmi kilátás nincsen és a vármegye anyagi helyzete is olyan, hogy saját szükségleteinek takarékos rendezésén felül ezen intézmények támogatására csak csekély anyagi segitséget tud nyujtani. Igy nem marad más lehetőség, minthogy az anyagi támogatást a társadalom, vármegye, városok és községek lakossága nyujtsa.

A tapasztalat azt mutatja, hogy az önkéntes adakozásból éppen a legtehetősebb társadalmi réteg szokta magát kivonni s igy az áldozatvállalást és teljesitését kényszerüvé téve a vármegye közönségének kell igazságos tehermegosztással mindenkit kötelezni arra, hogy a szóban forgó intézmények hat hónapi üzeméhez biztositására szükséges összeget biztositsa.

Ez az összeg, hozzávetőleges számitás alapján 1,600.000 forintot tesz ki.

A megye vezetősége azért kontemplálja egyelőre csak hat hónapra az üzemek és intézmények megsegitésére szánt összeget, mert reméli, hogy ezen idő elteltével már rendes bevételeikből, önmaguk tarthatják fenn magukat.

Ebből az elgondolásból kiindulva a megye alispánja felhivást bocsátott ki Nagykanizsa és Zalaegerszeg városok polgármesteréhez és a községek elöljáróságaihoz, melyben elrendeli, hogy fenti elgondolását a legrövidebb időn belül terjesszék a képviselőtestületek elé és legyenek azon, hogy a községek és városok vegyék ki részüket az áldozatvállalásból. A felhivás az alábbiakat tartalmazza:

A képviselőtestületek a vármegye egészségügyi és egészségvédelmi intézményei anyagi válságának tudatában, felismerve a sürgős segitség feltétlen szükségességét mondja ki, hogy szeptember elsejétől a város, község minden lakosa kötelezi magát a következő egészségdij fizetésére hat hónapon keresztül:

Lakás után, ha egyszobás, havi 2 forint, ha 2 szobás, havi 5 forint, ha 3 szobás, havi 7 forint, ha 4 szobás, havi 10 forint, ha ennél több szobás, havonként és szobánként 3 forint.

Üzlethelyiségek, önálló irodák, bankhelyiségek után ténylegesen használt helyiségenként kis- és nagyközségekben, valamint járási székhelyeken és a városok külterületén havi 10 forint, járási székhelyek belterületén lévő forgalmas helyen, központban fekvő üzletek után havi 15 forint, a városok belterületén lévő forgalmasabb helyen, központban fekvő üzletek után havi 20 forint.

Műhelyek és önálló raktárak után ténylegesen használt helyiségenként kis- és nagyközségekben, valamint a járási székhelyek és városok külterületén havi 5 forint, járási székhelyek belterületén lévő forgalmas helyen, központban fekvő műhelyek után havi 8 forint, városok belterületén lévő forgalmasabb helyen, központban fekvő műhelyek (raktárak) után havi 12 forint. A kötelezően beszedni rendelt egészségdijakat azok fizetik, akik a lakást, üzlethelyiséget, műhelyt, raktárat stb. ténylegesen használják.

A hozzájárulást egy összegben, előre is be lehet fizetni.

Meg vagyunk győződve róla, hogy a vármegye minden polgára teljes mértékben átérzi, hogy közegészségügyi és egészségvédelmi intézményeink fenntartását minden körülmények között továbbra is biztositani kell és ennek érdekében nem riad vissza az ujabb áldozatvállalástól. Nagyon jól tudjuk, mit jelentene az, ha a közkórházakat be kellene zárni és minden kórházi segitség nélkül maradna a megye lakossága. A társadalom, melyre manapság olyan sok anyagi vállalás hárul, megérti, hogy ebben az esetben mindennél többről, a magunk és hozzátartozóink egészségének megvédéséről van szó és ha nehezére esik is az ujabb megterhelés, hiszszük, nem zárkózik el a kórházak és egyéb egészségvédelmi intézményeink gyors megsegitése elől.

Ha siet, még vásárolhat osztálysorsjegyet.

Szerencsés esetben nyerhető:
300.000 forint
200.000 forint
100.000 forint
50.000 forint
35.000 forint
30.000 forint stb. stb.

Első osztály

huzás október 4-én

Minden második sorsjegy nyer.

Sorsjegyárak:
Egész 24·— Ft, fél 12·— Ft, negyed 6·— Ft, nyolcad 3·— Ft.

Kisorsolásra kerül Ötmillió és 568.000 forint.

1146

A házasságon kivül született gyermekek teljes egyenjogusága a nemzetgyülés előtt

A nemzetgyülés pénteki ülését délelőtt egynegyed 11 órakor nyitotta meg Varga Béla elnök. Kodály Zoltán képviselőnek a nemzetgyülés külföldi utjára való tekintettel 2 hónapi szabadságot engedélyezett. Ezután Dénes István kisgazdapárti képviselő a mezőgazdasági gépek és traktorok felhasználása tárgyában nyujtott be sürgős interpellációt. Ennek elmondására a napirend után került sor.

A napirenden a házasságon kivül született gyermekek jogállásáról szóló törvényjavaslat szerepelt. Első szónok Dobai Dénes volt, aki hangoztatta, hogy a nemzet ezzel a törvényjavaslattal régi adósságát rója le, megszünteti az alacsonyabb rendüséget és a kitagadottság érzését. Ezután részletesen ismertette a javaslatot és kérte annak elfogadását. A Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt részéről örömmel üdvözölték a törvényjavaslatot. A Kisgazda-párt és a jobboldali pártok az erkölcstelenség terjesztését és a házasság szentségének háttérbe helyezését látták benne. A legközelebbi ülést október 3-án csütörtökön délelőtt 11 órakor tartják meg és Ries István igazságügyminiszter javaslatára napirenden a zsidókat ért üldözés megbélyegzéséről szóló törvényjavaslat szerepel.

A világpolitika nagy igérete Wallace, a Szovjetunió igaz barátja

Az elmult hét egyik legnagyobb világpolitikai szenzációja Wallace amerikai kereskedelmi miniszter lemondatása volt. Wallace Newyorkban beszédet mondott, amelynek külpolitikai irányvonala nem felelt meg az Egyesült Államok jelenlegi külpolitikai vonalának. Truman elnök ezért ugy látta jónak, ha Wallacet felszólitja, hogy mondjon le tárcájáról. A változás már meg is történt. Mindenki tudja, hogy az uj kereskedelmi miniszter Harriman, az USA volt moszkvai nagykövete lett. Henry A. Wallace az utolsó Roosevelt elnök munkatársai közül, akik az amerikai kormányból kiváltak. Amerikában benne látják Roosevelt életmüvének továbbvivőjét és örökösét. Wallace tábora hiszi, de reméli, hogy rá még nagy feladatok várnak. Ezért nem érdektelen, ha a Zala e kis cikk formájában sürüti össze Wallace nagy eseményekben gazdag életrajzát.

1888-ban született Henry Wallace az Egyesült Államok legtermékenyebb vidékén, a középnyugati Iowa államban. Atyja jómódu farmer volt, aki pénzét a „Wallace's Farmer" cimü földmüvelési szaklappal szerezte. De az öreg Wallacenek politikai karrierje volt. Harding elnöknek, Wilson utódának kormányában kereskedelmi államtitkár lett. Az ifju Wallace a lapot fejlesztette, de belemerült a farmerélet tanulmányozásába is.

1932-ben, a gazdasági válság idején rájött arra, hogy a trösztök milyen káros hatással vannak a mezőgazdákra.

Az amerikai farmerek el voltak keseredve. Terményeiket nem tudták eladni, mert szinte ingyen kivánták azokat. Sztrájkok, tüntetések, sőt véres harcok voltak napirenden ebben az időben. Ekkor indult meg a hatalmas választási küzdelem Roosevelt mellett. Wallace teljes erejével az uj jelölt mellé állt. Wallace a szavazatok millióit szerezte meg Roosevelt számára és a hála nem is maradt el. Roosevelt maga mellé vette kormányába, mint kereskedelmi államtitkárt. Wallace a New-Deal keretében megszervezte az Agricultural Adjustement Administrationt. Ezáltal jelentősen csökkentette a legelőket és a mezőgazdasági növények vetésterületét. A farmereket pedig államsegéllyel kártalanitotta. Ekkor jött rá arra, hogy a világ mily kevéssé van ellátva mezőgazdasági terményekkel és Amerikában mennyit pusztitanak el. Látta a válaszutat, amely előtt az USA állt. Vagy ellátják a világpiacot amerikai áruval, vagy folytatják a rombolás politikáját és termelést tervszerüen csökkentik.

Ilyen körülmények között érkezett el 1940, amikor Roosevelt harmadszor indult a választáson. Roosevelt harmadik elnöksége alatt Wallace alelnök lett és mint ilyen, megszervezte a Gazdasági Hadviselés Hivatalát. A japán háboru kitörése után ez lett a Haditermelési Hivatal.

A háboru alatt számtalanszor volt szüksége az USA-nak erőskezü kövétre. Ilyenkor mindig Wallacet küldötték ki. Ő biztositotta az USA számára a boliviai ónt és ő öntött lelket a csungkingi kormányba a burmai ut elvesztése után.

Nem szünt meg hirdetni a háboru alatt azt, hogy csak az Egyesült Államok és a Szovjetunio együtthaladása biztositathatja az elkövetkezendő békét. Már akkor figyelmeztette a világot, hogy ha ez nem történik meg, ugy egy ujabb, sokkal pusztitóbb háborunak néz elébe az emberiség.

Röviden ez volna Wallace gazdag életének leirása. De az élet még tartogat valamit a világ számára. Még nagy igéreteket akar megvalósitani. Ezért bizik benne az amerikaiak nagy tömege. Wallace távozott az amerikai kormányból, de nem távozott a világpolitika porondjáról. Távozása uj küzdelmet jelent Franklin Roosevelt örökségéért.

Felhivás
Zalamegye ifjuságához!

A Magyar Demokratikus Ifjusági Szövetség zalamegyei titkársága otthonokban ismét felkeres benneteket az ujság hasábjain keresztül az alkalommal, hogy közeledik október kilencedike, a magyar ifjuság II. országos kongresszusa, mely kongresszusnak a feladata lesz, hogy a régi uri világból még visszamaradt reakciónak a maradványaival leszámoljon, azokkal, akik még mindig nem értették meg, kár minden erőlködésük, mellyel megakadályozni akarják a magyar ifjuságnak jogos élni akarását, gazdasági és kulturális felemelkedését. Ezen a nagy találkozón nem csak ezekkel a felelőtlen elemekkel fogunk leszámolni, hanem seregszemlét tartunk soraink felett és szabjuk meg az irányvonalat, melyen a magyar ifjuságnak a jövőben haladni kell. Nagy várakozással tekint a magyar ifjuság a II. országos kongresszus elé. A MADISZ szervezeteit minden eddigit tulszárnyaló munkára serkenti, de magával ragadja ez a lelkesedés a MADISZon kivül álló tömegeket is. Minden magyar ifju tudja azt, hogy temérdek gondot vettünk le az ifjuság válláról már idáig is, vessünk egy rövid pillantást a munkás kollégiumok felé, hol a szegény paraszt, munkáslányok és fiuk találtak elhelyezést, hogy megismerhessék a tudománynak azt az ágát, melyből a mult rendszer lelkiismeretlen kalandorai kitaszitották a paraszt- és munkásifjuságunkat s zárták el attól, hogy tanult és öntudatos rétegévé váljon a magyar társadalomnak.

Nem volt ez más, mint kapitalista mentalitás, mert egy müveletlen munkást ugy tudtak vezetni és bérét letörni, ahogyan ők akarták. Ennek a lelkiismeretlen kapitalista politikának az eltiprását tüztük ki zászlónkra és mivel október 9-ével eljutottunk korszakalkotó munkánknak arra az állomására, melyen megadjuk a kegyelemdöfést azoknak, kik még mindig abban a tévhitben ringatják magukat, hogy el tudják szabotálni azt, hogy végre megindulhasson Magyarországon is az ifjuság testben és lélekben való felemelése. Ennek a tudatnak a hatása az, a mely magához ragadja és viszi londületbe a MADISZ-on kivül állókat is, mert tudják ők is azt, hogy mi az ifjuságnak nem csak egy rétegéért küzdünk, hanem az egységes magyar ifjuságot akarjuk felemelni. Üzenjük ezeknek a kivül állóknak, hogy nem fognak csalatkozni bennünk, mi értetek is küzdünk, helyettetek is elvégezzük a munkát, ti is részesei lesztek munkánk gyümölcsének, de kérdezzük egyben, meddig tartsátok még karban a kezeiteket és nézitek, hogy egy rétege harcolja ki mindazt, melyhez nektek is jogotok van. Ti is ugyanolyan mostoha gyerekként voltatok és vagytok kezelve, mint mi, akik értetek is küzdünk.

Ez a kongresszus hosszu időre szóló programmot fog szabni, kifogja jelölni a magyar ifjuságnak boldogulásunknak szociális és kulturális felemelkedésünknek az utját, de teljes eredményt csak az egész magyar ifjuság erejére támaszkodva fog elérni.

Mozduljon meg hát Zala megye ifjusága minden városban és községben inditson akciót az ifjuság, a harcos demokrácia szellemében a reakciós nevelők, gyárigazgatók, embernyuzó zsiros parasztok, uzsorás malmosok, a demokratikus rendeletekot kijátszó tisztviselők ellen. A jól végzett munka erkölcsi alapján követeljük indokolt sérelmeink orvoslását. Minden városban, községben legyen október 9-én ifjusági nagygyülés. Minden város és község ifjusága juttassa el panaszait, követelését és javaslatait a MADISZ II. Országos Kongresszusához, a MADISZ megyei titkárának nevére cimezve október 1-ig Zalaegerszeg, Apponyi-utca 17., elseje után Budapest, IX., Üllői-8., a MADISZ Országos Központjához.

Kivánok munkátokhoz, melyet saját sorsotok megváltoztatásáért vivtok, sok sikert.

Péter Géza megyei titkár

HIREK

— Esküvő

Kollár Amália és Szendrő István banktisztviselő folyó hó 28-án délután 6 órakor tartják esküvőjüket a Jézus Szive plébania-templomban.

— A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége

folyó hó 30-án, hétfőn délután 5 órakor nőnapot tart, melyre szeretettel várja tagjait és vendégeit. Ugyanakkor az október elején megnyiló szabászati tanfolyam megbeszélésére is sor kerül.

— Halálozás

Lukácsy András nyug. csendőrtiszthelyettes folyó hó 27-én Nagykanizsán elhunyt. Temetése vasárnap d. u. 4 órakor lesz a katolikus temetőben.

— A nagykanizsai Szimfonikus Zenekar hangversenye Kerettyén

A Nagykanizsai Szimfónikus Zenekar szeptember 18-ra tervezte kerettyei szabadtéri hangversenyét, de akkor közbejött gyászeset miatt el kellett halasztani a hangversenyt. Most azonban nincs semmi akadálya a hangverseny megtartásának. A nagykanizsai szimfónikusok ma délután mennek ki Kerettyére Ivankovits Ferenc zeneiskolai igazgató vezetésével. A hangverseny, mint azt a Zala megirta, a junius 29-én Lovászban megtartott vendégjáték megismétlése. A müsoron Mozart, Suppé, Kodály, Schubert, Strauss János és Pécsi József müvei szerepelnek. A kerettyei dolgozók bizonyára szeretettel fogadják a kanizsai szimfónikusokat és olyan sikerben lesz részük, mint amilyent Lovászban vivtak ki maguknak.

— Müvészek a mentőkért

Mindenkit érhet baleset! Ez a mentők jelszava és ezzel a jelszóval tartják a nagykanizsai mükedvelő müvészek szines és változatos előadásukat vasárnap délelőtt 11 órakor illetve este 9 órakor. A müsoron a legkiválóbb magyar és külföldi zeneszerzők müveit szólaltatja meg a Nagykanizsai Szimfónikus Zenekar és a kanizsai müvészek. A nagykanizsai mentők kérik a nagyközönség támogatását, mert hiszen senkisem tudhatja, hogy mikor lesz szüksége a mentők gyors segitségére. A mentők mindig készen állnak és fáradságot nem kimélve sietnek oda, ahol szükségvan rájuk. Ezért Nagykanizsa közönsége se sajnálja azt a rövid két órácskát, mert saját szórakozása mellett a legfontosabb közintézményen segit.

— Helyesbités

A Zala szeptember 27-i számában két közlemény jelent meg, melyek szerint a nagykanizsai politikai rendőrség letartóztatta Gozdán László sormási lakost hatóság elleni erőszak cimén és Vörös József volt rendőrtiszthelyettest az internálótáborban elkövetett cselekményeiért. A politikai rendőrségtől nyert értesülésünk szerint Gozdánt és Vöröst nem tartóztatták le. Ügyükben azonban a nyomozást befejezték és az iratokat átküldték a népügyészséghez.

— Harminchat ember életéért felel egy nyilas a zalaegerszegi népbiróság előtt

A zalaegerszegi népbiróság folyó hó 30-án tárgyalja Antal József bezerédi lakos háborus bünttettét. Antal József Zalaegerszegen volt nyilasvezető. Már 1934 óta a Pálffyfélo nyilascsoportba, majd később a nyilaskeresztes párthoz tartozott. Pár hónappal ezelőtt fogták el és az akkori házkutatás során egy ládában megtalálták nyilas egyenruháját, jelvényeit és nyilas könyvtárát, amelyből kiderült, hogy még 1946-ban is adott kölcsön könyveket. Harminckilenc baloldali egyént és zsidót hurcoltatott el, akik közül egy sem tért vissza.

Sporthirek

Az NTE vasárnap délután a Dózsa György-uti sporttelepén a KRAC ellen a következő összeállitásban szerepel: Bodő — Czindrisch, Király II. — Király I., Vilcsek, Lukvár — Madorka, Horváth, Eller, Salamon, Székely.

Előreláthatólag erős küzdelem fog kialakulni az értékes két pontért. A tavaszi mérkőzésen az NTE győzött 2:1 arángban. Ha játékosaink szivvel lélekkel fognak küzdeni, nem maradhat el a becsületes eredmény.

Az NTE II. csapata a kaposvári ellen a következő felállitásban játszik: Gáspár — Zöldvári, Tancsics — Zákonyi, Férhezli, Andri — Szélig, Egyed, Magyar, Kovács, Végh. Tartalék Takács. Kisérő: Boko Lajos, a ZMNTE volt játékosa, aki elvállalta az NTE II. csapatának intéző tisztét. Indulás fél 7 órakor a MAORT-telepről.

*

Ne feledje el az NTE táncestélyét ma a Centrálban.

Több értelem, több hit, több eredmény a tanulás nyomán: — adakozz a népi kollégiumra!

Kedden délután 6 órakor

PÁRTNAP

a Szociáldemokrata Párt helyiségében

Előadók: *Polónyi György* polg. isk. ig. és *Póra Ferenc* MAORT mernök.

Vendégeket szivesen látnak.

APRÓHIRDETÉSEK

Tankönyvek, füzetek, irószerek kaphatók Schless Gyulánál, Ady Endre ut 8. Telefon: 1-29. 1140

Bort, mustot minden mennyiségben **veszek.** Papp bornagykereskedő, Csengeri-utca 22. 1241

Kis üvegeket (kékitős), konzervdobozokat **vesz** Perényi szappangyár, Magyar-u. 22. sz. 1246

Erős stráfkocsi (25—30 q) **eladó.** Nemet József, Iharos, Telefon: 4. 1248

Mindennemü zsiradékot, faggyut, olajat, huliott sertést **vesz** Perényi szappangyár. 1246

Intelligens, megbizható házaspár, aki baromfiakhoz és kerthez ért, zalamegyei pusztához **felvétetik.** Cim a kiadóhivatalban. 1232

Kitünő zongora bérbeadó Árpád utca 44. sz. 1249

Egy mély gyermekkocsi és egy rádió eladó Szekeres József utca 53. 1251

Hatósági Sacharin a dohány nagy- és kisárudákban kapható. 1250

Eladó egy pár 42-es számu, alig használt férfi felcipő. Cim a kiadóhivatalban megtudható. 1

80 hektóliteres uj **boroshordók eladók.** Szabadság-tér 2. 1255

Magyar-u. és Vágóhidi-ut sarkán 8 drb. téglaoszlop igen jutányos áron eladó. Bővebbet a Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztárnál. 1254

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: **Benczo Jenő** főszerkesztő

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31.

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa"

Szerkesztésért és kiadásért felel **Benczo Jenő.**

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdáért felel: Zalay Károly.